DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde

1942

60STE JAARGANG

K 1127

INHOUD

1942

	Kolom.
Bestuursberichten 1, 41, 81, 121, 161,	201, 241.
Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten, door J. P. de Man, ...	2—11, 43—50.
Het geslacht Van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (met een plaat) door Roel Kaptein	12-18, 50-60, 95—103, 131-136, 167-172, 220-230, 251-261.
Bijdrage tot een genealogie De Kemp door Dr. H. W. van Tricht	18-20.
Van Penseeltje, door W. J. J. C. Bijleveld	20-22.
Twee wapens van den Harderwijkschen hoogleeraar David de Gorter (1717-1783) door Dr. S. J. van Qoststroom	23-26.
Gedocumenteerde afstammingsstaat van het geslacht van Heurn, door Jhr. Dr. F. C. van Heurn.	26-29.
Een wapenbord te Beverwijk, door Mr. J. Belonje	29—30.
Nederlandsche Grafzerken in Suriname, door Fred. Oudschans Dentz 30-32, 73-75, 109-112,	147-154, 199.
Aanteekeningen over oude Friesche geslachten 1, door Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland	60-65.
Bijdragen tot 'genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande, 11, door Mr. H. L. Hommes	65-73.
De afstamming van 'het geslacht Romswinckel, door J. A. M. van der Loo	85-96.
Het geslacht Gronovius, door W. J. J. C. Bijleveld	103-109.
Nederland's Adelsboek 1942 (40e Jaargang), besproken door Mr. J. Belonje	112-115.
Nederland's Patriciaat Ao 1942 (28e Jaargang), besproken door H. J. van 't Lindenhout . . .	115—116.
Het archief van het kasteel Rechteren door Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel en Mr. H. Hardenberg besproken door Jhr. Mr. A. H. Martens van Sevenhoven	116-117.
Arkeliana Vetera, door Mr. J. W. Groesbeek . . . . . 121 —	131, 198.
De familie Koomans uit de Hoeksche Waard, door Mr. Joan Muller	136-147.
Verkort jaarverslag over 1941	162-163.
Een merkwaardig voorbeeld van erfelijken aanleg voor het architectenberoep. Gerrit Doorwaart Niermans, vermaard fabrieksarchitect te Enschedé, en diens voor- en nageslacht, door ir. J. W. Niermans	165-168.
Over de afstamming van het geslacht Coolhaas (Koolhaas) uit den predikant Casper Jansz. Coolhaes, door Dr. W. Ph. Coolhaas	172-182.
Van den Abeele. Opbouw en afbrokkeling van een rentmeestersfortuin, 'door Jhr. 'Dr. Th. van Rheineck Leyssius 182-191,	215-220.
De herkomst en de eerste generaties van het geslacht van Winter, door Mr. A. Haga	202-206.
Bijdrage tot eene genealogie van het geslacht de Quay, door Mej. H. Mijnssen . .	206—215, 243—250.
Ripperda, door Mr. W. H. E. baron van der Borch van Verwolde	*230-232.*
Striana VIII, Coel = Coel van Sevenbergen?, door Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius . . .	232-234.
De moselijke oorsprong en de oudste geschiedenis van het Opper-Geldersche (Noord-Limburgsche) geslacht Huygen, door C. A. Huygen	261-273.

Korte mededeelingen: Voltelen 33; Van Gansepoel 33, 77; Aemilius en Wolfsen 75; Arentsen van Raesfeld, 76; Wapen Voet, 77: d'Aumale, 117: Het echtpaar Hoeufft-Albinus, 118; De weg die vele oude portretten gingen, 154, 275: Enkele aanteekeningen over de stichters van het St. Anna Hofje te Leiden, 155. Jan Eeuwoutsz Prins, 156; Familie-aanteekeningen van Walraven van Arkel*) 157; Hoe men omstreeks 1600 bij notarieele verklaring heelmeester werd, 191; Een charter: betreffende Oud-Poelgeest, 191; De stamvader van het geslacht Croesinck; 193; *Een* vrijwel onbekend eereteeken, 194, 276; Een portret Uuytenhage van der Aa?, 194: Schepenzegels in het Amersfoortsche Gemeentearchief, 195; Een zonderling huwelijk te Leiden in 1645, 197; Oud zegel van het adellijke geslacht Snoeck, 198; Rectificatie op Arkeliana Vetera, 198; Het huwelijk van Coeverden-de Raet, 234; De kinderen van Kenau Symonsdr. (Hasselaer) 236; Coolhaas, 237; De afstamming van het geslacht Storm van 's-Gravesande, 273; De keper in verband met water, 274; Portielje, 275; Hoe een naam kan ontstaan, 276; Bourcourd, 276; Van Kelckhoven, 276; Stoop, 277.

Inhoud van Tijdschriften enz.: Nederland: Haarlemsche Bijdragen: De Maasgouw; De Navorscher; Oud-Holland: Sibbe; Taxandria; Jaarboek Oud-Utrecht; Bijdragen Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde. — *België:* Belgisch Tijdschrift voor Oudheid en Kunstgeschiedenis: Annalen van de oudheidkundige kring van het Land van Waas. — *Duitschland:* Familie, Sippe, Volk: Familiengeschichtliche Blätter; Nassauische Annalen; Nassauische Heimatblätter; Westfälische Zeitschrift; Mitteilungen der Niederländischen Ahnengemeinschaft. — *Zwitserland:* Archives Héraldiques Suisses . . . . . 35, 78, 119.

*) Zie de verbetering op de volgende bladzijde.

Vragen en antwoorden: Abeele (van àen) 279: Andlau 36; Aumale (d'); 79; Bachiene 79; Bekkenraadt 37, 119; Berg (van den) 37: Borstelman 119; Broeckaert (de) 200: Bijl 79: Dam (van) 280; Donzel 130; Doorwaart 120; Dreun 159; Eck (van) 238; Engel(en) 79; Evers 279; Falks 38; Feddes 238; Fibres 37, 280; Geer (de) 37, 79; Gewin 37; Graft (van der) 200; Haack 79; Haes (de) 238; Hansing 200; Hardenbroek (van) 79; Hirschig 238; Hovens 37; Camberlijn d'Amougies 37; Cate (ten) 120, 239; Kemp (de) 238; Claer 389; Kleinputte (van) 239; Clooster (van den) 199: Clou (du) 237; Koek 200; Craanen 37; Kramps 38; Crane (de) 39; Croquett 120; Kruijshoop 79; Laclé 79: Langeveld (van) 239; taseur 238; Lint (de) 239; Lisman 200; Mahieu (le) 120; Mesteecker 79, 120: Millegen (van) 239; Moritz von Rossdorf 80; Nicolaus Schmal 159; Noordendorp 238; Oeland 200: Ou(t)shoorn (van) 239; Oversteghe (van) 38; Pynssen van der Aa 159; Quack (de) 159; Quartero 239; Ravers 38; Reinach 36; Riemer (de) 239; Ruele (van) 200; Ruwiel (van) 200; Rijn (van) 160; Rijsendaal 279: Sanders 120; Schmal 159; Schut 80; Spaen 38, Spijker 38, 239; Steendijk 239; Stoop 280; Stute 39; Stüte 39, 80; Tiggelhof (Tichelhoff) 38, 239: Torringa 120; Tricht (van) 80: Tright (van) 39, 80, 120; Udemans 39; Vile (Ter) 279; Vrolick 200; Vuurendael (van) 39; Weddelink 120, 239; W'lhe1ms 40; Winhoff 40; Worm(s) 40, 80; Wouters 40; Wapens gevraagd 199, 240; Onbekende wapens 240.

VERBETERING.

Kolom 157. De titel en de eerste zin van het artikel: Familieaanteekeningen van Otto van Arke 1, dienen gelezen te worden als volgt:

Familieaanteekeningen van Walraven van Arkel.

In een pachtboek, berustend in het archief van Waardenburg en Neerijnen (Rijksarchief in Gelderland), staan de volgende aanteekeningen van Walraven van Arkel, heer van Waardenburg, Ammerzoden en Heukelom, over de geboorte zijner kinderen uit zijn huwelijk met Catharina b. van Gelre (gehuwd 1534):

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie. bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT, *Ridderlaan 13, 's-Gravenhage.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 1. LX". Jaargang. Januari 1942.

BESTUURSBERICHTEN,

De openstelling van de collecties van het Genootschap.

Met verwijzing naar de mededeeling in zake de openstelling van de collecties van het Genootschap in het Novembernummer van den vorigen jaargang (LIX, 429), deelt het bestuur mede dat de Secretaris-Generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming zijn erkentelijkheid heeft bericht met het besluit de verzamelingen van het Genootschap voor een breedere groep van belangstellenden toegankelijk te maken en dat er bij hem geen bezwaar bestaat den dienst van het Algemeen Rijksarchief hierbij in te schakelen.

De Algemeene Rijksarchivaris is bereid, het toezicht op de stukken op dezelfde wijze te regelen, als geschiedt ten aanzien van archiefstukken, welke door het Algemeen Rijksarchief van elders ten behoeve van bezoekers ter raadpleging worden aangevraagd.

Voorts kan het bestuur mededeelen, dat het Ministerialreferat für Archivwesen van het Rijkscommissariaat voor het bezette Nederlandsche gebied zijn instemming en waardeering heeft medegedeeld met betrekking tot het tegen eenige vergoeding verkrijgbaar stellen van een leeskaart voor de leden van het Verbond van' Sibbekunde en de verzamelingen voor houders van leeskaarten toegankelijk te maken. Het bedrag voor een leeskaart is bepaald op ƒ 2.50 per kalenderjaar. De leeskaarten worden door den secretaris uitgegeven.

De verzamelingen van het Genootschap, daaronder begrepen de bibliotheek zullen voor bovenbedoelde houders van leeskaarten toegankelijk zijn iederen Woensdag van 9.30 tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur. Deze regeling heeft alleen betrekking op het raadplegen van stukken enz. *fer plaatse*.

De regeling voor de beroepsgenealogen zal nader worden medegedeeld.

Tot lid van het Genootschap zijn benoemd:
E. A. BIERDRAGER, techn. stud., Noordenburglaan 38, Voorburg;
J. D. DAUBANTON, Vredehofweg 66, Rotterdam;
J. DE HAES, directeur N.V. Eindhovensche Katoenmaatschappij, Parklaan 50, Eindhoven;
R. E. LAAN, Huize Mariënbosch, Aerdenhout;
C. H. J. VAN LANGEVELD, semi-arts, Gasthuissingel 42r, Haarlem;
J. A. M. VAN DER LOO, Voorschoterlaan 41a, Rotterdam;
W. H. G. POMPE, Isaac de Costalaan 8, Bussum;
MR. C. W. RITTER, Julianalaan 176, Overveen;
JHR. C. RÖELL, Oudegracht 214bis, Utrecht;
J. J. ROELOFFS VALK, Lubeckstraat 10, 's-Gravenhage;
J. L. baron TAETS VAN AMERONGEN, Celebesstraat 21, 's-Gravenhage;
H. VAN DER VLOODT, kapitein der artillerie, Laan van Nieuw Oost Einde 376, Voorburg;
E. VAN WEEL, jur. stud., van Blankenburgstraat 147, 's-Gravenhage;
A. ZWANENBURG, Lange Kerkdam 78, Wassenaar.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap:
MR. W. C. HASSOLDT, ambtenaar voor de tuchtrechtspraak, van Panhuysstraat 12b, Groningen;
K. H. HARKEMA, Bisschopstraat 51, Enschede;
D. P. R. A. BOUVY, Jacob Obrechtlaan 11, Bussum;
P. REENALDA, van Hoornbeekstraat 35, 's-Gravenhage (verbetering) ;
MR. C. J. M. SCHAEPMAN, Gevers Deijnootweg 126 E, Scheveningen.

De Inlichtingendienst en de Vragen in het maandblad.

Teneinde tusschen den Inlichtingendienst en de rubriek Vragen en Antwoorden van het maandblad een overeenkomende behandeling van de ingezonden vragen en een meer doeltreffende samenwerking te verkrijgen, heeft het bestuur bepaald, dat in den vervolge *alle vragen* aan den *Inlichtingen-*

diensf van hef Genootschap, Bleijenburg 5 te *'s-Gravenhage* dienen te worden ingezonden.

Op *alle vragen* wordt van toepassing het bepaalde in het Huishoudelijk Reglement (zie Algemeene Kennisgevingen, blz. 2 van den omslag van het maandblad), dat zij slechts in behandeling komen, indien zij van het verschuldigde bedrag van f 1.— — of het door het bestuur nader vastgesteld bedrag — vergezeld gaan.

Kan de Inlichtingendienst de vragen *nief* beantwoorden, dan worden zij door deze, zoo noodig redactioneel gewijzigd naar aanleiding van een door den inlichtingendienst gevonden gedeeltelijk antwoord, aan den hoofdredacteur ter plaatsing in het maandblad toegezonden.

De *antwoorden* van de leden op geplaatste vragen kunnen rechtstreeks aan den hoofdredacteur worden toegezonden.

Alle tot 24 December 1941 door den hoofdredacteur ontvangen vragen zijn niet aan deze regeling onderworpen en worden nog door hem afgedaan.

Maandelijksche bijeenkomsten.

De maandelijksche bijeenkomsten te 's-Gravenhage vinden in Januari 1942 plaats op Maandag 5 Januari en op Zaterdag 17 Januari.

Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten,

Inleiding.

Tijdens mijn verblijf te Breda tusschen 1934 en 1937 was het mij mogelijk uit de Bredasche Vestbrieven eenige gegevens te verzamelen, die in hoofdzaak betrekking hebben op min of meer in aanzien geweest zijnde families uit die stad.

Het is de bedoeling deze gegevens geleidelijk door den druk vast te leggen.

Als eerste te behandelen geslacht moge dan hier volgen het geslacht van Baerle (te Breda).

I. Het geslacht van Baerle te Breda.

Van dit geslacht hebben verschillende leden in het begin van den 16en eeuw tot in den 17en eeuw te Breda geleefd.

Deze naamdragers zijn te vereenigen tot eenige groepen, terwijl het onderling verband tusschen die groepen — hoewel vrij waarschijnlijk — wegens het ontbreken van gegevens van ouderen datum vooralsnog niet bewezen of aantoonbaar is.

Uit een dezer groepen (groep A) stamt het nog levende Protestantsche geslacht *van Baerle,* waarvan een genealogie destijds is verschenen in het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen.

Dit geslacht voert als familiewapen de drielingbalken en het schildhoofd met de eekhoorns.

Groep A.

I. *Pefer van Baerle,* zeker dood vóór ± 1500, trouwt *Cornelia Spronck Hendricksdochter,* zij sterft te Breda na 31 Juli 1515.

Zij hertrouwde met *Peter van Riele,* die zelf reeds overleden is vóór 14 Maart 1503.

Cornelia compareert in verschillende Bredasche acten: voor het familieverband zijn de navolgende wel het belangrijkst:

Een acte van 29 November 1514 [1]) vermeldt de opdracht van een rente van 7 R.gld. aan Hendrick Petersz. van Baerle ten behoeve van Cornelia Hendricxdr. Spronck, weduwe wijlen des voornoemden Peter van Baerle, zijne moeder, verzekerd op grond in Spoirdonck.

Een acte voor schepenen van Terheyden gedateerd 3 1 Juli 15 15 [2]) is van een soortgelijken inhoud en eveneens een renteopdracht aan Henrick Petersz. van Baerle alias Hendrick Spronck ten behoeve van Cornelia Henrick Spronck's dochter „syn moeder".

Als weduwe van peter van Riele (Ryele) compareert zij in acten van 25 April 1503 [3]) en 20 April 1509 [4]). Deze acten betreffen renteopdrachten en zijn van weinig belang.

Uit het huwelijk van Baerle X Spronck vond ik drie kinderen:

1. *Hendrick,* volgt 11.
2. *Margriet van Baerle,* overl. tusschen 7 Februari 1536 en 15 April 1544 [5]), trouwt vóór 8 Januari 1499 [6]) *Jan Boudensz.,* overl. tusschen 11 Maart 1516 en 30 November 1520 [7]), zoon van Boudijn Andriesz. en N.N.

   Dit huwelijk was kinderloos. Op 30 November 1520 treft zij een regeling in zake de erfenis van haren man met diens erfgenamen [7]).

   Zij bewoonden een huis in de Visscherstraat te Breda, dat op 15 April 1544 bij hare boedelscheiding wordt overgedragen aan één van hare erfgenamen [5]). Deze erfgenamen waren kinderen en kleinkinderen van haren broeder Henrick, alsmede een kleindochter van hare zuster Geertruyd.
3. *Geefruyd van Baerle,* overl. vóór hare zuster, waarschijnlijk omstreeks 1527 of 1528, trouwt vóór 8 Januari 1499 [6]) *Ghoderf Jan Ghoderfsz. zoon,* overleden na 5 September 1527 [8]).

   Zij maken hun testament op 5 September 1527 voor den priester Cornelis Cheeuws als notaris te Etten (blijkende uit het aangehaalde in een acte van 25 Juni 1572 [8])).

   In een Bredasche acte van 8 Januari 1499 wordt haar man genoemd als zwager van de reeds vermelde Margriet Petersdr. van Baerle, gehuwd met Jan Bouden Andriesz, in zake een leening van 500 gulden.

   Uit haar huwelijk had zij één zoon *Peter,* wiens dochter *Geerfruyf Pefer Ghoderfsz. dochter* mede gerechtigde was bij de verdeeling van de erfenis van de zooeven genoemde Margriete van Baerle, hare oud-tante [5]), en dan gehuwd is met Henrick Montens Junior.

II. *Hendrick van Baerle,* alias *Hendrick Spronck,* Buurmeester op de Haeghdijk [9]), kapelmeester van de Merkendaelsche kapel a° 1519-1521 [10]), overl. vóór 23 October 1526 [15]), trouwt vóór Maart 1505 [11]) *Kafharyne*

[1]) Vestbrieven Breda (verder V. Br.) R. 422 fol. 73verso.

[2]) V. Br. R. 423 fol. 108verso.
[3]) V. Br. R. 416 fol. 52verso.
[4]) V. Br. R. 418 fol. 19.
[5]) V. Br. R. 441 fol. 28verso en R. 449 fol. 108verso.
[6]) V. Br. R. 415 fol. 1.
[7]) V. Br. R. 424 fol. 207 en R. 427 fol. 92verso.
[8]) V. Br. R. 477 fol. 63.
[9]) V. Br. R. 415 fol. 245.
[10]) V. Br. R. 426 fol. 100verso, R. 428 fol. 59verso.
[11]) V. Br. R. 416 fol. 43v..

van *Riele*, overl. na 15 Juni 1535 [12]), dochter van Peter en Catharyna N.N.

Hendrick van Baerle, alias Heyn (Hendrick) Spronck, waarschijnlijk dus genoemd naar zijn grootvader van moederszijde, wordt met zijne vrouw vermeld in een overigens weinig belangrijke acte gepasseerd voor schepenen van Terheyden op 14 Maart 1505 [11]) en in een Bredasche acte van 10 April 1505 [13]). In deze laatste acte wordt zijne vrouw genoemd als erfgename van Kathelijn Henricksdr. van Ryel, weduwe van zekeren Sebrecht Merceliszoon, welke Kathelijn vermoedelijk hare tante was.

De datum van het huwelijk van Baerle-van Riele is niet nader te bepalen, maar ligt zeker vóór 14 Maart 1503 en, gelet op het huwelijk van hunnen zoon, waarschijnlijk omstreeks 1500.

Hendrick bezat een huis op de Haeghdijk, dat hij 24 Maart 1509 verkocht aan Hendrick Jansz. van Beloy [14]). Hij wordt 1521 nog vermeld als kapelmeester (= kerkmeester) van de Merckendaelsche kapel en stierf vóór 23 October 1526 [15]), wanneer in een acte verleden voor schepenen van Rijsbergen zijn zoon Peter compareert als *„Peter wylen Henrick Peters. van Bairle, die men noemt Henrick Spronckzone"*.

Hendrick's weduwe wordt nog vermeldt in een acte van Princenhage van 16 April 1530 [12]), wanneer haar zoon Peter ten haren behoeve een rente koopt, alsmede in soortgelijke acten mede verleend voor schepenen van Princenhage op 8 Juni en 15 Juni 1535 [12]).

Kinderen:

1. *Geertruyd van Baerle*, overl. na 30 April 1551 [16]), tr. 1 e *Dirck Adriaensz., overl.* vóór Februari 1531, tr. 2e vóór Februari 1531 [17]) *Jan van Overacker*, schepen van Breda 1537, '39, '54-'56, tienman 154 1, '49, weesmeester id. 1549, '52, '56, zoon van Willem en Josina de Bye [18]).

   Met haren tweeden man wordt zij nog vermeld in een acte van 30 April 1551 [16]), wanneer zij een erfcyns verkoopt haar aanbestorven na den dood van wijlen Margriete Jan Boudensz. weduwe „heur moeie was", terwijl zij mede op dien datum verkoopt een erfcyns als in den doorstoken brief vermeld, zijnde een rente op het huis *de Papegaay*, haar aanbedeeld: „nae doode van wyelen Henrick- „en van Baerle hoer vader, die deselve van wylen „Cornelie, weduwe was letstmael wyelen Peters „van Ryele synre moeder, behouden hadde".
2. *Lenaert*, volgt 111.
3. *Peter*, volgt IIIbis.

111. *Lenaert van Baerle*, overl. (wellicht in Roosendaal) tusschen 12 Januari 1525 en 8 April 1533 [19]), tr. vóór of omstreeks 1520 *Maria Claesdr. van der Vucht* „die men noemt *Maria van Schakeloo"*, *overl.* na 27 Mei 1567 wellicht te Roosendaal).

12) V. Br. R. 706 ongefolieerd.
13) V. Br. R. 416 fol. 218.
14) V. Br. R. 418 fol. 15verso.
15) V. Br. R. 739 fol. 34.
16) V. Br. R. 436 fol. 69.
17) V. Br. R. 436 fol. 19.
18) V. Br. R. 431 fol. 273.
19) V. Br. R. 431 fol. 7 en R. 707 ongefolieerd (Princenhage).

Lenaert van Baerle koopt 19 December 1524 een huis te Breda op den Haechdijk [20]) van zekeren Thomas Willemsz.. Belendend aan de Westzijde was zekere Cornelis Jan Cornelis Boudensz [21]) en aan de Oostzijde Bruyn Jan Bruynensz.

In deze acte wordt hij genoemd Lenaert Henrick Peterszoon van Baerle. Dit huis betaalde hij blijkens een acte van 12 Januari 1525 [22]) met geld behoorende aan zijne huisvrouw, die in deze acte als Maria Claesdr. van der Vucht bekend staat.

Hij stierf vóór 27 Juni 1533, wanneer zijn broeder Peter Henricksz. van Baerle als oom en voogd van Lenaert's vier onmondige kinderen optreedt, doch reeds te voren op 8 April van hetzelfde jaar had Peter mede ten bate der kinderen te Princenhage een rente gekocht van zekeren Cornelis Merten Anthonisz [23]).

Maria wordt in een Bredasche acte a° 1564 met haren dubbelen naam genoemd [24]), terwijl zij 27 Mei 1567 nog in leven is, blijkende uit een acte op dien datum te Steenbergen gepasseerd en welke acte vermeld wordt in een Bredaschen vestbrief van veel lateren datum [25]).

Uit dit huwelijk sproten vier kinderen, allen vermeld in de hierboven aangehaalde acten van 1533. te weten:

1. *Peter van Baerle*, tienman te Breda 1573, '86, geb. Breda ± 1523, overl. na 1586, waarschijnlijk ongehuwd.

   Zijn geboortejaar blijkt uit de reeds te voren genoemde acte van 15 April 1544, wanneer hij bij de scheiding van de erfenis van zijne oud-tante gemeld wordt als te zijn ongeveer 21 jaar oud.
2. Mr. *Hugo*, volgt IV.
3. *Henrick*, volgt IVbis.
4. *Neelken (Cornelia)*, vermeld in de reeds aangehaalde acte van 27 Juni 1533. Aangezien zij in de scheiding van 1544 niet wordt genoemd, zal zij vóór dien datum zonder nakomelingen zijn gestorven.

IV. Mr. *Hugo van Baerle*, schepen van Roosendaal a° 1551, schepen van Breda 1578-'82, '83, '86-'89, '90, 1604, burgemeester id. 1582, '84, '86, '89, geb. waarschijnlijk te Breda ± 1525, overl. Breda, begr. O.L.V. Kerk 28 Augustus 1604, tr. (wellicht te Roosendaal) *Maria van den Bogaert*, geb. ±1531, overl. Breda, begr. O.L.V. kerk 23 October 1599, dochter van *Jan* en N.N.

Mr. Hugo van Baerle woont 24 Maart 1563 nog te Roosendaal, wanneer hij — in een Bredasche acte van dien datum — als gemachtigde van zijne moeder, in de acte omschreven als Maria Claesdr. van der Vucht weduwe wijlen Lenaert Henrickszone van Baerle „oick tot Rozendale wonende", en handelende ingevolge een procuratie verleend voor de Vrijheid van Roozendaal op 2 Februari 1559, het ouderlijk huis te Breda op den Haechdijk „genaemd *de Rape"* transporteert aan Jan Jansz. van Mer [26]). Blijkens een acte van 13 Juli 1565 is hij ook dan nog te Roosendaal gevestigd. Uit de aan-

20) V. Br. R. 430 fol. 136.
21) Deze Cornelis J. C. Boudensz. wiens nakomelingen zich „Steenhouwers" noemen was een mijner voorouders.
22) V. Br. R. 431 fol. 7.
23) V. Br. R. 435 fol. 96 en R. 707 ongefolieerd.
24) V. Br. R. 469 fol. 65verso.
25) V. Br. R. 505 fol. 135 en volgende.
26) V. Br. R. 468. fol. 46verso en R. 470 fol. 114.

teekening in margine is mogelijk af te leiden, dat hij 4 Januari 1573 te Breda woonachtig is [26]). A° 1578 is hij schepen te Breda, waarna hij op 28 Juli 1579 een algemeene procuratie geeft op zijn schoonzoon Jan Anssiem Dirck Aertszzoon te Roosendaal om aldaar voor hem handelend op te treden [27]).

Den 18en Juni 1587 wordt hij vermeld als burgemeester van Breda en tevens als ongeveer 62 jaar oud [28]), terwijl een procuratieacte a° 1595 hem dan vermeldt als omtrent 70 jaar en zijne, in deze acte met name genoemde, vrouw Maria van den Bogaert alsdan omtrent 64 jaar oud is [29]). Als „Jan's dochter" wordt zij genoemd in een Bredasche schepenacte van 7 December 1595 [30]).

De scheiding van den boedel van Mr. Hugo van Baerle en diens vrouw had plaats voor schepenen van Breda op 3 Maart 1605 [31]). Van hunne kinderen worden in deze acte genoemd Lenaert, Mayken en Margriet, alsmede een dochter van Anneke, hunne reeds overleden zuster. De hieronder nog te vermelden zoon Peter was reeds overleden, zonder kinderen na te laten.

Kinderen:

1. *Lenaert* van ***Baerle,*** overl. tusschen 31 Januari 1607 en 5 Augustus 1611 [32]), ongehuwd.

   Zijn erfgenamen waren zijn beide zusters ***Margriet*** en ***Maria.***

2. ***Peter van Baerle,*** overl. Breda, begr. O.L.V. kerk 19 Juli 1604, ongehuwd.

3. ***Maria van Baerle,*** overl. Breda 13 Juli 1619, tr. vóór 1579 *Jan* ***Anssum*** *Dirck* ***Aertsz.zoon*** *(Waechmans)* schepen van Roosendaal, geb. Breda na 1550, overl. (wellicht te Roosendaal) vóór 27 Juni 1587, zoon van Anssum (Ancelmus) Dirck Aertsz. en van Jehenna Jan Bogendochter.

   Jan Anssum Dirck Aertszn. woont 1579 met zijne vrouw te Roosendaal [27]). Hij stierf voor Juni 1587, want op 27 Juni -presenteert Mayken Mr. Hugo van Baerle dochter ter weeskamer van Breda den staat en inventaris van alle goederen van wijlen haar man Jan Anssumsz. in presentie van Mr. Dirck Wachmans als voogd van haar kinderen [33]), terwijl zij 14 October 1587 wederom ter weeskamer compareert als weduwe van Jan Anssum Dirck Aertszzoon geassisteerd door haren vader [34]). In deze acte worden hare beide dochtertjes Jenneke en Mayken vermeld.

4. ***Margriet van Baerle,*** geb. omstreeks 1588 [35]), overl. na 5 Augustus 1611 [32]), tr. Breda (voor schepenen) 19 Januari 1605 *Cornelis Jan Harmanszzoon,* „olieslager", geb. Turnhout omstreeks 1576, overl. na 5 December 1625.

   Een getuigeverklaring gedateerd 5 December 1625 noemt zijn betrekking en leeftijd n.m. ± 46 jaar [36]).

5. ***Anna van Baerle,*** overl. vóór 1604 trouwt ***Henrick van Rijen.***

   Uit dit huwelijk één dochtertje *Anthonia,* genoemd in de scheiding van 3 Maart 1605.

   Een handschrift Genealogie vermeldt nog een zekeren ***Johannes van Baerle*** als oudsten zoon van het echtpaar van Baerle X van den Bogaert. Dit is zeer aannemenlijk, echter moet deze jongen vóór zijn ouders en zonder kinderen na te laten gestorven zijn. Hij zal de ***Jan*** zijn die 19 Januari 1605 bij het huwelijk van zijn zuster Margriet getuige is en zou dan vóór de scheiding van den ouderlijken boedel a° 1605 zijn gestorven.

IVbis. ***Hendrik van Baerle alias Hendrick Spronck,*** geb. na 1519, overl. vóór September 1560, trouwt te Breda vóór 18 Januari 1555 *Ida Boge,* overl. tusschen 22 Augustus 1595 en 24 April 1598, dochter van Jan Petersz., tienman te Breda en Odilia Christiaensdochter van Buyten.

Zij hertrouwt vóór 6 September 1560 met Hendrick Anthonisz. Wiltens, schepen te Breda 1561-'62, tienman 1549 e.v., geb. Breda ± 1513 [37]), overl. vóór 22 Augustus 1595, zoon van Anthonis Willemsz. en van Sophia Jan Geldolfsz. Hoghe en weduwnaar van Josina Dirck Aertsz.dochter.

Hendrick van Baerle was blijkende uit de reeds genoemde acte van 15 April 1544 in dat jaar nog minderjarig. In een Bredasche schepenacte van 18 Januari 1555 [38]) wordt hij genoemd ***Henrick Lenaertsz. van Baerle, die men noempt Henrick Spronck*** en als getrouwd met Ida Jan Bogendochter wanneer een drietal mede erfgenamen hem en zijn vrouw drie vierde deelen van het oude huis van Boge in de Gasthuisstraat te Breda overdragen, waarvan zijn vrouw zelf ook één vierdedeel bezit.

Na Hendrick's dood is zijn weduwe hertrouwd met Henrick Wiltens. Als zoodanig compareert zij met hare kinderen uit haar eerste huwelijk in een Bredasche schepenacte van 29 November 1561 [39]), wanneer Mathijs Cornelis Jacopsz. van Ceters aan haar ten behoeve van ***„Lenaerden, Jan*** en ***Deliken wijlen Henrick Lenaertsz. van Baerle onbejaerde kynderen, heure voirkynderen"*** een erfcyns overdraagt.

Haar verder leven was minder gemakkelijk. Na de overrompeling van Breda in 1581 door Claude de Berlaymont, heer van Haultepenne, week zij met haren tweeden man uit, nadat zij beiden met behulp van hunne kinderen een loskoopsom hadden bijeengebracht ***„den voors. Hendrick (Wilfens) hunnen vader in synen uytersten noot in de surprise deser stadt Breda gebeurt in 1581 om syn rantsoen te betalen"*** [40]).

Na Breda verlaten te hebben, schijnen zij zich te Hamburg gevestigd te hebben en wellicht is Henrick Wiltens aldaar overleden. In elk geval geeft Ida Boge als zijn weduwe op 18 Juli 1595 een procuratie voor burgemeesters en schepenen van

27) Procuratien Breda R. 813 fol. 71.
28) Procuratien Breda R. 814 fol. 25verso.
29) Procuratien Breda R. 817 fol. 57
30) V. Br. R. 496 fol. 178verso.
31) V. Br. R. 504 fol. 43verso.
32) V. Br. R. 506 fol. 17verso en R. 510 fol. 97verso.
33) Archief Weeskamer Breda (op het Gemeentearchief aldaar) 448a fol. 4 verso.
34) Archief Weeskamer Breda 448a fol. 5verso.
35) Blijkende uit. de trouwacte voor schepenen.
36) Procuratien Breda R. 824 fol. 64verso.
37) Procuratien Breda R. 811 fol. 161 dd. 9-5-1568 oud ± 55 jaar.
38) V. Br. R. 460 fol. 17.
39) V. Br. R. 466 fol. 18.
40) V. Br. R. 492 fol. 131verso en volgende dd. 9 September 1591.

Hamburg af aan Hendrick de Weert Roelofsz te Breda om, ter voldoening van hare schuld aan haren zoon Jan van Baerle en haren schoonzoon Sinjeur Gillys Buysen, de helft van een stuk land in het Crauwelsche Gors onder Terheyden over te dragen [41]). Deze grond wordt na haren dood als „afkomstig van *wylen* Ida Boge" op 28 September 1598 door hare genoemde kinderen verkocht [42]).

Over deze oude schuld maken ook Bredasche acten melding o.a. een acte van 25 Augustus 1595, wanneer Henrick de Weert Roelofsz. op grond van de hierboven vermelde procuratie aan Sr. Gielis Buysen en Jan van Baerle de helft overdraagt van een huis op de Oude Veemarkt te Breda, van welk huis Jan van Baerle en Buysen, deze als gehuwd met Odilia van Baerle, elk reeds één vierde aandeel bezaten.

Een en ander hield verband met de afwikkeling van den boedel van Hendrick Wiltens en zijne voornoemde tweede vrouw. Hendrick had n.m. uit zijn eerste huwelijk met Josina Dirck Aertszdr. (Waechmans), dochter van den Bredaschen burgemeester en schepen Dirck Aertsz en diens vrouw Maria Anssem Mattheuszdr. vijf kinderen nagelaten, die dus medegerechtigden waren tot den gezamenlijken boedel Wiltens-Boge.

Na den dood van Ida Boge komt die oude schuld nog eens ter sprake in een acte van 27 Augustus 1602 [43]) wanneer Sr. Gielis Buysen namens zijn vrouw Odilia van Baerle — voorheen weduwe van wijlen Wyerick Michielsz. van den Kyeboom — en tevens als gemachtigde van zijnen zwager Jan van Baerle „coopman" wonende te Amsterdam, bekent, dat de erfgenamen van wijlen Hendrick Anthonisz. Wiltens de helft betaald hebben van de duizend Karolusgulden, zooals deze Wiltens eertijds in 158 1 aan Buysen en van Baerle had bekend schuldig te zijn en waarvan de andere helft ten laste kwam van Ida Boge en hare erfgenamen.

Uit het huwelijk van Baerle-Boge waren drie kinderen:

1. Jan, volgt v.
2. ***Lenaert,*** volgt Vbis.
3. Odilia (Delia) *van* Baerle, overl. waarschijnlijk te Amsterdam, tr. le vóór 29 Maart 1575 [44]) ***Wyerick van de Kyeboom,*** overl. vóór September 1591, zoon van Michiel Adriaensz. en N.N. van Ghilze [44]), tr. 2e vóór 9 September 1591 ***Gielis Buysen,*** overl. waarschijnlijk te Amsterdam na 1609, koopman te Amsterdam, zoon van Goris, schepen en burgemeester van Breda en diens tweede vrouw Anna Beens.

   Met haren eersten man verschijnt Odilia in een schepenacte van Prinsenhage van 29 Maart 1575 [44]), wanneer zij aan Aert Cornelis Aert Wilszoon een stuk beemd verkoopen.

   Met haren man Gielis Buysen geeft zij a° 1591 een generale volmacht ter behartiging van hunne zaken te Breda aan diens vader den burgemeester

41) V. Br. R. 639 fol. 199verso/200 dd. 22 Augustus 1595.
42) V. Br. R. 639 fol. 254verso.
43) V. Rr. R. 501 fol. 109verso.
44) V. Br. R. 715 acte Princenhage 29-3-1575 (ongefolieerd.), alsmede ten aanzien van haren eersten man V. Br. R. 466 fol. 21/22 en R. 477 fol. 126verso/127. Hij was a° 1573 zeker meerderjarig, zijn vader was dood in 1548, terwijl hij niet het jongste kind was.

Ghoris Buysen en diens „swager" Henrick de Weert [45]).

Den 24 April 1598 geven Buysen en zijn vrouw een procuratie aan den notaris David Mostart te Amsterdam in verband met transport van grond onder Terheyden [42]).

Uit haar eerste huwelijk had Odilia één dochter ***Maria van de Kyeboom*** (Kieboom), die huwende met Adriaen Bacx een zoon Jan Bacx zou nalaten, aan wien uiteindelijk het voorouderlijk huis der van Baerle's in de Veemarktstraat te Breda in algeheel eigendom zou overgaan.

Het gemeentearchief te Amsterdam zal zeker nog de noodige aanvullingen betreffende Odilia kunnen geven.

V. ***Jan van Baerle,*** „coopman" te Amsterdam, geb. Breda ±1557/'58, overl. Amsterdam 20 Juli 1605, begr. Nieuwe Kerk 23 Juli 1605, tr. a°1582 [46]) *Jacomina* ***Noon,*** overl. Amsterdam 4 November 1617, begr. Nieuwe Kerk 8 November 1617.

Op jeugdigen leeftijd n.m. op 10 Augustus 1573 passeert hij een testament voor notaris Michiel van de Corput te Breda [47]) en vestigt dan een levenslange rente op zijn „lieve moeder Ida Boghe". Tot zijn eenige erfgenamen maakt hij zijn broeder Leonard en zijn zuster Deliken.

Het is niet onmogelijk, dat hij zich aanvankelijk te Antwerpen ophield, doch in elk geval is hij zeker 4 Augustus 1592 te Amsterdam gevestigd [48]) wanneer hij een procuratie geeft op notaris David Mostart aldaar, terwijl hij reeds 24 Juli 1588 een dochter (Petronella) in de Nieuwe Kerk te Amsterdam liet doopen.

Het is niet de bedoeling in het bestek van deze publicatie de nakomelingen verder te bespreken, volstaan wordt met het doen volgen van een extract uit een Bredaschen vestbrief van 1627 [49]) waarin Jan's erfgenamen het hun toebehoorende ½ in het voorvaderlijk huis in de Veemarktstraat te Breda overdragen aan Jan Adriaensz Bacx, reeds hiervoren vermeld als afstammeling van Odilia Jan's zuster.

Deze voor het verband zoo belangrijke acte bevat in het kort:

Voor schepenen van Breda compareert Willem Rover Junior gemachtigd en uit naam van: Jr. *Arent van Dorp,* hofmeester van den Prins van Oranje, als gehuwd met juffrouw *Ida van* ***Baerle,***

Constantijn Huygens, secretaris van den Prins van Oranje, als gehuwd met juffrouw *Susanna van* ***Baerle,***

wonende te 's-Gravenhage, mede namens *Jan van* ***Baerle*** en namens ***Sara van Baerle*** diens zuster (minderjarig).

Sinjeur ***Emanuel Becker,*** gehuwd met juffrouw *Jacomyne van* ***Baerle.***

Juffrouw ***Peternella van Baerle,*** weduwe van

45) Procuratien Breda R. 815 fol. 111.
46) Volgens familiepapieren. Zijn huwelijk is noch tc Breda, noch tc Amsterdam te vindcn.
47) Notarieel Breda. Gemeentearchief R. 1115 fol. 79.
48) V. Br. R. 497 fol. 128v..
49) V. Br. R. 525 fol. 112.

Everardt Becker, de jonge, geassisteerd door haren zwager Emanuel Becker;

Sinjeur ***David van Baerle,*** wonende te Amsterdam;

volgens de procuratien van van Dorp en Huygens verleend voor notaris Jan Adriaanssen Warmenhuyzen te 's-Gravenhage dd. 13 Mei 1627 en volgens procuratie van Jan van Baerle en de overigen dd. 17 Mei 1627 gegeven te Amsterdam voor notaris Jan Warnaerts;

transporteert aan:

Jan Bacx, zoon van wijlen Adriaen Bacx, wonende te Oosterhout de gerechte helft van „huysinge, havinge en de erve" hun als erfgenamen van zaliger ***Johan van Baerle*** toekomende en waarvan de wederhelft den voornoemden Jan Bacx van zijn zelfs wegen te voren toebehoort, liggende te Breda aan de Veemarkt, belendend Cornelis Peter Aerden van Raeck's huis genaamd „de Aenbeeldt" en Bastiaen Willemsz. huis genaamd „de Gulden Swaen" enz. enz.

Uit den hierboven genoemden ***David van Baerle*** stamt het thans nog bestaande Protestantsche geslacht.

Vbis. ***Lenaert van Baerle alias Sprongh,*** geb. Breda ± 1556, overl. Rotterdam(?) tusschen 1614 en October 1626, tr. (waarschijnlijk te Breda) vóór 24 Maart 1590 *Jacomyne Buysen,* geb. Breda ±1567/'68[50]), overl. Rotterdam na 1 October 1626, dochter van Mr. Sebrecht Buysen Gorisz. en diens tweede vrouw Sophia Wiltens Andriesdr.

In een Bredasche acte van 24 Maart 1590 [51]) compareert Jacobmyne Mr. Sebrecht Buysendochter wettige huisvrouw van Lenart Henricksz; van Baerle alias Sprongh namens. haren „absente" man en draagt — hierbij geassisteerd door Mr. Hugo van Baerle — aan Henrick Cornelisz haren „schoonvader" (lees: stiefvader) en Sophia Andries Wiltensdr. hare moeder" al het recht op, dat haar man heeft in een winkel en huis op de Veemarkt, zulks onder verband van Lenaert's aandeel in zijn vaderlijk huis op de Veemarkt gelegen naast den Gulden Voetbooch.

Lenaert en zijn vrouw verlieten Breda en leefde* in 1603 te Rotterdam, alwaar hij den 20en April 1603 een procuratie passeert voor den notaris Jacob Symons [52]).

Zijne weduwe compareert nog op 1 October 1626 [53]), wanneer zij — bijgestaan door Adriaen Dyrven en met procuratie van juffrouw Maria van de Kieboom, wedwe. wijlen Sinjeur Adriaen Bacx, een aflossing erkent van eenen hypotheek op het huis de Raep op de Haagdijk. Hare moeder maakte haar a° 1604 tot hare universeele erfgename blijkens acte verleend voor denzelfden notaris Symons te Rotterdam [54]).

Voor zoover bekend had het echtpaar van Baerle-Buysen geen kinderen.

(Wordt vervolgd.) J. P. DE MAN.

50) Archief Weeskamer Breda N° 445 laatste deel acte van 19 Juni 1579 vermeldt haar als ±10½ jaar.
51) V. Br. R. 490 fol. 54.
52) V. Br. R. 502 fol 110v.
53) V. Br. R. 524 fol. 95/96.
54) Zie diens protocol gemerkt X fol. 234verso.

Het geslacht Van Teijlingen

te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Met één plaat).

In Genealogische en Heraldische Bladen 1912, blz. 167 t/m 228 gaf Ds. D. J. M. Wüstenhoff te Sassenheim een genealogie van de Alkmaarsche familie ***Van Teijlingen***[1]). Nadat ik eenige malen geconstateerd had, dat de genealogie vele onjuistheden bevat, heb ik haar geheel gecontroleerd en nieuw opgezet. De vaak waarlijk verbluffende resultaten worden hierbij den lezer aangeboden. Het volgend artikel zal de genealogie van Wüstenhoff bijna geheel vervangen [2]); slechts hetgeen deze vermeldt over de twee laatste generaties van de Leidsche familie van Teijlingen blijft van waarde, aangezien ik daarvan niet voldoende wijzigingen en/of aanvullingen heb gevonden om tot nieuwe publicatie te kunnen overgaan.

Ik zal mij daarbij onthouden van het plaatsen van noten om de fouten van mijn voorgangers aan te wijzen. Weliswaar zou dit vaak gemak opleveren, vooral daar, waar de geslachtslijst zeer ingrijpend is gewijzigd, doch de overweging, dat dan consequent te werk moest worden gegaan en het aantal noten, thans al niet onbeduidend, dan wellicht nog zou verdubbelen, heeft mij van deze maatregel doen afzien.

Indien in het volgend artikel bij een noot eerst een archiefstuk, vervolgens een plaats, waar dit stuk is gepubliceerd of waar er mededeelingen uit zijn gedaan, wordt genoemd, is dit veelal een teeken, dat ik de publicatie niet heb kunnen verifieeren. Meestal is dit een gevolg van overmacht, doordat de betrekkelijke archieven tengevolge van de bijzondere tijdsomstandigheden niet konden worden geraadpleegd. Hierdoor is mij ook verhinderd, vele mijner eigen aanteekeningen of nog eens te controleeren of uit te breiden.

Om eventueele latere onderzoekers, die van een bepaald persoon of van de geheele familie nog eens studie zullen maken van dienst te zijn heb ik bij de behandeling van vele der Van Teijlingen's in noten nog plaatsen genoemd waar zij voorkomen, ook al zijn deze vindplaatsen in de tekst van het artikel niet benut.

Zoowel voor critiek als voor aanvullingen op mijn werk houd ik mij zeer aanbevolen, Aanvullingen zullen stellig nog te vinden zijn. De familie is zoo groot en heeft zoo gezworven, dat het onmogelijk is om alles te zien, waar iets gevonden kan worden. Deze genealogie pretendeert dan ook niet een eindoplossing voor alles te geven. Het is slechts een stap (maar dan een, naar ik hoop en vertrouw, heel groote) in de goede richting.

Aan het eind van deze inleiding past het mij, mijn grooten dank uit te spreken jegens diegenen, die mij door het geven van bijzonderheden of inlichtingen of ook slechts door het betoonen van belangstelling hebben geholpen. Ik denk daarbij allereerst aan Mr. Dr. J. Belonje te Alkmaar maar ook aan de heeren A. Merens te Amsterdam, C. H. J. van Langeveld te Haarlem en Dr. Joh. E. Elias te Zeist, welke laatste mij, door zijn aanteekeningen Van Teijlingen aan Mr. Belonje te zenden, aan verschillende aanvullingen heeft geholpen. Ook de Directeur van het krijgsgeschiedkundig archief bij den Generalen Staf te 's-Gravenhage en Mej. C. J. Welcker, archivaresse van Kampen, bezorgden mij schriftelijk vele gegevens.

1) Boven het artikel stond ook C. W. Bruinvis als auteur vermeld; zie echter Navorschcr 1914, blz. 183 e.v.
2) Enkele personen werden reeds uitgelicht en behandeld in: „Een Haagsche familie Van Teijlingen" door G. Eschauzier (Ned. Leeuw 1912, kol. 285.

1. De Alkmaarsche familie Van Teijlingen.

A. DE AFSTAMMING.

Over de afstamming der Alkmaarsche Van Teijlingen's is al heel vroeg veel te doen geweest. Reeds omstreeks 1580 werd aan eenige leden der familie verboden, te jagen in de landsdomeinen, omdat ze niet van adel zouden zijn. Tegen Augustijn van Teijlingen Jobsz., samen met zijn broeder Johan, werd deze zaak bij het Hof van Holland aangebracht, waarop, in 1583, het proces begon. De stukken, die toen ter tafel werden gebracht, zijn gepubliceerd in de Wapenheraut 1904 (Be jg.) blz. 409 e.v. [6]). Hoewel, zooals Wüstenhoff terecht aldaar opmerkt, voor zoover ons bekend geen eindvonnis is uitgesproken, wordt er m.i. door de getuigenverklaringen weinig twijfel overgelaten betreffende de verwantschap tusschen de Haagsche en de Alkmaarsche familie's Van Teijlingen. Overal wordt deze verwantschap als vaststaand aangenomen, terwijl zelfs een zoon van een lid der Haagsche familie, n.l. Simon van Veen, baljuw van de Nieuwburgen, ten gunste van den adeldom der Alkmaarsche familie getuigt, zonder van een niet bestaande verwantschap te reppen.

Maar bovendien; het proces werd gevoerd 80 jaar, nadat de oudste Augustijn van Teijlingen zich te Alkmaar vestigde, waar hij 30 jaar later overleden was. Er waren in 1583 stellig nog personen in ieven, die hem gekend hadden en ook geweten hebben, waar hij vandaan kwam. Nergens blijkt echter van tegenspraak tegen de door de Van Teijlingen's naar voren gebrachte gegevens. Integendeel, „men" is het er algemeen mee eens, dat wat beweerd wordt, wáár is. Indien er aan te tornen viel, was dat zeker gedaan door riddermatige geslachten uit het Noorderkwartier, die de snelle bloei der Van Teijlingen's met leede oogen aangezien moeten hebben.

Ook het feit, dat de uitspraak van het Hof provisioneel en geen einduitspraak was, doet aan de zaak niets af. Met de stukken en verklaringen, die toen ter tafel waren gebracht, kon de einduitspraak nooit anders luiden dan de provisioneele. Het feit dat in die provisioneele uitspraak de oudere generaties der Van Teijlingen's onjuist zijn gegeven geeft geen enkele aanleiding om onjuistheid der latere aan te kunnen nemen.

Bovendien is thans (eindelijk) een stuk bekend, waarin de vadersnaam van den oudsten Alkmaarschen Augustijn wordt genoemd. Inde Verzameling Eikelenberg, berustend op het gemeente-archief te Alkmaar, komt n.l. het volgende excerpt van een oude brief voor [7]):

> „An° 1509 3/6 gaf Sijmon Sijmonsz priester en pater van dat jonge hof binnen der stede van Alemaer genaemt Sinte Marien cloostrr te Nazaret also sulke goederen als hij sedcrd dat hij pater van t selve klooster had geweest, gekogt had. verklarende daar boven, dat alle landen, renten of goederen sederd anders door hem gecoeht, ten dienste van t konvent waren gecogt.
>
> t selve klooster nog andere goederen gevonde welke gifte en verklaring te besegelen *segt hij* soe heb ik gebeden *dirck Sijmon Vreryks claes corfssoon end Augustijn van Teijlingen Florisz*, leenmannen der grafelijkheid van Hollandt desen brief over mij te willen bescgclen".

Hoewel het origineel van dezen brief, die Eikelenberg in het begin der XVIIIe eeuw nog gezien heeft, verdwenen is, valt aan de juistheid van de mededeeling der namen niet te twijfelen. Eikelenberg,, had er geen enkel belang bij, het patronimicum „*Florisz* bij de naam van *Augustijn* te voegen. Van belangstelling van de familie voor zijn afstamming blijkt in dien tijd, in tegenstelling tot de XVIe eeuw, niets meer en bovendien, indien vervalsching wel het doel was geweest, was:

6) Het vonnis ook: Batavia Illustrata, blz. 1117.
7) Aldaar, register P, blz. 956.

le het uittreksel niet tusschen andere stukken geplaatst, waardoor het totaal niet opviel:

2e was het bedrog zeer gemakkelijk te ontdekken, omdat het origineele stuk nog aanwezig was. Ook dat het nu weg is, behoeft geen argwaan te wekken. Verreweg de meeste stukken uit de kloosterarchieven, waarvan Eikelenberg in dat deel van zijn verzameling (en ook elders) afschriften of uittreksels geeft zijn verdwenen, terwijl er toch geen Van Teijlingen's in die stukken voorkwamen:

3e zou aan het afschrift wel ruchtbaarheid zijn gegeven, indien vervalsching het doel was.

Te denken valt nu dan nog aan een onwillekeurige toevoeging van den afschrijver. Ook dit is echter zeer onwaarschijnlijk. Eikelenberg was, dit blijkt herhaaldelijk, vrij nauwkeurig in het afschrijven van stukken. Bovendien zegt hij hier nog uitdrukkelijk: *„segt hij soe* heb ik gebeden.. ...."

Ook de twijfel of deze Augustijn van Teijlingen de Augustijn wel is, wordt opgeheven, doordat hij samen met een lid der familie Corf, waarbij hij in dienst was wordt genoemd.

Maar waarom werd in andere stukken Augustijn's vader's naam niet genoemd en hier juist wel? De oorzaak hiervan zal gelegen zijn in het feit, dat de stukken, die tot nu toe bekend waren, door Augustijn zelf waren opgemaakt of hij was er tenminste belanghebbende bij, zoodat hij zelf zijn naam of opgeschreven of opgegeven heeft. Hier is echter een geval, dat Augustijn meer op den achtergrond staat, zoodat de steller van den brief zijn naam zal hebben opgeschreven zonder dat hij er zelf de hand in heeft gehad.

Tenslotte is er dan nog het door Bruinvis in het Biografisch woordenboek [8]) genoemde stuk, waarop Augustijn quiteerde voor van Alkmaar ontvangen renten ten lijve van zijn natuurlijke dochter Anna en zijn broeder Adriaen, kanunnik van S. Servaes te Maastricht [8a]). Bruinvis zegt niet waar hij deze kwitantie in het Alkmaarsche archief gevonden heeft, maar afgezien daarvan, zou het onder de huidige tijdsomstandigheden niet mogelijk zijn, de opgave te controleeren. Ik meen echter, dat wij den oud-archivaris van Alkmaar met een gerust geweten kunnen volgen, zoodat wel vast staat dat de Maastrichtsche kanunnik inderdaad een broeder van onzen Augustijn was.

Dit alles samen geeft, naar mijn oordeel, voldoende grond om de afstamming van Augustijn van Teijlingen uit Henegouwen en daarmee de verwantschap tusschen de Alkmaarsche en de Haagsche families van dien naam als vaststaand te beschouwen. Een authentiek bewijs is nog steeds niet voorhanden, maar zal het ooit mogelijk zijn dit ter tafel te brengen? Hiermede wordt niet getreden in de vraag of de tot nu toe gegeven geslachtslijst van de Henegouwsche Van Teijlingen's juist is. Een beoordeeling daarvan valt buiten mijn bestek.

B. HET WAPEN.

Bij hun eerste optreden voerde zoowel de Haagsche als de Alkmaarsche familie Van Teijlingen het gedeelde wapen: van boven de halve Hollandsche leeuw, de onderhelft van het schild zwart [9]). Blijkens de bewaarde zegels hebben de Alk-

8) Aldaar, deel II, kolom 1422.
8a) Zie voor deze broeder, die elders Antonius wordt genoemd de lijst der kanunniken van het Vrije Rijkskapittel van Sint Servaes te Maastricht (1050-1795) door Dr. P. Doppler in Publications.... . . Limbourg, dl LXXV (1939), blz. 152.
9) Een uitzondering schijnt het wapen dat Lucas van Teijlingen (van de Haagsche tak) in de Jacobijnenkerk te Haarlem aan. liet brengen te zijn. Dit toch werd gevormd door „den vollen ende heele leeu van hollant, den staert van de Leeu wesende de dobbelde staert" (De Wapenheraut 1904 (8e jaargang), blz. 408).

maarsche Van Teijlingen's het gedeelde wapen tot in de XVIIe eeuw gevoerd, meestal met toevoeging van een voorwerp of letter in de onderste schildhelft.

Een beschrijving van de volgende zegels moge dit illustreeren:

1. in het archief van het Oude Hof te Alkmaar [10]) berust een prachtig geconserveerd zegel van den oudsten Augustiin dd. 31 October 1523. In het midden van de onderste schildhelft bevindt zich een figuurtje, dat een merlet, een schelp of een torentje kan zijn: wat het precies is, valt niet uit te maken. Het helmteeken is de vuurmand met de uitkomende leeuw. Randschrift: AUGU . TIN: . .N: TEI. ING. ..

2. in hetzelfde archief bevindt zich [11]) een zegel van Floris van Teijlingen Augustijnsz. dd. 20 Mei 1545. Ook hier staat in de onderste schildhelft een onherkenbaar figuurtje.

3. Frans van Teijlingen voerde in de onderste schildhelft twee overelkaar liggende sleutels [12]).

4. Augustiin van Teijlingen Augustijnsz zegelt als schepen met een hoofdletter A in de (heraldisch) rechter bovenhoek van het zwarte veld, maar op het contrazegel laat hij de A weg en voert daarentegen een hartschild, waarin vier kepers. Van het randschrift is slechts bewaard: A ... TYN VA ..... (Zegel van het jaar 1579 [12a])).

5. het schepenzegel van Pieter van Teijlingen dd. 27 Mei 1585 (in het archief van de Weeskamer te Alkmaar) vertoont in het midden van de benedenhelft een ster. Randschrift: S. PIETER VAN TEYLINGEN. Een tweede exemplaar van ziin zegel bevindt zich in de verzameling schepenzegels [12b]).

6. het schepenzegel van Jacob van Teijlingen, broeder van no. 4, van 1560, is gelijk aan het daar genoemde, doch in plaats van een A voert hij een 1. Randschrift: .....YLINGEN [12c]).

Pas in 1610 zegelt de schepen Jacob van Teijlingen zonder een toevoeging in de benedenste schildhelft. Randschrift: S. IACOB. VAN. TEYLINGEN. Ook de Amsterdamsche burgemeester Mr. Cornelis van Teijlingen Florisz voerde dit wapen [13]), evenals Jop van Teijlingen Augustijnsz [14]).

Terwijl dus sommige leden der familie het oude gedeelde wapen tot in de XVIIe eeuw voerden, verschijnt Pieter Jacobsz van Teijlingen Bas reeds omstreeks 1595 met het volle wapen Ván Teijlingen: de Hollandsche leeuw met de barensteel met drie hangers over de borst. Randschrift: S. PIETER. IACOB.Z.B. VAN. TEYLINGEN. Waarschijnlijk hebben we hier te doen met een koopman, die geluk gehad had in 't leven en, gefortuneerd geworden, eens ontdekte, dat een oude familie Van Teijlingen een ander wapen voerde dan het ziine, waarop hij dat andere wapen zonder meer overnam. Wij kennen nog een zegel van zijn kleinzoon, Jan van Teiilingen, die als schepen met hetzelfde wapen zegelde. Randschrift: IOHAN. VAN TEYLINGEN [14a]).

10) Aan het stuk, inv. n°. 21. Het archief bevind zich thans in het gemeente-archief tc Alkmaar.

11) Aan het stuk, inv. n°. 113.

12) Zegel dd. 1539 in het gemeente-archief te Alkmaar. Hij zegelt hier als leenman van Holland.

12a) Verzameling schepenzegels, gem. archief Alkmaar, n°. 4-23.

12b) Verzameling schepenzegels, gem. archief Alkmaar, n° 6-7, gehavend.

12c) Verzameling schepenzegels, gem. archief Alkmaar, n°. 25-24.

13) Elias. Dc Vroedschap van Amsterdam, Dl. 11, blz. 1103 en de uitgave van een handschrift, van Mr G. Schaep in de Heraldieke Bibliotheek 1873, blz. 203.

14) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 175.

14a) Verzameling schepenregels, gem. archief Alkmaar, resp. n°. 6-21 en 3-7.

Ook de afstammelingen van den Amsterdamschen burgemeester Cornelis Floriszn. van Teijlingen veranderden in dien zin hun wapen. De eerste die met den vollen leeuw en de barensteel zegelde was, voor zoover bekend, zijn kleinzoon Cornelis Florisz van Teijlingen in 1643. (CORNELIS. A. TEYLINGEN). Ook diens zoon Floris (in 1684: FLORIS A. TEYLING ...), kleinzoon Cornelis (in 1716 of 1721: S. CORNELIS A. TEYLINGEN) en achterkleinzoon Jan Lodewijk, de laatste manneliike telg van het geslacht (in 1749 of 1754: S. IAN. LODEWYK. A. TEYLINGEN) zegelden aldus [14b]).

Van de door Wüstenhoff geschetste ontwikkeling, als zou de familie, alvorens zij het wapen geheel veranderde, het oude wapen eerst gevierendeeld met het nieuwe hebben gevoerd [15]). is mij niets gebleken.

C. DE GENEALOGIE.

Mr. ***Augustijn van T eijlingen,*** geboren te Quesnoy (Henegouwen), ± 1475, zoon van ***Floris van Teijlingen*** en *Jacoba de Febure* [16]), werd door zijn vader naar zijn oom, de deurwaarder Lucas van Teijlingen te 's-Gravenhage, gezonden, door wien hij op het kantoor van Claas Corff, rentmeester van Noordholland te Alkmaar werd geplaatst. Mr. *Augustijn* komt het eerst voor 9 Maart 1501 [16a]), daarna 24 Augustus 1502, op welken datum hij als klerk van Claas Corff de ontvangst van zekere gelden bevestigt [17]). Hij was eigenaar van de kosterijen te Maasland en te Oudkarspel: hem resp. geschonken door den Stadhouder en den Graaf van Egmond.

In 1504 wordt hij rentmeester van Egmond als opvolger van Claes Corff, op 10 October van dat jaar stellen zijn zwager Jan Gerrits en Cornelis Claesz Cannemaker zich borg voor hem voor deze functie [18]). Reeds in 1505 treedt hij op als substituut van den rentmeester van „Vrieslant" [19]), in de jaren 1514-'22 was hij rentmeester-particulier van „Vrieslant" (= West-Friesland) ten behoeve van Willem Goudt, rentmeester Generaal van Northolland [19a]). Ook beheerde hij de nagelaten goederen van Claes Corf voor diens erfgenamen [20]). Door hem opgemaakte rekeningen komen voor in het archief van het Huis van Zessen te Alkmaar.

Hij is thesaurier van Alkmaar 1508, '18, '19, '20, '22, '25, '27, '30, '32 en '33 [21]). Als zoodanig gaat hij als gecommitteerde ter dagvaart naar Leiden, uitgeschreven door den Raad van den Stadhouder in 1508 [22]). In 1509 en 1531 is hij burgemeester van Alkmaar [23]), vroedschap aldaar van 7 Sept. 1518-1530 [24]).

14b) Verzameling schepenregels, gem. archief Alkmaar, resp. n°11-15, 14-1, 32-24 en 20-23.

15) De Wapenheraut 1904, blz. 414.

16) Zie voor zijn verdere, niet allen even zeker bewezen voorouders: De Wapenheraut 1904, blz. 433 e.v.

16a) Archief Huis van zessen, Alkmaar, inv. n°. 234.

17) C. J. Gonnet en R. D. Baart de la Faille: Inventaris archief Hoorn, regest n°. 1253, blz. 449 (Haarlem, 1918).

18) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 168.

19) „Rekeninge Augustin van Teylingen als ontvanger particulier inden name van Jan Geryts, zyn zweer als rentmr en de comissic hebbende vanden rentmeesterschap van vrieslant als procuratie hebbende vanden voorn Jan Gerytse van den omeslach..... ." (rekening over de jaren 1505/06 in archief Huis van Zessen, inv. n°. 323).

19a) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 325 e.v.

20) Biografisch Woordenboek, Deel II, kolom 1422. Op 26 October 1507 machtigen de erven Claas Corf hem, hun goederen te beheeren (Archief Huis van Zessen, inv. n°. 237).

21) C. W. Bruinvis: Da regeering van Alkmaar tot 1795, blz. 33.

22) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 168.

23) Bruinvis: Regeering, blz. 20.

24) C. W. Bruinvis: De Alkmaarsche vroedschap tot 1795, blz. 7.

Reeds vóór 1516 'treedt hij op als pensionaris der stad; op 20 Januari 1516 toch werden hem 20 ponden, wegens ¼ jaars pensie als zoodanig, uitbetaald, „mits ik daerof ontset ben" [25]).

Op 1 Juli 1512 komt hij voor als leenman van Egmond [26]) 3 Juni 1509 als leenman der gravelijkheid van Holland [26a]), 1530 als 'voogd van het Middelhof te Alkmaar [26b]). Hij was kerkmeester 1514-'16, '18-'30, '32 en '33 [27]); in 1524 werden zijn wapen en dat van zijn vrouw op het kleine orgel in de Groote Klerk te Alkmaar aangebracht, welke wapens zich aldaar thans nog bevinden [28]). Hij sterft Alkmaar, 25 Mei 1533.

Hij huwt (huwelijksche voorwaarden [28a]) dd. 29 Mei) 1503: *Joosgen Jansdr.*, dochter van *Johan Gerrits* en *Judith Heerman* (van Oegstgeest), een lid van de familie, die zich later *Van Egmond van de Nijeburch* of *van de Nieuwburgen* noemde, geboren te Alkmaar, 2 December 1484. Na de dood van haar man beheerde *Dirk*, haar zoon, haar bezittingen. Ze bezat veel land buiten de stad en o.a. een leen te Uitgeest [29]). De inkomsten van dit leen of het leen zelf staat zij in 1541 af aan haar zoon Floris, omdat hij als leenman zooveel moeite ermede heeft gehad [30]).

In den winter van 1540 op 1541 was zij gedurende een half jaar zwaar ziek: Mr. Amelis, doctoir in medicijnen, kreeg er honorarium voor, terwijl de vrouw van haar zoon Dirk een nieuw kleed voor haar maakte, daar haar reisgoed gedurende haar ziekte, toen zij het altijd aan had, versleten was [30]).

Door een vonnis van het Hof van Holland van 4 April 1552, gewezen in verband met een actie van nieuwe regenten van Alkmaar tegen de oude gevoerd terzake van beweerde vorderingen wegens ongeliquideerde vorderingen op vroegere thesauriers. en burgemeesters, verplicht, moest zij op 2 Juni 1552 haar huis en inboedel voor ƒ 8000.— verpanden. Haar twaalf kinderen approbeerden dit 25 September 1552 [32]).

Zij stichtte met haar broeders Jan en Cornelis het nog bestaande hofje „Van Egmondvan de Nijenburg - Van Teijlingen" te Alkmaar. Boven de rekening over het jaar 1574 van dit hofje [33]) staat: „Rekenijnge Diericx van Teijlingen rentmeester van zijn ontfanck ende uitgeven bij hem gehadt vanden landen ende renten bij Jan Janssen, in ziin leven bailliu vander Nyenburch, meester Cornelis vander Nijenburch, in zijn leven raidt ordinaris vanden hoeve van Hollandt, gebroders, ende Joost Jansdochter heurlieder gesuster, weduwe wijlen Augustijns van Teijlingen, in zijn leven rentmeester van Egmondt, alsulcx onder hen drieen gelegateert ende besproecken tot behouff vande naeste verarmde vrynden en maegen van heurlieder bloede indertijt, die dat meest van doene sullen hebben; Ende mede tot reparatie ende onderhout vande acht camers, staende over tmijddelbaghijnhoff, dair eenijge vande verarmde vrunden ende andere vreemde armen heur wooninge alleenlicken inne hebben, ende anders

25) Bruinvis, Regeering, blz. 37.

26) Leenkamer Egmond, Dl. 265.

26a) Verzameling Eikelenberg, reg. P, blz. 956, gemeente-archief Alkmaar.

26b) Akte dd. 20 Mei 1530, verzameling Eikelenberg, gem. archief Alkmaar, reg. P. blz. 957.

27) Navorscher 1927, blz. 138 e.v.

28) Mr. P. C. Bloys van Treslong Prins en Mr. J. Belonje; Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden in en uit de kerken der provincie Noordholland, deel I, blz. 20.

28a) Volgens Gen. Her. Bladen 1912, blz. 167 in het archief Egmond-Nijenburch (bezit van de familie Van der Feen de Lille te Alkmaar).

29) Archief Huis van Zessen, Alkmaar, inv. n°. 397, 398, 399.

30) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 397.

32) Biografisch woordenboek, deel 11, kolom 1423.

33) Welke zich in het archief van dc stichting, dat op „Nijenburg" te Heilo berust, bevindt.

nijet, ten waere henlieden vande zelve naeste vrunden ijet gegundt werde.. ...." [34]).

Zij werd begraven in de Groote Kerk te Alkmaar, tusschen 19 Juni en Kerstmis 1554 [35]).

Behalve 20 wettige kinderen had Augustijn een natuurlijke dochter, Anna, die een lijfrente van 15 pond op de stad Alkmaar bezat [36]).

De wettige kinderen volgen onder 11.

(Wordt vervolgd).

ROEL KAPTEIN.

Bijdrage tot een genealogie de Kemp.

De in LIX, k. 457 gestelde vraag geeft mij aanleiding om de vrij talrijke gegevens, die ik indertijd over het Wageningse geslacht De Kemp verzameld heb, uit te werken. Rechtstreeks antwoord op de vraag kan ik niet geven, wel de afgedrukte stamreeks aanvullen. Wat het wapen betreft worde verwezen naar jrg. 1919 kol. 240 van dit Maandblad, waar het Documentatie-Bureau een vraag van mij beantwoordt. Het lijkt wel zeer waarschijnlijk, dat althans de te Wageningen, Elst, Rhenen, Amerongen, Wijk bij Duurstede en Maurik voorkomende de Kemp's tot een geslacht behoorden; trouwens ook met Gorcum waren de relaties in deze rivierplaatsen talrijk. Uit het hieronder meegedeelde blijkt, dat de Wageningse de Kemp's gewoon waren te zegelen, helaas blijkt in de geregistreerde afschriften die ons ten dienste staan niet, hoe.

1. *Henrick Janssen de Kemp*, molenaar te Wageningen, is lidmaat aldaar in 1663, wordt poorter in 1685, op hoge ouderdom overleden na 19 Maart 1691, tr. *Gerbrich*.

IIa. *Jan Henricksen de Kemp*, molenaar te Wageningen, lidmaat 1667, poorter 1682, is dood 27 Feb. 1717, tr. le einde 1670 *Aeltjen Dionys Roulye*, dr. van Dionys en Maria de Baer; 2e vóór Pasen 1707 *Christijn Speyers*, *ov.* voor 25 Sept. 1718.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Hendrick*, ged. Wageningen 2 Maart 1673, jong. ov.
2. *Anna*, ged. W. 14 Jan. 1677, verder niet gevonden.
3. *Hendrick*, volgt III.
4. *Gerbrich de Kemp*, ged. W. 12 Maart 1679, is in 1707 lidmaat met haar man *Jan van Roekelt* en overleden vóór 6 Juli 1708.
5. *Maria*, ged. W. 20 Maart 1684, verder niet gevonden.

b. *Aeltje de Kemp*, *ov.* na 17 Dec. 1703, tr. *Lubbert Dircksz. van Maenen*, *ov.* voor 12 Mei 1682.

c. *Evertje de Kemp*, vermeld 1691.

„Henrick Janssen de moller, Gerbrich zijn hvr." zijn in 1663 lidmaten te Wageningen. 19 Maart 1691 testeert Henriek Jansen de Kemp, „van hoge jaeren", en vermaakt aan zijn dochter Evertje, bij wie hij sinds 7 jaar inwoont, zijn gerede goederen.

„Jan Hendricksen mede muller alhier" is Kerstmis 1667 lidmaat; bij de doop van zijn eerste kind heet hij Jan Hen- 1697 procedeert Reynier Reyniersen tegen Jan de Kemp en Aeltjen de Nijs geseyt Patient bemaken elkander 27 Jan. 1671 levenslang vruchtgebruik. Zij verkopen 9 Juli 1689 en verpanden 3 September 1690 een" stuk tabaksland. 19 Dec. 1697 precedeert Reynier Reyniersen tegen Jan de Kemp en Adriaen Speyers, die ontkennen hem hun grutmeulen ver-

34) De weduwe van Pieter van Teijlingen-Posch met haar kinderen (zie III g 2) profitcerdr o.a. van deze instelling.

35) In het oudste grafboek te Alkmaar: „Joost Jans, die baljuws dochter.. .." (ingeschreven tussehen 19 Juni en Kerst 7 554). Tusschen 23 Mei en Kerst 1556 verschijnt dan nog: „Joost Jans, weduwe Augustijn van Teijlingen is schuldig.. .." Betreft dit laatste wellicht grafkosten, die door de erfgenamen nog moesten worden voldaan?

36) Gemeente-archief Alkmaar ; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 170, noot 1. Ook: Biografisch Woordenboek, deel 11, kolom 1422.

kocht te hebben. Pasen 1707 zijn Jan de Kemp en Christijn Speyrrs lidmaten en wonen in de Hoogstraat; 27 Feb. 1717 levert Stijntje Speyers wed. Jan de Kemp zijn testament in en 25 Sept. 1718 levert Geertruid Roest, huisvrouw van Hendrick de Kemp haar testament in; dit wordt geopend ten overstaan van Arien Speyers en Louis Millevillc × Maria van Leuven en bevat legaten aan Gcertruid voornoemd en haar kinderen Hermen en Jan de Kemp.

Daar Aeltjeu Denijs, hvr. van Jan Hcndricksen op Kerstmis 1670 lidmaat is, moet dit huwelijk niet in 1671 maar in 1670 gesloten zijn. Haar vader wordt genoemd Dionys, Denis, Denies, Roulyc, Roulje, Roilje, Roulic en Roulliel ; haar moeder Maria de Baer overleed te Wageningen 28 Feb. 1656, na in tweede echt verbonden te zijn geweest met Cornelis Hcndricksen en in derde, September 1655, met Jacob Meynten, zoon van Meynt Aertsen tc Barneveld. Uit haar eerste huwelijk waren, behalve Aeltjen : Jenneken Dionys Roulyc, tr. 1. Hermen Jager, 2. Gerrit Hendricks van Vianen, en Maria Dionys Roulyc; uit haar tweede: Niesken Cornelisdr.

Aeltje Hcndricksen de Kemp wed. Lubbert Dcricks van Maenen krijgt 12 Mei 1682 van Jan de Kemp en Aeltje Denis een hypotheek op haar land uet Franckhoff.

III. *Hendrick de Kemp,* ged. W. 26 Mei 1678, vermoedelijk eerst molenaar te Wageningen, later grondeigenaar en tabakverbouwer, ov. vóór 8 Mei 1741, tr. (ond. tr. Bennekom 27 Jan. 1704) *Geertruid Roest (van den Hove).* wonende aldaar, ov. nà 27 Juni 1743. Haar ouders worden gezocht.

Uit dit huwelijk:

1. *Hermannus de Ketnp,* ged. W. 18 Nov. 1704, wordt burger van Arnhem 28 Jan. 1729 en is dan gehuwd met de dochter van Luitenant *Jerefaes Duym,* vertrekt naar Groningen.
2. Jan, volgt IV.
3. *Aletje,* ged. W. 15 Maart 1708, is dood 1718.

Hendrick de Kemp en Geertruid Roest, in het doopboek enige malen maar anders nergens genoemd Roest van den Hove(n), lenen 16 November 1725 van de Burgerwezen te Arnhem *f* 1000 op hun huis „staende in dese stadt (Wageningen) aen do Hooestract met een schuer daer achter. en een hof en huys staende in de Achterstraat, Oost Corn. Roest en de Raatsheer Horst, W. de Heer Burgemeester Schuylenburgh en de, weduwe van den Burgemeester Issem, Z. dc Achterstraet en N. de Hooghstraet, noch een halff mouwer tabaxlandt aen de Groenewegh, 1½ schepel tabaxlandt bij dc Bleyck, een mergen hooylandt in dc Ossekampen, vier hond elsenpas en bouwlant in de Nuede"..... „en was neffens vier cachetten gedrnckt in roodcn lacke get. Hendrick dc Kemp, Gecrtruyt Roest, B. Suermondt en J. v. Schuylenbórgh schepenen".

30 Mei 3738 maken zij een mutueel testament; 8 Mei 1741 en 27 Juni 1743 koopt zij als weduwe tabaksland. Daar Hendrik in 1707 meel levert aan de Diakonie evenals zijn vader in 1688, vermoed ik dat hij ook als molenaar begonnen is maar later als tabaksverbouwer tot groter welstand raakte.

IV. *Jan de Kemp,* ged. W. 21 October 1706, tabakverbouwer, diaken 1746, '48, '49, ouderling 1751, '56 te Wageningen, begr. 21 Juni 1770, tr. Wageningen 12 Juli 1737 *Maria van Kreel,* ged. W. 25 Nov. 1714, begr. 10 Sept. 1792, dr. van Hermannus, tabakverbouwer, pachter der gemeene middelen, diaken en ouderling te Wageningen, en Johanna Noorman.

Uit dit huwelijk:

1. *Aletta de Kemp,* ged. W. 6 Jan. 1739, tr. *Jacobus Kerkhoff;* beiden zijn 6 April 1784 dood, een zoon en vijf dochters nalatende.
2. *Hendrik de Kemp,* ged. W. 20 Maart 1740, in leven 1792.
3. *Gerritje de Kemp,* doop niet opgemerkt, tr. *Carel Fredrik von Stedel,* luitenant,

4. *Margrietha de Kemp,* ged. W. 17 Maart 1743, tr. *Jan van Biesen.*
5. *Johanna de Kemp,* ged. W. 5 November 1744, ov. Arnhem 22 Mei 1830, tr. Renkum 29 Oct. 1765 Geurt Hamming (zie Ned. Patriciaat jg. 21).
6. *Hermannus de Kemp,* ged. W. 14 April 1746, tr. Arnhem 28 Juni 1772 *Amarantha Heilwig Adriana Brants,* wonende te Elst: in 1788 woont hij te Rotterdam.
7. *Jan,* ged. W. 9 Nov. 1747, begr. 23 Jan. 1748.
8. *Geerfruy de Kemp,* ged. W. 27 Maart 1749, tr. le *Jacob de Lille, 2e* (ondertr. Arnhem 22 Juni 1782) *Petrus Schoonhoven,* geboren aldaar en te Ede wonende.

Tegen de voortgang der huwelijksgeboden van Hermannus van Kreel en Johanna Noorman maakte de ritmeester Noorman 15 November 1703 bezwaar, omdat bij dc afroeping „sijnen toenaem door haar t'onrecht gebruyckt zij". De geboden gaan door nadat zij verklaard heeft „dat zij uit bijsonderc zinlikheid die toenaem voerd, zonder iemand voor harc vader in 't besonder dus te willen benoemen". Ik weet niet of de ritmeester haar nog voor het Hof vervolgd heeft, gelijk de Kerkeraad hem overliet te doen, maar wel dat zij zich Noorman is blijven noemen, — en ondanks onze gewekte argwaan („qui s' excuse.....") tegen den ritmeester een blinde vlek veroorzaakt in de kwartierstaten harer nakomelingen !

Jan de Kemp en Maria van Kreel kopen 19 April 1743 1½ schepel tabaksland, 2 Mei 1761 een huis in de Hoogstraat; mutueel testament 29 Mei 1770; bij het magescheid dd. 5 Oct. 1773 blijkt hij *f* 30173: 12 : 2 tc hebben nagelaten. 9 October 1792 wordt het testament geopend dat de weduwe 6 April 1784 heeft gemaakt, „eigenhandig ondertekent en met mijn gewoon cachet bekragtigd".

Niet aan te sluiten zijn:

A. *Barbara de Kemp,* 'komt in Oct. 1696 te Wageningen met att. van Elst.

B. *Reyer Rijken de Kemp,* die met *Elisabeth Sluyskens* te Wageningen laat dopen: 1. *Gerritje,* 29 Oct. 1722, 2. *Rijk,* 14 Dec. 1723, 3. *Gertruid,* '8 Feb. 1.725, 4. *Helena,* 5 Maart 1726, 5. *Rijkje,* 4 Maart 1728, 6. *Hendrijn, 14* Maart 1730, 7. *Peternel,* 1 Jan. 1734.

C. Kobus Teunissen de Kemp, laat met *Janneke Dirks van Beest* aldaar dopen: 1, *Dirk,* 23 Dec. *1.725, 2. Teunis,* 11 Jan. 1728. Vermoedelijk identiek met *'Jacobus Teunissen van de Kempt* en *Janneke Dirks van Bisselick,* die laten dopen: *Evert, 19* Maart 1724.

Hermannus (III, 1), *Hendrik* (IV, 2) en *Hermannus* (IV, 6) kunnen het geslacht hebben voortgezet, In de laatste Naamlijst van rekeninghouders bij de Postcheque- en girodienst, die een over het gehele land lopende alfabetische rangschikking heeft (1929) komt geen *de Kemp* voor.

DR. H. W. VAN TRICHT.

Van Penseeltje.

Zij was in 1634 te Götheborg in Zweden geboren. Haar vader was zekere *Hovius,* in de annalen der de Geer's gekenschetst, als: miserrimus pictor Amstelodamensis, een ellendig kladschildertje uit Amsterdam, die in die Hollandsche kolonie betere vooruitzichten verwachtte, dan in zijne stad van oorsprong, waar de grootmeesters van het palet niet veel kans voor hem openlieten. Er zijn aanwijzingen, dat hij D. als vóórnaam voerde, doch, of het Dirc, Daniël, of iets anders was, zal wel een raadsel blijven, totdat de Amsterdamsche archieven eindelijk ook zijn tijdperk van geboorte in beschrijving en registratie behalen. Er is helaas nog maar weinig bekend

ZEGELS VAN TEIJLINGEN.

Zegel van Augustijn van Teijlingen dd. 31 October 1523, (sub. 1).

(Vergrooting ongeveer 1½).

Zegel van Floris Augustijnsz van Teijlingen dd. 20 Mei 1545, (sub. 2).

(Vergrooting ongeveer 1½).

Zegel van Augustijn van Teijlingen Augustijnsz dd. 1579 (sub 4).

(Vergrooting ongeveer 1½).

Contrazegel van het zegel van Augustijn van Teijlingen Augustijnsz. dd. 1579 (sub. 4).

(Vergrooting ongeveer 2).

Zegel van Jacob van Teijlingen dd. 1610. (sub 6).

(Vergrooting ongeveer 1½).

Behoort bij Maandblad „de Nederlandsche Leeuw", No. 1. Januari 1942 (kol. 15 en 16).

(Foto's Ris, Alkmaar).

over de betrekkingen tusschen de Nederlanden en Zweden gedurende de regeering van Koning Gustaaf Adolf, doch wel staat het vast, dat de Amsterdammer Abraham Cabiliau met zijne trawanten de feitelijke stichters waren van Götheborg. Zijne vrouw was een zekere Sigbrit, over wie meer romantische verhalen, dan feiten vaststaan. Zweden was, wat godsdienst betreft, Luthersch; geen wonder dus, dat de Hollandsche kolonie eene aparte Calvinistische kudde vormde, waarvan helaas de kerkregisters niet gespaard bleven. Onze Amsterdamsche artist wist de hand van *Margaretha Cabiliau* te verwerven en hunne dochter Sara Catharina groeide in het Zweedsche land op, totdat zij in het huwelijk trad met ***Zsaac de Besche,*** uit Luikerwaalsch geslacht, dat in het gevolg der de Geer's eene rol van groote beteekenis speelde. Hun hoofdvertegenwoordiger zetelde in Stockholm: andere leden der familie waren factoor's, zooals men zulks toen noemde, in de plaatsen, waar de familie de Geer hare steeds zich uitbreidende industrieën vestigde. En zoo kwam Isaac de Besche, daar te lande veelal ***Becx*** genaamd, op Gödegard terecht, waar Jean de Geer (1632-1696) het bewind voerde. Van dit heerschap geeft de litteratuur, door de familie zelve verstrekt, eenen ver van gunstigen indruk. Een drinker, speler en dobbelaar, die wel zeer afweek van het algemeen gunstig oordeel, dat zijne verwanten, ondanks jaloerschheid en afgunst der Zweden wegens hun onmiskenbaar succes, afdwongen,

In 1673 werd Isaac Becx ernstig ziek en wel in die mate, dat hij onmachtig was, zich met het centraal bewind der ondernemingen te Stockholm, toen door Abraham Becx gevoerd, in verbinding te stellen. In de tweede helft van dat jaar overleed hij. Zijne vrouw vond troost bij den patroon van haren echtgenoot en toen de gevolgen niet uitbleven, was het beter, dat zij tijdelijk het land verliet.

Nu hadden de de Geer's overal in Europa afzetgebied van hunne ondernemingen, bij uitstek van de geschut- en munitiefabrieken. Zij leverden die producten aan alle mogendheden in Centraal- en West-Europa, doch even goed aan de Verheven Porte, als aan de Russen en zoo kwam Sara Hovius wede Becx in Pera bij Constantinopel terecht, waar haar 19 Mei 1674 een zoon ***Jan*** geboren is. Vrij spoedig moet zij met de retourvloot in Zweden teruggekeerd zijn, want 27 Nov. van dat zelfde jaar 1674 trouwde zij met ***Jan de Geer*** op Gödegard en 19 Juni 1675 werd aldaar hun zoon ***Jéhan de Geer*** geboren en twee jaar daarna 9 Mei 1677 hun zoon Louys. Dat de nieuwe schoonzuster eene aangename aanwinst voor de familie, voor zooverre in Zweden gevestigd was, kan volgens de familiegeschiedenis geenszins gezegd worden. Alras verkreeg zij den spottenden bijnaam „Penseetje" en zij wordt daarin afgeschilderd, als een wezen, dat in alle opzichten aan haren tweeden man gewaagd was en veel afbreuk deed aan den goeden naam der familie. De 8 jaar oudere broeder van Jean de Geer op Gödegard, Louys, op Finspong deed wel alles wat mogelijk was, om te redden, wat er nog te redden viel, doch toen hij merkte, dat zijn broer en schoonzuster al zijn gezwoeg met ondank en zelfs met bedrog beloonden, gaf hij zijne pogingen op. Toch ontfermde hij zich over Penseeltje's Turksche zoon, die om licht te bevroeden redenen, noch *Becx,* noch ***de Geer*** kon heeten en die elders werd opgevoed: waar is nog de vraag. Hij werd opgeleid tot chirurgijn, hetgeen toenmaals geene theoretische, wel eene practische school vereischte, zoodat men den naam van *Jan Hovy* tevergeefs zal zoeken in de academische alba van dien tijd, doch ongetwijfeld is zijne aanstelling op de vloot van admiraal Cees Cruys, die in 1697 op Rusland uitvoer, als

len chirurgijn aan de vele en goede betrekkingen, die Louys de Geer in zijn vaderland bleef aanhouden, te danken, al was hijzelf dan sedert een tweetal jaren overleden. Of zijne moeder, die weduwe sinds 1696, zich nog iets van hem aantrok, bleek mij niet, ofschoon zij tot 1714 leefde en dus nog zijne schitterende loopbaan aan het Russische Hof beleefde.

Men zou geneigd zijn, te denken van niet, daar het geheel in de lijn van Louys de Geer lag, op te komen voor verzuimde plichten zijns broeders.

Hij werd opperchirurg bij de vloot, lijfarts en zelfs gezant van Czar Peter en stond, ook bij de Nrderlandsche, talrijke kolonie van die dagen in Rusland, in hoog aanzien. Hij stierf te Kroonstad 14 Maart 1743. Op 16 Maart 1703 was hij te Moskou gehuwd met ***Cafharina Ram.*** Er is weinig gepubliceerd en ook in bronnen weinig te vinden over de leden der vaderlandsche kolonie in Moscovië en ik vermag dan ook niet uit te maken, of zij tot eenen wijders onbekenden tak der Utrechtsche, dan wel tot de Schotsche familie Ram gerekend moet worden. Hun zoon, 16 Mei 1704 te Moskou geboren, droeg gewis in dankbare herinnering, den naam ***Lodewijk.*** Blijkbaar had de handelsgeest der de Geer's vat op hem. Als koopman op Rusland en voornaam bankier te Amsterdam heeft hij in een lang en voorspoedig leven rijkdom en aanzien verworven, doch allicht was er daar ter stede toen nog wel iets bekend over de afkomst zijns vaders en valt daaruit te verklaren, waarom de zeer voorname magistraat mr. P. C. Hasselaer van Eemnes, zich zoozeer verzette tegen het huwelijk zijner dochter met een der zoons van Lodewijk Hovy.

Het is hier niet de plaats, om verder in te gaan op de latere lotgevallen van dit geslacht, dat in een sinds het midden der 18e eeuw gevoerd wapen eene onmiskenbare herinnering bewaart aan des stamvaders geboorte aan den Bosporus.

De nog bestaande Nederlandsche, Zweedsche en Zwitsersche de Geer's stammen af van Louys de Geer op Finspong, bovengenoemd.

Hoe uitgebreid ook, nog tot in de 19e eeuw toe, in Rusland, Finland en Zweden, de nakomelingschap der zoons van Penseeltje stierf grootendeels in mannelijke lijn uit, terwijl er nog in Amerika wellicht een takje overleeft van eenen Finschen de Geer, die als jongen van 12 jaar in 1840 naar zee wegliep en in San Francisco beland is. In elk geval heeft dit nageslacht geene betrekkingen meer tot ons vaderland behouden. Doch uit haar eerste huwelijk met Isaac de Besche, alias Becx, had zij eene dochter, ***Anna Margaretha,*** die gehuwd is met den niet onbekenden medicus en gezant der Staten in Zweden, C. C. ***Rurnpf.*** Hunne dochter ***Jeanne Margaretha,*** 1688-1708 huwde met ***Anfhony Gusfaaf de Geer,*** op Ekesund, zoon van Louys, op Finspong. Zij hadden ééne dochter ***Jeanne Elisabeth*** (1708-1766), die in ons land zeer bekend werd. Zij huwde le 1731 den officier in Statendienst Sir *Walter Senserf,* † 1752 en het jaar daarop ***Jan van Tuyll van Serooskerken,*** heer van Westbroek en Vleuten, weduwnaar van de freule van Reede-Athlone. Zij kocht Heeze c.a. en liet die groote bezitting na aan het nakroost van haren tweeden echtgenoot en nog heden herdenken de figuren van haar wapen deze vrouw aldaar. Zij was het ook, die het huidig gebouw der Nationale Bibliotheek in den Haag deed verrijzen. Twee maal kinderlooze weduwe, moet zij volgens geloofwaardige getuigenis, een lastig en wispelturig karakter bezeten hebben. dat ook vermeld staat van hare overgrootmoeder: Penseetje.

BIJLEVELD.

Twee wapens van den Harderwijkschen hoogleeraar David de Gorter (1717-1783).

Voor eenigen tijd kreeg het Rijksherbarium te Leiden van de Vereeniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis te Zwolle een 18e eeuwsche collectie planten van onbekende herkomst ten geschenke. Bij een door schrijver dezes ingesteld onderzoek bleek, dat dit herbarium was bijeengebracht door David de Gorter, die van 1743 tot 1754 hoogleeraar in de genees- en kruidkunde aan de hoogeschool van Harderwijk was en die in het laatstgenoemde jaar benoemd werd tot lijfarts van keizerin Elisabeth van Rusland.

Het herbarium, zooals dit thans in Leiden aanwezig is. bestaat uit ruim 1300 vellen, waarop de gedroogde planten met lijm bevestigd zijn. De meeste dezer vellen zijn voorzien van een erop geplakt „bloempotje" of „vaasje", waaruit de plant op een min of meer sierlijke wijze te voorschijn komt. Deze „bloempotjes" zijn meestal kleine, uitgeknipte kopergravures, al of niet met de hand gekleurd en het gebruik ervan was in de 18e eeuw zeer in zwang. Wij vinden dergelijke potjes in verschillende uit dien tijd afkomstig: verzamelingen van gedroogde planten. Ook in de collecties van het Rijksherbarium zijn diverse voorbeelden van zulke potjes aanwezig, zoo b.v. in de herbaria van Van Royen en van D'Oignies. Veelal zijn de potjes voorzien van versieringen. bestaande uit planten- of dierenmotieven (Acanthus-bladeren,, bloemen- en vruchtenguirlandes, vogels, chimaeren en schelpen) terwijl ook medaillons met menschelijke beeltenissen, maskers en satyrkoppen nog al eens voorkomen. Dit is ook het geval in het herbarium van De Gorter. Tusschen de zeer uiteenloopende potjes van dit herbarium — ik telde minstens een 25-tal verschillende — komen er vooral twee in grooten getale voor. Beide zijn kleine uitgeknipte kopergravures en hebben den vorm van een vaas: één vertoont een monogram met de dooreengestrengelde letters DDG, de andere een wapen (fig. 1) . Het is over dit wapen De Gorter en een variant, die ik ook in de collectie aantrof, dat ik hier het een en ander wilde mededeelen.

Fig. 1.

„Vaasje" voorkomende bij vele exemplaren in het herbarium van David de Gorter (kopergravure). Ware grootte.

Het wapen zooals dit op de „vaasjes" voorkomt is als volgt: gevierendeeld, 1. drie naast elkander geplaatste korenaren: 2. vijf klaverbladen, geplaatst 2, 1 en 2; 3. een schuinrechts geplaatste bas; 4. een bebladerde tak, Het schild gedekt door een aanzienden helm met wrong; helmteeken de drie korenaren van het eerste kwartier.

De kleuren zijn met lijnen en puntjes zeer onduidelijk aangegeven. Kwartier 1. en 2. zijn vermoedelijk van zilver, de kleur der korenaren en der klaverbladen is niet te zien: het derde kwartier is zeker zwart, gezien de duidelijke verticale en horizontale lijnen, de kleur van de bas is niet te zien; het

Fig. 2.

„Bloempotje" bij het exemplaar van Gorteria uiliaris in het herbarium van David de Gorter (met de hand gekleurde teekening). Ware grootte.

(Foto Rijksherbarium).

vierde kwartier is onduidelijk gestippeld, dus waarschijnlijk van goud, de kleur van den tak is echter weer niet waar te nemen.

Op een der vellen, waarop de plant Gorteria[1]) ciliaris geplakt is, bevindt zich een geteekend en met de hand gekleurd „bloempotje" met een wapen De Gorter, dat eenigszins afwijkt van het zoo juist beschrevene (fig. 2). De eerste drie kwartieren komen vrijwel overeen met die van de kleine kopergravure, het vierde kwartier is echter volkomen afwijkend. Dit wapen is gevierendeeld, 1. in zwart drie naast elkander geplaatste korenaren van goud, de rechter korenaar schuinrechts, de linker schuinlinks geplaatst; 2. in zwart vijf klaverbladen van zilver. geplaatst 2, 1 en 2; 3. in goud een schuinrechts geplaatste bas van natuurlijke kleur; 4. in zwart zes losstaande kepers van goud, geplaatst 2, 2 en 2. Het schild

[1]) Linnaeus noemde dit plantengeslacht Gortcria ter eere van zijn vriend David clc Gorter en diens vader Johannes de Gorter. Het was bij Johannes de Gorter, dat Linnaeus op 23 Juni 1735 aan dc hoogeschool van Harderwijk promoveerde tot doctor in de geneeskunde.

gekroond door een kroon met drie bladen en twee parel; punten: schildhouders twee klimmende aanziende leeuwen van goud.

Alvorens deze beide wapens aan een nadere beschouwing te onderwerpen, mogen hier eerst eenige gegevens volgen betreffende David de Gorter en diens voorgeslacht.

David de Gorter werd geboren te Enkhuizen op 30 April 1717 als zoon van den medicus Johannes de Gorter (1689-1762) en van Susanna van Bassen (1685-1758). Na de benoeming van Johannes tot hoogleeraar in de genees-, kruid- en scheikunde aan de Veluwsche hoogeschool verhuisde het gezin in 1725 naar Harderwijk, waar David zijn opleiding genoot, en waar hij, zooals boven reeds werd opgemerkt, in 1743 benoemd werd tot hoogleeraar. Hij huwde in 1746 met Cornelia Bucerus (1726-1772) en werd in 1754 door keizerin Elisabeth van Rusland aangezocht om samen met zijn vader op te treden als haar lijfarts. Dit aanbod werd aangenomen en zoowel vader als zoon vertrokken in Augustus 1754 met hun gezin per schip naar Petersburg, waar zij na een reis van bijna een maand in September voet aan wal zetten.

Nadat Johannes de Gorter reeds in 1758, na het overlijden van zijn echtgenoote, naar Nederland was teruggereisd, bleef David nog drie jaren den dienst van lijfarts der keizerin vervullen. In 1761 werd hij echter, door hevige jichtpijnen gekweld, genoodzaakt ook naar Nederland terug te keeren. Hij vestigde zich te Wijk bij Duurstede. Na eenigen tijd vertrok hij echter voor de tweede maal naar Rusland doch keerde in 1764 wederom terug om zich andermaal in Wijk bij Duurstede te vestigen. In 1772 overleed zijn echtgenoote: David huwde opnieuw, nu met Maria Elisabeth Schulz en vestigde zich te Zutfen. In deze laatste stad overleed hij op 3 April 1783. Voor meer uitvoerige bijzonderheden betreffende zijn leven en werken vergelijke men mijn artikel over het herbarium van De Gorter in het Nederlandsch Kruidkundig Archief, deel 51, uitgegeven door de Nederlandsche Botanische Vereeniging.

Johannes de Gorter, David's vader, was een zoon van den organist Dirk de Gorter (1656-1696) en van Willemtje de Boer (1657-1735) [2]). Deze laatste was een dochter van Cornelis, die in 1673 als kapitein ter zee sneuvelde in den slag van Schooneveld bij Westkappelle [3]), en van Grietje Semeyns (1629-1685).

Met deze gegevens voor oogen wordt het duidelijk, dat het eerste hierboven beschreven wapen De Gorter bestaat uit de volgende kwartieren: 1. De Gorter, 2. Semeyns, 3. Van Bassen en 4. De Boer.

Een volledige beschrijving luidt dan aldus: Wapen gevierendeeld, 1. in zilver drie korenaren van natuurlijke kleur, geplaatst 2 en 1 (De Gorter), (zie Rutgers van Rozenburg in De Navorscher 40e jaarg., 1890, blz. 609); 2. in zilver vijf klaverbladen van groen, geplaatst 2, 1 en 2 (Semeyns), (zie ook Buyskes, l.c.) ; 3. in zwart een schuinrechts geplaatste bas van (vermoedelijk) natuurlijke kleur (Van Bassen), (zie Rutgers van Rozenburg, l.c.); 4. in zilver een schuinlinks geplaatste groene tak (De Boer). Kleur der dekkleeden onbekend. Helmteeken de drie korenaren van het eerste kwartier.

De variant (het geteekende en met de hand gekleurde „bloempotje") komt wat de figuren der eerste drie kwartieren betreft vrijwel geheel met het hierboven beschreven wapen overeen: het vierde kwartier is echter niet De Boer, doch vertoont de zes eigenaardige verkorte kepers.

2) Vgl. Buyskes, P., Het privilegie Semeyns, Haarlem, 1907, tabel 6.
3) De Navorscher, 48e jaarg., 1898, blz. 437-438.

Nu is het bekend, dat het geslacht Semeyns behalve in zilver vijf klaverbladen van groen, 2, 1 en 2 ook voerde: gedeeld, 1. de vijf klaverbladen als voren; 2. in goud zes kepers van rood (Egmond), dit laatste naar aanleiding van de aangenomen afstamming uit de graven van Egmond (zie ook hier weer Buyskes, l.c.).

Dit in aanmerking nemende is het dus zeer wel mogelijk, dat de variant moet worden opgevat als te zijn: gevierendeeld, 1. De Gorter; 2. Semeyns (alleen met de klaverbladen): 3. Van Bassen; 4. Egmond. Wij moeten hierbij aannemen, dat de teekenaar bij de voorstelling van het kwartier Egmond zich wel eenige vrijheid heeft veroorloofd: dit is trouwens ook het geval bij de plaatsing der korenaren in het eerste kwartier en bij het aangeven der kleuren.

Aan het einde van dit artikel moge ik den heer J. C. P. W. A. Steenkamp, kolonel der artillerie b.d., mijn oprechten dank betuigen voor eenige, welwillend aan mij verschafte inlichtingen.

S. J. VAN OOSTSTROOM.

Gedocumenteerde afstammingsstaat van het geslacht van Heurn.

In het Octobernummer van „de Nederlandsche Leeuw" LIX (1941), No. 10, kol. 417 komt een bespreking van in hoofde genoemden staat voor door J. P. De Man. De schrijver verontschuldigt zich, met zijn kritiek een gegeven paard in den mond te hebben gezien. Hiertegen bestaat mijnerzijds, zoolang het op de juiste wijze geschiedt, niet het minste bezwaar. Hij gaat evenwel verder en verwijt mij volstaan te hebben met het overschrijven van oude genealogische werken, zonder te trachten moeilijkheden en vraagpunten door zelfstandig onderzoek op te lossen.

Wanneer wij nu enkele hoofdpunten uit De M's betoog nader bekijken, zonder alle details uiteen te rafelen, dan zien wij het volgende:

De afstamming van Johan van Heurn 1479-1526 als natuurlijke zoon van Jacob van Huerne (De Hornes), zijn geheele levensgeschiedenis, zijn huwelijk met A. Ockers van Alendorp en vrijwel alles, wat daarmede samenhangt, noemt De M. vrij onaannemelijk en plaatst een zeer groot vraagteelren ten aanzien van de juistheid van sommige gedeelten daarvan.

Dit is wel zeer opvallend, daar nu gedurende drie, en een halve eeuw nooit iemand over de juistheid van deze zaken twijfel heeft uitgesproken, noch er iets tegen heeft kunnen inbrengen. Wel zegt de Hr. De Man, dat de Hooge Raad van Adel er geen waarde aan heeft gehecht, doch dit is niet de juiste toedracht. De adelsverheffing in 1900 steunde op de regentengeslachten uit de 17e, 18e en 19e eeuw en hield met deze voorgeschiedenis geen verband. Vandaar de „verheffing". Een „erkenning" is nooit verzocht en zulks zou, gezien de buitenechtelijke geboorte van Johan, ook niet voor de hand liggen. De stukken, betreffende de onderhavige kwestie zijn dus, als niet ter zake dienende, bij den Hoogen Raad van Adel niet in het geding gekomen, hetgeen heel iets anders is, clan dat er geen waarde aan zou zijn gehecht.

Laten wij thans eens zien. waar de door den Hr. De Man in twijfel getrokken geschiedenis op berust.

Zij is het eerst in druk verschenen in de verschillende edities der Opera Omnia van Professor Johannes Heurnius, 1609, 1658, onder het hoofd: „Vita Johannes Heurnii", vermeld in mijn afstammingsstaat. Terloops zij medegedeeld, dat in het familie-archief nog een „Vita" aanwezig is, volgekrabeld met aanteekeningen en correcties, er eigenhandig door

professor Otto Heurnius op geplaatst. Eerstgenoemde hoogleeraar, Rector magnificus van de Leidsche Universiteit. een der vermaardste Nederlandsche geleerden van zijn tijd, resp. zijn zoon professor Otto, wordt dus feitelijk door den Hr. De Man, die de waarheid van diens woorden in twijfel trekt, bestempeld tot iemand, die ongeloofwaardige dingen publiceert.

Maar er is meer. In de eerste depositie, op mijn staat achter Johan vermeld en gedateerd 1602, leest men o.m.:

„..... hoe dat sij deposante omtrent den jaare van tneegentig ende een en tneegentig onder andere propoosten die zij hadde met juffrouwe Theodorica haer behueuwde Moije, wesende weduwe van zal. jonker Gijsbert van Hardenbroeck haar oom, deselve juffr. Theodorica dickmaals heeft hooren verklaaren, ende voor der rechte waarhijt vertellen, hoe dat sij nog ongehout weesende, ende woonende was in een jofferen clooster Thoorn genaempt Johanna van Horne weesende een natuerlijke dogter van Graaf Jacob van Horne, welke juffer sij oock sijde gehadt te hebben eenen broeder, genaempt Johan van Horne, dewelke gehuwt was tot Isselstijn, ende aldaar bij sijne huijsvrouwe geprocreert hadde een soon genaempt Otto" enz. enz.

Deze verklaring is zoo pertinent en zoo nauwkeurig, dat het ons een volkomen raadsel is, hoe iemand aan de juistheid ervan zou kunnen twijfelen.

En bekijken wij thans de tweede depositie, in mijn staat vermeld, van het jaar 1590, door Anthony Huygens uit Isselstijn voor schout en schepenen van Woerden, dan lezen wij o.m.:

„..... ende verklaarde bij sijnen mannen waarhijt plaatse van eede, waaragtig te weesen, dat hij deposant dick en meenigmaal over lange jaaren van sijn vaader en moeder verstaen en gehoort heeft dat Otto van Hoorne Jansz. (die vaader van Richart van Hoorne eertijts Bailliu deeser stadt) meede gebooren tot IJsselstijn hem deposant in bloede bestaende was, van die spil sijde ofte sijne moeders wecgen ende alsoo sijn nichte wettelijck gehout sijnde aen jonckheer Johan van Hoorne, Bastard des grave van Hoorne, den voorn. Otto van Hoorne sijn neve daar bij geprocreert heeft gehad:" enz. enz.

Wederom eene verklaring, beeedigd en gedateerd en voor iemand, die niet à priori wil twijfelen, volkomen geloofwaardig.

De Hr. De Man noemt het „latere verklaringen van geringe waarde". Als men echter bedenkt, dat er na deze latere verklaringen nog twaalf generaties gevolgd zijn en dat het hier een tijdsverloop als van grootvader tot kleinzoon betreft, dan komt dat „latere" wel in een ander daglicht te staan en kan men bijna van „verklaringen van tijdgenoten" spreken.

De derde depositie, ook van 1590 en eveneens in mijn staat vermeld, geeft behalve de afstamming van den graaf van Hoorne ook een verklaring van het verloren gaan der goederen, waarvoor de Hr. De Man zich interesseerde, Hier is het een eerbiedwaardig predikant, „dienaar des goddelijken woords tot Loosduynen" die in hoofdzaak de vorige deposities bevestigt.

De vierde depositie is die van Geertruid van Velsen zelf, de schoondochter van Johan in kwestie. Zij bevat de geheele geschiedenis en is te lang om er al de belangrijke stukken uit te citeeren. En een verklaring van een schoondochter kan men toch moeilijk een „latere verklaring" in genealogischen zin noemen. En dit vierde stuk is op het punt van de afstamming weder zoo volledig in overeenstemming met al de overige, dat de Heer De Man zelf geen oogenblik aan de juistheid

van den inhoud zou twijfelen, indien hij ze gelezen en bestudeerd had. Maar juist omdat hij zulks niet gedaan heeft, doet hij mij te meer onrecht, door mij te verwijten, dat ik niet getracht heb de moeilijkheden en vraagpunten door zelfstandig onderzoek op te lossen.

Het verdient overigens geen aanbeveling om nadeeligen twijfel te wekken aan feiten, die al eeuwen onomstootelijk vast staan en niet den minsten twijfel verdienen. Ik wees erop, dat al deze, voor het meerendeel van elkander geheel onafhankelijke verklaringen, volkomen met elkander in overeenstemming zijn. En moge hier en daar al eens een kleine omissie zijn: de schrijver, die de stukken copieerde heeft niet de handteekeningen en op één der stukken ook niet het jaartal overgenomen, de originali in de notaris-archieven zijn nog niet opgespoord: iemand met een normaal oordeel kan onmiddellijk zien dat men hier met reëele afschriften te doen heeft.

Naast de genoemde missieven zijn in Leiden nog de ten deele bewerkte handschriften van Buchelius, waaraan de samensteller van het Nederland's Adelsboek en misschien ook Storm van 's Gravesande en Van der Wijck (Her. Bibl. 1872 en 1873) wederom overeenkomstige gegevens ontleend hebben.

De Hr. De Man kan mij nu weder met grond verwijten, dat ik deze niet bestudeerd heb, maar ík leverde geen kritiek moest mij beperken en heb van deze onvolledigheid in de inleiding van mijn afstammingsstaat melding gemaakt. Niet iedereen verkeert in de gunstige omstandigheid van nabij Leiden of Den Haag te wonen en daar de beschikking te hebben over alles, wat iemand, die zich met genealogie bezig houdt, maar verlangen kan.

Nu moge het onomstootelijk vast staan, dat Jacob II van Huerne ondeugend geweest is, we moeten den Hr. De Man toegeven, dat er wel enkele details aan te wijzen zijn, die maar zwak gefundeerd zijn. Zoo wordt Anna van Aremberg als moeder van Johan slechts een enkele keer vermeid. Nu is een buitenechtelijke bevalling voor een non of aanstaande non ook niet iets om aan de groote klok te hangen en het zal mij benieuwen, of er in de Arembergsche papieren ooit iets over gevonden zal worden. Ook aan de legitimatie van Johan zou eenige ondersteuning uit andere bronnen geen kwaad doen. Maar in het kader van al het andere kan men op de juistheid ervan wel vertrouwen. Overigens hebben deze laatste kwesties, hoe interessant ook op zichzelf, geen invloed op de afstamming naar den bloede in de mannelijke lijn, zoodat een der grootste bezwaren van den Hr. De Man thans uit den weg is geruimd,

Trouwens Johan in kwestie had den familienaam van Jacob van Huerne, welke naam blijkens de somtijds voorkomende schrijfwijze met de duitsche oe ook gelijkluidend werd uitgesproken. Ook de fransche schrijfwijze: de Hornes, onder welke Jacob het meest bekend is, zet zich voort tot aan de kleinkinderen van Johan, dus de achterkleinkinderen van Jacob II. In het familiearchief bevindt zich nog een boedelscheidingsacte, waarop de origineele handteekeningen voorkomen van Lubbrecht de Hornes en Thomas de Hornes, beide kanunnik resp. van den dom en den St. Pieter te Utrecht naast die van hun zwagers en zuster, welke laatste zich daar reeds Heurnius noemt. Deze kanunniken zijn dus kleinkinderen van Johan.

In de huwelijksche voorwaarden tusschen hun ouders Otto van Heurn en Geertruid van Velsen, die nog aanwezig zijn, wordt telkens gesproken van 0th Janssoon van Hoeren, zoodat ook hier weer de afstamming van Otto glashelder blijkt.

Helaas is door een drukfout in mijn staat de opgave van deze perkamenten niet achter Otto van Heurn 1516-1583 maar achter zijn kleinzoon Professor Otto terecht gekomen, waardoor zij misschien aan de aandacht van den Hr. De Man zijn ontsnapt.

Ook het wapen van Jacob 11, inclusief de bisschopsmuts, is onveranderd op de nakomelingen overgegaan. Een afdruk van het cachet van professor Johan, 1543-1601 is nog aanwezig en op den staat afgebeeld.

Op de opmerking van den Hr. De Man over de bezittingen van Johan heb ik boven reeds iets gezegd. Het feit, dat hij naar Hongarije ging om te vechten is niet zoo bevreemdend. Uit het feit, dat hij vijf ruiters mede nam, die hij uit eigen middelen onderhield, blijkt wel, dat zijn bezittingen niet gering waren, hetgeen in overeenstemming is met het beeld, dat de Hr. De Man afschildert van voorname bastaarden uit dien tijd.

Voor de verdere opmerkingen en aanwijzingen van den Hr. De Man kan ik hem overigens zeer dankbaar zijn.

Op de vragen of Willem 1 Ëngelbert behoort te heeten en Isabella van Arkel Mechteld genoemd moet worden kunnen beter historici het antwoord geven dan ik. Als de Hr. De Man het heeft nagegaan zal het wel zoo zijn. Ik heb de 'benoemingen uit het standaardwerk van Goethals gevolgd, omdat dit zulk een eminente autoriteit is en hij meestal zoo goed gedocumenteerd is, dat men met hem altijd in goed gezelschap is, zelfs al zou men eens een detailfoutje van hem overnemen.

Ik zal inmiddels de door den Hr. De Man opgegeven literatuur t.z.t. opvragen en bestudeeren en houdt mij voor verdere historische gegevens en aanwijzingen, waarmede ik den staat zou kunnen verbeteren, zeer aanbevolen. Zoo bij voorbeeld of er meer bekend is van Willem van Perwijs, o.a. wie diens vrouw is geweest.

F. C. VAN HEURN.

N a s c h r i f t.

Wij hebben Jhr. van Heurn hierboven de gelegenheid gegeven zijne inzichten te doen kennen tegenover die van den heer de Man. Hoewel de heer de Man in beginsel zeker niet schroomt het „overtuigend bewijs" te erkennen, kan hij aan de hand van het medegedeelde het *in dit geval in dezen vorm niet* aanvaarden. Hij stelt zijne eischen hooger aan een voornaam geslacht, met welk standpunt wij ons wel kunnen vereenigen. Het onderzoek blijkt evenwel nog niet volledig te zijn geweest. Een puntsgewijze bespreking van het door Jhr. van Heurn aangevoerde zullen wij voorshands achterwege laten. Met belangstelling zien wij de resultaten van het voortgezet onderzoek tegemoet, die wij alsdan gaarne weder een plaats in het maandblad inruimen.

Voorloopig sluiten wij het debat over de afstammingsstaa: van het geslacht van Heurn.

DE ROO VAN ALDERWERELT.

Een Wapenbord te Beverwijk.

Bij een bezoek dezer dagen aan de Kennemer Oudheidkamer te Beverwijk gebracht, viel mijn oog op een in olieverf op paneel geschilderden kwartierstaat, die daar boven de schouw een plaatsje heeft gekregen. Het voorwerp is stellig geen rouwkas geweest, te oordeelen naar de wijze van afwerking, welke slechts beschouwing van zeer nabij toelaat.

In het midden ziet men een wapen bestaande uit drie in een stervorm geplaatste hellebaarden, de klingen naar boven gericht tusschen twee 5-puntige sterren, alles blijkbaar van zilver op rood.

Blijkens de herhaling van dit wapen als no. 1 onder de kwartieren moet dit wapen toebehoord hebben aan een lid van het geslacht De *Backer,* terwijl ter nadere aanduiding boven het wapen in een cartouche is aangebracht het jaartal: MDCLXXVI. Onder dat hoofdwapen, op gelijke wijze geplaatst, stonden de woorden:

ΚΑΛΟΣ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ
ΘΗΣΑΥΡΟΣ ΕΥΓΕΝΕΙΑ

De wapens zijn ieder *voor* zich met een helmteeken voorgesteld. Te oordeelen naar de onderschriften representeeren zij de geslachten:

De Backer	*De Witte*
Baux	*Weitsen*
Wissekerc	*Cabav van Mierop*
Suus	*De Hubert*

Het wapen *Baux* is een zilveren ster (8) op rood: gekroonde helm; helmteeken een bundel uitkomende zilveren en roode struisveeren. Het wapen *Wissekerc* is een gouden gesp op rood; goud-roode wrong; helmteeken: een rood-gouden antieke vlucht. Het wapen Suys *is* gelijk aan dat van het bekende adellijke geslacht; in casu met als helmteeken een antieke vlucht (vgl. J. B. Rietstap: „De wapens van den tegenwoordigen en vroegeren Nederlandschen adel", Groningen 1890, bl. 400). *De Witte* is: twee zilveren golvende dwarsbalken op zwart: zilver-zwarte wrong: helmteeken een zittende hond in natuurlijke kleur (?). *Weitsen* is: een zwarte leeuw op goud en een zwart schildhoofd; zwart-gouden wrong en een antieke vlucht van hetzelfde. *Cabau van Mierop is* als *van Cuijck van Mierop* (zie Rietstap t.a.p., bl. 368), doch hebbende als helmteeken de buffelhoorns. Tenslotte is *de Huijbert* een *ge*vierendeeld wapen: 1. en 4. drie zilveren haringen, gekroond van hetzelfde op zwart: 2. en 3. drie gouden gespen op ?, 2. en 1.: hartschild een roode(?) leeuw met een gouden(?) rad over de borst op ? Helm met zilver-zwarte wrong en als hrlmteeken een uitkomende geharnaste meerman van natuurlijke kleur, houdende een fakkel in de r. en een kromzwaard in de 1. opgeheven hand.

Voor de juistheid van de hierboven opgegeven kleuren kan ik uit den aard der zaak niet instaan, daar deze kleuren door den tijd geleden hebben.

Bij navraag vanwaar dit wapenbord afkomstig was meldde mij de Heer J. W. A. C. van Loenen, te Beverwijk, namens het bestuur der stichting „Kennemer Oudheidkamer", dat het een geschenk, was van wijlen den heer K. W, J. K. van Beverwijk, destijds notaris te Amsterdam en overleden te Bilthoven.

Van eenig verband tusschen dit wapenbord-De *Backer* en bedoelde familie *van Beverwijk* is mij intusschen niet gebleken.

MR. J. BELONJE.

Nederlandsche Grafzerken in Suriname+

(Vervolg van LIX, 448).

Evert Cornelis van Marle, geb. 11-12-1845, † 25-7-1865. (no. 299).

Johanna Philipa Jones, geb. 12-3-1826, † 26-6-1864. (no. 300).

Marius Ferdinand Stube, geb. 6-12-1850, † 18-7-1864. (no. 300 A).

Jongejuffrouw C. M. Knoch, geb. 24-7-1835, † 9-3-1866. (no. 301).

H. J. Curiel, geb. 16-9-1833, † 6-1-1869 en zijn echtgenoote *H. A. Franke,* geb. 26-11-1832, † 26-10-1868. (no. 302).

Johannes Lodewijk van Hoek, geb. 9-3-1809, † 2-11-1868. (no. 303).

Alxander Elder, geb. 14-3-1817, † 12-9-1870. (no. 304).

Joseph Henry Elder, geb. 15-6-1824, † 10-12-1868. (no. 305).

Elisabeth Francina Calgren, weduwe van *Joannes Jacobus Didericus Noortbergh van Brandwyk van Bleskensgrave,* geb. 20-11-1819, † 31-8-1866. (no. 306).

Jacobus Didericus Noorfbergh van Brandwyk van Bleskensgrave, geb. 4-2-1813, † 3-8-1866. (no. 307).

J. A. Mulder, geb. 14-7-1796, † 16-5-1866, echtgenoote van *H. M. Goudman.* (no. 308).

Johan Charles Sanches, geb. 25-12-1835, † 9-6-1865. (no. 309).

Carl Kuster, geb. 31-8-1823, † 15-1-1866. (no. 310).

Samuel Benjamin Sanches, geb. 15-9-1812, † 18-6-1872. (no. 311).

R. S. Bromet, † 15-3-1867, oud 26 j. (no. 312).

Herman Constantijn Sfubbe, geb. 29-11-1848, † 20-3-1867. (no. 313).

Anna Cornelia Negreb, geb. 28-5-1791, † 20-12-1868. (no. 314).

Maria Francina Tull, geboren *van der Stede,* geb. 11-3-1803, † 11-7-1867. (no. 315).

Julia Petronella Janson, † 19-3-1866, oud 76 j. (no. 316).

Christoffel Leonard George van Amson, † *27-5-1866,* oud 49 j. met zijn kinderen *Henriette Albertina Sophia van Amson,* † *23-1-1866,* oud 11 j. en *Bertha van Amson,* † *20-8-1866,* oud 18 m. (no. 317).

Lucas Charles Schoon, geb. 28-7-1848, † 13-1-1869. (no. 318).

J. C. Alphen, geb. 13-12-1846, † 12-1-1873. (no. 319).

Elisabeth Petronella Pohl, geb. 8-5-1848, † 17-9-1872. (no. 320).

Henrietta Philippina Mehrkorn, geb. 14-12-1794, † 3-10-18.70. (no. 321).

Seraphina Undoek, geb. 20-1-1834, † 19-10-1872. (no. 322).

Hendrik van Ree, echtg. van *Helbe Betting,* geb. te Amsterdam 24-8-1800, † 22-1-1868. (no. 323).

Maria Adriana Elisabeth Treheen, echtg. van *Johan Casper Hartman,* geb. 30-9-1808, † 13-4-1867. (no. 324).

Johan Casper Hartman, geb. te Breukelen 25-12-1797, † 30-11-1869. (no. 325).

Maria Louisa Philip, geb. 13-7-1825, † 26-7-1869. (no. 326).

H. W. R. Ellis, geb. 13-4-1832, † 5-11-1865. (no. 327).

Wilhelmina Charloffe Esser, wed. *H. E. Focke,* geb. 2-11-1773, † 21-9-1865. (no. 328).

Hendrietta Delpf, † *18-8-1864,* oud 42 j. (no. 329).

Anna Maria Forfh, geb. 7-11-1807, † 1-9-1864. (no. 330).

M. C. Schroder, † *6-3-1864,* oud 56 j. (no. 331).

J. B. F. Bouffare, geb. 5-8-1787, † 6-8-1835. (no. 334).

Adolph Heinrich von Zschuschen, oud-chirurgijn-majoor bij de Hollandsche koloniale troepen, practiseerend genees- en heelmeester, geb. te Dresden 13-5-1776, † 18-6-1834, na een verblijf van circa 41 jaren in deze kolonie. (met wapen). (no. 335).

Anna Chrisfina Pape, wed. *Johannes Philippus Freyss,* geb. 25-11-1784, † 15-8-1835. (no. 336).

Anna Abrahamsz, d. van *Johannes Abrahamsz* en *Anna Freyss,* geb. 3-4-1843, † 1-7-1844. (no. 337).

Johannes Abrahamsz, z. van *Johannes Abrahamsz* en *Anna Freyss,* geb. 6-6-1841, † 25-1-1844. (no. 338).

Anna Abrahamsz, d. van *Johannes Abcahamsz* en *Anna Freyss,* geb. 10-4-1835, † 13-9-1841. (no. 339).

Johannes Philippus Abrahamsz, z. van *Johannes Abrahamsz* en *Anna Freyss,* geb. 7-5-1833, † 7-3-1840. (no. 340).

Andries Julius Chrìstìaan Abrahamsz, z. van *Johannes Abrahamsz* en *Anna Freys,* geb. 12-1-1837, † 5-7-1839. (no. 341).

George William Spong, geb. 18-8-1832, † 4-6-1879. (no. 342).

*Elisabeth Bregeffa Antonia Spong-*Abrahamsz, geb. 2-1-1839, † 18-3-1907. (no. 343).

John Cornwell Ellis, † *7-1-1866.* (no. 344).

Chrisfiaan Charles Rincke, † *1-10-1815,* oud 27 j. en 8 m. (no. 345).

Ch. Windhorst, oud-Burger-kapitein der Divisie Matappica en onderhoorige Creecken, geb. 19-1-1746, † 21-8-1808. (no. 346).

Christina Wilhelmina Samuels, geboren *Scheek,* geb. 28-4-1846, † 15-5-1899. (no. 347).

Johanna Esther Kessel, geboren *Born,* † 10-10-1855, oud 49 j. (no. 348).

George Frederik Kessel, † *14-1-1884,* oud 72 j. (no. 349).

V. Keyzer, gepensionneerd Eerste Luitenant, † 25-4-1840, oud 46 j. 6 m. en 6 d. (no. 350).

Rachel Juda, geb. *28-6-1835,* † 1-11-1900. (no. 351).

Dr. *Juda Jacob Juda,* geb. 5-2-1821, † 28-9-1899. (no. 352).

Mr. *D. Juda,* president van het Hof van Justitie, geb. 12-12-1829, † 7-1-1903. (no. 353).

Maria Elisabeth Fooken, echtg. van *Harmanus Franke Harmensz,* geb. te Alkmaar in N.H., † 25-5-1774, oud circa 39 j. en 6 m. (no. 354).

Henry Juda, geb. 28-6-1837, † 21-9-1895. (no. 355).

Philip Jacob Heilbron, officier van gezondheid, geb. 24-12-1848, † 18-8-1875. (no. 356).

Johanna Sophia Carstairs geboren *Gerding,* geb. 5-1-1811, † 15-8-1876. (no. 357).

Weduwe Fontane, † *5-9-1796.* (no. *358).*

Anna Fontane, wed. F. C. Roepel, † 20-6-1820, oud 71 j. 5 m. en 13 d. (no. 359).

Pierre Cornelis Roepel, gepensionneerd luitenant-kolonel, † 4-4-1828, oud ruim 59 j. (no. 360).

Jean Fonfane, oud-Raad van Civiele Justitie, geb. in Languedoc (Frankrijk) 8-7-1711, † 3-8-1779. (no. 361).

Frederik Chrìsfiaan Roepel, † *24-2-1800,* oud 62 j. (no. 362).

Jan Frederik Roepel, luitenant in het regiment Carabiniers ten dienste der Vereenigde Nederlanden, geb. 17-9-1767, † 26-10-1790. (no. 363).

Augusfine Josephìne de Baize, geb. 20-5-1808, † 12-6-1813. (no. 364).

Johanna Elizabeth Klingby, echtg. *Jacobus Mourgens,* † 9-5-1770, oud 26 j. en 4 m. (no. 365).

Carolina Albertina Gisius, geb. 3-9-1844, † 12-7-1872. (no. 366).

Juliana Pauline Bertel, echtg. van *Joannes Gisius,* geb. 30-11-1807, † 9-5-1855. (no. 367).

FRED. OUDSCHANS DENTZ.

(Wordt vervolgd).

VERBETERING.

In de beschrijving van grafzerk No. 102 van John Samo in kol. 420 Octobernummer 1941 (LIX) regel 2 en 1 van onder te lezen:

Hoc Monumentum Ponere Jussit Tristissimus Conjunx *John Samo.* (no. 102).

KORTE MEDEDEELINGEN.

Voltelen.

(LVIII, 97 en vlgg.)

In een proces tusschen Antoni van der Lippe en Antoni Egbers, in de jaren 1632 en 1633 voor het stadgericht van Ootmarsum gevoerd, komt in een der bijlagen voor *Henrick Voltelen,* die op 3 Mei 1632 verklaart 43 jaar oud te zijn. Hij is dus de in 1589 geboren zoon van *Hendrik Voltelen* en diens eerste vrouw *Anna Hoppers* (t.a.p. kol. 164 sub IV, 6) en woonde blijkbaar in Ootmarsum. Mogelijk slaat het onder zijn halfbroer *Hendrikus Voltelen* (IV, 16) vermelde geheel of ten deele op dezen ouderen *Hendrick.*

Te Hasselt trouwt 11 Sept. 1698 *Berenf Voltlen,* j.m., ruiter onder de garde van Z.M. van Groot-Brittanie met *Elsjen Jans,* wede te Hasselt. Vermoedelijk is hij de op kol, 168 sub VII, 1 voorkomende, in 1672 geboren zoon van *Simon Voltelen* en niet zijn in 1658 geboren gelijknamigen oom.

Magtelt Volfelen (kol, 222, sub VIIbis) huwt te Hasselt 22 Juni 1732 met *Arent Gerrits van Dingstede,* soldaat in het regiment van den overste Mulert. Als zijn weduwe transporteert zij 14 Januari 1752 4½ morgen land in Mastenbroek (Register van vrijwillige zaken Zwollerkerspel).

A. HAGA.

Van Gansepoel.

(LVIII, 276) [1].

Volgens mededeeling van Dr. Ritter worden de door mij op bovengenoemde plaats vermelde gegevens *Van Gansepoel* voor het meerendeel bevestigd door archiefstukken te Embden, terwijl ze tevens op eenige essentiëele punten kunnen worden aangevuld.

Jacob van Gansepoel, door mij onder 11. genoemd, sedert 1571 poorter van Embden en te dier stede in 1582 overleden, was langen tijd firmant van een groote vennootschap van graanhandelaren, die tijdens de Spaansche onderdrukking haar zetel van Antwerpen naar Embden had verlegd, en waarvan de kern werd gevormd door de oude en voorname families *Du Gardin* (Utenhove) uit Gent en *Commelin* uit Douai [2], uit welk laatste geslacht hij zich tot vrouw nam *Anna (Tanneken) Commelin.* Hij wordt in de gildeboeken van de Embdensche goudsmeden ten jare 1582 aangehaald als m e e s t e r. Niettemin dreef hij ook een handel in wijnen, hetgeen blijkt uit een inschrijving in de rekeningen der financie-kamer van Embden, volgens welke hij in 1574 bij het bezoek van een buitenlandsch gezant aan die stad, in opdracht van den Raad in diens woning in „Knypenser Haus" (Klunderburg) wijn leverde.

Van het bestaan van *Jacob van Gansepoel's* vader, door mij ter plaatse bovenvermeld, genoemd, blijkt te Embden niets: wèl van diens broeder *François.* Deze vermaakte zijn nalatenschap aan Jacob's kinderen, te weten:

a. *Jacob,* en diens broeders van halven bedde:
b. *Daniël,* (door mij niet genoemd),
c. *Paul(us),*
d. *David* en
e. *Elisabeth,* (mij onbekend) toen niet meer in leven (overl. vóór 20 Maart 1580) echtgenoote van *Thomas de Behault* uit Vlaanderen, die reeds sedert 1558 poorter van Embden was. Blijkens de contract-protocollen te Embden (Dl. XV, blz. 558) betaalde deze zijn zwager Jacob van Gansepoel (zie a.) het bedrag van het legaat uit Ao. 1580.

Van de kinderen uit het huwelijk van *Jacob van Gansepoel* met *Anna (Tanneken) Commelin* vermeldde ik slechts

1. *Daniël,* (zie N.L. jg. LVIII, kol., 277 onder 111.) en
2. *Jan,*

terwijl uit Embden nog bekend zijn geworden:

3. *Johann,* wiens naam waarschijnlijk, evenals die van den Amsterdamschen boekverkooper Jan Commelin, een herinnering is aan zijn oudoom Jean Commelin (zie onder, IIIbis A.), die te Brussel ten offer viel aan de geloofsvervolging Ao. 1568.

   Toen nu Johann van Gansepoel in 1598 een schip had uitgerust en dit wilde uitsturen, gaf de Raad van Embden hem daartoe verlof, terwijl nadrukkelijk werd gewezen op de omstandigheid, dat zijne ouders „Jacus" van Gansepoel en Tanneken Commelin „alhier" (i.e. Embden) zich met elkander hadden verloofd en naar den eisch in de Fransche kerk door den predikant des Goddelijken Woords in den echt waren verbonden [3]. Bovendien behaorden de families *Commelin* en du *Gardin* tot de stichters der Fransche gereformeerde gemeente, die in 1554 was gegrondvest door Johannes a Lasco en pas in 1897 werd ontbonden. Zij hadden zich evenals de van Gansepoel's en de meerderheid hunner. landgenooten vrijwel dadelijk na hun aankomst te Embden daarbij aangesloten. Hiermede houdt ook het merkwaardige feit verband, dat documenten van de Fransche kerk te Embden uit de nalatenschap van Johann van Gansepoel terecht zijn gekomen in het archief van de Waalsche gemeente te Amsterdam en hier bewaard worden onderdennaamvan „Collection de Jean van G a n s e p o e l" [4]. Het is niet uitgesloten te achten, dat *Samuël van Gansepoel* (zie N.L. jg. 1940 (LVIII), kol. 278, onder IV) kan worden gezien als de overbrenger van die waardevolle verzameling van Embden naar Amsterdam;
4. *Hieronymus,* die de naam zijns grootvaders van moederszijde droeg. Hij wordt genoemd in de contract-protocollen van de jaren 1603 en 1609: in 1603 (cont:. prot. XX, blz. 86), toen hij een schuld voldeed die nog uit de dagen van zijn vader afkomstig was, terwijl in 1609 Jacob Commelin (zie onder, V A.) uit naam van Hieronymus, die inmiddels was overleden, en diens zuster Magdalena de ontvangst bevestigde aan de oude vrienden en voogden der familie, Samuël van Wingene en Ludwig Penon, van 100 taler, als restant van de koopprijs ad Fl. 4000,— voor een huis aan de oost-kant van de Neutorstrasse te Embden, dat na doode van Jacob van Gansepoel door diens familie in 1583 was verkocht;
5. *Magdalena;* zij heette naar hare tante *Magdalena du Gardin,* huisvrouw van *Jacob Commelin* (zie onder, IV A).

---

1) Naar aanleiding van de aanteekeningen Fan *Gansepoel,* medegedeeld in den jg. 1940 (LVIII), kol. 276 e.v., gaf Dr. Ritter te Embden nog de volgende gegevens, die door ons lid, den heer C. W. D. Vrijland, voor het maandblad werden bewerkt. d. R. v. A.

2) Vgl. Bernhard Hagedorn, Betriebsformen und Einrichtungen des Emder Seehandelsverkehrs in den letzten Jahrzehnten des 16. Jahrhunderta. Hansischc Geschichtsblätter, Leipzig 1910, blz. 268 e.v.

3) Hagedorn, blz. 272.

4) Vgl. Calvini Opera, Ed. Baum, Rcuss en Cunitz, vol. XV. blz. 885. XVI. blz. 235 enz., van Schelven, De Nederlandsche Vluchtelingenkerken, blz. 423 en 430.

Betreffende het geslacht *Commelin* valt het volgende aan te teekenen: als eerste noemt Dr. Ritter *Henri Commelin,* die in 1308 schepen moet zijn geweest te Gent en wiens nazaat was:

1. *Aimery Commelin.* Deze had voor zoover blijkt, twee zoons en één dochter, nl.,
   a. *Toussaint,* volgt onder 11 A.
   b. *Hugo (Hugues),* volgt onder 11 B. en
   c. *Saincfe (Sintgen),* tr. *Caroll van Schaverbeke.*

A.

11. *Toussaint Commelin* wordt in 1485 genoemd als poorter van Douai, en had o.m. als kinderen:
   a. *Hieronymus,* volgt onder 111.
   b. *Jean,* volgt onder IIIbis.
   c. *Antoinette;* zij huwde te Genève in 1560 met *Antoine Calvin,* een broeder van den grooten Hervormer, uit wiens brieven in 1561 blijkt, dat hij ook met Hieronymus, zijns broeders zwager, relaties onderhield [5]).

111. *Hieronymus Commelin* tr. *Jaecqueline Dablain.* Uit dit huwelijk o.m.:
   a. *Jacob,* volgt onder IV.
   b. *Anna,* zij huwde *Jacob van Gansepoel.*

IV. *Jacob Commelin,* tr. *Magdalena du Gardin* en wordt genoemd in de in het latijn gevoerde en nog te Bremen bewaarde correspondentie van den rector dier stad Johannes Molanus (overl. 1.583). Hij wordt geprezen om zijn uitmuntende kennis van de klassieke en Oostersche talen en heet de lievelingsleerling van zijn meester Molanus. Na zijn universitaire studiën te Heidelberg keerde hij naar Embden terug en overleed daar in 1575 aan de pest, vereenzaamd, temidden van familie-leden, die allen zonder uitzondering kooplieden waren. Hij liet slechts één zoon na:

V. *Jacob Commelin,* die in 1610 uit naam van zijne neven Daniël en Johann van Gansepoel een som gelds kwiteerde, die een landbouwer uit de omgeving van Embden had geleend van hun reeds lang overleden vader Jacob van Gansepoel.

IIIbis. *Jean Commelin* werd in 1,568 als calvinist te Brussel onthalsd. Zijn zoon en naamgenoot

IV. *Jan Commelin* huwde te Embden in 1573 met *Maria van Schaverbeke,* die hem reeds in den bloede bestond, daar ze de dochter was van *Saincfe (Sintgen) Commelin* (zie boven, I.C.) en *Caroll van Schaverbeke,* een andere firmant der graanhandelaarsvennootschap te Embden. Hij trok omstreeks 1578 naar Amsterdam en werd hier de stamvader van de bekende familie van boekdrukkers en geleerden van dien naam.

B.

11. *Hugo (Hugues) Commelin.* Deze had een zoon:

111. *Hieronymus Commelin,* overl. 1597. Hij was een beroemd boekdrukker, uitgever en geleerde te Heidelberg.

C. W. D. VRIJLAND

[5]) Calvini Opera XVIII, blz. 385 e.v. (lees i. pl. v. „Hieronymus Commelinus Lindavus" „H. C. Emdanus".)

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Maasgouw, 61e jrg. (1941), No. 5.
O.a. Mr. J. Belonje, Een kwartierstaat Van Wovordrn.

Taxandria, 48e jrg., afl. 11.
O.a. W. K. M. de Bruyn, Het buitengoed „De Nieuwe IJpelaar", II.

(voortzetting en slot) (de *Bruyn* e.a.). — Drs. W. A. van der Donck, Gorcumsche oudheden IV (vervolg) (geeft o.a. 14e eeuwsche Schepenzegels w.o. *van Pufelic, van* der *Haer, Vos, Sculp, e.a.).* — J. P. de Man, Montens (w.i. *Montens,* van der ***Hulst,*** van der *Donck, van Deurne,* Piggen e.a.) — J. Heeren, Familie van Hemselroy (Genealogisch Fragment) w.i. *van Hemselroy,* van *Asten,* e.a.).

De Navorscher, 90e jrg., afl. 3 en 4.
O.a. Dr. L. M. G. Kooperberg, Jan van Naaldwijk en zijn geslacht (IV) (vervolg). — W. E. van Dam van Isselt, Een Nederlandsche Officiersfamilie in den Franschen tijd (IX), Herman Coenraad Wipperman en zijn gezin.

De Navorscher, 90e jrg., afl. 5 en 6.
O.a. Dr. L. M. G. Kooperberg, Jan van Naaldwijk en zijn geslacht (Vj (vervolg). — A. Dorsman, Genealogische fragmenten uit Voorburgsche Archivalia. (Op de letters A en B: van *(den) Acker, (van) Berghe(n), Bloteling(h), van Baerle, (van de(r)) Bije, van* der *Beeck).*

Bijdragen voor Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde. VIIIe Reeks, Deel 111. Afl. 1—2.
O.a. Dr. W. Ph. Coolhaas, De overgave van Amboina in 1810 en de executie van Kolonel Filz. — Dr. N. Japikse. Nederlandsche Historische Literatuur (bespreking).

Haarlemsche Eijdragen, 58e Deel.
Eerste afl evering. O.a. Mr. J. Belonje, Een vicarie on het St. Petrusaltaar in de Groote Kerk te 's-Gravenhage. (van ***Dorp, de*** *Courcelles).* — H. van Benthem, De Parochie S. Laurentius te Heemskerk (o.m. Franc. *Willemsz. van Dubben).* — J. M. Sterck-Poot, Nog eens het geslacht Adrichem.
Twee de afl evering. O.a. Bijleveld, De Van Wassenaer's van Warmond en hunne Kerk. — H. van Benthem, De Parochie S Laurentius te Heemskerk. 11 (vervolg).
Derde afl evering. O.a. Mr. J. Belonje, De Tienden op de Groote Keins. — Mr. J. Belonje, Een onbekende Vicarie. — Bijleveld, Iets over de huiskapelaans in Holland. — A. N. Duinisveld, Voorschoten.

Sibbe, 1 jrg., nr. 11.
O.a. Prof. Dr. J. F. van Bemmelen, Gelaatsgelijkenis, op grond van bloedverwantschap in de parenteel De Bosch tr. Willink. — J. van Beveren, Geslagt register van de familie van de Van Beveren. — Mr. J. J. P. Valeton, Alphons Diepenbroek (kwartierstaat). — C. Pama, De Pama's te Surhuisterveen (2). — Jurriaan van Toll, Tweehonderd jaren Sibbegeschiedenis in oorkonden (2) (de *Laater).*

Oud-Holland, jrg. LVIII, afl. VI, 1941.
O.a. C. M. A. A. Lindeman, De dateering, herkomst en identificatie der „Gravenbeeldjes" van Jacques de Gérines. (slot).

Nassauische Annalen. Jahrbuch des Vereins für Nassauische Altertumskunde und Geschichtsforschung. 58. Band. 1938.
O.a. Pfarrer Dr. Karl Hermann May, Die Herkunft Elisabeths (1224-1233), der Frau Hartrads von Merenberg (1194-1233). Ein Beitrag zur Geschichte der Grafen von Wittgenstein-Battenberg. — Dr. Karl E. Demandt, Landschreiberei und Amt Hohenstein im 15. Jahrhundert. — M. Sponheimer, Die Personenstandsregisterführung in Nassauischen vor 1875.

Nassauische Annalen. 59. Band. 1939.
O.a. Dr. Eduard Ziehen, König Adolf von Nassau, Mittelrhein und Reich.

Nassauische Heimatblätter. 39. Jahrgang, Nr. 3/4.
O.a. Carl Vogt, Fürst Ludwig Henrich Zu Nassau-Dillenburg, Hauptpastor Schupp und die untreue Margretha Brahe.

Archives Héraldiques Suisses, 1941, No. III-IV, Livre commemoratif.
O.a. Alb. Bodner, Das Wappenbuch von St. Gallen und seine Beziehungen zur Schweiz (met uitstekende illustraties !). — D. L. Galbreath, Sceaux et armoiries de la baronnie de Vaud. — August Burckhardt, Die' Wappen der baslerischen Aemter und einiger Herrschaften.
(Deze feest-uitgave 1891-1941 munt uit door een bijzondere goede verzorging en door talrijke fraaie en goed uitgevoerde illustraties).

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Andlau; Reinach. Kan een van onze medeleden mij helpen aan meer complete genealogie van de bekende families v. *Andlau* en v. *Reinach* (uit de Elsas) dan door de Goth. Taschenbücher gegeven wordt? — MR. J. BELONJE. Alkmaar.

Bekkenraadt, De 8 kwartieren gezocht van *Christina Henrica van Bekkenraadt.* Zij huwde 24 Juli 1744 te Velsen met *Joris van der Vinne* (zoon van *Jacob Laurens van der Vinne* en *Anna van Rees).*

Volgens het familieboek „van der Vinne" moet C. H. van Bekkenraadt op 5-12-1718 te Haarlem geboren zijn.

Ik heb haar geboorte en doop aldaar niet kunnen vinden. — K. VAN SOMEREN **OREVE,** 's-Gravenhage.

Berg, van den. Wie onzer leden is in het bezit van aanteekeningen, die zouden kunnen leiden tot het opvoeren van de genealogie van een geslacht *van den Berg,* waarvan de oudst bekende stamvader is *Willem van den Berg,* gehuwd met *Christina Geertruid Selraad, Selleraad, Zelraad* enz.? Deze laten te Doesburg in 1740 en ook daarna een kind doopen. Waar zijn zij gehuwd en wanneer? Is er iets bekend omtrent de familie van de vrouw? —

F. E. VAN DEN **BERG.** Utrecht.

Camberlijn **d'Amougies.** Bestaat dit geslacht nog? In 1928 moet er nog een verzameling schilderijen en teekeningen in het bezit van genoemd geslacht zijn geweest. Wie is de tegenwoordige eigenaar van deze verzameling?

L. GRAAF VAN **LIMBURG STIRUM NOORDWIJK.** Noordwijk.

Craanen. (LIX, 456). Jöcher's Gelehrten Lexicon 1750 geeft met verwijzing naar Witte, Diarium biographicum en naar Kestner, Medicinisches Gelehrten-Lexicon: Craanen oder Croonen *(Theodorus),* ein holländischer Medicus und eifriger Vertheidiger der cartesianischen Philosophie, lehrte zu Duisburg, sodann zu Nimägen, und endlich zů Leyden bey 28 Jahr als Professor Philosophiae und Medicinae, wurde zuletzt churbrandenburgischer Rath und oberster Leib-Arzt, schrieb (volgt een opgave zijner werken), und starb den 27 Mertz 1688. — v. D. v. H.

Fibres. Gezocht worden gegevens omtrent deze familie, vermoedelijk Oud-Roomsch, die in de 18e eeuw te Rotterdam en. Delfshaven voorkomt. In het bijzonder interesseeren mij de voorouders van *Dirk Fibres,* ged. Rotterdam 15 September 1706, zoon van *Dirk (Theodorus)* en *Catharina van der Werf.* — A. A. M. STOLS. Rijswijk, Z.H.

Geer, de. Kan iemand mij inlichten over de voorouders van *Catharina de Geer,* die te Dordrecht huwde met Joris Sterk, uit welk huwelijk 13 November 1716 te Dordrecht een dochter Hendrica Sterk werd gedoopt? —

W. W. VAN **VALKENBURG.** 's-Gravenhage.

Gewin. *Heinrich Gottfried Gewin,* geb. Merseburg, in of omstreeks 1642, zoon van *George,* rechter te Merseburg, trouwde *Anna Sophie von Hohnstedt,* dochter van Hans Heinrich en N.N. von Könitz.

Voor nadere gegevens omtrent dit huwelijk, het geslacht von Hohnstedt in de 17e eeuw en de uit voormeld huwelijk geboren zoon *Wilhelm Willibald Gewin* houdt zich aanbevolen — J. P. J. **GEWIN.** 's-Gravenhage.

Hoeven, van der. Mijn oudst-bekende voorvader *Jan Jansz. van der Hoeven,* geb. te Dorsten, X 24 Apr. 1605 te Rotterdam *Neeltje Willemsdr.* wed. van *Bouwen Iacobsz.* Hij kwam omstreeks 1600 naar Rotterdam, was kuiper in de brouwerij „de Roode Leeuw" aldaar, eigenaar huizen Hoogstraat 1608 en 1612. Weet iemand iets omtrent vroegere *van der Hoeven's* te Dorsten (N.B.) of omgeving? Of omtrent zijn vrouw? — **AH. VAN DER HOEVEN.** Rotterdam.

Hovens. De 4 kwartieren gezocht van *Koenraad Hovens,* gehuwd 21-4-1720 te Haarlem met *Katharina de Witt* (dochter van *Abraham de Witt* en *Katalijntje van der Vinne).* Vermoedelijk zijn de ouders van *Koenraad Hovens: Enoch Hovens* en *Belitje van Diepenbroek,* gezien K. Hovens en K. de Witt in 1722 een dochter *Belitje* en in 1725 een zoon Enoch lieten doopen. —

K. VAN SOMEREN **GREVE.** 's-Gravenhage.

Kramps. Kwartieren gezocht van *Theodorus (Dirk, Dierik) Kramps,* zoon van *Joannes (Jan) Kramps* en *Alida de Lange,* gehuwd te Enkhuizen 22 Mei 1735 (R.K.). *Alida de Lange* werd R.K. gedoopt te Enkhuizen 24 April 1705 als dochter van *Jacob de Lange* en *Maria Overée.* —

A. A. M. STOLS. Rijswijk, Z.H.

Oversteghe, van. (LIII, 339). Voor notaris A. Kemp te Gorinchem compareeren 12 Juni 1625 *Willem Willemsz van Oversteegh,* wonende aan de Dussen en *Adriaentgen Joostendr. van der Maes* sijne huysvrouwe en maken een testament. Zij noemen hierin *Willem Joostensz van Oversteegh* haerl. soons sone; *Mayken,* het dochtertje van *Adriaan Willemsz van Oversfeegh* hun zoon; en hun dochter *Adriaentgen Willems van Oversteegh.*

Hierdoor is dus de naam van de vrouw van den stamvader, door den heer v. Walchren in tabel 1 genoemd, bekend geworden. Voor notaris J. M. van Osch te Gorinchem compareert 13 Februari 1656 *Joff. Anthonia van Emmichoven Lodewijksdr., wed. van Sr. Dingeman van Oversfeegh,* in zijn leven schout tot Uytwijck. Zij doet een schenking aan haar behoutsoon Pieter Cadijck.

Voor denzelfden notaris verschijnt 18 December 1559 *Joff. Waltina* (zij teekent *Wouterken) van Oversteegh,* wed. wijlen den heer *Johan van Grootvelt Frederiksz* za., wonende te Almkerk. Zij treft beschikkingen met betrekking tot 3 morgen land, te leen van de heerlijkheid van de Leck, gelegen in de banne van Uytwijck, haar aangekomen door overlijden van Joff. *Anthonia van Emmickhoven* hare moeder za.. —

H. WIJNAENDTS. 's-Gravenhage.

Ravers, Falks. Kan iemand mij gegevens of nadere aanwijzingen geven omtrent de geslachten *Ravers* en *Falks,* waarvan mij bekend is, dat leden daarvan de volgende huwelijken gesloten hebben:

Catharina Ravers, geb. 1580, huwt 3 Aug. 1609 met *Arend de Haes,* geb. 23 Dec. 1585.

Judith Falks huwt 7 Jan. 1639 met *Arien de Haes,* geb. 1 Apr. 1620. — H. A. UDO DE HAES. Rotterdam.

Spaen. Kwartieren gezocht van *Frans Spaen,* ged. (R.K.) Enkhuizen 18 Febr. 1691, zoon van *Jan Spaen* (overleden na 15 Juni 1731) en *Agnes Hansing. Frans Spaen* is overleden na 23 Aug. 1754, vermoedelijk zelfs na 1764. Hij huwde te Hoorn 13 Mei 1725 *Reinolda van Sanen,* wier kwartieren uit het artikel *van Sanen,* gepubliceerd in N.L. Oct. 1939 afgeleid kunnen worden (o.a. afstamming uit *Hoogerbeets* en *Opperdoes).* — A. A. M. STOLS. Rijswijk, Z.H.

Spijker-Tiggelhof (Tichelhoff). In het levensbericht van Mr. Abraham Boxman door Dr. J. W. Elink Sterk in de Handelingen van de Maatschappij der Nederl. Letterkunde 1856 schrijft laatstgenoemde, dat Abraham Boxman bij het overlijden van zijn grootvader *H. Spijker* een gedicht maakte. Dit moet geweest zijn in 1823. Kent iemand dit gedicht?

Van *Herm Spijker* is mij bekend, dat hij 19 Oct. 1758 te Hellendoorn als j.m. van Hellendoorn, wonende op de Schulenborg, ondertr. met *Aaltjen Tiggelhof,* j.d. van Lemele.

Te Hellendoorn (Herv. kerk) werden achtereenvolgens gedoopt: *Harmannus 21* Oct. 1759, *Gerrit 24* Mrt. 1761, later predikant te Kedichem, emeritus 1816, † Gorinchem 6 Jan. 1830, *Bernardus Hendrik 9* Jan. 1763, *Grietjen 27* Jan. 1765 (geb. te Lemele), † Gorinchem 21 Mrt. 1829, gehuwd met Daniel Boxman, (verder met nakomelingen bekend), *Johannes 30 Nov. 1766* en *Johannes* 1 Mei 1768.

Kan iemand mij nader inlichten over deze families *Spijker* en *Tiggelhof*, in het bijzonder omtrent de voorouders (de kwartieren) van dit echtpaar? Zijn er nakomelingen van de kinderen van dit echtpaar bekend en nog in leven? —
DE ROO VAN ALDERWERELT. 's-Gravenhage.

Stute of **Stüte.** Deze familie is afkomstig uit Westphalen en was in het bezit van belangrijke paardenstoeterijen. Omstreeks 1700 vestigde zij zich in Nederland en was o.m. Heusden een woonplaats. Het wapen zou bestaan uit twee steigerende paarden (of griffioenen). Wie kan inlichtingen verschaffen omtrent deze familie en haar wapen? —
G. HAITSMA MULIER. **Zeist.**

Tright, van. Gevraagd aanvulling van onderstaand fragment:

I. *Aris van Trighf,*
II. *Jan Arisz. van Trighf,* overl. vóór **14 Oct. 1640, tr.** *Jenneken Ariensdr,* overl. na 4 Februari 1646.
III. *Aris Jansz. van Trighf,* geb. te Zaltbommel, brouwer aldaar, overl. Zaltbommel omstreeks 1645, tr. aldaar 4 Juni 1657 *Cecilia Mesteecker,* geb. te Neerijnen, overl. na 30 Juli 1668, dr. van Gilis Mesteecker en (Hester?) N.N., en weduwe van Roeloff Boshuys, brouwer te Zaltbommel.

Welke wapens voerden de geslachten van Tright en Mesteecker? Met gegevens aangaande van Tright en Mesteecker, ook uit lateren tijd, zal men mij ten zeerste verplichten. —
W. W. VAN VALKENBURG. **'s-Gravenhage.**

Udemans - de Crane. *Willem Udemans,* zoon van Hendrik Udemans en Maayken Willemsdr., tr. le *Tannetje Paulusdr. van Bussum;* tr. 2e *Josina Tuynman,* geb. te Veere, dr. van Abraham Tuynman, kapitein ter zee bij de Admiraliteit van Zeeland, en Leuntje Bastiaense: uit het eerste huwelijk werd geboren: *Paulus Udemans,* geb. in 1633, goudsmid te Middelburg, tr. le in 1664 *Magdalena van Os;* tr. 2e in 1672 *Neeltje de Crane,* dr. van Gossaert (de) Crane en Aaltjen Hendricks.

Kan iemand mij helpen aan de ontbrekende gegevens van de bovengenoemde personen en mij inlichtingen verstrekken over de voorouders van Neeltje de Crane? —
W. W. VAN VALKENBURG. 's-Gravenhage.

Vuurendael, van. (LIX, 500). Blijkens een boekje van A. F. van Beurden getiteld „De Amersfoortsche chirurgijns" werd Mr. *Johan van Deuverden* of *Dueverden* **22** Juni 1722, dus vier dagen voor zijn huwelijk met *Geerfruyd van Vuurendael,* te Amersfoort als chirurgijn geadmitteerd. Hij was 1724, 1731 en 1737 busmeester en 1725, 1726, 1732, 1738, 1740 en 1743 deken van het chirurgijnsgilde aldaar. Zijn schoonvader (Mr.) *Helmich van Vurendael* werd 27 April 1708 tot stadschirurgijn aangesteld. Hij wordt echter in 1693 reeds als chirurgijn te Amersfoort vermeld, tegelijk met (zijn vader?) *Ch. R. van Vuerendael,* eveneens chirurgijn aldaar. Helmich van Vuerendael was 1720, 1728, 1735 busmeester en 1721, 1729, 1736 deken van het gilde.

13 Jan. 1738 werd *Jan van Dueverden* stadschirurgijn in de plaats van zijn toen misschien korteling overleden schoonvader. Een zoon uit het huwelijk *van Dueverden* **X van** *Vuerendael* moet zijn geweest *Helmich van Dueverden,* **1746** als chirurgijn toegelaten en 1747 reeds deken van het gilde. Een dochter van Mr. *Jan van Dueverden* en van *Gertrudis van Vuerendael, Ida van Dueverden,* ged. . . . . tr. . . . . (R.C.) met *Abraham Botter,* ged. Amersfoort **10** Aug. 1724. Een zoon uit dit huwelijk, *Jan Boffer,* ged. Amersfoort 22 Maart 1756, schilder en glazenmaker tr. aldaar 10 Nov. 1781 *Cornelia van der Maath,* ged. Amersfoort 20 Maart 1760, dr. van Wulfrand Thymesz van der Maath en van Anna Ekus of Eykes (Deze laatste dochter van .....?). Een zoon uit Botter X van der Maath zette de medische traditie aanvankelijk voort. Hij was nl. eerst militair apotheker o.a. in den slag bij Waterloo, later werd hij resident in Ned. Indië. Hieruit een talrijk nageslacht. Zeer curieus waren zoowel Botter als van der Maath en van Dueverden namen van oorspronkelijk adelijke, door hun R.C. blijven tot den gezeten middenstand gezakte oeroude Amersfoortsche geslachten. —
JHR. DR. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS. Voorburg.

Wilhelms. *Johan Lodewijk Wilhelms* **en** *Maria Cornelia van Kelkhoven* lieten op 23 October 1740 te Oisterwijk een kind doopen *Elisabeth Wilhelmina.* Wie kan mij helpen aan de kwartieren van dit echtpaar? — H. **DE GROOT.** Gouda.

Winhoff. (LIX, 356). De gegevens in de Navorscher 1859, blz. 167 lijken niet erg betrouwbaar: *Melchior Winhoff zou 28* jaar na het huwelijk zijner ouders geboren zijn! Erg waarschijnlijk lijkt dit alvast niet. Uit authentieke bronnen blijkt voorts, dat *Melchior's* moeder niet *Femme ten Haem* was, maar een zekere *Hermanna,* en dat zijn vader *Johan Winhoff* zich kort vóór 1510 te Oldenzaal als medicus vestigde (zie Bijdragen tot de Geschiedenis van Overijssel VII, 137[1]). *Melchior Winhoff* komt reeds in 1537 als burgemeester van Ootmarsum voor (Formsma, De oude archieven van Oldenzaal (1938) regest no. 155), óók in 1568 en schijnt niet in 1572 — zooals de Navorscher beweert — maar nà 1574 en vóór 1585 te zijn overleden. Zie dienaangaande de Inleiding, blz. XI van Winhoff's „Lantrecht der Twenthe declareert", uitgegeven door Mr. R. E. Hattink in de Werken der Ver. tot beoef. v. Overijss. Regt en Gesch.

In het burgerboek van Ootmarsum komt Melchior Winhoff niet voor, en waar hij studeerde, bleef mij onbekend. Een tweede druk van het „Landtrecht van Averissel" door J. A. de Chelmot met medewerking van Mr. J. W. Racer verscheen in 1782 te Kampen. Zie over de beteekenis van Winhoff behalve de inleidingen bij de genoemde werken nog Mr. S. J. Fockema Andreae: Recht en rechtsbedeeling in Overijssel gedurende het overgangstijdperk 1550-1630 (Tijdschrift voor rechtsgeschiedenis XVII (1940-1941) blz. 249 en 250. —
A. HAGA. Zwolle.

Worm(s). In 1572 woonden te Arnhem *Johan Worm(s)* en *Geerfruy de Jong,* uit welk huwelijk ± 1599 een dochter geboren werd *Johanna,* die op 22 April 1667 te Zalt Bommel overleed. Haar oom was *Gerard de Jong,* (zie N.L. 1913 blz. 362/3).

Wie kan mij helpen aan de kwartieren van genoemd echtpaar? — H. **DE GROOT.** Gouda.

Wouters. Volgens de „genealogie van het geslacht Diemont", Alg. Ned. Fambl. 1891, blz. 98 e.v. trouwt te Haarlem 11 Nov. 1788 *Maria Wouters,* geb. ald. 2 Februari 1761, † Giessen Nieuwkerk 26 Aug. 1799, dr. van Egbert en Geertrui van Beek, met den predikant *Christiaan Diemonf.* Hare vier kwartieren zouden zijn: *Wouters, van Beek, Spalier, van Woestijnen* (t.a.p. blz. 99). Kan iemand mij over deze vier families nader inlichten, in het bijzonder t.a.v. de kwartieren van *Maria Woufers?* —
DE ROO VAN ALDERWERELT. 's-Gravenhage.

[1]) Op blz. 138 twee hinderlijke drukfouten: Navorscher 1869 moet zijn 1859 en 7 regels verder 1610 moet zijn 1500!

Gedrukt bij N.V. Drukkerij „De Residentie" Pletterijstr. 103-107.
's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maand blad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT, *Ridderlaan 18*, 's-Gravenhage.

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris H. J. A. VAN SON, *Riowwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 2. **LX". Jaargang.** **Februari 1942.**

BESTUURSBERICHTEN.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van den Heer L. H. Stolk, sedert 1920 gewoon lid van het Genootschap.

Tot **lid** van het Genootschap zijn benoemd:
IR. J. BERK, Directeur Kamper Emaillefabriek, IJsselkade 35, Kampen.
MR. F. J. J. BESIER, Commies Dept. van Soc. Zaken, de Bruynestraat 44, 's-Gravenhage.
J. F. A. BOER, Gentschestraat 116, Scheveningen.
DR. P. J. VAN BREEMEN, de Bruynestraat 52, 's-Gravenhage.
DR. ED. A. B. J. TEN BRINK, van Loostraat 25, 's-Gravenhage.
J. BROUWER, Correspondent Ned. Bank te Doesburg, Hotel de Gouden Karper, Hummelo.
H. L. DU BOEUFF, Burgemeester, Kerkstraat A. 200, Maasland.
MR. JOAN H. P. ENNEMA, de Sablonièrekade 33, Kampen.
MR. G. L. H. VAN GHEEL GILDEMEESTER, Ambtenaar voor de Tuchtrechtspraak, Wittenburgerweg 30, Wassenaar.
MR. W. M. HOUWING, Directeur der Amsterdamsche Bank, J. J. Viottastraat 35, Amsterdam-Z.
J. KROL, Schiedamscheweg 239, Rotterdam-West.
JHR. M. J. VAN LENNEP, jur. en litt. hist. cand., Willemsparkweg 4 b, Amsterdam.
J. M. MARTENS, Zendeling onder de zeelieden der Ned. Herv. Gemeente, Stadionweg 141, Amsterdam-Z.
MR. G. VAN NIEKERKEN, Paramariboplein 31/II, Amsterdam (West).
J. M. VAN DEN OUDENDIJK PIETERSE, 'kapitein der infanterie b.d., Emmalaan 31, Utrecht.
Mejuffrouw F. A. L. PAPE, van Hogenhouoklaan 140, 's-Gravenhage.
DR. M. RUTGERS VAN DER LOEFF, Vossiusstraat 31, Amsterdam-Z.
B. W. VAN SCHIJNDEL, België-laan 192/I, Antwerpen.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap:
MR. J. BELONJE, t.h.v. DR. C. BELONJE, Voorstraat 52, Egmond aan Zee.
J. J. M. TAUDIN CHABOT, Ribeslaan 16, Apeldoorn.
ING. H. C. F. G. VAN DITZHUYZEN, van Lawick van Pabststraat 39, Arnhem.
MR. J. 1. VAN DOORNINCK, Markt 2, Oostburg.
MR. E. R. VAN EIBERGEN SANTHAGENS VAN LUNENBURG, Westwagenstraat 38, Gorinchem.
JHR. MR. A. J. M. VAN NISPEN TOT PANNERDEN, Koningsweg 82, 's-Hertogenbosch.
C. PAMA, von Geusaustraat 169, Voorburg (Z.-H.).
JHR. MR. L. M. RUTGERS VAN ROZENBURG, Platolaan 2, Zeist.
A. L. VAN SCHELVEN, 3e van den Bosc'hstraat 3, 's-Gravenhage.
ARN. J. STAKENBURG, Kloksteeg 6, Leiden.
R. D. STORM BUYSING, Kasteel Zijpendaal, Arnhem.
J. H. DE VEER, Hacquartstraat 28, Amsterdam-Z.

Tengevolge van de beperking in de levering van papier voor het maandblad zal dit tot nader order slechts éénmaal per twee maanden verschijnen. Na dit nummer, dat verschijnt einde Februari, zal het eerstvolgende nummer in April verschijnen en zoo vervolgens telkens in de even maanden.

Wegens een defect aan de centrale verwarming was het noodzakelijk het bureau en de bibliotheek van het Genootschap tijdelijk te sluiten. Na gedeeltelijke herstelling is het bureau thans weer geopend op de dagen, waarop het Algemeen Rijksarchief geopend is (Dinsdag en Woensdag).

De verzamelingen van het Genootschap, inbegrepen de bibliotheek, zijn in verband hiermede thans voor de leden toegankelijk *uitsluitend op Dinsdag* van 9.30 tot 12.00 en van 14.00 tot 17.00 uur, evenwel tijdelijk slechts met één lokaliteit.

Zoodra de normale regeling voor het Algemeen Rijksarchief wederom in werking treedt, treedt ook de bestaande regeling bij het Genootschap weer in werking.

De maandelijksche bijeenkomst op Zaterdag in Maart vindt plaats op 21 Maart e.k. des namiddags te half drie uren in café-restaurant „den Hout", Bezuidenhout 11-13, 's-Gravenhage; die in April op 18 April e.k. Aangezien de eerste Maandag in April valt op Tweeden Paaschdag, heeft de bijeenkomst op Maandag in April plaats op 13 April e.k.

Als secretaris van de groep van in Gelderland wonende leden is opgetreden Ing. H. C. F. G. van Ditzhuyzen, van Lawick van Pabststraat 39, Arnhem.

Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten.

(Vervolg van LX, 11).

IIIbis. ***Peter van Baerle alias Peter Spronck,*** handelaar in „lynnelakens", tienman te Breda **1557-'65**, schepen aldaar **1559-'60**, geb. vóór of in ***1501,*** overl. Breda tusschen September 1574 en 1581, huwt le Breda(?) vóór 19 Juli 1530 ***Maria van Wyck,*** overl. vóór 13 Juni 1531 dochter van Aert en Maria Heymerick Coremansdochter.

Dit huwelijk was kinderloos.

Hij huwt 2e omstreeks 1532 ***Laurentia de Bije,*** overl. vóór Mei 1544, dochter van Hendrick de Bije „**junior**", en huwt 3e vóór 7 Juni 1549 ***Jacopmijne Boge,*** overl. vóór ***25*** Juni 1555, dochter van Jan Boge Petersz. en van Odilia Christiaensdr. van Buyten.

Dit huwelijk was kinderloos.

Hij huwt 4e vóór 28 Februari 1558 ***Lysbeth Gherit Cornelis Huybrechtszdr. (van den Brandeler).*** overl. vóór 1581, dochter van Gherit Cornelis Huybrechtsz. en Cornelia Koeck en weduwe van Laurens Beens. Zij overleeft hem.

Peter compareert voor den eersten maal in een acte van Rijsbergen op 23 October 1526, waarin hij zelfstandig optreedt en dus meerderjarig moet zijn. Hij wordt in die acte genoemd ***Peter zaliger Henrick Petersz.zoon van Bairle, die men noemt Henrick Spronckzone*** [55]).

Met zijne moeder wordt hij vermeld in den reeds vermelden schepenbrief van Prinsenhage van 16 April 1530 [12]), terwijl hij in een andere Prinsenhagensche acte op 19 Juli ***1530*** optreedt ten behoeve van zijne schoonmoeder Maria Henrick Coremansdochter, daar „syn swagere" genoemd [12]).

Zijne eerste vrouw is dood vóór ***13*** Juni 1531, wanneer in een Bredasche schepenacte verschillende erfgenamen worden genoemd van Maria Aertsdr. van Wyck, voorheen huisvrouw van Peter Henricksz. van Baerle [56]), terwijl hij ***20*** September 1531 [57]) een minnelijke schikking treft met zijne schoonmoeder in verband met dit overlijden van zijne vrouw; uit de acte blijkt tevens, dat hij een winkel had van „lynne lakenen".

Op 17 Maart 1534 verkoopt hij een rente van ***6*** Karolus gulden 's jaars aan Margriet Jan Boudensz. weduwe „syne moeye" voor schepenen van Prinsenhage [58]) terwijl hij met zijne moeder Kathelyne van Rycle nog ***13*** April 1535 vermeld wordt.

Tenslotte wordt het familieverband nog belicht door een Princenhagensche acte van 12 October 1535 wanneer Peter Henricksz. van Baerle 5 veertelen roghs transporteert, welke hem bij overlijden van zijnen vader waren toebedeeld en dien vader zelven waren aangekomen na overlijden van wijlen Cornelia weduwe Peter van Rycle, zijne moeder, met verwijzing naar een vorig transfix van 3 December 1512.

Met zijne tweede vrouw verschijnt hij bij de scheiding van de goederen van wijlen Henrick de Bije „den ouden" en meer in het bijzonder bij de scheiding van de goederen van hare grootmoeder op 23 April 1537 te Breda [59]), terwijl in een acte van scheiding de Bije van Mei 1544, mede te Breda [60]), en overdracht van een huis hij optreedt namens zijne kinderen Henrick „de oude", Jan, Henrick „de jonge" en Cornelisken als erfgenamen van hunne zalige moeder Laurentia de Bije.

Met zijne derde vrouw vindt men hem in een acte van scheiding betreffende de familie Boge op 7 Juni 1549 [61]).

Hij bewoonde met haar een huis in de Visschersstraat, dat hij 15 April 1544 in zijn bezit kreeg door overdracht van de aandeelen van zijne medeerfgenamen in de goederen van hunne tante en oud-tante Margriete Petersdr. van Baerle [5]).

Deze — voor het familieverband — belangrijke acte, reeds hiervoren aangeduid, bevat in uittreksel:

Voor schepenen van Breda compareeren:

juffer ***Geertruid Peter Goderfsz. dochter*** gehuwd met ***Henrick Montens junior, in*** deze zaak bijgestaan door haren grootvader Godert Jan Godertsz en Anthonis Buysen als „**custor**";

Geertruyd Henricksdr. van Baerle gehuwd met ***Jan van Overacker Willemsz;***

Peter en Mr. ***Hughe,*** gebroeders, wijlen ***Lenart Henricksz, van*** **Baerle** ***zonen,*** met voornoemden Jan van Overacker en Anthonys Buysen hun mombers of curators en deze beide laatstgenoemden namens ***Henrick des voors. wylen Lenaert Henricksz. van Baerle zoon;*** allen als met ***Peter Henricksz. van Bairle, erfgenamen van wylen Margriete Petersdr. van Baerle,*** weduwe wylen Jan Boudensz „heure moeyen ende oude-moeye was"

transporteeren aan:

Peter Henrickss. van Baerle, hunnen mede erfgenaam te zamen vijf zesde deelen van een huis in de Visschersstrate te Breda, belendend Jan van Hoilten, schout van Terheyden en de weduwe van Jan van de Wouwer c.s.

Hiervan had eerstgenoemde juffrouw Geertruuyd Peter Godertsz.dochter de helft, Geertruydt Henricksdochter van Baerle één zesde, de drie genoemde kinderen van wylen Lenaert samen één zesde, terwijl Peter zelf reeds één zesde bezat.

Dit huis in de Visschersstraat bleef in Peter's bezit. Men vindt het terug in een voor de familie van Baerle, maar nog meer voor de familie Boge zeer belangrijke acte van 8 Maart 1581, wanneer de kinderen en kleinkinderen van Peter en de erfgenamen van Jacop mijne Boge gezamenlijk dit huis verkoopen aan Jacop Symon Bettenszoon [62]).

Peter's derde vrouw stierf vóór 25 Juni 1555 op welken datum hij betreffende hare erfenis een vergelijk treft met de Boge's [63]). Hij behoudt dan levenslang het totaal recht op het zooeven genoemde huis.

Met zijne vierde vrouw verschijnt hij op 28 Fe-

55) V. Br. R. 739 fol. 34.
56) V. Br. R. 436 fol. 93.
57) V. Br. R. 436 fol. 149verso/150
58) Vr. Br. R. 707 fol. 21.
59) V. Br. R. 442 fol. 69verso.
60) V. Br. R. 449 fol. 120verso.
61) V. Br. R. 454 fol. 101verso/104.
62) V. Br. R. 485 fol. 60 en volgende.
63) V. Br. R. 460 fol. 107verso.

bruari 1558 onder de erfgenamen van Gherit Cornelis Huybrechtsz. en wordt dan vermeld als: Peter *Henricksz. van Baerle alias Peter Spronck* gehuwd met *Lysberh Gherit Cornelis Huybrechtsz. dochter* [64]), terwijl ook een Bredasche acte van 31 Maart 1563 hen beiden vermeldt als belendend van Cornelis Gherit Cornelis Hubrechtsz zoon met grond onder Emelenberge [65]). Ook worden zij nog samen vermeld op 29 Maart 1566 [66]).

Tenslotte vindt men hen nog terug in een acte van 18 Augustus 1574, wanneer Pauwels Cornelis Gherit Hubrechtsz., goudsmid te Antwerpen, hem een jaarrente van 8 karolus gulden verkoopt [67]).

Op 8 Maart 1581 was hij zeker reeds overleden (zie hierboven).

Kinderen (alleen uit het 2e huwelijk):

1. *Hendrick „de oude"*, volgt IV.
2. *Jan*, volgt IVbis.
3. *Hendrick „de jonge"*, vermoedelijk genoemd naar zijnen grootvader van moederszijde Henrick de Bije, geb. Breda 1536/'37 [68]), overl. vóór 1581 blijkbaar zonder kinderen.

   Hij wordt niet genoemd in de reeds vermelde scheiding van 8 Maart 1581.
4. *Cornelis*, volgt IVter.

IV. *Henrick Petersz. van Baerle alias Spronck*, schepen van Breda 1561-'62, rentmeester van de Niervaart (Klundert) 1566 [69]), geb. Breda 1532, overl. tusschen 22 November 1566 en 2 October 1568 (vermoedelijk in 1568). tr. vóór 1559 *Eva* (Yeve) *de Hoghe*, geb. ± 1540, overl. na 1568 dochter van Jacop Jansz. en van Kathelijn Dirck Aertszdr. (Waechmans).

Hendrick en zijne vrouw worden genoemd in een Bredaschen vestbrief van 21 Januari 1559 als erfgenamen van hare moeder, die in tweede huwelijk hertrouwd was met Godert Hendricksz. van den Broeck [70]).

Den 15 Juni 1563 draagt hij namens zijn vrouw, te zamen met genoemden van den Broeck, die optreedt voor diens zoon Hendrick verwekt bij Kathelijn Dirck Aertsdr., als erfgenamen van genoemde Kathelijn, een huis over in de Karstraat te Breda aan Boudewijn van der Mijl,

In een acte van 2 October 1568 wordt Eva als zijne weduwe vermeld [71]).

Op 8 Maart 1581 staan de kinderen nog onder voogdij van hun oom Jan Petersz. van Baerle [72]).

Kinderen:

1. *Jacob van Baerle*, geb. ±1556/57, overl. tusschen 1621 en 28 Januari 1629, ongehuwd.

   In 1571 op 14-jarigen leeftijd zal hij naar „Walsland" (Frankrijk) gaan om de taal te leeren [73]).

64) V. Br. R. 463 fol. 62verso en volgende.
'35) V. Br. R. 468 fol. 51.
66) V. Br. R. 471 fol. 89v./90.
67) V. Br. R. 475 fol. 115.
os) V. Br. R. 464 fol. 157verso dd. 30 October 15.59 wordt hij vermeld als „omtrent 23 jaren".
69) V. Br. R. 471 fol. 203.
70) V. Br. R. 464 fol. 18verso.
71) V. Br. R. 473 fol. 163verso e.v.
72) V. Br. R. 485 fol. GO.
73) Procuratien enz. Rreda R. 812 fol. 43. In deze acte wordt, hij nader omschreven als Jacop „wylen" Renrick van Baerle „binnen syn leven casteleyn of rentmeester was van Nyervaert zone".

Hij woont a° 1621 onder Etten en was ook gegoed onder Dinteloord.

Op 6 April 1606 verschijnt hij, mede als voogd van zijne nicht Cathelijne van der Strepen en als gemachtigde van zijnen zwager Reynier Aerntsz (Bisschop) met andere verwanten van de familie de Hoghe bij de overdracht van een huis te Breda [74]).

Ook bij verkoop van een bosch te Ginneken verschijnt hij 5 Januari 1616 voor schepenen van Ginneken mede namens de kinderen van zdjne overleden zuster Laurentia, ingevolge eene procuratie verleend te Rotterdam op 22 December 1615 [75]).

Nog verschijnt hij in eenen Bredaschen vestbrief van 2 Januari 1621, alsdan wonende te Etten, en als gemachtigde van de voogden van de kinderen van zijne zuster Laurentia bij de overdracht van de helft van een stuk land aan Mr. Gerit Havermans, die als gehuwd met Catharina van der Strepen daarvan reeds de wederhelft bezat [76]).

Zijne erfgenamen waren zusters kinderen.

2. *Hillegond van Baerle.* overl. vóór 1606 [74]), trouwt na 26 Februari 1586 *Lancelot van der Strepen.*

   Zij was op 26 Februari 1586 nog ongehuwd en stond onder voogdij van haren oom Jan Petersz. van Baerle, wanneer een andere oom Cornelis Petersz. van Baerle ten behoeve van haar en hare zuster Laurentia een stuk land aan den Zandberg buiten de Ginnekenpoort opdraagt [77]).

   Zij zal niet lang daarna gehuwd zijn. Uit haar huwelijk met van der Strepen had zij één dochter *Catharina*, die vóór 20 Januari 1610 gehuwd is met Mr. Gerard Havermans, griffier van Breda. Op dien datum toch dragen zij beiden een huis over, dat haar Catharina als erfgename van Jan van Baerle haren oudoom bij de scheiding van 22 Mei 1608 was toebedeeld [78]).
3. *Laurentia van Baerle*, overl. vóór of begin 1605 [79]) tr. na 26 Februari 1586 [77]) *Reynier Arentsz.* (gezegd Bisschop), geb. Rotterdam 1554, ontvanger-generaalvan delicenten en convoyen teRotterdam,regent Weeshuis 1582-'84, raad van de vroedschap 1586-1606, tresorier 1594, '98, Gedeputeerde ter vergadering van H.H. Staten van Holland en Westfriesland 1602, overl. Rotterdam 16 September 1606, zoon van Arend IJsbrantsz Kievit en Anna Daemsdr. van Nydeck, weduwnaar van Elisabeth Biscop. Hij hertrouwt Rotterdam 4 September 1605 met Elisabeth Hallincq, weduwe Cornelis Wittert [79]).

   Uit hun huwelijk stamden twee kinderen Hendrick en Eva, die onder voogdij stonden van Peter Reyniersse Bisschop en Dirck van de Wolff en als zoo danig vermeld worden in Bredasche vestbrieven [80]).
4. *Maria van Baerle* [81]).

74) V. Br. R. 505 fol. 52v./53v..
75) V. Br. R, 689 Ginneken fol. 1/1verso.
76) V. Br. R. 520 fol. 1verso/2.
77) V. Br. R. 487. fol. 165verso.
78) V. Br. R. 509 fol.14. zie voor Catharina v. d. Strepen en haar man ook de acte in R. 720 ongefliecrd. Princenhage 24 Januari 1615 waarin haar overgrootmoeder IJve Peter Aertsjdr. weduwe wijlen Jan de Hoghe genoemd wordt.
79) Zie Genealogie en Heraldische Bladen jaargang VL. 1911 bldz. 393.
80) Zie bijv. V. Br. R. 689 Ginneken fol. 1/1verso dd. 5-1-1616 en R. 520 fol. 1verso/2 dd. 2-1-1621.

IVbis. Jan *Petersz. van Baerle*, tienman te Breda 1563-'64, 1585-'86, schepen id. 1572-'73 en burgemeester, weesmeester 1582/'83, Heilig Geestmeester 1567, kerkmeester O.L.V. kerk 1582/'83, geb. ± 1538 [82]), overl. ± 1608 (vóór 23 Mei 1608), tr. vóór 23 Maart 1568 [83]) *Kathelijn van den Berghe*, geb. vóór 1542 [84]), overl. vóór 7 Maart 1594, dochter van Jan Joachimsz., schepen en burgemeester van Breda en diens eerste vrouw Godelt Gielis Buysendochter.

Jan Petersz. van Baerle komt meermalen voor in Bredasche vestbrieven. Hij was voogd over de kinderen van zijnen overleden broeder Henrick o.a. in 1581, '84 en '86.

Een handschrift genealogie kent hem drie kinderen toe n.m. *Peter, Laurentia* en *Johanna*. Van deze kinderen vond ik alleen Peter terug.

Zeker is wel, dat Jan zelf zonder wettige nakomelingen stierf, immers op 22 Mei 1608 verschijnen: Jacop Henricksz. van Baerle ten eenre; Mr. Ceerart Havermans als man en voogd van juffrouw Catharina van der Strepen „daer moeder of was Hillegonda Henricksdr. van Baerle" ten tweede: IJsbrand en Marten Arentsz. brouwers met Mr. Dirck de Wolff, licentiaet in de rechten samen als voogden van Henrick en IJfken (= Eva) wijlen Reynier Arents, „ontfanger-generael van de licenten ende convoyen" kinderen, daer moeder off was Laurentia Henricksdr. van Baerle ten derde: gezamenlijk als erfgenamen van Johan Peetersz. van Baerle, oud-borgemeester en schepen van Breda, hunnen oom en oud-oom respectievelijk. Zij treden dan op bij de boedelscheiding [85]).

De bovengenoemde vóóroverleden zoon Peter is terug te vinden in eenen Bredaschen vestbrief van *7* Maart 1594, hij is dan reeds overleden evenals zijne moeder [86]). In deze acte, die betreft de familie van den Berge, treedt Jan Petersz. van Baerle op „als de tocht hebbende van de nagelaten goederen van *„wylen Peferen syn soon" daer moeder af was wylen Catharina Jan Joachimsz soons van den Berge dochter"*.

IVter. *Cornelis van Baerle Pefersz.*, tienman te Breda a° 1573. schepen ald. 1574, '75, Heiliggeestmeester 1573, collecteur van den wijn- en bieraccijns 1589-1615, geb. ± 1540, overl. Breda tusschen Augustus 1624 en 17 April 1626, tr. vóór 1574 *Cornelia Cornelis Jan Godertszdochfer*, geb. ± 1543, begr. Breda O.L.V. kerk 24 November 1617.

Cornelis Petersz. van Baerle wordt in verschillende Bredasche Vestbrieven vermeld, o.a. mocht ik hem vinden in een acte van 23 Maart 1598, wanneer hij aan Jacop Cornelis Gherit Huybrechts (van den Brandeler) de helft van een stuk land van 1,5 morgen aan het Gasthuiseinde in den

81) Zij wordt vermeld in een oud handschrift. In de vestbrieven van Breda en omstreken vond ik haar niet.

82) Procuratien Breda R. 813 fol. ï dd. 24-1-1587 noemt hem ± 49 jaar hel; soortgelijk register R. 814 fol. 139 4/140 a° 1589 noemt hem ± 51 jaar

83) V. Br. R. 638 fol. 22 acte Terheyden.

84) V. Br. R. 447 fol. 23v. waar zij op 8-2-1542 als dochter van Jan Joochimsz. v. d. Berghe wordt vermeld.

85) V. Br. R. 507 fol. 61verso.

86) V. Br. R. 495 fol. 25.

Biescamp verkoopt [87]). Op 19 November 1598 verkoopt hij een huis en hofstad als in de doorstoken brieven vermeld. Deze brieven dateerden van 26 October 1554 en 23 Maart 1571 [86]).

In een Vestbrief van 15 September 1601 worden zoowel hij als zijn schoonzoon vermeld, wanneer de laatste erkent geld van hem te hebben geleend.

Op 14 Juli 1603 geeft hij zelf een schuldbekentenis af, deze blijkt 18 October 1607 afgelost [89]).

In 1612 schijnt hij met zijne vrouw te Antwerpen vertoefd te hebben, want op 6 Februari 1612 wordt zijn vrouw als zijnde aldaar genoemd [90]). In deze acte heet zij Cornelia Godart Cornelisdochter, waaruit wellicht zou af te leiden zijn dat „Godart" hier een familienaam was. Echter wordt zij in een Bredasche acte, wanneer zij ten behoeve van Jr. Willem van Renesse van Elderen verklaart destijds in een woning van de vrouwe van Elderen te hebben gewoond, genoemd Cornelia Cornelis Jan Godertszdr., huisvrouw van Cornelis Peetersz. van Baerle. Zij is dan omtrent zeventig jaar oud (op 19 September 1613) [91]). Enkele jaren daarna stierf zij, haar man overleeft haar, hij compareert als collecteur van de stadsaccynsen nog op 76-jarigen leeftijd in een getuige verklaring [92]) op 7 Augustus 1615 en treedt in 1618 nog als getuige op bij het huwelijk van zijn dochter Eva. Hij schijnt op 8 Augustus 1624 nog in leven te zijn daar zijn zoon Cornelis dan nog Cornelis van Baerle „de jonge" wordt genoemd [93]) terwijl deze op 17 April 1626 [94]) als „Cornelis van Baerle wijlen Cornelis van Baerle zone" verschijnt.

Hij moet dus ongeveer 85 jaar zijn geworden.

Kinderen:

1. *Cornelis*, volgt V.
2. *Peter*, volgt Vbis.
3. *Laurenfia van Baerle*, overl. na 1600, wellicht te Bergen op Zoom, tr. Breda vóór 1588 (waarschijnlijk ± 1587) *Godert Jan Thielenzoon*, overl. na 1629, zoon van Jan Thielen en N.N.

Hij was a° 1629 ontvanger van de Convooien en licenten te Bergen-op-Zoom.

Dit echtpaar liet voor zoover mij bekend 4 kinderen te Breda Roomsch-Katholiek doopen en wel: op 10 December 1588 een dochter *Maria, 3* Maart 1591 een zoon *Peter*, 27 Juni 1595 een dochter *Johanna, 27* Juni 1596 een dochter *Elisabeth*.

Bij den doop van de oudste drie kinderen waren resp. doopgetuigen Cornelis Petersz. van Baerle, Jan Petersz. van Baerle en Mr. Hugo van Baerle.

In 1601 op den 15en September woonde hij nog te Breda in het huis *de Runtonne* in het Ginnekeneinde [95]).

Eenige jaren te voren verscheen Laureyse met

87) V. Br. R. 498 Pol. 1.59.

88) Door vertrek uit Breda zijn deze beide acten nog niet nagegaan. Zij kunnen wellicht nog nadere gegevens omtrent Cornelis of zij vrouw geven.

89) V. Br. R. 502 fol. 102v./103 ook in margine.

90) V. Br. 12. 511 fol. 21verso.

91) V. Br. R. 820 fol. 49.

92) Procuratien Breda R. 821 fol. 38verso.

93) Procuratien Breda R S24 fol. 30verso.

94) V. Br. R 524 fol. 40verso/41.

95) V. Br. R. 500 fol. 117verso.

haar man ter zakt van den eigendom van eenen rentebrief van 18 Karolus gld. 15 stuivers rente haar bij haar huwelijk medegegeven [96]). Dezen brief draagt zij op 23 Juni 1600 over [97]).

4. *Eva van Baerle,* leeft nog 1652, tr. (R.K.) voor schepenen te Breda op 16 September 1618, na ondertrouw op 31 Augustus [98]) *Symon Horlen (Heurlingh),* geb. in Dillenborch, „picquer" van hunne Fürstliche Genade.

   Bij haar huwelijk wordt zij geassisteerd door Cornelis, haren vader, en den griffier Havermans.

   Zij leven beiden nog op 2 Augustus 1652 en wonen dan te Groningen. Hij wordt dan *Heurlingh* genoemd, wanneer notaris J. Beeris te Breda tot opening van het testament van Eva's broeder Cornelis overgaat [99]).

5. *Geertruyd van Baerle,* wordt in een oud handschrift als dochter genoemd. Ik vond haar niet in acten.

V. *Cornelis van Baerle Cornelisz.,* geb. Breda ± 1574, collecteur van den impost a° 1624, overl. Breda, begraven O.L.V. kerk 22 Juli 1652, tr. zeker vóór 1634 *Maria d'e Louw Pietersdr.* Zij overleeft hem en was 12 Augustus 1652 nog in leven..

   Cornelis van Baerle was de laatste mannelijke afstammeling van de nu behandelde familie te Breda. Hij bleef Roomsch-Katholiek.

   Op 8 Augustus 1624 wordt hij vermeld als collecteur van den impost [100]); in deze acte wordt hij gezegd omtrent 50 jaar oud te zijn.

   Hij schijnt op rijperen leeftijd gehuwd te zijn, zeker vóór 1634, wanneer hij met zijne vrouw een huis enz. in de Lange Brugstraat te Breda koopt van Jenneke Adriaen Nobelsdochter voor een som van 1000 gld. Dit huis blijkt den naam „Zeelandt" te dragen en was gelegen naast het hoekhuis de Guldenberch. Hij neemt op 21 Maart 1641 eene hypotheek op dit huis van 300 R.gld. [102]). Hij passeert met zijne vrouw op 17 October 1644 een testament voor notaris A. Borremans, waarvan een afschrift in het protocol van notaris J. Beeris, door wien op 2 Augustus 1652 dit testament geopend werd op verzoek van de weduwe en de zuster van Cornelis [103]).

   O.a. geeft hij den wensch te kennen in de Groote Kerk te worden begraven in de beuk tegenover den preekstoel naast het graf van zijn vader en moeder en doet schenkingen aan het Armhuis en het Weeshuis.

   Op 12 Augustus 1652 geeft Maria de Louw als weduwe een schuldbekentenis van 1718 R.gld. af onder verband van haar huis „Seelandt" ten behoeve van Sinjeur Symon Huerling gehuwd met Eva van Baerle, waarschijnlijk als gevolg van dc afwikkeling van den boedel [104]).

96) V. Br. R. 495 fol. 79verso.
97) V. Br. R. 499 fol. 207.
98) Gemeentearchief Breda R. 1104a.
99) Gemeentearchief Breda R. 1267 fol. 115.
101) V. Br. R. 824 fol. 30verso.
102) V. Br. R. 532 fol. 144verso en R. 529 fol. 21 a° 1634, nadere dateering ontbreekt.
103) Gemeentearchief Breda R. 1267 fol. 115.
104) V. Br. R. 535 fol. 125.

Vbis. *Peter van Baerle,* als kind van Cornelis Petersz. vermeld in een oud handschrift,

In elk geval is hij zelf en zijn kinderen overleden vóór zijn vader.

Wellicht is hij identiek met den Peter van Baerle, die gehuwd met zekere *Lucia,* te Breda Roomsch-Katholiek liet doopen hun kinderen *Balthasar* op 13 Augustus 1589 en *Egidius* op 24 Mei 1595.

Zekerheid omtrent de identiciteit vermag ik niet te geven.

Ongetwijfeld moet het mogelijk zijn bij bewerking van het Notarieel Archief van Breda nog meer aanvullingen en bijzonderheden te voorschijn te brengen. Mij heeft daartoe de tijd ontbroken.

(Wordt vervolgd). J. P. DE MAN.

Het geslacht Van Teijlingen
te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem-

(Vervolg van LX, 18).

11.

Kinderen van Augustijn van Teijlingen en Joosgen Jansdr.

1. *Nicolaas van Teijlingen,* geboren Alkmaar 1506, kinderloos overleden.
2. *Anna van Teijlingen,* geboren Alkmaar, 29 October 1507, sterft kinderloos.
3. *Joost van Teijlingen,* geboren Alkmaar, 18 October 1508. Zij huwt *Dirk van Rollent,* geboren te Haarlem, † vóór 5 November 1550 [36a]) en woont met haar man aldaar. Zij is in 1541 zwaar ziek: „opten XII in junio moeder selffs an goede gegeven als zij naar Haerlem trecken soude tot Joost sust, die zwaer op tuterste was VIII £". Later worden nog rekeningen van een docter te Haarlem betaald, die Joost Jans negen adviezen gaf [37]).

   In 1551 komt zij nog als de weduwe van Dirk van Rollent voor [38]); zij moet tusschen 1563 en 1565 overleden zijn [38a]).

   Zij had waarschijnlijk de volgende kinderen:

   a. *Machteld van Rollent,* geboren 1527; b. *Gerrit,* geboren 1530; c. *Cornelia,* geboren 1532; d. *Geertruida,* geboren 1534; e. *Catharina,* geboren 1536; f. *Maria,* geboren 1538; g. *Margaretha,* geboren 1539: h. en i. *Joost* en *Dirkje,* tweelingen, geboren 1543.
4. *Cornelis van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 13 September 1509. Kinderloos.
5. Mr. *Floris van Teijlingen,* geboren te Alkmaar. In 1543 wordt hij lid van het Papengild te Alkmaar [40]). Samen met *Dirk,* zijn broeder, bedijkt hij in 1547 of '48 voor 1/3 de Oude Grebbe in de ban van Warmenhuizen. ± 1568 of '69 hebben zij ook de Nieuwe Grebbe, aldaar, bedijkt [41]). Met dezelfde broeder is hij ± 1550 in een

36a) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 387.
37) Uit de rekeningen die Dirk van Teijlingen voor zijn moeder maakte: archief Huis van Zessen. inv. n° 397.
38) Processtukken gemeente-archief Alkmaar: Gen. Her. Bladen 1912, blz. 170, noot 3.
38a) In eerstgenoemd jaar administreerde Dirk, haar broeder, haar goederen; in laatstgenoemd jaar die van haar kinderen. (archief Huis van Zessen inv. n°. 26 en 271).
40) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel 29 (1905), blz. 266. Aldaar ook een beschrijving van de beteekcnis van dit gild.
41) Notarieel archief Alkmaar. inv. n°. 56. fol. 95; akte dd. 28 Sept. 1624; voor de bedijking van de Oude Grebbe had Floris in 1547 toestemming van den Graaf van Egmond verkregen. Later moesten hij en zijn broeder Dirk nog eens naar Warmenhuizen om een questie over de zuider

proces gewikkeld met Wouter Jansz van Coedijck [42]). In 1577 is hij samen met Dirk gewikkeld in een proces tegen Geestmerambacht over rietsnijden langs de Friesche dijk [42a]).

In 1558 is hij een der rijkste burgers van Alkmaar; hij leent Philips 11 dan ƒ 200.— om hem in zijn oorlog tegen Frankrijk te steunen. Dit was 1/5 deel van het bedrag ad ƒ 1000.—, dat de stad Alkmaar verplicht was op te brengen![43]) Hij woonde te Alkmaar „aende noortsyde vande Hoegestraet over stathuys opte hoek vande Langestraet" [44]), hij was 1 Januari 1576 een der weinigen die lid van de Gereformeerde gemeente aldaar waren [45]).

Floris is weesmeester te Alkmaar 1535, '40, '41, '42, '52, '59, '62 tot en met '72, '74, '76, '79, '80, '81 [46]), vroedschap en schepen 1543, '47, '49 en '51, thesaurier 1546, '48, '50 en '56 (in laatstgenoemd jaar deed niet hij, doch slechts zijn mede-thesaurier, *Willem Anthonisz Sonck*, dienst [47])), burgemeester 1554, '60, '61, '73, '75 en '77. Als zoodanig was hij in 1573 een der meest uitgesproken voorvechters van den Prins. Zijn daden in die dagen vullen nog altijd een of meer lesuren in Vaderlandsche Geschiedenis op de Alkmaarsche scholen.

In later jaren wenschte Floris, samen met eenige anderen niet meer tot burgemeester te worden benoemd. Dit werd toegestaan, mits de mogelijkheid om hem in moeilijke gevallen ter vergadering te roepen, dáár bleef [48]).

Hij sterft Alkmaar, 15 Februari 1585 en werd begraven in de Groote kerk, aldaar, 17 Februari d.a.v..

Hij huwt le *Maria Jansdr van der Nijenburg* [48a]), en 2e *Kathrijn Jacobsdr. van Zel* [49]), begraven tusschen 12 November 1572 en 1 Januari 1574 in de Groote kerk te Alkmaar.

Floris had 14 kinderen die volgen onder IIIa.

Dirk van Teijlingen, geboren Alkmaar, 3 September 1511.

Grebbe en een deel van de Noorder Grebbe (andere benamingen voor de Oude en Nieuwe Grebbe?) op te lossen (archief Huis van Zessen, inv. n°. 407). Op 29 December 1550 wordt aan Floris van Teijlingen, burger van Alkmaar, ter presentie van Mr. Gerrit, Pieters medecynmeester en kerckmeester tot Alkmaar en Pieter Gerrits, schout tot Petten een protest geïnsinueerd nopende de Zuijder Grebbe ten verzoeke van Loeff (van Herlaer) de bailliu van Egmondt als gemachtigd en gesubstit. procureur van Jacques de la cambe (notaris J. Adriaens, Alkmaar, akte van dien datum).

42) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 392.

42a) Het Archief van Geestmerambacht (1916), inv. n°. 146.

43) Biografisch Woordenboek 11, kolom 1425. Ook Mr. Jac. Scheltema: Staatkundig Nederland, deel 11, blz. 362, 363 (A'dam, 1806) vermeldde dit al. Aan deze ontleent Wüstenhoff letterlijk zijn mededeelingen over Floris.

44) Oud-Rechterlijk archief Alkmaar, inv. n°. 1.32, akte dd. 3 Febrnri 1586.

45) Oud-Holland XL (1922), blz. 118.

46) Lijst van weesmeesteren, vóór in één der weezenboeken. Gemeentearchief Alkmaar.

47) Bruinvis, Regeering, blz. 32 en 33.

48) Zie verder over hem: Van der Woude: Chronyck van Alkmaar; Eikelenberg : Alkmaar en zijne geschiedenis en het reeds boven genoemde Staatkundig Nederland, t.a.p. van Mr. Jac. Scheltema.

48a) Eenig bewijs voor dit „overgeleverde" huwelijk is niet te vinden, tenzij men als bewijs aanneemt het rouwbord van Floris' achterkleinkind Aegidia, volgens welk Floris met een Van Egmond van de Nijenburch gehuwd moet zijn geweest (Bloys v. Tr. Prins en Belonje, t.a.p. deel 1, blz. 43).

49) Dat zij inderdaad een Van Zel was, blijkt ook uit het grafboek van de Groote kerk te Alkmaar van 1604. Op fol. 7 vso. worden 5 graven in de z.g.n. Snijderskapel gesteld ten name van do erfgenamen van Burgemeester Floris Teijlingen en de erfgenamen van Maerten Jacobs t zel.

7. *Dirk van Teijlingen,* geboren Alkmaar, 28 Augustus 1512, † Alkmaar, 25 Februari 1578 (volgens verklaring van zijn dochters: omtrent 8 dagen na St. Jacob [50])), begraven in de Groote kerk aldaar.

Hij wordt 1532 lid van het Papengild te Alkmaar [51]).

Samen met zijn broeders *Floris, Frans, Jacob* en *Bartholomeus* wordt hij in 1542 genoemd in een „Cohier van een Leening over Alkmaar's burgerij" [52]).

Op 20 Juni 1560 koopt hij land te Zuid-Wimmenum [53]). In de betreffende akte wordt hij 50 jaar oud en rentmeester van den grave van Egmond genoemd. *Margriete,* zijn dochter, wordt 11 December 1578, na zijn overlijden, met dit goed beleend. Zij verkoopt het 16 April 1603 [54]).

Samen met *Jacob van Teijlingen,* zijn broeder (ieder voor 1/5) en met Sonck en Waerdendel is hij geinteresseerd bij de bedijking van de Daelmeer (tusschen Koedijk en St. Pancras; octrooi voor de bedijking dd. 30 Augustus 1560) [55]). Hij bezat vijf stukken land in de Vroonlanden (bedijkt ± 1560) [56]). Met zijn broeder *Floris* heeft hij in 1547 of '48 voor 1/3 de Oude Grebbe in de Ban van Warmenhuizen bedijkt. ± 1568 of '69 bedijkten zij ook de Nieuwe Grebbe [57]). Reeds ± 1550 komt hij met deze broeder voor als hij samen met hem gewikkeld is in een proces 'tegen Wouter Jansz. van Coedijck [58]).

Op 9 Februari 1575 wordt hem en de zijnen tot wederopzeggens toe vrijdom van accijnzen beloofd, indien hij te Alkmaar komt wonen [59]). Waarschijnlijk was hij dus niet meer in de stad komen wonen, nadat hij in 1572, Spaanschgezind zijnde, te Enkhuizen gevangen was gezet. Op 2 Juli van dat jaar was hij n.l. met Mostert door Sonoy aldaar gevangen genomen, nadat deze hen ontboden had. 27 Juli d.a.v. verzocht hij tegen borgstelling ontslagen te mogen worden, doch *Sonoy* wilde eerst het oordeel van den Prins afwachten. Ook pogingen van Jr. Frederik van der Zeventer en Jan Steenhuys, oud-Burgemeester van Alkmaar, bleven zonder resultaat [60]). Zijn huis, het Hooge Huis te Alkmaar, gelegen aan de Langestraat nabij de Groote kerk, dat ook door zijn vader bewoond was geweest en kort voordien nog 2 vendels Spaansche troepen had geherbergd, werd in beslag genomen. Eerst in 1581 gaf het Hof van Holland vergunning, het als oorlogsbuit beschouwde huis te veilen, waarop het gekocht werd door Dirk's schoonzoon, Mr. Maarten Meijster [61]).

Reeds op 22 September 1534 verlijdt hij een testament als notaris [62]), 5 November 1550 [62a]), 13 Septem-

50) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte d.d. 15 Augustus 1598.

51) Bijdragen Bisdom Haarlem, Dl. 29 (1905), blz. 165.

52) Gemeente-archief Alkmaar; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 171.

53) Leenkramer Egmond, register 269.

54) Leenkamer Egmond, register 270.

55) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 401.

56) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 404.

57) Notarieel archief Alkmaar, inv. n°. 56, fol. 95, akte d.d. 28 September 1624.

58) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 392.

59) Navorscher 1915, blz. 391.

60) Biografisch woordenboek, deel 11, kolom 1425.

61) Het huis kwam later weer in het bezit der familie van Teijlingen. Zie: (N. J. M. Dresch) : „Het Hooge Huys, het nieuwe kantoorgebouw van de Noordhollandsche levensverzekeringmaatschappij van 1891 te Alkmaar" (Alkmaar, 1931), waar een geschiedenis van dit huis wordt gegeven.

62) Archief Alkmaar, inv. n°. 1829.

62a) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 387.

ber 1557 [63]) en 15 April 1558 [63a]) komt hij nog eens als zoodanig voor.

Op 9 Mei 1544 benoemen de Staten van Holland en West-Friesland hem tot rentmeester-particulier van de morgentalen [64]). In 1548 'komt hij voor als substituut van de ontvanger-generaal van de beeden van Holland. In zijn testament [65]) van 28 October 1550 wordt hij rentmeester-publiek van het kwartier van Westfriesland genoemd. In 1559 krijgt Dirck van Teijlingen, rentmr.-part. in het quartier van West-Friesland van Burgemeesteren van Amsterdam „een nyeuwe glas metter stede wapen van Amsterdc hem byde burgemr geschoncken in zyn sael tot Alckmaer" [66]). In dezelfde kwaliteit werd hij 20 Mei 1556 door den Konnig gemachtigd om geld op te nemen voor de bedijking van de Zijpe [67]). In 1554 komt hij voor als rentmeester van de Hondsbossche zeewering [67a]).

Op 21 September 1562 wordt hij tot rentmeester van de Abdij van Egmond benoemd. Over de emotioneele belevenissen die hij als zoodaniq ondervond is veel gepubliceerd [68]). Hij treedt voor de Abdij op tot 1568 en wordt opgevolgd door Hendrik van der Strijp.

Als rentmeester der Abdij is hij veel op reis, doch ook veel eerder al is hij veel van huis. Zoo gaat hij Februari 1541 naar Brussel. 3 September 1541 wederom naar Brussel, enz. [69]).

In 1569 is hij nog rentmeester-publiek van het Noorderkwartier en wordt' hij bovendien „rentmeester coninckIyker majesteyt over 't graafschap van Egmont" genoemd [70]). Als „rentmeester van 't graeffschap van Egmont" komt hij 20 Maart 1574 nog voor als hij met verschillende anderen de Westfriesche zeedijk moet visiteeren [71]).

Van 1556-1561 is hij van 's Konings wege penningmeester van de Zijpe en Hazepolder [71a]).

Dirk was kerkmeester van de Groote kerk te Alkmaar 1538-'48 [72]), thesaurier van de stad Alkmaar 1532 [72a]), 1534, '36-'38, '40, '41, '43 en '44 [73]), vroedschap 1548 en '57; hii bedankt als zoodanig wegens het proces tegen den graaf (waarschijnlijk bedoelt de oude vroedschapslijst die dit vermeldt: de abdij) van Egmond in 1568 [74]).

63) Theodoricus van Teijlingen, notaris : Bijdragen Bisdom Haarlem Dl. XXX, (1906), blz. 402.

63a) In akte, verleden voor notaris Dirk Jordaens van Forcest te Alkmaar op 30 Juli 1558.

64) Resolutiën van de Staten van Holland en West-Friesland van 18-22 Januari 1545, Rijksarchief 's-Gravenhage: Gen. Her. Bladen 1912, blz. 172.

65) Verleden voor notaris Jan Adriaensz te Alkmaar.

66) Rekening Amsterdam 1559, fol. 61 vso. Oud-Holland XXIII (1905) blz. 160.

67) Oud-Holland XXXVI (1918), blz. 182.

67a) Rekening Amsterdam 1554, fol. 50.

68) Zie: Bijdragen Bisdom Haarlem, deel S X V (1900), blz. 331, 339-346, deel XXVI (1901), blz. 399-404, 409-411, 414-417, deel XXVIII (1904) blz. 160 e.v. Wüstenhof geeft van dit alles een, niet altijd volledig, overzicht, Gen. Her. Bladen 1912, blz. 172 en 173.

69) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 397.

70) Bijdragen Bisdom Haarlem XXVI (1901), blz. 41 7.

71) Navorscher 1938, blz. 139.

71a) Zie voor zijn taak en zijn verrichtingen als zoodanig: Mr. J. Belonje: De Zijpe en Hazepolder (diss. 1933), blz. 17 en 20; op 20 April 1574 gaf hij in zijn hoedanigheid van rentmeester van het Graafschap Egmond een advies aan Sonoy over de bedijking van de Zijpe (Mr. J. Belonje, t.a.p., blz. 54).

72) Narorscher 1927, blz. 138 e.v.

72a) Stadsrekening Amsterdam 1532, fol. 20 vso. Hij was toen pas 20 jaar oud!

73) Bruinvis, Regeering, blz. 33.

74) Bruinvis, Vroedschap, blz. 8.

Als vroedschap gaat hij in 1557 met Claes Heyndricx naar Brussel om een vergrooting van de Waag te Alkmaar te verkrijgen [75]).

Ook trad hij op als rentmeester van het provenhuis van Zessen en de stichting Van Egmond van de Nijenburg-Van Teijlingen, beiden te Alkmaar.

Op 25 Mei 1537 geeft Florens van Grebboval (raadsheer van den keizer te Mechelen: hij was gehuwd met Cornelia van Heemstede) volmacht aan *Dirck Symons van Teijlingen* om zijn goederen in Kennemerland en overal elders in Holland te beheeren [75a]). Achter op deze akte staat, geschreven met de hand van *Dirk van Teijlingen Augustijnsz:* „procuratie van florens van greboval op my ome zijn renten in te manen"(!). Hieruit blijkt dus, dat deze beide Dirken identiek zijn! Een reden voor het gebruik van het patronimicum „Sijmonsz" valt niet aan te wijzen. In Alkmaar doet zich in denzelfden tijd nog zoo'n geval voor, daar de zoon van Claes Corff zich vaak Dirk Symons Claes Corffs noemde.

Dirk Sijmonsz van Teijlingen komt 15 Mei 1535 voor als secretaris van Alkmaar [75b]).

Uit het archief van het Huis van Zessen te Alkmaar blijkt, dat Dirck van Teijlingen nog rentmegster was van de goederen van de volgende personen en instellingen (meestal was hij het alleen voor de goederen gelegen in Noordholland; het jaartal achter den naam van den persoon of instelling is het jaar, dat hij als rentmeester voorkomt): Jr. Wolfert Aelbout (1568-1576), Aelbrecht Aeriaens te Haarlem als erfgenaam van de weduwe van Van Foreest (1551), Jacob Arys als man van Aeltgen Willems (1550), Marijtgen Ballincx (= Marijtgen Arijs Basgen, weduwe Mr. Jan Ballinck) (1550), Andries van Bronckhorst, heer van Abbenbroeck, raad in den Hove van Holland (die X Wendelmoet Claes Corffsdr.; hij geeft voor hem zelf en als curator van Franchois en Cornelia van Heemstede machtiging op 10 September 1534, nog eens 4 September 1544. Zijn weduwe, Vrouwe Wendelmoet van Boshuysen, machtigt hem samen met haar zoon Pieter van Bronchorst op 10 Maart 1550). Mr. Dammas van Drogendyck (1556/'57), juffrouw van Drogendyck (1565/'66), joffrouw van der Duyn (= Hadewy Pynssen, weduwe Adam van der Duyn; machtiging dd. 15 December 1552), Mr. Cornelis lans (van Egmond van der Nieuwburch), advocaat in den Haag (1550), Florens van Grebboval (raad van den keizer te Mechelen: X Cornelia van Heemstede: machtiging dd. 25 Mei 1537), de kinderen van Florens van Grebboval (1550), Mr. Maerten (van Heemskerk). schilder te Haarlem (1550), Jan Jans de Heuyter (die X Geertruy Pynssen: 1554), Jacob de Heuyter (1554), Adriaen van der Hooge (1544), Mr. Jacob de Jonge, heer tot Baerdwyck (1550; Augustijn van Teijlingen was 31 October 1517 reeds rentmeester van de weduwe Reynier de Jonge [= Wendelmoet Claes Corffsdr., die X 2e Andries van Bronchorst]. Dezelfde was 1512 /'13 rentmeester van Jan van Heemstede [die X Maria Claes Corffdr.] 1521/'22 van de kinderen van Jan van Heemstede, 1530/'31 van Frans van Heemstede, 1531/'32 van Hadewij van Heemstede

75) Biografisch Woordenboek 11, kolom 1425.

75a) Archief Huis van Zessen inv. n°. 316.

75b) Bruinvis, Regeering, blz. 35. Zie ook Bijdr. Bisdom Haarlem, Deel XXXIV (1912), blz. 208, waar genoemd wordt: „Theodericus Simonis fil Augustini de Teijlingen, scol. en par. alem. 1524".

[die X een Heer van Bomy]), Pieter van der Moelen tot Antwerpen (1550), Aelbrecht Pijnsz (1550), Mr. Dierick Pijnsz (1550), weduwe en erfgenamen Mr. Jacob Pijnsz (vóór 1568), Pieter Pijnsz (te Sassenheim; machtiging dd. 10 December 1546), Mr. Willem Pijnsz, raad in het Hof van Holland (1538; zijn weduwe, Geertruy de Heuyter geeft 14 Februari 1549 machtiging), Vincent Robrechts te Geervliet (1550), Mr. Arnould Sasbout, raad in het Hof van Holland (die X Petronella de Heuyter (1555/'57), Joffrouw Mary van der Schoot te Haarlem (1550), Jacob Splinters (te 's-Gravenhage, als man van Josyna Pouwels Hugesz;1550), Mr. Piet Suys, canonick inden Hage (1550), Joost Jans, weduwe Augustijn van Teijlingen (1550). Joost Augustijnsdr. van Teijlingen (die X Dirk van Rolland;1550), Jop van Teijlingen te Dordrecht (1563, Adriaen Wensen, advocaat in den Haag (volmacht dd. 19 December 1566), Joffrouw Margriet van 1 Jsselsteyn „diemen doest noempt, wonende by myn vrouwe van Egmont (1550), Aeltruyt van Zaenen, weduwe te Haarlem (1550) en Mr. Heyndrick van Zwol te Haarlem (1550); benevens: „de cappelrije tot mijzen, waer van men tgelt bestellen in handen van Mr. nicolle du quesne secretarys tot mechelen" (1550; de cappelrije werd later eigendom van Dirks zoon Augustijn), de Clarissen te Hoochstraeten, het convent van „Ste Brygitten tutrecht", van het Carmelietenklooster te Oudorp [76]) en van de St. Andries kapel te Alkmaar (1550).

Op 25 October 1547 legde hij aan de Staten van Holland rekening af voor de inkomsten en uitgaven inzake de omslag der morgentalen en van de wijn- en bieraccijns in het kwartier van Westfriesland over 1547. Hij was penningmeester van de bedijking van de Egmonder- en Bergermeer (beëindigd 1564).

Dirk van Teijlingen is een buitengewoon arbeidzaam man geweest. Overal in de archieven komt men stukken, met zijn bijzonder mooie hand geschreven, tegen. Zijn moeilijkheden met den Abt van de Egmonder abdij hebben hem groote schade berokkend terwijl de rest van zijn vermogen verloren ging, doordat hij, niettegenstaande zijn moeilijkheden met den katholieken abt-bisschop. in tegenstelling tot zijn broeder Floris, trouw Spaansch gezind bleef. Na zijn dood traden Augustijn van Teijlingen Augustijnsz en Ariaen Jansz van de Nieuburch als „sequesters van de goeden van Dirck van Teijlingen" op [77]). Nog 10 jaren na zijn dood, op 29 November 1588, werd door het Hof van Holland een sententie van preferentie uitgesproken tusschen de gemeene crediteuren van Dirk van Teijlingen [78]).

Hij trouwt *Machteld Suijs,* dochter van *Cornelis Suijs,* ambachtsheer van Rijswijk en *Maria Cornelisdr. de Jonge.* Zij testeeren samen 28 October 1550 voor notaris J. Adriaensz te Alkmaar. Machteld komt 1579 [79]) en nogmaals 26 Februari 1581 [80]) als zijn weduwe voor.

Dirk had 6 kinderen, die volgen onder IIIb.

76) Zie over ziin rentmeesterschap der Carmelieten vooral : Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XXIII, blz. 317/318.

77) Oud-Rechtrrliik Archief der provincie Noord-Holland, inv. n°. 4179 (Hoorn), akte d.d. 10 Maart 1586, Augustijn was zijn broeder; zie ook nog aldaar.

78) Uit een brief van C. W. Bruinvis aan Dr. Joh. E. Elias d.d. 20 November 1898.

79) Sententiën Hof van Holland, fol. 59, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 174.

80) Notsricel archief Haarlem, inv. n°. 4, fol. 24, akte van dien datum.

8. *Frans van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 28 October 1513, aldaar overleden 12 November 1572 en begraven in de Groote kerk aldaar.

In 1549 wordt hij lid van het Papengild te Alkmaar [81]).

Hij woonde te Alkmaar op de Nieuwesloot, op de hoek van de Hoogstraat [82]).

Frans was notaris [82a]). Als secretaris van Alkmaar treedt hij op 1544 [63]) en van Sint Jansavond 1551 tot zijn overlijden: 20 Juni 1551 pachtte hij het ambt voor een jaar tegen *f* 48.—; de volgende jaren verkreeg hij het voor *f* 8.— minder [84]). Op 12 Januari 1546 en 5 Januari 1548 komt hij voor als leenman van de Grafelijkheid [85]).

Evenals *Dirk* en *Floris,* zijn broeders, komt hij voor als bedijker der Oude en 'Nieuwe Grebbe te Warmenhuizen [86]).

Hij huwt le 1540 *Guurt Jacobs,* dochter van *Jacob Basgen* of *Bas,* begraven Groote kerk te Alkmaar, tusschen Paschen en Kerstmis 1542.

Drie kinderen uit dit huwelijk volgen IIIc, 1 t/m 3. Hij huwt 2e *Anna Pouwelsdr.*

Negen kinderen uit dit huwelijk volgen IIIc, 4 t/m 12.

Frans had behalve zijn wettige kinderen een natuurlijke zoon, die (gedeeltelijk?) op kosten van zijn moeder onderhouden werd: „voor tonderhouden va frans broers natuerlicke zoon VII £" [87]).

9. *Jop van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 19 November 1514, overleden te Dordrecht, 9 September 1569 [88]).

Op 14 Maart 1547 is hij voogd, 29 September 1558 rentmeester van de kinderen van wijlen *Aert Pietersz.* Beide keeren treedt hij op te Heerjansdam [89]). Hij woonde 1559-'62 te Dordrecht [90]) en was rentmeester over de goederen van den Heer van Heerjansdam [91]).

Hij huwt vóór 18 Februari 1541 [92]) *Margaretha de Bije,* dochter van *Cornelis de Bije* en *Margaretha Pietersdr. Plumeau,* geboren 1526, overleden 9 December 1579 [93]) [94]).

Zes kinderen volgen onder IIId.

81) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XXIX (1905), blz. 268.

82) Notaris Coren, Alkmaar, akte d.d. 11 November 1572.

82a) Door hot Hof van Holland als zoodanig geadmitteerd 12 September 1554 op recommandatie „van die van Alcmaer". Er zijn akten aanwezig van 10 October 1554-23 Augustus 1564 (notaricel-archief Alkmaar, inv. n". 2.).

83) Elias, Vroedschap, Deel 1, blz. 164.

84) Bruinris, Regeering, blz. 35.

85) Weezenboek Alkmaar, Dl. 11, fol. 139vso. en 178; Gemeente-archief Alkmaar.

86) Sententiën Bof van Holland, fol 65, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Hor. Bladen 1912, blz. 1.74.

87) Uit een in 1541 door Dirk voor zijn moeder opgemaakte rekening; Archief Huis van Zessen, inv. n°. 397.

88) Hs. van Buchell; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 174.

89) Rijksarchiefverslagen 1915, resp. blz. 375 en 385.

90) Sententiën Hof van Holland, fol. 45 en 144. Rijksarchief te 's-Gravenhage; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 175; zie ook noot 6 op blz. 174. Ook in de jaron 1563, 65 en 66 komt hij voor als wonende te Dordrecht (archief Huis van Zessen, inv. n°. 26, 27 en 28).

91) Sententiën Hof van Holland, fol. 203, Rijksarrhief 's-Gravenhage ; Gen. Her, Bladen 1912, blz. 175.

92) Archief Buis van Zessen, inv. n°. 400.

93) Volgens Hs. van G. van Rijkhuisen (berustende op het gemeentearchief te Leiden) en Hs. de Grez (archief Hooge Raad van Adel) tr. hij 2e Gcertruida van Zell. Dit zou niet kunnen in verband met de overlijdensdatum van Margaretha de Bije (Gen. Her. Bladen 1912, blz .175, noot 4).

94) Twijfel bestaat, of haar overlijdensdatum juist is; zie sententiën Hof van Holland d.d. 6 Juli 1593 (fol. 139) (Gen. Her. Bladen 1912, blz. 175, noot 5).

10. *Reinier van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1515, kinderloos.
11. Mr. Jacob *van Teijlingen,* geboren te Al-kmaar, 4 October 1516. overleden aldaar en begraven in de Groote kerk te Alkmaar, 26 Maart 1593.

Hij wordt als geneesheer vermeld [95]). In 1540 woont hij te Amsterdam [96]); in hetzelfde jaar wordt hij lid van het Alkmaarsche Papengild [97]).

Samen met *Dirk,* zijn broeder (ieder voor 1/5) en met Sonck en Waerdendel is hij geinteresseerd bii de bedijking der Daelmeer (tusschen Koedijk en St. Pancras; octrooi voor de bedijking dd. 30 Augustus 1560 [98])). Hij is ontvanger van de Gheerstalen in de Vroonlanden (bedijkt ± 1560) [99]).

Hij was kerkmeester der Groote kerk te Alkmaar 1550-'56, '59, '61, '64, '65 en '72 [100]), weesmeester van Alkmaar 1557 [101]), schepen aldaar 1560 [102]), thesaurier 1558, '63 (Claes Heyndricxz nam waar). '65 (Jan Jacobs Brouwer nam waar), '66, '68 (Claes Gerrits in den Engel nam waar), '69, '70, '72 en '78 [103]). Ook in 1559 komt hij als thesaurier van Alkmaar voor [102a]).

Hij tr. *Maria,* dochter van *Jan Michiels van Assendelft,* begraven in de Groote kerk te Alkmaar, 23 Februari 1600 [103a]).

Negen kinderen volgen onder IIIe.

12. *Barfhdomeus van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 15 Augustus 1518, begraven Groote kerk, Alkmaar, tusschen 12 November 1572 en 1 Januari 1574. Tusschen Pinkster en 26 Juni 1558 [104]) en op 9 Mei 1562 [104a]) komt hij voor als Baljuw van de Nieuwburgen. In datzelfde jaar komt hij nogmaals als zoodanig voor in een proces tegen Jan Aelbrechtsz van Koedijk [105]), in 1559 treedt hij op als dijkgraaf van Geestmerambacht [105]); 1545 was hij rentmeester der Uitwaterende sluizen [107]).

Hij was weesmeester te Alkmaar 1551 [108]), schepen aldaar 1548, '50, '53 [109]), schout 31 October 1563 tot Juli 1568 [110]). Als schout trad hij in 1568 zeer slap tegen de beeldenstormers op, om welke reden hij van zijn ambt ontheven werd [111]).

95) **Bijdragen** Bisdom Haarlem, deel XXI X (1905), blz. **266.**
96) Archief Huis van Zessen, inv. N". 397.
97) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XXIX (1905), blz. 2 6 6 .
98) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 401.
99) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 404.
100) Navorscher 1927, blz. 138 e.v.
101) Lijst van weesmeesteren vóór in een der weezenboeken; gemeentearchief Alkmaar.
102) Bruinvis. Regeering, blz. 30.
102a) Stadsrekening Amsterdam 1559, fol. 110 vso.
103) Bruinvis, Regeering, blz. 32, 33.
103a) Haar erfgenamen bezaten (samen met de erven van Saertje Matheniusdr., wijlen huisvr. van Jacob Berchmans) de graven M. G. 221, 222 en 223 (oude serie) in de Groote kerk te Alkmaar.
104) Oudste begraafboek Alkmaar.
104a) Notaris Dirk Jordaens van Forcest, Alkmaar, akte van dien datum.
105) **Sententiën** van Hof van Holland, fol. 54vso., Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 176.
107) Uit een brief van C. W. Bruinvis aan Dr. Joh. E. Elias d.d. 20 September 1898.
los) Lijst van weesmeesteren vóór in een der weezenboeken ; gemeentearchief Alkmaar.
109) Bruinvis: Regeering, blz. 30.
110) Bruinvis: Regeering, blz. 5 en 6.
111) Zie: Prof. Dr. J. van Vloten: Studiën en Bijdragen op het gebied der Historische theologie, Deel 1, blz. 305; C. W. Bruinvis: Te Alkmaar in den Geuzentijd 1566-1572 (Alkmaar, 1894) blz. 8; Bijdragen Haarlem deel SST (1896) blz, 170; id. deel XXVIII (1904) blz. 92.

In 1548 wordt hij lid van het Papengild tc Alkmaar [112]).

Hij schijnt vrij onbemiddeld overleden te zijn, want na zijn dood wordt zijn weduwe op 18 September 1574 door *Dirk van Teijlingen* ondersteund [113]).

Hij trouwt le *Marijtgen Dircks,* begraven Groote kerk te Alkmaar tusschen Kerstmis 1543 en Paasch 1544 [114]).

Een kind volgt 111, f, 1.

X 2e *Baerfe Verlaen,* begraven Groote kerk te Alkmaar, Mei 1557. Zes kinderen volgen 111 f, 2 t/m 7.

X *3e Maria Everfs;* zij leeft 6 Juni 1590 nog [115]).

Zeven kinderen volgen 111 f, 8 t/m 14.

13. *Maria van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 7 September 1519, religieuse, begraven Groote kerk te Alkmaar kort na 12 November 1572.

Op haar naam stond een lijfrente ten laste der stad Alkmaar [116]).

14. *Johan* of *Jan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 16 October 1520, wordt 1544 en '45 op quitanties in het gemeentearchief te Alkmaar vermeld. Hij huwt N.N.

Zijn drie kinderen waren: a. *Etisabefh van Teijlingen,* † jong: b. *Augustijn van Teijlingen,* † jong; c. *Anis* (of *Arenf) van Teijlingen,* sterft op jeugdigen leeftijd.

15. *Adriaan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 15 Januari (of Juni) 1521, sterft 18 December 1559, begraven in de Groote kerk te Alkmaar.

In 1540 woont hij nog te Alkmaar, doch in 1541 komt hij voor als wonende te Amsterdam [117]). Hij was cramer van beroep en woonde te Amsterdam op 't Water, bij de Oudebrug „in de zwarte Bonnette" tusschen „de Ham" en „de Salm" [118]).

Hij X *Meeck Piefers,* dochter van *Pieter Posses* en *Griefe Claesdr.* Zij † 1558. Zes kinderen volgen onder IIIg.

16. *Jenne van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1522.
17. *Lukas van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1524. In 1540 en 1541 was hij te Amsterdam in de kost bii Mr. Joachim Walschmr. Op 6 October 1540 o.a. werd kostgeld voor hem betaald [119]). Ook werden in dien tijd uitgaven gedaan om hem „muzyck te leeren".

Hij woonde te Amsterdam en was aldaar houtkooper op 't Water. Hij was schepen te Amsterdam 1570, Raad 1571. Hií was Mr. Ooms Provenhuis te Alkmaar jaarlijks XCIII £ losrente, ter losse met IIIc £, schuldig [119a]).

Hij sterft te Amsterdam en wordt aldaar begraven in de N.Z. kapel 23 October 1573.

Hij X *Cafharina,* dochter van Pieter Posses, die 1584 in de Kalverstraat woont en Griete Claesdr, een zuster van de vrouw van zijn broeder Adriaan.

Vijf kinderen volgen onder IIIh.

18. *Eva van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1525, overleden

112) Bijdragen Bisdom Haarlem Dl. XXIX (1905), blz. 267.
113) Archief Huis van Zessen, inv. n°, 383: „gelevert opte XVIII septembris LXXIIII de weduwe van bartelmeus van teylingen z.g. ome treste van heur huyshuyere van mey XVc LXXIIII ,de kerckmrs va alcmaer te betalen VIII £.
114) 'Zij was wellicht een docht er van Dirck Spoyart.
115) Weezenboek Alkmaar, deel IV, **fol.** 272; Gemeente-Archief Alkmaar.
116) Archief Huis van Zessen. inv n°. 397; ook: Biografisch Woordenboek, decl 11, kolom 1422.
117) Archief Huis van Zessen. inv. n°. 397.
118) Elias: Vroedschap. blz. 165.
119) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 397.
119a) Hetzelfde archief, inv. n°. 383.

1596. In 1540/'41 was zij degene die voor haar moeder de „marctganck" deed. Zii dreef geheel of gedeeltelijk het huishouden: „opte XIIII in juni0 XL Yeffgen suster gegeven ter wijle mijn moeder uut was [120]) omme te beseg inde coecken 11 £" [121]).

Zij tr. te Alkmaar *Pieter van Foreesf,* zoon van Jordaen Jordaenzs van Foreest en Margaretha Beijers Nanninxdr. [121a]), geboren te Alkmaar 1522, overleden aldaar 1579. Hij was een beroemd geneesheer (Petrus Forestus) [122]).

Kinderen: a. *Pieter van Foreesf,* geboren te Alkmaar. jong overleden: b. *Margaretha van Foreesf,* jong gestorven: c. *Augusfijn van Foreesf,* geboren 1553, begraven Groot kerk te Alkmaar vóór Mei 1553; d. *Trijn van Foreesf,* die Mei 1574 met de weduwe van Pieter van Teijlingen van Delft naar Alkmaar reisde [122a]).

19 *Anna (Belia) van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1526, non,

20. Mr. *Augusfijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 4 Mei 1529. In 1557 ontving hij de vicary in de kapel van Westmijzen. In 1560 wordt hij lid_ van het papengild te Alkmaar [123]).

Na het overlijden van zijn broeder Dirk († 25 Februari 1578) wordt hij door het Hof van Holland sequester gesteld over diens boedel. Als zoodanig komt hij voor 26 Februari 1581 [124]), *21* Maart 1582 [125]) en 10 Maart 1586 [126]), de laatste keer samen met *Ariaen Jansz. van de Nieuburch.* Op 5 December 1584 wordt hij samen met Mr. *Augusfijn van Teijlingen Jobsz, Johan van Teijlingen Jobsz.* en *Ariaen Jansz van der Nijenburch* curator over dezelfde boedel genoemd [127]).

Hij was dijkgraaf van Geestmerambacht, Schager- en Niedorper Coggen, rentmeester van den impost, kerkmeester van de Groote kerk te Alkmaar 1562, '63, '65, '67-'71 [128]), 21 September 1559 komt hij voor als gasthuismeester van het mannengasthuis [129]), hij is schepen van Alkmaar 1561 en 1579 [130]), thesaurier 1560, '64, '74, '75 en '85 [131]), burgemeester aldaar 1580 [132]).

Hij wordt begraven in de Groote kerk te Alkmaar, 23 November 1589.

120) Zij was n.l. naar Haarlem, waar haar dochter Joost ziek lag.

121) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 397.

121a) Zij maken mutueel testament voor notaris Jacob Ruegers tc Delft. 21 Januari 1572 (protocol verloren).

122) Zie over hem: J. Banga: Geschiedenis van de Geneeskunde en hare beoefenaren in Nederland (Leeuwarden), deel 1, blz. 87 e.v. ; Jaarboekje voor Alkmaar en omstreken over 1853. Een proefschrift over hem schreef G. H. E. Ludeking (Brielae, 1848). Hij testeert 7 Maart 1597 voor notaris L. J. Coren te Alkmaar.

122a) drrhirf Huis van Zessen, inv. n°. 384.

123) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XXIX (1905), blz. 270.

124) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 4, fol. 24; hij treedt hier op als voogd van Machteld Suijs, weduwe Dirk van Teijlingen. De akte gaat over goederen in de banne van Oudorp.

125) Sententiën Hof van Holland, fol. 71, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen Her. Bladen 1912, blz. 179.

126) Oud-Rechterlijk archief Noordholland, inv. n° 4179, akte van dien datum.

127) Sententiën Hof van Holland, fol. 336, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Her,. Bladen 1912, blz. 179. Op 10 Juni 1562 (Weezenboek Alkmaar deel 11, fol. 113) komt hij voor als voogd van Floris Florisz, zoon van Floris Jansz en Guyrt Heyndricks.

127a) Notaris L. J. van Coren, Alkmaar, akte dd. 17 Maart 1572.

128) Navorscher 1927, blz. 138 e.v.

129) Notariëcl archief Alkmaar, inv. n°. 3, akte van dien datum.

130) Bruinvis, Regeering, blz. 30.

131) Bruinvis. Regeering, blz. 33. Ook in 1561 komt hij als thesaurier voor (stadsrekening Amsterdam 1561, fol. 123).

132) Bruinvis. Regeering, blz. 17; ook in de noot 124 genoemde akte komt hij nog als burgemeester voor.

Hij trouwt le *Claesje Ariaensdr.,* dochter van Adriaen Baertsz en Alijt Leuwen of Louwendr [133]). Zij wordt begraven in de Groote kerk te Alkmaar tusschen 25 Juni en 2 Augustus 1552.

Eén kind volgt onder IIIi, 1.

X 2e *Brechfje Harckendr.,* begraven tusschen 13 April 1576 en 25 Mei 1580 in de Groote kerk te Alkmaar.

Acht kinderen volgen onder IIIi, 2 t/m 9.

(Wordt vervolgd). ROEL KAPTEIN.

Verbetering.

In B. HET WAPEN, LX kol. 14 regel 3 v.o. voor het gedeelde wapen te lezen: hrt doorsneden wapen.

Aanteekeningen over oude Friesche geslachten, I.

Het verschijnen van het laatste deel van de Oud-Friesche Oorkonden van den Heer Sipma is een belangrijke aanwinst voor de niet ruime litteratuur over Friesland en Friesche geslachten in de XV eeuw. Voor dien tijd zijn de kronieken van Schotanus en Winsemius wel de eenige verhalende bron. Beide schreven zij na eenerzijds Worp van Thabor voor de Westfriesche geschiedenissen van de vijftiende eeuw, anderzijds ontleenden zij aan Ubbo Emmius het Groningsche deel van hun verhaal.

Het ligt hier niet in mijne bedoeling de waarde van Worp van Thabor na te gaan. Ik wil er echter wel op wijzen, dat deze' kroniek zeer belangrijk is, Niet alleen bevat zij vele officieele stukken, maar ook heeft Worp gebruik gemaakt van thans verloren geschriften. Als bronnen noemt hij zelf het register van Heer Rienck Bockema en de kroniek of aanteekeningen van Douwe Sjaerda. In zijn klooster Thabor lagen de Harinxma's begraven, terwijl het ook met de Jongema's van Bosum en Rauwerd [1]) betrekkingen onderhield. Worp gebruikte tenslotte ook nog volgens eigen mededeeling de kroniek van Johan van Lemego [2]) over de Groningsche verwikkelingen in het begin der XVe eeuw. Dit alles is wel genoeg om aan te toonen, dat Worp van Thabor zeer nauwgezet werkte en volkomen betrouwbaar is. Ik ging hierop even in aangezien de Friesche kroniekschrijving sedert de mystificatie van Ocko Scharlensis wel ernstig in discrediet is geraakt.

De genealogische litteratuur is eveneens tot vrijwel één uitsluitende hoofdbron, het befaamde Burmaniaboek terug te brengen. Alle latere compilaties zijn in meerdere of mindere mate onbetrouwbare overwerkingen van het werk van den ouden Upke van Burmania († 1615). Deze heeft steeds gebruik gemaakt van de charters, testamenten, huwelijkscontracten en andere familiebescheiden welke hij bij zijn verwanten of kennissen aantrof. Met de grootste nauwgezetheid heeft hij in den regel de bron vermeld van zijn bevindingen.

Het discrediet, waarin de genealogieën van Friesche geslachten zijn geraakt, is zeer zeker niet te wijten aan zijn werkzaamheden, maar wel aan die van zijn voor opsmuk toegankelijke opvolgers of zijn vrij onoordeelkundige, in ieder geval oncritische uitgevers de Haan Hettema en van Halmael. Deze laatsten toch hebben niet afgewogen de waarde van elk hun bekend gegeven, maar hebben alles rijp en groen opgenomen en zoo goed mogelijk met elkander in overeenstemming willen brengen. Het resultaat is het in vele opzich-

133) Sententiën Hof van Holland 1584, fol. 216.

1) „Heer Woorp paeter tho Tabar" is 1532 executeur testamentair van Ade Edes Jonghama (Sipma 11, 360).

2) Uitgegeven door Mr. J. A. Feith, Werken Historisch Genootschap 1887.

ten ondanks zijn feilen verdienstelijke stamboek van den Frieschen Adel, dat naast de vele ontwijfelbaar juiste gegevens, vaak genealogieën biedt, die niet op de stukken maar op een gissing van de ongetwijfeld geleerde samenstellers, berusten.

Het stemt tot groote dankbaarheid, dat het werk van den Heer Sipma ons thans in staat stelt den eersten Frieschen genealoog naar waarde te leeren schatten. In de zoo fraai uitgevoerde deelen van deze aanvulling op het Oorkondenboek van Schwartzenberg is een schat van gegevens geborgen, die ons niet alleen in staat stelt de gegevens van Upko van Burmania te verifieren, maar die bovendien bewijst, dat het oorspronkelijke werk, ontdaan van de toevoegingen van kleinzoon en nazaet practisch geen fouten aanwijst. Indien dus het Burmaniaboek met een beroep op eenig charter een mededeeling doet, dan mag worden aangenomen, behoudens tegenbewijs, dat zijn opgaven juist zijn.

Maar juist omdat Burmania's arbeid zoozeer in de verdrukking kwam wil ik de verschijning van het zoo belangrijk werk van den Heer Sipma aangrijpen kortelijk de aanteekeningen, die ik op diverse genealogieën maakte, mede te deelen in de hoop dat deze van andere zijde waar mogelijk zullen worden aangevuld. Een herziene uitgave van de Friesche genealogieën ware waarlijk geen onverbodigheid.

AEBINGA VAN HUMALDA.

In 1419 komen voor Sjoerd en Wibba Abbinga (Sipma I, No. 31). Of deze Sjoerd de vader was van den volgenden Anlof kan thans niet meer worden aannemelijk gemaakt. Aebinga toch beteekent zoon van Aebe, Abbe. Of nu eenige „zoon van Abbe" tot dit geslacht behoorde is derhalve bijzonder moeilijk uit te maken. Met Anlof hebben wij echter vasten grond onder de voeten. Anlof woonde te Blija, zooals blijkt uit zijn testament van 1438 (Sipma 111, No. 21). Waarom de Heer Sipma dit testament dateert op 1488 is mij niet recht duidelijk, want in het testament wordt de tweede zoon Tzalingh (zie alinea a) abt van Mariëngaerde genoemd (zie alinea c). Dat klopt volkomen met de lijst van abten, waar Tzalingh te boek staat als 23e abt gestorven in 1462. In verband met dit jaar dient dus de aanhef zooals ook bij Schotanus in Tablino blz. 130 staat „Int jeer ons Herens MCCCC ende XXXVIII" gelezen te worden. Dit klopt weer merkwaardig goed met de opgave van het Burmaniaboek, dat Anlof in 1438 in het land der levenden noemt. Volgens het testament van Anlof laat hij de state te Blija na aan zijn zoon Sjoerd kennelijk gehuwd met Beyka, want de vader heeft angst, dat het familiegoed na Sjoerds dood in vreemde handen zal komen. Dan zullen Tjallingh, de abt van Mariëngaarde en Adzert hun erfdeel krijgen van het stamgoed.

Anlof zelf schijnt twee malen gehuwd Als moeder van Tjallingh wordt genoemd Beyke, wier zilveren kap aan zijn zoon gelegateerd wordt. Deze moet reeds gestorven zijn aangezien als zijn echtgenoote later zekere Hylck vermeld wordt, aan wie haar man een zeker vruchtgebruik toestaat. Hoewel dit niet met zooveel woorden uit het stuk blijkt, meen ik, dat Hylck de moeder was van Sjoerd, die als jongste zoon volgens goed Friesch recht het familiegoed kreeg.

Van Sjoerd is verder niets bekend. Zijn weduwe Beijke of Beits hertrouwde Schelte Scheltema. Het Burmaniaboek grondde deze opgave op een charter van 1497.

In 1491 was weer een Anlof Aebinga heerschap te Blija (Worp van Thabor. kroniek IV, 181). Gezien de kennelijk belangrijke positie der Aebinga's in Blija en de overeenstemming van naam, mag hij wel als een zoon van Sjoerd worden aangemerkt. Met zijn dood lijkt de positie van de Aebinga's te Blija verloren gegaan. In het Register van edelen in 1505 (Schotanus blz. 525) komt in Ferwerderadeel geen Aebinga meer voor. Maar dit is zeer waarschijnlijk te wijten aan den nog jongen leeftijd van zijn zoons, want later komen zij weer als erkende heerschappen voor.

De familiegoederen onder Blija zijn in handen van Saepck Aebinga, wanneer in 1511 het Register van den Aanbreng wordt opgesteld. Het is dus waarschijnlijk, dat deze Saepck Anlof's weduwe was. Dat zij eene Unia zou zijn geweest is ontleend aan kwartierwapens. In hoeverre deze juist kunnen zijn geweest, kan niet meer worden nagegaan nu de bron onbekend is. Deze naam is echter een toevoeging van later in het werk van Upke van Burmania. De moeder van een dochter van Anlof wordt door Upke eene Scheltinga van Minnertsga genoemd. Eenige twijfel aan de juistheid van den naam Unia is dus wel gerechtvaardigd.

Volgens den ouden regel hadden hoofdelingen een bezit van minstens 100 pondematen. Saepck had Aebingagoed groot 134 pondematen 16 gras met een huurwaarde van 50 gld. Haar verder bezit onder Blija was een 92 pondematen 23 gras met een huurwaarde van 39 gld. Zij werd dan ook als heerschap beschouwd aangezien zij ook was onder de heerschappen, die het leenrecht afkochten voor den 21en penning van hun huren. Haar aandeel was 9fl, 7 st, wat dus wijst op een inkomen van 196 fl, 7 st. Door elkaar gerekend vertegenwoordigt dit een landbezit van ongeveer een 450 pondematen of ongeveer 150 hectaren.

Saepck stierf voor 1514. immers hare erfgenamen worden genoemd in de lijst van Afkoopende heerschappen opgenomen in Register van den Aanbreng, dl. IV, blz. 70.

Blijkens den Aanbreng van 1540 (dl. 111 blz. 82) heeft Lyuwe Aebinga o.a. 36 pondematen en Adzert Aebinga ook 36 pondematen benevens Aebingagoed, welke in 1511 op naam van Saepck stonden. Zij zijn dus zeker wel haar zonen. Lyuwe was toentertijd reeds dood. Wie Aedzert's zwager Joost was die ook te Blija genoemd wordt (Reg. van den Aanbreng 111 blz. 90) (zie alv.) is mij niet bekend. Het is mij overigens bij gebrek aan voldoende gegevens niet mogelijk een volledige genealogie op te stellen, vooral niet voor den tijd ná 1500. Het zou mij een groot genoegen zijn mijn desbetreffende aanteekeningen en aanvullingen in samenwerking tot een geheel te kunnen verwerken.

Hier is echter de stamreeks ter sprake.

Zooals wij zagen moeten de kinderen van Anlof en Saepck in 1505 nog vrij jong zijn geweest. Daarom hoorden wij nog niet van den oudsten zoon Sjoerd. Wij hebben nog andere aanwijzingen dat deze veronderstelling juist is. In het werk van Dr. A. Wassenbergh. „l'Art du portrait en Frise" komt ook de afbeelding voor van het portret van Frans van Humalda. Het opschrift luidt F r a n c i s c u s A e b i n g a, a l i a s H u m a l d a A n n o 1 5 5 2 A e t a t i s s u a e 4 5. Frans is dus geboren omstreeks 1507. Dit klopt zeer goed met de aanteekening in het Burmaniaboek, dat de ouders Sjoerd Aebinga en Bets (ter Paezens) voorkomen in 1508 en 1510. Bets wordt vermeld als weduwe van Jarich Foppe's Popma, die nog in 1502 vermeld wordt [3]). Maar zal men zeggen, Sjoerd was toch weduwnaar. Bets zou zijn derde vrouw zijn geweest. Hem wordt in de gepubliceerde genealogie eerst

[3]) In de stukken in de Burmania-Eysingacollectie van het Friesch Genootschap. In dit verband kan worden opgemerkt, dat Sipma 11, No. 350, dus ten onrechte op ca. 1530 wordt gedateerd. Dit stuk moet minstens 25 j a a r o u d e r zijn, aangezien Jarich, zooals boven bleek, vóór 1505 moet zijn gestorven.

eene Cammingha later een Geel Mockema ten echt gegeven, welke laatste vrouw in 1478, let wel, zou voorkomen, Sjoerd zou dus op zijn ouden dag hertrouwd zijn, want hij zou dan zeker omstreeks 1450 geboren moeten zijn. Bij nadere beschouwing blijkt dit alles veel minder moeilijk dan het schijnt. Immers die eerste twee vrouwen zijn toevoegingen van latere bewerkers van het Burmaniaboek, niet van onzen Upke den oude, dien wij als genealoog in bescherming meenen te mogen te nemen. En ziet men dan onder Mockema naar die Geel, die zoo parmantig met een jaartal gesierd wordt, dan zien wij ineens twijfel rijzen. Want men blijkt haar naam niet eens zeker te weten: Bjuck heet zij of Geel, maar wat is nu juist. Ik acht de volgende oplossing denkbaar. Bjuck Mockema. vermeld in 1478 is de vrouw van Sjoerds gelijknamigen grootvader en is dezelfde als de in 1438 genoemde Beijke of de in 1497 vermelde met Scheltema hertrouwde weduwe. Ik acht deze oplossing niet meer dan een gissing, omdat de namen Bjuck en Beike niet dezelfde zijn. Ik wijs er intusschen op. dat Sjoerd (de kleinzoon) een dochter genaamd Bjuck had [4]). Hoe dan ook, wij kunnen mijns inziens zonder bezwaar de twee eerste vrouwen, waarvan de eerste niet eens bij name bekend is, gerust als latere toevoeging laten vervallen.

Sjoerd en zijn broers Lyuwe en Aedzert treden in 1515 gezamenlijk op om Keizer Karel hulde te bewijzen. (Worp van Thabor V, blz. 153) Nadien vind ik hem niet meer vermeid. In 1543 is hij dood. Zijn goederen te Ee, waar hij blijkens het Register van den Aanbreng in 1511 gegoed was, zijn dan in handen van zijn zoon Frans Humalda (Beneficiaalboeken 165). Mogelijk is hij, evenals zijn vader jong gestorven en wel vóór 1517. Want sedert dat jaar wordt Sythie van Humalda vermeld, waarover later meer. De juistheid van het huwelijk van Bets ter Paezens met Jarich Popma en daarna met Sjoerd Aebinga 'blijkt uit het landbezit in 1511 van Sjoerd onder Paezens in Oostdongeradeel en het gemeenschappelijk bezit te Ee van Sjoerd met Jarichs weeskind opper Schelling, die ook eens Foppe opper Schelling genoemd wordt.

Sjoerd Aebinga en Foppe Popma bezaten dus samen een goed te Ee. Aangezien Humalda state te Ee later het familiegoed bij uitnemendheid is, is het denkbaar dat dit identiek is met de bezitting van Sjoerd en Foppe. Maar hoe kwamen zij er aan? De steeds als zoodanig genoemde vader van Bets ter Paezens. Frans van Humalda kwam ik nergens tegen. Wel vond ik Humalda state te Ee in 1498 in het bezit van Hessel Humalda (Worp van Thabor IV, 173). Deze was mogelijk een zoon van Buwe Humalda vermeld in 1453 (Sipma II. 34) en wel een kleinzoon van Hessel Humalda genoemd in 1440 (Sipma 1, 79). Het feit dat Sjoerd zoowel als de voorzoon zijner echtgenoote aan het goed te Ee deel hadden is voldoende aanwijzing, dat inderdaad dit goed van Bets afkomstig was, immers zakelijk hun eenig aanrakingspunt.

Het is mij niet duidelijk op grond waarvan Sytze van Aylva zich Humalda kon noemen. Sythie werd in 1517 aangesteld tot grietman van Westdongeradeel, welke ambt hij tot na 1537 bekleedde. Hij stierf in 1548. Hij moet reeds 1512 gehuwd zijn met Luts van Minnoltsma, wier zoon Frans in dat jaar werd geboren. Sythie Humalda kan dus niet gehuwd zijn geweest met Bjuck Aebinga van Humalda, een dochter van Sjoerd, die niet vóór 1502 geboren kan zijn. Mogelijk. is Sythie eerst gehuwd geweest met een zuster van Bets ter Paesens, en

4) Deze Bjuck huwde in of vóór 1531 Worp Ropta en stierf in 1534. Zij werd begraven te Metslawier. Uit de op haar zerk voorkomende kwartierwapens zou men kunnen opmaken, dat hare moeder tot het geslacht Jeppema behoorde.

noemde hij zich Humalda naar het goed, waarop hij woonde, maar dat niet zijn eigendom was. Zijn vader Juw noemde zich Scheltema naar den eersten man van zijne vrouw Sytthie (Oedsma). Hij heet in 1481 Juw Scheltema to Husum (Sipma 11, 98). Hij en zijn vrouw leefden in 1500 (Sipma 1, 444 en 446). Sytthie Humalda is niet onwaarschijnlijk dezelfde als Sythie Scheltema in 1514 grietman van Westdongeradeel, die 1515 moest wijken voor den Gelderschen Poppe Obbema (Andreae, Nalezing blz. 25 en 26).

De zoon van Sjoerd, Frans, zich noemende *Humalda* erfde Humaldastate. Deze Frans dient niet te worden verward met een anderen Frans van Humalda die vrijwel gelijktijdig leefde. Sythie van Humalda bovengenoemd had uit zijn huwelijk met Luts Minnoltsma († 1544) een oudsten zoon genaamd Frans. Deze woonde op de voorvaderlijke state te Bornwerd, welke van zijn moeder afkomstig was. In de kerk van dit dorp ligt hij met zijn tweede echtgenoote Rixt Unia begraven. Uit dezen grafsteen blijkt, dat hij 25 Januari 1563 oud 50 jaar stierf. Hij heet dan Frans van Aylva. Hij noemde zich echter ook van Humalda. In eerste huwelijk was hij getrouwd met Tjemck Wijtsesdr. van Cammingha [5]). In het testament van zijn schoonmoeder d.d. 11 November 1544 komt voor Luts, de dochter van Tjemck en Frans van Humalda. Luts heette kennelijk naar hare grootmoeder van vaderszijde de bovenbedoelde Luts van Minnoltsma. Er is dus wel geen twijfel mogelijk, dat met genoemden Frans Humalda bedoeld wordt Frans van Aylva, zoon van Sythie van Aylva of Humalda.

Daarnaast is het evenmin twijfelachtig, dat de Fans van Humalda, die in de Beneficiaal boeken voorkomt te Ee in 1543 indedaad Frans Aebinga van Humalda is. Immers stierf Sythie van Humalda in 1548. Het is in hooge mate onwaarschijnlijk dat zijn zoon vijf jaren te voren de vaderlijke erfenis reeds in vollen eigendom had. Bovendien is het niet duidelijk hoe Humaldastate dan van den eenen op den anderen Frans is overgegaan.

Op Frans van Aylva of Humalda slaat ook waarschijnlijk het verhaal, dat hij zich Humalda noemde naar zijn stiefmoeder. Ook hier weer vond verwarring plaats tusschen de twee bijna even oude naam en tijd- genooten.

De tweede vrouw van Frans Aebinga van Humalda. werd in 1552 eveneens geschilderd toen zij 42 jaar oud was. Zij was dus geboren omstreeks 1510.

Hun eenige zoon Sjuck kan nooit in 1579 gestorven zijn. Sedert Januari 1582 komt hij voor als grietman van Oostdonjeradeel. Hij is tusschen April 1585 en December 1586 overleden (Andreae, Nalezing blz. 31). In of voor 1572 is hij gehuwd mt Maria Bocke's dr. van Herema, want in dat jaar werd zijn zoon Bocke, de Stamvader der Sternsee's geboren. Zijne echtgenoote is aan de gevolgen van de bevalling overleden. In December 1573 wordt zij als overleden vermeld (Archief Franeker, 143). Sjuck Humalda hertrouwde met Franske van Groestra. Mogelijk slaat het sterfjaar 1579 wel op haar overlijden. In ieder geval is Sjuck nog voor zijn overlijden hertrouwd met Geel van Heringa die in 1608 overleed.

Uit het tweede huwelijk was gesproten Frans van Humalda. Hij moet in 1607 gehuwd zijn met Tjemck van Osinga, die 20 October 1608 eveneens wel als gevolg van de bevalling van hare dochter Tjemck overleed. In 1615 (10 October Inventaris Kingmastate blz. 356) maakte Frans een testament met zijn tweede vrouw Ebel Pybesdr. van Meckama, die om-

5) Hij komt met (zijn zwager) Cammingha voor als gegoed te Marrum in 1540 (Reg. v. d, Aanbreng III p. 40).

streeks 1587 geboren is. Immers zij stierf te Ee 3 Januari 1662 oud 74 jaar. Vermoedeliik zijn zij wel eerst in het zelfde jaar 1615 gehuwd; haar beide zonen Sjuck en Philips werden in 1635 student te Groningen. Philips was geboren in 1618. Zijn broer zal één of hoogstens twee jaar ouder zijn geweest.

Sjuck werd vader van wederom een Frans, die zich wederom waarschijnlijk wegens een erfenis in ieder geval naar zijne grootmoeder Frans Binnert Glins van Humalda noemde (1706 Inv. Kingmastate blz. 371) . De serie portretten van de familie Glins afkomstig werden door den erfgenaam, den Heer van Eysinga in de vorige eeuw geschonken aan den Heer Lycklama à Nyeholt te Beetsterzwaag.

Resumeerend kunnen dus de eerste generaties worden opgesteld als volgt:

? ***(Sjoerd Aebinga*** vermeld 1419).

1. *Anlof* ***Aebinga,*** gegoed te Blya, testeert 1438. tr. le *Beyke N., 2e Hylck* vermeld 1438.

Uit het 2e huwelijk:

II. ***Sjoerd Aebinga,*** erft Aebingastate te Blya 1438, tr. ***Beits*** (Mockema?), die hertrouwde Schelte Scheltema.

III. *Anlof* ***Aebinga,*** hoofdeling te Blija 1491, † voor 1505, tr. ***Saepck*** (Unia? Scheltinga?) wede 1511, † vóór 1514.

IV. ***Sjoerd Aebinga,*** op Humaldastate te Ee 1508-1515, † vóór 1543, mogelijk vóór 1517, tr. omstreeks 1506 ***Befs fer Paezens (Jeppema?),*** eigenares van Humaldastate te Ee, weduwe ***Jarich Popma.***

V ***Frans van Humalda,*** geb. 1507, gegoed te Ee (1543), woonde waarschijnlijk aldaar op Humaldastate, † 8 Dec. 1557, tr. 2e ***Anna Feyfsma,*** geb. 1510, † 15 April 1559 enz.

Hiermede is tevens een poging gedaan de stamreeks uit Nederland's Adelsboek te documenteeren.

JHR. MR. M. A. BEELAERTS VAN BLOKLAND.

Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande, II.

(Vervolg van LIX, 337).

4. Ausema.

Dit geslacht zetelde in de 15e, 16e en 17e eeuw in Uithuizen op den borg Engersum of Engersma. Een paar gegevens staan vermeld in het Nobiliarium van Coenders [1]), die juist de verbinding vormen met de jongere generaties.

De naam komt met allerlei variaties voor als Auwelsum. Awelsum, Aulsema, Ausum, Ausma, Ausema.

Het wapen is: een ster, vergezeld van 3 lelies. Helmteeken: een lelie. Kleuren worden door Rietstap niet aangegeven. Het gelijkt echter geheel op dat van Alberda, zoodat Feith in zijn artikel „De grafsteen van Bonno Awlsum in de kerk te Uithuizen" (in den Gron. volksalm. 1890), vermoedt, dat een Alberda zich in Uithuizen heeft gevestigd en zich Ausma heeft genoemd naar een vroeger bezeten Ausmaheert, ter onderscheiding van andere Bonno's Alberda. Een afbeelding van dezen grafsteen komt voor in C. H. Peters, Oud Groningen, Stad en Lande, blz. 188.

Als oudste wordt in het bovenaangehaalde artikel van Feith vermeld: ***Dudo*** of ***Diwo Azzsema*** als een der soensluyden in een verdrag van 1476.

De stamreeks zou ik willen beginnen met

1. *Bonno* ***Ausema,*** in 1489 voorkomende te Uithuizen in het klauwboek der redgerrechten, die in 1510 land verkoopt aan Geert van Dulck en zijn vrouw [2]). Hij is waarschijnlijk de vader van

II ***Buffo Ausema,*** redger te Uithuizen en Uithuizermeeden, nog in 1540 [3]) in leven, gehuwd met *Teetke*. Deze zijn ongetwijfeld de ouders van

III. *Bonno* ***Ausema,*** geb. 1526, hoofdeling in Uithuizen en Uithuizermeeden, overl. 19 Juni 1560, begr. te Uithuizen in de kerk, tr. 1548 Zondags na Pontiaen met *Abele* ***Coenders,*** dochter van ***Coerf*** en ***Bouwe Clant.***

Uit dit huwelijk:

1. ***Boffo*** *Ausema,* geb. 1549 Donderdags vóór St. Michiel omtrent 12 uur, overl. 1550, begr. in de kerk te Uithuizen. „Bonno Ausum en Abelensoon zijn geweest comperen van voorgenoemde Botto; zijn grootmoeder wierde genaamt ***Teefke Ausum".***
2. ***Coerf Ausema,*** geb. 14 Dec. 1552 's avonds 10 uur.
3. *Bauwe* ***Ausema,*** geb. 1555.
4. ***Tjaecke Ausetna,*** geb. 1556 St. Vytsavond.
5. *Butto,* volgt IV.

IV ***Buffo*** of ***Boffo Ausema*** op Engersum, jr. en hoofdeling in Uithuizen en Uithuizermeeden [4]), legde in 1581 den eed af op de Gereformeerde religie, overl. 22 Januari 1605, tr. 1580 Geese ***van den*** Cloosfer, in leven 8 Sept. 1597, dochter van ***Roelof*** thoe Rheebrugge en ***Jutte Grevinck.***

Uit dit huwelijk:

1. *Bonno* ***Ausema*** op Engersum, jr. en hoofdeling in Uithuizen enz., nog in leven 26 Juni 1626.

Register Feith 1626, nr. 41. Huw. contr. van Bocie Alles en Sybrich Thomas, opgemaakt 26 Juni voor Bonno Ausema, op Engersum jr. en h.

2. ***Rudolph,*** volgt V.

V. ***Rudolph Ausema,*** geb. 7 Augustus 1586, „capitain van het Nassausch regiment van Stad en Lande in de belegering voor Venlo van den Cardinaal Ferdinando geschoten op 14 Aug. 1637, zoodat hij 2 uur daarna voort is gestorven oud 51 jaar 7 dagen, begraven in de kerk te Uithuizen 28 Aug. 1637", tr. ***Lamme Broersema*** [5]), nog in leven in 1671, dochter van ***Taco*** en Gese ***Hillebrants.*** Zij hertr. 1643 ***Johan de Mepsche*** tot Westrup. In 1652 en nogmaals in 1657 brengt zij Engersum aan den koop.

Uit dit huwelijk:

VI. ***Buffo Ausema,*** jr. en hoofdeling op Engersum, benoemd tot lieutenant 7 Maart 1643 [6]), nog in leven in 1646, overl. vóór 19 Febr. 1658, tr. *Everdina* ***Grevinghe.*** in leven 11 October 1671.

Rechterl. arch. 111 x 27, fol. 77. Schuldbekentenis d.d. 19 Oct. 1646 van lieut. Butto Ausma op Engersum, jr. en hoofdeling in Uithuizen enz.

Resolutien der Staten. S 13 12, 19 Febr. 1655, punt 25 10. Verzoek van Everdina Grevingh, wed. Lieut. Butto Ausma voor jaarlijksch beneficium voor haar en haar onmondige kinderen.

Rechterl. archief III × 53, fol. 199verso. Geldleening door Everdina Grevinghe, wed. Ausema en haar kinderen vaandrig Rudolf en Lammina Ausema. 11 Oct. 1671.

---

1) Alg. Ned. familiebl. 3e jg. 1886, blz. 203.

2) Inv. v. Ewsum, regest nr. 227.

3) Inv. Farmsum, regest nr. 331,

4) id., regest nr. 608. 3597 Sept. 8. Buttho Ausema, hoofdeling te Uithuizen en op de Meeden en Geese van Cloester zijn vrouw verklaren verkocht te hebben aan Wrytzer ten Holte de rechtinge en heerlijkheid, vallende op Eysemaheerd in de Zeerijp.

5) Geneal. Broersema in Ned. Leeuw 1940.

6) Staten resolutien 1643 Mrt. 7. Butto Ausema tot lieut. onder capt. Albert Broersema ... approbeert.

Uit dit huwelijk:

1. *Rudolf Ausetna,* vaandrig, kapitein in 1675.

Register Feith 1675 nr. 19 en 20. Brieven over de ontwapening van de compagnie van R. Ausema. 28 Febr., 2 Maart en 7 Juli.

2. *Lammina Ausema,* in leven in 1671.

Verder zijn mij nog bekend uit den inventaris van het huisarchief Farmsum: *Bawe Aulssema,* gehuwd met *Bartold Tjarda van Starkenborgh.* Hun zoon *Lambert* huwt 20 April 1550 *Eelt Coenders.*

Reneke Aulsema komt 16 Mei 1578 als echtgenoot voor van *Lambert Tjarda van Starkenborgh.*

Een oudere *Reneke Aulsema is* de echtgenoote van *Menolt Ompteda.* (Zie Ned. Leeuw 1940, kol. 127). Als zijn weduwe leeft zij in 1557 [7]).

Het Nob. van Coenders noemt nog: „1573 stierf Jr. *Reneke Ausum;* hij is ook worden begraven tot Uithuizen in de kerk".

5. Van Broeckhuysen.

In het schuldprotocol van de stad Groningen (rechterl. arch. IIIx) komen een paar akten voor, die op dit geslacht betrekking hebben,

IIIx4, fol. 456: Schuldbekentenis van Teteko Entens., wed. Broeckhuisen, en Nicolaus Langius en Margaretha van Broeckhuisen e.l., wonende Schoolholm, d.d. 27 April 1621.

111x5, fol. 426: Schuldbekentenis van Hermannus Roemer en Margaretha van Broeckhuisen e.l. Hierbij borg: Tetekc Entens, wed. Broeckhuisen. 4 Juni 1618.

111x9, fol. 19: Erfregcling d.d. 23 Dec. 1628 tusschen Teteke Entcns, wed. van Broerkhuyscn, en haar jongste dochter Margreta, vrouw van Nic. Langius, en Geertrui Ketwijcks, med. Roemers, moeder van wijlen Herman Roemer, benevens de dochter, gehuwd met Tiddinga.

Het rechterl. archief van Zwolle (8b, minuten van testamenten) bevat het testament d.d. 31 Maart 1612 van Agnes Entens, die tot erfgenaam instelt de dochter van haar broeder, n.l. Tiedeke Entes, huisvr. van Reiner van Broeckhuisen.

Met behulp van de proclamatieboeken van Groningen is daarmede het volgende fragment te verkrijgen:

Reyner van Broeckhuysen, overl. tusschen 31 Maart 1612 en 4 Juni 1618, tr. 1595 (procl. Groningen 20 November) *Teteke Entens,* overl. na 1628, dochter van *Bartold* en *Susanna van Laer.*

Uit dit huwelijk:

1. *Susanna van Broeckhuysen,* overl. na 1643 (in Dec. 1643 komt zij als weduwe als lidmaat der Herv. kerk te Groningen met attest. van Grol), tr. Groningen 27 Febr. 1625 (procl. 22 Januari) *Eggerik (van) Tiddinga,* luitenant, weduwnaar van *Eltien van Millinga.*
   Volgens een genealogie Entens hadden zij 3 kinderen, het jongste genaamd *Casper.*
2. *Margareta (Elisabeth) van Broeckhuysen,* overl. na 1644, tr. le vóór 4 Juni 1618 *Herman Roemer,* zoon van ..... *Roemer* en *Geertruid van Ketwich;* tr. 2e Groningen 20 Febr. 1620 (procl. 5 Febr.) Dr. *Nicolaus Lange* of *Langius,* geb. Meldorp (in Ditmarsen) 31 Januari 1586, buitengew. hoogleeraar te Groningen 16 Dec. 1619, gewoon hoogl. 1633, overl. Groningen 23 Juli 1644, zoon van Ds. *Hartochius Lange* en *Catharina Lesen.* Van Langius komen levensbeschrijvingen voor in Effigies et vitae Professorurn Acad. Groningae et Omlandiae, Gron. 1654, en in W. J. A. Tonckbloet, Gedenkboek der Hooneschool. Gron. 1864 (bijlage levensbeschr. door Boeles).

   Zij hadden 7 kinderen, van wie bij zijn dood 1 zoon en 3 dochters nog in leven waren. De zoon was:

   Johannes Langius, ingeschr. als student te Groningen 15 Aug. 1643, tr. 1656 (procl. Gron. 16 Maart; attest. 26 Maart) *Anna Clant,* dochter van *Assuerus* van Scharmer en *Regina van Osingeweer.*

Ook in de genealogie *Aldringa* (Ned. Leeuw 1937) komt een *Geertruid van Broeckhuysen* voor, over wie de Heer J. J. M. H. Verzijl te Maastricht mij onlangs gegevens verstrekte uit zijn genealogie van Broeckhuysen van Oyen onder Broekhuizenvorst. Hieruit valt te concludeeren, dat *Geertruid een* dochter moet zijn van *Willem van Broeckhuysen,* heer van Oyen, en *Gertrudis Boegel, en* zuster van *Seger van Broeckhuysen,* die 6 Febr. 1622 te Venlo huwde met *Anna Ingenhaeff* en 22 Oct. 1647 overleed. De aanwezigheid van Geertruids dochters bij de doopen *van* kleinkinderen van *Martin van Broeckhuysen,* een broer van *Seger,* sluit allen twijfel buiten.

Voorts blijkt uit geschiedkundige aanteekeningen van wijlen pastoor M. J. Janssen, den bekenden historicus uit Meerlo (welke thans bij den em.-pastoor J. van Soest te Lottum berusten), dat in 1616 *Sixtus van Aldringa* „Erbhof und Baurichter zu Rheinsbergh" was.

Uit een overdrachtsregister van Venlo (1634-1647) noteerde de Heer Verzijl, dat Jr. Sixtus van Alderinga en Geertruyt van Broeckhuysen ehel., overgedragen hebben aan Peter Valckenborch c.s. een jaarlijksche rente van vyff gld. uit een huis „de Wyer" gelegen op het Schrixel op 13 Maart 1637.

6. (Van) Sissinck.

Sissinghe of *Sissinck,* later genoemd *van Sissinck,* is een Roomsch-Katholiek gebleven geslacht, dat waarschijnlijk in 1738 is uitgestorven.

Wapen: in goud een monster in de gedaante van een gehoornden duivel met aan weerszijden drie pooten, het lichaam eindigende in een geknoopten visschestaart, alles van rood. Gekroonde helm. Helmteeken: het monster van het schild, uitkomend en houdende in iederen poot een vaantje, doorsneden van goud en rood en achter het monster uitkomend een derde vaantje, doorsneden van rood en goud.

De oudst door mij aangetroffene is *Roleff Sissinghe,* die op St. Katharina-avond 1517 in het kerspel Hoogkerk 6 grazen land verkoopt [8]).

Tot een volgende generatie behooren:

Lambert Sissing in 1533 als student, in Bologna ingeschreven [9]) en in 1536 in de rekeningen der stad Groningen voorkomende [10]), en *Bartold Sissinck,* die op 2 Juni 1559, als voormond van de kinderen van zal. *Frans Sissinck,* een geschil heeft met Geertruid Schinkels over het geven van afschrift van zekere brieven [11]). Ook in 1555 was hij reeds voogd [12]). Laatstgenoemde *Frans* was in 1544 ingeschreven als student te Bologna [9]). Hij is waarschijnlijk de vader van den onder 1 volgenden *Rudolph,* want mester *Bartholt Sissinck* was geestelijke [12a]).

7) Register Feith 1557 nr. 83. Uitspraak van Hidde Jensema e.a. tusschen Harm Ompteda en Pieter Entens met zusters ter eene en Renekc Aulsema, wed. Menold Ompteda ter ander zijde over eenige bezwaren van renten en rentebrieven.

8) Reg. Feith 1, blz. 337. 1517 nr. 7.

9) Studenten in Bologna. Hs. J. de Wal, in Univ. bibl. Leiden.

10) Rekeningen der stad Groningen uit de 16e eeuw, uitgeg. door P. J. Blok, blz. 213.

11) Reg. Feith 11, 1559 nr. 41. Stadsordelbock, blz. 299.

12) Inv. v. Ewsum, regest nr. 502.

12a) Rekeningen der stad Groningen uit de 16e eeuw, uitgeg. door P. J. Blok, blz. 172.

Een dochter van Frans is misschien ook *Roelfje Sissinghe*, die met *Tammo Coenders*, burgemeester, overl. 1609, zoon van *Albert* en *Anna Eelts*, gehuwd was. Hij hertr. in Groninger! 31 October 1607 (procl. 17 Oct.) *Emetentiana van Sonoy*, wed. van *Luirt Manninga*. Zij hadden als oudsten zoon *Frans Coenders* en als tweeden *Albert*, die naar zijn grootvader Albert Coenders vernoemd is.

Voorts vermeldt het Nieuw Ned. biogr. woordenboek 1, blz. 1023, dat *Albertus Ritzes Hardenberg*, geb. 1510 te Hardenberg, de beschrijver van het leven van Gansfort, overl. Emden 18 Mei 1574, gehuwd was in 1547 met *Drusilla* (verm. te lezen als *Truitje) Sissinghe*, overl. Febr. 1580.

I. *Rudolph Sissinck*, nog in leven 25 April 1598, op welken datum hij o.a. als getuige optreedt bij het huwelijkscontract van Willem Wyffrinck en Deetje de Mepsche [13]), tr. *Elisabeth de Mepsche*, dochter van *Geert* en *Hillc Alberda*. Zij hertr. Groningen 1 Aug. 1613 (procl. 26 Juni) *Ulgher Ulger* de Olde.

Uit dit huwelijk:

1. *Bartold Sissinck*, nog in leven 21 Juni 1624, overl. vóór 20 Maart 1627, tr. Leermens 1613 (procl. Groningen 3 Oct.) *Heyle Ubbena*, dochter van *Willem* en *Elisabeth de Sighers*. Zij hertr. Gron. 24 Oct. 1630 (procl. 2 Oct.) *Casper van Aswede*.

Register Feith 111, blz. 358. Verzegeling waarbij Bartold Sissinck en zijn vrouw verkoopen hun huis met gebouwen bij Platvoetshuis, de koldc over genoemd. 21 Juni 1624.

Recht. arch. 111 x 8, fol 94. Akte van verkoop d.d. 20 Maart 1627 door Jr. Geert Sissinck en Agatha van Doyma e.l. en Heyle Ubbcua, wed. Bartholt Sissinck.

2. *Gerard*, volgt 11.

11. *Gerard Sissinck* tho Eelwerd, jr. en hoofdeling in Zeerijp, koopt met zijn eerste vrouw 20 Juli 1619 een huis aan dc Groote Markt O.z., dat zij weder verkoopen in 1624 [14]). Hij overl. 1668, tr. 1 e 1618 (procl. Groningen 10 Januari) *Agatha* van *Doyem*, dochter van *Orck* en *Johanna van Vervou*. (Het Stamb. v. d. Frieschen adel vermeldt, dat een zuster van Orck de echtgenoote was van Gerard, doch dit is kennelijk onjuist, daar de proclamatie bovenstaande namen van haar ouders noemt). Hij tr. 2e 1640 (procl. Gron. 21 Maart) *Ave van Berum*, dochter van *Remmert* en *Jeye Thedema* en wed. van *Eevko Uffkens*.

Reg. Feith 1668 nr. 48. Scheidingsakte d.d. 10 Maart 1668 tusschen de „jonckeren" Gualdo Rudolph en Everhard van Sissinck ter eene en Johanna Elisabeth van Sissinck, bijgestaan door haar man Jr. Frans Haselaer ter ander zijde, mot betrekking tot de nalatenschap van hun vader Jr. Gerhard van Sissinck. Johanna El. kreeg landerijen in de Ommelanden, haar broers behielden alle andere immeuble ende meublo goederen.

Uit het 1 e huwelijk (volgorde onzeker):

1. *Gualdo Rudolph*, volgt 111.
2. *Everhard van Sissinck*, overl. 2 Sept. 1672, tr. 1659 (procl. Gron. 8 Oct.) *Lucy van Unia*, geb. 29 Juni 1612, dochter van *Julius Mockema van Unia* en *Ydt Douwesdr. van Aylva*, en wed. van *Lieuwe Gerrits van Wijfsma*.

   Uit hun huwelijk een dochter en een zoon volgens het Stamb. v. d. Frieschen vroegeren en lateren adel bij de gen. *van Unia*.
3. *Johanna Elisabeth van Sissinck* in leven in 1668, tr. Jr. *Frans Haselaer*. Zij woonden in de Boteringestraat.

13) Inv. R.O.A. I, 1928. Invent. Baarlo nr. 301, regest 45.
14) Gron. volksalm. 1921, blz. 39.

111. *Gualdo Rudolph van Sissinck* op Eelwert, jr. en hoofdeling te Zeerijp, Hoogkerk en Maarslach, ingeschreven als student te Groningen 18 Aug. 1636, nog in leven 30 Mei 1691 [15]), tr. 1654 (procl. Gron. 10 Juni) *Anna Everdina Jarges*, nog in leven 6 Juni 1668 [16]), dochter van *Coppen Albert* en *Catharina van Burmania*.

Recht. arch. IIIx66, fol. 162. Geldleening d.d. 9 Sept. 1687 door Gualdo Rud. v. Sissinck op Eelwert, jr. en hoofd. enz. en zijn dochters Agatha Elisabeth en Anna Everdina van Sissinck.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerhard Rudolph*, volgt IV.
2. *Agatha* of *Agneta Elisabeth van Sissinck*, geb. ca. 1664, overl. 1733 of 1734 [17]).
3. *Anna Everdina van Sissinck*, nog in leven 22 Nov. 1703 [18]).

IV Jr. *Gerhard Rudolph van Sissinck*, ingeschreven als student te Groningen 16 Januari 1674, nog in leven 27 April 1680 [19]), tr. 1675 (procl. Gron. 15 Mei) *Ida de Mepsche*, geb. 16 Januari 1654 (volgens Hs. Doys), overl. eind *1720* [20]), dochter van *Geerhardt* en *Anna van Ewsum*. Zij hertr. Groningen 28 Augustus 1693 (procl. 12 Aug.) jr. *Lucas Adriaan van Lissabon*.

Rechterl. arch. Srhoutambt Vollenhove. Overdr. en test. 1708-1723. (Nr. 2781, fol. 208). Overdracht d.d. 21 Juli 1718 door Ida de Mepsrhr, douair. van Lissabon, en haar zoons Gerhard Rudolph en Everhardus Franciscus van Sissinek van 2 campen land op het land van Vollenhovo haar 16 Juli 1675 toebedeeld.

Uit dit huwelijk:

1. *Gerhard Rudolph van Sissinck*, ingeschreven als student te Groningen 23 Mei 1701, nog in leven 21 Juli 1718.
2. *Everardus Franciscus van Sissinck*, in 1738 in Roderwolde, bediend in Groningen 4 Febr. *1738* [21]), door den pastoor van de statie in de Ebbingestraat.

Een van deze Sissincks moet een vlot drinker zijn geweest, op wien het populaire rijm gemaakt is, vermeld in de Navorscher 1880, blz. 527 en 1898, blz. 397, nl.

Ik, jonker Sissinga
Van Gruninga
Sla deze henza
Met ééne flenza
Door mijn kraga
In mijn maga.

maar wie dat geweest zal zijn?

7. Het Ufkenshuis te Siddeburen en zijn bewoners.

Hierover vermeldt Feith in zijn Ommelander borgen, dat het bewoond werd aan het einde der 16e en begin der 17e

5) Rechterl. arch. III x 70, fol. 32verso.
6) id. 111 x 60, fol. 108. Gcldl. d.d. 6 Juni 1668 door Gualdo Hud. van Sissinck en Anna Everdina Jarges e.l.
7) Stadsrekeningen 1734, fol. 193. Lijfrenten belegt 1712. Juffer Agatha Sissing 70 jaar, dogter van Gualdo Rudolph Sising. verschenen 4 Juli 1734 ..... onbetaalt. Verstorven sijnde staat na desen weggelaten te worden.
8) Tijdschr. v. rechtgesch. XIV, blr. 295. Sententie Hoofdmannenkamer.
19) Rechterl. arch. III x 76, fol. 59verso. Schuldbekentenis d.d. 27 April 1680 van Gerhard Rudolph v. Sissinck en Ida de Mepsche e.l. aan hun zuster Geertruida de Mrpsrhe.
20) Statenarch. S 102. Rek. ontvanger-generaal 1721, onder lijfrenten in 1669 belegd.
21) Ned. Leeuw 1923, kol. 213.

eeuw door den bekenden staatsman en geus *Popco Uffkens*, maar hier haalt hij m.i. twee verschillende Popco's door elkaar. De bovengenoemde, aan wien in het Nieuw Ned. biogr. woordenb. in dl. 6 een artikel is gewijd, werd geboren in Appingedam, en werd door soldaten van Schenck op 17 Juni 1580 in den slag bij Hardenberg gedood, na vele omzwervingen tevoren in Oost-Friesland, waarheen hij uitgeweken was. Hij was gehuwd met *Tieth Jarges*, geb. 1538, overl. 1608, dochter van *Coppen* en *Eva Froma*.

Een andere *Popco Uffkens* wordt door Abel Eppens in zijn kroniek reeds in 1587 in Siddeburen genoemd, die daar nog redger was op 21 Sept. 1610 [22]). Het lijkt me nu veel aannemelijker, dat deze Popco een dochter Lamme had, gehuwd met een Barthold Entens, door wie het Ufkenshuis op Johanna Entens vererfde.

Lamme Uffkens was echter niet eenig kind, want uit een boedelscheiding van de nalatenschap van haar broer Eevko Uffkens [23]) blijken er nog twee zusters aanwezig, nl. Christina, wed. Alberda, en Johanna, echtg. van Coppen te Nansum. In de akte moet de naam Johanna uitgevallen zijn, want Christina was niet de echtgenoote van Coppen te Nansum, zooals het inventarisnummer haar op grond van de akte noemt. Dit blijkt uit het leenregister van Overijssel (dl. 1638-1666, fol. 18verso). Daar staat: Belheent Juffer Joanna Uffkens huisfrouwe van Coppen ten Anssen nae doode van haer suster Christina Uffkens weduwe Alberda metten Gruite van Ide, den hoff toe Hemmen, den thienden toe Andren met alsulcke recht ende gerechticheit als van oldes daer toe behoort, ende de voors. Christina Uffkens, ende haere voorsaten, daermede sijn belheent geweest enz. Actum Swolle 29 Sept. 1638.

Op 14 Jan. 1618 was Reint Alberda hiermede beleend als opvolger van Symon Polman.

Het wapen van dit geslacht is: 3 vijfpuntige sterren, geplaatst 2: 1. Helmt: tusschen een vlucht een 5-puntige ster. Kleuren onbekend. Een zegel van *Eevko Uffkens* hangt aan een charter, behelzende de boedelscheiding der nalatenschap van Remmert van Berum en diens echtgenoote op 3 Sept. 1624 [24]).

Op grond van het bovenstaande kom ik tot het volgende:

1. *Popco Uffkens*, in 1587 reeds te Siddeburen, op 21 Sept. 1610 nog als redger genoemd, is waarsch. de vader van de volgende 4 kinderen, van wie de volgorde niet vaststaat.

Regist. Feith 1584 nr. 69. Brief van den proost in Schildwolde en van Popko Uffkens aan Burg. en raad van Groningen over de gravers uit Duurswolde. 4 Oct.

Ibid. 1557 nr. 30. Klagte van Popko Uffkens aan de hoofdmannen, dat verscheidene kerspelen niet opgekomen waren tot herstelling der kaaijing bij Siddeburen. 21 Sept.

Ibid. 1589 nr. 84. Brief waarbij Claes ten Burr aan Popko Uffkens berigt, dat zijn sauvegarde, waarvan hij misbruik heeft gemaakt, is ingetrokken en dat men in Oterdum en Reide op hem letten zal. 2 Nov.

1. *Eevko Uffkens*, overleden tusschen 1624 [24]) en 17 Febr. 1629, tr. *Ave van Berum*, dochter van *Remmert* en *Jeye Thedema*. Zij hertr. 1640 (procl. Groningen 21 Maart) *Gerard Sissinck*.
2. *Lamme Uffkens*, nog in leven 16 Febr. 1641 [25]), tr. *Barthold Entens*, overl. October 1612, zoon van *Asinga* en *Ike Uffkens*. Deze hadden een dochter *Johanna Entens*, *zie* hierna.
3. *Christina Uffkens*, als weduwe Alberda overl. in 1638, tr. te Groningen 10 Oct. 1613 (procl. 11 Sept.) *Hans Jacob Heckman* of *Heggeman*, hopman, wedr. van *Geele Hillebrants* (met wie hij 23 Juli 1603 te Gron. ondertrouwd was); tr. 2e Groningen 29 Aug. 1619 (procl. 28 Juni) *Reiner Alberda*, hoofdeling in Spijk, Bierum enz.
4. *Johanna Uffkens*, nog in leven in 1641 [25]), tr. vóór 1629 *Coppen te Nansum*, ingeschr. als student te Franeker 21 Aug. 1610, in leven in 1641 [25]), zoon van *Wilko* en *Hille Lewe* en wedr. van *Anna Broersema*.

Het Ufkenshuis nu kwam van Popco op zijn kleindochter *Johanna Entens*, hetzij direct, hetzij via zijn dochter Lamme. Deze Johanna was blijkbaar een voor buitenlanders zeer attractieve verschijning, want, zooals Feith zegt, driemaal wist zij door een huwelijk een vreemdeling tot bewoner van het huis en jonker en hoofdeling van Siddeburen te maken. Zij overleed volgens het Nob. van Coenders als Johanna van Ronouw, geboren Entens, vrouw van Siddeburen in 1654, doch hiervoor zal gelezen moeten worden 1684, want op 25 Mei 1678 [26]) verkoopt zij nog een vrouwenzitplaats in de Martinikerk. Zij tr. 1 e 1621 (procl. Groningen 24 Febr.) *Bernard von Schauroth*, een officier uit Beieren; tr. 2e 1631 (procl. Gron. 7 Mei) *Wencislaus Pakosz*, baron van Swijsloots en Promees, officier, van Poolsche origine; tr. 3e c. 1641 (volgens Feith) *Johan Victorin baron von Ronau* of *Ronow*, in 1660 in leven. Een zegel van hem hangt aan een huw. contr. van zijn stiefdochter.

Uit het eerste huwelijk had zij volgens een Hs. genealogie Entens filius in Duitschland en een dochter. De eerstgenoemde zal zijn:

1. *Bernard von Schauroth*, hoofdeling in Siddeburen, redger, in leven 7 Jan. 1647 [27]). Hij zal de vader zijn van
   a. *Agnes von Schauroth*, in leven 17 Dec. 1690 [29]), tr. in of vóór 1684 *Adriaan de Perceval*, overl. 1687, op wien ik nog terugkom.
2. *Ida Agnes von Schauroth*, overl. tusschen 1658 en 1660, tr. 1649 (procl. Gron. 28 Juli) *Maurits de Perceval*. Hij hertr. *Wilhelmina Clant*.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Sophia Packosz*, tr. 1658 (huw. contr. 24 Aug.) *Johan Manninga*, kapitein, zoon van *Hajo Unico* en *Harmentje Sickinghe*.

Inv. Menkema en Dijksterhuis nr. 308. Huw. contr. Dedingsl. aan bruidegomsz.: Bele Horenken-Manninga, Luert, Herman en Doedo Manninga, Ludolph van Heerma als oom; aan bruidsz.:

22) Regist. Feith 1610 nr. 45. Vonnis van Popko Uffkens, redger te Siddeburen, over een betaling van verschuldigde contributien aan het kerspel Hcllum. 21 Sept.

23) Inv. Lulema. nr. 137. Boedelsch. d.d. 17 Febr. 1629 der nalatenschap van Eevko Uffkens tusschen zijn zusters Christina, wed. Alberda, thans echtg. van Coppin tho Nansum en Lamme Uffkens wed. Entens, en Ave van Berum wed. Eevko Uffkens.

24) Inv. Lulema, nr. 136. Boedelsch. d.d. 3 Sept. 1624 der nalatenschap van Remmert van Berum en Jcije Tedema tusschen hun kinderen Abel, Wilhelm, Onno, Ave (gehuwd met Eevko Uffkens) en Johan van Berum.

Zegels Uffkens en van Berum.

25) Ibid.. nr. 138. Boedelsch. d.d. 16 Febr. 1641 der nalatenschap vau Wilhelm Ubbena tusschen o.a. Coppen thoe Nansum voor zijn echtg. Johanna Uffkens, en Lamme Uffkens wed. Entens.

26) 111 x 56, fol. 314.

27) Reg. Feith, geschreven verv. 1647, nr. 46. Verklaring van de ingezetenen van Colham over het jachtrecht en de vischrechten van jonker Rengers onder Slochteren en Colham, afgelegd voor en verzegeld door Jr. Bernart van Schourot, hoveling en redger te Siddeburen. 7 Januari. afschrift.

28) Geneal. Clant. Gen. en Herald. bl. 1909, blz. 126.

29) 111 x 69, fol. 153. Akte van geldleening door Agnissa Schourode, wed. Adriaan Perceval. 17 Dec. 1690.

Johan Victorin baron de Ronauw, Johanna Entens, Hillebrant Entens op Lulema als neve, Moritz de Perceval en Yde Agnisa Schouroth als zwager en zuster. Hieraan een zegel van o.a. von Ronow.

Tenslotte nog een overzicht van het geslacht *de Perceval*, waarschijnlijk van Iersche afkomst.

1. *Maurifs* of *Morifz de Perceval*, bij zijn huwelijk vaandrig van de compagnie van Baron de Ronau, nog in leven in 1660, tr. le 1649 (procl. Gron. 28 Juli) *Ida Agnes von Schaurofh*, overl. tuschen 1658 en 1660, bovengenoemd; tr. 2e *Willemina Clant*, nog in leven in 1696 [28]), dochter van *Egbert* en *Eylke Coenders van Helpen*.

Uit het eerste huwelijk:

1. een zoon, overleden vóór 9 Maart 1660.

Rechterl. arch. (protocol van sententien van het Hof in civiele zaken). IIb 58, fol. 383: In sacken do E. E. Heer Baron de Ronauw nomine uxoris verdacgt hebbende de E.E. vsendrich Parcheval om pertinente staet en inventaris over te geven van alle sodane goederen als sijn soontien op sijn starfdach heeft nagelaten enz. d.d. 9 Maart 1660.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Adriaan*, volgt 11.
3. *Egberf de Perceval*, in 1685 luitenant van een comp. inf.

111 x 64, fol. SB. Schuldbekentenis d.d. 17 Maart 1683 van Willemina Clant, wed. Perceval, met haar zoons Adriaan en Egbertus Perceval, beide vaandrig van een comp. inf. ten dienste der Ver. Nederlanden.

111 x 70, fol. 217. Geldleening door Willemina Clant, wed. Parseval en haar zoon Egbert Perceval, luit. v. e. comp. voetknechten. Siddeburen 31 Mei 1685.

II. *Adriaan de Perceval*, vaandrig in 1683, heer van Siddeburen en Oostwold in Duurswold in 1685, overl. 1687 vóór 10 Juli, tr. in of vóór 1684 *Agnes von Schaurofh*, nog in leven 17 Dec. 1690 [29]), waarschijnlijk dochter van *Bernard*.

111 x 63, fol. 129. Schuldbekentenis d.d. 11 Mei 1685 van Adriaan do Perceval, Heer van Siddebuiren en Oostwolt in Duirswold c.a. en Agniesa van Schouradt e.l.

Doopboek Groningen : Sond. 10 July 1687 Mk. Adriaen Willem, s.v. Angenese Schauroodt, wed. Adriaen de Parseval, in Oostrrstr.

111 x 70, fol, 217. Garantie d.d. 1 Febr. 1690 door Aingniesa Schouwroot wed. Perseval van schuld van Willemina Perceval-Clant en haar zoons Adriaan en Egbert.

Uit hun huwelijk:

1. *Maurifs de Perceval*, ged. Siddeburen 27 Juli 1684.
2. *Egberdina de Perceval*, ged. Siddeburen 4 Oct. 1685.
3. *Adriaan Willem de Perceval*, ged. Groningen Mart.k. 10 Juli 1687, na den dood van zijn vader geboren.

Het schijnt mij toe, dat de borg van Johanna Entens op haar kleindochter *Agnes von Schaurofh* en op deze wijze c. 1684 in het geslacht de Perceval is gekomen. Dit was echter slechts een korte vreugde, want in 1687 is de borg door de crediteuren van wijlen *Adriaan de Perceoal* verkocht en tusschen 1695 en 1705 gesloopt.

MR. H. L. HOMMES.

Nederlandsche Grafzerken in Suriname.

(Vervolg van LX, 32).

Maria Elisabefh Pree, geb. 10-2-1782, † 6-5-1842. (no. 368).

Johannes François Adriaan Cafeau van Rosevelt, geb. te Hattem (Nederland) 7-9-1824, † 20-10-1891. (met wapen), (no. 369).

Hermina Adriana Romer, geb. 14-11-1802, † 9-2-1880. (no. 370).

Johannes Conradus Andreas Duyckinck Sander, geb. 19-10-1868, † 23-1-1879. (no. 371).

Sara Maria Duyckinck, echtg. van *Willem Cornelis Jeltes*, geb. 18-10-1844, † 6-1-1872. (no. 372).

F. N. van Trigt, schoolonderwijzer, geb. 2-8-1829, † 28-1-1876. (no. 376).

Julia Saraafje Samson, geb. 30-10-1846, † 26-3-1904. (no. 377).

Augusf Frederik Bos, geb. 31-10-1828, † 17-8-1882. (no. 378).

Karel Daniel Brakke, geb. 5-3-1821, † 28-2-1885. (no. 379).

Julia Salomons, echtg. van *Michel Juda*, geb. 18-1-1833, † 5-1-1901. (no. 380).

Françma Georgina Meyer, geb. 20-11-1848, † 9-10-1891. (no. 381).

Sophia Ringeling, echtg. *R. H. Leysner*, geb. 1-1-1832, † 31-8-1870, met *Louise Augusfa*, nog geen 4 m. (no. 382).

Michel Juda, echtg. *Julia Salomons*, geb. 26-1-1834, † 23-1-1882. (no. 383).

Paulina Johanna Kruythoff, geb. te Paramaribo, 20-8-1849, † 2-4-1865. (no. 384).

Mr. *Adolf Tielenius Kruythoff*, geb. op St. Martin, 20-2-1817, † 8-8-1864. (no. 385).

Sara Ann Benf, wed. Mr. *A. Tielenius Kruythoff*, † 15-8-1890. (no. 386).

Johann Friederich Meyer, geb. 26-9-1816, † 28-12-1871. (no. 387).

Weduwe E. J. Halfhide-Temminck, geb. 26-4-1816, † 18-7-1882. (no. 388).

Arie van Velzen, 18-11-1862, oud 57 j. (no. 389).

Anfoinefte Wilhelmina van Velzen, geboren *Marquard*, geb. 16-5-1810, † 8-1-1877. (no. 390).

J. R. Samson, † 18-8-1919, oud 69 j. (no. 391).

Johanna S. Orsinga, geb. 24-4-1820, † 8-10-1906. (no. 392).

Jacob Marius Orsinga, geb. 18-10-1802, † 14-3-1864. (no. 393).

C. *F. Favery-Direcfie*, geb. 9-10-1794, † 2-2-1864. (no. 394).

Françoise Susanna Schouten-Orsinga, geb. 6-2-1825, † 31-5-1875. no. 395).

Benjamin Marcus Samson, geb. 23-6-1822, † 28-6-1902. (no. 396).

Johanna Margaretha Kerster, geb. 8-1-1846, † 30-9-1865. (no. 397).

Cornelia Beyerinck, echtg. van *J. A. T. Cohen Stuarf*, geb. 12-12-1825, † 19-6-1866. (no. 398).

Anna Esfher Pinsbergen, echtg. van *J. C. Geyer*, † 30-4-1806. (no. 399).

Johan Christiaan Geyer, geb. 1-11-1776, † 14-3-1778. (no. 400).

Mr. *Henri Heusges*, geb. te Rotterdam, 9-6-1804, † 1-3-1836. (no. 401).

G. C. *B. Weissenbruch*, geb. 17-11-1778, † 28-1-1856. (no. 402).

Anna Cafharina Geyer, echtg. van *Diderich Jansen Eyken Siluyters*, lid van den koloniale Raad, eerder wed. *Carl Ludwich Weissenbruch*, oud-Raad van Politie en Crimineele Justitie, geb. Paramaribo, 5-11-1795, † 20-10-1837. (met vapen). (no. 403).

Charloffe Christina Esther Weissenbruch, echt. van *Alfred*

Jacques Henri Berthoud, geb. te Paramaribo, 1-10-1814, † 19-11-1833. (met wapens). (no. 404).

Jan Hendrik Geyer, kapitein der vierde Burgercompagnie aan Paramaribo, Gezworen klerk ter Secretarye Politiek, geb. te Paramaribo, 8-6-1785, † 11-6-1814. (no. 405).

Johan Christiaan Geyer, oud-Raad van Civiele Justitie, geb. te Groszenrudestadt (vorstendom Eisenach) 19-7-1751, † 5-6-1823, na een verblijf van circa 55 jaren in Suriname. (no. 406).

Rebecca Beth, geb. te Amsterdam, echtg. van *Jan Benjamin Iltsz*, † 23-7-1774, oud 29 j. en 27 d. (no. 407).

Carl Ludwig Ernest Weissenbruch, geb. te Paramaribo, 17-3-1816, † 31-10-1823. (met wapen). (no. 408).

Mareia von Bulow, geboren *Hyligendoop*, † 29-10-1785. (no. 409).

Jacoba Geertruida Lemmers, † *8-2-1835*. (no. 410).

Filippo Casali, oud-Raad van Politie en Crimineele Justitie, geb. te Liverno, † 21-1-1824, oud 59 j. (no. 411).

Elisabeth Ottoline Gisius, echtg. van *Friederich Rank*, geb. 21-6-1837, † 24-9-1879. (no. 413).

Johannes Gisius, echtg. van wijlen *J. P. Beitel*, geb. 16-12-1808, † 11-8-1873. (no. 414).

Marcus Adolf Thurkow, † *17-5-1850*, oud 64 j. (no. 415).

Wilhelmina Elisabeth Thurkow, geboren *Sanches*, † *20-11-1844*, oud 41 j. (no. 416).

(Wordt vervolgd). FRED. OUDSCHANS DENTZ.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Aemilius en Wolfsen.

(LIX, 353).

In verband met mijn vraag betreffende de familie Aemilius, waarin ook Wolfsen wordt genoemd, hebben de volgende gegevens wellicht eenige genealogische waarde.

Gaarne vul ik mijn vraag aan met de mededeeling, dat de laatste zeven regels dier vraag zijn ontleend aan een geschrift van den Heer W. Wijnaendts van Resandt te Velp, wien ik voor de vergunning daartoe op nieuw dank betuig.

De hier volgende gegevens werden bijeengebracht door Mr. Dr. G. L. van Oosten Slingeland te Rotterdam.

Op diens vraag aan den Heer Geesink, archivaris van Zwolle, verwees deze i.z. Wolfsen naar de Verslagen en Mededeelingen van de Ver. tot beoefening van Overijsselsch Recht en Geschiedenis, 2e afd., 20e stuk, blz. 320.

Daar blijkt dat 1 *Rijckman Wolfsen* van 1558 tot 1563 burgemeester was van Steenwijk.

Zijn zoon II *Johan Wolfsen*, burgemeester van Zwolle, later landrentmeester der stad, was gehuwd met *Anna ter Bruggen*

Hun zoon III *Rijkman Wolfsen*, geb. te Zwolle 20 December 1580, overl. 4 April 1657, burgemeester van Zwolle, daarna rentmeester van Vollenhove, is in 1613 te Kampen gehuwd met *Aaltge van Wilssum*, dochter van Hendrik en Anna ter Bruggen.

Hun zoon IV Mr. *Hendrik Wolfsen*, geboren te Vollenhove 9 Juni 1615, overl. 10 September 1684, waarschijnlijk te 's-Gravenhage. Hij werd burger te Zwolle 12 December 1642 en was aldaar burgemeester van 1649 tot 1657, daarna raadsheer in het Hof van Brabant en Secretaris van de Generaliteits-Rekenkamer. Hij huwde te Zwolle 20 Augustus 1644 met *Aleyda Verwer*, ged. te Zwolle 11 Juli 1626, dochter van Coenraad en Gesina Geertsen.

Hendriks zoon V. Mr. *Johan Wolfsen*, ged. te Zwolle 26 Mei 1645, aldaar overl. 28 Maart 1709, Hij was in 1672 secretaris van den ambassadeur van Nederland in Zweden en van 1675 tot 1695 resident in Portugal. In 1680 werd een trouwzang gewijd aan zijn huwelijk met *Elisabeth Geertruid Aemilius*. Dit huwelijk vond Mr. Slingeland aangeteekend in het trouwboek der Waalsche Gemeente te Rotterdam als: Mr. Jean Wolfsen, résident de nos Seigneurs Les Etats Généraux à la couronne de Portugal, membre de l'Eglise Flamande de la Haye et Mad. Elisabeth Gertrude Aemilius membre de cette Eglise. Er was bij aangeteekend, dat zij 9 April 1680 te Hilligersberg huwden.

Ook was vermeld het huwelijk op 5 Januari 1677 van Mr. *François van Heurne* j.h. de Utrecht et Mad. *Marie Aemilius* j.f. de Middelburg. Zij werd daar geboren 30 December 1658.

Uit het Biogr. woordenb. blijkt, dat *Antonius Aemilius* geb. te Aken 20 December 1589, rector der Latijnsche school, later hoogleeraar te Utrecht, aldaar is gestorven 12 November 1660. Hij trouwde te Utrecht 21 September 1623 *Agneta van Langen* j.d. van Vollenhove, dochter van Johan en Maria Isselmuden. Zij woonde te Utrecht op de Neu; hij is ingeschreven als *Antonizzs Melis* van Aken. Zijn vader was *Jan Melis (Aemilius?)* burgemeester van Hasselt en *Elisabeth Houbraken*.

De zoon van Antonius, *Joannes Aemilizzs*, raad en vroedschap van Utrecht, commies-generaal der convoyen enz., tr. te Utrecht 9 Januari 1653 met *Helena Ter Stege* en hij overlijdt daar 1 Juli 1679 ten huize van zijn schoonzoon Frans van Heurn wonende in de Heerestraat, welk feit in een verzoek van de weduwe Aemilius van 7 Mei 1680 werd vermeld. Verder machtigt Aemilius den 21 December 1667 iemand in Middelburg een hem daar toebehoorend huis te verkoopen; 16 April 1675 geeft hij machtiging in Utrecht geld voor hem te innen en op 30 Januari 1679, dus kort voor zijn dood, machtigt hij Frans van Heurn, in verband met de fideïcommissaire rechten van zijn vrouw Helena Ter Stege, in verband met de nalatenschap van Boudewyn Ter Stege, domheer binnen Utrecht, welke machtiging mede geldt voor Willem Beninxs schout van Vollenhove, die gehuwd was met Cornelia Ter Stege. Het doopboek te Utrecht begint eerst in 1626, waarschijnlijk zijn dus zoowel Johannes Aemilius als zijn vrouw vóór dat jaar gedoopt.

In het trouwboek van Neerbosch vond Mr. Slingeland een huwelijk in 1649 van *Johannes Aemilizzs* met *Maria Isvordink*, zijn attestatie is van Rotterdam. Dit huwelijk is moeilijk te plaatsen evenmin als het feit, dat in 1643 *Johannes Aemilius* uit Utrecht aldaar als student werd ingeschreven.

Velp (G.). J. F. VAN NIEUWKUYK.

Arentsen van Raesfeld.

(LIX, 489).

Mr. A. Haga deelt in Lol. 489 van jg. 1941 van het maandblad mede. dat van de 3 zoons van Mr. *Arent Gerritsen te* Zwolle o.a. notaris aldaar, de oudste zoon *Gerrit Arentsen 2* zoons had, die het patronymicum *Arenfsen* als geslachtsnaam aannamen, dat de andere zoon van Mr. *Arent Gerritsen, Albert Arentsen*, die gehuwd was met *Willlemken Greuen*, kinderen had, die den. moederlijken naam *Greuen* als geslachtsnaam aannamen en ten slotte dat een derde zoon van voornoemden Mr. *Arent, Willem Arentsen*, gehuwd met *Catharina Bitters van Raesfeld*, o.a. een zoon *Jan Arentsen* had, die zich later *Johan Arenfsen van Raesfeld* noemde.

Aangezien ik over laatstgenoemden persoon eenige aanteekeningen bezit en hij zich later alleen *van Raesfeld* noemde, wil ik mijne gegevens hieronder mededeelen.

Zijn moeder *Catharina Bitters van Raesfelt* was eene af-

stammclinge uit een bastaardtak van het geslacht *van Raesfeld,* zij stamde n.l. af uit *Bitter van Raesfeld,* geb. omstreeks 1480, bastaardzoon van *Goossen van Raesfeld,* heer van Oostendorp, Hameren en Empt, welke *Bitter* in 1505 en 1506 in acten vermeld wordt met de echte zonen van *Goossen* vd.; zijn afstammelingen komen ook met den naam *Bitters,* zonder meer, voor.

Johan *Arents van Raesfeld* was geboren te Deventer en was, nadat hij sedert 1627 klerk van de Staten-Generaal te den Haag was geworden, reeds in 1645 politiek raad in Brazilië op het Retief. Hierdoor komt zijn naam — als *van Raetsfelt* — enkele malen voor in het in jg. 1888 van het Algemeen Nederlandsch Familieblad gepubliceerde „Doopregister der Hollanders in Brazilië", o.a. als doopgetuige, doch ook als vader van een zijner op het Retief geboren kinderen.

Hij ondertrouwde te den Haag — als *Johan Arenfs van Raetsvelt — 1* Aug, 1627, en huwde te Dordrecht 23 Aug. d.a.v. met *Susanna Eeckholt Roelandsdr.,* geboortig van Dordrecht (in de Haagsche acte *Eykhouts* genoemd).

Uit dit huwelijk zijn mij 3 kinderen bekend:

1. Catharina, gedoopt te den Haag in de Walenkerk 13 Sept. 1629, als dochter van *Jan van Raesveldt;* getuigen waren *Hendric Eicholt, Geertruide Arents en Marie Bayens.*
2. *Willem,* gedoopt te den Haag in de Groote Kerk 9 Mei 1632, als zoon van *Johan Arentsen van Raesvelt* (geen getuigen).
3. *Elisabeth,* gedoopt op het Retief in Brazilië 10 Mei 1645, als dochter van *Johan van Raetsfeldt* en *Susanna Eeckholts.*

Hij overleed vóór 24 Maart 1651; blijkens een acte van dezen datum in het protocol van notaris A. van den Drift te den Haag (dl. nr. 61, fo. 91) maakt *Susanna van Eeckhout,* weduwe van *Johan van Raesfelt* zaliger, politicq raet in Brasihen, „die in 1640 van Deventer naar den Haag is verreisd" een contract met *Arent Arents,* wijnkooper te Deventer, haar mans neef, over een schuld van 1200 gl.

Voor denzelfden notaris compareert zij op 12 April 1656 (dl. no. 64, fo. 51) als *Susanna Eyckholts,* weduwe van den raadsheer *Raesvelt,* wonende te den Haag, met haar zoon *Willem van Raesfelt,* en transporteeren zij een obligatie.

Na dit jaar vond ik geen acten meer over hen.

W. WIJNAENDTS VAN RESANDT.

Van Gansepoel.

(LX, 33).

Voor van Gansepoel zie men ook: Macco, Aachener Wappen und Genealogien, deel I, blz. 144 en wapenkaart 37. Opmerkelijk is, dat ook de takken in het einde der XVIe eeuw te Aken aanvangen met twee verschillende Paulus'en van Gansepoel; zij kwamen uit Antwerpen.

PROF. H. F. MACCO.

Wapen Voet.

In het Stam- en Wapenboek van Vorsterman van Oyen komt een genealogie voor van het geslacht *Voet* [1]), waartoe o.a. behoorde de luitenant-generaal *Johann Heinrich Voet,* de grondlegger van het militair onderwijs in Nederland. Aan dit geslacht werd daar als wapen gegeven: in blauw drie voetzolen van natuurlijke kleur, met een hartschild Vormizeele.

[1]) Dat deze genealogie niet deugt, kan hier buiten beschouwing blijven. Men zie daarvoor N.L. 3920, k. 58 e.v.

In de genealogie Wijnaendts (van Resandt) werd op blz. 201 hetzelfde wapen gegeven aan *Anna Elisabeth Rosina Voef,* die een dochter was van bovengenoemden *Johann Heinrich. Nu* heb ik hier de kennisgeving van een huwelijk voor mij, een gedrukt stuik, waarin echter het opschrift en het onderschrift met de pen zijn ingevuld.

De inhoud luidt als volgt:

WelEdele Heer en Vrouwe!
Zeer Waarde Oom en Tante!

Voornemens zijnde ons door het Huwelijk te verbinden, waarvan de eerste Afkondiging zal geschieden op Zondag den 30sten Junij 18 16, hebben wij het genoegen UwelEds daarvan bij deze kennis te geven.

Wij bevelen ons in UwelEds Vriendschap, en hebben de Eer ons met Achting te noemen

WelEdele Heer en Vrouwe!
Zeer Waarde Oom en Tante!
UwelEd. Dienaar en Neef
en Dienaresse
M. A. Wijnaendts weduwnaar.
A. E. R. Voet.

Deze kennisgeving, welke geadresseerd is aan: Weledele Heer, De Heer J. E. Criellart, op de Leuvehaven te Rotterdam, is gesloten geweest met 2 lakken, welke goed bewaard zijn gebleven, en elk een verschillend wapen vertoonen. Waar het ééne wapen dat van den bruidegom is, is het andere ongetwijfeld van de bruid.

Dit laatste vertoont drie zwanen, 2 en 1, waarvan de pooten onzichtbaar zijn. De bovenste twee rusten op een golvende dwarsbalk, de onderste op een, den schildvoet innemend, golvend oppervlak. Helmteeken 2 struisveeren. Het stellen dus op het water drijvende of zwemmende zwanen voor. Kleuren zijn niet aangebracht, of in ieder geval niet zichtbaar. Dit is dus het wapen Voet.

Is dit wapen ook van elders bekend? En hoe zijn de kleuren er van?

H. WIJNAENDTS.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

Jaarboekje van „Oud-Utrecht". Vereeniging tot beoefening en tot verspreiding van de kennis der geschiedenis van Utrecht en omstreken. 1941. — O.a. D. Hulshoff, Blauwkapel (o.m. *Veen, van Wyck, van Drakenborch).* — Dr. C. Cath. van de Graft, Filips von Zesen (1619-1689) en Utrecht.

De Navorscher, 90ste jrg., afl. 7 en 8. — O.a. Dr. L. M. G. Kooperberg, Jan van Naaldwijk en zijn geslacht, VI (vervolg). — Mr. J. Belonje, Muys van Holz.

Sibbe, 1 jrg., nr. 12. — O.a. Jac. J. M. Heereu, De herberg „de Zwaan" te Helmond (gegevens *Houk,* van *Moorsel* e.a.). — Jurriaan van Toll, De kwartierstaat van Alexander Frederik de Savornin Lohman. — Prof. Dr. J. F. van Bemmelen, De gelaatstrekken van de Savornin Lohman. — J. W. van Zwieten, Oude aanteekeningen betreffende de familie Woudenbergh. — J. J. Polderman, Familienaam Polderman (opmerkelijk is — altijd wanneer deze aanteekening juist is — dat Johannes Pollerman (Polderman) reeds in *1377* met de Christoffre van Veere op Engeland vaart en eveneens in 1474). — C. Pama, De Pama's te Surhuisterveen (slot). — Jurriaan van Toll, Tweehonderd jaren Sibbegeschiedenis in oorkonden! (Slot) (de *Laater).*

Taxandria. 48e jrg., afl. 12, Dec. 1941. — O.a. E. de Wolf, Beschrijving behoorende bij de situatieteekening van het voormalig huis van Hendrik III, Graaf van Nassau, van ouds genaamd „Die Herberghe", later het Huis van Renesse en van Elderen, met omgeving te Breda, ± 1600 (met plattegrond). — J. P. de Man, Jordaens (Breda). — G. J., Govert van Triest,.

Familiengeschichtliche Blätter. 39. Jahrgang 1941. Heft 11/12. Herausgegeben von der Zentralstelle fiir Deutsche Personen-und Familiengeschichte, Leipzig. — O.a. Dr. Felix von Schroeder, Der Riickgang der Ahnenzahl. — Die 1358 Nachkommen des Malers Peter Paul Rubens (Fortsetzung).

Familie, Sippe, Volk. 7. Jahrgang, Heft 12, Dez. 1941. O.a. Dr. E. H. Müller von Asow, Zum 150. Todestage Wolfgang Amadeus Mozaerts, Beiträge zur Familien-und Sippengesehichte (met drie stamtafels).

Mitteilungen der Niederländischen Ahnengemeinschafte. V. Band 1, Heft 5. — O.a. Dr. Kurt Kauenhowen, Die Niederländer im ältesten Biirgerbuch der Stadt Königsberg i. Pr. (1746-1809). — Franz Harder, Holländische Leineweber in Ohra und Petershagen bei Danzig 1653. — Dr. med. Gerhard Rossberg, Weiteres über die Familie von Rijssel. — Karl-Egbert Schultze, Niederländische Künstler in Hamburg bis zum Ende des 17 hunderts.

Westfälische Zeitschrift. Zeitschrift für Vaterländische Geschichte und Altertumskunde. 96. Band 1940. Herausgegeben von dem Verein für Geschichte und Altertumskundc Wcstfalens. — O.a. Dr. J. W. Grewe, Die Urkundendatierung nach dem Münsterischen Festkalender. — Dr. Wilhelm Tack, Aufnahme, Ahnenprobe und Kappengang der Paderborner Domherren in 17. und 18. Jahrhundert.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

De inzending van de vragen dient te geschieden aan den *Inlichtingendienst van het* Genootschap, ***Bleijenburg 5,*** 's-Gravenhage. De antwoorden kunnen rechtstreeks aan den Hoofdredacteur worden toegezonden.

d'Aumale. Gevraagd geb. resp. doop-data en -pl. van *Carel Duco d'A.* × ***Anna van*** *Assendelft*, diens vader ***Jacob*** *d'A.* × *Civile Suzanne du Tour* en diens grootvader Philippe *Nicolas d'A.* × *Anna (Jeanne) van Cuyck van* ***Miaop.*** — A. C. baron VAN HEERDT, 's-Gravenhage.

Bachiene-Laclé-Haack. Wie kan eenig licht verschaffen betreffende een passage in een brief van 1810, die luidt als volgt: „de Heer Laclé is voor de derde keer getrouwd met de dochter van den Professor Abresch, welke met Domine Bachgine getrouwd is geweest. Hierdoor lijdt de Heer Haack veel schade." Bestaat er eenig familievcrband met genoemden Heer Haack en wic is deze persoon? — J. WARNER, Oosterwolde.

Bijl. Gevraagd de namen der ouders van *Hidde Bijl*, geboren tc Workum 27 Maart 1791, overleden aan boord van een Hollandsche koopvaarder in de Spaanschc Zee 6 Juni 1829. Tevens zoek ik plaats en datum van zijn huwelijk met *Vrouwtje Alders,* dochter van Siebe en Hilletje Hecres, gedoopt te Nieuwendam 21 Mei 1797, overleden aldaar 26 Maart 1858. — Mr. J. H. A. RINGELING, Amsterdam.

Engel(en)berg. (XLIII, 249). *Bernardus (Barend) Engelenberg,* (1664-1723), commandeur, had — blijkens acte d.d. 2 April 1693, Not. A. van der Meer te Schiedam — bij *Trijntje Jansdr. Cuyp een* natuurlijke dochter *Barendina Engelenberg,* geb. Schiedam 8 Febr. 1692, begr. Rotterdam 4-10 Jan. 1761. tr. Schiedam 23 April 1719, *Frans Cornelisz. van Vianen,* ged. Rotterdam 27 Febr. 1689, overl. ....., beroep?, zoon van *Cornelis Fransz.* bakker en *Marthanetta (Martha Antone* ***ttn)*** *Cant* (dochter van ban Cant en Jacomyna ***Abraham&. Genius).*** Zijn grootvader Barend *Engelenberg,* tr. ***le*** *Tonisken Hechts,* tr. 2e Heusden 2 Aug. 1652 ***Alida Labberton,*** kapt.-luit. Vermoedelijk is hij identiek mrt Barend ***Engelenberg,*** luit., overl. 2 Jan. 1657 en begraven in de Doopvontkapel van de Westerkerk te Enkhuizen, alwaar zijn wapenbord nog aanwezig is.

Gevraagd aanvulling en gegevens-oudere generaties en kwartieren Engelenberg. — G. C. HELBERS, Gouda.

Geer, de. (LX, 37). Proclamatie Dordrecht,: „Sondagh 2 September 1714 ***Joris*** *Sterck* Jongman van Dordregt woont in de Gravestraat geassistt. met ***Jan Sterk*** siin vader — met — *Catharine De* ***Geer*** Jonge dogter van Dordregt woont bij de beurs, geassisteert met *Lucretia Sterck* huysve van ***Willem Smart*** haer goede kennis. den 16 September 1714 alhier getrout door do Bossehaert". 'Aan de marge: „Dese persoonen zijn op den 17 Augty 1714 aangeteekent" ..... enz. —

Gedoopt Dordrecht 21 Apr. 1684: *Catharina Sara,* dr. van ***Johannes De Geer en*** *Sara* Smient. Laatstgen. ***is*** dr. van *Jaa Barentsz.* ***Smient,*** boekdrukker, en *Catharina Telmans,* die 22 Maart 1647 tc Dordrecht gehuwd waren.

Proel.-boek Augustijner-k. Dordrecht, ondertrouwd: „14 Dec. 1681 *Johannes van* de ***Geer*** J.M. van Geertruydenberch en aldaer woonend ***met*** Sara Smient J.d. van Dordrecht, woon aan de beurs". — Deze familie De G. heette dus oorspronkelijk van de Geer. — B. H. BOISSEVAIN, Laren, N.H.

Hardenbroek, van. Gevraagd ***geb.,*** resp. doop-data en -pl. van ***Gijsbert Jan v. H.*** × *Anna* ***Maria van*** *Marlot,* van diens vader *Gijsbert* ***v. H.*** en echtgenoote *Mechteld van Reede* en diens grootvader den Schout van Rhenen *Gijsbert* ***v. H.*** en echtgenoote *(Joh) anna van Varick.* —

A. C. baron VAN HEERDT, 's-Gravenhage.

Kruijshoop. Gevraagd geboorteplaats en datum benevens de namen der ouders van Mr. *Menso Cruijshoop,* chirurchijn te Sunderdorp, gehuwd te Sunderdorp 19 December 1734 met *Adriaantje Alberts* ***en*** begraven aldaar 22 December 1787. — Mr. J. H. A. RINGELING, Amsterdam.

Mesteecker. (LX, 39). Dit geslacht voerde twee wapens: drie vergulde haren op een blauw veld en ook wel drie zwarte haren op een gouden veld. Deze gegevens zijn ontleend aan een handschrift afkomstig uit Zalt-Bommel anno 1699. — Jhr. Mi. H. R. A. LAMAN TRIP. Vela.

Moritz von Rossdorf. Inlichtingen worden verzocht over 'geslacht en afstamming van ***Johann Moritz von Rossdorf,*** Herr auf Raaden bei Bremen (welk Bremen?), overl. vóór 1775. Hij was gehuwd met *Margaretha* ***Elisabeth Gronau,*** geb. 14 April 1706, † Porchitz Strieszen bei Groszenhain 10 Aug. 1775. Hare afstamming is bekend uit de genealogie (von) Gronau. Hunne kinderen zijn eveneens bekend. Het curiosum is echter dat, terwijl de beide dochters Moritz von Rossdorff als familienaam bezigen, de eenige, ongehuwde, als laatste van zijn geslacht gestorven zoon, de gepensioneerde capitain *Johann Heinrich,* zich noemt von ***Moritz,*** zonder Rossdorf. Deze is 20 Nov. 1817 op hoogen leeftijd nog in leven, waarschijnlijk te Wesel. — BOSCH VAN ROSENTHAL, Zeist.

Schut. (LVII, 479). ***Wytse Dyorresz.*** (vader ? van, 1) huurt o.a. in 1595 een koegras in de „Vicariefenne" van de kerk te Langweer. *Fouck* ***Gerryts,*** de vrouw van ***Wytse Dyorresz.*** 11, is de dochter van *Gerryt Jellesz.* in 1608 schoolmeester te Langweer. — G. C. HELBERS, Gouda.

Stüte. (LX, 39). Het geslacht ***Stüte*** (Westphalen) voert: goud, met één roode griffioen (volgens afb. arch. Vorsterman van Oyen). — STEENKAMP, 's-Gravenhage.

Tricht, van. (LX,, 39). De Zalt-Bommelse familie von *Tricht,* die in de 19e eeuw een vrij grote uitgebreidheid had, zegelt: een hart, getopt van een dubbel kruis. Helmt.: het kruis. Voor het wapen van Cecilia Messteecker kan een wegwijzer zijn, dat 21 Feb. 1658 bij een kind van Arent Goris te Venlo peter is: *Leonardus Messteecker,* meter: Cecilia *van Tricht (sc.* geb. *Messteecker).*

Uit het huwelijk van *Aris Jansz. van Tricht* en *Cecilia Messteecker* zijn mij bekend:

A. ***Adrianus*** *v.* ***T.,*** is dood 1708, tr. Z.-B. 29 Sept. 1668 Barbara *Wiltvanck,* geb. Z.-B. Uit dit huwelijk:
   3. *Aris v.* ***T.***
   2. *Johannes* v. T., ged. Z.-B. 23 Juli 1681.
   3. Cecilia *v.* T., ged. Z.-B. 15 Maart 1687, tr. voor scheperen aldaar 17 Nov. 1706 *Adolph Nyhoff.*

B. *Gillis v.* T., testeert 31 Jan. 1708.

C. *Hester* ***v. T.,*** tr. ***Bruisten*** Jan ***Bruisten.***

Losse fragmenten:

dan *Hendricksen* ***van Tricht,*** wed. *Neesken Berents.* tr. Z.-B. 14 Feb. 1668 *Jacomyna Ariëns* van der ***Elst,*** geb. Z.-B.

Henrick ***Aertsen van Tricht*** en ***Gerricke*** Henricks *van Tricht* zijn 16 April 1626 doopgetuigen bij een kind van ***Gysbert*** *Jacobs van Bommel,* te Tiel. — Dr. H. W. VAN TRICHT, Eindhoven.

Tright, van. (LX, 39). 111. ***Aris Jansz. van Tright,*** waarsch. ged. 4 Dec. 1610 als *Aris,* 't kynt van Jan *Aerissen* (Doopboek). De moeder Jennekcn *Ariens* wed. vermaakt 4 Febr. 1646 hare nalatenschap aan de kk. van haar zoon *Ariis Jansz.* van ***Tricht; na*** doode van deze (nietgenoemde) kk. en hun moeder zal de boedel naar twee zijden verdeeld worden (Loof Signaat Z.B.).

Uit het huwelijk v. *Tr.-Mesteecker:* (vóórdochter *Roelofke Boshuys* tr. Ds. *Joh. Heycop,* pred. Suydervelt, met zoon *Cornelis* ***H.) a.*** *Adrianus* ***v. Tr.*** volgt IV; h. *Gillis van Tricht* test. 31 Jan. 1708; c. *Hester* van *Tricht* tr. 1684 *Ambrosius* Jan ***Bruisten;***

IV. *Adrianus* ***van*** *Tricht,* uiterst sieck 71 Dec. 1693, dood 1708, tr. ZB. ..... *Barbara Wiltvanck,* dr. van ..... en van ....., geb. ?, gest. ?, waaruit :

V. a. *Aris van Tricht,* tr. 1706 ***Arnolda van de*** *Pol,* (waaruit *Peter Aryse v. Tr.* tr. ***N. Huytman Arjensdr.).***
   h. *Johs.* ***van*** *Tricht,* ged. ZB. *23* Juli 1681;
   c. ***Cecilia van*** *Tricht,* ged. **ZB.** 15 Maart 1687, ondertr. 17 Oct. 1706 *Adolph* ***Niihoff.***

Giisbertien van Tricht (ondertr. als *Giisbertjen Jan van Trier* van Haeften 1 Jan. 1614 (= /15) trouwt *Roelof* ***Dirxzn. van*** ***Heusden,*** waaruit o.a. *Susanna,* ged. 16 Mei 1624.

Wapen *Mesteecker:* van go. met 3 zw. sterren (6). — Ir. D. W. VAN DAM VAN HEKENDORP, Overveen.

Worm(s). (LX, 40). „De erenfeste, manhafte ***Gerard de Jonghe*** in siin leven Gouverneur des fortss Gravenwert" gest. 24 Sept. 1596, *Johan* Worm *gest.* 2 Juni 1597, *Sibilla* ***de Jonghe*** zijne wede gest. 14 Nov. 1627; ***Johan*** *Wilhem* ***van*** *Weely,* zoon van *Sibilla Worms,* wcdo. *Van Weely,* gest. 6 Oct. 1662. Op de zerk staat ook *Reynder van Steenbergen.* (Muschart, Grafz. 1 370, St. Eusebk. Arnhem).

Gerhardt ***Worm*** gest. 23 Oct. 1658 (id. 1 170 St. Walbk. Zutphen).

Gerrit Worm 1746 eigenaar van een graf (id. 1 270 n.: St. Maarten&. Doesburg).

Herman Worm, apotheker in De Vijsel te Arnhem, hoek Torensteeg, en burger hopman 1579, 1583 B.M. Gelre VI 31, 63).

C. D. *Worms,* Secretaris. Zaltbommel o.a. 1675. 1679.

Petrus Christiaan ***Worm's (zoon*** van Benjamin' *Worms* en ***Elisabeth*** *van Brahm),* tr. (Nijm.?) 1718 Johanna *Geertruid van* de *Wall.*

Ds. *N. Worms,* pred. Oosterbeek eerste helft 18e eeuw. —

Ir. D. W. VAN DAM VAN HERENDORP, Overveen.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit blad verschijnt aan het begin van iedere maand en wordt aan alle leden van het Genootschap toegezonden.
Bijdragen en correspondentie, bestemd voor het Maandblad, zoomede opgaven van adresverandering gelieve men te richten tot den Hoofdredacteur J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT, *Ridderlaan 18, 's-Gravenhage.*

Correspondentie, bestemd voor het Bestuur, gelieve men te richten tot den Secretaris H. J. A. VAN SON, *Rioumstraat* 4, *'s-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie (niet bestemd voor Bestuur of Redactie) te richten aan het Bureau van het Genootschap, *Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 3/4. LXe. Jaargang. April 1942.

BESTUURSBERICHTEN.

Uitbreiding van het aantal leden van het bestuur.

Aan het bestuur van het Genootschap is van hoogerhand kennisgegeven, dat het voortbestaan van het Genootschap slechts kan worden verzekerd door uitbreiding van het aantal leden van het zittende bestuur.

Na onderling overleg is de heer J. Herdtman, van Soutelandelaan 45 te 's-Gravenhage, sedert 1925 lid van het Genootschap uitgenoodigd tot het bestuur toe te treden. De heer Herdtman heeft deze uitnoodiging aangenomen.

Het weder verschijnen van het Maandblad.

Het maandblad is gedurende korten tijd tengevolge van de bestaande papierschaarschte ernstig in gevaar geweest. Nu het echter, zij het op eenigszins beperkte wijze weder kan verschijnen, wenscht het bestuur niet na te laten aan allen dank te betuigen, die hunne krachten hebben ingespannen ten gunste van het weder-verschijnen van „de Nederlandsche Leeuw". Het is het bestuur niet mogelijk namen te noemen. Eén uitzondering zij echter gemaakt, nl. voor den heer A. R. Kleyn, voorzitter van het Verbond voor Sibbekunde, die zich dagenlang voor het weder uitkomen van ons maandblad de grootste moeite heeft getroost. Immers het stemt tot erkentelijkheid en het is een verheugend verschijnsel, dat het weder-verschijnen plaats vindt met medewerking van den voorzitter van genoemd Verbond. Het geeft ons den moed de toekomst van de geslacht- en wapenkunde met hernieuwd optimisme tegemoet te zien. Het geeft bovendien blijk van samenwerking tusschen de op ons gebied werkzame organisaties en personen en houdt verwachtingen in voor een vruchtdragenden arbeid in de toekomst.

Jhr. Mr. Dr. H. A. van Karnebeek †.

Het bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van Zijne Excellentie Jonkheer Mr. Dr. H. A. van Karnebeek, Minister van Staat, Commissaris der Provincie Zuid-Holland, sedert 1928 gewoon lid van het Genootschap. De belangstelling van Jonkheer van Karnebeek voor de genealogie is voor onze leden tot uiting gekomen in de beide belangrijke bijdragen betreffende zijn geslacht, die in het maandblad plaatsing vonden, t.w. het artikel van de hand van wijlen Dr. E. J. Thomassen à Thuessink van der Hoop en dat van wijlen J. de Groot. Het is ons bekend, dat aan deze artikelen een gezamenlijke studie met de schrijvers, ook betreffende verschillende aanverwante geslachten en verschillende rechtstoestanden, voorafging.

In 1933 werd Jonkheer van Karnebeek bereid gevonden de Genealogisch-Heraldische Tentoonstelling ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Genootschap met een toespraak te openen.

De overledene droeg het Genootschap een warm hart toe.

Tot **lid** van het Genootschap zijn benoemd:

J. IJ. FEENSTRA, Oostergrachtswal **27,** Leeuwarden.

J. J. GRETER, kapitein der artillerie n.a., Allert Neuhuijsstraat **3,** Amersfoort.

MR. F. W. D. C. A. VAN HATTUM, advocaat en procureur, Brederodeweg **67,** Santpoort.

J. B. JANUS, Scheldestraat 64, Amsterdam-Z.

H. K. MICHAËLIS, Javastraat 17, 's-Gravenhage.

A. VAN DER MINNE, Wilhelminastraat 10a, Zwolle..

MR. J. J. R. SCHMAL JOHZN., van Pabstlaan 22, Voorburg.

JHR. J. SIX VAN HILLEGOM, Vondelstraat 21, Amsterdam-W.

W. E. J. TJEENK WILLINK, huize de Heikamp, Wezep (Gld.).

MR. JR. WILLEUMIER, Prinses Julianalaan 11, Baarn.

V. E. WILMAR, kolonel van den Generalen Staf n.a., Amalia van Solmsstraat 116, 's-Gravenhage.

Tot **correspondeerend lid van het Genootschap is benoemd:**

JHR. F. W. W. H. VAN COEVERDEN, Goor.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap:

B. H. BOISSEVAIN, Keizersgracht 221, Amsterdam-C.

A. L. CARSTENS, Kerkstraat, 1, Oostburg.

J. Fox, Steniaweg 36, Zeist.

JHR. M. J. VAN LENNEP, jur. en litt. hist. stud., Naarderstraat 311, Naarden.

J. P. DE MAN, Stevinstraat 123, 's-Gravenhage **(Scheveningen).**

J. B. W. M. VAN ROOSMALEN, Koningsweg 69, 's-Hertogenbosch.

MR. F. VAN ROSSEM, Esschenlaan 72, Rotterdam-0.

A. N. M. SPAARGAREN, Amsterdamscheweg 30, Ede **(Gld.).**

M. E. baronesse TAETS VAN AMERONGEN, Hoflaan 25, Bergen N.H.

Correspondentschappen in de provinciën.

Aangezien de omstandigheden, die geleid hebben tot eene beperking in het verschijnen van het maandblad voorloopig wel zullen blijven bestaan, mist het bestuur de gelegenheid tot een meer geregeld contact met de leden om hen' op de hoogte te houden van verschillende besluiten en andere mededeelingen. Teneinde hieraan tegemoet te komen heeft het bestuur *Correspondentschappen in de provinvieën* ingesteld en tot *Correspondent* benoemd de leden:

Noord-Holland: H. F. Heerkens Thijssen, Iepenlaan 9b, Bloemendaal.

Zeeland: A. van der Poest Clement, Nisse.

Noord-Brabant: Jhr.' P. J. 0. van der Does de Willebois, Anna State, Hintham.

Limburg: Mr. C. E. A. baron Hövell tot Westerflier, St. Jansstraat 12, Roermond.

Utrecht: F. E. van den Berg, Hobbemastraat 10, Utrecht.

Gelderland: het Bestuur van de Groep Gelderland: secretaris Ir. H. C. F. G. van Ditzhuyzen, van Lawick van Pabststraat 39, Arnhem.

Drente (tevens voor Groningen): W. L. Lunsingh Tonckens, Stationsstraat 11, Assen.

Friesland: Ir. Ch. C. van der Vlis, Bildtschestraat 89, Leeuwarden.

Overijsel: zal nader worden bekend gemaakt.

Het bestuur is dezen leden zeer erkentelijk, dat zij de nieuwe functie hebben willen aanvaarden en hoopt, dat op deze wijze een nauwer contact tusschen de leden onderling en tusschen de leden en het bestuur van het Genootschap aan dit laatste ten goede mag komen. Het bestuur stelt zich voor de Correspondenten van alle belangrijke besluiten en van andere mededeelingen geregeld op de hoogte te houden. De Correspondenten kunnen dan leder op de wijze, welke hen het meest geschikt voorkomt, — kleine samenkomst, toevallige ontmoeting of briefwisseling — den leden in de provincie inlichten.

Voor de provincie Zuid-Holland treedt het bestuur zelve op.

Het bureau van het Genootschap is thans wederom dagelijks geopend. De Verzamelingen, inbegrepen de Bibliotheek, zijn thans wederom toegankelijk op de daarvoor vastgestelde dagen en uren.

In verband met het beperkte verschijnen tezamen met den beperkten omvang van het maandblad blijkt het noodig de rubriek Boekbespreking voorloopig te laten vervallen. Uitgaven van bijzonder belang zullen echter zeer in het kort besproken worden. Overigens zij den lezers verwezen naar de Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

De maandelijksche bijeenkomst op *Zaterdag* in Mei vindt plaats op 16 Mei e.k., die in Juni op 20 Juni e.k., telkens des

namiddags te half drie uren **in café-restaurant** „den Hout", Bezuidenhout 11-13 te 's-Gravenhage.

Aanvulling van de inhoudsopgave en het register LVIIe jaargang, 1939.

In den „Inhoud" dient nog te worden tusschengevoegd:

Het wapen en de Graventitel van den Nederlandschen tak van het geslacht van Rechteren Limpurg. door dr. J. Ph. de Monté verloren, kol. **166—168.**

In het „Register" dient nog te worden opgenomen:

Walraven, 190.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Kroniek van de Stichting „Geslacht Mees". Rotterdam 1938-1941. nr. 1-3. *(Geschenk van de Stichting „Geslacht Mees").*

Mitteilungen des Sippenverbandes Danziger Mennoniten-Familien. [Göttingen 1941]. jrg. VII (1941), afl. 5. (Geschenk *van Dr. K. Kauenhowen).*

Kok, A. A. De historische schoonheid van Amsterdam. Amsterdam 1941. Hcemsehntserie, 1. 2e dr. *(Recensie-exemplaar).*

Banning, J. A. W. Genealogie van het geslacht Banning. Groenlo 1934. (Geschenk *van* den heer F. *J. H. Banningh).*

Eeghen, I. H. van. Vrouwenkloosters en begijnhof in Amsterdam van de 14e tot het oind der 16e eeuw. Amsterdam 1941. Proefschrift Amsterdam. *(Geschenk* van de *schrijfster).*

Unger, W. S. Inventaris der archieven berustende onder het bestuur der ev.-luthersche gemeente *te* Middelburg. [Middelburg 1941]. gestenc. (Geschenk *van* den *schrijver).*

Berner Schilden Holsten, H. og A. Fabritius. Lehnsbaron Hans Berner Schilden Holsten's Slaegtebog. Köbenhavn 1940. dl. I. (Geschenk van Prof. Dr. *J. F.* van *Bemmelen).*

Nedorlandsch Archievenblad. Groningen 1941. jrg. XLVIII, afl. 3. *(Geschenk van het* Departement van. O., *W. en C.).*

Schijndel, B. W. van. Hoogstraten's oude huizen ca familie's. Brecht 1941. dl. 11. (Buil *„H.O.K.").*

Uitman, G. J. Hoe komen wij aan onze namen9 Oorsprong en betekenis van onze familie- en voornamen. Met een woord ter inl. van C. G. N. de Vooys. Amsterdam 1941. *(Recensie-exemplaar).*

Holtweg, 0. Wesel als Hansestadt 1407 bis 1669. Ein Beitrag zur siebenhundertjährigen Wiederkehr seiner Erhebung zur Stadt. Wesel 1941. *(Geschenk* van den *burgemeester van Wezel).*

Verslagen omtrent 's Rijks oude archieven. 's-Gravenhage 1941. 2e serie, XIII (1940). (Geschenk van *het Departement* van O., *W. en C.).*

Pathuis, A. Adriaan Geerts Wildervanck. [z.pl. z.j.]. Overdr. uit „Gron. Volksalmanak". *(Geschenk* van den *schrijver).*

Tonckens, W. Lunsingh. Professor Mr. A. S. de Blécourt. [z.pl. 1940]. Overdr. uit „Gron. Volksalmanak". *(Geschenk van den* schrijver).

Ewiges Volk, Schriftenreihe des Verbandes deutscher Sippenforscher in den Niederlanden. [den Haae 1942]. 1. nr. 1. *(Geschenk van den heer J. van Toll).*

[Lekkerkerker]. Hout en schepen. De groei van de Hollandsche koopmansfamilie Gips. Leiden 1941. *(Geschenk* van den *heer* F. *B. J. Gips).*

Laan, R. Wessanen's Koninklijke Fabrieken, eertijds Wessanen & Laan, Wormerveer. Wormerveer 1940. (Geschenk *van* den *schrijver).*

Haile ma, A. Cornelis Maartenszoon Tromp 1629-1691. Een schets van het. leven en bedrijf van admiraal Tromp. 's-Gravenhage [1941] *(Recensie-exemplaar).*

Bekouw, J. H. Bannelingen en vluchtelingen uit Ronse (Renaix) benevens ren onderzoek naar hunne verblijfplaatsen, gedurende de Spaansche ovcrheersching. Naarden [1941]. *(Geschenk van den schrijver).*

Zwischen Rhein und Maas. Ein Beitrag zur Landes-, Wirtschafts- und Kulturgeschichte des Maasraumes im Mittelanter. Köln 1942. Jahrbuch der Arbeitsgemeinschaft der Rheinisohen Geschichtsvereine, VI. *(Geschenk* van den *Oberpräsident der Rheinprovinz (Verwaltung* des *Provinzialverbandes).*

Wendelaar, W. C. De familie Wendelaar. ['s-Gravenhage] 1941. *(Geschenk* van den *schrijver).*

Calmeyer, M. R. H. Het geslacht Jeckel. ['s-Gravenhage 1942]. gostene. *(Geschenk* van den *schrijver).*

Graswincke1, D. P. M. en H. Hardenberg. Het archief van liet kasteel Rechteren. [Zaltbommel] 1941. *(Aangekocht).*

Win, J. Th. H. de. De geschiedenis van Vaals. Vaals 1941. *(Aangekocht).*

Prims, F. Geschiedenis van Antwerpen. Antwerpen 1941. dl. VIII. Met Spanje (1555-1715). 1e boek De politische orde. (Aangekocht).

De afstamming van het geslacht Romswinckel,

Het is niet de eerste maal dat er een poging wordt ondernomen om te komen tot een nadere opheldering betreffende de oudste generaties van dit belangrijke geslacht. Dit behoeft geen verwondering te wekken, daar het immers vooral in de 17e en 18e eeuw mannen van beteekenis opleverde, van wie er in den regententijd vele in Holland en in Gelderland op het kussen zaten, met diplomatieke functies werden belast en veelal tot grooten rijkdom zijn gekomen.

De oudste schriftelijke bewijzen, dat er bij leden van dit geslacht belangstelling voor hun voorgeslacht en afstamming bestond, dateeren uit de 18e eeuw. In het familiearchief Romswinckel [1]) bevindt zich een origineele brief van **10** Mei 1765, geadresseerd aan den Heer Romswinckel te Amsterdam (vermoedelijk Matthijs Romswinckel, 1741-1796) betreffende de vermeende afstamming van zijn geslacht. Hierin wordt vermeld, dat een Gottschalck Romswinckel in 1309 twee dochters in het St. Agatha-klooster te Wesel had, terwijl over diens zoon Hendrick in het Prot. Kerkarchief aldaar nog veel te vinden zou zijn. Nu heeft er echter in Wesel nooit een St. Agatha-klooster bestaan (wel te Uedem) en van de drie kinderen van Gottschalck R. is trouwens nimmer eenig spoor teruggevonden.

Verder bezit het familie-archief een brief van 30 October 1781 van den Eerw. Heer Willem Theben, „Roomsch Pastoor te Sevenaer" aan den Eerw. Heer Hermann Theben, Pastoor in de St. Jorissteeg te Leiden, betrekking hebbende op de familie Romswinckel te Zevenaar, van welken brief Mr. Joost R. (1745-1824, broeder van bovengenoemden Matthijs) een eigenhandige en eveneens bewaard gebleven copie maakte. Mr. Joost R., die te Leiden woonachtig was, bleek dus ook al interesse voor de zaak te hebben en schijnt daarvoor de beide pastoors Theben in den arm te hebben genomen. Bovendien was hij een aartsverzamelaar, die een collectie van ongeveer 24000 boeken en ongeveer 9000 landkaarten bezat, waarvan het belangrijkste gedeelte in de Koninklijke Bibliotheek terecht is gekomen en daarvan in den beginne het voornaamste en belangrijkste gedeelte heeft uitgemaakt [2]). Het is dus alleszins begrijpelijk, dat hij zich ook voor de geschiedenis zijner familie interesseerde, hoewel hij met zijn nasporingen blijkbaar slechts onsamenhangende resultaten had, hetgeen voor dien tijd ook trouwens niet te verwonderen is.

Meer positief zijn in dit opzicht de aanteekeningen zijns zoons, Mr. Abraham François Jean Romswinckel (1789-1844), van wien een hs.-genealogie Ao. 1840 zich in het familiearchief R. bevindt. Het geslacht wordt daar aangesloten aan de adellijke Westfaalsche Romswinckel's, echter zonder bronopgaven of zelfs maar plaatsaanduidingen, zoodat dit manuscript voor wetenschappelijk onderzoek niet wel bruikbaar is.

Wat de oudste vier generaties betreft is dit evenmin het geval met het hs. van D. G. van Epen, die in 1906 het „Familieregister Romswinckel" samenstelde: ook hier onbewezen filiaties, die, naarmate de latere vondsten bekend werden, onhoudbaar bleken, en die hij trouwens gedeeltelijk uit het hs. van 1840 had geput.

Het duister rond den oudst bekenden stamvader kon dus niet worden opgehelderd totdat kort voor den wereldoorlog het fam.-arch. in het bezit kwam van een document, dat als het belangrijkst tot nu toe gevondene kan worden beschouwd en waaromheen alle verdere vondsten gegroepeerd kunnen worden. Dit waarlijk unieke stuk is het Lijfgewinsboek Ao. 1593, opgesteld door Johan Romswinckel te Goch bij Kleef en laatstelijk afkomstig van Mej. Aletta B. Romswinckel, die het ontvangen moet hebben van baron Sloet, den bekenden oudheidkundige en genealoog, speciaal betreffende Gelderland; deze zal het op zijn beurt vermoedelijk verkregen hebben uit de collectie van Spaen.

De volledige transcriptie der *„Vier verscheide liffgewinsofte fhinssbuicker anno Domini 1593"* heeft nog niet plaats gehad, daar hun inhoud, hoewel interessant, voor het familieonderzoek, minder belangrijk is. Dit is echter in hooge mate wel het geval met de perkamenten omslagen, waarop Johan Romswinckel eigenhandig de belangrijkste data uit het leven van zijn familieleden heeft vermeld. Deze luiden als volgt:

> Anno 1537 up - ..... ris is min hertzliffster bestevader z. Johan Rumswinckell, Wesseli et viraginis Gertrudis Rumswinckeli filius, binnen Holt in den Heeren untslapen.
>
> Anno 1543 des Manendags nha Palmen (19 Maart) iss min hertzliffste bestemoder Barbare Koermans genant Rumswinckels binnen Holtt in den Heeren untslapen.
>
> Anno 1554 den — Februarii is min hertzliffster bestevader Wilhelmus Spuldres binnen Goch in den Heeren verscheiden.
>
> ..... atis Maii altlerliffster vaer — Godschalcus Rumswinckell binnen Goch in dat sestigste jnr seines alders und in dat 18de. jar seines richterampts binnen Goch in den Heeren untslapen.
>
> Anno 1581 drs nachts thu 12 uhren tusschen den Gd. und 7d. Juny, dat is tussen den Dinstdach und Guusdach, iss min ehrwerde hertalderliffste moder Elisabeth Spuildres in oer 76te. jar in den Heeren gottsalig binnen Goch verscheiden.
>
> Anno 1545 den 1e Decembris des morgens tussen 6 und 7 uhren des Dinsdachs, qui fuit secunda post Andreae apostoli, et medius in Scorpione, 4ta. die ante novilunium, quod tum fuit hora 4 sec. 23 de mane 4ta. die Derembris, nascitur Johannes Rumswinckell, primogenitus filius Godschalci Rumswinckell et Elisahethae Spuldres.

Door deze aanteekeningen kan de volgende fragment,, genealogie worden opgesteld:

I. *Wessel (Rumswinckell? × Gertrude (Rumswinckell?).*
II. *Johan Rumswinckel, ov.* 1537 **X** *Barbara Koermans, ov. 1543.*
III. *Godschalck Rumswinckel,* Richter te Goch × *Elisabeth Spuldres,* dr. van Wilhelm Sp. 1505-1581.
IV. *Johan Rumswinckel,* geb. 1545.

De eerste aanteekening is merkwaardig, omdat *Johan Romswinckel* daarin wordt aangeduid als „Wesseli et viraginis Gertrudis Rumswinckeli filius". Naar de gewoonte in het Oosten van ons land en bij onze oosterburen is de achternaam hier naar de laatstgenoemde der ouders getrokken: men mag dus lezen: zoon van *Wessel R.* en de virago *Gertrud.* Het woord „virago" kan verschillend worden vertaald, maar heeft steeds de beteekenis van een „verheven" soort van vrouw: heldhaftige vrouw, manwijf, voorname vrouw, naar Prof. Dr. A. Huyskens, stadsarchivaris van Aken en onbetwist kenner van het Rijnlandsche spraakgebruik dier dagen, desgevraagd mededeelde. Prof. Huyskens zou het woord virago uit den mond van den achterkleinzoon hier willen vertalen als: de stammoeder (Ahnfrau) of de groote. Zeker is er geene aanleiding, om het woord virago [3]) op te vatten als eene aanduiding, dat *Gertrud* ongehuwd zou zijn geweest ten tijde van de geboorte van haren zoon, zoodat haar achterkleinzoon, die het Lijfgewinsboek opstelde, hiermede aan zijn grootvader

[1]) In het bezit van den Heer A. F. J. Romswinckel te 's-Gravenhage, die met de grootst mogelijke welwillendheid al het materiaal voor schrijver dezes toegankelijk maakte en de eigenlijke auctor intellectualis van dit opstel is.

[2]) Dr. L. Brummel, Geschiedenis der Koninkl. Bibliotheek, 1939, p. 34-36 en vlg.

[3]) Niet te verwarren met virgo = maagd.

Johan R. een onwettige afstamming in de schoenen zou hebben geschoven.

Mag nu echter *Wessel Romswinckel* worden beschouwd als een spruit van het oud-adellijk geslacht van dien naam, van hetwelk echter, voorzoover althans bekend, geen min of meer volledige genealogie bestaat, en dat in legitiemen tak waarschijnlijk is uitgestorven?

Het is alleszins gewenscht hier thans iets over de herkomst van dit geslacht mede te deelen, waarbij de volgende drie periodes onderscheiden kunnen worden.

A. Datteln-Waltrop, ca. *1300*.

De oudst bekende vermelding vinden wij in den persoon van *Henricus de Rumeswinkele*, die in 1306 in twee oorkonden als getuige optreedt [3a]) in de buurt van Datteln, ongeveer 10 km. ten O.N.O. van Recklinghausen, niet ver van kasteel Rauschenberg, dat thans nog als ruïne bewaard is gebleven.

Ruim 8 km. ten Z. van dit kasteel nu ligt ook *Rumsmühle* en in overeenstemming met andere kasteelen ook in die omgeving, tot welke een molen behoorde (Rechede-Rechedermühle, Loe - Loemühle) is het verleidelijk deze Rauschenburg als stamslot der *Rumswinckels* te beschouwen, temeer daar er van het kasteel geen voorgeslacht en van het geslacht geen herkomst bekend zijn. Bovendien behoorde bij Rauschenburg inderdaad een molen, zooals blijkt uit een acte van 1326, waarbij Schweder von Rechede aan Rambode von Landsberg de burcht R. mèt den molen verkoopt [4]). Daar van de molens in de omgeving de Rumsmiihle het dichtst bij Rauschenburg ligt, is het niet vermetel te veronderstellen, dat beide bij elkaar behoord hebben en hetzelfde geslacht als eigenaar hebben gehad. Daar de naam van het slot ook wel als Ruschenborgh gevonden wordt [5]), kan hij oorspronkelijk wellicht *Rumsenborgh* geluid hebben, met de *Rumswinckels* als oudste bewoners.

Merkwaardig is in dit verband, dat enkele jaren geleden een Frl. Rommeswinckel te Marl, dus niet ver daarvandaan, heeft medegedeeld steeds van haar familie vernomen te hebben, dat er te Dortmund een oorkonde zou bestaan, waardoor de afstamming van haar geslacht van kasteel Rauschenburg bewezen zou worden. Helaas is dit charter, zoo het al bestaan heeft, nog niet teruggevonden.

B. Dorsten, ca. 1400.

Tusschen 1355 en 1434 vinden wij in acht charters zes Rumswinckels bij Dorsten (ongeveer 20 km. ten N.W. van Recklinghausen) in de nabijheid van welke plaats thans nog drie perceelen grond met den naam Rumswinckel gevonden worden. Bij de genoemde zes R. bevinden zich drie generaties *Hendrik R.*, hetgeen op familie-relatie met den *Henricus* van 1306 kan duiden, terwijl ons in deze periode ook het oudste zegel R. bekend wordt, zijnde 1 ring, gevoerd door *Burchard R.* in 1374").

Aanvankelijk leek het of in analogie met andere plaatsnamen „rums" zou kunnen beteekenen „ringsum", in welk geval het (sprekende) wapen zou zijn verklaard. Volgens de meening van Duitsche philologen echter moet deze afleiding op taalkundige gronden — tot welker beoordeeling ik niet competent ben — worden verworpen.

C. Oberhausen-Mülheim-Holte, ca. 1400-1450.

In dit gebied, 20 km. ten Z.Z.W. van het voorgaande, ontmoeten wij als eersten *Wolter van Rumswinckel*, in 1372 beleend met Temminghof [7]) welke als bijgift Rumswinckel had (volgens mededeeling van den Geschichtsverein te Mülheim a.d. Ruhr). Beide bezittingen waren gelegen aan de N.W. grens van het tegenwoordige Oberhausen, doch zijn door stedelijke uitbreiding sinds lang bebouwd. Een bestaand Rumswinckel is echter nog te vinden ten Z. van Mülheim (met Bulraide) [8]). Wolter van Rumswinckel's nakomelingen bleven nog minstens tot 1457 met Temminghof beleend, waarna het aan de Stecke's kwam. Nochtans zijn nog in 1486 de R. deelgerechtigd in het „Hamborner Holz", gelegen in de nabijheid der stad Holte [9]). Dr. Ilgen schrijft daarover [10]): „Vielleicht sind die von Romswynkel oder die von Tyminchoven vor Zeiten einmal Verwalter der klevischen Vogteigerechtsame über den Hamborner Hof gewesen und auf diese Weise mit ihrem klevischen Lehen, den Temminghof, anteilsberechtigt am Hamborner Holz geworden".

Met deze drie periodes A, B en C voor oogen nu, moeten wij nog even terug naar Rauschenburg, dat in 1326 aan Rambode van Landsberg verkocht werd. Deze nu doet tezamen met zijn broeder Johan v. L. in 1369 „das Erbe Lohus" (2 km. ten 0. van Rauschenburg bij Waltrop) over aan Arnd von Mecheln [11]). Nu zijn er twee mogelijkheden:

a. Lohus was een zelfstandig huis = slot, als hoedanig het in 1299 vermeld wordt: „domum Alberti, quam inhabitat et colit, dicti in deme Lo apud Waltdorpe" [12]), d.w.z. het huis van Albert, genaamd in deme Lo, bij Waltrop, dat deze bewoont en bebouwt (n.l. het landbezit).

b. Lohus was een onderdeel van Rauschenburg, hetgeen op te maken zou zijn uit de juist genoemde verkoopacte van 1369,

In beide gevallen kàn er dus vóór 1299 een verband tusschen Rauschenburg en Lo heben bestaan, dat dan echter later weer door vererving moet zijn gesplitst, m.a.w. kàn er aanvankelijk ook een bloedverwantschap, gevolgd door een vertakking, van de eigenaars van Rauschenburg en Lo hebben bestaan.

Nu doet zich het merkwaardige feit voor, dat het bestaan van een *geslacht* Lo of Loe (= Loo) achtereenvolgens in de drie genoemde periodes A, B en C ongeveer gelijktijdig met de Rumswinckel's bewezen kan worden, en wel aldus:

A. 1315 *Wessel de Lo*, erfgenaam van huis Lo bij Waltrop, dus dicht bij Rauschenburg en zoo goed als zeker identiek met het Lohus van 1326 [13]).

B. 1359 en 1378, *Wessel van Loe* op Huis Strevelslohe bij Marl, 8 km. ten 0. van Dorsten [14]).

C. 1417, *Wessel van Loe* in dienst van den Hertog van Kleef en door dezen tot ambtman of drost van Holte benoemd en gehuwd met *Elske van Averhus* (= Oberhausen).

Aannemende dus een samenhang
Rauschenburg-Rumsmühle-Rumswinkel
en Rauschenburg-Lohus
en Romswinckel-Loe,
waarbij de *Loe's* in dezelfde plaatsen niet lang na de *Rums-*

3a) Westfälisches Urkundenbuch, VIII, nos. 322 en 323.

4) Julius Schwietens, Geschichtliche Nachrichten iiher den westlichen Theil des Kreises Lüdinghausen, Münster 1891.

5) H. Schubert, Urkunden der Stadt Mülheim a.d. Ruhr. Bonn 1926, Sr. 199. Westfälisches Urkundenbuch, VIII, 1160.

6) Ennen, Geschichte der Stadt Köln, V, no. 62.

7) Gelegaliseerd afschrift St. Düsseldorf, Kleve Lehen Gen. 1, fo. 230v. in familiearchief R.

8) Schubert, a.w. 270, 285 & 288.

9) Th. Ilgen, Quellen zur inneren Geschichte der niederrheinischen Territorien, Herzogtum Cleve, III, p. 391.

10) Ilgen, a.w. III, 384, vlg.

11) Schwietens, a.w.

12) Westf. Urkundenbuch, VII, no. 2564.

13) Lacomblet, III, 150.

14) Lacomblet, 111, 815.

winckel's optreden, dan kan men zich niet aan den indruk onttrekken, dat beide geslachten aan elkaar vermaagschapt waren en misschien zelfs wel de ***Loe's,*** al dan niet legitiem, uit de ***Rumswinckel's*** zijn voortgesproten.

In hoeverre al deze veronderstellingen op waarheid berusten, zal thans moeilijk meer te achterhalen zijn.

Opmerking verdient in dit verband de vermelding in de beide hs. genealogieën van 1840 en 1906: dat omstreeks 1500 een ***Margaretha Romswinckel, Fräulein de Loë*** leefde, die een dochter zou zijn geweest van *Godschalck R.* en ***Maria Mumm gen. Baersdonck.*** Van Epen vertelt daarbij, dat zij als zoodanig in verschillende handschriftelijke geslachtslijsten vermeld wordt, zonder deze echter nader te preciseeren. Noch van haar, noch van haar ouders is verder ook maar eenig spoor teruggevonden; wellicht baseerde v. E. zich op een door hem vermelde aanteekening van van Spaen in het archief van den Hoogen Raad van Adel, luidende: „Deze Romswinckels de gueule à la spiral d'or worden gezegd b(astaarden) te zijn van Loe tot Wissen [16])".

Verband tusschen de geslachten Loe en Romswinckel moet wel hebben bestaan: verschillende gegevens, welke over beide geslachten tot ons zijn gekomen, geven aanleiding ons hierop nader te bezinnen.

Allereerst de voornaam ***Wessel:*** deze mag zonder overdrijving typisch voor de ***Loe's*** worden genoemd. Hij komt immers reeds voor bij ***Wessel in Lo (1230)*** om over ***Wessel vamme Loe*** (1335) en ***Wessel van Loe*** (1359), met wien de geregelde stamreeks aanvangt, in legitieme en illegitieme takken een ongekend groote verbreiding te vinden, totdat de laatst bekende ***Wessel van der Loo,*** geboortig uit Orsoy aan den Nederrijn, in 1800 te Rotterdam den laatsten adem uitblies.

Houdt men rekening met het feit, dat het nageslacht van ***Wessel*** en de „virago" ***Gertrud*** den geslachtnaam *Romswinckel* voerde, dan doen zich nu verscheidene mogelijkheden vóór:

1° Wessel was een ***Romswinckel,***

2° Wessel behoorde tot een ander geslacht. In het laatstgenoemde geval kan hij een — al dan niet wettige — ***Loe*** zijn geweest.

Bovendien is mogelijk, dat ***Gertrud,*** die blijkens de aanduiding „virago" als van voornamer afkomst dan haar man mag worden beschouwd, eene ***Loe*** is geweest. Ook Prof. Huyskens bovengenoemd oppert deze mogelijkheid. Daartegenover staat, dat in de gedrukte genealogie ***Loe*** (Leo van de Loo, Geschichte der Familie van de Loo-von Loe, Essen a/d Ruhr, Heft I 1918, Heft 111 1933. Selbstverlag) niets hieromtrent wordt vermeld, terwijl ook Prof. Ernst Tode in het Loe-archief op kasteel Wissen niets daarvan heeft kunnen vinden.

Beschouwen wij thans de mogelijkheid, dat ***Wessel*** een Loe zou zijn geweest, eens wat nader.

De eenige Loe, die als vader van ***Johan R.*** in aanmerking kan komen is ***Wessel van den Loe*** (ca. 1430-ca.1506), drost te Holte en ambtman in de Lymers te Zevenaar. Diens gelijknamige zoon Wessel (ca. 1470-1544) komt niet in aanmerking, daar Johan R. blijkens hierna te vermelden acte niet veel later, wellicht zelfs eerder, dan 1460 geboren kan zijn.

Deze acte nu is een charter van 5 Januari 1487 [17]), houdende een overdracht van een hofstede met land, geheeten

[16]) Hooge Raad van Adel, copie van eene aanteekening, kennelijk afkomstig van van Spaen.

[17]) Vondst, van wijlen den Heer J. de Groot te 's-Gravenhage; de acte berust thans in het „Archiv der ehemaligen Herrschaft Witten" in het Märkische Museum tc Witten a.d. Ruhr.

„dye haiffstadt" in het kerspel en gerecht van Beke (nabij Miilheim a.d. Ruhr) aan „Johann Romswinckel, nutertyt dienre Wessels van den Loe, Barbaren synre echten huisvrouwen" en hunne erfgenamen.

Nu is het een bekend feit, dat in de late middeleeuwen en nog langen tijd daarna, de adellijke heeren geenszins trachtten hun doorgaans niet zeldzame illegitieme nakomelingschap te verdonkeremanen — er integendeel soms zelfs trotsch op waren — en in ieder geval voor hun tijdelijk welzijn opkwamen, en wel door hen in hun dienst te nemen of hen door schenking of beleening van goederen te voorzien. — Een enkele vermelding van Johan R. als dienre = gemachtigde, wellicht rentmeester of beheerder van Wessel's bezittingen, behoeft nog geenszins in die richting te wijzen, doch indien ook Johan's zoon en diens nakomelingen, tot diep in de 17e eeuw toe, constant in het voetspoor der Loe's te vinden zijn en overal belangrijke ambten bekleeden, daar waar de Loe's de eerste viool spelen, dan kan hier nauwelijks meer aan een toevallige samenkomst worden gedacht. De volgende acten zullen dit nader verduidelijken.

Allereerst een van 1537 Juni 2 [18]), waarbij Gottschalk Roensswinckel genoemd wordt als „Burggraaf te Wissen" en Diener van Elisabeth van Wylick, weduwe van Matthias van Loe en Jonker Frans van Loe, Heer tot Wissen. — Deze ***Gottschalk R. is*** dus — blijkens het Lijfgewinsboek — de zoon van ***Johan R.,*** m.a.w. de mogelijke illegitieme kleinzoon van ***Wessel van den Loe.*** terwijl ***Matthias*** en *Frans van den Loe* resp. diens legitieme zoon en kleinzoon waren.

Het kasteel Wissen aan de Niers — de graven von Loë bewonen het nog tot op den huidigen dag — blijkt Godschalk R. niet lang na 1537 weer te hebben verlaten, want op 15 Juli 1544 zien wij hem in functie als „richter" in de Kleefsche stad Holte [19]), op welken datum hij met het goed „Angen Ende", kerspel van Walsum (ten W. van Holte, tegenover Orsoy a.d. Rijn) beleend wordt.

Het geslacht Loe nu stond in de nauwste betrekking tot stad en ambt Holte. Zooals reeds vermeld bekleedde Wessel van den Loe (ca. 1370-1456), — grootvader van den zooeven genoemden Wessel — van 1417-1420 het drostambt, terwijl hij in 1447 als belooning voor de door hem en zijn zoon Johan van den Loe tijdens de „Soester Fehde" (1444-1449) verleende militaire hulp vanuit het kasteel Holte, van den Hertog van Kleef stad, ambt en kasteel van Holte voor 9.000 Gulden in pacht ontving. Dit pand is langer dan een eeuw in het bezit der Loe's geweest, daar het pas in 1557/'58 door Hertog Willem van Kleef kon worden ingelost. Het drostambt werd gedurende die periode achtereenvolgens waargenomen door:

Wessel	van den Loe	1417-1456
Johan	„ „ „	1456-1476
Wessel	„ „ „	1476-1506
Matthias	„ „ „	1506-1536

[18]) Leon. Korth, Das Gräflich von Mirbach'sche Archiv zu Harf f, p. 270, no. 1689. Wellicht ten overvloede zij hierbij opgemerkt,, dat een „burggraaf" in het geheel geen burcht bezat en trouwens ook volstrekt geen graaf was, doch de militaire commandant van het kasteel van zijn „heer. in casu van Kasteel Wissen, die meestal ook voor het noodigc onderhoud van het gebouw zorg tc dragen had. Deze en dergelijke functies werden veelal aan natuurlijke zonen van adellijke geslachten opgedragen. Een uitvoerige instructie voor een burggraaf is te vinden bij H. Schubert, a.w. p. 349... Later in de 16e en 17e eeuw verloren de middeleeuwsche kasteelen hun strategische beteekenis en werd „burggraaf" louter een titel, die door den soeverein kon worden verleend hij opneming in den adelstand (briefadel).

[19]) Staatsarchiv Düsseldorf, Mns. C 16, fo. 98.

Deze en andere verwijzingen van van Epen naar het Düsseldorfer Archief zijn niet gecontroleerd kunnen worden, wel crhter de mededeeling, dat ook van Spaen deze beleening vermeldt.

Frans . . . . ,, 15361557
Wessel ,, ,, ,, 1561.

en daarna diens schoonzoon:

Johan van Wylick X Elbrecht van den Loe [20].

Nochtans was Holte niet de eenige plaats, waar de Loe's een domineerende positie innamen, en de R. onmiddellijk na hen belangrijke functies bekleedden en dikwerf als hun plaatsvervanger fungeerden, n.l. als richter, de eerste persoon ter plaatse bij afwezigheid of ontstentenis van den ambtman of drost.

Op 17 November 1546 vinden wij n.l. dezen Godschalk R. als ,,Richter" in de eveneens (sinds 1473) Kleefsche stad Goch [21], zooals trouwens het Lijfgewinsboek ook reeds vermeldde. Hierbij dient opgemerkt, dat ***Godschalk R.*** die acte zegelde met het *Loe*-wapen (vermeerderd met een horizontalen staaf, welke de einden verbindt), op welk feit hieronder nog nader wordt teruggekomen.

Ook in Goch nu waren de Loe's als drosten gevestigd, en wel o.a. juist de reeds genoemde Frans van den Loe, Heer tot Wissen [22], dus dezelfde, bij wien Godschalk R. in 1537 burggraaf geweest was.

Verdere vermeldingen van Godschalk R. in genoemde functie vinden wij in 1545 [23], 1548 [24], 1551 [25] en 1556 [23]. In 1558 wordt hij beleend met een water in de Niers bij Goch [26], terwijl de laatst bekende oorkonde met zijn naam dateert van 22 Aug. 1559 [27]. Hier vertoont zijn zegel het Loe-wapen met als randschrift: Gotschal.. .R.... ..ck..l.

Afgezien van ***Wessel,*** den onbekenden stamvader van het geslacht, vader van ***Johan Rumswinckel,*** heeft ook een bewezen Romswinckel den minder algemeenen voornaam Wessel gedragen, en wel Godschalk's broer ***Wessel R.,*** dood 16-8-1556. In het Lijfgewinsboek komt zijn naam niet voor. Zijn Nederrijnsche bakermat heeft hij vaarwel gezegd en vermoedelijk had hij weinig contact met zijn familie, aangezien hij zeer waarschijnlijk in of in de buurt van Deventer woonde. Den 25 Maart 1542 wordt zijn vrouw ***Elsa Romswinckell*** als oudste zuster van wijlen *Herman van Kunre* (het Veluwsche geslacht afkomstig van Kuinre aan de voormalige Zuiderzee) beleend met het (Luttiken-)Wesefelt in Twello, terwijl Wessel R., haar man, hulde en eed doet [28]. Na zijn dood ontvangt Wessel's broer ,,Goesschalck Roenswinckel" 16 Augustus 1556 ter leen ,,sien anpart des erves ind guedes Weseveldt". In het Deventer archief bevinden zich nog meer acten over dit echtpaar, zoo in het ,,Liber Renunciationum", 1540-1549 [29] op 24-4-1543, terwijl op fo. 284 van dat archiefstuk vermeld is: ,,voir die Berchpoirte achter Romswinckels olymolen". Ook het ,,Liber Attestationum" [29] bevat over hen nog verschillende acten. Van kinderen uit dit echtpaar is niet gebleken.

Het ligt voor de hand, dat Wessel R. zijn echtgenoote naar haar geboorteland gevolgd is, en niet omgekeerd, daar telkens zij beleend wordt en haar man slechts als hulder fungeert. Vandaar dan ook, dat zijn naam in Nederrijnsche archieven niet gevonden is.

20) Ilgen, a.w., I, p. 315.
21) Sta. Düsseldorf, Cleve-Mark, no. 1892, 3/4 a.
22) Robert Scholten, Kloster Grafenthal. p. 136.
23) Annalen für die Geschichte des Niederrheins, dl. 75, p. 62/63.
24) Sta. D'dorf, Cleve-Mark, Markenwaldungen, 2 II, fo. 117.
25) idem idem 1910, 1/2, 3/4, 4/5.
26) idem idem Mns. C. M., fo. 133.
27) Archiv der evangelischen Gemeinde in Goch, Abt. II, 1 (1. Band 2)
28) Leenboek van de Heerschap Bronckhorst, R. A. Arnhem.
29) Gem.-arch. Deventer; zie Mr. J. Aequoy, Inventarissen van de rechterlijke archieven der stad Deventer, van het schoutambt en de ambtmannie Colmschate (Verslagen 's Rijks Oude Archieven XXXIV, 1911, blz. 449-500) Nrs. 6 en 55.

Thans komen wij aan de derde generatie Romswinckel, en wel aan *Johann* en ***Matthias R.,*** zonen van ***Godschalk R.***

Eerstgenoemde is de schrijver en eerste eigenaar van het Lijfgewinsboek en werd volgens zijn eigen opgave op 1 December 1545 geboren. Reeds op 7-9-1561, toen hij dus nog geen 16 jaar oud was, werd hij met het goed ,,Angen Ende" beleend [30], waarmede zijn vader in 1544 beleend was geworden. Op 20 Juli 1596 wordt deze beleening nog eens vermeld [31]. Deze opgaven zijn echter in dit verband van minder belang. Interessanter is het feit, dat *Johann R.* op 5-8-1596 beleend wordt met 12 halve morgen en 6 roeden lands, gelegen in het kerspel Duiven in het land Lijmers [32], welke beleening nog eens op 14 Aug. 1601 vermeld wordt [33].

Het drostambt van de Lijmers — waarvan de grenzen door politieke gebeurtenissen herhaaldelijk werden verlegd, doch dat geographisch ligt tusschen Westervoort en Elten, met Zevenaar als bestuurscentrum en voornaamste plaats — was evenals dat van Holte vele generaties lang bekleed geweest door de Loe's. De reeds genoemde Johan van den Loe was behalve drost van Holte sinds 1436 ook Ambtman in de Lijmers, op welk gebiedsdeel hij aan zijn hertog, Adolf van Kleef, een som van 800 oude schilden geleend had, die deze van plan was binnen 4 jaar af te betalen [34]. De chronische geldverlegenheid van het hertogelijk huis echter was oorzaak, dat uit de 4 jaar niet minder dan 170 jaar werden, daar de som pas in 1605 kon worden afgelost. Ook hier weer dezelfde gevolgen als in Holte: de Lijmers stond van 1436-1558 onder bestuur der Loe's, terwijl verder na dat jaar de functie van ambtman of drost achtereenvolgens op twee schoonzoons overging, en wel als volgt:

1436-1476	Johan van den Loe
1476-1506	Wessel ,, ,, ,,
1506-1544	Wessel ,, ,, ,,
1544	Heinrich van de Recke X Anna van den Loe
1594-1605	Peter van Aldenbockum × Margaretha Elisabeth van den Loe.

In deze Lijmers nu had Johan R. behalve grondbezit ook een functie, en wel dien van ,,Richter", in welke waardigheid hij op 25-6-1606 de huwelijksche voorwaarden onderteekent van Antony van Aeswijn en Geertruide van Aldenbockum, dochter van den laatstgenoemden ambtman [35].

Behalve in deze functie wordt hij in vele Zevenaarsche acten als schepen vermeld en wel van 1585 tot 1611 [36], dus niet minder dan 26 jaar. In 1612 is hij overleden, nalatende zijn weduwe Elsken upten Haitzhövel, die nog in 1614 vermeld wordt, als zij de helft van een huis op de Markt te Zevenaar aan den magistraat dier stad tot een Raadhuis opdraagt.

Een merkwaardigheid is ten slotte nog, dat omstreeks 1589 de ,,geestelijcke Toffer Barber Roemswynckel" voor Pastoor Willem Te Laer in Zevenaar 'haar testament maakt en een memorie in de Zevenaarsche kerk sticht [36]. Deze Barber R. was dus katholiek, en waarschijnlijk een zuster van Johan R., misschien ook wel een zuster zijns vaders Godschalk R. Zij zal immers wel vernoemd zijn naar Barbara Koermans, echt-

30) Sta. Düsseldorf, Mns. Cleve-Mark 16, fo. 146.
31) idem Mns. Cleve-Mark 17, fo. 12.
32) idem idem fo. 16.
33) idem idem fo. 69.
34) Ilgen, a.w. II, 310.
35) Origineel in het Archief Mej. Cracyvanger te Naumburg/Saale. Afstammelinge van Matthias R., den gezant.
36) Mededeeling van den Heer A. G. van Dalen, Arnhem, schrijver van het werkje: „Nederlandse Geschiedenis in en om de Liemers". 1939.

genoote van grootvader Johan R., en hoewel de overige familieleden, waarschijnlijk reeds Godschalk en zeker zijn zoon Johan R.. de nieuwe religie bleken toegedaan, is de oude dame toch blijkbaar niet van het geloof harer vaderen afgestapt.

Johan Romswinckel heeft het geslacht niet kunnen voortzetten; de nog bloeiende takken stammen van zijn broer *Matthias R.* (1552-1621), gehuwd met *Henrica van Holthuysen,* eerst schepen, dan richter te Goch. Op 24-8-1584 maakt hij een magescheid met zijn broer *Jan en* zijn zuster *Margaretha,* echtgenoote van *Petrus de Pottere* [37]). Bij deze gelegenheid zegelen haar broers voor de eerste keer met het wapen der drie concentrische ringen, dat thans nog door de familie gevoerd wordt, geheel anders dus dan hun vader Godschalk, wiens zegel boven is beschreven. Een en ander zal hieronder nog nader ter sprake komen.

De zonen van *Matthias R.* waren o.a. *Frans* en *Godschalk R.* van welken laatste de huidige Nederlandsche tak afstamt. Frans was „Fürstlicher Rentmeister in der Lijmers in Sevenaer", blijkens een origineelen brief in het Archief Romswinckel van 17-7-1611. Hij was dérhalve Rentmeester van den Keurvorst van Brandenburg geworden, nadat het geheele hertogdom Kleef, en dus ook de Lijmers, na overlijden van den laatsten hertog in 1609 door erfenis aan Brandenburg gekomen was. Mogelijk is de grafzerk, vermeld in den bovenvermelden brief van *1781,* van hem geweest.

Zijn zoon, wederom een *Matthias R.,* zonder twijfel de grootste van zijn geslacht, heeft de relatie met den Grooten Keurvorst nog weten uit te breiden daar hij het tot „Churvorstelijcker Brandenburgs Justitie Hofgerichtsraet des Hertogdoms Kleef en de Graefschap van de Marck" gebracht heeft, later Vice-Kanselier in Kleef en gezant van den Keurvorst bij de Staten in Den Haag, 1666-1681. Zijn uitgebreid gezantschapsarchief berust ten Algemeenen Rijksarchieve.

Zegel van *Godschalk Romswinckel*

Opgedrukt, onder (slechts gedeeltelijk zichtbare) papieren ruit; Staatsarchiv Düsseldorf, Cleve-Mark, oorkonde No. 2971-2972.

Door den zegelaar gebruikt in zijn qualiteit van richter, anno 1557; archief Klooster Gaesdonck. (Foto naar gipsafgietsel hiervan in familiearchief Romswinckel).

(foto's Romswinckel).

Het bovenstaande is het voornaamste, dat over de oudste generaties Romswinckel gezegd kan worden. De genealogie opent geen verdere perspectieven omtrent de al of niet juistheid der filiatie Wessel van den Loe — Johan Romswinckel, zoodat langs anderen, en wel heraldischen weg, getracht moet

[37]) Origineel in het fam.-arch. Romswinckel.

worden, of er te dien aanzien wellicht meer klaarheid te verkrijgen is.

Het wapen *Loe* vertoont: (in zilver) een (zwart) hengsel, welks einden in driedubbele pijlpunten uitloopen.

Zooals reeds vermeld, zegelt Godschalk R. herhaalde malen als „Richter" met het hierboven genoemde Loe-wapen, echter voorzien van een horizontale staaf, welke de einden verbindt, en van het randschrift met zijn naam.

Dit blijkt o.a. uit een oorkonde van het jaar 1557 in het archief van het klooster Gaesdonck (ten W. van Goch), waar „Gaedeschalck Rumsswynckell" als richter zegelt met het hierbij afgebeelde zegel. Dit draagt als randschrift: „Gotschal.. Roe(m)swinckel".

In het Staatarchiv te Dusseldorf bevinden zich oorkonden met een gelijk zegel (**Kleve-Mark** nos. 2971 en 2972), welke zegels weliswaar veel minder duidelijk, doch blijkbaar wel van een en hetzelfde stempel afkomstig zijn.

Oppervlakkig gezien lijkt het, of Godschalk R. daarmede zijn afstamming ex Loe heeft willen aanduiden, doch opgemerkt dient te worden, dat Godschalk alle genoemde acten in qualiteit van richter heeft gezegeld in een periode, dat een Loe drost van Holte en Goch was. G.R. zegelde derhalve namens dien Loe als diens vertegenwoordiger bij de rechtspraak, zoodat iedere willekeurige rechter aan een dergelijke oorkonde het Loe-zegel zou hebben gehangen. Dit kan trouwens in overeenkomstige gevallen gemakkelijk worden aangetoond, ook ten aanzien van het burggraafschap.

In 1584 dan komt voor het eerst een privé-zegel der Romswinckels voor, en wel dat met de drie ringen. Nu vertoont het origineele zegel der oude Westfaalsche R. zooals reeds vermeld, een enkelen ring, zoodat de gebroeders *Johan* en *Matthias R.* blijkbaar het oude Rumswinckel-zegel hebben overgenomen, vermeerderd met twee ringen, concentrisch in den oorspronkelijken eenen ring. Dit is op zichzelf geen bijzonderheid, daar het gebruikelijk was, dat een jongere tak het oudere wapen brak met eenige toevoeging.

Wel een bijzonderheid is, dat omstreeks denzelfden tijd een ander geslacht eveneens van den eenen ring op de drie ringen overging, en wel het geslacht *van Grymbergh gen. van Aldenbockum.* In 1523 n.l. zegelt een *Johan vame Grymberge qenannt van Aldenbouchem,* ambtman te Goch, met één ring, terwijl daarentegen *Johan van Grimberg gt. van Altenbochum de Jonge,* eveneens drost te Coch, in 1546 met drie ringen zegelt [38]). De vader, resp. grootvader dezer beide Johan's was waarschijnlijk Jan van den Grimberge gen. van Aldenbockum, gehuwd met Christine van den Loe, zuster van Wessel van den Loe, den mogelijken vader van Johan Romswinckel. Of dit moet worden toegeschreven aan een toeval, veroorzaakt door de vele onderlinge allianties, of speciaal aan een inniger verband tusschen Loe — Grimberg — Romswinckel, zou nog nader dienen te worden onderzocht.

De heraldische bewijsvoering stokt hier dus. Hadden de latere Romswinckels voor zichzelf (dus niet ex officio) een vermeerderd Loe-wapen gevoerd, dan ware hierdoor een belangrijke aanwijzing in de omschreven richting verkregen, doch nu dit niet het geval blijkt te zijn, kan ook de heraldiek hier voorloopig geen nadere opheldering verschaffen.

Het bovenstaande recapituleerend kunnen wij thans de volgende stamreeksen Loe en Romswinckel ter vergelijking naast elkaar leggen:

[38]) Ed. Schulte, Urkunden und Akten zur Geschichte von Wattenscheid, Dl. I, ao. 1930. (Afbeeldingen van zegels in het aanhangsel).

95

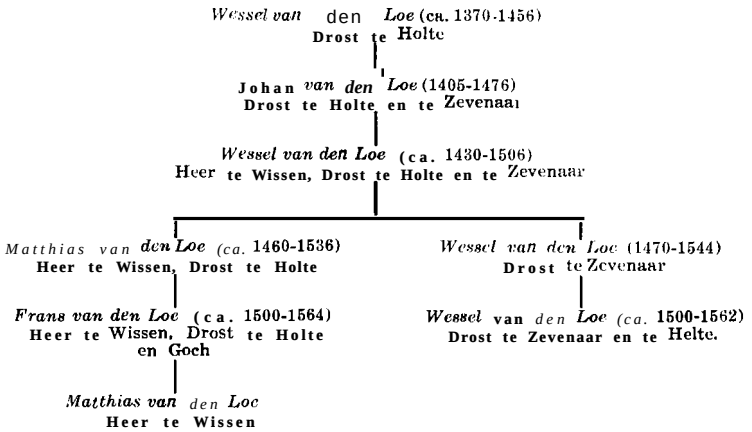

96

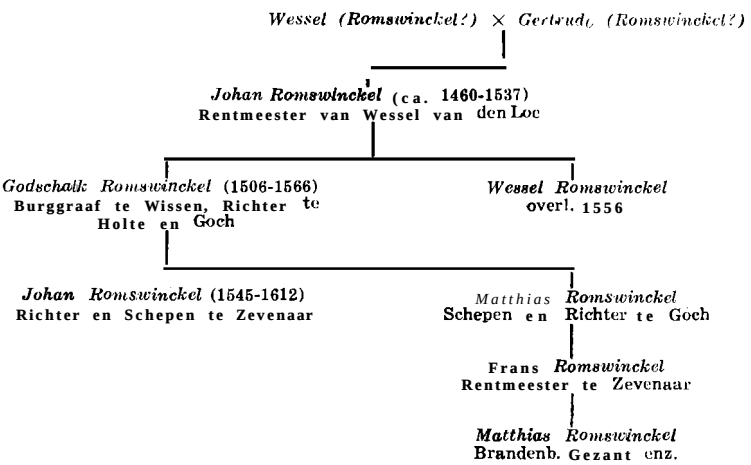

Bij alle overeenkomst echter in voornamen (Wessel - Johan - Wessel, Matthias - Frans - Matthias, bij beide geslachten in dezelfde volgorde!), woonplaatsen en functies, welke op toch wel frappante wijze in het oog springt, dient ook de mogelijkheid eener afstamming uit een anderen Wessel, die geen Loe was, overwogen te worden. Behalve echter de omstandigheid, dat er geen enkel gegeven tegen de gesuggereerde filiatie spreekt en er momenteel ook geen lid van een ander geslacht als de mogelijke vader van Johan R. aangewezen zou kunnen worden, is het eenige punt, dat tegen de onderhavige hypothese zou kunnen spreken, slechts een bewijs uit het negatieve. Dit bestaat uit het feit, dat de archivaris van Kasteel Wssen, wijlen Prof. Ernst Tode in het Loe-archief op dat kasteel geen enkel document heeft gevonden, dat op een illegitiemen zoon van Wessel van den Loe zou kunnen wijzen, hetgeen wèl het geval is met een illegitimus zijns vaders Johan van den Loe, die bovendien den geslachtsnaam heeft bijgehouden en zelfs door Wessel als zoodanig is erkend.

Een definitieve conclusie mag uit al het bovenstaande dus nog niet worden getrokken. De nauwe relaties tusschen de geslachten Loe en Romswinckel, welke zonder twijfel op bloedverwantschap wijzen, meen ik echter wel te hebben aangetoond.

Naschrift. Het was de bedoeling geweest dit opstel vóór zijn publicatie voor te leggen aan den Heer J. de Groot, die een kenner van de middeleeuwsche Westduitsche adellijke geslachten was als weinig anderen in Nederland. Echter heeft de dood van dezen verdienstelijken speurder op 14 Maart 1941 dit voornemen achterhaald. Daar hij echter reeds van alle in dit artikel verwerkte gegevens op de hoogte was en, wat de strekking daarvan betreft, de meening van schrijver dezes als een ernstige mogelijkheid erkende, meent hij wel te hebben mogen verwachten, dat deze regelen de goedkeuring des Heeren de Groot zouden hebben weggedragen.

J. A. M. VAN DER LOO.

Het geslacht Van Teijlingen

te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Vervolg van LX, 60).

IIIa.

Kinderen van Mr. Floris van Teijlingen Augustijnszoon.

(Jonge kinderen van hem werden begraven in de Groote kerk te Alkmaar: 1. tusschen Pinkster en Kerst 1541; 2. tusschen 23 Mei en 5 September 1550).

1. Mr. *Cornelis van Teijlingen*, geboren te Alkmaar, 27 October 1530, overleden te Amsterdam 1604.

In 1557 [134]) en 1566 [135]) komt hij voor als gewikkeld in processen, resp. met Matthijs Vrancken en Sijmon Heyndricks: het laatste duurde reeds van 1560 af. In beide gevallen wordt hij nog poorter van Alkmaar genoemd [136]), doch in 1566 treedt hij ook al op als één der voormannen der doleerende burgerij van Amsterdam, die in 1564 een doleantie, gericht tegen de heerschende regenten, aan de landvoogdes aanboden en nu voor godsdienstvrijheid opkwamen [137]). Zoo wordt hij 23 Februari 1567 met Laurens Jacobsz Reael uitgezonden naar Brederode [138]). Hij behoorde dan ook tot degenen, die uit de stad werden verbannen [139]).

In 1578 keerde hij naar de stad terug, 8 Juni 1601 woont hij aldaar aan de 0.2. Voorburgwal [140]).

Hij was overman der voetboogdoelen in 1560. Na de alteratie van 1578 werd hij commissaris van huwelijksche zaken en kerkmeester der 0.2. kerk. Hij was burgemeester van Amsterdam 1579, '81, '83, '84, '86, '87, '89, '90, '92, '93, '97, 1602 en 1604 en kolonel der burgerij aldaar in 1580 [141]).

134) Sententiën Hof van Holland, fol. 102 en 109, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 179.

135) Sententiën Hof van Holland, fol. 174 en 421, Rijksarchief 's-Gravenhage; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 179.

136) Werd hiermede niet de toestand bij het begin van het proces aangeduid? Het frit dat hij in 1566 nog poorter van Alkmaar wordt genoemd bij een proces dat in 1560 reeds begon, maakt, dit wel waarschijnlijk in verband met de rol, die hij in 1566 al in Amsterdam speelde.

137) Elias, De Vroedschap, Deel 1, blz. XXXVII en XXXVIII.

138) Bijdragen voor Vaderlandsehe Geschiedenis en Oudheidkunde, IIIe reeks, 10e deel, blz. 78 (eerste nummering).

139) Navorscher 1913, blz. 470; Elias, Vroedschap, blz. 163,

140) Trouwboek Amsterdam op dien datum.

141) Elias, Vroedschap, blz. 163.

Hij tr. 7 November 1557 *Gijske* (of *Jitske) Cromhouf,* geboren te' Amsterdam, 6 October 1539, dochter van *Adriaen Reynerfsz. Cromhout en Ydtgen Hillebrandsdochter.* Zijn vijf kinderen volgen onder IV A.

2. *Jacoba van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 29 Februari 1532, jong gestorven.
3. *Johan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 15 April 1533, jong gestorven.
4. *Joostgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 22 Mei 1534. † 1580. Zij tr. le *Albert (Allert) Schenk van Toutenburg,* † vóór 1577 (kinderloos); tr. 2e (huw. voorw. d.d. 3 Augustus 1577) *Pieter Bicker,* zoon van Mr. *Pieter Bicker* en *Anna Pietersdr. Codde.* Hij was reeds tweemaal weduwnaar en hertrouwt na het overlijden van Joostgen van Teijlingen met *Lijsbeth Pieterslr Nooms* [142]).

   Zij hadden één dochtertje dat, twee maanden oud zijnde, in 1580 werd begraven.
5. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 6 Juni 1536, sterft jong.
6. *Anna van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 14 Juni 1537, sterft jong.
7. *Clemens van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1 Juli 1538, sterft jong.
8. *Jacob van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 18 Mei 1540, wordt van 1550 tot 1581 [143]) aldaar vermeld: hij is vóór 3 Februari 1586 overleden [144]); tr. *Eva Dircksdr. van den Berg* [144a]). Vijf kinderen volgen onder IVb.
9. *Clemens van Teijlingen)* tweelingen, geboren te Alk-
10. *Maria van Teijlingen)* maar, 13 September 1542.
11. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1543, sterft jong.
12. *Augusfijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 18 October 1544, begraven in de Groote kerk aldaar tusscnen Mei en Kerst 1571.

    Hij tr. te Amsterdam vóór 1568: *Belij Jansdr.,,*int groene claverblatt", dochter van *Jan Willemsz,* zeepzieder op 't water op de Noorderhoek van de Zoutsteeg en *Trijn Ocker Adriaensdr.;* zij sterft vóór 1 Maart 1619 [145]); na het overlijden van Augustijn hertrouwt zij *Cornelis Albertsz* van Alkmaar [146]). Twee kinderen van Augustijn volgen onder IVc.
13. Mr. *Pieter van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 6 Maart 1548, begraven in de Groote kerk, aldaar, 4 April 1609.

    Hij koopt 12 Januari 1589 een huis van de erven Mr. *Augustijn van Teijlingen Mr. Augustijnsz* [147]). Op 17 Oct. 1597 blijkt hij in een rechtsgeschil met Claes Cornelisz gewikkeld te zijn [147a]).

142) Zie het artikel van C. W. Bruinvis over hem in Navorscher 1915, blz. 360.

143) Oud-Rechterlijk archief Alkmaar, inv. n°. 132, akte dd. 9 Maart 1581.

144) Oud-Rechterlijk archief Alkmaar, iuv. n°. 132, akte' van dien datum.

144a) Transportakte Alkmaar d.d. 8 April 1603 jo Weezenboek Alkmaar. dl. IV. fol. 1322. akte d.d. 31 Januari 1592 en transportakten d.d. 17 Mei 1593 'en 4 Juni 1605.

145) Transportakte van dien datum te Haarlem. Verklaringen van haar erfgenamen: notarieel archief Haarlem, inv. n°. 128, fol. 113.

146) Elias, Vroedschap, blz. 272; de in noot 145 aangehaalde akte.

147) Oud-Rechterlijk Archief Alkmaar, inv. n°. 133, akte van dien datum.

147a) Bij treedt op als mede-erfgenaam van *Catrijn Jacobsdr.* (van Zel), zijn moeder, dio mede erfgenaam was van wijlen haar zuster Geertruyt Jacobsdr. Hij was eischer contra Claes Cornelisz, als nom. uxoris mede erfgenaam van Bouwen Maerts (oud. rechterlijk Archief Noordholland, n°. 4191 (Hoorn), dd. 17 Oct. 1597).

Hij wordt poorter te Alkmaar April 1578, is 1581 één der twee collecteurs van de 100e penning, thesaurier te Alkmaar 1581 en '88 [148]), schepen aldaar 1583 en '85 [149]), weesmeester 1589 en '90 [150]), lid der vroedschap 1591 [151]), burgemeester 1591, '92, '94, 95, '97, '98, 1601, '02, '04, '05, '07 en '08.

Hij tr. *Lijsbeth van Wamelen,* dochter van *Jacob Heijndricksz van Wamelen* en N.N. [152]), begraven in de Groote kerk, Alkmaar, 18 April 1606. Twee kinderen volgen onder IVd.

14. *Adriaan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 16 September 1549, overleden aldaar 18 December 1559, begraven in de Groote kerk te Alkmaar.

IIIb.

Kinderen van Dirk van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Eva van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 7 Januari 1538, overleden te Alkmaar, 23 Mei 1572, begraven in de Groote kerk aldaar, tr. le Mr. *Joost (Jan) van Rijswijk.* overleden 1562, vóór 22 September, advocaat bij het Hof van Holland (zoon: *Joost van Rijswijk,* geboren 22 September 1562, studeerde te Orleans en sterft aldaar December 1586, toen hij juist gepromoverd was); tr. 2e Mr. *Maarten Meijster,* zoon van *M. Meijster* en *Aechte Claesdr.* Raad en rekenmeester van Holland 1570. Hij week 1572 (na 11 Juni [153])) naar Utrecht en huwt daar 2e in 1578: *Elisabeth de Coninck,* dochter van *Alexander de Coninck* en *Beatrix van Wijk* [154]). In 1581 koopt hij het Hooge Huys te Alkmaar [155]). Hij sterft te Utrecht 1603, 77 jaar oud zijnde. Uit zijn eerste huwelijk had hij acht kinderen:
   a. *Eva Meijsfer,* geboren 5 Maart 1565, tr. *Hendrik van Dompselaer,* schepen te Utrecht. b. *Josina Meijster,* geboren 9 Maart 1566, † 2e Paaschdag 1566. c. *Jakob Meijster,* geboren 26 Maart 1567, † Alkmaar 14 September 1573. d. *Peter Meijster,* geboren 10 Maart 1568, † 26 September 1568. e. *Peter Meijster,* geboren 31 Januari 1569, tr. *Cornelia van Schadyck.* weduwe van *Johan van Dashorst, zij* hadden kinderen. f. *Maria Meijster,* geboren 3 Januari 1570, † 16 October 1600. g. *Josina Meijster,* geboren 15 Januari 1571, X Mr. *Viglius Oem,* advocaat bij het Hof van Holland, zij hadden kinderen. h. Anna *Meijsfer.* geboren 6 Mei 1572, † jong.
2. *Marijtgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 22 November 1539; zij leeft nog 4 September 1611, op welken datum zij in de Langestraat te Alkmaar woont [156]), tr. le (huw. voorw. d.d. 26 Augustus 1559 [157])) *Cornelis Jansz van Wittendel,* begraven Groote kerk, Alkmaar,

148) Bruinvis: Regeering, blz. 33.

149) Bruinvis, Regeering, blz. 30.

150) Volgens lijst van weesmeesteren, vóór in één der Weesenboeken, gem. archief Alkmaar.

151) Bruinvis, Vroedschap, blz. 10.

152) Een naamgenoote, *Lijsbeth van Wamelen, weduwe Luijdinckhuysen* werd begraven 12 November 1 606. Zie ook : doop-, trouw- en begraafboeken, gemeente-archief Alkmaar, inv. n°. 55, fol. 8vso., en de vermelding van haar begraven.

153) Blijkens een brief van hem aan zijn schoonvader van dien datum; archief Huis van Zessen, Alkmaar, inv. n°. 396.

154) Navorscher 1920, blz. 87.

155) Zie bij *Dirk van Teijlingen* (I 7).

156) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte van dien datum.

157) Voor notaris *Frans van Teijlingen* te Alkmaar. Hij geassisteerd door Jacob Reijers Boon en Mr. Louis Jacobs, zij door haar rader en moeder.

tusschen Mei en Kerst 1569. Uit dit huwelijk de volgende vijf kinderen [157a]):

a. Jvr. *Geertruida van Wittendel*, geboren 10 Augustus, † 11 October 1560. b. Jkr. Dr. *Jan van Wittendel*, geboren 5 Juli 1562, begraven Groote kerk, Alkmaar, 1 April 1625, dijkgraaf van de Zijpe, burgemeester van Alkmaar 1603 en 1617 [158]), tr. *Machteld Tjepma* weduwe van N. *van der Burch*, dochter van *Jarich van Tjepma* en *Machteld Coenraads* [159]), begraven in de Groote kerk te Alkmaar 10 Juli 1604. Zij hadden 2 kinderen. c. Jkr. *Pieter van Wittendel*, geboren 15 Februari 1565, geneesheer, is 7 Mei 1588 in Bohemen [157a]). d. Jvr. *Geertruida van Wittendel*, geboren 9 October 1569, tr. [159a]) *Jacob Gerritsz Calff*, schout van Alkmaar van 28 November 1605-1616, begraven in de Groote kerk, aldaar, 28 Januari 1616, zoon van *Gerrit Heijndricksz Calff* [160]). Hij was weduwnaar van *Machteld van Teijlingen* [161]). Zij sterft 31 Januari 1613. e. Jkr. *Cornelis van Wittendel*, geboren 23 Januari 1570, sterft ongehuwd te Rome.

Zij tr. 2e *Cornelis van Nes*, poorter van Alkmaar 1574, welke na haar overlijden hertrouwt met *Sara van Wingerden*.

Vier kinderen had zij in haar tweede huwelijk, n.l.:

a. *Jacob van Nes*, geboren 2 October 1574, X te Antwerpen *Agatha Bens*. b. *Anna van Nes*, geboren 2 November 1576, begraven Groote kerk, Alkmaar, 28 December 1651 [162]) (voor haar werd een rouwbord opgehangen), tr. (huw. voorw. dd. 4 September 1611 [163])) *Gerrit Terstege*, (onder) secretaris der Staten van Utrecht, † vóór 2 Januari 1625 [164]) (vier kinderen). c. *Dirk van Nes*, geboren 15 Januari 1579, tr. *Isabée de Voet* (kinderen). d. *Augustijn van Nes*, geboren 6 Maart 1581, † 5 Juli 1582.

3. *Augustijn van Teijlingen*, geboren te Alkmaar, 17 October 1541, waarschijnlijk begraven tusschen 1 Januari en 13 April 1576 in de Groote kerk aldaar.

Hij was „possesseur" van de kapelrije te Mijzen, een dorpje op Schermereiland; als zoodanig komt hij voor 21 Februari 1559 en 17 Januari 1561 [165]). In het proces van 1582 wordt van hem verklaard, dat hij „altijt tvelt ende iacht vrij gebruijckt heeft soo door hem selven als sijne dienaers" [166]). Schout van Alkmaar van 15 Januari 1569-1573 (door de rekenkamer benoemd 9 November 1568, commissie der grafelijkheid bekomen 13 Januari d.a.v. [167])).

4. *Margriete van Teijlingen*, geboren te Alkmaar, 8 Januari 1544, begraven Groote kerk, Alkmaar, 18 Mei 1602. Zij bezat, evenals haar zuster Cornelia, in 1556 een lijfrente op de stad Alkmaar [167a]).

Zij tr. Mr. *Christoffel Booth*, poorter van Alkmaar, April 1578, begraven Groote kerk, aldaar, 9 December 1587.

Hun elf kinderen waren: a. *Emerentia Booth*, geboren 10 December 1561, † 13 Maart 1563. b. een kind, begraven Groote kerk Alkmaar, kort na Pinkster 1564. c. en d. *Jacob en Cornelia Booth*, tweelingen, geboren 4 September 1565, sterven jong. e. *Jakob Booth*, geboren 30 Mei 1568. begraven Groote kerk, Alkmaar, zomer 1570. f. *Maria Booth*, geboren 19 Juli 1570, begraven Groote kerk, Alkmaar, 18 Mei 1584. g. *Eva Booth*, geboren 28 September 1574, in 1620 nog ongehuwd. h. *Emerentia Booth*, geboren 6 Augustus 1575; 8 September 1635 nog ongehuwd [168]). Zij woont dan op de Lange Nieuwesloot te Alkmaar. i. *Augustijn Booth*, geboren 7 Februari 1577, vertrok als jongeman buitenslands. j. *Machteld Booth*, geboren 1579, sterft vóór 8 September 1635 [168]), tr. *Jan Willemsz Benninck en* had een dochter, die 16 Februari 1652 nog ongehuwd was en in haar testament van dien datum [170]) „*Grietgen Jans Benning alias Grietgen van Teijlingen*" genoemd wordt. k. *Dirk Booth*, geboren 5 November 1581, † vóór 10 September 1604 op reis naar Oost-Indië [171]).

5. *Cornelia van Teijlingen*, geboren te Alkmaar, 28 Februari 1548, tr, na 1575 Mr. *Gerard Boóth* († 1600), zoon van *Aert (Adriaan) Booth* en *Geertrui van Leeuwen*, weduwnaar van *Geertruida van Couwenhoven* (begraven in de Groote kerk te Alkmaar tusschen 18 September 1575 en 1 Januari 1576), advocaat en rentmeester van de Grafelijkheid en van de abdij van Egmond en de Hondsbossche, „stadhouder van de leenen van de abdye van Egmont" [171a]).

Zes kinderen: a. *Dirk Booth*, geboren 17 December 1578, procureur bij het Hof van Holland × *Adriana van Rouselle*, dochter van „*Jacques, écuyer, seigneur de Hornettes, échevin* de Mechelen et *Marie Luytens* (of *Ruytens)* dit Bordois [172]) (tien kinderen). b. *Machteld Booth*, geboren 17 Juni 1580, † ongehuwd. c. *Cornelis Booth*, geboren 1581, † ongehuwd. d. *Augustijn Booth*, geboren 31 December 1587, † ongehuwd. e. *Margaretha Booth*, † ongehuwd. f. *Gijsberth Booth*. geboren 1588, † te Amsterdam, 1619, procureur aldaar, × *Margaretha Remmitz* (één dochter).

6. *Aeriaen van Teijlingen*, komt voor 12 October 1565 [173]).

IIIc.

Kinderen van Frans van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Jakob van Teijlingen*, alias *Jakob Basgen*, geboren te Alkmaar, 31 Augustus 1540, † te Amsterdam kort voor Maart 1568 [174]), tr. vóór 1566 te Amsterdam *Trijn*

157a) De goederen van de kinderen morden 17 September 1579 op het meezenbock te Alkmaar gebracht (aldaar, deel III, fol. 485).

158) Bruinvis, Regeering, blz. 20.

159) Weezenboek Alkmaar, deel IV, dd. 28 Februari 1580.

159a) Huw. voorw. dd. 1 November 1609 voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar. Hij woonde Langestraat z.z. te Alkmaar, „waer 't vergulde Calf uythangt".

160) Transportakte Alkmaar, 18 Maart 1621.

161) Zie IVb 3.

162) Blogs van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., blz. 32.

163) Voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar.

164) Transportakte te Alkmaar van" dien datum.

165) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 372. Voordien was deze kapelrije eigendom van de familie du Quesne te Mechelen. (Archief Huis van Zessen, inv. n°. 24).

166) Wapenheraut 1904, blz. 411.

167) Nieuw Biografisch Woordenboek, deel II, kolom 1423.

167a) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 342, 343.

168) Testament van dien datum voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar.

170) Verleden voor notaris A. C. Heemskerk te Alkmaar.

171) Akte van dien datum voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar.

171a) Notaris L. J. Coren, Alkmaar, akte dd. 19 Mei 1583.

172) Collectie Goethals, Brussel, n°. 1038, fol. 78; fichescollectie van het Genootschap.

173) Weezenboek Alkmaar, deel 11, fol. 302.

174) Weeskamer Amsterdam, register 9, f 0. 13.

Claesdr., dochter van *Claes Gerritsz gezegd Bontemantel,* bontwerker „in den bonten Mantel" en *Anna Pietersdr.*, begraven in de Groote kerk te Alkmaar, 25 Maart 1616. Na de dood van Jakob van Teijlingen tr. zij 2e *Hendrick Gerritsz,* zoutzieder, als wiens weduwe zij 10 December 1613 voorkomt [174a]). Zijn twee kinderen volgen IVe.

2. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 13 October 1541, begraven Groote kerk, Alkmaar, vóór kerst 1541.
3. *Adriana* van *Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 3 October 1542, begraven Groote kerk, Alkmaar, tusschen paasch en kerst 1563.
4. Mr. *Adriaan van Teijlingen* [174b]), geboren te Alkmaar, 1 Juni 1545, sterft te Haarlem 1619, bijgezet in de Groote kerk te Alkmaar 31 Maart 1619. Zijn oom Mr. Cornelis Jans van de Nieuwburg gunde hem vóór of in 1563 het „officium van miserere ende deprofundis" in de St. Andries kapel in de Groote kerk te Alkmaar, hetgeen hem jaarlijks XII£ opbracht [174c]).

   Na in Italië gestudeerd te hebben, werd hij 24 Januari 1571 aangesteld tot stadsmedicus van Den Brie1 [175]). Hij trad als zoodanig af 1573. Daarna vestigde hij zich te Haarlem, waar hij één der voorvechters van de Roomsch Katholieken was. In 1581 was hij één der 21 Haarlemsche ingezetenen, die door Coornhert het „oodtmoedigh requeste tot maintenement ofte handthaving van de vrije exercitie der Roomsche religie" lieten opstellen [176]). Door zijn geloofsijver moest hij Haarlem verlaten en vestigde zich te Leeuwarden. Waarschijnlijk koos hij Friesland als verblijfplaats, omdat zijn 2e vrouw er vandaan kwam [181]). Zij bezat o.a. goederen te Ferwerd [177]). In Friesland verkeerde hij, hoewel hij als goed geneesheer bekend stond (hij behandelde o.a. Graaf Ernst Casimir) in behoeftige omstandigheden.

   In 1583 woont hij in de St. Jansstraat te Haarlem. 8 Februari 1589 komen hij en zijn vrouw weer als poorters dezer stad voor [178]), 8 Februari 1593 koopt hij een huis in de Groote Houtstraat aldaar, 26 Mei 1593 verkoopt hij er één in de Cruijsstraat [179]). In 1599 verkoopt hij een leen, dat hij van Frans van Teijlingen, zijn vader, geërfd had [179a]).

   Na zijn terugkeer in Haarlem werd hij stadsmedicus op een jaarwedde van 40 ponden, benevens 9 ponden per jaar voor kleeding; in 1593 werd dit verhoogd tot 72, bij vroedschapsresolutie van 19 Maart 1600 tot 100 ponden. Toen hij een aanzoek ontving om zich te Leeuwarden te vestigen, machtigde de vroedschap burgemeesteren bij resolutie dd. 15 Mei 1602 om zijn salaris te verhoogen, mits hij te Haarlem bleef wonen, Burgemeesteren maakten er toen op 20 Juli 1602 250 ponden van, mits hij zijn leven lang in dienst der stad zou blijven. Toch is dit blijkbaar niet geschied, want in Februari 1611 treden voor hem en een ambtgenoot opvolgers op. Hij schreef: „De ziekten der vrouwen", welk werk niet is uitgegeven [180]).

   Hij is twee maal gehuwd geweest:

   1e *Aeffgen Jansdr. van Zueren,* dochter van Mr. *Jan Jans van Zueren,* burgemeester van Haarlem. Uit dit huwelijk één kind, volgt IVf 1.

   2e vóór 8 Februari 1589 [181]) *Hillegonda Jansdr. Vermeer* (of *Van der Meer),* begraven Groote kerk te Alkmaar, 12 December 1651. Acht kinderen volgen IVf 2 t.m. 9.

5. *Geerfruidà (Guert) van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 19 October 1546. Zij tr. *Pouwels Adriaensz van Foreesf,* wonende op Texel [182]).
6. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 20 November 1548.
7. *Johan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 27 September 1550, begraven in de Groote kerk te Alkmaar 26 Februari 1614.

   Op 7 Februari 1582 koopt hij huizen te Alkmaar; samen met zijn zwager *Jan Jacobsz Stoop* koopt hij 28 Mei 1588 een huis in het Fnidsen (Z.Z.), aldaar: 25 Mei 1588 verkoopt hij een huis op de Mient (W.Z.), 14 Juni 1589 verkoopt hij met meergenoemde zwager weer een huis [183]).

   Op 21 Juni 1573 legt hij voor notaris Jan van Hout te Leiden een verklaring af [184]). In de akte wordt hij 22 jaar oud genoemd. Waarschijnlijk is hij de Jan van Teijlingen, die met vele anderen voorkomt als reder van het schip van *Cornelis Jansz Peng* [185]). Op 2 Augustus 1610 komt hij voor als „voordien pachter vande zoudemate over Alcmaer" [186]), 21 Januari 1612 woont hij op de Bierkade aldaar [186]).

   Hij tr. *Alidt Jacobsdr Stoop,* dochter van *Jacob Dircks Stoop,* begraven in de Groote kerk te Alkmaar, 6 Januari 1627. Zijn kinderen volgen onder IVg.

8. *Cornelia van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 25 Juni 1552.
9. *Willem van Teijlingen,* geboren 27 Juli 1554.
10. *IJsbrant van Teijlingen,* geboren 13 September 1555, overleden te Kampen, tusschen 1 Maart en 14 Maart 1612 [188]).

    In een testament van zijn vader [189]) wordt medegedeeld, dat hij en zijn tweelingbroeder *Aelbert* (zie no. 11) de jongste kinderen zijn en in een bijzondere positie

174a) Notarieel archief Alkmaar, inv. n°. 100. Zij is dan poorteres van Alkmaar en geeft een volmacht aan haar zoon *Pieter Jacobsz van Teijlingen.*

174b) Mr. *Adriaen van Teijlingen,* doctor in medicijnen wordt hij meestal genoemd. (Zie transportregister Haarlem, akte dd. 11 Februari 1610, notarieel archief Haarlem inv. n°. 7, fol. 334, akte dd. 18 Juli 1587. Bij de laatste akte geeft hij een volmacht af). Een verklaring betreffende Mr. Adriaen van Teijlingen dd. 5 November 1582: notarieel archief Haarlem, inv. n°. 5, fol. 125.

174c) Archief Huis van Zessen, inv. n°. 26.

175) Navorscher 1880, blz. 65 en 66; zie voor zijn emolumenten als zoodanig aldaar.

176) Zie hierover uitgebreider: Nieuw Biografisch Woordenboek, deel II, kolom 1422.

177) Akte dd. 22 Maart 1596 voor notaris M. van Woerden Jansz te Haarlem.

178) Notarieel-archief Haarlem, inv. n°. 8, fol. 36.

179) Transportregisters Haarlem, akten van die data.

179a) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 14, fol. 260, akte dd. 16 Nov. 1699. Hij geeft hierbij volmacht aan zijn neef *Johan van Teijlingen* te 's-Gravenhage.

180) Schrevel: Harlemias, blz. 402.

181) Notarieel-archief Haarlem, inv. n°. 8, fol. 26. Testament; zij is zwanger; haar familie van moederszijde woont in Friesland, van vaderszijde in Holland.

182) Over hem: Gen. Her. Bladen 1912, blz. 174, noot 5.

183) Transportregisters Alkmaar, akten op die data.

184) Oud Holland XXVI (1908), blz. 52, 53.

185) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 14 Januari 1599.

186) Notarieel-archief Alkmaar, inv. n°. 100, akte van dien datum. Uit transportakte Alkmaar dd. 3 Juni 1604 blijkt, dat hij en Pieter Lourens Comans in 1600 en 1601 „pachters van consumptie van t sont" waren.

188) Register van Charters en Bescheiden gemeente-archief Kampen op die data.

189) Verleden voor notaris Coren te Alkmaar, 11 November 1572.

verkeeren, welke echter, kortheidshalve niet nader wordt aangeduid (!).

Hij woonde 1586 te Enkhuizen, waar hij vaandrig was [190]), later te Hoorn waar hij 15 Maart 1593 voorkomt, gewikkeld in een proces met Ariaen Jansz Hoenderman [190a]) en daarna te Kampen waar hij 15 Juli 1601 een huis, hof en erve aan de Burgwal koopt. Op 23 November 1592 wordt IJsbrant, vendrich in de compagnie van capiteyn Roodt zijnde, benoemd tot kapitein over die compagnie [191]). Als zoodanig komt hij voor 1 Maart 1612. Hij ligt dan te Kampen [192]). Hij werd als kapitein vervangen door Jhr. Johan de Hertogh, die 14 October 1617 zijn commissie ontving [193]).

Hij tr. *Haesgen Florisdr. Keerskorf*, die sterft te Kampen nà 18 Augustus 1623 [193a]) vóór 22 October 1625 [194]). Zijn acht kinderen volgen onder IVh.

11. *Aelbert van Teijlingen*, tweelingbroeder van no. 10, geboren te Alkmaar, 13 September 1555 [194a]). Hij komt voor, als wonende te Alkmaar, 7 Augustus 1630 [195]). Het laatst wordt hij genoemd in een getuigenverklaring dd. 3 October 1640 voor notaris J. van Everdingen te Alkmaar.
12. N. *van Teijlingen*, geboren te Alkmaar, 29 Januari 1558, overleden vóór 11 November 1572 [196]).

(Wordt vervolgd). ROEL KAPTEIN.

Het geslacht Gronovius,

INLEIDING.

Het is wel zeer merkwaardig te noemen, dat een geslacht hetwelk zoo vele geleerde mannen heeft voortgebracht, nog nimmer beschreven werd. De n a a m wordt op allerlei wijzen geschreven: Gro(e)nou, soms ook met w inplaats van, of achter de u, totdat met den Deventer hoogleeraar J. F. de verlatijnschte vorm regel werd en bleef. Naar mijn vermoeden zal Gronau bij Enschedé wel de plaats van herkomst zijn.

Over de in Duitschland gebleven takken is nog weinig bekend. Hetzelfde geldt van den huidigen staat der familie in Indië, die volgens eenen brief van Mr. Bloys van Treslong Prins, daar voor 15 jaren nog bestond. Aanvullingen daarop moeten vooreerst, als onverkrijgbaar blijven rusten. Wat betreft oudere generaties, veel daarvan ontleen ik aan gegevens, ontvangen van ons medelid Jhr. H. H. Röell, die buiten eigen vondsten in de registers van Deventer, beschikte over een h.s. van Scheltus van Kamferbeek. Vervolgens aan mededeelingen van ons medelid G. L. Maaldrink, die studie maakte van den familienaam Groenou h.t.l.

Tenslotte heeft Dr. W. H. van Seters te Amsterdam mij bijzonder verplicht door aanvullingen betreffende het nageslacht van den Leidschen magistraat Mr. L. Th. Gronovius.

190) Oud-Rechterlijk Archief Noordholland, inv. n°. 4179 (Hoorn), akte dd. 10 Maart 1586.

190a) Oud-Rechterlijk Archief Noordholland, inv. n°. 4186, akte van dien datum. (Hoorn).

191) Commissieboeken, Rijks Archief 's-Gravenhage.

192) Register van Charters en Bescheiden gemeente-archief Kampen op dien datum.

193) Commissieboeken, Rijks Archief 's-Gravenhage.

193a) Testament van dien datum, Kampen, fol. 125.

194) Register van Charters en Bescheiden gemeente-archief Kampen, deel VII, blz. 491.

194a) *Aelbert Franssen van Teijlingen*, wonende binnen Alkmaar, wordt in een akte dd. 21 Maart 1638 (voor not. B. J. Heerencarspel te Alkmaar) 65 jaar oud genoemd. Dit zal waarschijnlijk een vergissing zijn.

195) Transportregisters Alkmaar; akte van dien datum.

196) Akte van notaris Coren te Alkmaar van dien datum.

Het tijdperk van bloei te Deventer en te Leiden is vrijwel volledig en bevat aan de bronnen getoetste namen en data, tot nog toe doorgaans verkeerd weergegeven in biographische woordenboeken.

Het w a p e n is: in blauw een zilveren keper van onderen vergezeld van een zilveren en daaronder van twee gouden rozen. De variant met rood veld is vermoedelijk te wijten aan eene graveerfout bij van Rijckhuysen.

GENEALOGIE.

1. *Jacob Gronow*, afkomstig uit Munsterland, vestigt zich te Wismar in Mecklemburg en tr. aldaar *Gertrud Kempters*.

   Uit dit huwelijk:

   1. *Jacob*, volgt 11.
   2. *Anna Gronow*, tr. le *David Schellenbosch* uit Lübeck; 2e *Joachim Fonaglus*.

11. *Jacob Gronow*, koopman en groothandelaar te Wismar, tr. 1572 *Catharina van Hare*, † *1593*, dr. van den burgemeester Franciscus aldaar.

    Uit dit huwelijk:

    1. *David*, volgt 111.
    2. *Georg, Jacob, Catharina Anna* en *Engel*, waarvan niets bekend is.
    7. *Gertrud Gronow*, † *1597*, tr. *Nicolaus Glagau*.

111. *David Gronow*, geb. Wismar 15 Dec. 1575, J.U.Dr., ruim 20 jaren raad van Johann Friedrich Hertog van Holstein, aartsbisschop van Hamburg en Bremen, bisschop van Lübeck; Gronow was wijders kanunnik van het domkapittel te Hamburg en syndicus van Bremen, † Bremen 27 Juli 1631, tr. Hamburg 1 Juli 1610 *Margarethe Langermann*, geb. aldaar 1 Mei 1594, † aldaar 25 Nov. 1655, dr. van Lorenz, domheer (kanunnik) en senior te Hamburg, raad van Johan Adolph Hertog van Holstein, en Anna Meulken, eerder wede van Weindenhof.

    Uit dit huwelijk:

    1. *Johann Friedrich*, volgt IV, na zijnen broeder.
    2. *Lorenz*, volgt IVbis, vóór zijnen broeder.
    3. *Anna Catharina Gronow*, geb. Hamburg 11 Sept. 1616, † 20 Mei 1648, tr. 4 Mei 1634 *Johann Helm*, hof- en kanselarijraad van den aartsbisschop van Bremen.
    4. *Gertrud Elisabeth Gronow*, tr. Mathias van Haren, minister van den koning van Zweden.
    5. *Jacob Gronow*, geb. 7 April 1621, † 29 Maart 1631, begr. Bremen.
    6. *Margaretha Judith Gronow*, † *29* Oct. 1694, tr. *Mathias van Heyn*, kapitein.
    7. *Anna Marie Gronow*, geb. 20 Mei 1625, † 10 April 1662, tr. le 1655 *Paul Buck*, ritmeester te Hamburg: 2e Joachim Filer, kolonel.
    8. *Ulrich David Gronow*, geb. 5 April, † 10 Oct. 1628.

    9-10. *Marie* en *Cecilia Gronow*.

IVbis. *Lorenz Gronow*, geb. Hamburg 12 Sept. 1614, † aldaar 5 Nov. 1680, kapitein te Hamburg, genaamd „de geleerde kapitein"; hij sprak Latijn als Duitsch. verder Engelsch, Fransch en Hollandsch, las in de kazerne de Grieksche klassieken, tr. N.N.

Uit dit huwelijk:

1. *Lorenz Johann Gronow*, tr. *Elisabeth Wetken*.
2. *Margarethe Anna Gronow*, tr. *van Spangen*.

3-5. Elisabeth, Marie Gertrud, Cecilia Catharina Gronow.

IV. *Johann Friedrich Gronow, later Gronovius,* peetekind van den Hertog van Holstein, geb. Hamburg 7 Sept. 1611, opgevoed bij zijnen grootvader Langermann, studeerde te Leipzig, Jena, Altorf. Nürnberg, in 1633 te Bremen terug, vicaris en domheer te Hamburg, gaat op raad van Hugo de Groot naar Holland: in Leiden hinderen de twisten onder de geleerden hem dermate, dat hij naar den Haag vertrekt, waar hij eene plaats als gouverneur t.h. van Michiel Pauw te Amsterdam aanvaardt. Hij reist vervolgens eenige jaren in Frankrijk en Italië en promoveert tot Dr. Juris te Angers 1640. Op 25 Maart 1642 werd hij benoemd aan het Atheneum te Deventer tot hoogleeraar in de welsprekendheid. Hij genoot er groot vertrouwen bij de burgerij en werd, wat voor het eerst met eenen hoogleeraar aldaar geschiedde, 22 Febr. 1651 gemeensman. Na doode zijner vrouw wilde hij Deventer verlaten en volgde 8 Aug. 1658 Daniël Heinsius op als hoogleeraar in Grieksch en geschiedenis te Leiden, in 1661 was hij daar rector, doch kreeg hevige woorden met de magistraat, daar hij zich stipt wilde houden aan de verordeningen der Staten en die wilde naleven. In 1665 volgde hij Ant. Thysius op, als bibliothecaris der Universiteit en werd 18 Oct. 1667 tot scholarch benoemd. Het was een geleerde op alle gebied, doch bij uitstek Latinist. Hij † Leiden 27 Dec. 1671 en was 10 Dec. 1642 te Deventer aangeteekend en 15 Jan. 1643 aldaar gehuwd met *Aleida ten Nuyl,* geb. aldaar 6 Dec. 1619 (doop echter niet te vinden), † aldaar aan de pest 8 Juli 1656, kort na 3 harer dochters, dr. van Jacob, gemeensman te Deventer en diens tweede vrouw, Maria Morleth uit Arnhem, tr. 2e, aanget. Deventer 5 Nov., getr. Gorssel 18 Dec. 1659 *Catharina Glagau,* geb. Deventer 7 Maart, ged. aldaar 15 April 1604, † Leiden 27 Sept. 1669, wed. van Gerrit Kluppel en van Coenraad Nilant en dr. van Andreas, secretaris van Deventer en Geesken Willemsdr. Vermeer. Uit het eerste huwelijk:

1. *Margaretha Gronovius,* geb. Deventer 7, ged. 10 Dec. 1643, † aldaar 5 Juli 1656.
2. *Jacob,* volgt V.
3. *Adriana Gronovius,* geb. Deventer 8, ged. 10 Jan. 1647, † 31 Oct. 1700, aanget. Deventer 4 Febr., naar buiten geattest. 17 Maart 1677, met Mr. *Theodorus Boelen,* geb. Deventer 25, ged. 28 April 1647., ambtman van het kapittel, † 5 Mei 1724, zn. van Martinus en Wendilia Strockel en wedr. van Aleyda Schuyrman.
4. *Laurentius Theodorus Gronovius,* geb. Deventer 25 Oct. 1648, student te Leiden 1666, Jur. U.Dr. woonde met zijne zusters Adriana en Maria Elisabeth te Leiden, kerk. att. geg. van daar 21 April 1675, rechtsgeleerde en oudheidkenner te Deventer, reisde in Italië 1679-1682 en 1693-'94 [1]), † Deventer 20, begr. 26 Jan. 1724.
5. *Catharina Gronovius,* geb. Deventer 2, ged. 8 Dec. 1650, † aldaar 6 Juli 1656.
6. *Johanna Gronovius.* geb. Deventer 3, ged. 6 Maart 1653, † aldaar 7 Juli 1656.
7. *Maria Elisabeth Gronovius,* geb. Deventer 2 Sept. ged. 7 Oct. 1655, † Deventer 1, begr. aldaar 5 April 1742, aanget. Deventer 10 Dec. 1679, tr. aldaar 1 Jan. 1680 Dr. *Joannes Nilant,* ged. aldaar 11 Maart 1649, † Deventer 17, begr. aldaar 27 Nov. 1705, zn. van Dr. Henrik en Anna Wentholt.

[1]) Over deze reizen bestaan dagboeken, die terloops besproken worden in een paar feuilletons in de N.R.Ct. van October 1941. De ongenoemde schrijver heeft blijkbaar geen denkbeeld, over wien hij schrijft; wel een bewijs, hoe noodig het is, dat de familie Gronovius eens terdege behandeld wordt.

V *Jacob Gronovius,* geb. Deventer 10, ged. 12 Oct. 1645, studeerde in Oxford, Cambridge en Parijs, weigerde in 1665 eene hoogleeraarsplaats te Deventer, reisde 1672 met den gezant Adriaen Paedts naar Spanje, dan naar Italië, hoogleeraar te Pisa 1674-1676, woonde te Deventer, hoogleeraar 1679 in het Grieksch en geschiedenis te Leiden en sinds 1692 in de welsprekendheid: in 1702 benoemd tot geograaf der Universiteit, † Leiden 21 Oct. 1716. Even geleerd als zijn vader, maakte hij zich onbemind door zijne heftigheid.

Hij teekende 19 April 1680 te Leiden aan met *Anna van Vredenburch;* het huwelijk is voltrokken te Bergschenhoek 5 Mei. Zij was geb. Rotterdam 23 Jan., ged. Remonstr. kerk 10 Febr. 1652. † Leiden 14, begr. Pieters kerk 19 Dec. 1732, dr. van Willem, raad en schepen van Rotterdam en diens tweede vrouw Clara van Wouw [2]).

Uit dit huwelijk:

1. *Alida Gronovius,* geb. Leiden 1, ged. Hoogl. kerk 2 Maart 1683, † Leiden 20 Jan. 1735, tr. Leiden 26 Oct. 1706 Mr. *Willem Crucius,* geb. Leiden, ged. P.K. 4 Sept. 1682, ontv. der gem. landsmiddelen, kerkmeester 1710, 40 raad 8 Oct. 1728, † Leiden 28 April 1729, zn. van Mr. Karel en Ermgard Goes.
2. *Johan Frederic,* volgt VI na zijnen broeder.
3. *Abraham,* volgt VIbis.
4. *Clara Wilhelmina Gronovius,* geb. Leiden 25, ged. H.K. 28 Juli 1697, † Leiden 12 Sept. 1716; haar vader stierf van verdriet hierover.

VIbis. Mr. *Abraham Gronovius,* geb. Leiden 24, ged. H.K. 26 Juni 1695, petekind van Abraham van Vredenburch, Gouverneur van Suriname, eenigen vollen broeder zijner moeder, classicus, publiceerde tal van Grieksche en Latijnsche schrijvers, sinds 7 Juli 1741 bibliothecaris der Universiteit, † Leiden 10. begr. P.K. 16 Aug. 1775, aang. Leiden 28 Juni, tr. Utrecht 15 Juli 1720 *Dorothea Wijnanda (van Asch) van Wijck,* geb. Utrecht 11, ged. 12 Juli 1697, † Leiden 2. begr. P.K. 6 Juli 1743, dr. van Anthony en Clara Jacoba Brouwer.

Uit dit huwelijk:

1. *Jacob Gronovius,* geb. Utrecht 12. ged. 15 April 1721, † Leiden 11 Juni 1723.
2. *Anthony Gronovius,* geb. Leiden 26 Juni, † aldaar 27 Aug. 1722.
3. *Anna Clara Gronovius,* geb. Leiden 27, ged. P.K. 29 Sept. 1723, † Leiden 16, begr. P.K. 22 Dec. 1728.
4. *Jacob Gronovius,* geb. Leiden 30 Sept., ged. H.K. 2 Oct. 1725, † Leiden 30 Juli, begr. P.K. 5 Aug. 1726.
5. *Anthony Gronovius,* geb. Leiden 30 Sept., ged. H.K. 2 Oct. 1725, † Leiden 13, begr. P.K. 17 Aug. 1729.
6. Mr. *Jacob Gronovius,* geb. Leiden, ged. P.K. 6 Aug. 1727, regent der gasthuizen 1757, † Leiden, begr. P.K. 5 Oct. 1762.

[2]) Historisch is het merkwaardig, dat W. van Vredenburch beide malen gehuwd is voor de magistraat en zijne kinderen, vijf uit eerste, twee uit tweede, niet gereformeerd deed doopen en toch in Rotterdam op het kussen zat.

[3]) Volgens eigenhandige aanteekening des vaders en gedoopt door Ds. Voetius in de Claeskerk, doch in het doopboek niet te vinden; een voorbeeld, om te onthouden.

7. *Jan Frederik Gronovius,* geb. Leiden 6, ged. P.K. 7 Dec. 1729. † Leiden 19. begr. P.K. 22 Dec. 1729.
8. *Anna Clara Gronovius,* geb. Leiden, ged. P.K. 15 Aug. 173 1, † Leiden, begr. P.K. 28 April 174 1.
9. *Henriëffa Maurifia Gronovius,* geb. Leiden, ged. H.K. 22 Dec. 1733, † Leiden 25 Oct. 1783, tr. le Leiden P.K. 24 Mei 1757 Mr. *Jan Hendrik Backer,* geb. Leiden 26, ged. P.K. 29 Dec. 1728, regent St. Annahof, † Leiden 22 Maart 1761. zn, van Mr. Raymond en Sophia Christina de Munt: tr. 2e aanget. Leiden 18 Juni, buiten in Juli 1772 *Timon van Hoogeveen,* geb. Leiden 2, ged. P.K. 3 April 1740, kerkmeester, † Leiden 12 Oct. 1783, zn. van Mr. Gerard Amelis en Amelia Maria Jacoba van Schoonhoven.
10. *Maria Cafharina Gronovius,* geb. Leiden, ged. H.K. 20 Aug. 1737, † Leiden, begr. P.K. 26 Nov. 1738.

VI. Dr. Med. *Johan Frederic Gronovius,* geb. Leiden, ged. P.K. 10 Febr. 1686, reisde veel, pract. dokter 1725, schepen 1725, 1727, 1747, commiss. v. d. echtzaken 1726, regent pesthuis 1731, 40 raad 29 Maart 1742, 40 in raad 1742, vroedschap, burgemeester 10 Nov. 1757, royeermeester 13 Dec. 1757, beroemd plantkundige en ichthyoloog, bij wien Linneus vaak vertoefde, † Leiden, als reg. 'burgemeester 10, aangeg. 14, begr. P.K. 22 Juli 1762, tr. le Leiden 4 Juni 1719 *Margaretha Christina Trigland,* geb. Leiden, ged. H.K. 16 Febr. 1687, † Leiden 24, begr. P.K. 28 Sept. 1726, dr. van Prof. Dr. Jacob en Isabella Sophia de Geer: tr. 2e Leiden 25 Jan, 1729 *Johanna Susanna Alensoon,* geb. Leiden 14, ged. H.K. 16 Oct. 1698, buitenmoeder Pesthuis 1733, † Leiden 14, begr. P.K. 22 Dec. 1774, dr. van Caspar en Johanna du Pree.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Anna Jacoba Gronovius,* geb. Leiden 5, ged. Loodsk. 8 Juni 1721, buiten-moeder Weeshuis 1 Nov. 1771, † Leiden 22 Febr. 1789, tr. Leiden H.K. 25 Juni 1748 Mr. *Adriaen Crucius,* geb. Leiden, ged. H.K. 10 April 1718, 40 raad 18 Oct. 1748, schepen 1755, burgemeester 10 Nov. 1766, royeermeester en gedep. in gecomm. raden van Holland, † Leiden 4 Nov. 1785, zn. van' Adrianus en Aleida van Groeneveld.
2. *Isabella Sophia Gronovius,* geb. Leiden, ged. P.K. 13 Febr. 1724, † Leiden, begr. P.K. 30 Nov. 1724.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Laurens Theodorus,* volgt VII.

VII. Mr. *Laurens Theodorus Gronovius,* geb. Leiden 1 Juni, ged. H.K. 4 Juni 1730, natuur- en plantkundige, ichtyoloog, 40 raad 17 Juli 1762, schepen 25 Juli 1767, vroedschap, gecomm. ter rekenkamer van Holland 1772, weesmeester 1772, † Leiden 8, begr. P.K. 15 Aug. 1777, tr. Zierikzee 15 Sept. 1765 *Anna Apollonia Verbeck,* geb. Zierikzee 12 Febr. 1740, † Leiden 29 Jan., begr. P.K. 3 Febr. 1774, dr. van Samuël Gerard en Lucretia Johanna van den Houte.

Uit dit huwelijk:

1. *Johannes,* volgt VIII, na zijnen broeder.
2. *Samuel Ulric,* volgt VIIIbis.

VIIIbis. *Samuel Ulric Gronovius,* geb. Leiden, ged. P.K. 2 Sept. 1772, Nederl. gezant in Baden, † Karlsruhe 17 April 1810, tr. [4]) *Johanna Louise Martine van Landsberge, geb. en* ged. Venlo 19 Juni 1768, † Neu Hanau 10 Nov. 1819, dr. van Jacob en Johanna Charlotte Caroline van Gersteyn.

Uit dit huwelijk:

1. zoon, geb. Karlsruhe 23 Dec. 1803, † jong.
2. *Jeane Amelie Gronovius,* geb. Karlsruhe 27 Sept., ged. 10 Oct. 1805, † 's-Hertogenbosch 24 Oct. 1882, tr. Gouda 1 Nov. 1832 Dr. *Jacob Gerard Rooseboom,* geb. Amsterdam 9 Maart 1809, stadsdokter te Gouda, † San Francisco 20 Juni 188 1, zn. van Warse Willem en Christina Elizabeth Begemann.

VIII. Mr. *Johannes Gronovius,* geb. Leiden 4, ged. H.K. 7 Aug. 1768, commiss. van echtzaken 1789, schout van Leiderdorp 1793, woonde te Bodegraven 1802- 18 14, commiss. van kleine gerechts- en huwelijkszaken te Macassat, † aldaar 17 Juni 1822, tr. le Leiden 9 Maart 1790 *Johanna Maria van der Meer,* geb. Leiden 8, ged. P.K. 11 April 1764, † Leiden 16, begr. P.K. 20 Sept. 1796, dr. van Jacob, heer van Hoogeveen en Hillegonda Françoise Cunaeus; tr. 2e Leiden 1 Dec. 1799 *Susanna Beatrix Chastelein,* geb. Leiden 13, ged. Walenkerk 16 Jan. 1781, † Batavia na 1824, dr. van Mr. Cornelis Pieter en Elisabeth Anna Röell.

Uit het eerste huwelijk:

1. *Hillegonda Françoise Apollonia Gronovius.* seb. Leiden, "P.K. 13 Febr. 1791, † Gouda 31 Jan. "1815, tr. aanget. Gouda 29 Juli (trouwboek Bodegraven ontbreekt) 18 10 *Mattheus Frederik Hoffman,* geb. Gouda 14 April 1788, koopman in koloniale waren, later kassier en lid van den raad, † Gouda 14 Febr. 1868, zn. van Pieter en Johanna Margaretha Immink en wedr. van Françoise Maria Hoffman. Hij hertr. hare volle zuster:
2. *Jeanne Marie Gronovius,* geb. Leiden 11, ged. Walenkerk 17 Juni 1796, † Gouda 7 Mei 1828, tr. Gouda 16 Nov. 1816 haren zwager voorn.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Samuel Frédéric Chastelein Gronovius,* geb. Leiden 26 Jan., ged. Walenkerk 1 Maart 1801, ontv, der in- en uitgaande rechten te Bandjermassin, † aldaar 1 Nov. 1823.
4. *Susanna Beatrix Elisabeth Gronovius,* geb. Bodegraven 7. ged. 15 Aug. 1802, † Utrecht 6 Mei 1850, tr. Batavia 20 Juni 1819 *Coenraad Muysken* ass. res. van Padang, † aldaar 29 Dec. 1829, zn. van Floris Coenraad en Sophia Anna Scholten.
5. *Laurens Theodorus Gronovius,* geb. Bodegraven 17, ged. 22 April 1804, † Bodegraven 29 Maart, begr. Leiden P.K. 4 April 1809.
6. *Maria Adriana Geertruida Gronovius,* geb. Bodegraven 31 Mei, ged. 15 Juni 1806, tr. le Batavia 8 April 1821 *Jean Paul François Chrisfin,* geb. Yverdon, Waadtland 14 Juli, ged. 12 Aug. 1791, † Batavia 1824; tr. 2e Batavia 17 Jan. 1825 *Jacques Henri Christin,* geb. Yverdon 30 Aug., ged. 28 Sept. 1801, zoons van Vincent Henri (zoon van François Rodolphe en Marguérite de Mollin) en Jeanne Agathe Dorothée Glaize.
7. *Jean Louis Corneille Alexandre,* volgt IX.
8. *Elisa Wilhelmina Gronovius,* geb. aan boord van de „Bengale Merchant", kap. Ross in het gezicht der eilanden St. Paul en Amsterdam 26 Dec. 1814, ged. Batavia 9 April 1815, † verm. jong te Batavia.

IX. *Jean Louis Corneille Alexandre Gronovius,* geb. Bode-

[4]) Dit huwelijk is niet gevonden, ondanks onderzoek te Venlo e.o., ook in Kaldenkirchen.

graven 26 Aug., ged. 10 Sept. 1809, landeigenaar van Tjilitan bij Batavia, † na 1865, tr. Batavia 2 Jan, 184G *Frederika Susanna Maria Louisa Chastelein Gronovius,* geb. Bandjermassin 1 Mei 1823, † ..... (na hertr. te zijn met *van der Voet).* natuurlijke dochter van zijnen oudsten broeder S. F. Ch. Gr. bij de mahomedaansche vrouw Zelina van Tatas.

Uit dit huweliik:

1. *Louis Frederik Corneille Alexandre Gronovius,* geb. Tjilititan 7 Juni 1841, † verm. jong.
2. *Suzanna Beatrice Gronovius,* geb. Tjilititan 18 Sept. 1844, † Menado 16 Maart 1873, tr. Batavia 21 Nov. 1866 *David Hendrik Chassé Verploegh Chassé,* geb. Batavia 2 Sept. 1833, O.I. ambtenaar, † Arnhem 2 Jan. 1917, zn. van Mr. Jacobus Adrianus Verploegh en Jkvr. Juliana Cornelia Theodora Chassé en wedr. van Geertruida Anna Maria van Bosstraeten. Hij hertr. le Maria Gerardina Schoo en 2e Jeanne Helena Dorothea Henriette Veenhuyzen.
3. *Maria Sophia Gronovius,* geb. Tjilititan 18 Sept. 1844, † jong.
4. *Louise Frederika Theodora Gronovius,* geb. Mr. Cornelis 1846, † Batavia Kramat 2 Nov. 1919, tr. *Henri Caldenhoff.*
5. *Maria Adriana Geertruida Gronovius,* geb. Batavia 1848, † Weltevreden 3 Maart 1918.
6. *Louis Charles Henri Gronovius,* geb. 1852, gepens. kantoorchef le kl. Post en Telegr., † in milit. hospitaal Weltevreden 21 Mei 1899, tr. *Carolina Louisa Reck.*
7. *Jean Corneille Gronovius,* geb. Mr. Cornelis 16 Nov. 1857, kreeg in 1886 een legaat van zijne nicht Mej. H. H. Hoffman te Gouda, laatste harer familie. Vermoedelijk is hij de stamvader der nog in Indië levende familieleden.
8. *Jean Louis Gronovius,* geb. land Assem 12 Jan. 1862, † Loeboesikaping 17 Juni 1898, tr. C. *J. Weyermans,* waarvan *Karel Frederik Gronovius,* † Batavia 11 Juli 1898.

Het is opmerkelijk, dat ook de afstammelingen der vrouwelijke leden van dit geslacht, gedurende het verblijf h.t.h. vrij spoedig uitstierven, zoodat men den naam niet in kwartierstaten zal aantreffen.

Zekere *Diederick Johan van den Dungen,* geb. Leiden en ged. H.K. 12 Juli 1798, trok naar Indië, werd er resident van Borneo W.K. en Timor en nam om onbekende redenen den naam *Gronovius* erbij. Van hem stamt een uitgebreid geslacht met dien dubbelen naam aldaar.

BIJLEVELD.

Nederlandsche Graf zerken in Suriname.

(Vervolg van LX, 75).

Paul Joseph Thurkow, † *17-11-1844,* oud 23 j. (no. 417).
Arnoldus Clasina Thurkow, † *4-11-1844,* oud 7 j. (no. 418).
Josephina Thurkow, † *4-11-1844,* oud 21 j. (no. 419).

Nanton Marcus Wilhelm Paul, z. van *M. J. Duvelaer van Campen en E. M. Thurkow,* geb. 11-1-1836, † 5-5-1856. (no. 420).

Abraham de Veer, generaal-majoor, oud-gouverneur van Suriname, geb. 8-1-1767, † 2-2-1838. (no. 421).

Willem Benjamin van Panhuys, generaal-majoor in dienst Zijner Majesteit den Koning der Nederlanden, Willem den Eersten, gouverneur-generaal over de Colonie van Suriname en onderhoorige Districten van Dien, geb. te Maastricht 5-12-1761, † 18-7-1817. (met wapen). (no. 422).

Sophia Catharina Thurkow. geb. 14-7-1822, † 18-11-1833. (no. 423).

Joel Heinrich Im Thurn, geb. te Paramaribo 19-8-1806, † 15-9-1839. (no. 425).

Unico Im Thurn, geb. 28-11-1833, † 16-7-1837. (no. 426).
George Im Thurn, geb. 28-11-1833, † 28-3-1834. (no. 427).

Anna Henrietfa Im Thurn, geb. 12-1-1810, † 3-1-1814. (no. 428).

Rebecca Maria Im Thurn, geboren *Roepel,* geb. 5-1-1784, † 5-11-1812. (no. 429).

Jean Pierre Bols, † *23-7-1776,* oud 44 j. en 1 m. (no. 430).

Johanna Charlotte, d. van *Elisabefh Alberfina Roepel,* geb. 6-8-1836, † 6-7-1837. (no. 431).

Henri Theodore, z. van *E. A. Roepel,* † *25-8-1839,* oud 3 m. (no. 432).

Jacobus François, z. van *Elisabeth Albertina Roepel,* † .... oud 14 m. (no. 433).

Carel Jacob Fuchs, commissaris van het collegie van Zaken vaceerende over Groote Zaken, geb. te Keulen 30-9-1784, † 7-10-1823. (no. 434).

Marianna Jeanne Seonet, geboren *Dutens,* † *31-3-1785.* (no. 435).

John Hilton Jackson, geb. te Amsterdam, 1-7-1821, † 3-7-1891. (no. 436).

Sara Anna Heilbron, wed. van *John Hilton Jackson,* geb. te Paramaribo 16-11-1838, † 7-5-1918. (no. 437).

J. A. H. Arnzen, 1 ste Stadsonderwijzer, geb. 21-6-1807, † 29-8-1847. (no. 438).

Marianna Juda, geb. 11-3-1832, † 28-8-1914. (no. 439).

Louisa Wilhelmina Eleonore Rinke, echtg. van *F. A. A. Schwennicke,* † 10-2-1809, oud 42 j. (no. 440).

Frans Andreas August Schwenmicke, † 11-4-1810, oud 52 j. (no. 441).

Louisa Andresa Eleonora Hagedoorn, echtg. van *Christiaan Leers,* geb. 21-9-1806, † 22-10-1841. (no. 442).

Hendrik Willem Hagedoorn, geb. 19-10-1782, † 10-9-1807. (no. 443).

Johanna Louisa Scheek, geb. 22-6-1844, † 4-12-1904. (no. 444).

J. F. W. Faulborn, gep. lste luitenant in dienst bij het Batail. Jagers no. 27, geb. te Hamburg in 1805, † 1-9-1874, oud 69 j. (no. 446).

Mariane E. F. Faulborn, echtg. van *J. F. W. Faulborn,* geb. 26-9-1817, † 10-7-1900. (no. 447).

Maria Wilhelmina Faulborn, geb. 11-4-1846, † 17-12-1907. (no. 448).

Daniel Ludwig Schultz, † *22-6-1840,* oud 67 j. en 3 m. (no. 449).

J. C. Lubbe Bakker geboren *Abrahams,* † 17-8-1897, oud 80 j. (no. 450).

S. *del Predo,* weduwe *J. H. Henriquez,* † 15-11-1832, oud 35 j. en 4 d. (no. 451).

Sara Del Prado, † *9-6-1831,* oud 46 j. 2 m. en 12 d. (no. 452).

Marianna Dei Prado, † *9-9-1827,* oud 16 j. (no. 453).

Harry Marius Louzada, geb. 18-10-1825, † 17-11-1879. (no. 454).

Jacoba Henriette de Vries, geboren *Meye,* † 9-12-1880, oud ruim 31 j. (no. 455).

Cornelis Johannes Wolff Juliaans, geb. 5-11-1795,, † 17-1-1857. (no. 456).

Cornelis Batavus Krayenhoff van Wickera, gep. majoor,

lid van het Militair Geregtshof, geb. te Amsterdam, 30-12-1794, † 8-4-1861. (no. 457).

Saraatje Helena Hijmans, geb. 17-12-1828, † 31-1-1891. (no. 458).

Theodora Petronella Johanna van de Vreugd, geb. 24-12-1792, † 12-11-1839. (no. 459).

Maria Sophia Bloeiman, geb. 11-3-1839, † 26-5-1908. (no. 461).

Maria Daphina Hijmans,† 22-4-1874 oud *53 j.* (no. *462).*

Johanna Wilhelmina Julien, echtg. van *Philip Stolting, geb. 16-7-1723, † 18-2-1771.* (no. *463).*

Willem Johannes Stephanus Bresser, Militair Apotheker Iste Klasse, geb. te Utrecht 24-1-1839, † 21-3-1882. (no 464).

Maria Antoinetta Roepel, geb. 29-7-1837, † 27-4-1838. (no. 465).

Johann Friederich Betten, geb. 24-5-1835, † 5-12-1884. (no. 466).

Johann Friederich Betten, geb. te Berdum 10-6-1798, † 17-12-1864. (no. 467).

Charlotte Christina Catz, geboren *Betten,* geb. 17-6-1837, † 24-10-1862. (no. 468).

Gesina van Driest, geb. te Amsterdam 20-7-1825, † 19-4-1863. (no. 469).

Johan Nicolaas Christiaan Doerrleben, † 16-12-1869, oud 86 j. (no. 470).

Wilhelmina Johanna Doerrleben, geboren *Leijsner,* † 20-8-*1861,* oud *72 j.* (no. 471).

Johannes van Velzen, † 19-9-1866, oud 46 j. (no. 472).

Anna Roza Barfholomé † 26-12-1891, oud 52 j. (no. 473).

Carolinij Pohl, geb. in Suriname, 12-4-1806, † 14-12-1834. (no. 474).

Samuel Martinus Klein, geb. te Harderwijk 8-10-1780, † 3-9-1828 (no. 475).

Dr. *J. A. Muller Jzn.,* geb. 17-1-1808, † 13-9-1861, (no. *476).*

Mr L. Metman,† 5-10-1860 (no. *477).*

Cornelis Conradi, predikant,! geb. 3-4-1807, † 7-3-1876. (no. 478).

Weduwe Josua de la Parra, geboren *à Cohen.* geb. 20-3-*1836,* † 12-11-1901. (no. 479).

Josua de la Parra, geb. 12-3-1838, † 15-1-1901. (no. 480).

H. W. van Casteren, geb. 6-12-1838, à 27-1-1869. (no. 482).

Johannes Jacobus Ooykaas, † 20-4-1859, oud 43 j. (no. *483).*

Weduwe C. F. van Casferen, geb. 22-10-1795, † 23-8-1874. (no. 484).

Fergus Carstairs, echt. van *Anna Maria Louisa van Casteren,* geb. 11-4-1815. † 4-8-1878. (no. 485).

A. H. W. Hollen, geb. te Hamburg 6-2-1815, † 21-9-1848. (no. 486).

Jettie Fernandes-Hijmans, geb. 22-7-1831, † 23-1-1892. (no. 487).

Georg Ludewig Röperhoff, geb. 19-12-1790, † 11-9-1855. (no. 488).

Vrouwe C. S. Röperhoff, weduwe van *H. W. L. Stoving,* geb. te Bremerlehe 11-4-1796, † 14-2-1837. (no. 489).

Vrouwe J. M. G. de Friderici, echtg, van G. *L. Röperhoff,* geb. te Reading 19-12-1814, † 25-12-1836, (no. 490).

S. *H. Vernhout,* geb. 25-10-1830, † 31-7-1866. (no. 491).

Anna Maria Louisa van Casferen, echtg. van *Fergus Carstairs,* geb. 1-1-1821, † 1-3-1901. (no. 492).

Anne Marie Louis Ooykaas, aangenomen zoon van *Fergus Carstairs,* geb. 2-9-1848, † 12-9-1855. (no. 493).

Martha Gijsberth Schotborgh, geb. 28-9-1810, † 8-8-1864. (no. 494).

Jacobus Theodorus Meijer,† 6-10-1865, oud 73 j. (no. 495).

Theodora Margaretha Cruickshank, echtg. van *Willem Johan Hiemcke,* geb. 30-8-1835, † 20-1-1862. (no. 497).

Mr. Fredrik Hendrik van Affelen van Oorde, Procureur-Generaal in Suriname, geb. te Amsterdam 9-5-1829, † 31-12-1874. (no. 498).

Sophia Louisa Charlotte Berandina Goudman, echtg. van *Anthony Wildeboer,* geb. 14-12-1831, † 5-7-1885. (no. 499).

Nancy Fuller, geb. 6-1-1803, † 21-4-1890. (no. 500).

Henry Cosman Levij, weduwnaar van *Jansje M. A. de Vries,* geb. 27-2-1825, † 20-6-1898. (no. 501).

Jansje Maria de Vries, echtg. van *Henry C. Levij,* geb. 10-1-1829, † 1-10-1876. (no. 502).

Louisa Henriette van der Mee, geb. te Paramaribo 11-11-1824, † 31-5-1840. (no. 503).

Henrietfe Maria Helena van der Mee, geb. te Paramaribo 21-8-1827, † 2-7-1842. (no. 504).

Govert Alexander van der Mee, Gouvernement.+Secretaris, geb. te Breda 29-4-1792, † 26-1-1837. (no. 505).

Frederika Carolina Merso,† 28-9-1868, oud 68 j. (no. 506).

Johanna Maria van Onna, geb. 4-5-1804, † 28-2-1861. (no. 507).

Charlotte Elizabeth Wilmans, geboren *Robertson,* geb. 16-4-1826, † 20-6-1858. (no. 508).

Johan Ohlsenberg, † 16-10-1835, oud 85 j. alhier in Paramaribo 65 jaren. (no. 509).

James Roberfson Wilmans,† 3-7-1855, oud 1 j., en 10 m. en 7 d. (no. 510).

Johanna Maria Wilmans,† 18-7-1857, oud 1 j. 3 m. en 14 d. (no. 511).

Charlotte Elisabeth Wilmans, d. van *Henry Didrick Wilmans en Charlotte Elisabeth Wilmans* geboren *Robertson,* geb. 9-6-† 16-8-1858. (no. 512).

(Wordt vervolgd). **FRED. OUDSCHANS DENTZ.**

Nederland's Adelsboek 1942 (40e Jaargang).

Suo tempore en prompt als alle jaren is Nederland's Adelsboek weer verschenen, de vele moeilijkheden, welke de oorlog opleverden, ten spijt!

In dit XLste deel ligt weer een groot en mooi stuk arbeid, een werk, waarvoor de drie Redacteuren zich als telkens opnieuw veel moeiten hebben gegeven. Wij moeten daarom de samenstellers allereerst dankbaarheid betuigen, dat zij zich dezen „labor improbus" wederom getroost hebben. Zij hebben. immers de langzamerhand onmisbaar geworden vraagbaak „up to date" afgeleverd.

Gemakkelijk valt het somtijds den genealoog, die zijn speciale onderwerp met veel vorschen en na uitgebreid onderzoek onder de knie gekregen heeft, de woordjes neer te schrijven: „aanvulling op Nederland's Adelsboek".

Wanneer men echter eens in de gelegenheid gesteld wordt van meer nabij te controleeren welk een moeilijke en inspannende onderneming het is het boekje telkenjare en bovendien op tijd af te leveren, dan beseft men tevens pas goed, hoe onjuist het toch is zich op deze wijze te classificeeren onder de „mopperaars" tegen het Ned. Adelsboek. Want het gaat daarbij als met zoo menig compilatie-werk. Degeen, die het zelf niet ondernomen heeft, vermag als „stuurman aan den

wal" gemakkelijk te critiseeren. En daarom zij het hier nogmaals herhaald: vooral op de leden van ons Genootschap wordt het dringende beroep gedaan de Redactie voor den nieuwen bundel *zooveel mogelijk in deze rechtstreeksche medewerking te verleenen.*

De geslachten, die behandeld worden, dragen namen, aanvangende ditmaal met de letters G. en H. en naar het reeds eerder aangekondigde principe zijn verschillende uitgestorven families in deze genealogieën-revue opgenomen. Dit en 't feit, dat de stamreeksen bij alle behandelde geslachten in herzienen vorm worden voorgedragen, blijft het boekje voor ons zoo bijzonder aantrekkelijk maken. Want lange jaren zal het om die reden zijn waarde houden, zooals thans de deelen der reeks 1912 t.m. 1918, waarvan het bekend is, dat ieder rechtgeaard genealoog ze bij voorkeur in zijn bibliotheek heeft.

Na het ,,voorwerk'', dat samengesteld is uit een opgaaf van de verplichtingen van den adel en van een aantal personeelslijsten t.w. van den Hoogen Raad van Adel, van de Ridderlijke Duitsche Orde, Balije v. Utrecht, van de Nederlandsche Afdeeling der Souv. Orde v. Maltha alsmede van de Commanderij Nederland der Johanniter Orde, volgt een staat van personen tot onzen adel behoorende, welke met de drie Nederlandsche ridderorden begiftigd zijn en ook nog een opgaaf van de leden van de Ridderschappen van N. Brabant, Gelderland, Utrecht en Overijssel, terwijl gesloten wordt met het bestuur van de Nederlandsche Adelsvereeniging. Bovendien zijn achter den tekst nog ,,aanvullingen en verbeteringen" opgenomen, die ons de activiteit van de samenstellers nog eens duidelijk demonstreeren, omdat daar practisch tot den verschijndatum naar volledigheid gestreefd is! Het slot wordt gevormd door een index op de over de jaargangen 1903-'42 opgenomen portretten. Bij gegevens van zóó onderscheiden aard kan men het betreuren, dat een algemeene inhoudsopgave in het werk ontbreekt.

Het is bezwaarlijk alle behandelde geslachten hier de revue te doen passeeren en daarom zij het mij vergund, mij te beperken tot het maken van enkele opmerkingen.

Bij de *Gansneb's genaamd Tengnagel* (tak Bonkenhave) zijn helaas uitgevallen op blz. 5 de kinderen van XI, no. Jacoba Elisabeth en no. 5 Godard Alexander Gerard Philip en voorts nog een zoon van XII met name Henri Jacobus; vgl. Navorscher LXXXVII, 1938, blz. 112.

Waar de functies geregelde vermelding vinden, behoorde onder het geslacht *de Geer* op blz. 23 Jhr. C. E. H. J. de Geer te zijn aangeduid als ,,sergeant der infanterie N.I.L." (vgl. De Navorscher t.a.p. blz. 3).

Bij het geslacht *Goldman* valt het op, dat er in de data belangrijke verschillen bestaan met de gegevens, die Mr. Bloys van Treslong Prins in zijn Genealogische en Heraldische Gedenkwaardigheden" van Java verwerkte. Men vergelijke b.v. ten aanzien van bl. 137 sub IV: ,,Java'' dl. 11, blz. 387 sub 10; ten aanzien van bl. 135 sub 111 2: ,,Java'', dl. 11, bldz. 387 sub ll. In dit verband zij voor mogelijk nader onderzoek nog gewezen op ,,Navorscher'' 1938, waar o.m. blz. 11 als geboorteplaats van L. C. E. Engler (bl. 138 sub IIIter) 's-Gravenhage aanwijst. Daartegenover kloppen hoofdzakelijk wèl de gegevens van Mr. Prins betreffende de leden van het geslacht, die bijgezet zijn in het familiegraf op Tanah Abang. Batavia, waaruit evenwel weer blijkt dat de kapitein N.I. Leger C. M. Visser (bl. 139 sub IIIter 11) niet te 's-Gravenhage overleed, doch te Batavia. Het Adelsboek redresseert op zijn beurt een misleidende drukfout in ,,Java'' dl. 1 (bl. 336), waar de grafsteen beschreven wordt van William Barrett, "formerly a lieutenant in the Honorable Company's Marine",, bij het landhuis Simplicitas te Kebajoran in de Bataviasche Ommelanden (bl. 133, 11 2).

Ook bij de behandeling van het geslacht *Graswinckel* komen verschillen voor met de gegevens, die verwerkt zijn in de Navorscher 1938 (bl. 167-169) en het is in het algemeen naar ik meen wel aanbevelenswaardig voor de kennis van de geslachten, die in de tropen gewoond hebben, nog van het tijdschrift ,,De Indische Navorscher" kennis te nemen.

In de stamreeks *van Hambroick* valt het op, dat als plaats van afkomst ,,Neder-Rheinland'' genoemd wordt. Juister ware het wellicht op grond van de in Duitschland verichte onderzoekingen hier meer te preciseeren: ,,het land van Meurs" of om nog nauwkeuriger te zijn ,,omgeving van Rijnberk". De stamreeks vangt terecht aan met Jurrien v. H., die, als wij goed zien, nog in 1436 geleefd heeft, blijkens het regest no. 159, voorkomende in het pasverschenen werk van de heeren Mrs. Graswinckel en Hardenberg betreffende Rechteren's Archief (bl. 311). Van zijn zoon wordt geen echtgenoote vermeld, doch naar alle waarschijnlijkheid moet zij den naam van *Pellandt tot Gestelen* gevoerd hebben, zooals blijkt uit den grafsteen van VI dezer stamreeks, den Amtmann te Liedberg, gehuwd met Christine Crümmel von Nechtersheim zu Weyer. Dit ,,Weyer'' ligt in den Eifel, Kreis Schleiden en het behoort niet verward te worden met het ,,stocklehen'' van de Keurkeulsche mankamer. ,,Weyer'' te Heerlerheide, dat aan de van Ghoor's heeft behoord. Dat de Weyer nog tot het bezit der VIIe generatie gerekend mag worden, lijkt mij niet juist (cf. voor het eerdere: E. Wackenroder: Die Kunstdenkmäler des Kreises Schleiden, Düsseldorf 1932, S. 451/450). Christine, zelve de erfvrouw, hertrouwde met Willem Spiess tot Büllesheim (-Satzvey, vlg. A. Fahne: ,,Denkmale'' 11, S. 14718).

Ofschoon de Redactie alle reden had de stamreeks *van Hoensbroeck* ditmaal niet op te nemen en wij deze oorzaak moeten billijken, missen wij een stamreeks van deze illustere familie, die zoolang draagster was van het Geldersche erfmaarschalksambt toch wel zeer. Zooals men weet, werd zij niet opgenomen aangezien deze familie niet meer behoort tot den Nederlandschen adel.

Natuurlijk kon een uitgave als deze niet aan het drukfoutenduiveltje ontkomen en zoo ontdekken wij, dat onder de genealogie *van Heeckeren* alsook *van Hoevell,* de paraaf van den Heer Bijleveld, die zich met zooveel succes voor de samenstelling moeite gegeven heeft, ontbreekt.

Bij de behandeling van het geslacht *Hooft* komt het mij minder juist voor, dat achter den naam van Mr. Henrick Hooft een vermelding voorkomt van de heerlijkheden, die het bezit waren zijner tweede vrouw, vooral niet, omdat de goederen achter den naam der echtgenoote zijn herhaald. (Vgl. bl. 618 sub 5). Met de opsomming van de heerlijke goederen onder VI (bl. 619) heeft een verwarring plaats gevonden: voor Zuidmeer en Zuiderwerve leze men ,,Zuidermeer en Zandwerve", de namen van twee buurtjes in de naaste omgeving van het Westfriesche dorp Spanbroek. En tenslotte zij het mij hier vergund te wijzen op het feit, dat èn Mr. Gerrit Hooft van Vreeland († 1750; zie bl. 619, VII) èn zijn zoon Daniël beiden het ambt bezeten hebben van erfmaarschalk van het vorstelijke stift Elten!

Als allerlaatste punt worde in zake *van Hogendorp* en *Hovy* nogeens verwezen naar N.L. 1941, kol. 272 en 1942, kol. 20.

Resumeerende mogen wij de Redactie hierbij wel onze gelukwenschen aanbieden: in de eerste plaats met het verkregen resultaat en ten tweede met de voltooiing van het vierde decennium. Moge het volgende jaarboek, dat op grond van deze

verschijning als vanzelfsprekend opnieuw met spanning tegemoet zal worden gezien, met dezelfde zorg bewerking vinden!

Alkmaar. MR. J. BELONJE.

Nederland's Patriciaat Ao 1942 (28e jaargang).

Alle omstandigheden ten spijt verscheen ook ditmaal het jaarboek van Nederland's Patriciaat, het 28e, op den normalen tijd. De lof, die in de twee voorgaande jaren het Bestuur der Stichting reeds daarvoor werd gebracht, is hier zeker dubbel op zijn plaats. De uiterlijke verzorging draagt nog geen sporen van de huidige tijdsomstandigheden. Ook de illustraties ontbreken ditmaal niet, al zijn slechts een paar wapenteekeningen in kleuren uitgevoerd. Bij de niet in kleuren uitgevoerde wapens kan echter de wapenbeschrijving niet worden gemist, hierbij toch zijn de metalen en kleuren niet altijd alle in de teekening aangegeven en zoo ontbreekt b.v. bij de volledige wapenteekening van het geslacht Maielle het helmteeken, terwijl dit in de wapenbeschrijving wel wordt vermeld (een St. Andrieskruis). Men passe in het geheel geen, of de volledige kleuraanduiding toe, al zal dit laatste misschien de teekening af en toe wat minder sprekend maken. De thans gevolgde methode kan een bron tot vergissingen zijn en is daarom af te keuren.

Vóór in het boekje vinden wij een „In memoriam Mr. H. Waller", die het bestuur in het afgeloopen jaar kwam te ontvallen. Het is vergezeld van een zeer goed gelijkend portret,

Het aantal behandelde geslachten is ditmaal zelfs grooter dan in het voorgaande jaarboek, namelijk *24*, waaronder 18 artikelen voor de eerste maal zijn geplaatst. Heropname had plaats van de geslachten de Bruyn; Canneman; de Coningh (van Assendelft de C.); de Coningh (van Vrijberghe de C.); de Meester en de Vos tot Nederveen Cappel.

De stamreeks de Bruyn werd met 6 nieuwe generaties opgevoerd waarvan de filiatie 111, IV en V wel is waar niet geheel bewezen worden verklaard, maar zéér aannemelijk zijn. Zij steunen op de vadersnamen, overeenkomst van beroep van IV en V. (Mr. *Marcelis Jansz.* en Mr. *Hendrik Marcelissen* waren beiden heelmeester te Uden) en de gelijkheid van voornamen en doopgetuign.

In de rijke bronnen van het Brabantsche archief moeten nog wel ergens nadere gegevens over de hier behandelde personen verscholen liggen, zoodat t.z.t. deze stamreeks volkomen bewezen kan worden verklaard.

Van het geslacht Canneman werden te Hasselt nog twee nieuwe generaties gevonden, terwijl de stamreeksen de Coningh elk met één generatie konden worden opgevoerd. Het geslacht de Meester boette een generatie in, waarvan vroeger overigens niets dan de voornaam gegeven werd. Ten slotte levert de herplaatsing van het artikel de Vos weinig nieuws in de oudere generaties op. Het is eigenaardig, dat na de vorige plaatsing het eerste huwelijk van de stamvader *Lodewijk de Vos* met *Geertruy Snoek* nog steeds niet door iemand toevallig eens is gevonden. Dit huwelijk kan toch pas in den aanvang van de 18e eeuw hebben plaatsgevonden, uit welken tijd de meeste gegevens toch nog wel aanwezig zijn. Misschien heeft het in de koloniën plaats gehad, maar dan zouden de archieven van, de O.-I. Compagnie uitkomst kunnen geven over genoemde de Vos. Het is ook mogelijk dat hij, toen hij zich te Culenborg vestigde zijn naam veranderd heeft, wat, naar mij uit ervaring bekend is, daar wel meer gebeurde.

Nieuw opgenomen werden de geslachten van Bijlert; van de Copello (Kappeyne van de C.); Hulshoff: Ketjen (Willink K.); drie geslachten Loeff, n.m.l. het R.-K. geslacht stammende uit Oud Heusden en de Protestantsche geslachten uit Zalt Bommel en uit Zeeland. Het moet zeer worden toegejuicht dat deze drie geslachten, waarvan intusschen samenhang niet is gebleken, hier eindelijk eens duidelijk naast elkaar zijn behandeld, al is natuurlijk uit genealogisch oogpunt te betreuren dat, de opzet van het N.P. getrouw, hier geen volledige genealogieën zijn gegeven. Zooals gezegd, van samenhang is niet gebleken en het is ook zeer de vraag of het in die richting bestaan hebbende vermoeden. wel gronden heeft, al zou de gelijkheid van wapen van de twee protestantsche geslachten een aanwijzing in die richting kunnen zijn, Loeff toch is een voornaam en hier dus een patronym, zoodat hieruit dus geen samen hang te concludeeren valt. Opmerkelijk is, dat in de eerste twee behandelde geslachten het patronym al zeer vroeg tot vaste achternaam is geworden. Dit zou misschien toch nog op samenhang kunnen wijzen. Oud Heusden en Zaltbommel zijn niet zoover van elkaar verwijderd. Over het al of niet bestaan van een verband tusschen twee of tusschen al deze geslachten is m.i. het laatste woord *nog niet* gesproken.

Verder treffen wij aan Maielle; van Mourik; Pol (Hulshoff P.); Pijnacker Hordijk; Robbé (de Vries R.); Simon Thomas; de Stoppelaar; Taunay; Telders; Westenenk (met een interessante serie handteekeningen van opvolgende generaties) en Tjeenk Willink). (Verband met reeds bekende stamreeksen Willink blijkt niet. De redactie heeft hierin blijkbaar aanleiding gevonden het artikel in zijn geheel Tjeenk Willink te noemen, alhoewel de naam Tjeenk eerst later is bijgevoegd).

Boven het artikel de Stoppelaar vinden wij vermeld dat dit geslacht uit Vlaanderen stamt. Uit de genealogie blijkt dit echter niet, al zal een ieder gaarne willen aannemen, dat de naam Vlaamsch is. De mogelijkheid blijft echter altijd nog bestaan, dat de naam uit de vrouwelijke lijn is overgenomen en tot op heden komt dit geslacht dus nog altijd bewijsbaar uit Haarlem. De verdere vermelding in het hoofdje over een ongecontroleerde stamreeks, beginnende met *Daniel de Stoppelaer Danielsz.*, ridder 1360 en eindigende met *Guiljam (Willem) de Sfoppelaer* 1644, welke laatste niet de vader van generatie I uit N.P. kan zijn, roept herinnerjngen op aan een verouderd standaardwerk op het gebied, waarop zich thans het N.P. beweegt en ware als voor het oogenblik niet ter zake dienende, beter achterwege gebleven.

De verbroken verbinding met de koloniën enz. zal t.z.t. wel eens een uitgebreide rubriek „Aanvullingen en Verbeteringen" ten gevolge hebben. Trouwens deze rubriek ontbreekt ook nu niet evenals de gebruikelijke registers.

Alles bijeengenomen kan men zeer tevreden zijn over hetgeen geboden is en moet deze 28e jaargang weer een aanwinst voor onze genealogische literatuur worden genoemd.

H. J. VAN 'T LINDENHOUT.

Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel en Mr. H. Hardenberg. Het archief van het kasteel Rechteren (1941).

Vooral voor den eerstgenoemden auteur, wiens bemoeiingen met het archief van Rechteren dateeren uit den tijd toen hij aan het Rijksarchief te Zwolle was verbonden en die het later, toen andere bezigheden hem in beslag namen, nooit uit het oog verloor, moet het een groote voldoening zijn, dat hij er in geslaagd is, dezen inventaris in druk te laten verschijnen en dat nog wel in een tijd, waarin het arbeidsveld van de drukpers zeer beperkt is. Het archief, waarop de inventaris betrekking heeft, is aan het Rijksarchief in Overijssel in bewaring gegeven en daar dus toegankelijk voor het publiek. Te

betreuren is, dat de Gravin douairière van Rechteren Limpurg, de moeder van den tegenwoordigen Heer van Rechteren, die voor dit werk veel belangstelling had en die hare archieven van Enghuizen en Beverweerd aan het Rijk heeft gelegateerd, de voltooiing van den inventaris niet heeft mogen beleven.

Er bestaan tal van goede monografieën over min of meer bekende Nederlandsche families, maar van de invloedrijke geslachten, die we onzen hoogen adel zouden kunnen noemen, is de geschiedenis nog maar zeer ten deele geschreven. De redactie van ons adelsboek komt ons te hulp door haar zorgvuldig bewerkte stamreeksen, maar wij zouden meer wilien weten. Kennis van de geschiedenis der bedoelde geslachten toch is van beteekenis voor ieder, die eenigszins op de hoogte wil zijn van het verleden van ons land en dit geldt in het bijzonder van de oostelijke gewesten. Het is daarom niet alleen voor den genealoog, maar voor den historicus in het algemeen van belang, dat het pas verschenen werk ten aanzien van het geslacht Van Rechteren eenigermate in deze leemte voorziet, mede door de goede uitvoerige inleiding en de genealogische tabellen, die men er in vindt. Ook de beschrijving van het kasteel Rechteren in de inleiding en de fraaie illustraties verhoogen de waarde van het boek.

De gelukkige omstandigheid, dat het huis Rechteren, met het archief, steeds aan dezelfde familie heeft behoord, heeft er toe geleid, dat het archief, waarin het oudste charter van 1326 dateert, tot ons is gekomen zonder dat het blijkbaar belangrijke verliezen heeft geleden, afgezien van de nooit meer te achterhalen schade, die ongetwijfeld is veroorzaakt door het oorlogsgeweld, dat in de 14e, 15e en 16e eeuw voortdureni rondom Rechteren heeft gewoed. Het is hier niet de plaats om op den inhoud van het archief, zooals die uit den inventaris blijkt, in te gaan. Alleen wil ik wijzen op de brievencollecties, die er een bijzondere aantrekkelijkheid van vormen, op de stukken betreffende ambten en bedieningen, de markestukken, voor de plaatselijke geschiedenis van belang. Het aantal charters bedraagt bijna 700.

De vroegere praestaties der auteurs waarborgen, dat de inventaris goed in elkaar zit en, evenals de regestenlijst en de uitvoerige index, bruikbaar is voor alle belanghebbenden. Het is niet m'ijn bedoeling, in dit blad het werk uit een oogpunt van archivistiek onder de loupe te nemen, doch ik ben er van overtuigd, dat die loupe niets bedenkelijks zou laten zien. Eéne opmerking, eigenlijk meer van juridischen aard, zou ik willen maken: in den titel van de tweede hoofdafdeeling III (blz. 252) zou ik liever niet van kerkelijke eigendommen van leden van het geslacht Van Rechteren gesproken hebben, daar het hier collatie- of patronaatsrechten van kerkelijke stichtingen geldt. Combinatie van deze afdeeling met 11 D (blz. 241) ware te overwegen geweest. Ook is het charter over de kerk te Almen (no. 1337 van den inventaris) m.i. niet onder eigendommen van huizen en landerijen op zijn plaats.

Voor velen onzer leden zal de verschijning van den inventaris van het archief van het huis Rechteren een weldadig aandoende verrassing zijn.

MARTENS.

KORTE MEDEDEELINGEN.

d'Aumale.

Zoekende in het archief der gemeente den Haag vond ik:

2 Juni 1673 Graf Groote Kerk geopend voor het been van jonkheer Cornelis d'Aumale geboren Graaf van Aumale.

en

8 Juni 1673 begraven jonkheer Cornelis Grave d'Aumale in de korte Breestraat, den zelfden dag zijn wapen opgehangen. Bet. 61 gld. 15 st.

A. C. BARON VAN HEERDT.

Het echtpaar Hoeufft-Albinus.

In Adelsboek 1942 missen deze stamouders van het thans nog bloeiend geslacht den huwelijksdatum. Daarvoor deed ik, ofschoon dit geslacht niet behandelend, genoeg moeite, doch tevergeefs. De aanteekening vond alhier 24 Sept. 1729 plaats, doch men verzuimde h.t.s. helaas vermelding der attestatie naar Heemstede in margine aan te brengen, want ongetwijfeld is het huwelijk aldaar voltrokken. Ongelukkig genoeg, bleek mij bij grondig onderzoek, dat Ds. Manger 22 Juli 1729 vandaar vertrok en dat zijn opvolger Ds. W. van Oyen eerst 18 Dec. d.a.v. zijne intrede deed. Tusschentijds zijn de gehuwden in Heemstede opgenomen *„in hef regisfer, daf bij den schoolmeester berust"*, doch dat dank zij de liefderijke zorgen door het voorgeslacht aan dergelijk materiaal besteed, niet tot ons kwam. Alleen een huwelijkszang, die op deze deftige bruiloft zeker niet zal hebben ontbroken volgens gebruik dier dagen, kan nu uitkomst brengen. In Leiden niet aanwezig, schuilt die ongetwijfeld hier of daar, waar men dien zang niet zou verwachten. Voor kennisgeving daarvan houdt zich ten zeerste aanbevolen:

Leiden. BIJLEVELD.

INHOUD VAN TIJDSCHRIFTEN enz.

De Maasgouw, 61e jrg. (1941), nr. 6. — O.a. J. Ph., De „Miroir des Nobles de Hesbaye", (o.a. het geslacht *Maille,* vergelijk Ned. Patriciaat 1942).

De Maasgouw, 62e jrg. (1942), nr. 1. — O.a. J. Ph(ilippens), De „Miroir des Nobles de Hesbaye" etc. (correctie *le Maille).*

De Navorscher, 90e jrg. (1941), afl. 9 en 10. — W. E. van Dam van Isselt, Een Nederlandsche officiersfamilie in den Franschen tijd (X) *(Wipperman, Lux).* — Dr. L. M. G. Kooperberg, Jan van Naaldwijk en zijn geslacht (vervolg). — Mr. J. Belonje, Muys van Holy (vervolg). — Mr. J. Belonje, De Regentenwapens in het Provenhuis van Bijleveld to Alkmaar (van 1657 tot heden). — Dr. H. W. M. J. Kits Nieuwenkamp, Een laat middeleeuwsch zegel van het Amersfoortsche geslacht Cruyff. (De bijbehoorende foto staat op den kop).

Sibbe, 2e jrg., nr. 1. — O.a. Jurriaan van Toll, Het voorgeslacht van een Nederlandsch dichterpaar *(Kloos × Reyneke van Stuwe),* met kwartierstaat. — Uit een familieregister van der Burg (Delft). — Dit nummer bevat voorts een lijst van de bij het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde sedert de oprichting binnengekomen geslachtslijsten.

Sibbe, 2e jrg., nr. 2. — P. Paludanus, Uit de praktijk der sibbekunde, Fragment stamreeks (van *der Aa).* — Jurriaan van Toll, Iets over Jacob van Lennep en zijn voorgeslacht, met kwartierstaat. — Jurriaan van Toll, Onze kwartierstaten (rectificatie in verband met de kwartierstaat de *Savornin* Lohman). — Korte aanteekeningen (*Prins,* van *der Slik, van Beveren).* — Jac. J. M. Heeren, De molenaarsfamilie van der Asdonk.

Sibbe, 2e jrg., No. 3. — O.a. Dr. Joh. Theunisz, Nederlandseho namen in Pruissen. — Ir. A. F. de Graaff, Nogmaals Rembrandt.8 wapen. — Jurriaan van Toll, Sir Henri Deterding en zijn voorgeslacht (met kwartierstaat). — Aanwinsten onzer verzamelingen. 1. De „Van Heemskerk"-handschriften.

Taxandria, 47e jrg., afl. 1. — O.a. G. C. A. Juten, De Karthuizers te Geertruidenberg (van *Overhof, de Vroom (de Vrome)).* — Jac. Heeren, Een derde tak van de Helmondsche familie Roefs. — P. David de Kok, 0. F. M., Begraven bij de Minderbroeders te Megen *(van Elst, Mus* (uit Tiel). *Steenhuysen, Swaagemaakers,* van der *Haghen,* en mee; in het bijzonder van *Niel).* . . .

Taxandria, 47e jrg., afl. 2. — O.a. P. David de Kok, 0. F. M,, Begraven bij de Minderbroeders te Megen *(Osy,* de *Groot, van Loosbroek).* — A. v. B., De erfgenamen van den erfsecretaris Gijsbertus de Jongh te Schijndel. — C. J. F. Slootmans, Engelsche Lutheranen op de jaarmarkten te Bergen op Zoom, 1526-1535.

'Annalen van den **oudheidkundigen** kring van het 1anclvanWaas. D. 52, 2e afl. 1941. — O.a. Pr. Janssens. C. S. S. R., De **Ximenez** van Aragon, te **Antwerpen** en te Bazel (Waas). — P. Pr. Jansscns. C. S. S R, Het Kasteel en de Vierschaar van Wissekerke (Bazel).

0 ud-Holland, Tweemaandel. **Tijdschr.** voor **Nederlandsche** Kunstgeschiedenis, jrg. LIX, 1942, afl. I en 11. — O.a. Chr. P. van **Eeghen**, Dirk van der Burg of Jan de **Beyer**? (o.a van der Burg x van Corncgge). — H. E. van **Gelder, Aanteekeningen over** Willem Kalf en Comelia Pluvier. — D. A. **Wittop** Koning Jr., Dc klokkengieters Segewin en Frans Hatisereu.

Belgisch Tijdschrift voor 0udheid cn **Kunst**geschicdenis. Dricmaandel. Uitgave, X1-1942 — 2 en 3. — O.a. R. A. Parmentier, Bronnen voor de geschiedenis van het **Brugsche** schildersmilieu in de XVIe eeuw (vervolg), **XIX.** Jan Provost, **XX.** Adriaan **Provost**.

Familiengeschichtliche Blatter. 40. Jahrgang 1942. Heft 1/2 Hcrausgcgeben von der **Zentralstelle für Deutsche Personen- und Familiengeschichte**, Leipzig. — **O.a.** Kurd von **Strantz**, Der **alte** dynastische Volksadel und der **jüngere** Ministerialadel, wie das sog. Patriziat.

Familie, Sippe, Volk. 8. Jahrgang, Heft 2, Februar 1942. — O.a. Dr. Heinrich **Banniza** von **Hazan**, Gustav **Wilhelm** von Imhoff, Generalgouverneur von Niederlandisch-Indien, **und** sein Ahnenerbe (waarin een kwartierstaat, **welke** ten aanzien van de kwartieren ***Boreel — niet van Boreel!*** — op eenvoudige wijze uit Ned. **Adelsboek** kan worden **aan**gevuld) .

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Bekkenraadt. (LX, 37). *Christina Henrika von Beckerath* zal te **Viersen** of te Krefeld zijn geboren. Volgens **Heinrich** Leonhard von Beckerath (**Stammbaum** von Reekerath nebst Dcscndcnz. Krefeld 1903) is Christinc von Beckcrath eene dochter van de echtelieden *Heinrich* Jacob(s) ***von Beckerath,*** geb. Rheydt [1]) 1678, overl. **Viersen** 1739, cn ***Johanna aan Aken,*** overl. Viersen 1735. Voor de ouders en grootouders van evengenoemden Heinrich **Jacobs von Beckerath** zij verwezen naar het werk „**Familie** von Beekerath" door 0. von Beekerath, **(1936)**, 11, van hetwelk zich een exemplaar in de boekerij van het Genootschap bevindt. De **Heer** O. von **Beckerath**, Mocrserstrasse 53 te Krefeld, zal **waarschijnlijk** uit het familie-archief meer gegevens kunnen verstrekken.

De ouders van Johanna van A(a)ken zijn volgens Hans Carl **Scheiblcr** en Dr. Karl Wülfrath (Westdeutsche Ahnentafeln, Band 1, Weimar 1939. blz. 510) de echtelieden ***Arnold Claassen van Aaken,*** geb. 1633, **linnen**fabrikant te **Rheydt**, overl. Krefeld 30-9-1712, en *Maria Morgans,* **overl.** Krefcld 13-1-1712; de grootvader *Claas van Aaken* is geboren in 1605. — R. ANGERHAUSEN, Rheinstrassc 53, Rheinbcrg (Rhld.).

Borstelman. Het wapen gevraagd ccncr Amsterdamsche familie ***Borstelman,*** waarvan de oudst bekende is *Meus Cornelisz.* **B.,** lootsman te A'dam; *Hendrik B.* Mr, timmerman en *Willem B.* boekverkooper, allen te A'dam? — Ir. J. W. NIERMANS, Enschede.

Claer. (LIX, 388). Uit de testamenten van *Aechje Dirksd. Claer,* huisvrouw, later weduwe van Floris Willemsz. Drost,, dd. 4 Maart 1656 en 18 Juni 1661 voor den notaris Arnout Wagensvelt (inv. nr. 130, fol. 219 en 319), 4 ***Juli 1663*** en 28 Jan. **1671** voor den notaris Philips Rasteel:: (inv. 919, fol. 5 en 921, fol. 279) en 16 Jan. 1676 voor den notaris **Vitus** Mustclius (inv. nr. 526, kol. 312) blijkt, dat dc erflaatster een **zuster** ***Maartje*** *Dircksd.* had, een broer ***Jan*** en twee halfzusters ***Neeltje*** en *Maria,* welke laatste met ***Cornelis Centen van Leeuwen*** gehuwd blijk: tc zijn. Wie de vader van dit gezin geweest is, vindt men vermeld in het grafregister der Groote Kerk, **zuidpand** 310: Dirck Jansz. Claer, alias Boertgen. Nu Maria Direksd., **weduwe** van Cornelis van Leeuwen, als erfgenaam van haar vader zaliger **Dirck** Jansz. voornoemt .

Dirck Jansz. Claes, naar zijn alias tc oordeelen blijkbaar geen geboren Rotterdammer, is dus tweemaal getrouwd geweest. Uit het eene huwelijk zijn geboren :

1. *Maartje Direksd. Claer,* overleden vóór 1656, trouwt R'dam 12 Mri 1636 *Jan Gerritsz. van der* **Leder,** kinderen : *Jan, Direk, Leendert, Jan Gerritsz.* ***van der Ledu,*** kinderen: ***ban, Dirck, Leendert, Keuntje*** en *Maria,* die van hun tante erven.
2. *Jan Direksz. Claes* (ook *Colaar),* schipper, trouwt Dordrecht 23 Febr. 1 ti18 (ondertr. R'dam 2 Febr.) *Petronelle tje van Hemert Jansd.,* geb. Dordrceht.
3. ***Aechje Dircksd. Claer,*** trouwt le R'dam 18 Jan. 1650 ***Floris Willemsz. Drost*** [1]), brandewijnbrander op de Nieuwehaven, **overl.** 22 Dec. 1662; 2e Oversehie (ondertr. A'dam 3 Febr. 1664) ***Maerten Willemsz. van der Pol,*** geb. **'s-Gravenhage,** begraven R'dam, **Groote** Kerk, 24 Sept. 1682, weduwnaar van **Maritge** Marinusdr. (Groenincx). Aechje Claer was gegoed in Hendrik Ido-ambaeht.
   Uit het andere huwelijk:
4. ***Neeltje Dircksd. Claer,*** trouwt R'dam 4 Dec. 1646 *Jan Jansz. van* der ***Hoeven*** (Ned. Patr. 1926 blz. 148). Na **zijn** dood zette **zij** het brandewijnbrandersbedrijf te Dordrecht voort, waar zij 1 Juli 1677 in de kerk begraven werd.
5. ***Maria Dircbd. Claer,*** trouwt R'dam 17 Aug. 1655 *Cornelis (Vin)-Centen* ***van Leeuwen,*** weduwnaar, scheepmaker en scheepstimmerman buiten het Zwaanshals te R'dam. — J. P. VAN DER WEELDE. [Rotterdam.

[1]) Opmerkenswaard is, dat Floris **Willemsz.** Drost in het bezit was **van** het **graf** Groote Kerk. **zuidpand** 247 en dat **hij** dit graf gekocht had **van** Dirck Jansz. Bloem. 'Niet duidelijk is, of deze identiek is met zijn **schoonvader.**

Croquett. In het protocol van den Alkmaarschen notaris Cornelis van Heijmenbergh (inv. gem.-archief Alkmaar n°. 200) komt een acte voor, gedateerd 11 April 1681, waarbij juffr. ***Geertruijd Dommers,*** weduwe van *Carel Ignatius* in leven heer van *Croquett* tot Bergen Winoex, erkent een **bedrag** aan geld schuldig te zijn aan haar **zuster** juffr. *Catharina Dommers,* gehuwd met Sr. Jan ***Paerslaech*** (Paerslaeckenl) te Amsterdam.

Naar alle waarschijnlijkheid is met deze heerlijkheid „Croquett" bedoeld de plaats, welke op 5 km ten Zuidoosten van St. **Winsxbergen** (Bergues) in Noord-Frankrijk gelegen is en die thans op de kaarten voorkomt als ***„Crochte".***

Is een van onze lezers misschien in staat mij nader in te lichten over het geslaeht vau bovengenoemden heer van Croquett of Crochte? — Mr. J. BELONJE. Egmond aan Zee.

Donzel. *Catharina Gaillard* huwde in 1766 te Rio de Berbice met ***Abraham*** *Walenson.* Zij is later, als weduwe, hertrouwd met *Charles* ***Henry*** *Donzel.*

Wanneer had dit 2de huwelijk **plaats? en waar?** Kan men mij inlichten over dien 2den echtgenoot en over de **familie** *Donzel.* — F. E. JNSINGER. Amsterdam.

Doorwaart. Ts iemand een wapen bekend van *Goscwijn Doorwaart (Doorwaert)* Mr. chirurgijn en **Apothecar** tc Nieuwendam, Maire ald. van 1802-1813, sterft Nieuwendam 1814. De familie komt in de 18e eeuw in Amsterdam zeer veel voor, meestal als chirurgijn? —
Ir. J. W. NIERMANS. Enschede.

le Mahieu-Sanders. Inlichtingen gevraagd over de kwartieren van onderstaand echtpaar :

Jacob Leonardus le Mahieu, boekhouder bij de Marine, geb. Middelburg 9 April 1791, overl. Wijk bij Duurstede 13 Maart 1873, die Vlissingen? 29 November 1810 huwt met *Levina Jacoba Johanna Sanders,* geb. Vlissingen 12 Jan. 1789, overl. den Haag 17 Mei 1881, dochter van .?.; Jacob Leonard le Mahieu is de zoon van Pieter le Mahieu, die ? 1-5-1771 huwt met Anna van Lemzeele, volgens N.L. 1918, 240, dochter van Jan van Lemzeele en Maria Havelaar. — A. C. BOOGAARD-BOSCH. Delft.

Tright, van-Mesteecker. (LX, 29). In de burgemeesterskamer van het Stadhuis te Zaltbommel hangen 2 **wapenkaarten** met gekleurde wapens. één van „Burgemeesters en Schepenen van Zaltbommel", en één van „Magistraten zooals dezelve zijn bevonden in Januari 1753". Op **eerst**genoemde kaart komt vóór: ***Otto Mesteecker,*** met 't jaartal 1719; het wapen is : drie zwarte 6-puntige sterren (2/1) op een veld van goud : ht. de zwarte ster. — F. VAN HOOGSTRATEN, Hengelo (Gld.).

Torringa. Gevraagd de voorouders en de gehoortedatum van ***Anna*** *Torringa,* geboren te Appingedam ca. 1754 en overleden te Holijsloot 13 Juni 1832, geh. met *Cornelis Tromp.* In de overlijdensacte worden de namen van de ouders niet vermeld. — Mr. J. H. A. RINGELING, Amsterdam. Z.

Weddelink, ten Cate. Gevraagd wapens en gegevens betreffende de kwartieren van: Ds. *Albertus Weddelink* en ***Arnolda Geertruid ten Cate.***

Bekend is: Ds. *Albertus Weddelink,* Predikant te Enschede, geb. 4-9-1733 Neede?, overl. Enschede 10-2-1813, gehuwd ..... den ..... met *Arnolda Geertruid ten Cate,* geb. ..... 1733 .....> overl. Enschede 12-7-1800. Hun dochter *Johanna Adolfina,* geb. ..... den ....., overl. ... den ....., huwde ..... 2-12-1791 met Mr. *Bernardus Cramer,* advocaat en burgemeester te Ootmarsum, geb. **Ootmarsum** 23-7-1758, overl. . den .. — Mr. B. G. A. SMEETS, Nijmegen.

[1]) Hen, die zich voor doopsgezinde geslachten in Rheydt interesseeren, mogen wij verwijzen naar het geschrift van W. Niepoth : „Zur Geschichte der Mennoniten in Rheydt". Een exemplaar hiervan is in onze Bibliotheek aanwezig. **Red.**

Hoofdredacteur: J. K. H. de Roo van Alderwerelt, 's-Gravenhage. Uitgever Ned. Gen. voor Geslacht- en Wapenkunde, 's-Gravenhage, Bleijenburg 5. Drukker : N.V. Drnkkcrij „De Residentie", Pletterijstr. 103-107. 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit maandblad verschijnt ingevolge den papiernood voorloopig zesmaal 's-jaars en wordt aan alle leden van het genootschap toegezonden. Bijdragen en correspondentie bestemd voor het Maand blad niet te richten tot den wd. hoofdredacteur, doch tot den secretaris van het genootschap H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*

Correspondentie bestemd voor het Bestuur eveneens te richten tot den secretaris H. J. A. VAN SON,, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige* correspondentie, niet bestemd voor Bestuur of Redactie, te richten aan het *Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 5/6. **LXe. Jaargang.** **Juni 1942.**

BESTUURSBERICHTEN.

Tijdelijke verandering van redactie.

Het spijt het Bestuur te moeten mededeelen, dat een langdurige ziekte van den hoofdredacteur den heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt diens tijdelijke vervanging noodzakelijk maakt. Het Bestuur heeft derhalve voorloopig de redactie op zich genomen, in dien zin, dat de voorzitter het hoofdredacteurschap op zich neemt, terwijl de secretaris, overste H. J. A. van Son zich met de correspondentie in zake het maandblad zal belasten. Brieven betreffende de redactie dienen dus uitsluitend te worden gericht tot Overste H. J. A. van Son, Riouwstr. 4, 's-Gravenhage.

Tot lid van het Genootschap zijn benoemd:

F. W. Baron VAN DER BORCH VAN VERWOLDE, burgemeester, Buurmalsen.

MR. P. E. W. LUGT, Charlotte de Bourbonlaan 15a, Rotterdam.

MR. A. VAN DER MINNE, Gemeente-Archivaris, Groote Kerkstraat 9, Leeuwarden.

MEJ. S. VAN OYEN, de Lairessestraat 6, Amsterdam Z.

W. A. STORM DE GRAVE, huize Bannink, Colmschate (Ov.).

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap.

Oberst H. BESCH, kommandant des Truppenübungsplatzes Galicien Postfach 200, Lemberg 1.

J. TH. BOELEN, Heerengracht 474, Amsterdam C.

J. L. BRABER, arts, „Aan 't Vlot", Stad van 't Haringvliet.

W. HENKES, (burgemeester van Amstenrade (L.).

J. R. KRUDOP, Witte van Haemstedeweg 19, Zandvoort.

DR. C. S. LECHNER, Nassaulaan 27, Oegstgeest.

D. C. J. MIJNSSEN, Baronielaan 134, Breda.

Arkeliana Vetera.

In de Decemberaflevering van de Ned. Leeuw verscheen een zeer belangwekkend artikel van de hand van wijlen den heer de Groot, onder de titel „**Arkeliana vetera**", gegoten in de vorm van een verweer, zooals de schrijver zelf zegt, tegen een bijdrage van mijn hand, getiteld: „Iets over de afkomst der heeren van Arkel" in het Ned. Archief voor Genealogie en heraldiek" van Oct. 1940. Het verheugt mij dat deze bijdrage het resultaat heeft gehad, dat ermede beoogd werd, n.l., dat ook anderen eens hun meening over dit zoo netelige probleem zouden te kennen geven.

In het kort komt ons verschil van meening hierop neer, dat de heer de Groot meende, dat *Johannas dominus de Arkel* in de oorkonde van 17 Mrt. 1254 (O.H. I no. 591) identiek is met *Johannes dominus de Leda,* die in 1247 (idem no. 442) en op 23 April 1254 (idem no. 555) voorkomt, en dat dus deze *Johannes dominus de Leda* een andere persoon is dan *Johannes de Leda miles,* die op 17 Mrt. 1254, 25 Juni 1254 en op 23 Aug. 1255 (O.H. 1 no. 614) verschijnt,

De heer de Groot licht zijn meening in kolom 467 nog nader toe met de woorden „Indien *Jan heer van de Lede* overeenkomstig mijne hypothese (zie Ned. Leeuw 1937 k. 347) in 12521'54 wegens beërving met Gorinchem naar Arkel verhuisd is. heeft hij in het slot ter Lede een plaatsvervanger noodig gehad en dit was dan waarschijnlijk de in de aangehaalde oorkonde vermelde Johannes de Leda miles, in wien wij dus Jan II zouden hebben te zien".

Mijn meening is het daarentegen, dat *Johannes dominus de Leda* en *Johannes de Leda, miles,* identiek zijn, en dat het geslacht der van Arkels dus niet afstamt van *Johannes dominus de Lede.*

De heer de Groot ontwikkelt voor zijn zienswijze verschillende argumenten, die wij hieronder nader beschouwen zullen:

1e. *Johannes de Leda, miles,* oorkondt in 1254 zelf, waarom noemt hij zich dan niet, evenals de oorkonder van 1247, *Johannes dominus de Leda,* indien hij dit werkelijk was. Hij zal toch zich zelf in zijn eigen titulatuur wel niet tekort hebben gedaan, waar hij aan zijn neef *Jan van Arkel* de volle eer geeft door de toekenning in dit stuk van de volledige titel van „dominus de Arkel". Tot zoover de heer

de Groot. Feitelijk verzwakt hij reeds van tevoren de kracht van dit argument door te zeggen, dat het hem wel bekend is, dat uiteenloopende onderscheidingen als even-bedoeld herhaaldelijk één en dezelfde persoon betreffen (k, 467), doch hij meent dat het groote verschil met deze gevallen en het onderhavige is, dat ***Johannes de Leda, miles,*** hier ***zelf*** oorkondt. Het Oorkondenboek Holland is daar om te bewijzen dat deze opvatting niet juist is:

6 Febr. 1292: „Ego ***Theodericus de Brederode,*** miles". (O.H. II no. 798).

2 Aug. 1296: „Wi ***Dideric here van Brederode"*** (idem ***no.*** 954).

Gerrit heer van Waferingen betiteld zich zelf vrijwel niet (nooit?) als zoodanig. Febr. 1260: ***„Gherardus miles de Waferinghe"*** (idem no. 61), 15 Jan. 1274 ***Gerardue de Weferinge, miles,*** (idem no. 261). Zijn zoon noemt zich zelf op 10 Oct. 1297 (idem Suppl. no. 318): ***„Jan heer van der Waferinghe",*** maar op 6 Nov. 1299: Ic ***Jan van der Wateringen*** (idem Suppl. no. 333).

1 Mei 1262: „Ic ***Johan Persiin"*** (idem 11 no. 86), 17 Aug. 1271 „Johan Persijn heer van Veilzen" (idem suppl. no. 158), 25 April 1274: ***Johannes dicfus Persiin, miles*** (idem 11 no. 267), echter op 30 Dec. 1275: „Nos ***Johannes dicfus Persijn, miles*** e t ***dominus Terre Aquoze"*** [1]).

Het komt mij voor dat deze voorbeelden, zij zijn met tal van andere te vermeerderen, voldoende zijn om aan te toonen de groote bescheidenheid waarmede de leden van onze „groote" geslachten zich zelf plachten aan te duiden.

Het door den heer de Groot aangehaalde stuk van 3 Mei 1309 waarin ***Otto*** „tot dusver ***heer van Buren,*** als ***dominus Offo de Buren; miles,*** aangeduid wordt", lijkt mij niet zoo gelukkig gekozen, want beide personen zijn identiek, ondanks het feit dat ***heer Ofto*** toen geen ***heer van Buren*** meer was. Het betrof hier het zeer bijzondere geval dat de zoon de heerlijkheid bezat terwijl zijn vader nog leefde, het is inderdaad ***in dit speciale geval*** dus ***geen*** willekeur dat ***Otto*** zich nu niet meer ***Otto dominus de Buren.*** maar ***dominus Offo de Buren noemt.*** Zijn zoon ***Allard*** springt echter wederom geheel willekeurig met zijn titulatuur om: 13 Mei 1313 ***„Allaerd van Buren, knape"*** (v. Mieris 11 p. 132), echter 4 April 1313: „Wij ***Allard here van Buren".***

2e. De heer de Groot vindt het echter blijkbaar zelf vreemd dat ***Johannes de Leda, miles,*** zich geen ***dominus de Lede*** noemt, wat hij toch ook in ***zijn*** hypothese moet geweest zijn. Voorzichtig spreekt hij dan ook in kolom 467 boven-aan van „plaatsvervanger in het slot ter Lede". Ook dit bevredigt hem niet geheel, want in alinea 3 zoekt hij de reden van het zich niet „dominus de Leda" noemen in het feit dat hij door ***den heer van Arkel*** nog niet met de betrekkelijke heerlijke rechten beleend was". Uit de onder no. 1 gegeven voorbeelden blijkt m.i. dat dit ontbreken op volkomen natuurlijke wijze verklaard kan worden.

3e. Een belangrijker argument voert de heer de Groot aan, wanneer hij betoogt (kolom 467 alinea 3) dat ***Johannes de Leda, miles,*** nog op 17 Mrt. 1254 ongebroken, maar op 23 Aug. 1255 met een lambel zegelt, en dat, als ik zijn meening goed zie, deze breking een gevolg is van de beleening met de heerlijkheid Lede. „Dat de ***Johannes dominus de Leda*** van 1247", zegt de heer de Groot in alinea 4, „destijds zeer waarschijnlijk het hoofd van het geslacht van dezen naam (een Arkel was toen nog onbekend), acht jaren later als ***Johannes de Lede, miles,*** met

een lambel zou zegelen, lijkt .mij dan ook niet erg aannemelijk".

Nu is het met het zegel van 1255 een vreemd geval, het hangt namelijk niet meer aan de oorkonde, en slechts op gezag van van Spaen kon ik meedeelen dat het een lambel vertoonde. Merkwaardigerwijs spreekt van den Bergh in zijn „Grondtrekken der Nederlandsche zegel en wapenkunde" in voce Lede, niet van een lambel, hoewel hij als jaar ook 1255 opgeeft (pag. 84). Maar zelfs ***als*** dit zegel inderdaad een lambel vertoonde, dan lijkt het mij nog niet onaannemelijk dat ***de heer van der Lede*** eerst ***wnder*** en later ***mef lambel*** zegelt, De heer de Groot heeft integendeel juist zelf het bewijs geleverd van de mogelijkheid ervan, Kolom 468 alinea 2: In 1292 en 1293 zegelt ***Arnoud van Arkel, ridder, heer van Noordeloos,*** nog normaal, maar in 1297 en 1299 met een brisure!

4e. Als „sterk argument" noemt de schrijver in kolom 467 alinea 5 de wijze waarop Hugo Botter vermeld wordt, wat hij in afdeling II van zijn artikel nader toelicht (kolom 469 alinea 3). Hierbij brengt hij in het geding de oorkonden van 1247 en 17 Mrt. 1254 (reeds vaker geciteerd). In de eerstgenoemde geeft ***Johannes dominus de Leda aan „Giselbertus de Zevendre, Frederico filio ejus, Samsoni*** ceterisque parrochianis in XV mansibus manentibus" een vrije watergang. Getuigen hierbij waren: ***Florenfius, filius meus, Wilhelmus de Malbergh, filius sororis meae, Hugo Botre, Samson frafer meus.*** De oorkonde is „datum apud ***Schoonhoven"*** (het zal aanstonds blijken dat dit van veel gewicht kan zijn).

In de tweede beleent ***Johannes de Leda, miles, zijn schoonzoon Fredericus de Suvendere*** met goederen te Cabau en Bonrepas. Als getuigen treden hier op: ***Johannes dominus de Arkele, dominus Wilhelmus de Strenen, dominus Harbernus de Monte frater domini Johannis de Arkel, milites, Hugo dictus Butere et Johannes filiü mei.***

Nu komt het betoog van de heer de Groot hier op neer: In de oorkonde van 1247 noemt de oorkonder ***(Joh. dom. de Lede) Hugo Boffer niet*** als zijn bloedverwant, in 1254 spreekt de oorkonder ***(Johannes de Lede, miles)*** van ***Hugo Boffer*** als van ***fiiius meus?*** „Derhalve vertegenwoordigen deze twee ***Jannen van der Lede*** — zooals onder I reeds betoogd werd — niet dezelfde persoon." Deze argumentatie mag inderdaad zeer overtuigend lijken, meer dan schijn is dit echter niet, want men kan hier eenvoudig tegenover stellen: Uit het feit dat in de le oorkonde ***Hugo Boffer*** niet als verwant vermeld wordt, in de tweede echter wel, mag men niet afleiden dat de beide ***oorkonders*** niet identiek zijn, maar moet men integendeel opmaken dat de beide ***Hugo Boffers nief identiek zijn!*** M.i. is er veel meer dat voor deze laatste opvatting pleit, en bovendien het bestaan van ***fwee Hugo Boffer's is*** bewezen, het bestaan van twee ***Jannen van der Lede*** echter niet: de heer de Groot had zich juist tot taak gesteld dit bewijs te leveren. Het schijnt mij toe dat mijn opponent zich terwille hiervan heeft laten verleiden om deze twee Hugo's in dit geval als identiek te beschouwen.

Hiermede hangt tevens samen hetgeen de schrijver in kolom 470 alinea 2 zegt, nl. dat ik ***Hugo Boffer,*** den ***heer van Schoonhoven,*** eerst in 1254 opmerk, terwijl hij reeds in 1247 voorkomt. Maar de reden is niet dat ik de ***Hugo Boffer*** van 1247 niet opgemerkt heb, maar dat deze de *HUQO Boffer* is die tot „de Arkelsche tak" behoorde, die ik in mijn hypothetische staat niet opnam.

In noot 16 spreekt de heer de Groot ook over het feit dat

Frederik van de Zevender in 1247 ***geen*** schoonzoon, echter in 1254 wel als zoodanig met betrekking tot de oorkonder genoemd wordt. Maar ook het feit dat ***Frederik*** in 1247 niet uitdrukkelijk in de context ***schoonzoon ge***noemd wordt, bewijst niets, want ook ***Samson*** wordt niet in de context, doch wel in de getuigenrij — ***broeder*** van den oorkonder genoemd. Dat het hier om ***dezelfde Samson*** gaat, daarover schijnen de heer de Groot en ik het toch volkomen eens te zijn (kolom 469 alinea 3). Bovendien zou nog de mogelijkheid bestaan, maar deze lijkt mij niet erg waarschijnlijk, dat ***Frederik*** in 1247 ***nog niet,*** in 1254 echter wel met de dochter van ***de heer*** van ***der Lede ge***huwd was.

5e. Als laatste argument: „dat zoowel ***Johannes dominus de Lede*** in 1252 als Johan heer van Arkel op 17 Mrt. 1254 in de getuigenlijst voorafgaat aan ***Willem heer van Strene*** (1252-1273), doch dat juist ***Johannes de Lede,*** *miles,* in 1255 op dezen dynast volgt" (kolom 467 laatste alinea). Meteen ontneemt de heer de Groot aan dit argument zelf alle kracht in het vervolg van zijn betoog (kolom 468 regel 3 e.v.)[2]. Een ieder die middeleeuwsche oorkonden bestudeert kan dit gebrek aan al te groote nauwkeurigheid constateeren, bovendien is er slechts ***één*** plaats verschil in de rangorde. In 1252 verschijnt hij onmiddellijk vóór, en in 1255 onmiddellijk ***na Wilhelmus de Strine.*** Ook zijn de oorkonders niet dezelfden, in het eerste geval gaat het stuk uit van de grafelijke kanselarij, in het tweede betreft het een oorkonde uitgaande van ***Hendrik van Alblas.***

Na de bespreking van deze argumenten zou ik nog iets anders naar voren willen brengen, waaruit 'blijkt, dat de meening van den heer de Groot niet juist is: De oorkonde van 1247 (O.H. 1 442 en O.H. 11 no. 1154) noemt als plaats van uitvaardiging: ***Schoonhoven.*** Het is de oorkonde, reeds boven onder punt 4 aangehaald, waarbij ***Johannes dominus de Leda*** aan G. ***de Zevender, diens zoon Frederik*** en ***Samson*** en de overige parochianen in XV Hoeven wonende een vrije watergang geeft ***„per terram meam".*** Gezien de plaats van uitvaardiging der oorkonde, en gezien de ligging van deze watergang (vanaf Vijftienhoeven, vermoedelijk Noord Zevender gemeente Willinge Langerak en vervolgens „per terram meam"), meen ik in den oorkonder ***(Joh. dom. de Leda)*** den toenmaligen ***heer van Schoonhoven*** te mogen zien. Nu is het echter juist ***deze Johannes dominus de Leda,*** die zich volgens de heer de Groot, later zou ontpoppen als ***Johannes dominus de Arkel,*** nadat hij ***de heerlijkheid Lede*** aan zijn oom had afgestaan, omdat hij op het slot ter Lede een plaatsvervanger noodig had. Maar dan zou men wel tot de conclusie moeten komen, dat hij ook ***de heerlijkheid Schoonhoven*** aan zijn oom afgestaan had, want ook volgens den heer de Groot (zie zijn hypothetische staat als bijlage 11 van zijn artikel) was diens zoon ***Hugo Botter heer van Schoonhoven.*** Ook zou hij aan zijn oom de goederen van ***Cabau; de Geer*** en ***Bonrepas*** (als onderdeel van Schoonhoven?) overgedragen moeten hebben (O.H. 11 no. 591). en dit alles vanwege het feit, dat hij ***Gorinchem*** van ***den graaf van Bentheim*** verkregen had, een plaats van vermoedelijk niet al te groote beteekenis, daar de Arkels hun naam niet met die van ***Gorinchem*** verwisseld hebben, wat zij bij de verkrijging van *Arkel* (door erfdeeling?, zie hierna) ***wel*** gedaan hebben ten aanzien van ***deze*** heerlijkheid. Hoe ingenieus ook gevonden het lijkt mij alles weinig aannemelijk.

Resumeerend, de heer de Groot is er m.i. niet in geslaagd aannemelijk te maken dat *Johannes dominus* ***de Lede*** en ***Johannes de Lede,*** *miles,* twee verschillende personen zijn, en

ik blijf dan ook geneigd om hierin behoudens tegenbewijs, één en dezelfde persoon te zien,

Niet dat ik hiermede wil zeggen dat het resultaat van zijn onderzoek voor ons zonder belang zou zijn. Integendeel, er zijn eenige belangrijke punten aan het licht gekomen, die mij er toe gebracht hebben in mijn hypothetische staat een wijziging aan te brengen. Het was mij namelijk duister gebleven in welke betrekking ***Herbaren van de Lede*** (1227-1243) stond tot Jan ***heer van de Lede*** (1247-1255), daar de oorkonde van Sept. 1243 mij toen slechts uit het regest bij Brom bekend was. (Sedert afgedrukt in O.H. 11 no. 1003). Wel vermoedde ik, dat zij tijdgenooten waren: uit genoemde oorkonde blijkt nu dat zij ***broers*** waren. Hierdoor komt dan tevens de door mij geopperde afstamming van „Arkel" uit ***Folpert van der Lede*** en ***„Lede"*** uit ***Floris van der Lede*** te vervallen. Het komt mij nu voor [3]) dat *Herbaren* en *Jan* beide zoons waren van ***Floris*** en dat diens oudere broeder ***Folpert*** kinderloos is overleden, daar geen enkele maal de naam ***Folpert*** in de genealogie wordt aangetroffen, de naam ***Floris*** echter wel.

De heer van der Led'e noemde zijn oudste zoon ***Floris,*** en ook wordt een ***heer Floris van Dalem*** (die ook waarschijnlijk tot het geslacht Lede-Arkel behoorde) genoemd. Een ander positief resultaat heeft de heer de Groot bereikt, doordat hij er in geslaagd is aan ***Hugo Botter,*** behoorend tot den Arkelsche tak, een vaste plaats in de genealogie te geven, namelijk als broeder van ***Jan I heer van Arkel.***

In afdeeling III van zijn artikel #bespreekt de heer de Groot het feit dat ik ***Jan van der Lede,*** in 1254 genoemd als zoon van ***Jan heer van de Lede, voor*** dezelfde persoon gehouden heb als de ***Jan heer van de Lede,*** die van 1272-1304 vermeld wordt. Hij voert 'hiertegen als argumenten aan:

1e. dat er wel een groote tusschenruimte ligt tusschen de vermelding in 1254 en die van 1272.

2e. dat ***Jan*** in 1304 dan op ongeveer 70-jarige leeftijd als actief partijganger gesneuveld moet zijn.

Het eerste feit zou echter verklaard kunnen worden door de mogelijkheid dat hij vóór dien niet op de voorgrond trad, omdat hij geen belangrijk bezit had (zijn broeder ***Hugo Botter*** was toen ***heer van de Leede en Schoonhoven).*** Nauwelijks was laatstgenoemde overleden (het tijdstip is niet nauwkeurig bekend, in 1280 is hij dood en zijn weduwe reeds hertrouwd), of ***Jan*** treedt als ***heer van de Lede*** voor het voetlicht; na 1280 wordt hij herhaaldelijk genoemd.

Het tweede argument houdt verband met de leeftijd waarop men hem in 1254 als getuige laat optreden. Is dit op jongere leeftijd van 20 jaar, wat niet onmogelijk is [4]), dan kan hij in 1304 ook wel 65 à 66 jaar geweest zijn, en toch niet incapabel om als actief partijman op te treden!

Hoewel dus deze argumenten nauwelijks als zoodanig mogen gelden, biedt deze hypothese den heer de Groot de mogelijkheid om op ongedwongen wijze aan ***Herbaren van der Lede heer van Haestrecht*** een plaats in de genealogie ***van der Lede*** aan te wijzen: hij zou dan een broer van ***Hugo Botter heer van de Lede,*** die in 1280 dood is, geweest kunnen zijn, hetgeen vrijwel onmogelijk is indien men ***Jan van der Lede*** van 1255-1304 laat voortleven (zie de argumenten in mijn vorig artikel). Zonder eenig positief gegeven of zelfs aanwijzing dat wij hier inderdaad met vader en zoon te doen hebben, valt het mij moeilijk tusschen beide mogelijkheden een keus te doen.

Aan het slot van afd. III bestrijdt de heer de Groot mijn meening dat Lede allodiaal goed en geen leen van Holland was, en beroept zich hiertoe op een oorkonde van 9 Juni 1297 (O.H. II no. 1002). Maar hierin lees ik slechts: „Hieromme hevet hi (d.i. de graaf(mi mijn. goet verleent dat ic van hem

houde ten rechten leene". Uit niets blijkt echter dat hiermede *de heerlijkheid Lede* bedoeld wordt, evenmin blijkt dit uit de door de heer de Groot aangehaalde oorkonde van 1207 Q O.H. 1 no. 214. Dat *de heeren* van *der Lede* leenmannen van Holland waren, heb ik in het geheel niet ontkend, ook *de heeren van Arkel* waren leenmannen van Holland, echter niet voor de heerlijkheid *Arkel* (tenminste in de 13e eeuw)!

Wat de heer de Groot in kolom 469 bedoelt met zijn vermelding van de oorkonde uit het „Bullarium Trajectense" van Brom, dl, 1 no. 272. is mij niet erg duidelijk geworden. Dat zij op *Arkel* betrekking zou kunnen hebben berust op een vragende gissing van Brom, in de oorkonde zelf staat: *Arselle*. Maar ook indien inderdaad *Arkel* bedoeld is, behelst de oorkonde als ik goed zie, niets anders dan dat er een vrouwenklooster te Arkel bestond [5]) (de geadresseerden zijn: „sororibus domus Arselle") dat van de bisschop van Utrecht vergunning ontvangen had om vrij in de eigen kerk te mogen begraven, welke vergunning nu door de paus bevstigd wordt. De heer de Groot meende, dat. deze oorkonde pleit voor zijn zienswijze dat de vestiging van het hoofd van het geslacht te Arkel van 1252-'54 dagteekent „daar deze bevestiging anders reeds veel eerder noodig geweest was". Het mogen begraven in een kloosterkerk te Arkel is echter toch geen voorwaarde voor de vestiging van het hoofd van het geslacht aldaar? Er blijkt toch ook niet uit de oorkonde dat het dorp Arkel vóór dien tijd geen kapel of parochiekerk met het „jus sepulture" had? [6]) Zelfs geschiedt de toekenning van dit recht door den paus „salvo jure illarum ecclesiarum, a quibus mortuorum corpora assumuntur". De heer de Groot sprak over „de zusters van het huis Arkel in het stift Utrecht" (kolom 469 alinea 1). Zocht hij soms verband met een kasteel te Arkel?

Nu nog een enkel woord over de vraag: Welken tak moeten wij in de 2e helft der 13e eeuw zien als den hoofdstam? Dien der *heeren van Arkel* of dien *van der Lede?* De eerste meening is door mij verdedigd, en de heer de Groot volgt haar na in zijn hypothetische genealogie, zonder er in de tekst rekenschap van te geven, wat zeer jammer is, daar hij misschien over argumenten beschikte, die mij ontgaan zijn.

Zeer waarschijnlijk baseerde hij zich op het feit, dat hij *Johannes dominus de Lede* als dezelfde persoon 'beschouwde als de latere *Johannes dominus de Arkel,* zoodat dan zijn vermeende vader, door hem *Harbertus II de Lede* genoemd, ook *heer van de Lede* geweest zal zijn, en als zoodanig de oudste tak representeerde.

De vraag houdt dus verband met de volgende: was *Herbaren van der Lede,* vermeld van 1227-1243, door ons beiden beschouwd als stamvader der *Arkels, heer van de Lede* of niet? Was hij dit inderdaad, dan ontstaat de moeilijkheid, dat *de heerlijkheid Lede* dan toch later in het bezit van *zijn jongere broer* is [7]). De heer de Groot heeft oogenschijnlijk deze moeilijkheid niet, want bij hem gaat *Lede* regelmatig van *Herbaren* als *vader* op *diens zoon Jan over.* Maar hiermede wordt het probleem eenvoudig een generatie verschoven, want hij laat dan *Lede* van *Jan, de zoon,* (ter gelegenheid van diens vestiging te Arkel doordat hij Gorinchem verkreeg) overgaan op *zijn oom Jan* (de broeder van Herbaren), zoodat ook bij hem *Lede* tenslotte in het bezit komt van den *jongeren* broeder van *Herbaren.*

Het oorkondenmateriaal is uitermate schaarsch. Slechts in drie oorkonden wordt *Herbaren* vermeld, nl. in 1227 (O.H. II no. 757). 26 Juni *1241* (O.H. I no. 381) en Sept. 1243 (O.H. 11 no. 1003).

De eerste is een belangrijke uitspraak van Otto van Utrecht in het geschil tnsschen het kapittel van St. Marie en *de graaf van Gooi* over tienden. Een zeer lange rij geestelijken en leeken is dan ook bij deze gelegenheid aanwezig, waaronder echter slechts drie *nobiles,* nl. *Alardus de Buren, Herbertus de Leide* en *Waltherus Spirinc.*

In de tweede treedt *Herbaren* slechts als getuige op voor *Dirk heer van Altena,* hij wordt hier: *dominus Harbertus de Leda* genoemd, en was dus *ridder.*

In de derde oorkondt hij zelf: .,*Harbertus miles de Ledhe".* In de corroboratio noemt hij *Johannes frater meus.* Weliswaar wordt hier slechts *Wilhelmus de Altena dominus* (ridder) genoemd, maar men mag hieruit niet afleiden dat de overige zegelaars en dus ook *Jan* géén ridder waren want in de *getuigenrij* worden *Ritulfus de Vethe, Alardus de Buren* en *Theodericus de Hesewich wel* uitdrukkelijk *ridders* genoemd. Dus ook deze orkonde geeft weinig houvast. Daar *Herbaren* toch in ieder geval meer op de voorgrond treedt dan zijn broeder *Jan, zou* ik geneigd zijn in hem de toenmalige *heer van de Lede* te zien en een *oudere* broeder van *Jan* [8]).

Hiermede is echter nog *niet* verklaard hoe *Lede* aan deze *Jan* gekomen is. *Herbaren* wordt in de oorkonden het laatst genoemd in 1243, *Johannes dominus de Leda* wordt reeds in 1247 vermeld. Het ligt dus voor de hand aan te nemen dat *Johannes* bij de dood van *Herbaren* in het bezit van Lede gekomen is. De heer de Groot maakt hem tot *zoon* van *Herbaren,* op m.i. zeer onvoldoende gronden, zooals ik boven meen aangetoond te hebben. Kort hierna (in 1255) treedt ook een *Johannes dominus de Arkel op,* die door de heer de Groot evenals door mij voor een'zoon van *Herbaren* gehouden wordt. Dit alles schijnt er op te wijzen dat het uitéénraken van de heerlijkheden *Lede* en *Arkel* heeft plaats gevonden kort na de dood van *Herbaren,* waarbij *Herbarens' zoon Jan „Arkel"* verkreeg en *Herbarens' broeder Jan „Lede".* Wat de reden geweest kan zijn dat *Lede* niet aan den hoofdstam verbleef, vermag ik niet uit te maken. Was *het slot ter Lede* te onaanzienlijk of te vervallen, en had *Herbaren* zich misschien reeds te *Arkel* gevestigd, zonder de oude stamnaam te verlaten, en heeft zijn zoon „Lede" deswege aan zijn oom afgestaan (in leen? [9])), en zelf de naam *Arkel* aangenomen? Of hebben de broeders *Herbaren* en *Jan „Lede"* in mede-eigendom bezeten, evenals hun vermoedelijke vader *Floris „Asperen"* met zijn broeder *Folpert tezamen* bezeten had? („Wilhelmus, comes, *Aspern munitionem Folperti et Florentii adversariorum suorum* ..... dejecit" zeggen de Fontes Egmundenses, door Prof. Oppermann uitgegeven, op pag. 205). *Jan heer van Arkel zou* dan slechts zijn *aandeel* in *Lede* aan zijn oom afgestaan hebben.

Het valt mij moeilijk uit deze mogelijkheden en nog vele andere een keus te doen, alleen komt het mij niet waarschijnlijk voor, dat alle boven besproken gebeurtenissen zouden voortspruiten uit het verkrijgen van Gorinchem door *den heer van Arkel* zooals de heer de Groot meende. Uit het bovenstaande blijkt intusschen wel, dat onze opvattingen toch dichter bij elkaar staan dan het oogenschijnlijk wel lijkt. Beiden nemen wij aan dat *Lede* aan de *jongere broeder* van *Herbaren* gekomen is, wij verschillen dus slechts in onze meeningen over de wijze, waarop dit heeft plaats gehad en in het feit, dat de heer de Groot *Johannes dominus de Lede* van 1247 en de latere *Johannes dominus de Arkel* als identiek beschouwt, waaruit de verschillen in onze hypothetische staten grootendeels voortspruiten.

In afd. IV van zijn artikel bespreekt de heer de Groot mijn wijzen op het voorkomen van *Walraven van Benthem* in de groep *Lede-Arkel.* Letterlijk zegt hij: „Dit acht hij van groot belang in verband met den overgang van het bezit der stad

Gorkum van de *graven van Benthem* op de *Arkels*". Dat dit van groot belang *is*, is niet door mij gezegd, en kon ook niet gezegd worden, daar het mij niet mogelijk bleek aan *Herbaren van der Lede heer van Haestrecht* en *Walraven van Benthem* een plaats in hun respectieve genealogiëen aan te wijzen. Ik heb mij slechts afgevraagd of dit voorkomen misschien van belang zou *kunnen* zijn (zie het slot van mijn vorig artikel).

Verder: Het bestaan van een nobilis geslacht van Bentheim naast het gravengeslacht was mij niet onbekend, doch is hier van geen belang. De mogelijkheid van verwantschap van *Walraven van Bentheim* met het gravengeslacht is echter juist geopperd in verband met de wapenovereenkomst tusschen Walraven's en het grafelijk geslacht, waarop de heer de Groot echter in het geheel niet ingaat. Over het zegel spreekt hij slechts terloops in noot *38*, terwijl juist dat van belang is. Hier dient tevens weerlegd te worden hetgeen de heer de Groot in kolom 473 alina 1 zegt, nl.: ,,*Walraven* behoort eveneens tot de nobiles, in tegenstelling met *heer Willem van Benthem*, den vader van bovengenoemden *Simon* (behoorende tot de Hollandsche Bentheim's). In noot 39 aldus nader toegelicht: ,,Dr. Obreen's zienswijze, dat *Willem* in een tweetal oorkonden van 1266 (O.B. Holl. no. 151 en Nalezing no. 41) onder de nobiles viri zou voorkomen, berust op een misverstand, aangezien in die stukken onderscheid wordt gemaakt tusschen de *nobiles* en de *ridders* bij welke laatste categorie *Willem is* ingedeeld". Uit het feit dat *Heer Willem* in beide genoemde oorkonden niet onder de *nobiles* genoemd zou zijn, mag men m.i. toch zeker niet de stelling afleiden dat hij er *niet* toebehoorde. Doch ook de oorkonden spreken niet zoo positief als de heer de Groot scheen te meenen, hoogstens zou men kunnen zeggen: zij laten zich niet uit over de vraag. In geen geval maken zij een bewuste tegenstelling tusschen nobiles en milites. Laten wij de tekst eens bezien van de eerste, dd. 19 Dec. 1266. Zij eindigt:' ,,Acta sunt hec apud Teylingen, dominica proxima post Lucie, ex consilio et amonitione nobilium virorum, videlicet *domini Symonis de Herlem, domini Theoderici de Teylingen, domini Ghiselberti de Aemstele, presentibus Waltero de Egmonda* et *Wilhelmo de Benthem, militibus, Wilhelmo de Egmonda* pro *castellano de Leyden*, cujus socer est, assensum prestante. Interfuerunt etiam *dominus Gherardus de Weteringhen, Ailbertus de Velsen, Wilhelmus de Herlem, Walterus frater Wilhelmi de Egmonda*, et quam plures alii". We onderscheiden hier dus 3 groepen personen:

1e. adviseurs van den graaf (misschien mogen wij hier eenige leden van 's graven raad herkennen) ,,ex consilio",
2e. personen die aanwezig zijn en blijkbaar in eenig verband staan tot de onderhavige kwestie,
3e. getuigen: ,,Interfuerunt".

De heer de Groot beperkt nu blijkbaar het woord *nobiles* slechts tot de 1e groep, de adviseurs des graven, en de overigen waren volgens hem dus geen *nobiles* doch slechts *ridders*. Maar dan springt het terstond in het oog dat *dominus Symon de Herlem wel* onder de *nobiles* genoemd wordt. *Wilhelmus de Herlem, zijn broer,* echter niet. Ook komt met *Wilhelmus de Benthem* in dezelfde groep voor *Walterus de Egmonda, en* het geslacht *Egmond* wordt toch al vroeg onder de *nobiles* genoemd (O.H. II no. 26 en vooral I no. 270). Ook *Wilhelmus de Benthem* zal dus wel tot de nobiles gerekend moeten worden, zoodat Dr. Obreen m.i. volkomen gelijk heeft.

Tenslotte schijnt het mij onjuist het woord ,,avunculus" in die tijd tot ,,oom van vrouwelijke zijde" te willen beperken. (Zie k. 473 alin. 2 en noot 40). Zeer interessant is de in afd. VI geopperde hypothese omtrent een mogelijke afstamming *Lede-Arkel* uit *Buren*. De heer de Groot beschouwt als hiervoor van belang het feit, dat *Herbaren van der Lede* in 1227 met een dwarsbalk gezegeld zou hebben (naar een vermelding bij v. Mieris). Van Mieris schrijft echter ,,band", niet dwarsbalk. Zeer terecht zegt mejuffr. Prins dan m.i. ook, dat hiermede een rechterschuinbalk bedoeld zal zijn. Dan maakt de afbeelding wel een heel vreemden indruk, die mij aan de waarde van het wapenbord zou doen gaan twijfelen. Bedoelt v. Mieris inderdaad een dwarsbalk dan wordt mijn twijfel nog grooter, als ik bedenk dat *Herbertus* in het stuk *Herbertus de Leide genoemd* wordt, en de *burggraven van Leiden* een gouden dwarsbalk in een zilveren veld als wapen voerden! Het zou interessant zijn dit punt nog eens aan een nader onderzoek te onderwerpen.

Wat de overige takken van de groep *Lede-Arkel* aangaat, het schijnt mij beter hierop eens in een afzonderlijk opstel terug te komen. Alleen wil ik hier reeds wijzen op een persoon, waar bij mijn weten nog niet de aandacht op gevestigd is, nl. op *Heer Willem van Wyffliet*, die met zijn zoon *Jan* voorkomt in een oorkonde van 27 Oct. 1255 (O.H. 1 no. 622), en op zijn zegel (afgebeeld in het Corpus sigillorum) twee beurtelings gekanteelde dwarsbalken voert. Dit in verband gebracht

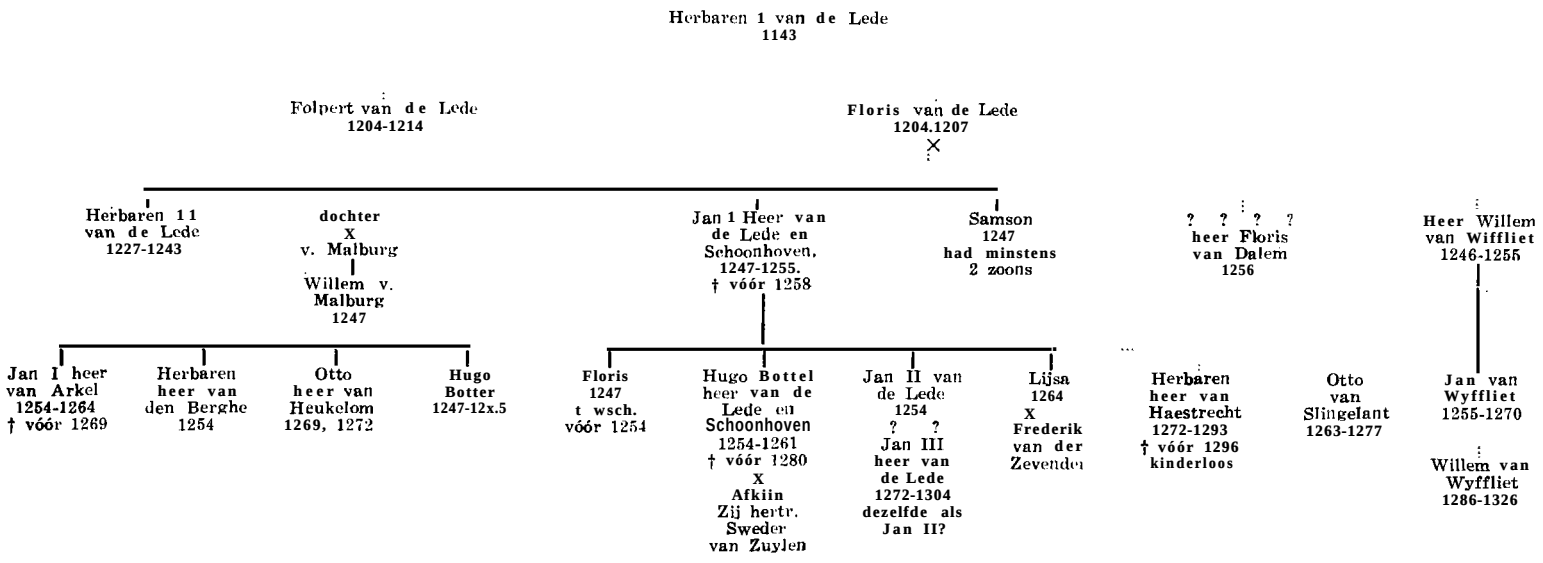

met het feit dat *Willem heer van Sfrijen* in de reeds herhaaldelijk genoemde oorkonde van 17 Mrt. 1254 als getuige voorkomt tusschen de verwanten van den oorkonder, *Johannes cie Leda*, en dus ook zeer waarschijnlijk tot diens familiekring behoorde, en ook als getuige optreedt voor *Wilhelmus dominus de Wyfflief* (27 Oct. 1255), heeft bij mij de vraag doen rijzen of *de heer van Wyffliet* ook niet tot de groep *Lede-Arkel* dient gerekend te worden. Zijn bezit op Noordbeveland zou dan misschien verkregen kunnen zijn door een alliantie *Lede* × *Strijen*. Ook waren de *van Heusden's* zeer nauw aan beide geslachten *(Lede* en *Wyffliet)* verwant, Weinig is overigens van het geslacht van *heer Willem* bekend. Hij zelf wordt vermeld in 1246 (O.H. 1 no. 416), en 1255 (idem no. 622) te zamen met zijn zoon *Jan*. Op 9 Oct. 1270 komt deze laatste voor als verwant aan *Jan* en *Dirk van Heusden* (O.H. Nalezing no. 158). Daarna komt in 1285 voor *Wilhelmus dicfus de Wiefflief*, zoon van *Jan* voornoemd?, in 1286 als nobilis vir genoemd (idem no. 588). De beide laatste oorkonden in verband met de strijd met de abdij van St. Truijen over het patronaatrecht van de kerk te *Babilonienbroek*. Uit een verklaring van 1 Oct. 1326 ,v. Mieris 11 p. 402) blijkt dat *Willem* reeds vóór 1289 ,,knape was *des Heren van Sfriene"*. Hij wordt ook nog vermeld 5 Nov. 1303 en 17 Oct. 1325 (idem p. 35 en 364). Op 18 Juni 1319 ontvangt *Geerfruid*, vrouw van *Arnoud van Heukelom* al het 'ambacht dat *heer Willem van Wifvliet* in Tiesselijnswaard had (Reg. Hann. p. 80). Tot zoover ons overzicht over de oudste generaties van dit geslacht.

Tot slot wil ik de woorden van den heer de Groot herhalen: ,,Meer licht op menig punt zou zeer welkom zijn".

Als bijlage volgt nog een nieuw hypothetisch overzicht.

MK. J. W. GROESBEEK.

Het geslacht Van Teijlingen
te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Vervolg van LX, GO).

IIId.

Kinderen van Jop van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Margarefha van Teijlingen*, geboren 24 September 1540.
2. Mr. *Augustijn van Teijlingen*, geboren te Dordrecht [197]), 14 Augustus 1542, overleden 1595. Hij woonde te 's-Gravenhage, was weesmeester aldaar 1574 [198]), en advocaat bij het Hof van Holland [199]). Tusschen 1587 en 1595 heeft hij deze laatste functie opgegeven, want in 1595, als hij een sauve-garde aanvraagt om naar de Zuidelijke Nederlanden te mogen vertrekken, noemt hij zichzelf: ,,eertijds advocaat bij het Hof van Holland" [200]).

   Op 16 Juni 1594 verkoopt hij een deel der erfenis van zijn vader aan zijn broeder *Johan* [201]). Hij bezat ,,den erffpacht van twee pondt thien schellingen staende op te helft van twee morgen lants leggende over de scheijdinge in den ambachte van Voorburg" ,,daer van de wederhelft nu toebehoort de Leprozen van den Hage" [202]).

   Tegen hem en zijn broeder *Johan* voerde in 1583 Jhr. François de Viry, houtvester van Holland, het bekende proces over het al dan **niet** tot de jacht in de landsdomeinen gerechtigd zijn van de Van Teijlingens voor het Hof van Holland [203]). Met dezelfde broeder komt hij nogmaals voor als gewikkeld in een proces op 22 December 1594 [204]).

   Hij tr. vóór Augustus **1572:** *Maria Beuckelaer*, dochter van Mr. *Cornelis (Claes) Beuckelaer*, (en *Digna Leegendr.* [204a])) advocaat bij het Hof van Holland, weduwe van *Cornelis Schuyten* [205]), zij sterft vóór 1610, weduwe zijnde [206]).

   Drie kinderen:

   a. *Job van Teijlingen*
   b. *Cornelis van Teijlingen*
   c. *Nicolaas van Teijlingen*

   kinderloos overleden vóór 16 10 [206]).

3. *Cornelis van Teijlingen,* geboren 23 Juli 1544. In 1603 was hij één der laatst overgebleven kanunniken van het Windesheimer klooster te Eemstein.
4. *Pieter van Teijlingen*, geboren 30 Juli 1545.
5. *Maria van Teijlingen,* geboren 16 April 1547, tr. *Cornelis Cornelisz Coenesteijn;* beiden overleden vóór 7 Februari 1581 [207]). Dochter: *Margrief Coenesteijn.* Na het overlijden van haar ouders is *Cornelis Jan Fransz,* lijmsieder, wonende Hooigracht te Leiden haar voogd [207]). Zij tr. *Matheus Gijsele* [208]).
6. *Jan (Johan) van Teijlingen*, geboren 1 April 1548, woont te Schoonhoven 17 November 1583 [210]), te 's-Gravenhage 16 November 1599 en 3 Juni 1600 [211]). Hij leeft nog 31 Januari 1615; op **dien** dag schenkt hij een vicary, die hij door zijn moeder van de familie Plumeau had geërfd, aan *Hendrik Matthijsz. Benninck* [212]).

   Hij tr. *Johanna Snoeck* [213]) en 2e *Otgen Dircxdr.* weduwe van *Anfhonis Jansz van Molenaersgraeff* [214]). Uit zijn le huwelijk één zoon, die volgt IVi.

IIIe.

Kinderen van Mr. Jacob van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Gerrifgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 9 Februari 1540, tr. *Bartholomeus Lomuth* of *Courier* [215]).
2. *Joosgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 14 October 1541, begraven Groote kerk aldaar, 27 Juni 1618, ongehuwd.
3. Dr. *Jan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1 Septem-

---

197) Ned. Leeuw LIX (1941), kol. 159, de heer de Man verwart hier waarschijnlijk deze *Augustijn van Teijlingen* met zijn grootvader en naamgenoot.

198) Wapenheraut 1905, blz. 325.

199) Als zoodanig komt hij o.a. voor 18 Juli 1587: notarieel archief Haarlem, inv. n°. 7, fol. 334.

200) Ned. Leeuw LIX (1941), kol. 159. De vraag rijst of het tot nu toe bekende sterfjaar 1595 wel juist is. Wellicht is hij toen naar de Zuidelijke Nederlanden vertrokken en uit de gezichtskring van Noord-Nederland verdwenen.

201) Gemeente-archief Leiden, Reg. A. van hypotheken, renten, enz., fol. 256 Q.; Gen. Her. Bladen 1912, blz. 188.

202) Rentmeestersrekening Groote kerk, 's-Gravenhage, over 1584; Wapenheraut XII (1908) blz. 5, 6.

203) Zie voor de processtukken: Wapenheraut 1904, blz. 409 e.v.

204) Sententie Hof van Holland van dien datum.

204a) Volgens Schaep (bron: zie noot 259a).

205) Gen. Her. Bladen 1908, blz. 3 6 1 .

206) Blijkens procedure voor Hof van Holland in 1610; sententiën Hof van Holland, fol. 62.

207) Fiches-collectie van het Genootschap.

209) Groot-Procuratieboek 1617, litt. G., fol. 1, Rijksarchief 's-Gravenhage.

210) Sententiën Hof van Holland, fol. 260; er werd een vonnis gewezen tegen Claes de Lange te Dordrecht.

211) Notarieel-archief Haarlem, inv. n°. 14, fol. 260 en notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar, akten van die data.

212) Zie hierover meer: Bijdragen Bisdom Haarlem, XII, blz. 64.

213) Hs. G. A. van Rijckhuizen, deel IV, fol. 156 vso., gemeente archief Leiden.

214) Sententiën Hof van Holland, 1583, fol. 406.

215) Het laatste volgens Hs. v. d. Lely v. Oudewater, archief Hooge Raad van Adel.

ber 1543 [215a]), begraven Groote kerk, aldaar; 19 Augustus 1618. Hij verbleef 1574 in het Margrietenconvent te Amsterdam, werd daarna stadsgeneesheer te Alkmaar. Als zoodanig had hij jaarlijks ƒ100.— salaris benevens ƒ40.— voor het cureeren der zieke soldaten in de Gasthuizen. Hij bezat ƒ100.— in een huis aan de St. Annastraat te Alkmaar [216]). Tallooze malen komt hij voor in de protocollen van notaris J. C. van der Geest te Alkmaar; hij treedt dan immer als getuige op [217]).

Hij tr. Amsterdam, oude kerk, 28 Mei 1576: *Maria Lucasdr.,* dochter van *Lucas Meynerts, gezegd Alckesteyn* en *Aecht Pietersdr Opmeer.* Het huwelijk was kinderloos.

4. *Michiel van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 13 April 1545. Kinderloos.
5. *Jacob(a) van Teijlingen.* geboren te Alkmaar, 17 Maart 1547, sterft jong.
6. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 24 Maart 1549, † 28 Augustus 1625, begraven Groote kerk te Haarlem tusschen 31 Augustus en 7 September 1625. Hij woonde 1577 nog te Alkmaar, 22 Juni 1590 te Amsterdam [218]), daarna te Haarlem in de Sint Jansstraat [219]). Aldaar was hij geneesheer en brouwer. C. Kittensteijn maakte in 1622 een portret van hem, hetwelk hem vermeldt als „médecin de Douai" [220]).

   Hij tr. (ondertr. Amsterdam 14 Augustus 1599) *Maria Cornelisdr,* dochter van *Cornelis Jansz Cosgen* [221]) en *N. Thonisdr.* Zij leeft nog 1644. Op 12 Februari 1629 en 13 Juni 1634 verkoopt zij, telkens ten overstaan van haar zoon Jacob resp. het woonhuis „Het Bourgondisch Cruys" en de bierbrouwerij „het Seehart", beide gelegen aan het Spaarne te Haarlem, elk voor ƒ16000.— [222]). Op 21 November 1635 koopt zij een stuk land, genaamd „De Akkers", gelegen te Velsen, van Jan Luitgen Groen [223]) [223a]). Zeven kinderen volgen IVj.
7. *Elisabeth van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 13 Juni 1552.
8. *Maritgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 15 Februari 1554, begraven Groote kerk, aldaar, 1 Juni 1614, tr. ná 15 Mei 1593 [224]) *Jakob de Leen(e),* later *de Leeuw* genoemd, zoon van *Zacharias Wouters* en *Gryet Jacobsdr van Veen* [225]), weduwnaar van *Weyntgen,* dochter van *Jan Thaems* zijdelakencooper en *Lijsbet Jacobs* [224]).

   Dochter: *Jacomina (de Leen geseyt) van Teijlingen,* geborén te Alkmaar 1596 [227]), 1607 is zij in de kost bij haar oom Dr. *Jan van Teijlingen* [228]), 3 November 1618 woont zij nog te Alkmaar [227]). Zij is te Amsterdam overleden, uit het Jeruzalemskruis. aldaar, naar Alkmaar vervoerd, beluid Oude kerk, Amsterdam, 19 December 1620, begraven Groote kerk, Alkmaar, 20 December 1620. Zij tr. (ondertr. Amsterdam 15 September 1618) *Joost Coppier,* chirurgijn in de Calverstraet te Amsterdam, overleden vóór 19 October 1648 [230]), zoon van *Jan Dircksz Coppier* [231]).
9. *Jacobgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar 19 Juni 1557, begraven in de Groote kerk, aldaar, 26 Februari 1625, tr. (ondertr. te Amsterdam, waar de bruid bij de Nieuwe Halle woonde, ter pui 28 Maart) Rotterdam 13 April 1586: *Jasper Romboutsz de Vries (van Bolgersteijn),* geboren te Rotterdam 1560, wachtmeester te Alkmaar, overleden vóór 1615. Hij voerde in 1602 een proces tegen *Machteld Jansdr de Bruyn,* weduwe van *Jan Doedesz van Bolgersteijn* [232]).

   Kinderen: a. *Lijsbeth van Teijlingen* tr. *Pieter de Rzzijter Sijmonsz,* geboren 1578, zoon van *Sijmon Pietersz de Ruyter en Neel Nanningsdr* [233]). 13 Februari 1613 en 15 Augustus 1617 maken zij mutueel testament; beide data is zij in de kraam"[234]).

   b. *Maritgen van Teijlingen,* tr. *Sijmon de Ruijter Sijmonsz,* broeder van den echtgenoot van *Lijsbeth,* geboren 1595. Zij hebben 29 October 1636 een kind *Pieter* [235]), dat jong sterft. Maritgen sterft kinderloos.

   c. *Gerritje (Geertruyd) van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, tr. (ondertr. Amsterdam 10 October 1620) *Dirck Coppier,* cruydenier op het Water, weduwnaar van *Pietertje Willemsdr.*

   d. *Rombout van Teijlingen,* geboren te Alkmaar 1592[236]). student te Leiden 1605, komt 18 April 1638 voor als wonende te Amsterdam [237]), 14 December 1641 woont hij tc Alkmaar, hij is dan poorter aldaar [236]). Hij was medicus. Hij tr. le (ondertr. Leiden 27 Juli 1624) *Aeltgen Clac-dr. van Bercke!,* geboren te Leiden, dochter van *Claes Jacobsz van Berckel.* Jongc kinderen uit dit huwelijk worden begraven te Alkmaar, Groote kerk, 24 Februari 1627 en 3 Maart 1627. Hij tr. 2e (voor 16 April 1634 [237])) *Trijntje Sijmonsdr* of *Sijvertsdr* [238]) weduwe van *Reijer Heijndricks Clock* [238]).

215a) Deze geboortedatum kon worden geverificerd; notaris H. J. v. d. Lijn, Alkmaar, akte dd. 4 Juli 1613.

216) Transportakte Alkmaar dd. Nov. 1618. Zijn erfgenamen beschikken er hier over. Hij verkoopt zelf deelen van een „vrije" tuin aan de Koningsweg (N.Z.) te Alkmaar 12 Mei 1594 en 1 April 1597. (Transportakten Alkmaar).

217) O.a. 13 April 1614, 21 Februari 1615; onder zijn handteekening zet hij immer „doctor medicus"; hij komt ook nog voor notarieel archief Alkmaar, inv. n°. 52, dd. 23 October 1617, weezenboek Alkmaar V, fol. 198, notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 15 Januari 1618.

218) Notarieel-archief Haarlem, inv. n°. 8, fol. 299. Nog een akte over hem: notarieel archief Haarlem inv. n°. 21, fol. 315 (betreft een schuldquestie tusschen hem en Maria van Teijlingen).

219) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 24, fol. 315.

220) Navorscher LXII (1912). blz. 90, 91. Het schilderij was in 1909 in de verzameling Nijland.

221) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 8, fol. 299, akte dd. 22 Juli 1590; de achternaam van zijn vrouw wordt zeer verschillend opgegeven. Zie o.a. Bloys van Treslong Prins en Belonje, Gedenkwaardigheden Noordholland deel III, blz. 223. Schaep (bron: zie noot 259a) noemt hem „Bout", Hs. v. d. Lely van Oudewater (archief Hooge Raad van Adel): „Cassius".

222) Transportregisters Haarlem; Navorscher LXII (1912), blz. 90, 91.

223) Rijksarchiefverslag 1920, deel I, blz. 513.

223a) Zij komt nog voor notarieel-archief Haarlem, inv. n°. 59, fol. 317, akte dd. 2 Januari 1627.

224) Weezenboek Alkmaar, dl. V, fol. 15.

225) Weezenboek Alkmaar, dl. III, fol. 261.

227) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 3 November 1618.

228) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 21 Juni 1607 (haar testament).

230) Weezenboek Alkmaar, deel V, fol. 79.

231) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 4 September 1624.

232) Sententiën Hof van Holland, fol. 122, dd. 2 October 1602.

233) Transportakte Alkmaar dd. 31 Mei 1635.

234) Testamenten verleden voor notaris J. C. van der Geest te Alkmaar.

235) Transportakte Alkmaar van dien datum.

236) Notarieel-archief Alkmaar, inv. n°. 115, akte dd. 14 December 1641. Hij komt, nog voor notarieel archief Alkmaar, inv. n°. 133, akte dd. 17 Februari 1638, 3 Juni 1640 (schuldkwestie), 3 October 1643 (geldkwestie) en 21 Augustus 1645.

237) Notaried-archief Alkmaar. inv. n°. 114, fol. 6.

238) Transportakte Alkmaar, dd. lö Juni 1634.

IIIf.

Kinderen van Bartholomeus van Teijlingen Augustijnszoon [238a]).

(Kinderen van hem werden begraven Groote kerk, Alkmaar: 1. tusschen Kerst 1555 en 23 Mei 1556: 2. tusschen Kerst 1556 en 3 Mei 1557; 3. kort na Pinkster 1558 (26 Juni 1558 betaalde hij grafgeld); 4 tusschen Pinkster en Kerst 1563).

1. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 11 Januari 1544, † jong.
2. *Cornelia van* ***Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 21 Juli 1545. Zij tr. ***Emanuel Adriaensz*** *Olijslager.* Zij waren poorters te Haarlem [239]) en woonden aldaar aan het Spaarne, bij de Visbrugge [240]). Zij bezat land in. de Kerckmeer [239]), 4 Juni 1591 hebben zij ouders noch kinderen [239]), zij leven beide nog 6 Januari 1595 [241]).
3. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 7 Juli 1547.
4. ***Hieronymus van Teijlingen,*** geboren. te Alkmaar, 27 Maart 1549.
5. ***Hillegonda van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 24 Juni 1551, 'tr. ***Dirk de Wifh.***
   Kinderen: a. ***Baerfgen de*** *With,* tr. *Jan Jacobs* ***Waeman.***
   b. *Agatha* ***de With.***
   c. *Dirkje* ***de Wifh,*** tr. *Ryck* ***Gysbertsz.***
   d. ***Haasje de*** *With,* tr. ***Simon Sfam.***
6. ***Nicolaes van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 18 Januari 1553, † 1614 [242]), tr. *Antonia Monte(n)s Jorisdr* [242]) en had één zoon [243]).
7. ***Cafharina*** *van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 8 Februari 1554, begraven' Groote Kerk, Alkmaar, 4 December 1605.
8. *Marijtje* ***van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 8 Maart 1558, waarschijnlijk de ***Marifgen van Teijlingen,*** begraven Groote kerk, Alkmaar, 5 Juni 1594.
9. *Joosgen* ***van*** *Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 15 October 1560, leeft nog 6 Juni 1590 [244]).
10. ***Augustijn van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 21 October 1561, (waarsch.) begraven Oude kerk, Amsterdam, 1 Juni 1589. Hij was apotheker te Alkmaar en woonde aldaar aan de Oudegracht (Z.Z.). De tweede echtgenoot van zijn vrouw verkocht het huis, dat hij daar bewoonde 20 Mei 1591 [245]); waarschijnlijk was dit het huis, in 1900 genummerd Oudegracht 206. waar toen op één der ruiten in de binnenkamer nog „Augustijn van Teijlingen" stond [246]). 5 Januari 1589 koopt hij een vrij leeg erf op de Bagijnenweide te Alkmaar [245]), 14 Februari 1589 verkoopt hij een huis op de Laat (N.Z.) aan zijn schoonvader, dat hij bij zijn huwelijk van hem gekregen had [245]).

    Hij tr. 1587 *Weijntgen* ***Claesdr.,*** geboren te Amsterdam, 1567, dochter van *Claes Heijndricks* ***Coninck*** [247]) zijdelakenkooper, daarna koopman in de O.Z. Kerkstraat op de hoek van de Papenbrugsteeg, in den Sleutel en ***Ael Meijnerfsdr.,*** Zij tr. 2e (ondertr. Alkmaar 30 December 1590) Mr. *Gijsbert* ***Jansz.,*** (zoon van ***Jan*** *Jansz Snijder* [248])), chirurgijnsgezel, wonende op het Fnidsen te Alkmaar [248a]). Hij had één dochtertje, *Aeltgen* ***van Teijlingen,*** dat zeer jong sterft: begraven in de Groote kerk te Alkmaar 15 Mei 1590. Haar goederen waren op het weezenboek te Alkmaar gebracht [249]).
11. ***Cornelis van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 31 December 1562, leeft nog 28 Mei 1577 [250])[251]).
12. ***Baerfge van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 4 October 1564, leeft nog 28 Mei 1577 [250]).
13. *Zoetgen* ***van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 19 April 1566, leeft nog 28 Mei 1577 [250]).
14. ***Jacob van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, St. Matthijsdag 1566, † vóór 28 Mei 1577 [250]).

(Wordt vervolgd).

ROEL KAPTEIN.

238a) Voogd over de kinderen was ***Floris*** *van Teijlingen* (Weezenboek Alkmaar, deel 11, fol. 121).

239) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 9. Col. 105, dd. 4 Juni 1591. Nog een codicil van Emanuel Adriaensz Olislager: notarieel archief Haarlem, inv. n°. 9, fol. 116.

240) Notaris M. van Worrden Jansz, Haarlem, akte dd. 23 December 1594.

241) Notarieel archief Haarlem, inv. n°. 11, akte van dien datum.

242) Hs. van der Lelv van Oudewater. Archief Hooge Raad van Adel en Hs. de Grez (zelfde Archief).

243) De vraag of dit wellicht *Jacob Claesz van Teijlingen*, vroedschap van 's-Gravenhage 1578, '84-'86 is geweest moet ontkennend worden beantwoord, daar *Nicolaas* en Jacob ongeveer even oud zullen zijn geweest. Zie bovendien Ned. Leeuw 1907, blz. 12.

244) Weczenboek Alkmaar, deel IV, fol. 272.

245) Transportregisters Alkmaar. akte van dien datum.

246) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 178, noot 5.

247) Transportakten Alkmaar dd. 14 Februari 1589 en 3 Februari 1589.

248) Transportakte Alkmaar, dd. 19 Juli 1613.

248a) Hij tr. later (huw. voorw. dd. 7 November 1596 voor notaris L. J. Coren te Alkmaar) : Anna Jansdr.

249) Aldaar, deel IV, fol. 272. 6 Juni 1590 werd over haar goed beschikt.

250) Op dien datum werden de goederen van Joostgen, Augustijn Cornelis, Baertge en Zoetgen op het Weezenboek te Alkmaar gebracht: aldaar, deel III, fol. 477.

De familie Koomans uit de Hoeksche Waard.

In den Nederl. Leeuw jrg. 1936, kol. 234 en vlg. heeft ons medelid, de heer W. H. Koomans (te zamen met Mr. Dr. J. C. Maris) de genealogie behandeld van ***zijn*** familie Koomans, die afkomstig is uit Klundert en Fijnaart.

Enkele jaren vóór deze publicatie plaats vond, wendde de heer Koomans zich tot mij, daar hij wist, dat ik over eenige Koomans-gegevens beschikte en dit was het begin van een correspondentie tusschen ons, gevolgd door persoonlijke kennismaking. Wij hebben toen samen gezocht naar een trait d'union tusschen de beide families, doch het is ons niet gelukt dien op te sporen.

En toch lijkt het mij meer dan waarschijnlijk, dat die trait d'union bestaat, niet alleen door de gelijknamigheid, maar ook door het feit, dat de twee landstreken, waarin beide families eeuwenlang gewoond hebben — en gedeeltelijk nog wonen — vlak aan elkaar grenzen en alleen gescheiden zijn door het Hollandsch Diep. De voorouders van den heer W. H. Koomans woonden in 't Brabantsche en bleven er; de hier behandelde familie woonde in de Hoeksche Waard en was dáár zeer hokvast.

Wel bestond er bij de Klundertsche Koomans'en eenig contact met de Hoeksche Waard, immers een Anthony Adriaanse Coomans (VIter) trouwt met een meisje uit Strijen en een zoon van hem, Willem Antonysse Coomans, woont te Strijen.

Nu komt de naam Koomans elders in ons land hier en daar wel voor, doch het lijkt mij toch àl te toevallig, dat 2 gelijknamige families — van een niet zoo veelvuldig voorkomenden naam — in elkaars directe buurt gewoond hebben, zonder dat

zij aan elkaar vermaagschapt waren. Hoe het echter zij, de familieband is (nog) niet gevonden.

Hier volgt de genealogie van het geslacht uit de Hoeksche Waard.

Een geschilderd familiewapen was jaren geleden in het bezit van den heer H. A. Koomans te Rijswijk (Z.H.), IX; na zijn dood stuurde de weduwe het aan den oudsten zoon A. H. Koomans, die in Transvaal gevestigd was. Ik heb het destijds wel gezien, doch kan mij niet precies herinneren hoe het er uit zag. Na het kinderloos overlijden van laatstgenoemden heer Koomans zal het wel verloren zijn gegaan. Ik geloof niet, dat het 't zelfde was als voorkomt op den grafsteen van Bastiaan Andriesse Coomans (zie hier onder, onder 111).

De familie Koomans behoorde, zonder uitzondering, tot den Hervormden godsdienst.

Portretten van oudere generaties zijn, voor zoover mij bekend, niet bewaard gebleven; zelfs ontbreken de portretten van de generatie, welke vlak aan de onze voorafgaat.

GENEALOGIE.

1. *Bastiaan Cooman,* geb. naar schatting ± 1565-1570.

II. *Andries Bastiaanse Cooman,* geb. naar schatting ± 1595, woonde te Strijen, komt voor als getuige bij huwelijkscheVoorwaarden, verleden voor notaris Spoors te Oud-Beierland (rijksarchief Den Haag, not. prot. No. 522) op 17 Oct. 1623 en voorts in een akte van scheiding en caveling van landen voor dienzelfden notaris d.d. . . . . Febr. 1624. Hij teekent met een goedgeschreven handteekening. Gehuwd met . . . . . .

Hieruit:

1. *Maria Andriesse Coomans,* doopgetuige bij de doopen der kinderen van haren broer, zie hieronder: leeft nog in Maart 1670.

III. 2. *Bastiaan Andriesse Coomans,* geb. ±1625-1630, eerst notaris te Oud-Beierland, als zoodanig geadmitteerd te Delft 16 Jan. 1659 [1]).

Hij is overleden 5 Nov. 1689 en in de kerk te Numansdorp begraven [2]); gehuwd, waarschijnlijk in 1661 [3]) met *Cornelia Heyndricks Hoogerwerff.* dt. van Hendrik Hoogerwerff en . . . . . , geb. omstreeks 1635, overl. 21 Dec. 1686 en in de kerk te Numansdorp begraven [2]).

> 2 Mei 1663 treedt hij op als getuige bij een akte verleden voor notaris Hendrik van Bergen te Oud-Beierland en wordt daarin genoemd „schout"; 17 Aug. 1665 testeert hij als „meede notaris en gesubsti tueerd schout, provisioneel Baillu van de Beyerlanden" voor dienzelfden notaris „in een slaepbanck liggend ten gevolge van een zware quetsuur hem gisteravond gegeven"; 14 Febr. 1671 comparcert hij voor notaris Vos te Klaaswaal als „schout en rentmeester van Cromstrijen" of Numansdorp [4]).

Uit hun huwelijk zijn gedoopt te Oud-Beierland de kinderen 1 tot en met 6; het 7e kind werd gedoopt te Numansdorp:

1) Zijn protocol, bevattende minuut-akten, loopende van 1662-Oct. 1689, op het A.R.A. den Haag, not. protocollen Nos. 547-549.

2) Mr. P. C. Bloys v. Treslong Prins. Gen. en her. gedenkw. in de kerken van Z. Holland, Dl. IIa, blz. 2.59.

3) Dit huwelijk is niet te Oud-Beierland gesloten, welks trouwregister is doorzocht van 1650-1673, noch te Numansdorp, waar het lmwrlijk niet tc vinden is tusschen 1658-1662.

4) In Dec. 1673 werd hij mrt zijn echtgenoot „op attestatie tot de gemeenschap der Geref. kerk te Numansdorp" toegelaten. (doop- en trouwb. No. 1, blz. 59).

5) „De Testatrice woonende onder Cromstrijen tegenwoordigh alhier in het quohier van den personelen 200en penning tot geen 4000 gld. bekent te staan".

1. *Maria Coomans,* ged. 21 April 1662, getuige Maria Andries Coomans, overl. te Numansdorp ..... Oct. 1728, tr. Oud-Beierland 1 Aug. 1691 *Ary Pieferszn. Verschoor* of *van der Schoor,* „weduwnaar van Aaltje Burrits Nasemoer(?), geboortig van den Hitzart, woonende onder de Koorendijk", overl. onder Numansdorp vóór Oct. 1728; kinderloos.

> Zij testeert voor Notaris Steven S. Buelen te Oud-Beierland 13 Oct. 1724. [5]) Hare nalatenschap werd vereffend door notaris Pieter van der Wtoup te Strijen (st. v. boedelscheyding 21 Juli 1731, not. prot. No. 7661).

2. *Neeltje Coomans,* ged. 13 Jan. 1664, get. Annigje Willem Hoogewerf; vermoedelijk kinderloos overl. vóór Oct. 1728 (zij wordt althans niet genoemd als erfgenaam in het testament van haar zuster Maria), ondertr. Numansdorp 13 Mei 1691, tr. Oud-Beierland op 2den Pinksterdag, 4 Juni 1691, *Ary Basfiaens Boer,* jongeman van Strijen, zn. van Bastiaan Cornelis Boer en .....

> Hij komt, op 30 Nov. 1714 voor in cru akte (procuratie) voor notaris Simon van Hessel te Strijen en onderteekent met een goede handteekening. Ook is hij waarschijnlijk identirk met „Ary Bastiaens Boer de Oude, wonende in Bonaventura", dir "in een akte voor notaris S. S. Buelen te Oud-Beierland d.d. 7 Juli 1723 te zamen mrt Hendrik Coomans genoemd wordt.

3. *Andries Coomans,* ged. 14 Oct. 1665, get. Bastiaen Andriese van der Waal, Maria Andriese Coomans; jong gestorven.

4. *Hendrik Bastiaen Coomans,* ged. 30 Nov. 1667, getuigen Jacob Palings [6]), Beatrix Andries van de Waal, ondertr. le Numansdorp 25 Dec. 1688 [7]) en ald. getr. 16 Jan. 1689 met *Teuntje Willemsd. Swaneveld,* jonged. van de Middelsluis. overl. tusschen Aug. 1698 en Juni 1700; 2e Numansdorp 6 Juni 1700 *Maria Merenburg,* jonged. van Strijen, dochter van Andries Merenburg en ....., overl. nà 14 Dec. 1731.

> 3 April 1731 comparcert hij voor notaris Pieter van der Stoup te Strijen (not. prot. No. 7661) als „de heer Hendrik Comans, penningmeester, wonende onder Numansdorp" (hij teekent: „H. Coomans").
>
> 14 Dec. 1731 voor dienzelfden notaris: de heer Hendrik C. en de Eerbare Maria Andriesz. Merenburg, egtelyden, wonende in Numanspolder „sijnde beyde cupasselijk" herroepen hun mutueel testament op 5 April 1712 voor notaris Cornelis 's Gravesande te Drift verleden: zij hebben nu nog één minderjarige dochter en stellen in de plaats van de 3 bij dat testament aangestelde voogden 3 andere aan, daar de eerst benoemden inmiddels alle overleden zijn. Toeziend voogd mort hun zoon Andries Hendriks C. worden.
>
> 28 Juni 1733 voor denzelfden notaris: Hendrik C., penningmeester van Numanspolder, wonende te N. dorp en rentmeester van den Heer Gerard de Bye, secretaris tot Leiden.

8 Maart 1748 heeft Jacobus de Vries aangev. gedaan van 't lijk van Hendrik C. in de classis van *f* 30.- (Numansdorp, gaardersarch. No. 1).

Te Numansdorp (Cromstrijen *j* werden van hem de volgende kinderen gedoopt, uit het le huwelijk:

a. *Wilhelmus C.,* ged. 28 Aug. 1689, get. Maeike Willemsd. Swaneveld; vermoedelijk jong gestorven.

6) Getrouwd te Oud-Beierland 1 Sept. 1658 Jacob Leenderts Palings weduwnaar? wonende te Zuidland, en Sytge Leenderts van der Waal weduwe, wonende alhier.

7) „25 Dec. 1688 Hendrik Bastiaens Coomans, j. van Numansdorp, (dit is onjuist, moest zijn: „van Oud-Beierland"), met Teuntge Willemsd. Swaneveld j. van de Middelsluis. 16 Jan. 1689 alhier getrout".

b. *Cornelia C.,* ged. 25 Febr. 1691, get. Marijchjc Coomans; jong gestorven.

c. *Cornelia C.,* ged. 9 Sept. 1692, get. Marytge Bast. Coomans; jong gestorven.

d. *Cornelia C.,* ged. 29 Mrt. 1693, get. Marychje Coomans; jong gestorven.

e. *Basfiaan C.,* ged. 19 Juni 1695, get. Neeltje Coomans; jong gestorven.

f. *Lijntje C.,* ged. 1 Juli 1696, get. Neeltje Japhetsd. Cappedijk [8]).

g. *Teunfje C.,* ged. 10 Aug. 1698, get. Neeltje Coomans: misschien is zij de „Pleuntje Coomans", van wier overlijden Neeltje van Dam op 15 Sept. 1747 aangevinge doet te Numansdorp, in de classis van ƒ 3.— (Numansdorp, gaardersarchief No. 1).

Uit het 2e huwelijk:

h. *Basfiaan C.,* ged. 16 April 1704, get. Maria Coomans.

i. *Andries Hendrikszn. C.,* ged. 20 Dec. 1705, get. Dirkge Merenburg. „1742 April 7 heeft Andries C. zig aangegeven om te trouwen met Maria van Brakel, wonend onder Mijnsheerenlant, in de classis van ƒ 30.—" (Numansdorp, gaarderarch. No. 1).

„1745 Mey den 10 door Ary van Brakel aangev. gedaan van 't lijk van Andries C. in de classis van ƒ 3.-" (zelfde bron). Waarschijnlijk is zijn weduwe de Maria van Brakel, die „zig 11 Juni 1751 heeft aangegeven om te trouwen met Cornelis van der Waal, won. onder den Hitzert" (d.i. Zuid-Beierland), in de classis van ƒ 15.-.

j. *Cornelia C.,* ged. 26 Mei 1709, get. Lyntje Aryensd. Meerenburg (slecht leesbaar).

„7 April 1741 hebben Cornelis Wieriks, jongman van Breda en Cornelia C., J.D. van Numansdorp, hun aangegeven om te trouwen in de classis van ƒ 30.-, dus voor beide ƒ 60.-" (zelfde bron).

5. *Andries,* volgt onder IV.

6. *Wilhelmus Coomans,* ged. 22 Dec. 1673 [9]), get. Arie Abbenbroek en Beatrix Andries van de Waal.

Vermoedelijk jong gestorven, hij komt althans niet voor als erfgenaam in het testament van zijn oudste zuster Maria C., weduwe Verschoor.

7. *Baerfge Coomans,* ged. Numansdorp 6 Nov. 1675, get. Baertge Gysberts Vermaes, Leendert Poortugael en Isaac Wouters.

Zij tr. le (ondertr. Oud-Beierland 8 Mei 1694) [10]) *Leendert Cornelis van 't Hoff,* waaruit 2 kinderen: Cornelis Leenderts van 't Hoff en Neeltje van 't Hoff; tr. 2e *Jacobus Aèrnouts,* gestorven nà 1720.

Bij akte voor notaris Simon van Hesscl te Strijen d.d. 20 Juli 3715 (Not. prot. No. 7658) stelde zij tot voogden over hare minderjarige kinderen aan: haar broer Hendrik Bastiaans C. en Arie Andries Meerenburg ; deze beiden leggen bij akte voor dienzelfden notaris d.d. 5 Aug. 1720 aan den toen meerderjarigen zoon Cornelis Leenderts van 't Hoff rekening en verantwoording van hun beheer af. (not. prot. No. 7658 fol. 175 en ,357).

8) Echtgenoot van Stoffel Willems Swaneveld.

9) Hier staat in de doopakte achter den naam van den vader „schout van Claaswaal en penningm. (eester)."

10) „1694 8 May Leendert Cornelis van 't Hof jongman geboortig en woonende onder Nieuw beyerland en Baartje Bastiaansz Koomans jonge doegter geboortig van Nieuwmansdorp haar onthoudende op Ouwd beyerland. Testis Robbertus Aemilius Pastor in Nieuw beyerl. ; attest. na Nieuwbeyerland op den 30 Mey 1694". (Oud Beierland, D. en T. No. 9).

5 Mei 1719 „bragt Hendrik C. aan om te begraven Baertge C. onder de classis van ƒ 3.-" (reg. impost v. trouwen en begraven, Strijen), op 5 Aug. d.a.v. is „over 't recht van 't begraven" aan den secretaris van Strijen F3:4:7 met het kleinzegel betaald.

IV. *Andries Coomans,* ged. Oud-Beierland 23 Maart 1670, getuigen: Mr. Cornelis de Wit, Ruwaard van Putte en Baljuw van Beyerland, Arie Joorrisse Hopzoomer en Marie Andriesse Coomans: als overl. aangeg. te Goedereede 15 Nov. 1716 [11]), tr. (ondertr.) Numansdorp 12 Sept. 1694 *Cornelia Beens,* j.d. van Terheide, als overl. aangeg. te Goeree 28 Dec. 1729 [12]).

2 Mei 1692 admissie voor het Hof van Holland als landmeter na afgelegd examen (memorialen H. v. H., rijksarchief den Haag), baljuw te Goedereede, als hoedanig hij ook van 1698 af de taxaties doet voor den 20sten penning, die hij in het register ondertcekent met zijn fraai geschreven handteekening.

Van hen werden te Goeree gedoopt:

1. *Pieter,* volgt onder V.

2. *Cafarina C.,* ged. 16 Febr. 1698, get. juffr. Beens.

28 Nov. 1721 gaven zich te Goeree aan om te trouwen: „Antoni Godtschalk, Jongman, geboren tot Weesep [13]), Bruydegom, jegenwoordig in dienst van de Admiraliteyt wakende in de lasarette tot Goedereede en wonende aldaar, als o(n)vermogen(d) Dus Hier ..... pro deo"

In 1731 woonden zij te Rotterdam.

3. *Marie C.,* ged. 9 Aug. 1699, get. Caterina Beens; als overleden aangegeven te Goeree 21 Febr. 1701.

4. *Sebasfiaan C.,* ged. 12 Juni 1701. Vermoedelijk is hij 't. die als 7-jarig kind den eersten steen heeft gelegd der herbouwde Ned. Herv. kerk te Goeree, immers *in* den buitenmuur dier kerk bevindt zich een steen met de inscriptie: „Bastiaan Coomans heeft den eersten steen tot herbouwing deser kercke gelegt op den 28 juny anno 1708" [14]).

In 1731 woont hij onder Oud-Beierland (boedelscheiding zijner tante Maria C., zie boven).

5. *Maria C.,* ged. 6 April 1703, 28 April d.a.v. als overl. aangeg. te Goeree [15]).

6. *Willem C.,* ged. 11 Jan. 1705, get. Mary Cool.

7. *Maria C.,* ged. 25 April 1706, get. Aagje Wagemakers; tr. 1 e Zuid-Beierland 15 Juli 1729 [16]) Jacobus *van den Hoonaart,* geb. te Klaaswaal, overl. vóór 23 Dec. 1731. Zij woonden toen „onder Oud-Beierland".

11) „1716 den 15 Novrmber 't lijk van den bailliu Coomans ƒ 15„0„" (reg. regten van trouwen en begr. Goedereede).

12) „1729 28 December 't lijk van juffr. de Wede. Coomans aangegeven voor ..... pro deo" (reg. op de regten v. trouwen en begr. Goedereede 1695-Dec. 1754).

13) In Weesep = Weesp in N. Holland, dan zou Anthoni misschien aldaar kunnen zijn gedoopt 10 Oct. 169ö als „Anthoni", vader Cornelis Anthonisse, moeder Elsje Hans, get. Marritje Gerrits en Lijsbeth Willems. Daar de geslachtsnaam ontbreekt, is het echter zéér twijfelachtig. Een andere in aanmerking komende Anthoni werd, bij een oppervlakkig onderzoek,. tusschen ± 1690-1700 in het doopboek ald. niet aangetroffen.

14) B. Boers, Beschrijving van het eiland Goedereedo en Overflakkee, blz. 85, en Bloys v. T. Prins, Gen. en Her. Gedenkw. prov. Z. Holland, dl. 1, blz. 233.

15) „1703 28 April aangegeven 't lijk van des Hr. Bailliu's Coomans kind in de classis van..... ƒ 15-0-". (reg. tr. en begr. Goeree).

16) „Den 24 Juni 1729 is te Zuyd beyerland ondertrouwd Jakobus van den Honaart J M geboren onder Klaaswaal en wonende onder Oud beyerland en Maria de Koome (sic!) J D geboren to Goederee en wonende onder Zuyd beyerland".

Den 15 Juli attest. gegeven om te trouwen te Zuydbeyerland" (Trouwboek Oud-Beierland No. 9).

2e Oud-Beierland 10 Aug. 1732 *Cornelis van Bodegom*, „j.m. van Westmaas, onlangs gewoond hebbende onder Spijkenis"; als overl. aangegeven te Oud-Beierland in de classis pro deo *25* Maart 1749: 3e Oud-Beierland 25 Febr. 1750 (ondertr. ald. *6* Febr. 1750) *Cornelis Groeneboom* j.m.

Zij werd 28 Febr. 1776 door haar man Cornelis Groeneboom te Oud-Beierland als overleden aangegeven in de classis pro deo. Cornelis Groeneboom moet overl. zijn nà Aug. 1780.

8. *Anna Adriana C.*, ged. 3 Febr. 1709, get. juffr. Beens. Zij treedt als Anna Coomans eenige keeren op als doopgetuige bij den doop van kinderen van hare zuster *Maria*, zoo o.a. op *31* Mei 1733, *7* Juni 1737.
9. *Cornelia C.*, ged. *7* Mei 1713, get. „desselfs [17]) dogter Catharina Coomans".

V *Pieter Andriesse Coomans*, ged. Goedereede 12 Aug. 1696, get. „Rebolet en sijn vrou", overl. tusschen 25 Nov. 1722 en 18 Febr. 1726 [18]), tr. *Geertruyd Wofters. Zij* woont in Febr. 1726 als zijn weduwe te Strijen [19]). Hieruit één zoon (andere kinderen zijn in het doopboek niet te vinden) *Andreas*, volgt onder VI.

VI. *Andreas Coomans*, zich schrijvende: *Andries Koomans*. geb. 22 Nov., ged. Goedereede 25 Nov. 1722 [20]), overl. te Strijen 7 Juni 1807 en 11 Juni d.a.v. ald. begraven [21]), tr. te ? [22]) 18 Mei 1749 met *Jannetje Bestebreurtje*, ged. Strijen 23 Sept. 1725, overl. ald. 12 Juni 1789 en 19 Juni d.a.v. ald. begraven [23]), dr. van Gerrit Willemszn. Bestebreurtje en Mayke Sibbens van Strijen.

De doop van Jacobus van den Honaart is te Klaaswaal niet te vinden, daar het doopboek ald. pas begint met 1 Jan. 1701; ook zijn overlijden niet, daar het gaardersarchief eerst begint met April 1734. Dat hij vóór 23 Dec. 1731 overleden is, blijkt uit de doopinschrijving van zijn 2e kind, Jacobus, op dien datum ingeschreven als „postumus".

17) D.i. des baljuws.

18) In geen der ten rijksarchieve 's Gravenhage berustende trouw- of begraafregisters van Goedereede is omtrent het overlijden van Pieter (V) of omtrent zijn huwelijk iets te vinden. Juist in de jaren, dat het huwelijk waarschijnlijk is gesloten, zijn er hiaten (1719-April 1721). Ook in het zoogen. Gaardersarchief is niets te vinden.

19) 18 Febr. 1726 voor Notaris Pieter van der Stoup te Strijen (not. prot. 7659) geeft „Geertruy Wolters, weduwe van Sr. Pieter Comans. wonende alhier" procuratie aan haren broer Barnardus Wolters, wonende tot Leyden, om namens haar, haar anderen broer en zuster op te vorderen „al wat de West. Ind. Compie schuldig mocht zijn aan de nalatenschap van haar overleden broer Johan Wolters in den Jacre 1721 uitgevaeren naar de West-Indiën en op het eijland d'Elmina overleden". Zij teekent met een goede handteekening „Geertruy Wolters weduwe Coomans".

20) „Den 25 November 1722 gedoopt het kint van Pieter Andriesszn. Comans ende Geertruyd Woltcrs, als vader ende moeder, de peet was juffr. Cornelia Wed. Comans, 's kinds naam: Andreas." Van hem zijn familieaanteekeningen bewaard, met fraai handschrift geschreven op een schutblad, waarschijnlijk van een statenbijbel. Samensteller dezes kreeg dit blad ten geschenke van den heer H. A. Koomans (IX).

21) „1807 — Andries Koomans, wedr. van Jannetje Bestebreurtje oud 84 j. 6 ½ md. nalatende tot zijne erfgenamen 3 kinderen en 4 kindskinderen, overl. 7 Juny; de nalatenschap is vrij van belasting volgens art. 5 der ordonnantie" (register van de ordonnantie van successie te Strijen). De genoemde 3 kinderen waren : Gerrit, Geertruy en Johannes, en de kleinkinderen: Arie, Jannetje, Marie en Andreas (VIII), kinderen van zijn vóóroverl. zoon Pieter (VII).

22) Het huwelijk is, wonderlijk genoeg, *niet* te vinden in het register van den impost op trouwen en begraven, noch in het krrkelijk trouwboek. De datum is ontleend aan bovengen. bijbelblad.

23) „bragt aan Aart Vermeulen 't lijk van Jannetje bestebreurtje huysvrouw van Andries Koomans, als behoorende tot de 2e classis dus..... *f* 15:" (reg. trouwen en begr. Strijen 1782-1811). Waarschijnlijk is Gerrit Bestebreurtje, die 25 Juli 1791 te Strijen door Andries K. aangebracht wordt als overleden („in de 3e classis.... .. dus *f* 6.-") ren broer van zijn overleden vrouw, zijn zwager dus, daar zijn gelijknamige schoonvader vóór Oct. 1750 overleden was.

Hij testeerde voor schout en schepenen te Strijen 14 Juni 1802. Bij akte, verleden voor notaris 't Hooft te Strijen d.d. 10 Nov. 1807, wordt zijn boedel verdeeld. Deze bedraagt aan grond (16 morgen 115 roeden Ambagtsportie tr Cromstrijen, waard *f* 11200.-), huizen te Strijen (één in de Dolaansstraat), een boomgaard, een manszitplaats in de kerk, meubilair, kleeren enz. totaal *f* 16956.146.

Andries K. komt een paar maal voor in aktes gepasseerd voor Notaris P. van der Stoup te Strijen, ook treedt hij in het register v/h recht op trouwen en begraven enkele malen op als doende de aangifte van overlijden, zoo bijv. op 4 April 1760. als wanneer hij het lijk aangeeft vau den schepen Jan van Strien, enz.

Uit dit huwelijk:

1. *Pieter*, volgt onder VII.
2. *Gerred (Gerrit)*, volgt onder VIIbis.
3. *Geertruy C.*, geb. 30 Mrt. 1755, ged. 6 April, get. Geertruy Suyker(s). als overl. aangeg. Strijen 28 Aug. 1807 [24]).

   28 April 1783 gaven zich te Strijen aan om te trouwen: „Aart Vermeulen, weduwnaar van Johanna Verschoor, geboortig van Numansdorp en wonende alhier, met Geertruy Koomans, J.D. geboortig en wonende te Strijen, beide in de 4e classis dus.... .. *f* 6.-" (reg. trouwen en begr. Strijen).

   Aart Vermeulen, geb. te Numansdorp en ald. ged. 18 Febr. 1748 (dooph. Machteltje de Jongste), zoon van Jan Vermeulen en Marya Willems de Jongste, overleed, oud 75 jaar, laatst wedr. van Geertruy Koomans, te Strijen 17 Jan. 1823.

   Aart Vermeulen en Geertuy Koomans testeerden voor notaris A. A. van den Oever te Dordrecht 20 Aua, 1783.
4. *Willem C.*)
5. *Johannes C.* geb. Strijen 13 April, ged, 16 April 1759, getuigen Cornelia Bestebreurtje en Geertruy Suyker(s). Deze kinderen zijn resp. 2 Aug. 1759 en 4 Mei 1759 door den vader te Strijen „aangebragt om te begraven" in de classis pro deo.
6. *Johannes*, volgt onder VIIter) ged. Strijen 12 Sept.
7. *Maayke C.*) 1762, get. Geertrui Suikers en Feitje Bestebreurtje.
8. Een dood kind, geb. 28 Mei 1766. (Dit kind is nòch in het doop-, noch in het begraafregister te vinden).

VII. *Pieter Koomans*, geb. Strijen 20 Oct., ged. 25 Oct., 1750, (getuige: Berendina Suykers), overl. te Strijen 12 Mei 1802 (akte notaris 't Hooft te Strijen d.d. 15 Sept. 1802), als overl. ald. aangeg. 17 Mei 1802 [25]).

Ondertr. 1 e Strijen 19 Aug. 1785 [26]) *Jannigje Besemer*, ged. te 's Gravendeel, dr. van Arie Besemer en Annigje Havelaar: als overl. aangegeven te Strijen 25 Mei 1798 [27]); 2e Strijen 26 Dec. 1799 *Adriana Moerkerke* of

24) „1807 28 Aug. aangeving gedaan van 't lijk van Geertrui Koomans, huisvrouw van Aart Vermeulen, oud 5% jaaren, nalatende vier kinderen tot haare erfgenamen". (reg. trouwen en begr. Strijen).

25) „Den 17 Mri 1802 bragt aan Johannes Koomans lrrt lijk van zijn Broeder Pictcr Koomans in de 2e clasis..... *f* 15.—" (reg. id.).

26) „19 Aug. 1785 heeft sig aangegeven om te trouwen Pictcr Koomans J :M : geboortig en woonend alhier, en Jannigje Ariense Beesemer, J : D: geboortig van Schravendeel en alhier woonende, beyde als behoorende onder de 4e classis dus . . *f* 6.—" (reg. trouwen en begr. te Strijen).

27) „Bragt aan Trijntje Kool 't lijk van de vrouw van Pieter Koomans genaamd Jannigje Besemer in dr classis van *f* ti.-" (reg. id.).

Een zuster van haar, Maayke Besemer, wordt aldus vermeld: „19 Juni 1788 bragt aan Pieter Koomans 't lijk van zijn (schoon\ zuster genaamd Maayke Beesemer, woonende en aangegeven te Schravendeel, maar alsoo deselve te Strijen wordt begraven is het volgens d'ordonnantie dubbeld regt, dus gehoorende onder de 4e classis is ..... *f* 3.—", terwijl zéér

van Moerkerken, geb. te Strijen 30 Juni, grd. ald. 4 Juli 1773 (get. Geertje Moolenaar), ald. overl. 29 Mei 1850, dr. van Jan Gerrytse Moerkerke („diacon h.t.". doopakte) en Jannegje Molenaar.

Adriana Moerkerke hertrouwde (aangeg. 12 Mrt. 1803 [28]) te Strijen Bernardus Bremken H.zn., geb. en wonende te Strijen; deze werd reeds als overl. aangeg. te Strijen 13 Aug. 1808, „46 j. oud, nalatende 3 kinderen in huwelijk bij Adr. Moerkerke verwekt". Hij was de zoon van Hendrik Bremken (sterft te Strijen 7 Dw. 1815, wedr. van Dina de Graaf) en Dina de Graaf(f), en was gedoopt te Strijen 1 Juli 1762. (get. Maria **Ras).**

Uit het le huwelijk 8 kinderen, alle ged. te Strijen, getuige de vader:

1. *Jannetje K.*, ged. 23 Juni 1786, als overl. aangegeven te Strijen 8 Oct. 1786 [29]).
2. *Andries K.*, ged. 24 Juli 1787, als overl. aangegeven te Strijen 17 Aug. 1790 [30]).
3. *Arie K.*, ged. 5 April 1789, ongeh. overl. 28 Oct. 1812 in het militaire hospitaal te Douai „par suite de marasme".

   Hij was als conscrit van do klasse 1809 in het Fransche leger ingedeeld en diende als soldaat in het 9e reg. artillerie. Zijn ovrrlijdcn werd 10 April 1813 in het overl. register van den burg. stand te Strijen ingeschreven. In de vermelde Fransche akte heet hij abusievelijk „Henri" in plaats van „Arie", doch de identiteit staat vast, daar vermeld wordt, dat hij is geb. 2 April 1789 en de zoon was van Pieter K. en Jannetje Besemer.
4. *Jannetje K.*, ged. 27 Aug. 1790, leeft nog in Juni 1807.
5. *Maria K.*, geb. 25 Mrt., ged. 4 April 1792, leeft nog in Juni 1807.
6. *Andreas K.*, geb. 17, ged. 23 Juni 1793, als overl. aangegeven te Strijen 25 Sept. 1793 [31]).
7. *Andreas K.*, geb. 29 Jan. ged. 1 Febr. 1795, als overl. aangegeven te Strijen 15 Aug. 1795 [32]).
8. *Andreas K.*, geb. 1, ged. 8 Jan. 1797, moet eveneens jong gestorven zijn, doch de aangifte is niet te vinden.

Uit het 2e huwelijk: *Andreas*, volgt onder VIII.

VIII. *Andreas Koomans*, geb. Strijen 18, ged. 23 Nov. 1800, getuige de vader: Fabriek en Landmeter van het Hoogheemraadschap van Delfland te Delft en ald. overl. 12 Juli 1842, tr. Aarlanderveen 30 April 1826 *Maria Catharina de Grauw*, geb. Zwammerdam 9 Dec. 1796, overl. Delft 27 Aug. 1868, dr. van Hendrik de Grauw, -winkelier, en Maria Herrewijn.

Uit dit huwelijk:

1. *Adriana K.*, geb. Strijen 21 Febr. 1827.
2. *Maria Catharina K.*, geb. Delft 8 Jan. 1830, ongehuwd ald. overl. 7 Juni 1860.

waarschijnlijk een broer van haar was: Jacob Besemer, overleden te Strijen 7 Juni 1826, oud 69 jaar, geb. te 's Gravendeel zoon van Arie Besemer en Annigje Havelaar, gehuwd met Willempje van der Griend, te voren met Maria van Prooyen.

De doop van Jannigje Besemer is niet te vinden, daar doopregisters van 's Gravendeel uit dezen tijd ontbreken.

[28]) „1803 12 Mrt. heeft sig aangegeven om te trouwen Bernardus Bremken Hzn. J.M. met Adriana van Moerkerken, wed. van Pieter Koomans, beyde geb. en wonende alhier en gehoorende in de eerste classis dus . *f* 60.—" (reg. trouwen en begr. Strijen)

[29]) „1786 8 Oct. bragt aan Pieter Koomans 't lijk van zijn kind genaamd Jan (dit zal wel een verschrijving zijn voor „Jannetje") als behoorende onder de 4e classis ..... *f* 3.—" (zelfde bron).

[30]) „1790 17 Aug. bragt aan Trijntje Jobbe 't Lijk van 't kint van Pieter Koomans genaamd Andries als gehoorende onder de 4e classis dus ..... *f* 3.—" (id.).

[31]) „1793 25 Sept. bragt aan Pieter Koomans 't lijk van zijn kind genaamd Andreas, gehoorende onder de 2e classis dus ..... *f* 6.—". (id.).

[32]) „1795 15 Aug. bragt aan Pieter Koomans 't lijk van zijn kint genaamd Andrieas, in de 3e classis ..... *f* 6,—". (id.).

3. *Hendrik Andreas K.*, geb. Delft 16 Aug. 1831, ald. overl. 22 Oct. 1832.
4. *Mattheus K.*, geb. Delft 27 Dec. 1832.
5. *Hendrik Andreas*, volgt onder IX.
6. *Arie Johannes K.*, geb. Delft 9 Mrt. 1838.
7. *Dina Cornelia K.*, geb. Delft 19 Dec. 1840, tr. Delft 5 Oct. 1864 Jacob *Ladenstein*. chef-machinist bij de Ned. Gist- en Spiritusfabriek te Delft, geb. Schiedam 26 Mrt. 1841, overl. Hof van Delft 17 Oct. 1901, zn. van Jacob Ladenstein, smid, te Delft, overl. 1884, en Gerritje Bloesem.

Uit dit huwelijk negen kinderen, alle te Delft- geboren.

IXx. *Hendrik Andreas Koomans*, geb. Delft 14 Jan. 1836, overl. Rijswijk (Z.H.) 15 Febr. 1909, fabrikant, later journalist, tr. le 's Gravenhage 5 Juli 1867 *Cornelia van der Most*, geb. Rotterdam 23 Juni 1831, overl. te Delft 8 Febr. 1871, dr. van Arie van der Most en Wilhelmina Huigens; tr. 2e Schiedam 25 Juli 1872 met *Maria Johanna de Ruyter*, geb. Schiedam 5 Jan. 1849, overl. Apeldoorn, dr. van Cornelis de Ruyter en Johanna Eva Maltha.

Uit het eerste huwelijk één zoon, uit het tweede drie kinderen o.a.:

1 *Andreas Hendrik K.*. geb. Hof van Delft 18 April 1868, vestigde zich omstreeks 1886 in Transvaal en was boekhandelaar en drukker te Potchefstroom en Johannesburg, overl. te Pretoria Dec. 1937; tr. Rose St., Wellington, Kaapkolonie, 4 Sept. 1906 *Anna Maria Susanna den Brink*, geb. Wellington, Kaap-Kolonie, 17 Dec. 1867, dr. van Andries den Brink, wijnboer, en Cornelia Cilliers. Kinderloos.

2 *Maria Catharina Johanna Eva K.*, geb. Delft 7 April 1873, overl. 's Gravenhage 16 Juli 1936 en begr. op de Alg. Begraafplaats ald., tr. le (bij volmacht) Voorburg 13 Juli 1899 *Martinus Rijnen*, employé bij áe Kon. Petr. Mij., geb. te Buitenzorg 1875, zn. van Carolus Marinus Johannes Willem Rijnen, gep. kolonel der artillerie N.I.L., en jonkvr. Louise Charlotte Mathilde van den Bosch. Bij vonnis van den Raad van Justitie te Batavia d.d. Mei 1903 is dit huwelijk door echtscheiding ontbonden verklaard; tr. 2e Batavia 21 Juli 1904 Ir. August Wurfbain [33]), eerst ingenieur bij de Dordtsche Petroleum Mij. te Tjepoe bij Soerabaja, later adj. Directeur van de Kon. Mij. tot Expl. van Ptr. bronnen in N.I., geb. Arnhem 22 Aug. 1873. over1 te 's Gravenhage 7 April 1937 en begr. op de Alg. Begraafplaats ald., zn. van Marinus Carel Wurfbain, bankier en Voorzitter van de Kamer van Koophandel te Arnhem, en Henriette Maria Weetjen.

Uit het eerste huwelijk twee zoons, uit het tweede huwlijk eveneens' twee zoons.

3. *Hendrik Andreas K.*, geb. Delft 27 Nov. 1874. redacteur van het periodiek „De Vraagbaak" te 's Gravenhage, tr. le 's Gravenhage 18 April 1900 *Maria Hendrika Adriana Leder*, geb. 's Gravenhage 5 Sept. 1876, ald. overl. 8 Febr. 1922, dr. van Johan Hendrik Christiaan Leder, meubelmaker, en Maria Hendrika Adriana Siegenaar. Dit huwelijk is door echtscheiding ontbonden verklaard bij vonnis van de arr.-rechtbank te Rotterdam d.d. 16 Dec. 1907.

Hij tr. 2e 's Gravenhage 14 Oct. 1909 *Josephina*

[33]) Zie: Ned. Patriciaat, lle jrg., 1920, blz. 419.

Christina Luisinda Timmer, geb. op het eiland Curaçao 10 Juli *1875,* dr. van Casper Lodewijk Timmer en Wilhelmina Catharina Elisabeth Peiliker, gescheiden echtgenoot van François Joseph Marie Colson, magnetiseur.

Dit huwelijk is door echtscheiding ontbonden verklaard bij vonnis van de arr.-rechtbank te 's Gravenhage d.d. *23* Jan. 1919.

Hij tr. 3e 's Gravenhage *26* Mrt.. 1921 *Louisa van den Kerkhof,* geb. Ginneken en Bavel 5 Mrt. 1896. dr. van Adrianus Gerardus van den Kerkhof en Cornelia Gits.

Uit het eerste huwelijk twee, uit het derde drie kinderen.

4. *Adriaan Pieter K.,* geb. Delft 18 Mei 1876, diende bij de cavallerie, later bij de marechaussée, thans huisbewaarder te 's Gravenhage, tr. 's Gravenhage 8 Sept. 1915 *Gezina Johanna Maandag,* geb. Hummelo en Keppel 25 Aug. 1869, dr. van Johan Maandag, landbouwer, en Johanna Wilhelmina Groot Enzerink. Kinderloos.

VIIbis. *Gerrit K., Andrieszn.,* geb. Strijen 9, ged. 13 Mei 1753, kastelein (overl. akte), overl. Strijen *17* Sept. *1827, 74 j. 4* mnd. oud, in het huis wijk D. No. 124, tr. Strijen ondertr. 7 Mei 1779 *Cornelia Lijssen (Leyssen),* ged. Strijen 20 Maart 1757, ald. overl. 5 Jan. 1821, dr. van Hendrik Leyssen en Aletta Kranenburg [34]).

Uit dit huwelijk de volgende kinderen, alle ged. te Strijen:

1. *Jannetje K.,* geb. *6,* ged. *13* Febr. 1780, get. Geertruy Koomans, overl. Strijen den 14den van grasmaand 1809 als „huisvrouw van Anthony Boot, oud ruim 29 jaar, gewoond hebbende alhier in 't Huis letter F oud No. 55, nieuw No. 124, zonder kinderen natelaten", tr. omstreeks 1806 (niet te Strijen) *Anthony Boot.*

   5 Sept. 1807 werd aangeving gedaan van 't lijk van het ongedoopt kind van Anthony Boot en Jannegje K., egteliede, oud 8 dagen (reg. op het recht van trouwen en begr. Strijen).

2. *Hendrik K.* „7 Juli 1781 bragt aan Gerrit K. het lijk van zijn kind genaamd Hendrik als behoorende tot de classis van ..... *f* 3.—" (reg. id.). De doop van dit kind is niet te vinden.

3. *Aletta K.,* ged. 2 Juni 1782, get. Neeltje Tuinder, ondertr. Strijen 30 Sept. 1803 *Cornelis van Gent,* geb. 11 Jan., ged. Oud-Alblas 15 Jan. 1775 (get. Lysbet Roskam, wed. Jacob Roodnat), wagenmaker te Strijen, overl. ald. 12 Dec. 1833, 59 j. oud, in het huis wijk D. No. 143, zn. van Jakobus van Gent en Kaatje Roodnat.

   30 Sept. 1803 als' „J.D. geb. te Strijen en wonende alhier aangeteekend met Cornelis van Gent, J.M. geb. van Alblas, beyde in de 3e cl..... *f* 1 2.-" ("cg. op het recht van trouwen en begr. Strijen).

4. *Mayke K.,* ged. 17 Juni 1786, geh. met *Bastiaan* Hooghwerff. Testeert voor notaris 't Hooft, Strijen 29 Jan. 1809.

5. een ongedoopt kind.

   19 Mei 1788 bragt aan Gerrit K. 't lijk van zijn ongedoopt kind als behoorende tot de 4e classis dus..... *f* 3.- (reg. o/h recht van trouwen en begr. Strijen).

[34]) Mutueel testament van sr. Hendrik Leyssen en d'Eerbare Aletta Kranenburg voor Notaris Pieter van der Stoup te Strijrn, 17 Oct. 1756. (Not. prot. No. 7666).

6. *Hendrika K.,* geb. 14, ged. 19 Sept. 1795.
7. *Elisabeth K.,* geb. 11, ged. 17 Maart 1799, get. de Vader.

Deze tak is in de mannelijke lijn uitgestorven.

VIIter. *Johannes Koomans Andreaszn..* ged. 12 Sept. 1762, overl. Strijen 27 Mei 1827, „particulier", 64 j. en 9 mnd. oud, weduwnaar van Adriana Steenbergen, wonende wijk A No. 24; ondertr. Strijen 27 April 1787 *Adriana Steenbergen,* ged. Strijen 31 Jan. 1759, get. Pleuntje de Boer, ald. overl. en als overl. aangebracht 26 Dec. 1800, dr. van Pieter Steenbergen en Aagje Vermaes.

Hun mutueel testament voor notaris Adriaan 't Hooft Gzn. te Strijen 23 Dec. 1800; de vrouw teekent met een met moeite geschreven handteekening.

Uit dit huwelijk 10 kinderen, alle ged. te Strijen, getuige de vader:

1. *Jannetje K.,* ged. 24 Febr. 1788, overl. Strijen 7 Mrt. 1831, oud 43 jaar, kleermakersvrouw [35]); tr. Strijen 31 Oct. 1813 [36]) *Johannes Driessen,* kleermaker, geb. Neerbosch 25 Mei 1786, zn. van Johannes Driessen en Willemyna van der Bosch.
2. *Pieter,* volgt onder VIIIbis.
3. *Aagje K.,* ged. 28 Mei 1790, moet jong gestorven zijn.
4. *Aagje K.,* geb. 26, ged. 31 Juli 1791.
5. *Andreas K.,* geb. 23, ged. 29 Dec. 1792, ongehuwd overl. Strijen 24 Sept. 1817, „wonende wijk A No. 24".
6. *Geertruid K.,* geb. 22, ged. 27 April 1794, jong gestorven, doch niet te vinden in het register op het recht van trouwen en begr.
7. *Gerrit K.,* geb. 27 Juni, ged. 5 Juli 1795, jong gestorven; als boven.
8. *Geertruid K.,* geb. 28 Febr., ged. 6 Maart 1797.

   22 Oct. 1818 beviel zij in het huis wijk A No. 24 (dus ten huize van haren vader) van een doodgeb. buitenechtelijk kind van het vrouwelijk geslacht. Do grootvader van het kind, Johannes K., oud 56 j., timmerman van beroep, deed do aangifte.

9. *Gerrit K.,* geb. 7, ged. 10 Juni 1798.
10. *Lijntje K.,* geb. 8, ged. 15 Dec. 1799.

1801, 13 Febr. bragt aan Johannes K., 't lijk van zijn twee kinderen genaamd Gerrit en Lijntje in de classis p.d.

VIIIbis. *Pieter Koornans Johszn.,* ged. Strijen 29 Mrt. 1789,

[35]) Vóór haar huwelijk had zij nog een buitenechtelijk kind : op 10 Febr. 1812 compareeren voor den ambtenaar v. d. burg. stand te Strijen: Johannes K., 49 j., herbergier, en Jacob van Gent, oud 35 j., verwersbaas, en verklaren dat ten huize van eerstgenoemde, No. 139, is overleden Johannes K., 7 weken oud, in onegt geteeld zoontje van Jannigje K., dochter van den eerstgen. comparant,.

[36]) De uitvoerige en uit genealogisch oogpunt zeer interessante huwelijksacte bevat tevens allerlei gegeven over degenen, die rvrut. hunne toestemming tot het huwelijk gegeven zouden moeten hebben.

Er blijkt uit, dat de ouders van den bruigom zijn : *Johannes Driessen,* blijkens aktr van bekendheid overl. Neerbosch in April 1786, en *Willemyna van den Bosch,* overl. Hees 19 Sept. 1808 (blijkens extract) ; zijn grootouders van vaderszijde : *Hendrik Driessen* en *Hendrika Hofman* zijn, blijkens akte van bekendheid voor den vrederegter te Strijen d.d. 14 Sept. 1813, beide overl. St. Anthony Polder (thans gemeente Maasdam) ; zijn grootouders van moederszijde: *Emanuel van den* Bosch, blijkens akte van bekendheid voor notaris George Jean van Rhemen tc Dieren, is overleden in 1768 te „Rheenen", dit zal wel moeten zijn: „Rheden", *Elisabeth Sanders,* (blijkens extract) overl. Rheden 1 Dec. 1774.

Verder blijkt uit de akte, dat de vader van de bruid. Johannes K., zijn toestemming weigerde, hoewel de bruid voor notaris 't Hooft te Strijen op 25 Sept.1813 het verzoek om toestemming had gedaan.

timmerman, tr. ald. 29 Mrt. 1814 [37]) *Grietje in 't Veld Gerritsd.*, ged. Strijen 3 Dec. 1786, „huishoudster", dr. van Gerrit in 't Veld, en Anna Bos.

Hieruit:

1. *Pieter in 't Veld K.*, geb. Strijen 23 Nov. 1812, bij het huwelijk zijner ouders erkend.
   Waarschijnlijk is hij de Pieter K. Pieterszn., die 19 j. oud overleed als fuselier bij de 10e Afd. in de Citadel van Antwerpen 25 Aug. 1832 (overl. reg. burg. st. Strijen).
2. *Johanna K.*, geb. aangifte [38]) Strijen 28 Nov. 1815.
3. *Adriana K.*, geb. aangifte Strijen 30 April 1818.
4. *Neeltje K.*, geb. aangifte Strijen 31 Mrt. 1820.
5. Johannes *K.*, geb. aangifte Strijen 25 Oct. 1821, ald. gestorven 12 Jan. 1822, 11 weken oud.
6. *Gerrit K.*, geb. Strijen 29 Nov. 1822, ald. gestorven 3 Febr. 1823, 11 weken oud.
7. Johannes *K.*, geb. Strijen 31 Dec. 1824.

De registers van den burg. stand te Strijen nà 1842, die nog ter secretarie ald. berusten, zijn niet geraadpleegd: ongetwijfeld zullen deze vele aanvullingen op bovenstaande genealogie kunnen brengen.

Ik vermoed, dat er heel wat personen in de Hoeksche Waard wonen, die in vrouwelijke lijn van deze familie afstammen en dus Koomans'en in hunne kwartieren hebben.

Ook de namen van aanverwante families als *Besemer, Bestebreurtje, Bremken* enz. komen er nog veelvuldig voor.

JOAN MULLER

Nederlandsche Grafzerken in Suriname.

(Vervolg van LX, 75).

James Robertson, geb. te 'Halifax (Nova Scotia) † 23-4-1837, oud 47 j. 11 m. en 19 d. (no. 513).

Kapitein Pieter Hilkes, † *6-7-1771*, oud 33 j. (no. 514).

John William Roberfson, † *21-4-1827*, oud 4 j. en *2* m. (no. 515).

Johann Mafthias Philip Steinhard, geb. te Augsburg 18-2-1797, † 20-6-1852. (no. 516).

Anna Chrisfina van Casteren, geb. *6-4-1829*, † *7-6-1900* (no. 517).

C. *F. van Casteren*, Kapitein-kwartiermeester van het Bataillon Jagers no. 27, geb. 4-4-1792, † 29-9-1841. (no. 518).

Carolina Hermina van Casteren, echtg. van *Jhr. J. H. P. von Schmidt auf Attensfadt*, geb. 30-8-1837, † 22-8-1867. (no. 519).

Weduwe *J. J. Ooykaas*, geboren *van Casteren*, geb. *3-6-1828*, † *10-2-1888*. (no. *520*).

Ryn.....Abram..... z. van..... *Vaillant*, Gouverneur-Generaal ad. int. en van *Jacoba Maria Louise Cassa*, geb. te 's-Gravenhage, † 29-11-1815, † 13-1-1817. (no. 521).

Hier ligt een kind van *Mr. R. Vaillant* en van *M. L. Cassa*, geb. 23-12-1819, † 1-1-1820. (no. 522).

T. M. Schotborgh, geb. 24-8-1811, † 23-12-1860. (no. 5 2 3) .

Elisabeth Francina van Ommeren, weduwe van *J. C. Muller*, eerder wed. van C. N. *de Frederici*, geb. 18-4-1808, † *2-7-1841*. (no. *524)*.

Maria Cornelia Hermina Klopman, † *19-10-1848*, oud ruim 6 m. (no. 525).

Johannes Winne, geb. 31-1-1722, † 15-11-1784. (no. 526).

George Constanfin de Veer, geb. 17-11-1839, † 23-5-1844. (no. 527).

Aletta Schotborgh, echtg. van *A. de Veer*, geb. 19-3-1779, † 15-10-1829. (no. 528).

Sophia Aletta Schotborgh, geb. 21-8-1803, † 20-12-1853. (no. 529).

Susanna Elsabeth Winne, in, eerste huwelyk getrouwt met *Nicolaas Lemmers Wz.* en laatst weduwe van *Marcellus Brouwer*, † *21-4-1799*, oud 63 j. en 5 m. (no. 530).

Paulina Wilhelmina van Halm, d. van *R. H. van Halm* en *Christina Elizabeth van Halm* geboren *Winne*, geb. te 's-Hertogenbosch 28-2-1787, † 7-12-1791. (no. 531).

Mathias Schotborgh de Veer, geb. 19-11-1830, † 14-1-1832 (met wapen). (no. 532).

Carel Lodewyk Klopman, geb. *20-2-1743*, † *18-11-1776*. (no. *533)*.

Adam Cameron, planter en Raad van Politie en Crimineele Justitie, † 8-4-1841 (met wapen). (no. 534).

Christina Elisabeth van Halm geboren *Winne*, echtg, van *Rudolph Hendrik van Halm*, †17-2-1813, oud circa 52 j. (no. 535).

Hendrik Johannes Serres, z. van *V. W. de Villeneuve*, kapitein Europeesch garnizoen, geb. 23-6-1837, † 14-9-1838. (no. 536).

Georgina Johanna, d. van *V. W. de Villeneuve*. kapitein van het Bataillon Jagers no. 27. Europeesch garnizoen, geb. 4-4-1830, † 22-10-1835. (no. 537).

J. *A. M. de Villeneuve*, geb. *1848*, † *1873*. (no. *538)* .

Izaak Gabriel de la Parra, geb. 27-8-1825, † 25-8-1901. (no. 539).

Jan Lambertus Bodeutsch, geb. 11-5-1849, † 7-10-1897. (no. 540).

Carel Marius Johan Willem van Alphen, geb. 14-2-1836, † 14-9-1882. (no. 541).

Weduwe S. C. Nassy-Lionarons, geb. 15-7-1825, † 11-4-1898. (no. 542).

C. *L. Devids*, geb. 7-3-1812, † 8-12-1882. (no. 543).

Paulina de Montel, 17-7-1865, oud *85 j.* (no. *544)*.

Constantyn Gerard Nobel, z. van *Pieter Constantyn Nobel*, † *12-2-1775*, oud 1 j. en 6 m. (met wapen). (no. 545).

Carolina Wilhelmina Dahlberg, geb. te Stockholm 5-12-1763, † 9-11-1770. (met wapen). no. 546).

Gerard Adriaan Wiltens, oud-Raad van Civiele Justitie, geb. 26-5-1759, † 4-4-1794. (no. 547).

Abraham Jacobus, z. van *M. P. Wiltens Andree* en *M. E. Lemmers*, geb. 24-2-1788, † 24-1-1789. (met wapen) (no. 548).

Abraham Nicolaas, geb. *28-9-1789*, † *8-11-1891* en *Joan Frederik Andree* geb. 4-12-1786, † 12-10-1790, beide zoons van *M. P. Wiltens Andree* en *M. E. Lemmers*. (no. *549)*.

Anna van Byland, eerst weduwe van den heer *Wiltens*,

---

[37]) Uit deze, evenees zeer uitvoerige huwelijksacte blijkt, dat de beide vaders van partijen, Johannes K., en Gerrit in 't Veld, persoonlijk tegenwoordig waren en hunne toestemming gaven. Uit de overgelegde stukken blijkt voorts, behalve de doopdata van partijen, dat des bruigoms moeder, Adriana Steenbergen, als overleden is aangebracht te Strijen 26 Dec. 1800, de bruidsmoeder Anna Bos te Strijen overleden is 28 April 1807. Bij het huwelijk werd tevens erkend: Pieter in 't Veld, kind van partijen, geb. te Strijen 23 Nov. 1812.

Het huwelijk is voltrokken ten overstaan van F. F. Loose, maire, die zelf gehuwd was geweest met Hadewij Koomans, dochter van Pieter K., en Catharina Esseboom, geb. Strijen 12 Jan. 1753, overl. te Strijen den 3de van Slagtmaand 1810, oud 57 j., 9 md. en 22d., welke (nog) niet in eenig genealogisch verband met de behandelde familie kan worden opgenomen.

[38]) Deze data zijn alle die, waarop de aangifte gedaan en de akte mitsdien gepasseerd werd ; strikt genomen dus *niet* de data der geboorten; zij kunnen derhalve 1 á 2 dagen schelen.

Rudolph Hendrik Leysner, echtg. van *Frederika Antoinette Verschzzzzr*, geb. 31-10-1839, † 18-2-1907. (no. 618).

Catharina Jeane Verschzzzzr, geb. te Amsterdam 26-4-1811, † 24-6-1894. (no. 619).

Bernard Juriaan Hommes, geb. 23-5-1817. † 1-8-1864. (no. 620).

Thierry Jean Verschuzzr, geb. te Amsterdam 28-7-1805, † 7-5-1884. (no. 621).

Johanna Maria Magdalena Verschuur, geboren *Hommes*, geb. 9-5-1815, † 24-2-1873. (no. 622).

Frederika Juliana Zeegers, geb. 8-5-1793, † 3-9-1858. (no. 623).

Mathilde Wilhelmina van Wyks, geb. 25-7-1849, † 31-10-1869. (no. 624).

Henriette Frederika van Wyks, geb. 19-8-1825, † 28-10-1853. (no. 625).

Willem Petrus Preus, oud-Burger-kapitein der kompagnie Burger negers te Paramaribo, geb. te Paramaribo 15-2-1754, † 18-9-1820. (no. 626).

Jeannette Elizabeth Cozrpyn, geboren *Wiegant*, geb. 25-9-1799, † 12-11-1855. (no. 627).

Antoinetta Jeane Verschuurr, geb. 29-7-1846, † 6-9-1847, (no. 628).

Mej. *Szzsanna Maria Curjel*, †1-8-1820, oud 40 j. (no. 629).

F. A. Kzzhn, Medicinea Doctor Chirurgijn en Chef van Zijne Majesteits Troepen, † 22-8-1828, oud 46 j. (no. 630).

Hendriette Alexandrina Selder, geb. in Suriname 27-10-i799, † 8-5-1831. (no. 631).

Mietje Christina Johanna Coupyn, geb. 25-9-1803, † 17-2-1841. (no. 632).

Maria Magdalena Zeegers, geb. 7-10-1795, †7-10-1846. (no. 633).

Johannes Frederik Coupyn, geb. 17-11-1793, † 22-3-1841. (no. 634).

Frederik Juriaan Hommes, geb. 16-11-1787, † 9-5-1843. (no. 635).

Martintzs Marius Alexander Coupyn, geb. 17-11-1821, † 4-8-1847. (no. 636).

Martinus Marius Alexander Coupyn, Stads Heelmeester, geb. 2-6-1798, † 5-1-1853. (no. 637).

Gesina Delphina Bruynsburg, oud 96 j. (no. 638).

Paulus Welbore Jansz, geb. te Zwartsluis, (Overijsel) 25-2-1742, † 10-3-1778. (met wapen). (no. 639).

Catharina Wilhelmina Reelfs, d. van *Christiaan Reelfs* en *Helena Sebille Reelfs*. geboren *Ooykaas*, geb. 26-12-1842. † 12-1-1843. (no. 640).

Johan Anton Reelfs, geb. te Amsterdam 13-2-1832, † 30-8-1897. (no. 641).

Jes. lessen, † 1841, oud 16 j. (no. 642).

Maria Geertruyda de Friderici, d. van *J. J. F. de Friderici*, geb. te Paramaribo 3-4-1810, † 21-7-1812. (met wapen). (no. 643).

Anna Bernhardina Reelfs. geboren *Reelfs*, geb. te Innhausen bij Sengwarden, (Oldenburg) op 31-3-1842, † 23-12-1898. (no. 644).

J. F. de Friderici, Generaal der Infanterie, Gouverneur-Generaal der kolonie Suriname, † 11-10-1812. (met wapen). (no. 645).

Pazzlzzs Roeloff Cantz'laar, Schout bij Nacht, Gouverneur-Generaal der Nederlandsche Bezittingen, geb. te Amsterdam 22-11-1771, † 15-12-1831. Met spreuk: Doe wel en zie niet om. (no. 646).

Anna Hartog Jacobs, † *3-12-1843*, oud 77 j. en 7 m. (no. 647).

Jacoba Christina Wilhelmina Wolff, echtg. van *J. J. F. de. Friderici*, geb. te Paramaribo 30-12- 1790, † 30-4-18 14. (met wapen). (no. 648).

J. J. F. de Friderici, Raad van Politie en Crimineele Justitie en Kolonel der Schutterij, geb. in Den Helder, 26-5-1781, † 27-2-1834. (Met wapen en spreuk: Spes Mea in Deo). (no. 649).

Esther Wilhelmina Besier, echtg. van mr. *J. H. de Friderici*, geb. te Deventer 18-3-1809, † 25-11-1833 en *Carel François de Friderici*, z. van mr. *J. H. de Friderici* en *Esther Wilhelmina Besier*, geb. te Zutphen, 3-6-1833, † 30-11-1835. (no. 650).

Juriaan Hendrik de Friderici, geb. 5-9-1808, † 8-6-1873. (no. 651).

Jacob François de Friderici, † *16-7-1847*, oud 34 j. (no. 652).

Susanna Henrietta Philipina Oostwind, †10-2-1815, oud ruim 23 j. (no. 653).

Helena Adrinana Fleischer geboren *Tezoe*, echtg. van *J. Fleischer*, geb. te Amsterdam 20-9-1787, † 3-7-1822. (no. 654).

Anna Henriette Louise de Frederici, geb. 2-2-1812, †14-6-1903. (met wapen). (no. 655).

Abraham van der Kamp, oud-Raad van Civiele Justitie, geb. te Groningen 7-8-1767, † 28-11-1821. (no. 656).

François Beudiker, oud-Raad van Politie en Crimineele justitie, geb. in Suriname 2-1-1762, † 9-2-1835. (no. 657).

Susanna Elsabeth Winne, in eerste huwelijk getrouwt met *Nicolaas Lemmers Lbz.*, laatst Weduwe van *Marcellius Brouwer*, † *21-4-1790*, oud 63 j. en 5 m. (no. 658).

Maria Geertruida Andrau, echtg,. van wijlen *J. F. de Friderici*, † *31-1-1819*, oud 55 j. (no. 659).

J. H. G. Henningsen, † *28-9-1825*, oud circa 21 j. (no. 660).

G. *H. Henningsen*, geb. 24-8-1770, †17-5-1827, oud circa 57 j. (no. 661).

W. F. Henningsen. geb. 11-5-1813, † 3-4-1828. (no. 662).

François Guillaume Pichot Lespinasse, geb. te Schiedam 4-11-1808, † 22-3-1845. (no. 663).

Theodore Augzzst Pichot Duplessis, geb. te Maastricht 16-9-1818, † 12-6-1840. (no. 664).

Jan Emanuel Vieira, oudste Capitein van een Burger Compagnie van Paramaribo, geb. 8-1-1733, † 8-11-1782. (no. 665).

Catharina Johanna Bremaar, weduwe van wijlen Ds. *Emanuel Vieira*, geb. 23-2-1706, † 30-12-1787. (no. 666).

Carel Marius Willem van Alphen, geb. 14-2-1836, †14-9-1886. (no. 667).

Cornelia Jacoba Schalekamp. echtg. van *Marius Jacobus Perk*, geb. te Amsterdam 4-8-1843, † 2-2-1887. (no. 668).

Isabella Georgina Snijders, echtg. van *Isak Adolph Samson*, geb. 1-6-1838, † 12-10-1878. (no. 669).

Mathilde Arendsen Hein geboren *Delmonte Lyon* en kind, † 11-5-1886. (no. 670).

Jacob Bruyning, Raad van Politie en Crimineele Justitie, † 10-6-1823, oud 67 j. 2 m. en 10 d. (no. 671).

Isak Adclph Samson. weduwnaar van *Isabella Georgine Snijders*, geb. 1-11-1837. † 21-8-1921. (no. 672).

Henrietta Christina Labad, geb. 18-8-1794. † 19-4-1852. (no. 673).

Gijsbert Christiaan Bosch Reitz, Jr., geb. 20-8-1817, † 23-12-1851. (no. 674).

Mr. *J. A. Bosch Reitz*. *geb.* 11-6-1825, †16-2-1880. (no. 675).

laatst weduwe van den heer *J. F. Andree,* oud-Raad van Politie, geb. 30-1-1726, † 25-10-1801. (no. 550).

C. *P. Limes,* geb. 7-10-1794, † 28-10-1860. (no. 551).

Hendrik Frans Reynsdorp, z. van *Andreas Reynsdorp* en *Elisabeth Johanna Lemmers,* geb. 14-8-1773, † 16-2-1776. (met wapen) (no. 552).

Nicolaas Charles Reynsdorp, z. van *Andreas Reynsdorrp* en *Elisabeth Johanna Lemmers,* geb. 23-4-1772, † 8-5-1774. (met wapen) (no. 553).

Jacob Lemmers, z. van *Abraham Lemmers* en *Catharina Elisabeth Klein,* geb. 23-12-1769, † 16-4-1770. Boven den grafzerk staat: Nut en Schadelijk(!) (no. 554).

Johanna Kous, geb. 16-2-1740, † 9-10-1783. (no. 555).

Christina Jacoba Heuvelink, echtg. van *Johannes Pieter Henny,* geb. te Arnhem 11-5-1830, † 20-2-1861. (no. 556).

Mafthys Kerster, † 20-2-1861, oud 64 j. 3 m. en 20 d. (no. 557).

Jacob H. Pufscher, geb. 20-2-1839, † 18-12-1918. (no. 558).

Frederika Geerfruida Jacobs, geb. 8-1-1848, † 16-4-1922. (no. 559).

Johan Hendrik Bernhard, † 16-9-1859. (no. 560).

Johanna H. Pufscher-Wois, geb. 16-11-1841, † 9-12-1921. (no. 561).

Jacoba G. Suntherhoek, † 14-10-1908, oud 65 j. (no. 562).

Anna Roza Bartholomé, † 26-12-1891, oud 52 j. (no. 563).

Cafharina Elisabeth Muller, echtg. van *T. M. Orsing,* geb. 7-5-1791, † 21-3-1861. (no. 564).

Christiaan Janse, gepens. kapitein der artillerie, geb. te Haarlem 26-2-1804, † 3-2-1858. (no. 565).

Cornelia Wolff, geboren *Snel,* geb. te Harderwijk 12-2-1804, † 16-7-1859. (no. 566).

Jan Andries de Lang, geb. 12-5-1802, † *21-1-1858.* (no. *567).*

Anna Maria Loth, echtg. van *Jacob Ballin,* geb. 11-5-1829, † 4-12-1857. (no. 568).

Gesina van Driest, geb. te Amsterdam 20-7-1825, † 19-4-1863. (no. 569).

Carl Reinhard Berner, geb. 11-6-1802, † 9-11-1868. (no. 569 A).

Adolf Louis Mans, † 23-9-1893, oud 44 j. (no. 570).

Samuel Louis Hijman, geb. 24-8-1823, † 17-6-1891. (no. 571).

J. F. Soerel, geb. 18-4-1835, † 25-3-1895, (no. 572).

Egberf George van Emden, echtg. van *Grace Bueno de Mesquifa,* geb. 13-3-1843, † 18-7-1891. (no. 572A).

F. B. Sanches, † 10-5-185 . . . . oud 54 j. (no. 573).

Adrianus van Doorn, lste Luitenant in het Bataillon Jagers no. 27, † 3-3-1854, oud 57 j. en 3 m. (no. 575).

Pieter van Assen, gepens. kapitein in het Bataillon Jagers no. 27, † 1-11-1852, oud 54 j. (no. 576).

Frederika Rosefta Dessé, geb. in Nickerie en † 15-8-1853. (no. 577).

Cornelis Bender, geb. 5-8-1848, † 1-2-1918. (no. 578).

Charles François Samson, geb. 15-1-1830, † ...-7-1890. (no. 579).

Jonkheer *Abraham de Veer Lewe van Aduard,* Adelborst der Nederlandsche Marine lste klasse, z. van Jonkheer *E. Lewe van Aduard,* Schout bij Nacht, en vrouwe G. *J. M. de Veer,* geb. 25-5-1813, † 21-4-1836. (no. 580).

Catharina Franke, echtg. van *J. P. W. van* Eyck, geb. 21-8-1811, † 29-4-1892. (no. 581).

Barend de Boer, geb. te Amsterdam 30-8-1730, † 21-1-1783. (no. 582).

François Daniel Day, geb. 25-4-1821, † 23-2-1878. (no. 583).

Franciscus van Sachten, geb. te Nijmegen 2-1-1770, † 16-1-1837. (no. 584).

Cornelis de Boer, geb. te Amsterdam 12-9-1765, † 3-6-1787. (no. 585).

Jan Harme Franke, oud-Raad van Civiele Justitie, † 11-6-1819, oud circa 57 j. (no. 586).

Willem Christiaan Franke, † *3-4-1826,* oud 34 j. (no. 587).

Tiena van Franke, † 23-9-1839, oud 78 j. (no. 588).

Elzabeth Franke, † *4-2-1826,* oud 26 j. (no. 589).

Jacques Philip Wolphert van Eyck, Mr. van Eer der L.: Concordia, geb. 3-12-1820, † 17-6-1904. (no. 590).

Lambertus Chrisfiaan Muntslag, † 4-10-1913, oud 74 j. (no. 591).

Johanna Elisabeth Schröder, echtg. van *A. J. Lionarons,* geb. 23-10-1842, † 23-10-1919. (no. 592).

Jacoba Antoinetfa Duurhagen, echtg. van *Jean Frouin,* geb. 14-8-1809, † 2-9-1859. (no. 593).

Julia Bromet, † 8-12-1891, oud 51 j. (no. 594).

Adriana Johanna Koopman, d. van *Adriaan Isaac Koopman,* geb. 13-11-1782, † 9-11-1785. (no. 595).

Jean Frouin, weduwnaar van *Jacoba Anfoinetfe Duurhagen,* geb. te Amsterdam 25-10-1795, † 16-9-1867. (no. 596).

Elizabefh Juliana Wilhelmina Vitt, echtg. van *J. G. Bänffer,* geb. 11-11-1773, † 26-7-1833. (no. 597).

Johan George Bänffer, geb. 2-9-1762, † 2-11-1814. (no. 598).

Meyer Salomon Bromet, stichter der Vrije Evangelisatie alhier, geb. 13-1-1839, † 16-5-1905. (no. 599).

Eva Bromef, † 8-9-1892, oud 44 j. (no. 600).

Maria Thym, d. van *Doortje Roepel,* geb. 11-12-1827, † 27-4-1829. (no. 601).

E. Goudman, echtg. van *Hendrik Ant. Wildeboer,* † *6-10-1875,* oud 55 j. en 11 m. (no. 602).

Sophia Henriette Barendina Bley, weduwe *Hendrik Goudman,* † *9-8-1846,* oud 46 j. en ruim 5 m. (no. 603).

Hendrik Goudman, geb. te Amsterdam 10-7-1798, † 11-11-1835. (no. 604).

Christiaan Wildeboer, geb. te Paramaribo, 26-5-1804, † 7-8-1821. (no. 605).

Cornelis Wildeboer, geb. te Amsterdam 27-3-1774, † 23-7-1809. (no. 606).

Johanna Rincke, echtg. van *Anthony Wildeboer,* † *9-8-1843,* oud 33 j. en 3 m. (no. 607).

Johan Adam Gollenstede, geb. te Bockhorn (Oldenburg) 19-8-1800, † 26-4-1831. (no. 608).

Helena Maria Muller-Goudman, geb. 19-7-1800, † 2-9-1873. (no. 609).

Matthys Gollensfede, geb. te Bokhorn (Oldenburg) 27-12-1755, † 2-8-1785. (no. 610).

Christiaan Gollenstede, oud-Raad van Politie en laatstelijk van het Gerechtshof, geb. in Oldenburg 26-10-1765, † 16-3-1835. (no. 611).

Alefta Johanna Barendina Muller, weduwe van *Cornelis Schoon Erpenbeek,* geb. 29-5-1830, † 8-3-1915. (no. 612).

Henriette Elisabeth Saelzer, † *26-7-1813,* oud 19 j. (no. 614).

Andries Johannes van den Bergh, † 10-11-1816, oud 5 m. (no. 615).

Jan Abraham Vanier, geb. 13-9-1756, † 5-2-1829. (no. 616).

Margarefha O'Ferall echtg, van *H. H. Dieperink.* † 19-9-1835, oud 40 j. (no. 617).

Nicolaas Melchior Bender, geb. *4-10-1811,* † *27-12-1860.* (no. *676).*

Jacques François Emile Roux, z. van *Jecques François Roux* en *Mechtelina van Daalen,* † *14-4-1847,* oud vijftien m. (no. 677).

Elizabeth Helena Maria van Franke, weduwe N. *M. Bender,* geb. 15-8-1815, † 22-6-1883. (no. 678).

Thomas Kaas, Ths.zoon, geb. 4-8-1852, oud 11 m. en 1 d. (no. 679).

Mr. *Philippus de Kanter,* Procureur-Generaal der kolonie Suriname, geb. 8-3-1801, † 14-6-1852. (no. 680).

J. N. G. *Huys,* geb. te Leeuwarden, † 29-3-1854, oud ruim 20 j. (no. 681).

Elisabeth Christina Stuger, † *6-2-1837,* oud 60 j. (no. 682).

Theodore de Niefeld, geb. op St. Eustatius 17-7-1819, † 14-1-1860. (no. 683).

Frederik Stedman de Niefeld. † 22-12-1849, oud ruim 35 j. (no. 685).

Hendrik Schouten, † 16-4-1840, oud ruim 55 j. (no. 686).

H. S. Schouten, geb. 5-3-1850, † 6-6-1893. (no. 687).

S. *M. V. Schouten-van Wyks,* geb. 5-3-1848, † 25-11-1903. (no. 688).

Louis Bertho Slengade, oud-lid van Civiele Justitie en president van het gemeentebestuur en majoor-commandant der Schutterij te Paramaribo, geb. in Demerary 28-6-1789, † 4-8-1839. (no. 689).

William Hendrik Karel Nielo, echtg. van *Jacoba Charlotte Prudence Elder,* geb. 25-11-1830, † 12-8-1892. (no. 690).

Jacoba Charlotte Prudence Elder, weduwe van *William Hendrik Karel Nielo,* geb. 15-9-1836, † 21-5-1898. (no. 691).

Ann Elder, geb. 9-10-1827, † 12-1-1906. (no. 692).

Chs. Elder Jr, geb. 20-8-1804, † 20-4-1878. (no. 693).

J. P. Zeeman, † 3-5-1825. (no. 694).

Elisabeth Jane Elder, weduwe van *J. H. Cummings,* geb. 20-12-1827, † 2-2-1890. (no. 695).

Mejuffrouw *Prudence Elder,* geb. 22-7-1819, † 20-8-1892. (no. 696).

Marianne Grospoil, echtg. van *Abraham Gottlieb Knispel,* geb. 30-5-1761, † 28-10-1789. (no. 697).

Maria *Kok,* † *9-10-1821,* oud 32 j. (no. 699).

Johanna E. van J. C. Koch, geb. 7-5-1803, † 4-11-1877. (no. 702).

Weduwe Helena Louisa Bridgewater, geboren *Kroon, geb. 30-3-1808,* † *30-5-1848.* (no. 709).

Elizabeth Luytjesz, d. van *Wiebe* en *Elizabeth Luytjesz. 3-5-1801,* oud 3 weken. (no. 711).

Elizabeth Bodman, echtg. van *Wiebe Luytjesz.,* † 1-4-1801, oud 24 j. 1 m. en 22 d. (no. 712).

Jan Carel Stuger, † *25-8-1836,* oud 8 m. (no. 714).

Jan Fred. Stuger, † *25-9-1822,* oud 34 j. (no. 715).

Emelina Louiza Stuger, † *20-3-1832,* oud 11 j. en 6 m. (no. 716).

Frederika Juliana William. echtg. van *A. Sanson,* geb. 29-8-1785, † 18-4-1824. (no. 717).

Arie Sanson, geb. te Amiens (Frankrijk) 17-10-1759, † 9-8-1831. (no. 718).

Jan Louis Stuger, † *18-2-1838.* oud 40 j. (no. 719).

C. *H. J. H. P. Bijl de Vroe.* geb. te Bergen op Zoom 18-9-1823, † 6-8-1863. (no. 721).

Jan Ploegh Moolenaar, † *31-7-1818,* oud 30 j. (no. 723).

Maria Elisabeth Nahar, geb. 4-11-1790, † 4-9-1835 en *Jean Theodorus Stoffels,* geb. 3-6-1819, † 4-6-1836. (no. 725).

Mejuffrouw E. L. Nahar, geb. 20-5-1773, † 25-4-1848 (no. 726).

Cornelia Russel, † 11-4-1828, oud 49 j. 8 m. en 3 d. (no. 727).

Nicolaas Russel, Majoor der Burgerye aan Paramatibo, geb. 17-8-1755, † 31-1-1819. (no. 728).

Charles Brouwn, † 19-8-1805. (no. 730).

August Louis Jean *Jacques Beaumont,* † *28-8-1805.* (no. 731).

VERBETERINGEN.

In het Septembernummer, blz. 384, regel 32 van boven, lees 22 inplaats van 21. In het Octobernummer, blz. 419, 8ste regen van onderen U. H. Wilkens is no. 73; blz. 420, regel 36 van boven, W. J. van Ommeren is no. 95.

KORTE MEDEDEELINGEN.

De weg, dien vele oude portretten gingen.

Het schijnt niet algemeen bekend te zijn, dat in de 19e eeuw bij name, eene gewoonte opkwam, om familieportretten bij de begrafenis van bezitter, of bezitster mede in de kist te bestellen. Ik herinner mij niet, dit ooit vroeger vermeld te hebben gevonden. Doel daarvan was klaarblijkelijk, te voorkomen, dat later deze familiestukken, als onbekenden, verwaarloosd of verkocht zouden worden, al lijkt ons het middel erger dan de kwaal. Uit ervaring kan ik eenige gevallen daarvan mededeelen.

In 1829 schreef de in Amsterdam welbekende weduwe Willem Borski [1]), hoofd van gelijkgenoemd bankiershuis, eene korte beschikking over de portretten ten haren huize, gericht aan hare 8 kinderen ter observatie na haren dood. Bij testament d.d. 13 Mei 1844 (kort voor haren 80en jaardag) verleden voor notaris Mr. Johs. Commelin, werd deze zaak andermaal en nu wettig, vastgelegd in de volgende bewoordingen:

Ten tweede dat de pourtraiten van beide haar Vrouwe testatrices ouders [2]) alsmede van haren Echtgencot na deszelfs daod vervaardigd, na uit de lijst genomen te zijn bij haar lijk in de doodkist zullen gelegd en alzoo met haar begraven worden. Bij codicil was datzelfde lot toebedacht aan haar eigen portret door J. W. Pieneman, haar door zakenvrienden aangeboden bij haren 80en verjaardag 1 Sept. 1844. Doch één hunner, blijkbaar op de hoogte van hare neigingen in deze, had de voorzorg genomen een duplicaat te doen vervaardigen, dat thans nog het ontvangstvertrek der firma Hope & Co. siert. Verder ontkwam alleen het kinderportret van haren echtgenoot door M. Houtman in 1767 geschilderd aan de vernietiging, daar dit aan haren kleinzoon W. Borski jr. werd gelegateerd. Na haren dood, voorgevallen op 12 April 1846, is volgens hare wenschen gehandeld.

De volle nicht mijns vaders, Jkvr. A. E. J. Goll van Franckenstein, laatste van haar geslacht, stierf hoogbejaard in 1904 als weduwe van mijnen oudoom van moederszijde, Cornelis David van der Vliet. Zij bezat de zeer fraaie pastelportretten door C. H. Hodges van hare ouders: Jhr. P. H. Goll v. Fr. 1787-1832 en A. E. Haas 1790-1819. Zij hingen op hare slaapkamer en als kind had ik die wel gezien en bewonderd. Toen ik 24 j. oud, mij in de familiegexhiedenis der Goll's verdiepte, verzocht ik de portretten nog eens te *mogen* aanschouwen. Dit werd toegestaan, doch mijne tante voegde eraan toe: je moet bedenken, zij worden met mij begraven. Wat ik ook aanvoerde, om dit ongedaan te maken, wijzende op

[1]) Geb. Johanna Jacoba van de Velde.

[2]) Johannes van de Velde 1732-1787 en Bruna Jacoba Schuten 1729-1802, geschilderd door J. M. Quinkhard.

de kunstwaarde en op het feit, dat haar vader wethouder van Amsterdam was geweest, niets baatte en zij bleef bij haar besluit, dat twee jaren later door haren zoon ook werd geëerbiedigd.

Meer succes had ik h.t. stede bij de eveneens hoog bejaarde Jkvr. Pauline van Bommel, laatste van haren tak. Zij bezat de beeltenissen van haren bekenden grootvader Jhr. Mr. G. A. M. van Bommel, 1770-1832, burgemeester alhier en diens 3e echtgenoote C. P. M. van der Kun en ook door Hodges.

Mijn pleiten voor ons Stedelijk Museum met oog ook hier, op de kunstwaarde en het ambt haars grootvaders, vond tenslotte gehoor en kort daarop berichtte zij mij zelf de herroeping van haar rampzalig voornemen tot medebegraven en het legaat aan de Lakenhal. Toen in 1932 de stukken in het Museum aankwamen, was er zelfs nog *een ouder* pastelportret van den burgemeester, dat boven hing en mij onbekend was gebleven, toegevoegd.

Door wijlen mijnen vriend W. A. Leembruggen vernam ik in 1918, dat diens neef J. Leembruggen te Amsterdam hem gezegd had, dat de groote portretten door J. W. Pieneman van zijne ouders: Gerard Leembruggen, 1801-1865, gehuwd met zijne volle nicht J. C. E. Leembruggen, *met* hem begraven zouden worden. De Heer G. Leembruggen was een zeer verdienstelijk dilettant schilder en teekenaar geweest en zijn zoon bezat 13 schilderstukken voorstellende het oude slot Dever te Lisse in- en uitwendig en de ruïne van Teylingen. Dever dan, kort nadat het door blikseminslag in 1848 beschadigd, niet meer bewoond werd, nooit werd afgebroken, doch stelselmatig aan instorting werd prijs gegeven. Wijders eenige honderden teekeningen van allerlei formaat door G. Leembruggen vervaardigd in het zoo schoone Veenenburg, Lisse, dat nu reeds bijna 40 j. geheel afgegraven en verwoest is. Dat alles moest verbrand worden na J. Leembruggen's dood. Het mocht mij gelukken, dit onheil te voorkomen door persoonlijk bezoek. De pendant portretten en de topographisch zoo belangrijke schilderijtjes kwamen aan de Lakenhal, de teekeningen aan Leidens archief bij zijne uiterste wilsbeschikking.

Uit bovenstaande blijkt, dat vooral in Amsterdam deze zonderlinge gewoonte ingang had gevonden.

Leiden. BIJLEVELD.

Enkele **aanteekeningen** over de stichters van het St. **Anna** Hofje te Leiden.

(Zie Leidsch Jaarboekje 1942).

Geruimen tijd geleden noteerde ik op het Leidsche Gemeentearchief betreffende *Willem Claesz* (van Doornick) en diens vrouw *Hillegont Willemsdochter* (de Bruyn) en hunne nakomelingen o.a.: Het bewijs door *Willem Willemsz.* gedaan ten behoeve van zijne kinderen, gewonnen bij *Cornelie Dammas Symonsz.dochter* (van Overvest), „bi rade end goetduncken van Dammas Symonsz. als oude vader en Lourys Dammasz. als oem" van de kinderen met name:

Quiryn, Willem, Cornelis (de latere) pastoor vermeld in het aangehaalde artikel), *Jan, Dibbout, Katryn, Hillegont, Hillegont* (de jonge) en *Maritgen* op 28 Maart 1506 (Register Groote bewijzen Weeskamer A fol. 506). Dit sluit aan bij de aanteekening van Ryckhuyzen Dl. V fol. 22: „1503, 21 April starf in 't kinderbed Neeltgen Dammas Symonsdr. huysvrouw van Willem Willemsz., brouwer". Het laatstegenoemde register vermeldt op fol. 23 den sterfdatum van *Clemeynse Willem Claesz. van Doornick dochter* wed. van Jan Namensz. Paedts op 23 Mei 1528. Het Register Groote bewijzen B. geeft op

fol. 155 het bewijs op 20 Juli 1534 gedaan door bovengenoemden *Willem Willem Willemszoon* ten behoeve van zijn vijf weeskinderen gewonnen bij zalige *Clara Pouwelsdr.* met namen: *Pouwels, Pieter, Jan, Adriaen* en *Cornelia.*

Grootmoeder van de kinderen was Aleyt weduwe van Pouwels Pietersz., hun ooms waren Willem Jacop Willemsz en Pieter Heynricsz. Buys gehuwd resp. met hunne tantes Alyt en Aechte Pouwelsdrs. Belangstellenden kunnen bij Ryckhuyzen Dl. III fol. 20 verso en Dl. IV fol. 160 v. en volgende resp. aanteekeningen en een „Geslagtsboom van de descendenten v. Doornick" vinden; terwijl het Register Groote bewijzen B. fol. 779 op 19 Juni 1538 Vermeldt de kinderen van de hierboven genoemde Hillegont Willemsdr. (van Doornick) bij haar verwekt door wijlen Aelewijn Meesz.

J. P. DE MAN.

Jan Eeuwoutsz Prins.

Wat is er van dezen Jan Eeuwoutsz Prins, die in Oost-Indië Raad was van den Commandeur Pieter van den Broeck, geworden?

Hij was een zoon van Eeuwout Prins en Anna Wittert en was geboren te Rotterdam. Van zijn broeder Eeuwout Eeuwoutsz Prins stammen de Jonkheeren Prins van Westdorpe.

Blijkens den hiervolgenden brief heeft hij deel uitgemaakt van de Hollandsche delegatie naar Japan, die in opdracht had handelsbetrekkingen met dat land aan te knoopen. In Indië beviel het hem echter blijkbaar niet best. In 1610 toch vroeg hij met aandrang aan den Admiraal Wittert om naar Holland terug te mogen gaan en toen dit mislukte, — misschien door het sneuvelen van Admiraal Wittert — maakte hij het door twisten blijkbaar zóó bont, dat Jan Pietersz Coen hem voor straf naar Holland terug zond.

Op 8 Juni 1610 zond Abraham Fontaine uit Palicatti een brief aan „den Ernfesten Wijsen Discreten Seer Voorsienighe Heer den Heer Admirael François Heyndricxsz Wittert", die hem echter niet bereikte, aangezien Admiraal Wittert 25 April 1610 bij Manilla sneuvelde. Evenmin bereikte hem dus een brief van 26 Juli 1610 geschreven door Jacques Obelaer uit Johore gericht aan: den „Erentfeste Wijze ende Zeer Voorsienighe Heere Mijnheer François Henricques Wytter, Admirael van de Vlote van Oost-Indische Compagnie".

In dezen brief wordt gewag gemaakt van de komst uit Japan van Abraham van den Broeck met het schip Den Leeuw met Pijlen en Nicolaes Puyck van het Jacht de Griffioen, voorts van het bezoek van de Koningen Jan de Paratuan en Ragia Sebrang.

Jacques Obelaer schrijft o.a.: „Hiermede gaat eenen brief van U.E. cosijn Jan Eeuwoutsz".

Deze brief luidt aldus:

(Rijksarchief te 's-Gravenhage, Koloniaal Archief No. 966).

Aan

Erentfesten wijze ende zeer voorsienighe heer Mijnheer François Wytter Admiraal van dc Vlote van Oost-Indischc Compagnie.

In de Molecques ofte daer hij is. Met vriendt dia God bewaert.

Ady 26 Julius 1610 in Balthasaur.

Voorsienige, wijze ende seer diseretcn Jonckheer Admiraal Franchoys Wittert, mijn beminde cousyn; mijne laartste schriven is geweest over de rivier van Joor den 14 December 1609 met het jachte den Gryfphioen (met welcke ick uut Japon quam alwaer ick met de coopluyden den handel van de coopmanschap heb helpen vererijgen) in welcke mijne schrifte rersorhte aen den Heer Admiraal mij te willen verlossen van dit Joor, eensdeels dat de negotie alhier gans bedorven is ende dagelijckx noch meer bedorven wordt van die van Siack ende Malacca want den Coninck Jan de Patuan sendt dagelijckx sijne ambassadeur in Malaccam

pais te maken desgelijckx die van Malacca wederom soodat iek niet en dencken ofte binnen 16 ofte 17 dagen sal beschickt wesen ende den Coninck Radja d'Ilier sal met sijn volck vertrecken. Want met dese dinge niet moyen en wil. Anderdeels om de ongesondheyt van 't land. Want als nu niet meer als 7 maenden geweest. hebben van welcke 5 maenden hebbe sieck te bedde gelegen gelijck een die vergeven was, dan (God lof) ben aen de beterhandt ende hoopen dat mijne voorgaende gesondheyt ende kracht comen sullen met lanckheyt van tijden. Aangaende van den Heer Admiraal hoopen sal de Almogende bewaert hebben voor alle ongeluck tot voorstant vant'Vaderlant ende onderdruckinge van onse Vianden. Voorts voor de tweede reyse den discreten Heer Admiraal mijne beminde cousyn ben versouckende ende ootmoedich biddende te gelieven met de eerste toecomende schepen ordre te geven om van dese ongesonde plaetse gelicht te worden ende naer Hollandt gesonden te worden want bij mijn gevoele naer dien mijn moeder mijns Heer Admiraals moye [1]) verstaan sal hebben de doot van mijn broeder haer selren seer sal in quelle. Hiermede den Heere bevole welcke den Heer Admiraal verleene lang leven ende goede victorie. Amen.

U.E. dienstwillige cousyn
JAN EWOUTSSZ. PRINS.

Door het sneuvelen van Admiraal Wittert werd aan zijn verzoek niet voldaan. Zes jaar later schijnt hij echter zijn doel op minder aangename wijze bereikt te hebben. Aldus wordt vermeld in het werk van Professor Colenbrander over Jan Pietersz Coen. Hierin toch staat het volgende te lezen:

Jan Eeuwoutsz Prins van Rotterdam, „raet en medehulper van den Opperkoopman Pieter van den Broucke heeft zich jegens dezen met verscheyden insolentiën, uytdagingen, querellen ende gevechten misdragen. Boete van 6 maande gage, ende met dese tegenwoordige schepen naer huys gesonden te worden". (Sententie van 5 December 1616, Colenbrander, J. P. Coen deel IV blz. 140).

Waarschijnlijk heeft hij het Indische klimaat dus niet kunnen verdragen. Hij heeft het, na z'n brief aan Admiraal Wittert, nog zes jaren volgehouden van 1610-1616, maar toen was blijkbaar de maat vol.

Wat is er van hem geworden? Is hij inderdaad naar Holland teruggekeerd?

WITTERT VAN HOOGLAND.

Familieaanteekeningen van Otto van Arkel.

In een pachtboek, berustend in het archief van Waardenburg en Neerijnen (Rijksarchief in Gelderland), staan de volgende aanteekeningen van Otto van Arkel, heer van Waardenburg, Ammerzoden en Heukelom, over de geboorte zijner kinderen uit zijn huwelijk met Walravina van Broeckhuysen (gehuwd 1495) :

Dye geboirte miinner kynderen.

Item Eelisabeth miin dochter is gebaren in den jare ons Heren dusent viiffhondert ende sesendartich den achtyenden dach Januarii ende was op eennen Woensdach ts'avonts omtrent negen oeren een quartyer na negenen.

Gevaderling waren Elisabet, hartochin van Gelre, filia de Lunenburch etc., miin zwager van Asperen ind suster van Huekelum.

Item Anna miin dochter is geboren op eennen Saterdach ende was den XXIIIen Novembris, dye maen siinde in Virgo, 's morghens tuschen acht ind neghen uuieren, ende was op Sunt Katherinenavont der helligher jonckfrauwen, 's namiddages voir viiff uuren, dit was anno Domini XV[e] ende XXXVII.

1) Anna Wittert, de moeder van Jan Eeuwoutsz Prins, was eene moei [tante] van Admiraal Wittert, die een zoon was van Hendrik Adriaensz Wittert en Volckgen Clementsdr. van Overschie. Deze Hendriek Adriaensz Wittert was een broeder van genoemde Anna Wittert.

(Gevaderling waren) miin nicht van Rossum van Broechuissen ende miin nicht van Haeften ind —.

Miin alste zoen Willem, mortuus etatis sue anno cum dimidis . . . ...') gebaren des Dynsdaghes in den Vastelavont int jaer 39 ..... den XVIII. Februarii tuschen XI ind twelff uuieren off ... XI½ uuieren opten middach.

Siin gevaderling waren ..... hartoch zo Cleeff, Gelre, Gulich, Berch, graeff zo der Merck ind Ravensburch, heer tot Ravensteyn, miin broer van Huekelum ind ..... vrou die grevinne van Hoern, dochter tot Bueren.

Item Ott miinre twesten zoen is gebaren op Dynsdach den XXVII, dach van April1 ind was sunt Anastasius' dach des helligen biscops ts' avonts tuschen achten ind negenen.

Siin gevaderling waren Ott van Herwynen, Henrick van Vorstenburch ind jonffer Jut van Huekelem genant Rosendaell, ind waren all miins selffs gesyn, ende was a° 40.

Miinnen darden soen Karle.

Miin zoen Kaerll is geboren 's dages na sunt Pauwels Bekeringhe, t'weten op sunt Policarpus'dach den XXVI. Januarii 's morgens ontrent tuschen twe ind drie uuieren in der nacht, op eennen Donredach 's morgens woe voirsz.

Siin gevaderlinghe waren Henrick dye Ruyter, amptman in Boemell- ind Tyelrewerden, Wolter van Baxen ind miins wiiff moeder, ind was anno 41.

Walraven miin durde dochter.

Walraven miin dochter is geboeren den XVII. Novembris a° XLV ind was op eenen Goensdach t'avonttyde omtrent tuschen achten ind neghenen off te X uuieren.

Hair peteren wass miin zwager van Assendelft, miin suster van Asperen ind miin nicht Cocks van Opynen.

Heylwych miin virde dochter.

Item sy is geboren den XVden Julii in der nacht ontrent 4 uuieren, ind was op Scheydonge der Apostelendach tuschen den Vridach ende den Saterdach, in den jare XLVII.

Georgius mynen virden soen is geboren den XIX. Juiii a° L, ind is geboren ts'avonts omtrent VII uuieren off tuschen VII ind achten op een Saterdach.

Siin gevaders waren Jorghen van Egmont, biscop t' Utrecht, heer Peter van Sueris, abt van Marienwerde, van Zutphen geboren, ind miin vrau van Hoechstraten ind van Culenburch, Elisabeth van Culenburch.

Item Gherit miin vierde soen is geboren in den jar van LII den XXVI. Aprill, ts' avonts te IX uuieren, ind was op eennen Manendach.

Siin gevaderlinghe waren Goert van Reede, drost op Loevensteyn, heer Jan van den Boetseller miin neeff ind miins swagers des jongen Kaerls van Gelres huisvrau.

Op het voorplat staat:

Item anno Domini M ..... joncker Gerit van Broechuissen, heer tot Werdenborch ind tc: Amerzoeden, erhoeffmeister 's lants van Gelre, ind wart gescoten voir 't Lege Huiss t' Beest, scilicet den XVII. Junii quod est Alexii, ende doe

1) Door beschadiging zijn enkele woorden niet meer leesbaar.

dwanc Miin G. H. durch Willem van Aeswiin tyeertiit siin marscalck dat erffhoeffmeisterampt aff contrarye goeder huwelixscher voirwairden ind gaf 't den bemelten Aeswiin in ziinnen erven dye dair doch gheen reeden toe en had [2]).

MR. A. P. VAN SCHILFGAARDE.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Dreun. Gevraagd geboorteplaats (waarschijnlijk Amsterdam) en datum benevens de namen der voorouders van *Klaas Dircksz Dreun, die* op *23* April 1747 te Nieuwendam huwt met *Maria Elisabeth Klee.* —
Mr. J. H. A. RINGELING, Amsterdam.

Nicolaus Schmal, ovxerlijdensaangifte Haag 22 Mei 1781, oud 85 j. en 6 weken, dus geb. te . . . . . Apr. 1696 x R. C. kerk Casuaristr. (Frankrijks kerk) 's-Gravenhage 1 Apr. 1723 *Gertrudis de Laet,* overlijdensaangifte ald. *20* Sept. *1770, oud 66 j.* Daar de ondertrouw niet is aangetekend moet deze elders hebben plaats gevonden. *Plaats waar* benevens herkomst van dit echtpaar gevraagd. Een en ander schijnt op een eenige jaren te voren gesloten gemengd huwelijk te wijzen. v. R. L.

Pynssen van der Aa. Gevraagd geb. resp. doop, overl.-data en -pl. van *Otto P. v. d. A.* × Maria *Magdalena* van *Eede,* en ged.datum van hun zoon *Gerrit Maximiliaan P. v. d. A.* laatste mannelijk oir van het geslacht. — A. C. baron VAN HEERDT, 's-Gravenhage.

Quack, de. (LIX, 167). 1. *Jan* de *Quack.*

11. *Cornelis* de *Quack,* ged. Rtd. . . . . begr. . . . . beroep . . . . huwde . . . Sara ***boosten, ged.*** . . . . begr. . . . . dr. van Joost . . . en . . .
Hieruit o.a.:
1. *Jan,* volgt 111.
2. *Mathijs,* volgt IIIbis.

111. ***Jan de Quack,*** ged. . . . . Mr. Huistimmerman, begr. Rtd. 15-4-1711. huwde Rtd. le ondertr. 23-4-1679, huw. 14-5-1679 *Catharina Bosman,* ged. Rtd. . . ., begr. . . . . dr. van Hendriek Bosman en . . . ; 2e. huw. 21-6-1707 ***Elisabeth Croon.,*** ged. . . . . begr. . . . . dr. van . . . . en . . .
Uit het le huwelijk:
1. *Cornelis* de *Quack,* ged. Rtd. 1679/'80, begr. . . . . huwde (verm. Amsterdam) 1701 *Jannetje Jans Ammack,* ged. Amsterdam. Hieruit: a. *Cornelis,* ged. Rtd. 15-5-1707, begr. 11/17-2-1720.
2. ***Grietje,*** ged. 19-7-1682.
3. ***Jan,*** ged. 4-1-1684.
4. *Hendirck,* ged. 14-12-1687.
5. *Maritje,* ged. 15-11-1691, begr. ..., huwde Rtd. 7-11-1717 ***Laurens Vroombrouck,*** ged. Rtd. 31-10-1691, overl. Rtd. 5/11-1-1749, zn. van Arent Vroombrouck en Maria Sloos.
6. Jan, volgt TV.
7. *Heynderick,* ged. Rtd. 4-9-1695 huwde, huwde *Maartie* Hak. Hieruit: *Jan,* ged. Rtd. 23-7-1719.
8. ***Jacobus,*** ged. Rtd. 28-10-1696, huw-de *Willemijntje* de *Bruyn.* Hieruit: ***a. Kataryna,*** ged. Rtd. 15-6-1717. **b.** Sara, ged. **Rtd.** 14-11-1719. c. Johanna, ged. Rtd. 7-3-1724.
9. *Daniel,* ged. Rtd. 18-5-1698.
10. *Mathijs,* ged. Rtd. 13-2-1701, huwde *Cornelia van Dort.* Hieruit: *Catryna,* ged. 2-5-1730 (Rtd.).
11. *Daniel,* ged. Rtd. 1-4-1703.

IV. ***Jan de Quack,*** ged. Rtd. 11-4-1694, metselaar, begr. Rtd. 22-2-1754, huwde na ondertr. Rtd. 13-11-1712 *Cataryna Overkamp,* ged. Dordrecht 23-1-1686, begr. Rtd. 18-1-1762, dr. van Hendryck Jansen van Overcam (p) en Jenneken Joosten Buysers.
Hieruit:
1. *Catharina.* ned. Rtd. 4-1-1714.
2. Jan, volgt V.
3. ***Hendrik,*** ged. Rtd. 16-1-1718.
4. *Cornelis,* ged. Rtd. 9-11-1719.
5. *Mathijs,* ged. Rtd. 18-5-1721.
6. *Pieternella,* } ged. Rtd. 16-2-1723.
7. *Cathayna.* }
8. *Henderick,* ged. Rtd. 15-8-1726.
9. ***Johanna,*** ged. Rtd. 7-11-1728.

V. Jan de *Quack,* ged. Rtd. 26-4-1716, metselaar en rooymeester op *de* nieuwe Haven, begr. . . . . huwde Rtd. na onclertr. 24-10-1737, huw. 10-11-1737 ***Helena Everaars,*** ged. Rtd. 23-7-1702, begr. Rtd. 14-3-1764, dr. van Pieter Everaars (ex. Damis Everaars en Maryke Staebroeck) en Helena van Koperen (ex Isaac Isaacs van Koperen en Maria van den Bos Willemsdr.).

[2]) Gerrit van Broeckhuysen sneuvelde in of kort voor 1495. Zijn moeder Elisabeth van Haeften hertrouwde eerst met Gerrit van Vlodrop daarna met Willem van Aeswijn. Zie Register op de leenactenboeken van Gelre en Zutphen, kwartier van Nymegen, No. 80.

Hieruit:
1. *Jan,* volgt VI.

VI. Jan de ***Quack,*** geb. Rtd. 25-3, ged. 28-3-1741, overl. . . . . 9-11-1793, huwde Rtd. 28-9-1766 ***Hester Esbeek,*** geb. Rtd. 1-8-1731, overl. 28-9-1798, dr. van Jan Esbeek en Anna de Haas.
Hieruit:
1. een doodgeb. kindje, begr. 15/21-5-1768.
2. *Jan.* volgt VII.
3. *Anna,* ged. Rtd. 21-7-1771, begr. Rtd. 15/21-9-1771.

VII. ***Jan de Quack,*** geb. Rtd. 20-6, ged. 26-8-1769, overl. 4-7-1852 . . . . burgemeester van Beverwijk, huwde Rtd. 25-3-1792 *Petronella Johanna* van *Sluys,* geb. Rtd. 30-12-1772, overl. Beverwijk 25-12-1839, dr. van Johannes van Sluys (ex Dirk van Sluys en Maria van den Broeck) en Catharina (van) Brake1 (ex Heyndrik Brake1 en Johanna Elisabeth de Meyer).
Hieruit:
1. *Hester de Quack,* geb. Rtd. 9-8-1793, overl. . . . . huwde Zaandam 21 Jan. 1813 *Anthonij Johannes Swavina.* Med. Doctor te Zaandam, geb. Naarden 4-1-1779, overl. Zaandam 2-7-1834.
Hieruit 11 kinderen allen te Zaandam, zie genealogie Swaving.
2. *Johannes van Sluys,* geb. 's-Gravenhage 10-7-1796, overl. Zaandam 18-8-1811.
3. *Cornelia,* geb. 's-Gravenhage 29-7-1798, overl. Amsterdam 18-4-1810.
4. *Catharina,* geb. 's-Gravenhage 15-3-1800, weinige maanden daarna overleden.
5. ***Pieter,*** geb. 12-10-1801, overl. . . . . verwierf in 1837 de naam Pieter van *Sluys* de *Quack,* huwde 's-Gravenhage 30-5-1838 ***Elisabeth Geertruida Johanna Meerburg,*** geb. Leiden 17-12-1803, overl. . . . dr. van Jacob Meerburg en Martina Cornelia Anna Ellinghuysen.
Hieruit: *Petronella Johanna,* geb. 's-Gravenhage 3-5-1839.
6. *Frans,* geb. 's-Gravenhage 23-5-1803, overl. Rtd. 11-1-1872, huwde Amsterdam *Maria Catharina Forsten,* geb. Groningen 16-12-1815, overl. Rtd. 27-10-1906. Hieruit: a. *Maria Catharina,* geb. Amsterdam 12-8-1839. b. *Amelia Petronella Johanna,* geb. 3-6-1841 's-Gravenhage, overl. aldaar 20-10-1841.
7. Maria, geb. 's-Gravenhage 10-7-1804, overl. Haringcarspel 17-12-1840, huwde Beverwijk 19-2-1835 *Leendert* Boogaard. Hieruit 4 kinderen.
8. *Catharina* Johanna ***Elisabeth,*** geb. 's-Gravenhage 8-12-1808.
9. ***Jacobus Cornelis,*** geb. Zaandam 8-5-1811, overl. .., huwde Vianen 27-3-1840 *Petronella Johanna de Nijs.* Hieruit een dochter.
10. *Cornelia Johanna,* geb. Zaandam 23-12-1814, overl. . . .

IIIbis. ***Mathijs*** de *Quack, ge&* Rtd. 27-9-1667, Mr. huistimmerman, begr. Rtd. 2-6-1716, huwde ***Jannetje Ariens van*** den ***Boxtel, ged.*** . . . . dr. van Ary Geerlof en . . .
Hieruit: 1. *Cornelis,* ged. Rtd. 16-9-1691. 2. Sara, ged. Rtd. 25-10-1693. 3. Adryana, ged. Rtd. 3-7-1695. 4. *Teuntje,* ged. Rtd. 20-1-1697. 5. *Neeltje,* ged. Rtd. 20-11-1698. 6. ***Johannes,*** ged. Rtd. 14-10-1700. 7. *Teuntje,* ged. Rtd. 2-10-1703. 8. *Caetie,* ged. Rtd. 22-2-1705. 9. *Teuntje,* ged. Rtd. 7-8-1707. 10. *Teuntje,* ged. Rtd. 9-4-1709. —
F. L. HARTONG, Rotterdam.

Rijn, van. (LIX, 388). Naar aanleiding van mijn vraag betreffende Gerrit van Rijn was de Heer E. *van* Rijn te Arnhem zoo vriendelijk mij het volgende mede te deelen:

1. ***Andries van Rijn,*** overleden te Wageningen in 1711, huwt aldaar 18-11-1663 *Lysbeth Gerrits van Malsen.* Uit dit huwelijk:
11. *Antonie* van *Rijn,* ged. Wageningen 14-6-1674, huwde in 1703 *Jenneke(n) Geurtsz (Geurtsen).* **Antonie** was geriehtsbode o.a. in acten d.d. 8-5-1709 en 3-3-1712 en ouderling in 1729. Hij overleed te Wageningen in 1758. Uit dit huwelijk (oudste zoon)
111. *Geurt van Rijn,* ged. Wageningen 9-4-1704.

N. J. A. C. VAN ROSSEM, Wassenaar.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Mr. J. W. Groesbeek, Arkeliana Vetera. — Roel Kaptein, Het geslacht van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (vervolg). — Mr. Joan Muller, De familie Koomans uit de Hoeksehe Waard. — Fred. Oudschans Dentz, Nederlandsche Grafzerken in Suriname (vervolg). — Korte mededeelingen. — Vragen en antwoorden.

Waarnemend Hoofdredacteur: Jhr. Dr. Th. van Rheineek Leysssius, 's-Gravenhage. Uitgever Ned. Gen. voor Geslacht- en Wapenkunde, 's-Gravenhage, Bleijenburg 5. Drukker: N.V. Drukkerij „De Residentie", Pletterijstraat 103-107, 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde..

Dit maandblad verschijnt ingevolge den papiernood voorloopig zesmaal 's-jaars en wordt aan alle leden van het genootschap toegezonden. Bijdragen en correspondentie bestemd voor het Maandblad niet te richten tot den wd. hoofdredacteur, doch tot den secretaris van het genootschap H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4,* 's-Gravenhage.

Correspondentie bestemd voor het Bestuur eveneens te richten tot den secretaris H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie, niet bestemd voor Bestuur of Redactie, te richten aan het ***Bureau van het Genootschap,*** *Bleyenburg* **5,** *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 7/8. **LX". Jaargang.** **Augustus 1942.**

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur geeft met leedwezen kennis van het overlijden van C. S. Sixma baron van Heemstra, sedert 1926 lid van het Genootschap.

Tot **lid** van het Genootschap zijn benoemd:
IR. C. M. R. DAVIDSON, Verhulststraat 21, 's-Gravenhage.
L. B. E. VAN HOOGENHUYZE, Ministerpark 7a, Hilversum.
A. F. KERBERT, Galileiplantsoen 115, Amsterdam.
MR. C. PH. C. E. STEINMETZ, p/a Koloniaal Instituut, Amsterdam.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap.
D. J. M. A. BRAAKENBURG VAN BACKUM, Brediusweg 46, Bussum.
A. L. CARSTENS, Riouwstraat 129, 's-Gravenhage.
MR. F. DANIËLS, Amaliastraat 14, 's-Gravenhage.
MR. H. DANIËLS, Amaliastraat 14, 's-Gravenhage.
MR. H. C. DRESSELHUYS, Tollenstraat 27, Culemborg.
J. C. Baron VAN HAERSOLTE VAN HAERST, van Stolkweg 34, 's-Gravenhage.
F. G. INSINGER, Arnhemschestraat 40, Velp (Gld.).
MR. C. J. M. SCHAEPMAN, Thérèse Schwartzestraat 1, 's-Gravenhage.
MR. Y. A. SCHULLER TOT PEURSUM, Jozef Israëlslaan 5, 's-Gravenhage.
MR. DR. W. M. G. SCHUMANN, Scheveningscheweg 58, 's-Gravenhage.
A. A. M. STOLS, Nassau Dillenburgstraat 22, 's-Gravenhage.
MR. W. W. VAN VALKENBURG, Jonkerlaan 26, Wassenaar.
J. P. VAN DER WEELE, le Virulystraat 6a, Rotterdam-W.
R. KAPTEIN, Van Zuylen van Nijeveltstraat 106, Wassenaar.
J. A. MERENS, La Houssaye, par La Ferrière sur Risle, Eure (Frankrijk).
MR. DR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT, Nassau-Odyckstraat 65, 's-Gravenhage.
MR. J. H. A. RINGELING, Jacob Marisstraat 16b, Amsterdam W.

Naamsveranderingen van leden van het Genootschap.
Den heer F. J. H. Banningh, „Banninghof", Groenlo, is bij besluit van den Secr.-Gen. van het Dept, van Justitie vergunning verleend zijn naam te veranderen in dien van ***Weyn Banningh.***

Verkort jaarverslag 1941.

Op 24 April 1941 leed het Genootschap een zwaar verlies door het overlijden van zijn Voorzitter en Hoofdredacteur Dr. Th. R. Valck Lucassen. In zijn plaats werden Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius tot Voorzitter en de Heer J. K. H. de Roo van Alderwerelt tot hoofdredacteur benoemd.

De collecties werden in dit jaar op ruimer schaal opengesteld voor studiedoeleinden, door uitleening aan het Algemeen Rijksarchief mogelijk te maken en door het verkrijgbaar stellen van leeskaarten voor leden van het Verbond van Sibbekunde.

Ten behoeve van de leden, die de maandelijksche bijeenkomsten op Maandag niet kunnen bijwonen, werd een tweede maandelijksche bijeenkomst georganiseerd op den derden Zaterdag van elken maand. Voornamelijk op deze bijeenkomsten werden lezingen gehouden, die druk bezocht zijn geworden. Ook in de groep Gelderland en door de Noord-Hollandsche leden werden geregeld maandelijksche bijeenkomsten gehouden.

De collecties van het Genootschap werden geinspecteerd door Dr. Kurt Mayer, Direktor des Reichs Sippenamtes te Berlijn en door Dr. B. Vollmer, Leiter des Deutschen Archivamtes in den Niederlanden.

Door overlijden verloor het Genootschap 16 leden, waaronder de Heer J. de Groot, een onzer voortreffelijkste medewerkers op het gebied der Middeleeuwen. Op 1 Januari 1941 bedroeg het ledental 583 en aan het einde van het jaar 590;

Het Maandblad bevatte in het afgeloopen jaar weder talrijke

belangrijke bijdragen, o.m. ook op het gebied. der Rechtsgeschiedenis. Aan alle medewerkers, ook van de rubrieken „Korte Mededeelingen", „Vragen en Antwoorden" en „Boekbespreking" wordt de dank van het Bestuur overgebracht. Door den Hoofdredacteur werd in October een nieuwe rubriek „Van Vraag en Aanbod" voor de leden geopend, die al dadelijk de belangstelling trok.

De Afdeeling ***Familie-archieuen*** werd verrijkt met belangrijke aanwinsten, o.a. archivalia omtrent de ambachtsheerlijkheid Schipluiden en Hodenpijl en de ambachtsheerlijkheid Keenenburgh met bijgevoegde stukken aangaande leden van het geslacht Hodenpijl. Mejuffrouw M. C. G. Diemont te Bussum kwam gereed met het concept voor den inventaris van het Huisarchief Marquette. Mejuffrouw J. A. C. M. Wittenaar zette de 'bewerking van het Familie-archief de Marez voort.

De Afdeeling ***Handschriften*** onderging uitbreiding met de ons gelegateerde collectie Creutz, benevens door een verzameling genealogieën van geslachten, verwant aan de familie Boogaert en verder een groot aantal kleinere aanwinsten. De verzameling fiches werd uitgebreid door schenkingen van het lid Dr. A. P. J. van der Burg.

De ***Bibliotheek*** werd uitgebreid met 170 boekwerken, door schenking, aankoop en als recensie-exemplaar verworven. Onder deze aanwinsten bevindt zich het legaat van wijlen Mr. J. C. baron Creutz, omvattende 60 boeken. Wegens de papierbeperking is het niet mogelijk deze werken in een afzonderlijke aanwinstenlijst te vermelden. Aan het in ons kaartsysteem verwerken van den inhoud der boeken van de Bibliotheek „Van Dam" werd regelmatig doorgewerkt, waarbij wederom Mevrouw A. C. Boogaard-Bosch de Bibliothecaresse ter zijde stond. Het Bestuur betuigt Mevrouw Boogaard hiervoor zijn bijzondere erkentelijkheid. Het repertorium op de boeken en tijdschriften werd geregeld bijgehouden. Deze kartotheek heeft zich dermate uitgebreid, dat een tweede ficheskast in gebruik moest worden genomen.

Aan 256 personen en instellingen werden werken uit de Bibliotheek geleend. De leeszaal werd door 690 personen bezocht, dat is door ***212*** personen meer dan het vorige jaar.

Bij den ***Inlichtingendienst*** kwamen 108 verzoeken om inlichtingen binnen, waarvan een gedeelte afdoende kon worden beantwoord. Door de hulp van ons correspondeerend lid, de Heer R. T, Muschart, konden verschillende heraldische vraagpunten tot oplossing worden gebracht.

Kas en boekhouding over 1941 werden nagezien door eene commissie bestaande uit de leden Jhr. A. G. Sickinghe en R. A. baron van Hardenbroek van Hardenbroek, waarna den penningmeester décharge werd verleend.

Door het niet binnen komen van contributies van in het buitenland vertoevende leden, bedroegen de inkomsten uit dezen hoofde over 1941 slechts ***ƒ 6270.44.*** Onder de uitgaven vermelden wij die voor het Maandblad à ƒ 2897.36, aan salarissen ƒ 1761 .18, aan huishuur ƒ 800.—. aan bode- en schrijfloon ƒ 506.92. Voor aankoop van boeken kon slechts ƒ 161.73 worden besteed.

HET BESTUUR.

Aanwinstenlijst der Bibliotheek.

Schrader, H. Die Bürgermeistersfamilie Cornelis Jacobsz Bam gen. Brouwer von Amsterdam in Kalkar 1578-1630. Kalkar 1935. *(Geschenk* van den ***Heer W. J. J. C. Bijleveld).***

Geschichtsblätter der von Hoff. [Bremen] 1940-1941 jrg. I, afl. 20; jrg. 11, afl. 1. *(Geschenk* van ***Senator Dr. von Hoff).***

*Tjessing*a, J. C. De Aambreng der Vijf Deelen van 1511 en 1514. Assen [1941]. Afl. 1: 1. Franekeradeel 1511; 2. Frankeradeel 1514. ***(Recensie-exemplaar).***

Kasteelenboek provincie Utrecht. Utrecht [1942]. ***(Recensie-exemplaar).***

Biographisch woordenboek van protestantsche godgeleerden, onder hoofdred. van J. P. de Bie. 's-Gravenhage 1942. Afl. 27. *(Geschenk* van ***het Dept.*** van Opvoeding, ***Wetenschap' en Cultuurbescherming).***

Tweede [en] derde verzameling bijdragen [van den] Oudheidkundigen kring „Die Goude". [Gouda 1940, **1941].** 2 dln. (Geschenk van den ***Heer H. de Groot).***

Pama, C. Het wapen der Nederlanden. 's-Gravenhage 1942. (Recensie-exemplaar).

Elias, J. E. Genealogie van het geslacht Elias, Faas Elias en Witsen Elias. Assen 1942. Van Gorcum's Ned. fam. archief, 1. *(Geschenk* van den ***Schrijver).***

Stamboom geslacht Poortermans 1564-1942. [z.pl. 1942]. (Geschenk ***van ren Heer J. A. Poortermans).***

Bavel, C. A. M. van, Geschiedkundig overzicht, van het Bredasche postwezen. 's-Gravenhage 1941. *(Geschenk van* ***het*** *Hoofdbestuur* ***der P.T.T.).***

Minne Hzn., A. van der. Genealogie van de familie van der Minne. Utrecht 1937. (Geschenk van ***den Schrijver).***

Pama, C. Ons familiewapen. Naarden 1942. Bibl. voor geslacht- en wapenkunde, XV. (Geschenk van ***den Schrijver).***

Der Morgenstern. Zeitschrift der deutschen Morgenstern-Sippen. Hamburg 1942. jrg. V, nr. 5. *(Geschenk van* den ***Heer H.*** Morgenstern).

Euler, W. Das Eindringen jüdischen Blutes in die englische Oberschicht. [Hamburg 1941]. Reichsinstitut f. Gesch. des neuen Deutschlands. Overdr. uit „Forschungen zur Judenfrage", VI. *(Geschenk van „Reichsinstitut für Geschichte des neuen Deutschlands).*

Nieuwenkamp, H. [W. M. J.] Kits. Een bijdrage tot de geschiedenis van het geslacht Colenbrander. [z.pl. z.j.]. *(Geschenk* van den ***Schrijver).***

Thijssen, H. F. Heerkens. Korte geschiedenis van het Heilig Kerstmisgilde te Haarlem gevolgd door de statuten en ordonnantiën of organieke bepalingen. Haarlem 1942. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Gewin, J. P. J. Stammtafeln eines noch blühenden bayerischen Dynastengeschlechtes aus der Zeit der Karolinger. 's-Gravenhage 1942. ***(Geschenk van den Schrijver).***

Koning, D. A. Witkop. De handel in geneesmiddelen te Amsterdam tot omstreeks 1637. Purmerend 1942. Proefschrift Amsterdam. *(Geschenk* van den ***Schrijver).***

[To 11, J. van]. Uit den Ziethoverhoek. Bouwstoffen voor de geschiedenis van een Twentseh erf, en de geslachten, die daaraan hun naam ontleenden. Leiden 1942. ***(Geschenk*** van den ***Schrijver).***

Buytenen, M. P. van. Inventaris van het oud en nieuw archief der gemeente Hindeloopen. Dokkum 1941. (Geschenk van ***het*** *Gemeentebestuur* ***van*** Hindeloopen).

Yernaux, J. Contrats de travail Liégeois du XVIIme siècle. Bruxelles 1941. Académie royale de Belgique, comm. royale d'hist. (Ruil *Académie* royale de ***Belgique).***

Lefèvre, J. Documents sur le persounel eupérieur des Conseils collatéraux du gouvernement des Pays-Bas pendant le dix-huitième siècle. Bruxelles 1941. Académie royale de Belgique, comm. royale d'hist. (*Ruil Académie* ***royale de Belgique).***

Nederlandsch archievenblad. Groningen 1942. jrg. XLIX (1941-1942), afl. 1. (Geschenk van ***het Dept. van Opvoeding, Wetenschap en,*** *Cultuurbescherming).*

Rüter, A. J. C. Rapporten van de gouverneurs in de provinciën 1840-1549. Utrecht 1941. Werken Hist. Gen., 3e serie, no. 73, dl. 1. Periodieke rapporten 1840-1842. (Buil ***„Historisch Gen. Utrecht").***

Renesse, H. v'on. Das deutsche (preussische) Adelsgeschlecht von Renesse, seine niederläudische, lothringische und elsässische Herkunft und seine Stammtafel auf deutschen Boden seit 1722. Hamburg 1942. ***(Geschenk van*** den ***Schrijver).***

BernerSchildenHolsten, H. og A. Fabricius. Lehnsbaron Hans Berner Schilden Holsten Slaegtebog. Kobenhauu 1940-1942. dl. 1. ***(Geschenk van*** *Lehnsbaron* ***H.*** Berner ***Schilden Holden).***

Diehl, W. Suchbuch für die Giessener Universitätsmatrikel nebst Ergänsungen dazu von 1605 bis 1624. Darmstadt 1941. Overdr. uit „Mitt. der Hessischen familiengesch. Vereinigung", VI. *(Aangekocht).*

Waldhaus, L. Suchbuch für die Giessener Universitätsmatrikel von 1649 bis 1707. Mit Vorwort von W. Diehl. [Met: Ortsverzeichnis enz]. Darmstadt 1937-1941. 2dln. Overdr. uit „Mitt. der Hessischen familiengesch. Vereinigung", IV, VI. ***(Aangekocht).***

Prims, F. Geschiedenis van Antwerpen. Antwerpen 1942. dl. VIII. Met Spanje (15551715). 2e boek. De economische orde. ***(Aangekocht).***

Wilkes, C., W. Schmidt. Inventar des Archivs der Evangelischen Gemeinde Duisburg. Mit einem Anhang über das Archiv des Katharinen klosters zu Duisburg. Duisburg 1941. Inventare nichtstaatlicher Archive der Rheinprovinz, 1. ***(Aangekocht!.***

Een merkwaardig voorbeeld van erfelijken aanleg voor het Architectenberoep.

Gerrit Doorwaart Niermans, vermaard fabrieksarchitect te Enschede, en diens voor- en nageslacht.

Op 1 Juni 1833 werd te Goor de eerste weefschool der Nederlandsche Handel Maatschappij geopend. Deze school werd opgericht door Thomas Ainsworth na overleg met Willem de Clercq, secretaris-Directeur der N.H.M. Over deze school zijn door vele schrijvers mededeelingen gedaan [1]). Merkwaardig is, dat tot hoofd dezer instelling benoemd werd Gerrit Doorwaart Niermans, een 26-jarige jongeman, timmerman van zijn vak, afkomstig uit Amsterdam.

In zijn „Geschiedenis van Enschede en zijn naaste omgeving" vertelt Dr. Benthem [2]) hoe men tot deze keuze gekomen was. Niermans was timmerman op de papierfabriek van Van Gelder & Schouten te Wormerveer, waar Ainsworth toen ook werkte, Toen Ainsworth ziek werd heeft Niermans hem opgepast en verzorgd, wat tot gevolg had, dat tusschen beide mannen een vriendschapsband ontstond, die er toe leidde, dat Ainsworth Niermans tot hoofd der Weefschool benoemde.

Niettegenstaande de jeugdige leeftijd is diens werkzaamheid aan de school een volledig succes geworden [3]). Na drie jaar had de school reeds zoveel sneltouwen afgeleverd, dat er geen behoefte aan gevoeld werd om de school te doen voortbestaan. Zij werd derhalve opgeheven. Niermans vond echter dadelijk een ruim arbeidsveld als fabrieksbouwmeester voor de opkomende textielindustrie in Twente. Reeds op 28-jarige leeftijd is hij opzichter bij de bouw van de eerste Stoomkatoenspinnerij *in* Enschede „'n Grooten Stoom". Hier leert hij het vak van de fabrieksbouw van de Engelsman Charles Dixon, die met de bouw belast was,

Hij vestigt zich voorgoed in Enschede en breidt zijn werkzaamheden gestadig uit. Volgens Benthem bouwde hij „de meeste fabrieken en bruggen van Enschede" [4]).

> Nog in Goor was Niermans voor de eerste maal gehuwd met *Johanna Jacoba ten Hallers,* dochter uit een oud Goorsch geslacht, dat nog steeds daar gevestigd is. Zij was dochter van Jan t. H. en Johanna Jordaan. Nadat deze vrouw in 1846 was overleden huwde Niermans ten tweden male met *Gerritdina Hendrika Kluwers,* dochter van Willem Arnoldus, eigenaar van hotel Carelshaven te Delden. Dit hotel, dat zich in een zeer goede reputatie mag verheugen, is nog steeds *in* het bezit der familie Kluwers. Deze echtgenote ontviel hem reeds na enige maanden door de dood. Ten derde male huwde hij *Anthonetta Henriëtta Helena Bindernagel,* dochter van Paulus Mattheus en Johanna Brandes. Ook deze vrouw verloor hij na weinig jaren, waarop hij voor de vierde maal trouwde met de tien jaar jongere *Johanna Margaretha Sangster,* wier grootvader George Sangster uit Aberdeen in Schotland afkomstig was. In totaal had Gerrit Doorwaard Niermans 12 kinderen, waarvan er drie heel jong overleden zijn.

Na de grote brand van Enschede op 7 Mei 1862 heeft hij voor de gemeente de plannen gemaakt voor twee schoolgebouwen en voor de negen grote brandputten die op verschillende plaatsen der stad werden gemaakt, om herhaling van de catastrofe te voorkomen.

De gemeente Enschede heeft de straat, naast het woonhuis van Gerrit Doorwaard (waar later ook zijn zoon Gerrit Johan, die stadsarchitect van Enschede werd, heeft gewoond) de naam van „Niermansgang" gegeven. Het naambordje vermeldt, dat de straat genoemd werd „naar de oude Enschedesche familie Niermans".

Gerrit Doorwaard Niermans overleed op 17 Februari 1871, nog geen 64 jaar oud [5]).

Beschouwen we nu zijn hierbij gevoegde kwartierstaat, dan springt dadelijk het veelvuldig voorkomen van het timmermansberoep in het oog. Zijn vader, Gerrit Jr., was Mr. timmerman, makelaar in huizen en houtzaagmolenaar, zijn grootvader Mr. timmerman, diens vader en schoonvader beiden eveneens Mr. timmerman.

Van moederszijde blijkt uit de staat geen bijzondere aanleg voor dit vak. Hoger opvoeren der kwartieren laat echter zien, dat de vader van Wouter Doorwaart scheepstimmerman was en diens vader huijstimmerman! De vader van Anna Hart was ook scheepstimmerman, die van Hendrik Borstelman: huijstimmerman!

Van de 6 zoons van Gerrit Doorwaard werd een uit zijn eerste huwelijk en een uit zijn laatste Architect.

De eerstgenoemde ***Gerrit Johan Niermans,*** geb. te Enschede 31 Jan. 1844, was Stadsarchitect van Enschede en bouwde onder meer vele scholen voor de Gemeente. Hij overleed nog jong op 11 Sept. 1890.

De laatstgenoemde ***Eduard Johan Niermans*** bezocht de Polytechnische School, behaalde de Akten M.O. hand- en lijntekenen en vertrok naar Parijs om zijn opleiding tot decorateur aldaar te voltooien. In 1928 is, kort na zijn overlijden, in de meeste Nederlandsche dagbladen een aardig beknopt levensbericht van hem opgenomen, waaruit ik het volgende overneem om te laten zien, welk een eminent architect hij was. doordat hij een grote ingenieurskennis paarde aan artistieke aanleg [6]).

„Spoedig had hij daar (in Parijs) een bureau en maakte ontwerpen op het gebied der kunstnijverheid, voornamelijk voor kerksieraden en bronzen verlichtingsartikelen, luchters en kronen, juist in een tijd, dat zich de omzetting voltrok van gas tot electrisch licht, waarvoor nieuwe vormen moesten worden uitgedacht [7]).

In 1889 werd Niermans belast, met wijlen Posthumus Meyes de versiering uit te voeren van de Nederlandsche afdeeling op de wereldtentoonstelling te Parijs. Hij bouwde daar ook voor de firma Boaz in baksteen en Hollandschen stijl een diamantslijperij, welke zeer de aandacht trok. Tevens lid van de Nederlandsche Commissie, werd Niermans benoemd tot secretaris van de internationale jury voor schoone kunsten. De Fransche regeering erkende zijn groote verdiensten door zijn benoeming, op 30-jarigen leeftijd, tot ridder in de orde van het Legioen van eer.

Na 1889 zien wij Niermans zich voorgoed als architect te Parijs vestigen, waar hij weldra een uitgebreide praktijk had. Hij verbouwde veel hoge Parijsche huizen: de Taverne Pousset, het café Mollard e.a. waarbij hij bewondering oogstte voor de wijze waarop hij in zo'n huis een geheel nieuwe onderbouw aanbracht. Er volgden de Music Hall, het Theatre Marigny en andere hotels te Parijs. Het Savoy Hotel te Fontainebleau en het Palace Hotel te Madrid zijn van zijn hand, Aan de

---

1) a) Dr. A. Benthem Gzn. „Geschiedenis van Enschede en zijn naaste omgeving" uitgave v. d. Loeff Enschede 1920.
b) J. H. Halbertsms, „De Weefschool te Goor" in Overijsselsche Almanak *voor* Oudheid en Letteren. 1837.
c) H. Salomonson, Het jaar 1832 en daaromstreeks. Thomas Ainsworth en Ludolf Wienborg. (Zwolle).

2) Blz. 548.

3) Men zie de artikelen „Katoen" in de N.R.Crt. van Mei-Juni 1912 door M. J. Brusse.

4) Dr. Benthem: „Gesch. v. Enschede", blz. 553.

5) Door Brusse, in een serie artikelen in de N.R.Ct. van 1912, wordt hij een vermaard fabrieksarchitect genoemd.

6) O.a. „Het Vaderland" van 31 Oct. 1925.

7) F. G. Waller: „Biografisch Woordenboek van Noord Nederlandsche Graveurs", 's-Gravenhage 1938.

Rivièra bouwt hij de Grand Cercle, het Stedelijk Casino en hotel Negresco te Nice, en te Monte Carlo het Hotel de Paris, Park Palace Hotel, de Sporting Club en de zalen van het Casino. Weinig Nederlanders weten, dat al deze gebouwen door een Nederlander zijn ontworpen en uitgevoerd. Hij overleed op zijn kasteel Montlaur in 1928".

Deze Eduard had twee zoons, Jean en Edouard beiden leerlingen van de Ecole des Beaux Arts te Parijs.

Van hen heb ik geen nadere bijzonderheden te weten kunnen komen. Toch zijn zij, als voortzetters van het bureau van hun vader reeds beroemde Architecten in Frankrijk. In Maart 1939 werd n.l. in de Nederlandsche bladen een artikel opgenomen over de opening van de grootste Schouwburg van Europa, het Théatre du Palais de Chaillot (Trocadéro) [8], waaruit ik het volgende citeer:

„Drie architecten van naam zijn de grondleggers van dezen schouwburg, een werk dat door de durf en de originaliteit van zijn conceptie uitblinkt door aristocratie. Zonder te treden op het terrein der moderne architectuur kan men zich gemakkelijk indenken met welke moeilijkheden de meesters van dit oeuvre te kampen hadden. Bewonderenswaardig is de weidsche, ruime atmosfeer, waardoor het heele gebouw wordt gekenmerkt en die tot uiting komt in de onmetelijke uitgangen en foyers, te meer, wanneer men weet, dat de parterre van de zaal 25 meter beneden het voorplein is gelegen".

Er volgt nog een beschrijving van de vernuftige inrichting en de meesterlijke aanpassing aan de eisen der acoustiek. De schouwburg werd 10 Maart 1939 door President Lebrun geopend.

Voor zover kon worden nagegaan is nu reeds zes generaties achtereen het beroep van bouwmeester door leden der familie Niermans uitgeoefend en wel met toenemend succes.

Dit merkwaardige feit leek me van voldoende belang voor de bio-genealogen om er in ons blad plaatsruimte voor te vragen.

IR. J. W. NIERMANS.

8) O.a. „De Telegraaf" van 11 Maart 1939.

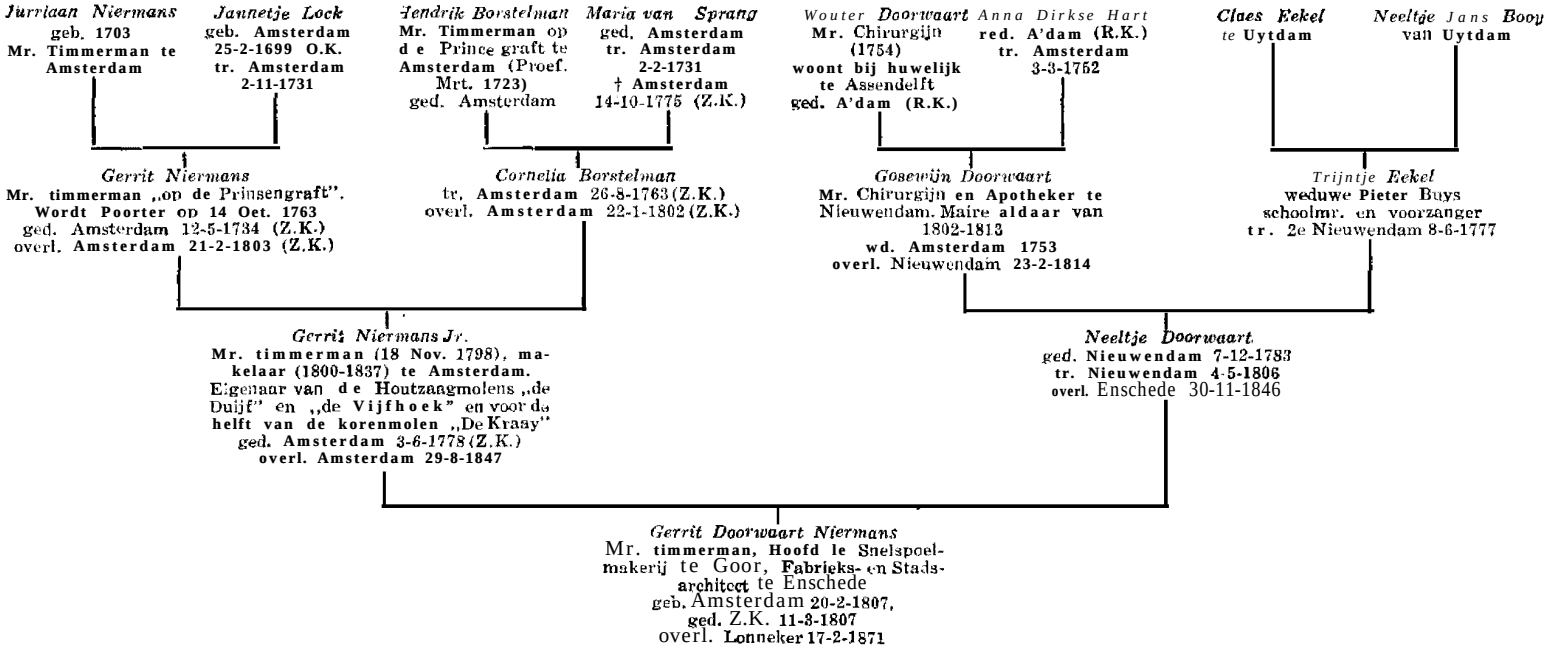

Het geslacht Van Teijlingen

te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Vervolg van LX, 136).

IIIg.

Kinderen van Adriaan van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Augustijn van Teijlingen,* geboren 3 Juli 1544, leeft nog 6 October 1607 [252])
2. *Pieter van Teijlingen-Posch,* geboren 19 Maart 1546, † 23 Januari 1574 [253]). Op 20 October 1568 verkoopt hij aan het Proveniershuis (tegenwoordig Huis van Zessen) te Alkmaar zekere rente, die hij op Mr. Gerrit van der Nijenburch. zijn neef, te Alkmaar, sprekende heeft [254]). Hij woont in dat jaar te 's-Gravenhage.

Pieter van Foreest (Petrus Farestus) schreef over hem een brief op 10 November 1574, nadat hij aan een gevecht bij Maassluis had deelgenomen. Hij werd als gevangene naar 's-Gravenhage gevoerd, waar hij zeer slecht werd behandeld [255]). Hij is aan de gevolgen daarvan in de gevangenis overleden [253]).

Zijn vrouw *Marijtgen N.* en kinderen waren eerst onderdak gebracht bij de Claussen te Delft [255]). *Eva van Teijlingen,* de vrouw van *Van Foreest,* bezocht haar daar en ondersteunde haar ook met geld. Dit werd haar door *Dirk van Teijlingen,* haar broeder, vergoed op 5 September 1574, uit het fonds der stichting van Mr. Jeronimus Jans van Egmond van de Nijenburch [253]). Ook de vrouw van *Jacob van Teijlingen* kreeg ver-

251) Hij is niet de Raad der stad Utrecht geweest (zie Geneal. en Her. Bladen 1912, blz. 193). *Dat was Cornelis Adriaensz van Teijlingen,* behoorende tot de Haagsche tak (Navorschcr 1885, blz. 402).

252) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte van dien datum. Ten onrechte wordt hij vaak Adriaan genoemd (o.a. Schaep; zie noot 259a).

253) Archief Huis van Zessen, Alkmaar, inv. n°. 384. Zij maakte o.a. „van zeecker wit vullen (wollen) laecken tot drye borsrockgens voor de kinderen ra pieter posch neve mettet laecken lint tot boerden ende haecken tegens de coude winter". Verder heeft Jacob van Teijlingen „zyn wyff" „drie hemdekens doen maichen".

255) Zie Gen. Her. Bladen, 1912, blz. 1'94, noot.

255a) Zie Bijdragen Bisdom Haarlem. deel XXIII. blz. 292 e.v. Later is deze stichting vereenigd met die van Joost Jans, weduwe Augustijn van Teijlingen en haar twee broeders. (zie bij haar).

goeding voor goederen, die ze aan de kinderen had gegeven [253]).

Later (begin Mei 1574) kwam de vrouw met haar kinderen te Alkmaar, waar *Dirk van Teijlingen* haar „de noerderste caemer" (der stichting Mr. Jeronimus Jans van Egmond van der Nijenburch [255a])) en 2 gulden per maand voor haar en haar kinderen gaf. Ook de verhuiskosten van Delft naar Alkmaar betaalde hij [253]).

Pieter had 28 Mei 1583 drie nagelaten kinderen n.l. [256]):

a. *Myckgen van Teijlingen,* tr. *Davidt Salings.* Zij leefde 6 October 1607 nog en woonde toen met haar echtgenoot te Hoorn [257]).

b. *Aerian van Teijlingen,* tr. *Daniel van Goorle.* Ook zij leefde evenals haar echtgenoot nog 6 October 1607 en woonde toen te Egmond-binnen [257]).

c. (waarschijnlijk) *Grietge van Teijlingen,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 25 April 1609 [258]). Een kind van Grietgen van Teijlingen wordt begraven, ibidem, 30 Augustus 1616.

3. *Anna van Teijlingen,* geboren 11 Maart 1548, † vóór 10 September 1558 [256]).

4. *Joostgen van Teijlingen,* geboren 5 Januari 1550, † vóór October 1607 [256]), tr. (vóór 28 Mei 1583) *Dirck Outgersz Cluyt* van Delft [256]). Zij woonde te Delft.

Kinderen: a. *Pieter Cluyt.* b. Outger Cluyt.

5. *Catharina van Teijlingen,* geboren 13 November 1553, † vóór 10 September 1558 [256]) [259]).

6. *Grietgen van Teijlingen,* geboren 19 October 1556, 14 Juni 1602 nog ongehuwd [256]), tr. *Jan Willems Lossy* of *Lofsy* [259a])

IIIh.

Kinderen van Lucas van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Maria van Teijlingen,* geboren 31 December 1546.
2. *Catharina van Teijlingen,* geboren Juli 1550, † jong.
3. *Augustijn van Teijlingen,* geboren 12 Maart 1553.
4. *Catharina van Teijlingen,* geboren 29 October 1556, begraven Nieuwe kerk, Amsterdam, 16 April 1636. Zij tr. (ondertr. Amsterdam, waar zij in de Calverstraet woont, pui, 22 December 1584) *Willem Cornelisz Crul,* zoon van *Cornelis Pietecsz. Crul,* droogscheerder in de Kalverstraat. Bij haar dood woonde zij op het Rokin.

   Kinderen: a. *Maritgen Crul.*

   b. *Cornelia Crul* tr. *Dirk Claesz* uit Leiden.

   c. *Lukas van Teijlingen,* geboren 1586, woont 1620 op het Rokin, 1622 in de Heerenstraat te Amsterdam, begraven 18 Sept. 1622 in de Nieuwe kerk, aldaar. Hij tr. Amsterdam (ondertr. pui, 13 Augustus) 1620: *Reymerich Reijersdr.,* geboren 1589, dochter van *Reijer N.* en *Trijn Cornelisdr,* wonende in de Calverstraet.

   d. *Machfeld Crul × Melis Claesz* (acht kinderen).

5. *Joostgen van Teijlingen,* geboren 28 April 1561.

256) Weezenboek Amsterdam, reg. 6, fol. 273 vso.

257) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte van dien datum.

258) Deze begraafdatum kan echter ook betrekking hebben op *Grietgen Adriaensdr v. Teijlingen.* Een *Grietgen van Teijlingen* komt nog voor: Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 6 October 1607.

259) Dat zij en haar onder b. genoemde zuster *Grietgen* door van Alkemade verwisseld werden (zie Gen. Her. Bladeu, 1912, blz. 195, noot 1) is geen wonder gezien het frit, dat bij de inschrijving in het weezenboek te Amsterdam op 10 September 1558 de kinderen reeds door elkaar werden gehaald. Pas veel later werd hier de fout hersteld.

259a) „Lossy" volgens Schaep in zijn exemplaar van Van Gouthoven (archief Hooge Raad van Adel) en volgens Hs. v. d. Lely v. Oudewater in hetzelfde archief.

IIIi.

Kinderen van Augustijn van Teijlingen Augustijnszoon.

1. *Adriana van Teijlingen,* geboren te Alkmaar. 20 Februari 1551, † vóór 28 Mei 1614 [260]). Zij was reeds vóór 1581 namens een koopman te Augsburg in gijzeling gezet, omdat haar man geld aan hem schuldig was. De gijzeling werd 3 Mei 1581 gehandhaafd [261]). Zij tr. le 1570 *Reijer Dircks (Waerdendel?),* wonende te Alkmaar, † vóór Mei 1584; kinderen: a. *Clara Reijers,* † vóór 8 Augustus 1598 [262]). b. *Reyer Reyers,* leeft op genoemden datum nog [262]) [263]). Zij tr. 2e *Jacob N.;* kind: *Maritgen Jacobs,* † vóór 22 November 1638 [264]). Zij tr. 3e (vóór 8 Augustus 1598) *Pieter Jacobs Wielmaecker* [262]), weduwnaar van *Aechte Crijnen,* die één voorkind had (n.l. *Jan Pietersz Wielmaker).*

2. *Gerritje van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 25 Mei 1556, begraven Groote kerk, aldaar, 4 October 1590. Zij tr. *Frederik Garbranfsz Leydecker,* poorter van Alkmaar 16 April 1578, begraven Groote kerk, aldaar, 13 Mei 1606 [264a]). Zij woonden te Alkmaar op de Lange Nieuwesloot, op de hoek van de Paternosterstraat [265]). Hij handelde veel in huizen [263]).

   Hun kinderen volgen IVk.

3. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 5 Februari 1558, begraven Groote kerk, aldaar, kort na Pinkster 1558.

4. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 7 December 1560 [266a]), begraven Groote kerk, aldaar, 19 Juni 1614. Hij woonde te Alkmaar in de Langestraat (N.Z.) [267]) en was apotheker. Als zoodanig leverde hij in 1587 „lekkernijen en specerijen" voor het onthaal van Leicester, die toen de stad bezocht. Hij tr. *Lijsbeth Jansdr,* dochter van *Jan N.* en *Anna Gerrifsdr* [268]), begraven Groote kerk, Alkmaar, 3 October 1591.

   Kinderen: a. *Augustijn van Teijlingen,* † 9 Januari 1611, begraven Groote kerk, Alkmaar, 11 Januari d.a.v. b. *Cornelia (Neeltgen) van Teijlingen,* † 19 September 1612, begraven Groote kerk, Alkmaar, 21 September d.a.v. [269]).

   In 1624 waren geen kinderen of kindskinderen van hem in leven, want zijn broers en zusters waren zijn erfgenamen,

260) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar; akte van dien datum.

261) Sententiën Hof van Holland, fol. 135.

262) Notariecl archief Alkmaar, inv. n°. 11, fol. 138; weezenboek Alkmaar, deel V, fol. 163.

263) Een *Michiel Reijers van Teijlingen* (een zoon van deze?) wordt genoemd: Kok, Vaderlands Woordenboek, 3e 'bijvoegsel, blz. 361.'

264) Notaris Baert, Alkmaar, akte van dien datum.

264a) Hij bezat in deze kerk een graf (doop-, trouw- en begraafboeken Alkmaar, inv. n°. 54, fol. 6). Een Garbrant die Leydecker komt reeds voor in 1484 (inkomsten Vrouwengasthuis, Alkmaar, blz. 17).

265) Transportakte Alkmaar, dd. 26 Mei 1594.

266) Zie o.a. transportakten Alkmaar dd. 3 December 1590, 16 Mei 1591, 26 Mei 1594, 13 April 1595, 8 September 1597, 16 Maart 1602.

266a) 14 December 1611 wordt hij 52 jaar oud genoemd (notarieel archief Alkmaar, inv. n°. 49). Hij koopt 8 April 1608 een huis (transportakte Alkmaar).

267) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 28 Mei 1614 (testament).

268) Weezenboek Alkmaar, deel V, fol. 228, akte dd. 8 Augustus 1600.

269) De zerk van deze twee kinderen ligt nog in de Groote kerk te Alkmaar. Het is een zerk met een koperen plaatje. Over de beteekenis van dit plaatje deed vroeger een verhaal de ronde onder Alkmaar's bevolking dat Bruinvis heeft medegedeeld in De Navorscher 1553, X, bijblad. Het grafschrift: Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., blz. 87. De goederen van deze kinderen zijn 8 Augustus 1600 in het weezenboek te Alkmaar ingeschreven.

5. *Jan van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 6 Februari 1563, overleden in het Gasthuis, aldaar, begraven in de Groote kerk, Alkmaar, 27 November 1638. Kinderloos [270]).
6. *Cornelis van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 8 October 1565. Tijdens zijn minderjarigheid treedt evenals over zijn zuster *Marifgen (Maria)* Aerian Jans van de Nijenburch als zijn voogd op [271]). Hij was koopman en zoutmeter te Amsterdam waar hij 10 Juni 1591 poorter werd. Hij woonde te Amsterdam 1589 in de Koesetraat, 1592 in de St. Jacobstraat [272]), 1604 op de hoek van de Klimpsteeg [272a]), na 1606 in de Engelschc Steeg, waar hij 24 Mei 1606 een huis kocht. Hij sterft te Amsterdam en werd aldaar begraven in de Nieuwe kerk, 1 Mei 1625[273]).

   Hij tr. Leiden (ondertr. Amsterdam 6 Mei) 1589: *Hillegonda Piefersdr Deding,* geboren 1565, Zij woonde 1631 te Amsterdam aan de Ooster Voorburgwal en betaalde in de 200e pennig 10 ponden [274])[275]). Hun kinderen volgen IV 1.
7. *Josina van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, † vóór 12 Januari 1589 [275a]), kinderloos.
8. *Barfholomeus van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, † vóór 12 Januari 1589 [275a]), kinderloos.
9. *Maria van Teijlingen,* geboren te Alkmaar 15 Maart 1570, † Leiden 26 Juni 1652. Zij woonde te Alkmaar in bij haar zwager Frederik Garbrantsz Leijdecker, en tr. (ondertr. Alkmaar 25 Juli) 1599 Mr. *Dirck Schrevel,* j.m. van Haarlem, geboren te Haarlem 1572, vroedschap aldaar 1607-'18, rector van de Latijnsche school 1600-'25, 1 Februari 1625 rector te Leiden, schrijver van „Harlemias.....", † Leiden, 2 December 1649 [276]).

   Zoon: *Cornelis Schrevel.*

IVa.

Kinderen van Cornelis van Teijlingen Floriszoon.

1. *Idfgen* (doopnaam: *IJtje) van Teijlingen,* geboren te Amsterdam 8 (gedoopt Oude kerk, aldaar, 11) December 1564, † 1572.
2. Jhr. Mr. *Floris van Teijlingen*[277]), geboren te Enkhuizen, 21 October 1577 [277a]), † Alkmaar, 26 October 1624, begraven Groote kerk, aldaar, 30 October d.a.v. [278]). Hij woonde 1601 te Amsterdam aan de O.Z. Voorburgwal [279]), werd poorter van Alkmaar 5 Mei 1602, verkoopt een huis te Amsterdam 1606 [279a]), was bewindhebber voor Alkmaar (Noorderquartier) der W.I.C. tusschen 1621 en 1624 (zijn weduwe kwam April 1658 nog voor als hoofdparticipante dier compagnie [280])); ook in de V.O.C. bezat hij aandeelen [281]).

   Hij was 1601 heemraad, 19 Mei 1619 tot zijn overlijden hoofdingeland van de Zijpe, 1609 heemraad, 1622 hoofdingeland van de Wieringerwaard [282]), hoogheemraad der Uitwaterende Sluizen van 1610 tot zijn dood [283]), kerkmeester der Groote kerk te Alkmaar 1607, '08 en '14 [284]), weesmeester aldaar 1611, 1612 tot Mei [285]), regent van het weeshuis 1609 [285a]), vroedschap 1610, door Prins Maurits gecontinueerd 1618 (11 October) [286]), burgemeester 1620, '21, '23, '24 [287]), benoemd tot lid van Gecommitteerde Raden van Noorderkwartier te Hoorn, Mei 1612 [285]), lid der Staten van Holland [286]), gecommitteerde vanwege Holland in de Staten Generaal 1614-'19 [287]).

   Hij tr. le (aant. Amsterdam 8 Juni, aant. Alkmaar 1 Juli) 1601: *Adriaanfje van der Nijenburch,* geboren te Alkmaar, † aldaar 5 januari 1613, begraven 8 Januari d.a.v. Groote kerk te Alkmaar, dochter van Mr. *Joan Gerrifs van der Nijenburch* en *Griefe Gerrifs Verduyn.* Een zoon volgt Va 1.

   Hij tr. 2e Leiden 16 (of. 19) Augustus 1616: *Eleonora Vivien,* † na 1658 [288]), dochter van *Johan Vivien* en *Cafrijn Nicolaasdr Malaperf.* Twee kinderen volgen onder Va 2 en 3.

(Wordt vervolgd). ROEL KAPTEN

Over de afstamming van het geslacht Coolhaas (Koolhaas) uit den predikant Caspar Jansz. Coolhaes,

Slaat men in het tweede deel, p. 172, van Vorsterman van Oyen's Stam- en Wapenboek van Aanzienlijke Nederlandsche Familien het artikel *Koolhaas (Coolhaas)* op, dan zal men daar een zeventienregelige levensbeschrijving van den bekenden predikant *Caspar Jansz. Coolhaes* vinden, die als volgt eindigt: „Hij was in 1561 gehuwd en vierde zijn vijftigjarige echtvereeniging; hij had zeventien kinderen, waarvan in 1602 nog slechts vijf, drie zonen en twee dochters, in leven waren, o.a. Johannes Coolhaes, die volgt". „Hij vervolgt dan: „Johannes Coolhaes, zoo evengenoemd, was in 1616 woonachtig te Leiden. Het is niet met zekerheid bekend of hij de vader of groot-

270) Testament van hem voor notaris C. J. Baert te Alkmaar dd. 22 November 1638. Hij zit dan „sieckelijk" op een stoel en bevindt zich in het Gasthuis. Zijn goederen laat hij na aan een kind van Maritgen Jacobs, dochter van zijn zuster *Adriana van Teijlingen.*

271) Transportakten Alkmaar dd. 11 Juni 1588 en 12 Januari 1559. Bij de eerste akte verkoopt 'le voogd een huis aan de Nieuwesloot.

272) Wapenheraut 1903, blz. QG.

272a) Begraafboek Nieuwe kerk, Amsterdam, inschrijving dd. 3 Augustus 1604.

273) In de Groote kerk te Alkmaar bezat hij het graf Noorderkruis 35 C, in 1604 beschreven als: een blauwe zerk met koperen plaat. Hierin werden familieleden van hem begraven, (Zie noot 269).

274) J. G. en P. J. Frederiks: kohier van den tweehonderdsten penning voor Amsterdam en onderhoorige plaatsen over 1631 (Amsterdam, 1890).

275) In de transportakten te Alkmaar komt zij nog voor: 9 Juni 1627.

275a) Transportakte Alkmaar van dien, datum.

276) Algem. Ned. Fam. Blad. X, blz. 181. Van Buchem heeft van haar en haar echtgenoot te Leiden een portret gezien, geschilderd door Cornelis Engels of Egberts Verspronck (Oud-Holland V (1887), blz. 150).

277) Hij was do eerste van deze tak die do jonkheerstitel roerde.

277a) Stemt overeen met zijn leeftijd bij zijn huwelijksaangifte te Amsterdam in 1601: 23 jaar.

278) Een gedenkbord voor hem werd opgehangen in één der Noorderkapellen van deze kerk (Timareten, Collectio monumentorum Belg. Foed. (Amsterdam, 1 684), blz. 358).

279) Trouwboek Amsterdam. aant. dd. 8 Juni 1601.

279a) Quijtsch. Amsterdam, deel 27, fol. 92.

25") Navorscher 1915, blz. 384, 387. 388.

281) Notaris II. J. van der Lijn; Alkmaar, dd. 4 Mei 1625, 11 November 1625, 30 December 1628, 4 Januari 1631, 4 October 1631, 12 Januari 1633, 3 Maart, 1635

282) Navorscher 1930, blz. 195 en 198.

283) Elias, Vroedschap, blz. 163.

284) Navorscher 1927, blz. 138 vlgg.

285) Lijst van weesmeesteren, vóór in een der weezenboeken, gemeente archief Alkmaar.

285a) Transportakte Alkmaar dd. 19 Augustus 1609.

286) Bruinvis, Vroedschap, blz. 12.

287) Bruin&, Vroedschap, blz. 20.

286) Als zoodanig komt hij o.a. voor notarieel arrhief Alkmaar, inv. no. 54, akte d.d. 29 Mei 1621.

287) 5 Juni 1614 komt hij als zoodanig voor (transportakte Alkmaar), 13 Maart 1619 nog (notarieel arch. Alkmaar, inv. no. 57, fol. 257 vo. Batavia Illustrata, blz. 1486 geeft op 1615 t.m. 1618.

288) Navorscher 1915, blz. 388.

vader was van Richard Coolhaas, gehuwd met Wilhelmina ten Elshoff, enz. enz."

Het zij V. v. 0. gaarne vergeven, dat hij de biografische gegevens omtrent Ds. Caspar putte uit van der Aa's Biografisch Woordenboek en niet uit Rogge's, wel alleen voor kerkhistorici leesbare, tweedeelige: „Caspar Jansz. Coolhaes, de voorlooper van Arminius en der Remonstranten" (1856, 1858) ; het moge, den pionierstijd waarin hij werkte, in aanmerking genomen, ook verklaarbaar zijn, dat het bedoelde artikel tal van fouten, lacunes en onnauwkeurigheden bevat, maar beneden critiek is toch wel de wijze, waarop V. v. 0. een zekeren *Richard C.*, die in 1690 zijn eersten zoon laat doopen, zonder dat V. v. 0. vermeldt waar, doet afstammen van den in 1615 overleden ex-predikant *Caspar*. Geen poging werd blijkbaar door hem gedaan, iets daarover te vinden. Het ware dan ook beter geweest, zoo hij eenvoudig vermeld had, dat *Richard* volgens de familieoverlevering van Ds. *Caspar* afstamde.

Er is sedert Vorsterman van Oyen schreef, heel wat over *Caspar Coolhaes* gepubliceerd. Het ruim 33 pagina lange artikel aan hem gewijd in aflevering 21 van de Bie en Loosjes' Biographisch Woordenboek van Protestantsche Godgeleerden in Nederland (verschenen September 1933) geeft een pagina over hem handelende litteratuur en sedert wees Dr. P. J. Dobbelaar nog in zijn dissertatie: „De Branderijen in Holland tot het begin der 19de eeuw" op 's mans beteekenis voor de Nederlandsche likeurindustrie [1]). Voor de genealogie van het geslacht is uit die literatuur van belang, dat hij gehuwd was met *Griete Casparsdr.* (vgl. Navorscher X p. 157) en dat van zijn zoons bekend zijn *Johannes, Caspar* en *Adolf*.

Er waren, wil mij voorkomen, drie redenen, echter zeer zwakke, die er voor pleiten, dat *Richard Coolhaas* en zijn nakomelingschap van den predikant *Caspar* afstammen. In de eerste plaats heerscht bij de familie Coolhaas de vaste overtuiging, dat *Caspar* hun eerste voorvader in Nederland is, maar men weet het, de mate, waarin vele families overtuigd zijn van hun afstamming van een 'beroemd man is vaak omgekeerd evenredig met den graad van zekerheid van die afstamming. In de tweede plaats was *Caspar* in 1566 predikant te Deventer en het was daar dat, zooals Dr. M. Houck de familie. meldde, *Richard 10* Mei 1689 ondertrouwde. Men ziet: het tijdsverloop tusschen beide vaststaande feiten is rijkelijk lang! In de derde plaats komt de naam Caspar in de familie Coolhaas geregeld voor: een van *Richard*'s zoons heette zoo en nog thans leeft een Dr. *Caspar Coolhaas*. (Deze laatste naamgeving is echter een gevolg van de overtuiging onder ten eerste). Maar een doorbladeren der doopregisters te Deventer deed mij zien, dat daar in de 17de en 18de eeuw de voornaam Caspar vrij algemeen was, zoodat ook dit weinig voor de afstamming zegt.

Een dieper gaand onderzoek te Deventer, voortgezet te Leiden, liet mij echter de oplossing van het raadsel vinden. In het Deventer trouwboek vond ik ingeschreven onder 23 May 1601 (Copul. 21 Juny) Caspar Casparsz. Koolhasen sone (hij onderteekent *Casper Caspersz. Coolhaes)*, wonende t' Amsterdam, ende Jenneken Claesz., Claes Lamberts dochter (zij onderteekent *Jenken Classen)*. Het doopboek vermeldt onder 2 Maius 1602 V. Caspar Caspersz. Coolhaes, M. Jenneken, K. Joannes. Het trouwboek geeft dan weer 9 Febr. 1605 (Copulati 26 Febr. 1605) Caspar Casparsz. Coolhaasz. weduwer van averleden Jenneken Lambersz. en Maertien van

1) Dobbelaar deelt terecht mede dat hij zijn kunst van zijn vriend en buurman Prof. Heurnius had geleerd, maar verzuimt te vermelden, dat hij als Karthuizer in het klooster wel de eerste kennismaking met de likeurstokerij zal hebben verkregen.

Meeckeren meester Peter van Meeckrens-veltscheren dochter, (zij teekent *Maryken van Meeckeren)* wonende alhier in d'Assenstraat. Ook dit echtpaar laat kinderen doopen, 19 April 1607 een *Gertruden*, waarbij als getuigen o.a. optreden Casper Coolhaes de bestevader en Margrieta Coolhaes de bestemoder en 29 November 1608 een *Peter* waarbij o.a. getuigen zijn Adolph Coolhaes, Lambert Claessen Backer en Aeltijen Claessen. Mij dunkt, hierdoor is nagenoeg zeker, dat de grootouders van den in 1602 geboren *Joannes* waren de bekende Ds. *Caspar* en zijn vrouw *Griet*, daar een doopgetuige bij een stiefbroertje bovendien nog 's predikanten zoon *Adolf* was. Mocht men nog twijfelen, dan is het volgende wel afdoende bewijs. In het gemeentearchief te Leiden is een bundeltje met gegevens over de familie Coolhaas te vinden, waaruit blijkt, dat, zeker sinds 4 Maart 1598, ex-predikant Caspar een huis bezat in de Warmoesstraat te Amsterdam, „daer 't vergulde mortier uithangt" en waar hij zijn distillateursbedrijf gevestigd had. 14 Juni 1608 erkent *Adolph Caspersz Coolhaas* zijn vader 8000 carolusguldens schuldig te zijn voor het huis „de Gulden Mortier" in de Warmoesstraat [2]). Welnu: 9 Juni 1601 ondertrouwt te Amsterdam *Casper Casparsz. Coolhaas* van Leyden, koeckebakker 25 jr wonent in de Warmoesstraat (met Caspar C. zijn vader) en *Janneken Claes Backers* van Deventer, aldaar wonend! In het Leidsche bevolkingsregister van 1581 komen Ds. *Caspar Coolhaas* en zijn kinderen voor w.o. *Casper* en *Adolf* genoemd worden. In de verzameling Berends van ons Genootschap is een aanteekening te vinden, getrokken uit de thans, wegens de tijdsomstandigheden, niet te raadplegen memorieboeken van Deventer (acte van 28 Jan. 1623), waaruit blijkt, dat *Claes Lamberts* uit zijn eerste huwelijk met *Truiken Hermans* o.a. had *Lambert, Jenneken* (gehuwd met *Casper Coolhaesen*, waaruit een zoon *Joannes)* en *Aeltjen* en uit zijn tweede met een onbekende in 1574 gesloten huwelijk o.a. een dochter *Hilleken* gehuwd met *Coolhasen*, waaruit een *Casper Coolhasen*. Berends stelt hierbij de vraag: was *Casper Coolhasen* dus getrouwd met de halve zuster zijner moeder, *Jenneken Claassen?* Het antwoord hierop kan luiden: neen, de man van *Jenneken Claesz.* is niet dezelfde als de zoon van *Hilleken Claesz.*, want *Jenneken*'s man was *Caspar Casparsz. Coolhaes*, koekebakker, en de zoon van *Hilleken* zal zijn geweest: *Casper Adolfsz. Coolhaas*, die, zeker sinds 14 Juli 1624, voorkomt als apotheker en distillateur in het genoemde huis in de Warmoesstraat; de man van *Hilleken*, wiens voornaam niet is opgegeven, was dan waarschijnlijk *Adolph Caspersz. Coolhaas* bovengenoemd. Ook een tweede zoon van den predikant is dan gehuwd geweest met een dochter (echter van een andere vrouw) van *Claes Lamberfs*.

Maar nu verder! 6 Sept. 1628 ondertrouwt te Deventer *Johannes Coolhaas* soon van zal. *Caspar Coolhaas* in Corte Bisschopstraat een *Gerritien Aalbersdr. v.* zal. *Aalbert Thunissen* bij de Zantpoort (copulati 14 Oct. 1628). Dank zij de gelukkige omstandigheid, dat te Deventer comparanten hun handteekeningen bij de ondertrouw plaatsten en dat bij latere huwelijken steeds trouw van een weduwnaar werd vermeld met wie hij vroeger gehuwd was, blijkt, dat dezelfde *Johannes* na zijn eerste huwelijk nog driemaal huwde en dat uit zijn derde huwelijk met *Anneke Lieffers (Lieverts) 7* April 1659 *Rijchard* gedoopt werd, die de door Vorsterman van Oyen bedoelde *Richard* is. Immers: *Richard Coolhase* J.M. wonende alhier (hij teekent Rijchart Koolhaas) in de Grote Overstraat ondertrouwt 13 April 1689 met *Willemina ten Elshoff* j.d. wonende tot Delden en noemt zijn oudsten zoon (gedoopt 1.5.1690)

2) Vgl. Dobbelaar, p. 16.

Joannes en zijn oudste dochter *Anna* (maar dit laatste kan ook naar zijn vrouws moeder zijn). Andere kinderen heeten: *Arend, Caspar en Gerrit,* namen, áie ook in de oudere generaties voorkomen. Andere Richards komen in dezen tijd te Deventer niet voor.

Thans kan dan volgen de volgende genealogie der oudere generaties van het geslacht Coolhaas (deze schrijfwijze zal verder gemakshalve worden gevolgd).

1. *Caspar Janszoon Coolhaas,* geboren te Keulen 24 Januari 1534 (vgl. de Bie en Loosjes, t.a.p. p. 172), karthuizermonnik te Coblenz (of in Nederland, t.a.p. p. 172, noot 3), na gestudeerd te hebben aan de universiteit te Keulea en aan de hooge school te Düsseldorf hervormd predikant te Winningen (1560 j, Beilstein (1563), Siegen (id.), Deventer (1566), Essen (1567), Monsheim (1571) Gorkum (1573), Leiden (1574-1582), redenaar bij de opening van en tijdelijk hoogleeraar aan de Universiteit te Leiden, humanist, theologisch polémist, distillateur te Leiden, later te Amsterdam, mogelijk ook apotheker aldaar, uitgever van stichtelijke volksprenten, sterft, vermoedelijk te Amsterdam, 15 Jan. 1615. Uit zijn huwelijk met *Griete Casparsdr.* (die hem overleefde), 1561 gesloten, volgens V. v. 0. 17 kinderen, waarvan bekend:
   1. *Johannes, ondertr.* als weduwnaar, „distelateur" van Leiden, wonend te 's-Gravenhage, 15 Sept. 1613, *Jacobmijntge Rooswycxs,* jd. wonende te Delft. 25 November 1630 woont hij te Rotterdam volgens in het gemeentearchief te den Haag berustende boedelpapieren van de weeskamer (vroeger port. 3799 fo. 3847, echter hernummerd en daardoor onvindbaar).
   2. *Sara, 1581* in leven.
   3. *Rebecca,* 1581 in leven.
   4. *Caspar,* volgt II.
   5. *Adolf,* volgt IIa.
   6. *Judith,* 1581 in leven.

II. *Caspar,* geb. te Leiden 1575 of 1576, „koeckebacker", eerst te Amsterdam, sedert zijn eerste huwelijk te Deventer, sterft aldaar vóór 6 Sept. 1628, trouwt aldaar le (ondertr. aldaar 23 Mei 1601, te Amsterdam 9 Juni 1601) 21 Juni 1601 *Jenneken Claesz.,* dr. van Claes Lambertsz. „Backer" (onzeker of dit eigennaam dan wel beroepsaanduiding is; vermoedelijk het tweede in het eerste overgaand) uit zijn eerste huwelijk met Truiken Hermans, 2de 26 Febr. 1605 *Maaike* (ook Marijke en Maertie) *van Me(ec)k(e)re(n),* dr. van meester Peter „veltschere" (= barbier-chirurg.ijn te velde), in de Assenstraat en Adriana N. Kinderen:
   a. uit het eerste huwelijk:
      1. *Jo(h)annes,* volgt 111.
      2. *Claes,* ged. Deventer 16 Oct. 1603.
   b. Uit het tweede huwelijk:
      3. *Gerfruden,* ged. Deventer 19 April 1607.
      4. *Peter.* ged. Deventer 29 (27? j Nov. 1608.

111. *Jo(h)annes,* ged. Deventer 2 Mei 1602, woont 1628 aan de Korte Bisschopstraat, 1647-1669 aan de Noorderbergpoort, trouwt aldaar le 14 Oct. 1628 (ondertr. 6 Sept. 1628) *Gerrifien Aalberts,* dr. van zal. Aalbert Theunisse bij de Zantpoort, 2de 22 December 1647 (ondertr. 4 Dec. 1647) *Anneken Lieffers* van „Schütdorp" (Schüttorf), 3de (ondertr. 1 April 1665, attestatie op Colmschate 16 April 1665), *Aeltgien Jans* j.d. van Borculo, in de Nieuwstraat, 4de (ondertr, 4 Sept. 1669, waarbij hij abusievelijk

wordt genoemd wedr. van Aeltje Lieffers; de handteekening „Iannes Coolhaes" is geheel dezelfde als die van 1 April 1 665) (attestatie op Diepenheim 2 Oct. 1669) *Lysbefh Pieters,* j.d. van „Sedden" (Zeddam?) in de Bagijnestraat. Kinderen:
   a. Uit het eerste huwelijk:
   1. *Jennelcen,* ged. Deventer 8 Aug. 1630.
   2. *Albertus,* (doopinschrijving niet gevonden; vermoedelijk is zijn plaats echterhier), hij tr. te Deventer 2 Mei 1660 als j.m. „soon van Joannes Coolhaes van de Noordenberchpoort" *Geertruit Maes* weduwe van Jacob Mensinck in de Noordenberchpoort.
   3. *Caspar,* ged. Deventer 15 Sept. 1634.
   4. *Klaaske,* ged. Deventer. 14 Febr. 1636.
   5. *Altge,* ged. Deventer 17 Sept. 1637.
   6. *Jan Moesel,* ged. ibid. 1 Sept. 1639 (genoemd naar een gemeensman van dien naam).
   7, *Jan Moesel,* ged. Deventer 19 Mei 1641.
   8. *Ariaen,* volgt IV.
   9. *Joannes,* ged. Deventer 15 Oct. 1644.
   10. *Trinke,* ged. ibid. 23 Mei 1647.
   b. uit het tweede huwelijk:
   11. *Liefert,* volgt IVa.
   12. *Gerritien,* ged. Deventer 9 Maart 1652.
   13. Jan, ged. Deventer 22 Nov. 1653.
   14. *Peter,* ged. ibid. 15 April 1656.
   15. *Peter,* ged. ibid. 17 Maart 1657.
   16. *Rijchard,* volgt IVb.
   17. *Arent,* ged. Deventer 23 Juli 1661.
   c. Uit het derde huwelijk:-
   18. *Aeltje,* ged. Deventer 4 Juni 1666.
   19. *Jan,* volgt IVc.
   d. Uit het vierde huwelijk:
   20. *Peter,* volgt IVd.

IV. *Ariaen,* ged. Deventer 4 Dec. 1642, woont 1667 in de Kleine Overstraat, sterft vóór 26 Febr. 1701 (wanneer zijn dochter wordt aangeduid als dochter van zaliger Adriaen C.), tr. Deventer 7 Jan. 1668 (ondertr. 14 Dec. 1667) *Annecke Francken,* weduwe Jan Eskes, in de Kleine Overstraat. Kinderen:
   1. *Jan,* volgt V.
   2. *Gerritge,* ged. Deventer 8 Aug. 1671, tr. aldaar als j.d. wonende in de Enaestraat Maart 1701 (ondertr. 26 Febr. 1701) *Arend Arendsen,,* van Denekamp, j.m. in de Engestraat, zoon van wijlen *Arend Arendsen,* van Denekamp, begr. uit de Golstraat in de Bergkerk 5 Febr. 1751.

V. *Jan,* ged. Deventer 25 Oct. 1668, woont 1695 aan De Noordenberg, 1703 in de Engestraat, begr. in de St. Lebuinuskerk 30 Mei 1707, trouwt te Deventer, le 19 Maart 1695 (ondertr. 2 Maart 1695), *Sara Dragters,* jd. van Sander Dragters in de Groote Overstaat, 2e 15 Mei 1703 (ondertr. 28 April 1703) *Hermina Jaspers,* j.d. in de Golstraat, begr. in de Bergkerk 13 Jan. 1757. Kinderen:
   a. Uit het eerste huwelijk:
   1. *Adriaen*)
   2. *Alexander*) Beide gedoopt Deventer 3 Jan. 1696.
   b. Uit het tweede huwelijk:
   3. *Adriaan,* volgt VI.
   4. *Rufgerus,* volgt VIa.

VI. Ds. *Adriaan,* ged. Deventer 28 Febr. 1704, predikant aldaar (1753 wordt hij aangeduid als „latiensche domi-

né"), woont 1744 in de Golstraat, 1753 op de Brink, hoek Overstraat, 1764 beleend met het goed Westerwijk en de daaronder behoorende Tollenaarskamp te Olst, tr. (ondertr. 13 Juni 1744, attestatie van Keppel en op Gorsel 1 Juli 1744) *Petra van Coeverden*, j.d. van Keppel. (Haar plaats in de genealogie van het geslacht van C. vond ik niet). Dochters:

1. *Hermanna Hendrica*. ged. Deventer 28 Dec. 1745, begr. Broederenkerk 30 Aug. 1753.
2. *Lucretia*, ged. Deventer 27 Sept. 1.749, 1789 beleend met 2/3 van het goed Westerwijk en van de Tollenaarskamp, tr. Wilp 24 Mei 1768 (ondertr. Deventer 5 Mei 1768) *Johan Willem Verbee(c)k*, zoon van Ds. Anthoni te Brummen.

VIa. *Rutgerus*, ged. Deventer 12 Juli 1705, tr. als j.m. in de Golstraat, Deventer 13 Novemb. 1735 (ondertr. 22 Oct. 1735) *Hermina van Heek*, geb. Delden, dr. van Gerrit en Berendina Coupers en weduwe van Lubbertus van Douwel aan de Brink te Deventer, begr. Bergkerk 6 Sept. 1770. (Vgl. Familieboek der van Heeks, p. 123, 124). Kinderen:

1. *Bernardus*, vermoedelijk gest. tusschen 1752 en 1771. (vgl. het juist genoemd familieboek, waaruit hij mij alleen bekend is).
2. *Hermanna*, ged. Deventer 21 Oct. 1736, st. aldaar 3 Dec. 1807, tr. Terwolde 27 Maart 1758 (ondertr. Deventer 11 Maart 1758) *Gerrit Schimmelpenninck*. geb. Almelo 25 Aug. 1725, st. Deventer 3 Juli 1804, wijnkooper, zoon van Gerrit en Aaltje ten Cate. Zij waren de ouders van den raadpensionaris Rutger Jan Schimmelpenninck.

IVa. *Liefert*, ged. Deventer 22 Febr. 1650. Mogelijk is hij de „wijlen Lieverd C. uyt Munster", wiens dochter *Helena* te Bredevoort ondertrouwt, le als j.d. Maart 1721 met *Steven Maximiliaan van Wisselink*, wedr. van Henrika Elizabeth Grevink en 2e 22 Febr. 1724 (attestatie naar elders) *Jan Duynck*, j.m. zoon van wijlen Henrik, geb. van Aalten.

IVb. *Rycharf* (Righart, Richard), ged. Deventer 7 April 1659, woont 1689 in de Groote Overstraat, begr. in de Broederenkerk 14 Nov. 1729, tr. (ondertr. 13 April 1689, attestatie op Delden 10 Mei 1689) *Willemina ten Elshof(f)*, j.d. wonende te Delden, wellicht? dochter van Berent (zoon van Gerrit ten E. van Ogtrup), die te Deventer 18 Oct. 1635 gehuwd was met Anneken Jans van „Odekerchen"; Willemina wordt begraven in de Broederenkerk 8 Mei 1733. Kinderen:

1. *Joannes*, ged. Deventer 1 Mei 1690, volgens V. v. *0*. gehuwd met *Catharina Costers*.
2. *Berent*, volgt Va.
3. *Anna*, ged. Deventer 2 April 1693, volgens V. v. *0*. gehuwd met *Jan Hartink*.
4. *Arnoldus*, volgt Vb.
5. *Arent*, ged. Deventer 31 Mei 1696.
6. *Janna Judith*, ged. Deventer 6 Oct. 1698.
7. *Johanna Geertruyd*, ged. Deventer 28 Juli 1700, tr. aldaar 30 Oct. 1731 als j.d. in de Groote Overstr. (ondertr. 13 Oct. 1731) *Arnoldus van Assen*, in de Kleine Overstraat, weduwn. van Henderma (lees: Henderina?) van Dijkhuizen.
8. *Caspar*, voigt Vc.
9. *Gerrit*, ged. Deventer 28 Maart' 1704, begr. uit de Walstraat in de Bergkerk 26 Maart 1743,

10. *Gardina*, ged. Deventer 9 April 1705.
11. *Henrik*, ged. Deventer 6 Juli 1707.
12. Ds. *Willem*, ged. Deventer 24 November 1709, ingeschreven aan de Illustere School te Deventer op 17 Aug. 1728 en als theologisch student te Utrecht in 1733, waar hij 16 Dec. van dat jaar promoveert, predikant te Langerak (1737) en te Amsterdam (1755) en hoogleeraar in de Oostersche talen en oudheden aan het Athenaeum aldaar, (1753-1773, vgl. de Bie en Loosjes. t.a.p. p. 170). sterft aldaar 30 Mei 1773, tr. *Margaretha Makreel*. (Zijn door J. M. Quinckhard geschilderd portret is in mijn bezit).

Va. *Berent*, ged. Deventer 6 Sept. 1691, loodgieter en leidekker te Zutphen, sinds 19 Maart 1715 kleinburger aldaar, tr. Deventer 28 Maart 1716 *Geertruy van de Gate*, dr. van Gerrit Henriksz. (aan het Bergschild) en van Fennecken Leuvelinks. Kinderen:

1. *Jannes*, ged. Zutphen 12 Maart 1717.
2. *Femmefje*, ged. Zutphen 25 Juni 1719, tr. aldaar 1 Nov. 1743 *Hendrik Louis Bisschop*, geb. aldaar 29 Jan. 1708, zoon van Christoffel en Trijntjen Jalink.
3. *Willemina*, ged. Zutphen 15 Sept. 1722, trouwt aldaar *Hermanus Harmsen*.
4. *Jan*, ged. Zutphen 22 Maart 1724.
5. *Gerrit Jan*, ged. Zutphen 22 Juni 1725, loodgieter in de Lange Gasthuismolensteeg te Amsterdam, (zijn naam komt voor in het door mej. Dr. L. van Nierop in het 29e jaarboek van Amstelodamum uitgegeven „Naamregister van alle de voornaamste winkeliers der stad Amstelredam, 1767"), tr. *Margaretha Catharina Arentzen*.
6. *Gerarda*, ged. Zutphen 11 Dec. 1728.
7. *Richard*, ged. Zutphen 16 Sept. 1729, st. aldaar 27 Juli 1796.
8. *Henderika*, ged. Zutphen 17 Jan, 1732.
9. *Catharina*, ged. Zutphen 23 Juni 1734.
10. *Willem*, volgt VIb.
11. *Dirk*, volgt VIc.

VIb. *Willem*, ged. Zutphen 3 Jan. 1736, (stads)loodgieter en leidekker, sedert 2 December 1780 grootburger van Zutphen, sterft aldaar (Laarstraat) 12 Juli 1812, tr. le Zutphen (ondertr. 6 November 1763) *Jenneken Haak(s)*. *2e* aldaar (ondertr. 2 Mei 1784) *Johanna in den Bosch*, *3e* (1 e huwelijksvoorstel Deventer 8 Mei 1796) *Constantia Sophia Crans*, wed. van Gerhardus Johannes Holwerda, die vóór hem sterft. Kinderen:

a. Uit het eerste huweliik:

1. *Geertruy*, ged. Zutphen 23 Dec. 1764, sterft aldaar 19 Febr. 1832, tr. aldaar 24 Juni 1792 *Hendrik Jan Abbing. zoon* van Derk en van Hendrina Abbing, geb. 29 Aug. 1752, stadsvendumeester, st. Zutphen 6 April 1797. (Vgl. Ned. Patr. XII, p. 358).
2. *Johanna*, ged. Zutphen 18 Maart 1766, st. aldaar 4 Sept. 1851, tr. aldaar 9 Augustus 1795 *Jan Gijse*. geb. 1759, rentmeester van Sint Anthonys Groote Broederschap, st. aldaar 25 Sept. 1834.
3. *Gerharda*, ged. Zutphen 22 Nov. 1768.
4. *Berend*, volgt VII.
5. *Jan*, ged. Zutphen 7 Sept. 1774.
6. *Jan*, volgt VIIa.
7. *Anna Judith*, ged. Zutphen 31 Aug. 1777, st. voor 2 December 1780.

8. *Gerrit Jan,* ged. Zutphen 19 Sept. 1779, st. voor 2 Dec. 1780.
9. *Anne Judith,* ged. Zutphen 25 Juli 1782.

b. uit het tweede huwelijk:

10. *Johannes Herman,* ged. Zutphen 8 Juni 1785.
11. *Jenneken,* ged. Zutphen 20 Aug. 1786, tr. (le huwelijksvoorstel Deventer 11 December 1808) *Willem Brinkhuis,* geb. te Deventer. (Ned. Patr. X. p. 87).

VII. *Berend,* ged. Zutphen 1772, (stads)loodgieter en leidekker, 2de luitenant der gewapende burgerij (tot 18 Juli 1801), st. aldaar 23 Jan. 1819, tr. 1 e aldaar *Hendrica Philippina Harmsen,* dr. van Lambert en Aaltje Hissink, st. 1798, 2e (ondertr. Arnhem 19 Maart 1800) *Amoëna Fredrika Schus(se)ler,* geb. 1768. Kinderen:

a. Uit het eerste huwelijk:

1. *Jenneken,* ged. Zutphen 9 Maart 1797, tr. Zutphen 3 Maart 1819 *Bernardus Albers* (vgl. Ned. Patr. dl. IX, p. 85), geb. Zutphen 23 Juli 1786, zoon van Dirk en Johanna Maria Rosegaarde.
2. *Lambertus Philippus,* ged. Zutphen 16 Sept. 1798.

b. uit het tweede huwelijk:

3. *Willem Consfant,* ged. Zutphen 29 November 1803.

VIIa. *Jan,* ged. Zutphen 9 Oct. 1776, st. aldaar 16 Jan. 1817, tr. Arnhem 8 Nov. 1801 (ondertr. 23 Oct. 1801) *Maria Geertruid Werlé(e),* geb. aldaar 1779, Kind:
1. *Willem,* ged. Zutphen 6 Oct. 1802.

VIc. *Dirk,* aed. Zutphen 4 Juli 1738. kruidenier en droaist. achtereenvolgens in de Reguliersbreestraat, Derde Hoogstraat en Prinsengracht bij de Noorderstraat te Amsterdam (zijn naam komt voor in het sub Va, 5 genoemde naamregister) sterft aldaar 8 Jan. 1807 (begr. Oude Kerk 14 Jan. 1807), tr. Nieuwe Kerk 1 April 1764 (ondertr. 16 Maart 1764) *Petronella Balk,* ged. Amsterdam 26 Dec. 1743, st. aldaar 17 Mei 1811 (begr. Oude Kerk 22 Mei 1811), dr. van Isaak (zoon van Abraham en Petronella Backer), zijdereeder en superintendent der zijdereederij (vgl. Dr. L. van Nierop: De Zijdenijverheid van Amsterdam historisch geschetst in Tijdschr. voor Geschiedenis 1931, p. 141) en Margaretha Klok (dr. van Dirk en Elisabeth Backer). Zie voor hunne nakomelingschap de tak Coolhaas bij Vorsterman van Oyen.

Vb. *Arnoldus,* ged. Deventer 4 Dec. 1694, tr. aldaar 26 April 1729 (ondertr. 2 April 1729) als j.m. in de Groote Overstraat, *Sara Johanna Brinkhuis,* j.d. in de Lange Bisschopsstraat, dr. van Derk en Geertruid Krops, ged. Deventer 26 December 1705, begr. Broederenkerk 7 Febr. 1736. Kinderen:

1. *Ri(j)chard,* ged. Deventer 16 Maart 1730, tr. aldaar 13 Juni 1762 (ondertr. 29 Mei 1762) *Anfonia van Galen.*
2. *Geertruy,* ged. Deventer 10 Juni 1731, begr. Broederenkerk 13 Augustus 1731.
3. *Geertruy,* ged. Deventer 17 Juni 1732, tr. aldaar 18 Febr. 1759 (ondertr. 3 Febr. 1759) *Willem Jeuriens,* j.m.
4. *Willem,* ged. Deventer 18 Jan. 1734, tr. (ondertr. Deventer 9 Juni 1768, att. op Olst 27 Juni 1768) *Maria Pieterman.*

vc. *Casper,* ged. Deventer 1 Febr. 1702, st. aldaar 22 Mei 1739 (begr. in de Broederenkerk 29 Mei 1739), tr. aldaar 15 December 1733 (ondertr. 28 Nov, 1733) *Margareta Hoebrinck,* dr. ván Jan Jansz. H. en Catharina Coolwagen, Engelbertusdr., ged. Deventer 22 Febr. 1711, st. aldaar 8 Maart 1786. Kinderen:

1. *Richard,* ged. Deventer 21 Oct. 1734, st. 3 Sept. 1798, tr. aldaar 5 Juni 1760 (ondertr. 10 Mei 1760) *Geertruy Noordink,* dr. van Jan en Aleyda Budde (vgl. V. v. O. 1. p. 113, art. Budde), ged. Deventer 24 Jan. 1733. Zie voor hunne nakomelingschap de takken Koolhaas en Pous Koolhaas bij Vorsterman van Oyen.
2. *Catharina,* ged. Deventer 15 Jan. 1736, begr. Broederenkerk 26 Oct. 1743 of 10 October 1747.
3. *Wilhelmina,* ged. Deventer 24 Maart 1737, begr. Broederenkerk 26 Oct. 1743 of 10 Oct. 1747.
4. *Jannes,* ged. Deventer 14 Jan. 1739, st. 1773, tr. Wesep 4 Juni 1769 (ondertr. Deventer 18 Mei 1769) Aleida Noordink, dr. van Jan en Aleyda Budde, ged. Deventer 12 Maart 1730.

IVc. *Jan,* ged. Deventer 15 Aug. 1667, sedert 19 Juni 1696 kleinburger te Zutphen, tr, aldaar (ondertr. 15 Maart 1696) *Catharina Rumpius (Rompiuse).* Kinderen:

1. *Johannes,* ged. Zutphen 18 Juni 1697.
2. *Theodora,* ged. Zutphen 8 Juni 1698, tr. *Salomon Lamberts.*
3. *Johannes,* ged. Zutphen 11 Nov. 1700.
4. *Arnoldus,* volgt Vd.
5. *Johanna,* ged. Zutphen 10 Maart 1702, tr. te Hervelt (ondertr. te Nijmegen 26 Aug. 1734) *Hendrik Abels.* Petersz., weduwnaar te Nijmegen.

Vd. *Arnoldus,* ged. Zutphen 11 Nov. 1700, sinds 1726 meester goudsmid te Utrecht vide Thieme Becker Künstlep-lexikon, VII p. 354) ondertr. Zutphen 19 Mei 1726 *Maria Pot,* van Utrecht. Zoon:

1. *Arnoldus,* geb. Utrecht 1735, st. te 's-Gravenhage 6 Sept. 1754.

IVd. *Peter,* ged. Deventer 19 Jan. 1671, begr. van 't Heilige Geest in de Broederenkerk 2 Oct. 1747, tr. als j.m. in de Bagijnestraat, Deventer 15 April 1703 (ondertr. 24 Maart) *Anneken Weeni(j)nck,* dr. van Harmen, j.d. van Zutphen. Kind:

1. *Jan,* ged. Deventer 22 April 1704, begr. 16 Oct. 1730.

IIa. *Adolf,* apotheker in de Gulden Mortier in de Warmoesstraat te Amsterdam, st. vermoedelijk voor 24 Juli 1624, tr. (waarschijnlijk) te Deventer? *Hilleken,* dr. van *Claes Lamberts, „Backer"* uit diens tweede in 1574 met N.N. gesloten huwelijk. Zoon:

1. *Casper,* komt 1624-1631 voor als apotheker en distillateur in de Gulden Mortier in de Warmoesstraat te Amsterdam.

Behalve de hiermee in het familieverband gebrachte personen van den naam Coolhaas, komen er buiten Deventer en Zutphen nog vele andere voor, met wie dat niet het geval is. Dat deze tot het hier hedoelde geslacht behooren, is mogelijk, maar voor de meeste niet waarschijnlijk. Volgens Dr. K. Linnartz; Unsere Familiennamen, komt de naam Kohlhaas van le Nicolasius, Nikolaas, 2e rotwelsch (Gaunersprache) : Gärtner, Hase Im Kohl. Wijst dit er al op, dat geheel verschillende geslachten den naam kunnen dragen, grooter nog wordt die waarschijnlijkheid, als men ziet hoe de naam op allerlei wijzen wordt gespeld, wat schematisch zóó kan worden wedergegeven:

Co(o)l(h)a(a)s(s)(e[n])
K (u) (n) (n)
(e) (e) (ius)

Een der eenvoudigste hier bij voorkomende vormen is Colas. Personen van dezen naam komen tegelijkertijd met Johannes Coolhaes (1) te Leiden voor. Het zijn lieden, die in het lakenbedrijf werken, afkomstig uit het Protestantsche Sedan. De voornaam David komt nog al eens bij hen voor. Mogelijk behoort tot hun geslacht David *Coolhans,* die in notarieele acten in het Haagsche gemeentearchief van de jaren 16451668 herhaaldelijk genoemd wordt als baljuw, burgemeester, rentmeester van de grafelijke domeinen van Vlaanderen en commies van 's lands magazijnen te Oostburg. In andere notarieele acten van hetzelfde archief wordt in de jaren 1631-1657 herhaaldelijk genoemd *Adam Coolhacs.* De eerste maal is hij „capiteyn van een compagnie soldaten ten dienste dezer landen, onder 't regiment van den Ed. Heere Colonnel Roosecrantz, ter repartitie van de provincie van Zeelandt". Hij wordt in die acte van 3 Mei 1631 Coolhaes genoemd, maar onderteekent Adam Kulhase. In latere acten wordt hij wel meermalen genoemd, maar zijn handteekening koat niet meer voor. Was hij dus in 1631 kapitein in het regiment van Holger Rosencrants, dat in September 1629 door koning Christiaan van Denemarken naar Nederland was gezonden om te Utrecht garnizoen te houden, het duurt tot 1641, eer zijn naam weer voorkomt. Hij is dan kolonel en wel van een regiment ten dienst van „de Crone van Vranckrijck". De Bas en ten Raa, dl. IV, p. 314 deelen mede, dat bij resolutie van de Stat. Gen. van 4 November 1645 Frankrijk vergunning kreeg voor den doortocht van in het Luiksche geworven troepen doorde kolonels Abraham (sic, ten rechte Adam, Cs.) Coolhaas. de la Rocque Bouillac, graaf Ernst Casimir van Nassau-Saarbrücken. Van 1648-1652 wordt hij dan herhaaldelijk genoemd als kolonel of overste van een regiment, waarvan de officieren notarieele acten onderteekenen. Het laatst komt hij voor in een procuratie door den wijnkooper Thomas Duvst verleend om een schuld te innen, groot ƒ 46-9-0, op 27 Juni 1657, van den kolonel Coolhaas, wonende te Breslau. In September 1652 treedt als zijn gemachtigde op Ds. Johannes Schelhamer, bedienaar des Goddelijkschen woords van de Luthersche gemeente te 's-Gravenhage. Vermoedelijk behoort hij tot de familie van Hans *Kohlhase,* koopman te Koelln an der Spree, die in 1534. wegens onrecht ondervonden van de zijde van jonker van Zaschwitz, dezen en geheel Keursaksen een veetebrief zond, vervolgens van 1535 tot 1539 in Saksen allerlei gewelddadigheden pleegde en 22 Maart 1540 te Berlijn geradbraakt werd. De geschiedenis van dezen Hans werd door Heinrich von Kleist 1810 bewerkt in zijn novelle „Michael Kohlhaas".

In Nederland trof ik den naam o.a. aan in de samenstellingen Coolhaas van der Woude, Koolhaas Revers, Koolhaas Aarinksen (te Middelburg, deze combinatie bracht V. v. 0. er zeker toe de vrouw van Gerrit Jan C. Va, 5, Aarinksen in olaats van Arentzen te noemen) en afzonderlijk in West-Friesland, te Rotterdam en in de buurt van Steenwijk. Zeer vaak kwam (vermoedelijk ook komt) de naam voor in het land van Heusden, zeker sinds het midden van de 17de eeuw, steeds met in die streek zeer gebruikelijke voornamen. Mijn aanteekeningen 'omtrent deze Coolhazen te Veen, Aalst en Waalwijk en, vermoedelijk van daar uitgezwermd, te Waardenburg, Hedel, Herwijnen, Op- en Nederhemert wil ik eventueel belangstellenden graag ter beschikking stellen. Door meer dan één huwelijk verwant met de familie Bell, waarover in de handschriftenverzameling van ons genootschap gegevens zijn te vinden, is een tak van deze Waalwijksche C.'s. Hiertoe behoort *Cornelis Coolhaas Jansz,* gehuwd met *Geerfruyd Bell.* Hun zoon *Dirk,* begr. te 's-Gravenhage 11 Oct. 1785 was daar 1738-1777 notaris en commies ter secretarie van prins Willem V. Uit zijn 13 Juni 1745 te den Haag met *Cornelia van Goor* gesloten huwelijk stammen: Mr. *Johan Coolhaas,* geb. den Haag 17 Nov. 1747, ingeschreven als jur. stud. aan de Leidsche universiteit op 31 Dec. 1767 en als J. Dr. op 17 Mei 1780, equipagemeester bij de admiraliteit van Amsterdam, die Juni 1773 trouwt met *Catharina Theesing,* die evenals een dochter *Maria* te Amsterdam begraven wordt en wel resp. 12 Mei en 10 Juni 1777, waarna Mr. Johan moet zijn hertrouwd, en *Gerardina Cornelia C.* 2 Febr. 1749 te den Haag geboren en daar 7 Jan. 1821 overleden als vrouw van *Wouter Bosch* (vgl. Ned. Patr. 1942 p. 289).

DR. W. PH. COOLHAAS.

Van den Abeele.

Qpbouw en afbrokkeling van een rentmeestersfortuin,

Van dit eens zoo machtige en vooraanstaande riddermatige Zeeuwsche geslacht is nooit eene behoorlijke genealogie gepubliceerd. Wat Smallegange ons in zijn kroniek van Zeeland heeft voorgezet is, hoewel de schrijver uitsluitend deugdelijk materiaal heeft gebruikt, eene doorloopende verwarring van personen en generaties [1]). De fouten zijn te talrijk om te weerleggen en het 'bleek dan ook eenvoudiger ineens een nieuw gebouw op te trekken. Het geraamte hiervan werd bereids in mdbl. XLVII, (1929) gepubliceerd). Thans volgen eenigszins verlaat de bewijzen. Ik wijs er echter op, dat het navolgende uitsluitend is ontleend aan het geen in den Haag gedurende lange jaren geleidelijk werd verzameld, zonder dat er gelegenheid was tot een onderzoek in de Zeeuwsche archieven. Het gebodene zal derhalve voor velerlei aanvulling vatbaar zijn. Het berust echter, tenzij de zegsman wordt genoemd, uitsluitend op authentieke gegevens. Algemeen wordt aangenomen, dat het geslacht dat den naam droeg van het nabij Middelburg onder Souburg gelegen slot De Abeele, afstamde uit de Vlaamsch-Henegouwsche de la Hamayde's, heeren en baronnen van Renaix.

Hiervoor pleit, dat de kleinzoons van den stamvader van het Zeeuwsche geslacht den naam van der Hameyde wederom hebben aangenomen [2]), terwijl beide geslachten, zij het dan

[1]) Een der fouten wil ik, daar zij ook voor de toekomst gevaar oplevert, hier signaleeren. Veel verwarring is nl. gesticht, doordat in Leenk. 54, Cap. Zeeland, fol. 6, eene acte geboekt staat, waarbij Hertog Albrecht 22 Juli 1389 aan „Heer Florys van den Abele" de helft verkoopt van 27 gemeten tienden in de parochie Capelle (Z. Beveland) en hem daarmede beleent. Deze acte werd 21 Nov. 1406 door Hertog Willem bevestigd en eerst bij die gelegenheid in gezegd van 1404-1406 loopend register ingeschreven. Tijdens deze bevestiging was Hr. Floris echter reeds een zeer bekend ridder, hetgeen tengevolge heeft gehad, dat de riddertitel ten onrechte ook in de copie van de acte van 1389 is ingevoegd. Dit blijkt uit eene oudere met de bciecning contemporaine inschrijving in Liber IV Aelbrecht (Leenk. 50, fol. 298vo). Toen werd Floris geen Heer genoemd. Gezegde fout, die ook in het Remissorium Philippi is overgenomen, had tengevolge, dat men Floris aanmerkelijk ouder ging rekenen, dan hij reeds was, hetgeen zijn toch al zeer late tweede huwelijk onmogelijk scheen te maken. Gevolg is geweest, dat men hem in ettelijke Florissen heeft gesplitst. Genealogieën van den Abeele vindt men bij Ferwerda en Kok, in de collectie van Spaen, in de collectie Engelen en in de collectie van Attevelde (R.-Arch. Utrecht).

[2]) Indien dit trnminstc niet het gevolg is van het frit, dat hun moeder een Herlaer was, de van Herlaer's waren heer van Ameyde, dat ook wel de Hamcyde werd genoemd. Het feit dat Joost van den Abeele zijn wapen met dat van zijn grootmoeder van Herlaer vierendeelde geeft tc denken, al blijft dan dc naamstocvoeging ongewoon.

met verschillende kleuren, de niet zeer algemeene hamei van drie stukken [3]) in hun wapen voerden met in den regel hetzelfde helmteeken, nl. twee naast elkaar geplaatste vazen of schenkkannen zonder oor. Een afwijkend helmteeken [4]), een mannenkop, komt ook bij beide geslachten voor.

De Zeeuwsche stamvader (1) *Hendrik van* den *Abeele*, ridder, vermeld van 1354-1389, kan direct uit de Hamayde's gesproten zijn en zou dan een broeder kunnen zijn geweest van Jan, heere van Hameide, die in 1369 in de Noordelijke Nederlanden voorkomt en daar zelfs goed koopt (van Mieris 111, 241). Waar echter eene behoorlijke uitgewerkte geslachtslijst der Hamayde's ontbreekt, is niet uit te maken, of de afsplitsing niet reeds vroeger heeft plaats gehad en een Zuid-Nederlandsche van den Abeele het Zeeuwsche slot zijn eigen naam heeft gegeven. Voor deze laatste mogelijkheid pleit naar het mij voorkomt, dat reeds in 1374, 1420 en 1421 in Zuid-Nederland verschillende niet in het Noord-Nederlandschc kader passende Abeele's met het hameiwapen optreden [5]).

In 1354 dan kocht de ridder, Hr. Heynric van den Abeele het poorterschap van Middelburg. Hij was toen baljuw dier stad. (Oudste rekening van Middelburg, Codex Hist. Gen. 11, p. 69 en 74). Waar de eerste Zeeuwsche Abeele baljuw van Middelburg, dus graaflijk ambtenaar was, lijkt het niet onwaarschijnlijk, dat deze als ambtenaar te Middelburg gekomen, in den omtrek grond kocht en, zich daar een huis stichtte, waaraan hij zijn naam gaf. Van hier uit verbreidde het geslacht zich weldra over een groot deel van Zeeland. In 1357 koopt de ridder al het ambacht dat den graaf aanbestorven was van Jan Doeden van Sinte Janskerke, ten W. van Middelburg gelegen. (Leenk. 27, Reg. E.L. 29, fol. 15 en E.L. 42, fol. 47). De waarde bedroeg blijkbaar 400(?) gouden Brusselsche schilden. Dit althans was het bedrag, dat de graaf zou terug betalen voor het geval Jan Doedens weduwe ,,een knechtken droege", d.w.z. alsnog een erfgenaam van het leen ter wereld bracht. De bij zijn dood door Hendrik nagelaten 500 gemeten te St. Janskerke zullen vermoedelijk grootendeels van dezen koop afkomstig zijn. Waarschijnlijk mogen wij dezen Henric herkennen in Heynric van den Abeele, ridder die in 1366 en 1379 in de Zuidelijke Nederlanden voorkomt en volgens de Raadt (Sceaux Armoriés des Pays Bas) zegelde met een hamei van drie stukken waarvan het bovenste in de linker bovenhoek als breuk beladen was met een St. Andrieskruisje. Het randschrift van zijn zegel luidde: ,,Sigillum Henricus(! j dichtus (!) de Abeelle".

Heer Hendrik zou volgens Smallegange de eerste maal gehuwd zijn met Catharina van Haemstede. dochter van den in 1345 bij Staveren gesneuvelden Guy van Haemstede en van diens vrouw, eene dochter van den heer van Montigny. Omtrent dit, gezien den leeftijd der kinderen uit het tweede huwelijk op zichzelf niet onwaarschijnlijke eerste huwelijk, is mij echter niets gebleken. In elk geval was Hr. Hendrik voor 12 April 1371 gehuwd met Heylwich of Heylwijff Rengher Willemansdr., een der acht kinderen van Rengher Willemanszone, knape, den zeer welgestelden graaflijken rentmeester van Zeeland, ambachtsheer in Cats (Leenk. 50. fol. 172vo), en leenman van Putten voor ¼ van de uitgestrekte een groot deel van het Zuiden van het huidige Overflakkee beslaande grondheerlijkheid het Rentmoer (Trentmoer) of Ordmoer (Tordmoer) (Reg. Putten en Strijen m.h.b. fol. 22), stamvader van het latere geslacht van Cats, en van diens vrouw Aechte.

Renghers geslacht droeg destijds nog geen vasten familienaam. Zijn zonder manlijk leenvolger gestorven zoon én opvolger Hr. Willeman Rengherssone, een erfoom van de Abeele's voerde meestal den naam van Weldamme, terwijl diens broeder, hetzij met een herkomstnaam, hetzij als portionaris in dit ambacht, als Hr. Lieven van Simonskerke werd aangeduid [6]), maar ook naar zijn ambachtsbezit te Cats, Lievin van Cats werd genoemd. Rengher zelf houd ik voor een zoon van Willeman Colijnssone, in 1325, 1328 en 1329 burgemeester van Zierikzee [7]).

Het huwelijk van Hendrik met Heylwyf wordt bewezen, doordat hij 12 April 1371 met zijn vrouw ieder voor de helft tegen den ook voor dien tijd lagen prijs van 3 schellingen grooten per gemet van den graaf diens (1/3?) deel, nl. 1100 gemeten ambacht in Oesternuwelant in Duiveland in leen verkreeg. (Leenk. 50, fol. 140vo), (v. Mieris 111, 248). Oesternuwelant was waarschijnlijk de heerlijkheid Oosterland, welke Hendrik volgens Kok's Vaderlandsch Woordenboek in het midden van de 14e eeuw met Hr. Claes van Borselen v. Brigdamme bedijkte. Vermoedelijk bezat hij dus voor dezen koop reeds 1/3 van Oosterland. Men mag in hem dus wel een der grootste grondheeren van het eiland Duiveland zien, als hoedanig hij betrokken geraakte in een voor 1386 op Duiveland uitgebroken zeer typisch met den naam ,,parlement" aangeduiden twist, welke het geheele eiland in twee kampen schijnt te hebben gescheurd. In 1386 schreef Hertog Albrecht, dat

---

3) Deze naam is feitelijk niet geheel juist, want oorspronkelijk vormden m.i. niet de drie balken, doch juist het buiten die balken overblijvende deel van het schild de hamei. Immers een hamei was een soort, poorthekje, waartusschen als min of meer voorloopigo afsluiting losse balken werden gelegd. Begrijpelijk is, dat de naam gaandeweg ook overging op deze balkjes, want ging de hamei dicht dan kwamen deze balken te voorschijn. De in de heraldiek als hamei bekende drie verkorte dwarsbalken, stellen dus feitelijk niet de hamei voor, maar de opengespaarde ruimten onder, tusschen en boven twee dwarsbalken.

Als bewijs moge dienen, dat het poortvormiga balkengestel, waarop de wip van een ophaalbrug draait in ingenieurstaal nog steeds als hamei wordt aangeduid, terwijl het boogvormige halsstel, dat een rijtuigpaard wordt omgehangen haam heet. Het begrip boog vindt men nog in le haam, = zakvormig vischnet en 2e haam = vischhaak (Fransch hameçon), 3e ham = halsboog of klaaf voor koeien, 4e een amer = lusvormige rivierbocht en misschien 5e in emmer, oorspronkelijk een lederen zak.

De oudste schilden benaderden wat-hun omtrek aangaat, het model van een haam of paardentuig. Het curieuse is, dat deze opvatting dc kleuren van schild en balken omkeert.

Bestaan er middeleeuwsche wapen*beschrijvingen* waarin de hamei wordt genoemd en wat bedoelde men met dit woord. de boog of de dwarsbalken; volgde men dus de oorspronkelijke beteekenis, of de latere ontwikkeling en is terzake het bewijs te leveren? Mogen wij soms Kolonel Muschart om practische voorbeelden vragen ?

4) Dit andere helmteecken der Hamayde's was een baardige mannenkop, terwijl Floris van den Abeele (IIa) een tijd lang een mannenkop (Moorenkop?) als helmteecken voerde. Daar een oude mannrnkop het typische helmteecken der heeren van Audenarrdc was, die gedwarsbalkt van goud en rood voerden vraagt mrn zich af, of de hamei der dc la Hamayde's som:; is ontstaan door als breuk een schildzoom te leggen om het wapen van dit naburig geslacht. Deze vraag dringt zich to meer op, maar de heeren van Audenaerde in de 13e eeuw voogd waren van de later aan de de la Hamayde's behoorende heerlijkheid Renaix. De geschiedenis van Renaix is trouwens zeer ingewikkeld.

5) Zie dc Raadt: Sceaux Armoriés des Pays Bas.

6) Zie o.a. een acte van fundatie door Hr. Wilman van Weldamme, Heer Lieven van Simonskerke en de vrouw van den Abeele dd. 30 Nov. 1393.

7) Het later zoo bekende geslacht van Cats is m.i. dan ook tot nog toe verkeerdelijk aan het oudere gekoppeld. Rengher zegelde blijkens de zegelcollectie van het Alg. Rijksarchief. met eon golvenden dwarsbalk vergezeld van drie (2,1) ruiten, terwijl Costijn van Cats in 1292 zegelde met een gekartéld St. Andrieskruis met twee versmalde dwarsbalken over alles heen. Na to gaan ware of het door de Fremery aan Nicolaes van Cats (a° 1270) als wapen toerekende huisanker vergezeld van een barensteel soms evencens een St. Andrieskruis is? Mogelijk stamde Rcnghcr in vrouwelijk lijn uit de oudere Catsen. In Cats was hij met Hr. Jan van Cats een der tmrc grootste ambarhtsheeren, die in 1376 voor hunne onderzaten tolvrijheid verkregen. (v. Mieris, 111. p. 337).

„Onse lant van Duvelant in groeter onrusten van oerloghe ghestaen heeft langeren tijt" (Leenk. 302, Memoriale, fol. 63).

De details van dezen twist tusschen de partijhoofden „Hr. Heinric van den Abele" en Jan Gele of Gillisz [8]), ieder met een grooten aanhang, ontgaan ons. Uit het feit echter, dat er, behalve een huis, molens en een sluis vernield zijn, valt niet onwaarschijnlijk af te leiden, dat het geschil van waterstaatkundigen aard was en mogelijk een nawerking van de drooglegging van Oosterland. Partijen accepteerden ten slotte de graaflijke uitspraak, waarbij de beide partijhoofden buiten Duiveland gebannen werden en alle betrokken ambachtsheeren hun ambacht op Duiveland verbeurden.

De op deze wijze aan den graaf vervallen ambachten van Hr. Heynric van den Abeele, Florys zijn zoen, Rengher Janszoen en Halling't Frutenzoen aan de eene zijde en van Jan Gilliszoen, Hughe Willemszoen en Kervinc Pieterszoen aan de andere zijde, behalve de Abeele's allemaal adellijke ambachtsheeren zonder geslachtsnaam, werden door dezen 19 November 1387 verkocht aan Hr. Claes van Borselen, rentmeester van Zeeland. (v. Mieris III, 474, met gebrekkige spelling en Verslagen v. 's Rijks Oude archieven 1902, blz. 272 en 1907 blz. 203). Vermoedelijk verloor Hr. Hendrik van den Abeele bij die gelegenheid dus 2200 gemeten ambachts.

Lang overleefde hij deze catastrophe niet, daar hij omstreeks 1390 moet zijn gestorven.

Zijn nalatenschap aan graaflijk leengoed bestond, ondanks bovenstaande verbeurdverklaring, nog uit 1084 gemeten ambacht, nl. 500 gemeten in St. Janskerke, 300 gemeten ter Haymanne en 284 gemeten te Cápelle in Zuid Beveland: verder uit 32 gemeten land in Borselen, 16 gemeten en 200 roeden tienden ten Oosten van Middelburg, 2½ gemet tienden te Capelle in Zuid Beveland. Wij vinden de geheele opsominq ter qelegenheid, dat Hendrick's verkwistende zoon Jan 3 Maart 1393 zijn vaderlijk erfdeel aan leengoederen aan zijn twee broeders overdroeg, (Leenk. 52, fol. 68vo)[6]). Uit deze akte bliikt tevens, dat Hr. Hendrik drie zoons naliet, nl. Jan, Floris IIa en Hendrik IIb. Van Jan weten wij zeer weiniq. Wii zagen reeds, dat hij zijn goederen niet behoorlijk beheerde. 25 Jan. 1398 werd hii om die reden door den graaf onder een soort curateele qesteld (Memoriale B. fol. 23vo).

4 Maart 1402 gaf hii een halve hoeve te St. Janskerke in pacht uit voor 10 jaar. Volqens Smallegange was hij qehuwd en het is dan ook zeer goed mogelijk, dat hij nageslacht heeft gehad, dat echter door gemis aan leenen aan de aandacht is ontsnapt.

Uit de Leenkamer van Putten en Strijen weten wij. dat heer Hendrik door zijn vrouw voor ⅛ × ¼ leenman was van de boven besproken qrondheerlijkheid Trentmoer of Tordmoer.

De laatste maal, dat wii hem handelend zien optreden is in 1389 (Leenk. 50, fol. 298), wanneer hij „joncvrouwen Lysbeth Willemsdochter van Rymerzwale Florys sijns soens wijff" lijftocht aan zes pond grooten 's jaars, uit 32 gemeten land in Borselen.

25 Juni 1391 zien wii echter „Florens van den Abeel Henrix kinde van den Abeelle" zelfstandig optreden (van Mieris II pag. 581) en met zijn oom Heer Willeman van Weldamme. toenmaals houtvester van den Haarlemmerhout, een belofte van hulp aan den graaf afleggen. Gaan wij thans over tot bespreking van dezen in zijn tijd niet onbelangrijken Floris.

IIa. *Heer Floris van den Abeele. ridder, heer van Oosterstcyn, in Welsinghen, Rithem en St. Janskerke,* baljuw van Zierikzee, dijkgraaf van de Zuidwatering van Walcheren, graaflijk rentmeester van Zeeland, kastelein op Loevestein, graaflijk hofmeester en raad, werd c. 1373 geboren. Hij moet nl. toen zijn vader stierf nog betrekkelijk jong zijn geweest, daar zijn deelname aan het Duivelandsche „parlement" hem 10 Maart 1393, vermoedelijk door den invloed van zijn oom, den graaflijken raad Heer Willeman Rengherszoon van Weldamme, op grond van zijn jeugdigen leeftijd, werd vergeven. (Leenk. 52, (Liber V) fol. 69vo). De graaf oorkonde toen nl. gevonden te hebben dat „Florys van den Abielle" „in den parlemcnte van Duveland" „also jonc was dat hi in den perlcmente voerss. niet misdaen en heeft, overmits sine jeuchte", weshalve hij hem „verdragen" heeft „sulke verbande ende uytseggens" als hij „him overgeseit" had in den „seggen van Duvelandte". Zijn oom ontbrak, misschien welstandshalve, dien dag in den graaflijken raad. Anderzijds moet Floris toen hij in 1391 den graaf bijstand beloofde handelings bevoegd en dus boven de vijftien jaar zijn geweest. Uit een en ander blijkt dat zijn geboorte tusschen 1371 en 1375 te zoeken is, vermoedelijk nabij 1375. Zijn in 1389 gesloten huwelijk was dus min of meer een in dien tijd zoo gebruikelijk kinderhuwelijk.

Floris heeft ondanks zijn rebelsch begin, zijn leven in graaflijken dienst doorgebracht, daarmede de traditie van zijn moeders familie voortzettende. Sinds 1397 als ridder voorkomend [1]), treffen wij hem in 140415 aan als baljuw van Zierikzee, de bakermat van zijn moeders geslacht, waar hij reeds 29 Maart 1389, dus bij zijn meerderjarigheid poorter was geworden (mdbl. 1893, kol. 77). Vervolgens vervulde hij het ambt van zijn grootvader Rengher, nl. graaflijk rentmeester van Zeeland, van 1406/8 Bewesterschelde, van 14 10-14 19 Beoosterschelde. In 1421 was hij graaflijk raad, als hoedanig hij in 1439 nog wordt vermeld (Baalen p. 1339). Tevens vervulde hij o.a. (1424) het ambt van graafliik hofmeester. Een intermezzo in deze voor een groot deel Haagsche periode is, dat hii in 1424 met het bevel over het slot Loevestein werd belast (Remissorium Philippi IIe gedeelte fol. 93) ten behoeve van Jan van Beyeren.

Werd Floris' leven grootendeels beheerscht door zijn hierboven kortelijks weergegeven ambtelijken loopbaan, toch valt er ook omtrent zijn leven als particulier landheer wel een en ander te vertellen.

Zoo mogen wij aannemen, dat hij die 12 April 1396 niet en in 1397 wel ridder was, dezen rang heeft verkregen ter gelegenheid van de Hollandsche expeditie van 1396 tegen de Friezen, den zoogenaamden tocht naar Kuinre. Ook weten wij, dat hij deel heeft genomen aan den Hollandschen veldtocht tegen Arkel, immers wij lezen in Kemp's beschrijving van Gorinchem, p. 151, dat hij bij een uitval der inwoners van het belegerde Gorinchem gevangen werd genomen en in de stad oebracht. Eene dergelijke krijgsgevangenschap bracht veelal de betaling mede van een enorm, naar iemands financieele positie berekend losgeld. Hr. Floris zal derhalve diep in de beurs hebben moeten tasten. Mogelijk is hij echter na den val van Gorinchem schadeloos gesteld.

In 1411 had hij een geschil met ziin Duivelandschen concurrent, den grootgrondbezitter Hr. Claes van Borselen, heer van Brigdamme. Tezamen benoemden zij Floris van Borselen heer van St. Maartensdijk tot hun scheidsman. (Hist. Gen. Codex 111, 139).

Floris verstevigde en verhoogde zijn positie ais ambachts-

8) Jan Gclr Gillisz kocht 1357 de helft van 243 gemeten ambachtsop Duiveland. (Leenk. 27, fol. 29vo).

9) Mannen van den „Tordmoer ende van Hegenisse". „Item Florijs van den Abele een achtendeel van enen vierendeel van Hegenisse dat hem bestarf van sijnre moeder Rengher Wilmanssdochter".

heer door het verkrijgen van het recht keuren te maken in zijn ambachten.

Dit recht verkreeg hij in 1411 voor het kortgeleden door hem gekochte deel van Welsinge (Leenk. 53, achterin, 15vo), in 1416 voor zijn Duivelandsch bezit. In 1429 oefende nij zooals wij reeds zagen in Duiveland zijn bevoegdheid uit en wel met zijn medeambachtsheer en neef — en niet zijn zoon, zooals Smallegange wil — Jacob van den Abeele van Maelstede (Verslag van 's-Rijks Oude Archieven 1907, p. 203 e.v.)

In 1416 beloofde hij met andere Zeeuwsche edelen na dode van Willem VI Jacoba als gravin te zullen erkennen. In 1419 was hij te Woudrichem aanwezig bij het sluiten van de vredetusrchen gravin Jacoba met Hertog Jan van Brabant en hertog Jan van Beyeren (Kemp, 212).

In 1421 verkregen Olivier bastaard van Wesemale en anderen kwijtschelding wegens het gevangen nemen en nederleggen(!) van Peter van den Steyn en Floris van den Abeele (Reg. Memoriale a° 1421, fol. 11) .

Vreemd komt tusschen Floris' Haagsche carrière zijn benoeming tot kastelein van Loevestein. Mogelijk een oorlogsvoorzorgmaatregel. Ook zou een onbekende vooroverleden gelijknamige zoon kunnen zijn bedoeld.

Mogelijk van Loevestein uit werd hij in 1425/7 opgeroepen teneinde te Dordrecht een brief te komen bezegelen. (Graafl. Rckenk. 1425/7 onder Bodeloonen). In 1424 verkocht Floris aan den Hertog een paard voor 50 gouden Vrancrixe kronen. Een belangwekkende bijzonderheid is nog, dat Hr. Floris met zijn Welsingsche onderzaten van den graaf het recht verkreeg ter zee de kaapvaart tegen de Schotten uit te oefenen, waarbij een derde van de opbrengst voor den graaf was. Het bovenstaande zal uiteraard in het Zeeuwsche Rijksarchief ten zeerste kunnen worden vermeerderd.

Floris huwde, zooals wij zagen, voor de eerste maal in of kort voor 1390, dus omstreeks zijn 16e jaar, met Lysbeth Willemsdr van Reimerswael, wier lijftocht hij 25 Jan. 1398 vermeerderde aan „vijftien end een half" gemeten van den graaf gehouden tienden te Capelle in Zuid Beveland. (Leenk. 52, fol. 273vo). Zij wordt in dit stuk „vrouw van Oestersteyn" genoemd, wat beteekent dat haar man bezitter van dit slot en tevens ridder was. Ware hij dit laatste niet geweest, dan ware zij „joncvrouwe van Oostersteyn" genoemd.

Uit dit huwelijk sproten een zoon Rengher of Reinier (IIIa) en een dochter Hadewye, die blijkens de kwartieren van haren zoon Antonie met een Bruelis trouwde (Bl. v. Tr. Pr., t.a.p. Zeeland, p. 130). Smallegange noemt dezen Simon van Bruelis.

Floris wiens bovengenoemde leenvolger Rengher kort na zijn huwelijk kinderloos overleed, hertrouwde op hoogen leeftijd, hij moet over de zestig zijn geweest, met Meyne van Herlaer, die hij 8 Febr. 1436 (Leenk. 93, fol. 18vo) tot een bedrag van 16 pond grooten 's jaars lijftochtte aan 13¾ gemeten tienden en zijn helft van den molen te Capelle-Bieselingen: mogelijk was dit hetzelfde land als voor den lijftocht van Lysbeth van Reimerswael was gebruikt. Meyne hertrouwde voor of in 1441 Geryt Oem, schout van Dordrecht, volgens Baalen een zoon van Tielman Oem, heeren Godschalxzn en van Margriet van Slingeland Heeren Jansdr., wien zij een dochter Margriet baarde. In 1441 is er nl. sprake van „Meyne van Herlaer wijlen vrou van den Abeele, nu ter tijt geëchte wijf Geryts (Oem's) voirss". (Leenk. 115, cap. Z. Holl. fol. 10vo). 25 Mei 1442 verkocht het echtpaar Oem-v. Herlaer zijn huis in de Papenstraat in den Haag. (Versl. 's-Rijks Oude Archieven 1906, p. 264). 19 Mei 1442 werd Geryt Oem beleend met het door hem gekochte huis Leeuwenborch te Dordrecht. „Die

vrou van den Abeel" verkreeg de mindere helft als lijftocht (Leenk. 115, cap. S.H. fol. 10vo).

Floris moet dus c. 1440 zijn overleden. Langen tijd heb ik, gezien den hoogen leeftijd, die Floris gehad moet hebben toen hij hertrouwde, getwijfeld of de echtgenoot van Meyne van Herlaer soms een jongere Floris en een zoon van den vorigen was. De belceningen met het slot Ooestersteyn, welke van 1410 af zijn te volgen en ons doen zien, dat dit slot regelrecht van den ouderen Floris op diens zoon Antheunis overging. laten echter m.i. eene dergelijke opvatting niet toe. Het positieve bewijs van de identiteit van den Floris uit 1408 met dien uit 1435 levert een acte van 16 Nov. 1435 waarbij de hertog den rentmeester van Zeeland verbiedt schot en bede te eischen van zeker aan Floris van den Abeele toebehoorend land, wijl hij van de betaling daarvan bij brief van 5 Mei 1408 was vrijgesteld. (Versl. 's-Rijks Oude Archieven, 1902, p. 288).

Uit Floris tweede huwelijk sproten twee zoons Antheunis (IIIb) en Thomas (IIIc), welke bij den dood huns vaders nog zeer jong zijnde, wel te Dordrecht bij hun stiefvader Oem zullen zijn grootgebracht. Wenden wij thans den blik naar de bezittingen van Floris. Wij hebben reeds gezien, welk leenbezit hij van zijn vader erfde, nl. ⅓ deel van 500 gemeten ambachts te St. Janskerke, van 300 gemeten ambachts ter Haymanne op Walcheren, van 284 gemeten ambachts te Capelle op Zuid-Beveland, van 32 gemeten lands (te Hoede* kenskerke) in Borselen, van zestien gemeten, 200 roeden tienden beoosten Middelburg, van twee en een half gemet tienden te Capelle in Zuid Beveland, van zeven gemeten tienden in Duiveland en van het aan vrouwe Heylwijf in lijftocht gegeven eerst later te verwachten goed. Hierbij kwam in 1393 de helft van een gelijke portie als de bovenstaande, afkomstig van zijn verkwistenden broeder Jan, terwijl door een erfenis van zijn vroeg overleden zoon Renqher of door aankoop ook ambacht op Duveland werd ver- of herkregen,

Dit Duivelandsche bezit blijkt, doordat Hr. Floris 1411 van den graaf het recht verkreeg keuren te maken voor zijn Duivelandsche bezittingen en door zijn reeds besproken keur van 1429.

15 Aug. 1393 verkregen „Florijs ende Henric heren Heynrics kinder van den Abeele heren Willemans voirss. suster kinder", dat zoo hun oom Hr. Willeman van Weldamme zonder wettige geboorte kwam te sterven, diens tienden in Noord-Beveland, in Nieuw Catz, in Wolfertsdijc, in Sabbinghe, in Oestkercke, in Westkercke en te Muyden aan hen zouden komen. (Leenk. 52, fol. 93). Jan van den Abeele werd hier weder voorbij gegaan, hetzij op grond van zijn incompetentie, hetzij dat Willeman misschien diens oom niet was wijl hij uit een eerder huwelijk was gesproten. Dit laatste is zelfs zeer waarschijnlijk, daar Jan 3 Maart 1393 wel afstand deed van het hem in de toekomst aankomende deel van de douairie van Vrouwe Heylwijf, doch van haar eigen goederen niet, Voorts moet Floris een aandeel in de moederlijke erfenis hebben verkregen, waarvan wij slechts weten, dat zij tienden in Wolfaertsdijk (Leenk. 50, fol. 318vo.) en een aandeel in Tordmoer omvatte. Vermoedelijk behoorden tot dit erfdeel ook de 11 Mei 1425 door Floris vervreemde uitdijken en renten te Sommelsdijk, Bertseldiik en Mallant. (Versl. 's-Rijks Oude Archieven 1902, p. 279).

Ook weten wij, dat Floris zijn grondbezit door aankoop vermeerderde. Zoo kocht hij in 1389 de helft van 27 gemeten tienden te Capelle, welke den graaf aanbestorven waren van Wouter van der Maelstede (Leenk. 50, fol. 298 vo). In 1408 kocht hij tegen 12 grooten per gemet vierenzeventig en een

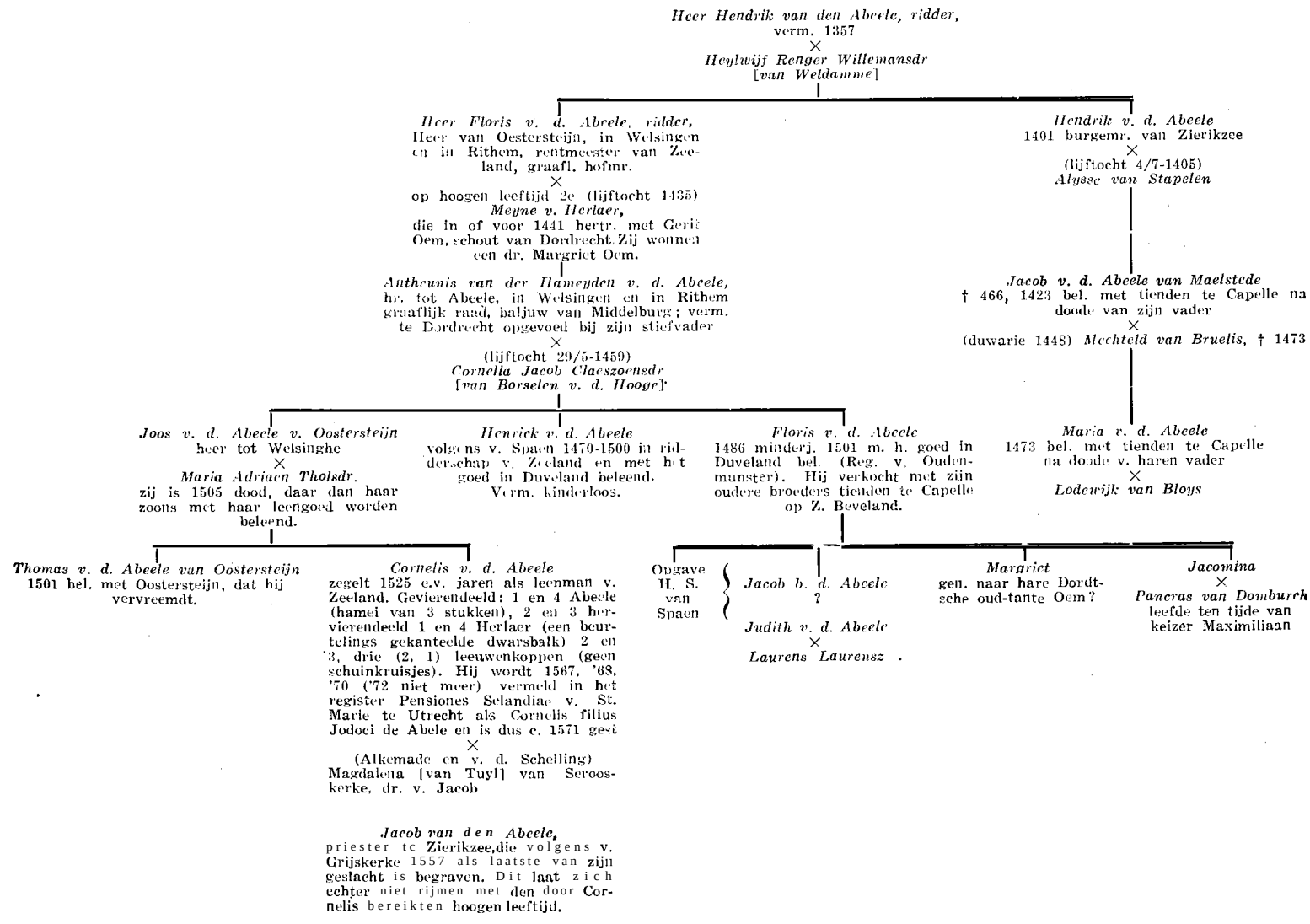

kwart gemeten ambacht in den Hayman den graaf aanbestorven bij dode Jan Hugemans (Leenk. 54, fol. 24vo) en voor 60 Engelsche nobelen 12 gemeten leenlands in Melyskerke den graaf aanbestorven van Heer Pouwels zijns priester (Leenk. 54, fol. 13). Voorts kocht hij 8 Aug. 1411 een belangrijk deel, nl. 338 gemeten van het ambacht Welsingen (v. Mieris IV, 174), waar hij in 1411 het recht verkreeg een keur te zetten (Leenk. 53, achterin, fol. 15vo) en een derde, nl. 319 gemeten ambachts in Rithem, beide op Walcheren gelegen. Meestal heet Floris sindsdien tijd Heer van den Abeele en in Welsinghen of van den Abeele heer in Welsinghen. Van het slot de Abeele zelf weet ik niets mede te deelen. Het vermoedelijk door Floris of zijn vader in Oosterland aan de Achtketen op Duiveland gebouwde slot Oostersteyn, stellig bedoeld als centrum van het nieuw verworven Duivelandsche gebied, geraakte door het verlies der daar gelegen groote bezittingen op den achtergrond. De aankoop van Welsinghen en Rithem plaatste het zwaartepunt van den oudsten Abeeletak definitief terug naar Walcheren. Toch bleef ûostersteyn „mitten voorburch, met nederhof, boomgaerde, mit vierdalfhondert roeden dijce ende mit twintich gemeten lants, die om den voirss. huize leggen", aanvankelijk een allodium, in 1410 echter door Floris aan den graaf opgedragen en weder ten erfleen ontvangen, „in den yersten lede niet te versterven", een majoraat van dezen tak. (Leenk. 56, fol. 122vo).

9 Sept. 1419 en 7 Nov. 1419 verkocht Floris aan de gebroeders Boudewijn en Floris van Borselen den halven molen en de halve molenwerf te Rithem (Versl. 's-Rijks Oude Archieven, 1895, p. 334). Het hieraan nog hangende zegel van Hr. Floris zou bij vergelijking met het in den aanvang van dit artikel beschreven aan het werk van de Raadt ontleende zegel omtrent de identiteit der beide Florissen kunnen beslissen.

IIIa. *Rengher* of *Reinier van den Abeele* vermoedelijk c. 1392 uit het eerste huwelijk van heer Floris geboren, huwde voor 1411 Lysbeth Heermans, dochter van den graaflijken tresorier Jan Heerman. In dat jaar verkocht de graaf aan „joncfrou Lysbetten ons liefs ende getrouwen „Jan Heermansdr Reynerswijf van den Abele" al zijn tienden en vroenland in Oesterland, benevens 12 gemeten tienden in Duvenvoirde, in Beyeren ende in Vyanen in Duvelant, die de graaf gemeen had met de gebroeders Hr. Floris en Henrick van den Abele en anderen. De koopsom bedroeg 2000 Vrankrixeoude schilden en eene jaarlijksche betaling van 8 oude schilden (Leenk. 55, cap. Zeeland fol. 14). Door dezen koop werd vermoedelijk een deel van het in 1387 verloren gegane Duivelandsche bezit herwonnen.

25 Jan. 1415 (St. Pauwelsdach, 1414, st. cur.) verleende de graaf Jan Heerman tot een onversterflijk erfleen met

1/18 deel van de heerlijkheid en de tienden van het door dezen en anderen bedijkte Vosmaer met de voorwaarde, dat dit leen na Jan's dood komen zou op „Lysbetten sinre dochter Reynerswijf van den Abele" en indien deze zonder wettige geboorte stierf op Jan's rechte leenvolgers. (Leenk. 54, Cap. Zeeland, fol. 29).

Scheen ook Renghers huwelijk dus op een stevige financieele basis opgetrokken, reeds spoedig maakte de dood een einde aan alle schoone vooruitzichten. Hij overleed zonder nakomelingsschap, zooals blijkt uit het feit, dat in 1417 werd geaccordeerd, dat de helft van de door Lysbeth Heermans in 1411 aangekochte Duivelandsche goederen aan Hr. Floris van den Abeele zou komen. (Kantteekening bij Leenk. 55, Cap. Zeeland, fo!. 14).

Dat dit overlijden tusschen 1414 en 1416 moet vallen is af te leiden uit het feit, dat Floris in laatstgenoemd. jaar het recht verkreeg een keur te geven aan zijn Duivelandsche onderzaten.

(Slot volgt*). VAN RHEINECK LEYSSIUS.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Hoe men omstreeks 1600 bij notarieele verklaring heelmeester werd.

In den naeme onses Heeren Amen: kennelijk ende openbaer sij allen, ende eenen yederen die desen verthoont sal worden, dat in den jaere van de geboorte ons Heeren, ende zalichmaeckers Jesu Christi sesthien hondert en vijff, op den 25en Maij voor mij Gerrit Reynierts Abbas, openbaer bij den hove van Hollandt geadmitteert notarijs, ter presentie van d'ondergeschr. getuyghen in propre persone gecomen ende gecompareert es, d'eersamen Mr. Ghieles de Blijde, vrij, operatuer, steen- ende bruecksnijder, oculist ende ophthalmist, resideerende binnen de steede Enchuyssen, gepensioneerde der selver steede ende oyck gepensioneerde der stad Middelburch, verclarende hoe dat Bartholomeus Corneliss van Swanenburch in sijns comparants dienste tot twee verscheyden maelen es geweest: In den welcken Dienste hij hem vroom eerlijcken ende getrouwelijk gedraeghen heeft, slucx een eerlijck ende getrouw dienaer thoestaet, ende also de voorn. Bartholomeus uyt sijnen dienste begeert te scheyden ende sijnen eyghelyken Mr. te wesen, heeft hij comparant nyet connen naelaeten daer thoe versocht wesende hem bryeve van recommandatie te verleenen; So ist dat de voorn. de Blijde hem mit deesen es recommandeerc-nde aen allen ende eenen yederen die deses verthaont soude moghen werden voor eenen ghoeden vrijen operatuer, als in steensnijden, rupturen, oyck haesenmonden snijden, ende in anderen wercken lythotonine concerneerende, want hem comparant sulcx wel notoir ende kennelijck es all t'selve bij den voorn. van Swanenburch gepleecht ende nae den conste gedaen te wesen, so dat behoyrt als hem sulcx wel verstaende. Alles oprecht ende sonder bedroch. Aldus gedaen binnen de steede Enchuyssen ten huyse mijns notaris genoempt „De drie scheynenden handen", present Roeloff Hendericxs messencraemer ende Balthazar Luytjensz Schroor der selver steede poorters als getuygen van ghoeden gelove daer thoe versocht ende gebeden.

w.g. Abbas.

Voorburg. P. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Een charter betreffende Oud-Poelgeest.

In eene Decemberveiling te Utrecht werden tal van documenten uit verschillende nalatenschappen geveild. Een goed verstaander heeft maar een half woord noodig, laat staan twee en toen ik in den catalogus een nummer bespeurde, waarin zoowel Alckemade, als de Hamal werden genoemd, wist ik genoeg, om te trachten, het stuk te verwerven, niet voor mijzelf, want ik verzamel dergelijke zaken niet, doch voor ons gemeentearchief. Wij weten toch helaas zoo bitter weinig over de kasteelen, groot en klein, in onze omgeving, vóór den tijd van het beleg, dat iedere aanwinst op dat gebied, hoe gering ook, van belang kan zijn, En dit charter bewijst, dat er in het oude slot Poelgeest, dat toen nog naar de bezitters sinds ruim twee eeuwen, Alckemade werd genoemd, eene huiskapel was, waaraan eene eeuwigdurende vicarie verbonden was. Geen enkele schrijver over het vaak behandelde Poelgeest maakt daarvan gewag.

Het stuk behelst de toelating van Carel de Hamal tot de bediening dier vicarie op voordracht van de patrones, Agatha vrouwe van Alckemade, Opmeer en Vuerse, door den Officiaal van Utrecht op 8 Maart 1571. Blijkbaar was de 16-jarige begiftigde toen seminarist, zooals vaak in die dagen de bestemming was van eenen tweeden zoon uit een gezin. Het was echter niet te verwachten, dat hij zelf en nog wel in dit land, waar 5 jaren te voren de beeldenstorm gewoed had, deze functie zou komen waarnemen, al was het bij zijne grootmoeder aan huis.

Eene notarieele verklaring op de achterzijde leert ons dan ook: 1°, dat de pastoor van Oegstgeest geen bezwaar had tegen de aanstelling, 2° dat de Hamal's gemachtigde, Mr. Willem Jansz. van der Bouchorst, op 14 Juli 1571 de bediening opdroeg aan Mr. Aemilius van Oy, deken van Rijnland, die er natuurlijk wederom in overleg met de patrones, eenen werkelijken bedienaar mede zou belasten. Men kon toen, evenmin als heden in de toekomst kijken en het doel der begeving was eenvoudig, den candidaatgeestelijke bij tijd en wijle aan dit familiepostje te helpen. Het heeft echter niet zoo mogen zijn. Carel de Hamal werd niet geestelijke, doch officier en sneuvelde 27 jaar oud 29 Aug. 1582, toen Oud-Poelgeest met zijne kapel ook al in ruïne lag.

Na schier 40 jaren is het wellicht niet ongewenscht een en ander over Oud-Poelgeest in die dagen te zeggen. Wie heeft, enkelen uitgezonderd, nog Oud-Leiden's eerste jaarboekjes? Floris van Alkemade, met eene nicht gehuwd, woonde er in het midden der 15e eeuw en werd opgevolgd door zijnen zoon en naamgenoot, die zich den naam van „den rijken vrek" moest getroosten. Rijk was hij, doch van zijne kwade eigenschap zijn geene berichten tot ons gekomen. Zijn eenige zoon en erfgenaam was al overleden, toen hij in 1511 kwam te sterven. Zijne zuster Machteld van Alkemade was gehuwd geweest met IJsbrand van den Coulster en hun zoon, Heer en Mr. Willem v. d. C., schout van Leiden, volgde zijnen oom op in zijne heerlijkheden en leenen en verwierf er ettelijke bij door zijn huwelijk met Johanna van Swieten, vrouwe van Opmeer. De oudste overlevende dochter Agatha v. d. C. huwde Heer Jan van 'Culemborg, heer van Renswoude, schout van Utrecht en woonde als weduwe doorgaans op Oud Poelgeest, dat in haren tijd nog steeds Alckemade werd genoemd en dat in 1574 op twee groote torens na, werd verwoest, bij Leiden's beleg. Het goed vererfde op hare dochter Margriet van Culemborg, sinds 5 Oct. 1550 te Utrecht gehuwd met Philip van Hamal, baron van Monceau op Sambre, 1510-1557. Zij waren de ouders van Carel de Hamal voornoemd, geb. 17 Jan. 1555 en door Keizer Karel V ten doop geheven en van diens ouderen broeder Willem, 1551-1582, die bij Cornélie de Lalaing een gelijknamigen zoon Willem naliet. Deze werd in 1601 Graaf des H. R. Rijks en was degeen, die in 1614 de

overblijfselen van Oud-Poelgeest van de hand deed en voor het eerst verkocht.

BIJLEVELD.

De stamvader van het geslacht Croesinck.

Mochten wij de gedrukte bronnen, bijv. Simon van Leeuwen in diens Batavia Illustrata, geloven dan leefde omstreeks 1400 een zekere Hendrik Croesink, die gehuwd was met N. Uyttenhage, welk echtpaar de ouders was van Floris Croesink gehuwd met Geerburg van Teilingen. Uit dit laatste huwelijk stamden dan twee zoons Mr. Jacob en Floris, die beiden belangrijke functiën zouden bekleeden onder de Bourgondische vorsten.

Zooals meermalen in de oude gedrukte bronnen het geval is, is ook nu weder deze stamreeks foutief.

De werkelijkheid is, dat een zekere *Cornelis Henricksz., die men Woytkyn hiet* en in dienst was van Jacoba van Beyeren, huwde met Geerburch Henricksdochter.

Gegevens ter zake van dit huwelijk vindt men in het Archief van de Hollandsche Leenkamer, No. 59 fol. 36 (R.A. 's-Gravenhage), alwaar vermeld wordt:

„Jacob (d.w.z. Jacoba v. Beyeren) etc. doen condt want „Cornelis Henricksz, geheeten Woytken ende Gheertrude „Henricksdr. siin geechte wijf, beide onze dienaren in „onse Camer bi onse wille ende goetduncken vergader1 *„siin in wittachtige hylicke", enz.*

Vrouwe Jacoba schenkt hun als huwelijksgift *30* nieuwe Hollandsche guldens per jaar uit het rentmeesterschap van Westerschelde, levenslang op St. Maartenavond te ontvangen.

De acte werd te den Haghe gegeven op O.L.V.dach Purificatio 1417 cur. Holl. (2 Febr. 1418).

In hetzelfde register op fol. 37verso vindt men den gift door Jacoba's echtgenoot Hertog Jan van Brabant aan genoemd echtpaar n.m. de inkomsten van het veer te Tholen (19 April 1418).

Cornelis en Geertruid hadden inderdaad *2* zonen t.w. Jacob en Floris.

Jacob, de latere Mr. Jacob Cruysing (Cruesinck, Croesinck), werd 8 Maart 1431 cur. Holl. (8-3-1432) door Jacoba van Beyeren beleend met het veer van Tholen (H.Lk. 61 fol. 117verso). In deze acte wordt hij omschreven als: *Jacob Cornelisz. die men noemt Woytkyn, zoon van Cornelis Henricksz die men heyt Woytkyn en van Geertruyd Henricksdr. syn wyff.*

Dat de identiteit van dezen Jacob met den lateren mr. Jacob Croesinck vast staat, blijkt uit de beleening door Hertog Philips van Bourgondie op 31 Augustus 1452 (H.Lk. 116 Caput Noord-Holland fol. 38), wanneer Mr. Jacob Cruesinck beleend wordt met 1½ morgen in het ambacht van Wateringen, hem *„aenbestorven bi doode van Cornelis Henricksz., die men Woytkyn plach te heyten syns vaders,* terwijl hij zelf in deze acte genoemd wordt *Jacob Cruysing Cornelisz.*

Nog in 1458 en 1460 heet hij Jacob Cruesinck zonder meer, a° *1461* en later verschijnt hij met den Mr.-titel. Mr. Jacob dankt zijnen naam, naar alle waarschijnlijkheid aan de Hertogin zelve. Het wapen Croesinck en de latere familienaam zullen n.m.m. hunnen oorsprong vinden in de functie, die de stamvader Cornelis aan het hertogelijk hof vervulde. (schenker?).

J. P. DE MAN.

Een vrijwel onbekend eereteeken.

In mijn bezit bevindt zich een gedrukte brief, gericht aan mijnen overoudoom David Borski (1793-1870) van den volgenden inhoud:

De ondergeteekende verklaart, dat de hier bijgevoegde Ring vervaardigd is van een sleutel der Citadel van Antwerpen en heeft deser UEdGeb. denzelven tot eene blijvende gedachtenis aan te bieden en zulks uit erkentelijkheid voor de zorgen door UEdGeb. voor de verdedigers van genoemde sterkte gedurende hunne gevangenschap in Frankrijk aan den dag gelegd.

Breda. de kolonel bij den Generalen Staf
den 10 Januari 1835 w.g. Jhr. de Boer

Opgedrukt zegel in roode was van Jhr. H. E. de Boer.

De Heer Borski was lid der commissie van erkentenis voor de strijders op de Citadel en Schelde

De ring raakte blijkbaar zoek bij de erven zijner zuster Mevr. A. F. Insinger geb. W. J. Borski (1800-1894)

Leiden. BIJLEVELD.

Een portret Uytenhage van der Aa?

In het Museum Meermanno Westrenianum te 's-Gravenhage hangt een portret van een op het oog nog jonge vrouw. Dit stuk, gedateerd a° 1543, wordt vermeld als voorstellende mevrouw Uytenhage van der Aa.

Het wapen op deze schilderij vertoont een gedeeld schild in ruitvorm: 1 Uytenhage (ankerkruis), 2. in rood 3 zilveren ruiten.

M.i. is de toeschrijving „van der Aa" niet juist, Het portret zal n.m. een afbeelding zijn van de vrouw van den Haarlemschen schepen *Pieter Uytenhage,* den laatsten mannelijken afstammeling uit het Noord-Hollandsche geslacht van dien naam.

Omtrent hem en zijne vrouw is mij het navolgende bekend: *Pieter Uytenhage,* geb. ± **1514** [1]), schepen van Haarlem 1543, weesmeester ald. 1557, kerkmeester 1546 t.m. 1549, sluismeester van den Rustenburgersluis in de banne van Haarlemmerliede 1549 [2]), dood vóór December 1558 [3]), zoon van *Joost* en *Katrijn Jan Halsdochter,* trouwt te Haarlem (vóór 1543) *Lubbrich van Heussen (Huessen),* geb. ± 1512 [4]), dood ná 1556 vóór Dec. 1558, dochter van *Jelis* en *Anna Pieter Wissendochter.*

Dit echtpaar compareert in December 1556 in een Haarlemsche transportacte, wanneer de kinderen van Jelis en Anna voornoemd, n.m. *Dirck van Huessen, Steffen van Huessen, Jacob van Huessen. Lubbrich van Huessen* gehuwd met *Pieter Uytenhage* en *Agatha van Huessen* gehuwd met *Jelis de Greve* te Antwerpen elk hun 1/6 gedeelte in het ouderlijk huig te Haarlem overdragen aan hunnen broeder *Mynert van Huessen,* die reeds het resteerend 1/6 gedeelte bezit [5]).

Het echtpaar Uytenhage-van Heussen is dood vóór December 1558 blijkens een Haarlemsche acte, waarin sprake is van hunne erfgenamen (niet met name genoemd). Curators van den boedel waren Pieter Pietersz. Vlasman en Louis Jansz.").

Het vrouwewapen op de bedoelde schilderij zal dus van

1) A.R.A. 's-Gravenhage. Staten van Holland vóór 1572 no. 2280 fol. 21, noemt hem ho 1554: „out 40 jaer".

2) A.R.A. 's-Gravenhage. Hof van Holland. Sententien No. 520 acte 21.

3) Transportregisters Haarlem (Gemeentearchief ald.) F 370 fol. 28verso.

4) A.R.A. 's-Gravenhage Staten van Holland vóór 1572 No. 2295 fol. 121.

5) Transportregister Haarlem (Gemeentearchief ald.) F 369 fol. 220verso.

Huessen (v. Heussen) zijn, welk geslacht inderdaad drie ruiten voerde, zooals dit ook te vinden is in Rietstap's Armorial Général op van Heussen (Leiden).

Een alliantie Uytenhage-van der Aa is niet bekend.

J. P. DE MAN.

Schepenzegels in het Amersfoortsohe Gemeentearchief.

In 1933 deed het gemeentebestuur van Amersfoort door stencillen, in beperkte mate een werk vermenigvuldigen van de hand van wijlen den heer van Beurden, dat bovengenoemden titel voert. Het komt mij, hoewel de boekbesprekingen wegens den papiernood in beginsel zijn stopgezet, noodzakelijk voor op dit werk, met zijn deugden en gebreken, eens de aandacht te vestigen, waarbij voorop zij gezet, dat de deugden verre overwegen.

Het boekwerk bevat eene kleine duizend beschrijvingen van' in het Amersfoortsche archief berustende zegels, benevens een 360 tal afbeeldingen — niet van zegels — maar van de heraldische voorstellingen op die zegels. De afbeeldingen zijn weliswaar min of meer geuniformeerd, maar duidelijk en met smaak geteekend.

De schrijver heeft de goede gedachte gehad de zegels, welke uitsluitend bij patronimica behooren, zooveel mogelijk eveneens te vermelden bij de namen der familie's, welke hetzelfde wapen voerden, hetgeen een overzicht zeer vergemakkelijkt.

Ware het niet, dat in het werk ook gevaarlijke onjuistheden zijn aan te wijzen, dan ware het een monument geworden voor de middeleeuwsche Amersfoortsche heraldiek, Nu zijn een soort onjuistheden in een dergelijk werk onvermijdelijk. Uiteraard interpreteert men een onduidelijk of geschonden randschrift wel eens verkeerd, of ziet men een wapenfiguur voor eene daarop gelijkende aan. Wel echter dient slordigheid zooveel mogelijk te worden vermeden.

Te voorkomen ware bijv., dat op blz. 35 aan Hendrick van Rijn (a° 1533) een bepaald gecompliceerd wapen wordt toegekend en op blz. 40 aan Hendrick van Tijn (1534) bijna hetzelfde gecompliceerde wapen. Zoo helpt men een wapen van Tijn in de wereld voor eventueele gegadigden. Deze vermoedelijke fout geconstateerd hebbende, wordt men wantrouwend, wanneer men de groote gelijkenis ziet tusschen het blz. 39 beschreven en blz. 55 afgebeelde wapen van Meynse Speynerssoen, schout van Bunschoten, met het op blz. 34 beschrevene van Meynse Reyners, eveneens schout van Bunschoten en dat van Steven Meynssone.

Men verkrijgt een gevoel van onzekerheid, dat noopt de bron zelve op te zoeken. Dit nu ware niet noodig geweest, indien de schrijver alles nog eens rustig had doorgenomen en vergeleken. Dat men dus niet geheél op het werk bouwen kan is te meer te betreuren, waar het ons inderdaad een schat van middeleeuwsche gegevens verschaft, uit den tijd dus van de levende heraldiek en in zoo grooten getale, dat het mogelijk is bijv. vergelijkende studie's te maken omtrent de persoonlijke breuken en omtrent den invloed van wapens van vrouwelijke voorouders op die breuken.

Voorts ziet men ook weder uit deze publicatie, dat in het algemeen in de middeleeuwen het wapen de „leydstarre" moet zijn en geenszins de naam. Tallooze namen zijn door onderscheidene wapens vertegenwoordigd, welke echter steeds tot een bepaalde familiegroep zijn terug te brengen.

Verwarrend werken bij middeleeuwsche genealogische nasporingen niet slechts de aan een vasten voornaam gekoppelde toenamen, maar ook de vaak zonder uitsterven van het be-

rokken geslacht van den vrouwelijken grootvader of zijn kleinzoon met gelijken voornaam overgaande familienamen. Men kan zeggen, dat bij het speuren naar genealogisch niet meer vast te stellen verbanden tusschen middeleeuwsche Amersoortsche regenten, de namen slechts vagelijk hier en daar het pad verlichten, de wapens echter met bijna nooit falende zekerheid den weg aanwijzen.

Een voorbeeld van de verwarring door het overgaan van oenamen gesticht is bijv. de in 1931 in dit mdbl. besproken jenealogie van Westrenen.

Gebleken is toen uit de belangwekkende artikelen van den teer Muschart en de mededeelingen van den heer Croockewit, lat in die genealogie de twee bekendste familie's van Westrenen, nl. het uit Amersfoort afkomstige geslacht der baonnen van Westreenen van Tiellandt en het Utrechtsche veneens uit Amersfoort stammende regenten en grootgrond-Bezitters geslacht van Westreenen, ten onrechte in den mantam aaneen zijn gekoppeld. De fout der genealogen is hier erug te brengen tot het feit, dat zij eerstens afgingen op den gemeenschappelijken naam en voorts zegels vindende van Hendrick Duwer (1509) en Cornelis Duwer (1522), welke iet wapen der Utrechtsche Westrenen's vertoonden, geen ndere oplossing wisten, dan dat dit geslacht vroeger Duwer ad geheeten.

Een blik in van Beurden's werk toont ons echter, dat het an 1387 tot 1522 zegelende geslacht Duwer een geheel ander vapen voerde, dat wijst op mogelijken samenhang met het gelacht van der Mathe.

Hier moet de naam dus wederom in de vrouwelijke lijn zijn vergegaan op een ander geslacht. Dat dit ander geslacht chter evenmin van ouds van Westrenen heette, blijkt althans vat het Utrechtsche geslacht betreft, uit de gegeven wapens an Westrenen, welke in 1415 en 1540 reeds het latere wapen an Westrenen van Tiellandt vertoonen. Er blijft ons dus lechts over het spoor van het Utrechtsche wolvenwapen te olgen, waarbij de heer Muschart reeds den weg wees. (mdbl. 93 1, kol. 92 e.v.).

Curiositeitshalve wil ik dit aan het werk van van Beurden n de artikelen van den heer Muschart ontleende spoor onder meer in chronologische volgorde afdrukken.

379. Giselbrecht die Wolf, zegelt met een wolf, waarboven 1 lelie tusschen twee ruiten.
381. Hendrik Wolf Willemssone, schepen van Amersfoort, zegelt met den wolf waarboven 3 lelien.
397. Hendrik Willemssone Wolf verkoopt land te Ingen in de Betue, wapen a.v.

Zonder jaar. Steven Henric Villamssoen, wapen a.v. met ster als breuk. Mdbl. 1931, 192.

444. Roelof Taetse, schepen van Amersfoort, wapen a.v., maar met een ster en een lelietje als breuk.
549. Henric Janszoen, burgemeester, wapen als boven.
478. Steven Reyers, schepen, wapen a.v.
486. Henric Willemssone, schepen, wapen a.v.
504. Willem Gerritsone, schepen, wapen a.v.
509. Hendrik Duwer, schepen, wapen a.v.
522. Cornelis Duwer, schepen, wapen a.v.
539. Jan Stevens Duwer, schepen. wapen a.v.
557. Peter Stevenssone, verm. Ned. L. 1931, fol. 94, wapen a.v.
608. Johan van Westrenen, wapen a.v.
628. Arnoldus van Westrenen, wapen a.v.
638. Arndt van Westrenen, wapen a.v.
747. Jan Jacob van Westrenen v. Lauwerecht, wapen a.v. enz.

Alvorens te eindigen wil ik er in verband met den Amersfoortschen oorsprong van een der beide geslachten van Brienen, op wijzen, dat blz. 10 een zegel van Hendrick van Brenen uit 1427 vermeldt met den bekenden eenhoorn, terwijl de naam van Brenen of van Breenen te Amersfoort reeds vroeg geregeld voorkomt.

Ten slotte nog de opmerking, dat ook in Amersfoort de naburige adellijke geslachten een zeer groot contingent blijken te hebben geleverd aan het stedelijk patriciaat.

v. R. L.

Een zonderling huwelijk te Leiden in 1645.

Op 19 Mei 1643 werd gratis ingeschreven als philosophisch student ter Academie de 19-jarige Christianus Sixtus uit Paltz-Zweibriicken. Op den dag af twee jaren daarna blijkt hij veranderd van faculteit en theologisch student te zijn, als hij den Leidschen kerkeraad verzoekt om aanstelling als voorlezer in de. Hoogduitsche Kerk alhier en steun bij de stedelijke magistraat ter goedkeuring daarvan. Op 30 Juni willigt de kerkeraad het verzoek in. Vervolgens teekent hij 19 Oct. 1645 als jongeman van Zabern Bergh aan met Johanna Christina, jongedochter van Praag, wonende alhier. Eerst 23 Nov. wordt attestatie op Leiderdorp gegeven, waarna Ds. Otto Belcamp hen op attest van den kort te voren benoemden Hoogduitschen predikant, Samuel Althusius, trouwt, op 26 Nov. Wie die vrouw was, blijkt eerst uit doop van haar oudste

1 kind Johanna Christina ter Hoogd. Kerk 16 Sept. 1646. Bij de moeder staat aangeteekend: ex judaea Christiana en ditzelfde wordt telkens herhaald bij doop der vier volgende kinderen; men vond het blijkbaar noodig, het uitzonderlijke van het geval terdege te boekstaven, ofschoon haar doop in Leiden niet te vinden is en wij evenmin weten, hoe haar naam oorspronkelijk luidde; Johanna Christina beschouw ik als eene voor dien tijd typische alliteratie van het ex judaea Christiana, Getuigen waren: Maurits Graf zu Wchinitz (bij uitspraak de W te verwaarloozen) und Tettau, Samuel Carolus Cuchelius, Johannes Schildius, Anna van Ulft, Maria Jans van de Brug.

2 Het volgende kind is Sara, gedoopt in de Pieterskerk, dus Nederd. gereformeerd 18 Dec. 1647. Getuigen:

Het consistorie der gereformeerde Kerk te Hamburg, Hans Stephan Fries, Philippus Lorch, Geertruyt van Ulft, Ottilia vrouw van Hans voornoemd en Jacob Marius.

3 Dan volgt weer in de Hoogduitsche Kerk 17 Jan. 1649 Maria. Getuigen:

Het consistorium der Reformirte Kirche in Altona Hamburg durch Anwald Mr. Clemens van Baersdorp, oud-burgemeester [1]) Johan Hubrechts, Diacoon en Justina Chalin.

5 Vervolgens in dezelfde kerk 5 Juli 1651 Adriana Petronella. Getuigen:

Ds. Petrus Corderius, Susanna zijne vrouw, Matthias Schreiber, Hans Heinrich Heintzen en Apolonia Jacob Remans, vrouw van Adrian Cornelis Uythagen.

4 Bijna een jaar te voren was in de Pieterskerk gedoopt 29 Juli 1650 Johannes Wilhelmus, Getuigen:

Enno Wilhelmus Heer van Kniphuysen, Anna van Ulft, Apolonia Jacobs.

Al deze kinderen waren nog in leven, toen de ouders 7 Juli 1652 met attestatie naar de Paltz vertrokken, wat bij de toenmalige groote kindersterfte eveneens eene uitzondering mag worden genoemd. Zelfs in de acta v. d. kerkeraad heeft

1) **Dit is de bekende Leidsche magistraat, 40 raad, scholarch, weesmeester, gecomm. raad,** gedep. **ter Staten Generaal en Raad van State en negen maal** burgemeester, † 11 **Jan.** 1655.

Sixtus weinig sporen nagelaten. Op 8 Jan. 1646 werd hij toegelaten als ziekenbezoeker en 17 Mei 1652 verzoekt hij testimonium voor zijn voorbereidend examen, waarvoor de kerkeraad eene commissie ad hoc instelt, die 24 Mei verklaart,. dat het onderzoek redelijk goed afliep, doch dat Sixtus iedere week voor diezelfde commissie eene preek moest houden tot de e.v. classisvergadering toe en zich buitendien moest wenden tot de professoren (let op de aanmatiging), om ook hun testimonium *te* erlangen. Blijkbaar had hij meer dan genoeg van al die gewichtig-doenerij en achtte zijn kennis zelf voldoende, om het daarmede in zijn geboorteland maar eens te probeeren. Te Leiden had hij gewoond in het Begijnhof, waar zijne vrouw ook bij haar huwelijk verbleef. Dit was natuurlijk toen al lang gesaeculariseerd.

Gelet op de aanzienlijke en merkwaardige getuigen, die wij hier zien optreden, verwonderde het mij zeer, in geen enkel biographisch woordenboek den naam van Chr. Sixtus te hebben aangetroffen. Waaraan kon een minderjarig student toch wel te danken hebben, dat de consistoria van Hamburg en Altona peet stonden over zijne kinderen, gezwegen nog van de dames van Ulft en van den Rijksbaron van Kniphuysen, overste der stad Hamburg, vermeld Mdbld. 1935, k. 166 !

Uit het optreden van Graf M. Kinsky als getuige bij doop van het eerste kind, vermoed ik, dat de vrouw van Sixtus dochter was van den huisjood der Kinsky's, waarvan toen 3 leden hier met groot gevolg van bedienden ter Academie waren ingeschreven sinds 1637. Een lid der oudere generatie, hun oom Radislas, was in Mei 1621 ingeschreven, woonde verder als balling hier ter stede, waar hij vermaard was als polyglot en had het bestaan, dit op 78 j. leeftijd te herhalen in Mei 1660; toevalligerwijze kwam hij beide malen voor eenen Prof. Vorstius, als rector magnificus terecht. Doch niet voor lang ditmaal: reeds 26 Juni overleed hij en 29 Juni 1660 is hij in de Hooglandsche Kerk begraven. Hij liet o.a.een belangrijk legaat aan de Walen-gemeente alhier na. Is er iets meer over dezen C. Sixtus bekend?

Leiden. BIJLEVELD.

Oud zegel van het adellijke geslacht Snoeck.

In het archief van de gemeente Gorinchem (afd. Kerkel. Zaken) bevindt zich een drietal getransfigeerde transportbrieven betreffende eene jaarlijksche uitkeering van twaalf mengelen raapolie. In den tweeden brief, gedateerd 10 Sept. 1457 en verleden o.m. ten overstaan van den Gorinchemschen schepen Adryaen Snoeck, wordt deze uitkeering door kerkmeesters opgedragen aan Jacop Snoeck (111 van de stamreeks in het Adelsb.) . In den derden brief, gedateerd 17 Mei 1510, verkoopt Mary Jacop Snoeck weduwe deze uitkeering wederom aan de kerk. Het slechts op een plaats geschonden schepenzegel vertoont het nog gevoerde wapenschild met als schildhouder een van achter het schild oprijzenden engel. Het randschrift is nog grootendeels voorhanden, maar moeilijk te ontcijferen, ik meen te lezen .... ***Sn.*** .. Ianssoen.

v. R. L.

Rectificatie op Arkeliana Vetera.

(Mdbl. Juni 1942).

Kolom 124, regel 35 van boven, lees *filii mei.*

Kolom 124, regel 40 van boven, vraagteeken achter filius meus moet vervallen.

Kolom 126, regel, 11, **O.H. II no.** 1003, lees 0. U. II no. 1003.

1) De heer de Groot noemt zelf reeds een voorbeeld, dat nog wel de van der Lede's betreft, in noot 9, kol. 468. Hier is het dus geen *toeval,* zooals de heer de Groot meende, dat deze begrippen elkander hier dekken.

2) Ook in kol. 47, noot 27.

3) Wat ik ook reeds in mijn artikel als mogelijkheid noemde.

4) Niet onmogelijk, want de acte van 1254 is een beleening van zijn zwager Frederik van der Zevender, door Jan's vader heer Jan van der Lede, een beschikking dus over familiegoed der Lede's, waarin de oorkonden zijn beide zoons rechtens behoorde te kennen.

5) Waarvan het bestaan in dien tijd mij ook niet bekend is.

6) De kerk van Arkel moet juist, volgens van der Aa, zeer oud zijn.

7) Was niet hij, doch Jan, de oudste, dan is er geen moeilijkheid.

8) Hierdoor zou tevens verklaard kunnen zijn, waarom Jan later met een brisure zegelt.

9) Dit zou het feit verklaren, dat Lede in 1304 weder aan Arkel terugkomt.

Nederlandsche grafzerken in Suriname [1].

(Vervolg van kol. 154).

David Louis Beaumont,* † *28-8-1823, oud circa 19 j. ***en Jacquelina Louiza Julien Beaumont,*** † 19-4-1808, oud circa 7 j. (no. 732).

***Maria Elisabeth** Scholtsborg,* † 15-7-1825, oud 53 j. 4 m. en 16 d. (no. 733).

Adriaan Johannes van den Bergh, geb. 31-5-1796, † 29-8-1823. (no. 734).

Johann Heinrich Cordua, echtg. van ***Andresa Jabcoba van den Bergh,*** geb. 12-12-1809, † 11-8-1844. no. 735).

Susanna Elisabeth van den Bergh, geb. 26-4-1803, † 9-11-1818. (no. 736).

Hendrik Scholtsberg,* † *22-4-1822, oud ***52 j.*** en 1 m. (no. ***737).***

Hendrik Schouten, Commissaris van Kleine Zaken, † 27-9-1801, oud 56 j. (met wapen). (no. 738).

Weduwe ***Johanna Umgewand,*** geboren *Viffri,* † ***25-8-1845,*** oud 72 j. (no. 740).

(Wordt vervolgd). FRED. OUDSCHANS DENTZ.

1) Kol. 151 en 152 behoorden tusschen kol. 148 en 149 te staan.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Wapens gevraagd van ***Eva van der Voech*** (1593-1628), die te 's-Gravenhage huwde met den A'damsehen Dr. Nicolaas Tulp (1598-1674)? Zij was dochter van Egbert en van Trijn Volkertsdr. en werd te A'dam geboren in 1593;

Pieter Dirkszoon, vader van bovengenoemden Nicolaas Tulp? Elias vermeldt, dat deze laatste het eerst de tulp tot uithangteeken en daarna tot wapen aangenomen heeft. Pieter Dirksz. (1549-1612) was gehuwd met Geertje Dirksdr. van Poelenburch (1550-1630).

Anna ***Schut,*** echtgenoote van Hans Hartwijk, gestorven in 1692. Hartwijk was kaperkapitein en woonde in A'dam?

***Judith** Elisabeth Loogen,* 1728-1768, eehtgenoote van Mr. Gijsbertus Reitz (1731-1771), woonachtig te Utrecht? —
Jhr. J. SIS VAN HILLEGOM. Amsterdam.

Van den Clooster. Kan iemand mij inlichtingen verschaffen in zake de volgende moeielijkheid.

Ferwerda en Kok. vermelden: ***Roelof van den Clooster,*** geb. 1587, gehuwd 1615 met *Magdalena van Idserda, 2e* 1626 met *Gardina Swaefken to Rande,* had o.a. de volgende kinderen: 3) Zeno van den Clooster, gehuwd 1655 met Titia Lewe. Hij stierf 1697. Had 9 kinderen, o.a. Roelof van den Clooster gehuwd met Clementia, dochter van Wolf van Haersolte te Yrst, en Roelof Otto van den Clooster, geb. 1686, sterft 6 Sept. 1753, gehuwd le met Anna Margaretha, dochter van Roelof van Echten toe Echten en van N. Hardenberg; (van Spaen vermeldt: Johanna van Hardenbroek) 2e Henriette Christina de Syghers ther Borgh.

Zeno van den Clooster bovengenoemd had een broer Roelof van den Clooster, geboren 10 Febr. 1642, Burgemeester te Harderwijk, die in 1675 huwde met Helena, dochter van Otto Schrassert en Geertruy Voeth. Jhr. Mr. R. 0. ***van*** Holthe tot Echten vermeldt in de Nieuwe Drentsche Volksalmanak 1899, dat Roelof Otto van den Clooster, gehuwd met Anna van Echten, een zoon is van het echtpaar van den Clooster/Schrassert. Wat is juist? En welke bewijzen kunnen hiervoor worden aangevoerd? — E. F. Baron VAN HAERSOLTE. Amersfoort.

Hamsing e.a. Kan iemand de ontbrekende gegevens aanvullen?

Antonia Hamsing, geb. vermoedelijk Hoorn 8-3-1763, gehuwd te .....* met *Henricus Josephus Smithuysen,* overleden te Nijkerk 18-11-1838. Hij sterft 19 Juni 1835. Zij was dochter van Antonius Hamsing, geb. Hoorn ..... 1732, overleden Hoorn ..... 1808 en van Anna Maria Edingh, van wie alleen bekend is, dat zij in 1763 is overleden, vermoedelijk in het kraambed harer dochter. Wie ***waren*** de ouders van deze Anna Maria Edingh? Is ook haar familiewapen bekend?

Is een wapen bekend van de familie Smithuysen, afkomstig uit de buurt van Xanten? En van de familie Overmars te A'dam? Daniel Overmars werd geboren te A'dam in 1821 en was gehuwd met Maria Fages. Haar vader Pierre Fages huwde te A'dam 20-5-1823 met Trijntje de Wildt. Kan iemand inlichtingen verschaffen omtrent deze Trijntje?

Volgens familieaanteekeningen zou zij geparenteerd zijn aan de families de Ruyter de Wildt en de Wildt pensionarissen van Amsterdam. Welk wapen voerde zij? Mr. A. M. BLAISSE. Amsterdam.

Van der **Graft.** Op 22 Juli 1683 ondertrouwt te Leiden Claartje Pietersdr. van der Graft met Jan (van) Doore(n). Zij wordt j.dr. genoemd van Koudekerk (Z.H.). Zij had een broer Cornelis Pietersz. van der Graft, eveneens van Koudekerk geboortig. Haar vermoedelijke zuster (of nicht) Mary Pietersdr. van der Graft, huwt als j.dr. van Koudekerkop 17-11-1702 te Leiden met Johannes de Flies.

Gevraagd worden gegevens betreffende hare ouders? In het doopboek van Koudekerk werd de doopinschrijving van Claartje Pietersdr. gevonden: 23 November 1659 gedoopt Nederd. Ger. Claertie. vader Pieter Cornelisz, moeder Aechie Stuers(?), getuige Claertie Gerrits. Een familienaam werd hier niet vermeld, doch daar dit het eenigste kind was in die tijd, dat Claertie gedoopt werd en tot vader ook een Pieter had, mogen wij wel veronderstellen, dat dit juist is.

Lisman. *In* de ***genealogie** Lisman (Zie* N.P. en N.L.) wordt vermeld, dat Huybert Hermansz. Lisman, ged. Leiden 23 Juli 1662 ***als zoon*** van Herman en van Maria Jansdr. de Boon, in tweede huwelijk gehuwd was met Maria Jans j.dr. geboren op Loevestein. Bij haar huwelijk woonde zij op de Middelwegh. (ondertr. Leiden 19-5-1696). Gevraagd worden gegevens betreffende deze Maria Jans en hare ouders.

De Broeckaert. In „het lant van der Goes" werden plm. 1620 geboren:
Abraham Aernoutsz. de Broeckaart (de Boreuckaert, de Broukere).
Isaack Aernoutsz. de Br.
Maycken Aernoutsdr. de Br.
Trijntjen Aernoutsdr. de Br.
Waar werden zij gedoopt en hoe heetten de ouders?

Vrolick. Op 24 April 1717 huwt Jan Vroliek te Leiden met Martijntja Maecktwacker. Hij wordt j.m. van Leiden genoemd. Zijn doop werd echter niet gevonden. Vermoedelijk heette zijn vader (of broer) Isaac Vrolick. Gevraagd wordt het voorgeslacht van Jan Vrolick. — E. B. F. F. Baron WITTERT VAN HOOGLAND. Scheveningen.

Koek. Bestaat er een gedrukte of andere genealogie of fragment van het Haarlemsche geslacht Koek, waarvan o.a. Mr. Jan Theodorus Koek in het midden van de 18e eeuw lid was van de Haarlemsche Vroedschap? — Dr. J. A. BIERENS DE HAAN. Amsterdam.

Van Ruwiel (Ruele). Gevraagd de voorouders, met opgeve van de plaats waar de gegevens te vinden zijn van *Gijsbrecht de Ruele,* vermeld als ***ridder 1240,*** gehuwd met Goede, alsmede van ***gegevens*** betreffende zijne echtgenoote met opgave der wapens. — Mr. D. DUNLOP. 's-Gravonhage.

Olland. Gevraagd gegevens omtrent de Utrechtsche familie Olland. (18e? en 19e eeuw). — VAN RHEINECK LEYSSIUS. Voorburg.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — Aanwinstenlijst der Bibliotheek. — Ir. J. W. Niermans, Een merkwaardig voorbeeld van erfelijken aanleg voor het architectenberoep. — Roel Kaptein, Het geslacht van Teylingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem. — Dr. W. Ph. Coolhaas, Over de afstamming van het geslacht Coolhaas (Koolhaas) uit den predikant Caspar Jansz. Coolhaas. — Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Van den Abeele. Opbouw en afbrokkeling van een rentmeestersfortuin. — Korte mededeelingen. — Rectificatie op Arkeliana Vetera. — Fred. Oudschans Dentz, Nederlandsche grafzerken in Suriname. — Vragen en Antwoorden.

Waarnemend Hoofdredacteur: Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leysssius, 's-Gravenhage. Uitgever Eed. Gen. voor Geslacht- en Wapenkunde, 's-Gravenhage, Bleijenburg 5. Drukker: N.V. Drukkerij „De Residentie", Pletterijstraat 103-107, 's-Gravenhage.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit maandblad verschijnt ingevolge den papiernood voorloopig zesmaal 's-jaars en wordt aan alle leden van het genootschap toegezonden. Bijdragen en correspondentie bestemd voor het Maandblad niet te richten tot den wd. hoofdredacteur, doch tot den secretaris van het genootschap H. J. A. VAN SON, *Riouwstraat* 4, 's-Gravenhage.

Correspondentie bestemd voor het B e s t u u r eveneens te richten tot den secretaris H. J. A. VAN SON,, *Riouwstraat* 4, *'s-Gravenhage.* *Alle overige correspondentie,* niet bestemd voor Bestuur of Redactie, te richten aan het *Bureau* van *het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 9/10. LX". Jaargang. October 1942.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur bericht met leedwezen het overlijden van den bekenden Zierikzeeschen archivaris, den heer P. D. de Vos en van Pastor Dr. Heinrich Reimers, den vermaarden Frieschen specialist.

Tot **lid** van het Genootschap zijn benoemd:

J. H. BRAKKE, Veelzigtstraat 2, Rotterdam.

MR. P. G. F. H. VAN DER BRUGH, Laan van Nieuw Oost Einde 378, Voorburg.

F. J. HERMAN, Huize Irene, Zuiderveld, Putten (Gdl.).

W. J. A. E. DE KEMPENAER, Huize de Eversberg, Nijverdal.

J. L. KLEINTJES, huize Kolthoorn, A. 402, Heerde (Gdl.).

Ds. D. VAN KRUGTEN, Molenstraat 20, Asten (N.Br.).

B. M. C. VAN RYCKEVORSEL, huize Wargashuize, Helvoirtscheweg C 38, Vught (N.Br.).

MR. A. F. SCHEPEL, Prins Albertlaan 14, Voorburg.

Mevrouw J. P. TELDERS, geb. DE FREMERY, Parklaan 8, Beverwijk.

E. W. T. VAN WALCHREN, Mauritsstraat 94a, Utrecht.

J. G. WILBRENNINCK, Prins Hendriklaan 70, Utrecht.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap.

R. W. C. baron VAN BOETZELAER, Velthuijsenlaan 7, Laren (N.-H.).

DR. W. PH. COOLHAAS, „Pauwhof", Wassenaar.

C. J. W. PUTMAN CRAMER, Nieuwe Parklaan 64, 's-Gravenhage.

MR. F. baron VAN DER FELTZ, Spuistraat 210 (Bungehuis), Amsterdam-C.

H. A. UDO DE HAES, de Bruijnestraat 53, 's-Gravenhage.

J. G. VAN HEYST, de Bredenhorst 224, Hummelo.

DR. J. G. HOLSTEYN, Frederik Hendrikplein 30, den Haag.

J. KALFF, Soerenscheweg 138 II, Apeldoorn.

R. KAPTEIN, Visscherslaan 7, Alkmaar.

M. J. VAN LENNEP, „Kamphoeve", Doorn.

A. PATHUIS, Waterloolaan 6a, Groningen.

J. B. W. M. VAN ROOSMALEN, Nieuwe Boschstraat 14, Breda.

C. J. SIERTSEMA-HEUVELINK, huize „Malborgh", Buggenum (L.).

JHR. DR. F. VAN REIGERSBERG VERSLUYS, Caixa Postal. 626, Lissabon (Portugal).

Het doet het Bestuur genoegen mede te kunnen deelen, dat Mr. A. Haga, Rijksarchivaris in Overijsel, Badhuiswal 7, te Zwolle, het ***correspondentschap voor Overijse2*** heeft aanvaard.

Daar het Algemeen Rijksarchief onze lokalen dezen winter 's-Maandags niet kan verwarmen, zullen onze collecties met ingang van 1 November Dinsdags in stede van 's-Maandags voor de leden toegankelijk zijn. De op den omslag vermelde Donderdag komt dan te vervallen.

De aandacht wordt er op gevestigd, dat het uur der Maandelijksche bijeenkomsten wegens de duisternis is ***vervroegd*** en gesteld op 2½ uren in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg. Zie de algemeene kennisgevingen.

Het Bestuur heeft zich genoodzaakt gezien met ingang van 1 Jan. 1943 wegens verkeers- e.a. moeilijkheden het rondzenden van de ***portefeuilles*** voorloopig te staken.

De herkomst en de eerste generaties van het geslacht van Winter.

Behalve in Ned. Adelsboek en in Rietstap's Wapenboek van den Nederl. Adel, deel 11, 275, vindt men over dit geslacht nog slechts enkele mededeelingen bij Elias, „de Vroedschap van Amsterdam", welke echter uitsluitend de latere generaties betreffen. Volgens N.A. 1918 kwam de stamvader ***Anthony van Winter*** uit Nieuwpoort in Vlaanderen en vestigde zich in 1570 als lakenfabrikant te Dordrecht. Blijkbaar is dit gegeven ontleend aan Rietstap, waar wij lezen dat hij „in 1570 vluchtte uit Nieuwpoort, al waar hij lid van de regeering was, evenals zijn vader en grootvader dit waren geweest. Hij vestigde zich te Dordrecht, waar hij een lakenfabriek oprichtte."

Eigenaardig is echter, dat deze vader en grootvader door Rietstap niet bij name worden genoemd! Wanneer ***Anfhony van Winter*** reeds in 1570 in de regeering van Nieuwpoort zat, zal hij wel een 30 jaar oud zijn geweest en dus omstreeks 1540 — mogelijk ook eerder — zijn geboren. Aangezien hij bij het huwelijk van zijn zoon ***Pieter*** in 1639 nog in leven was, zou hij ongeveer 100 jaar zijn geworden.

Hier past op zijn minst een vraagteeken, temeer daar ***Pieter van Winter*** in 1610 te Dordrecht geboren heet te zijn en dus minstens 70 jaar met zijn vader in leeftijd zou verschillen.

Aangezien het poorterboek van Dordrecht eerst met 1658 begint, is een inschrijving van ***Anfhony van Winfer*** aldaar niet te vinden. Ook de doop van (zijn zoon) ***Pieter van Winfer*** komt echter in het Herv. doopboek aldaar niet voor, hetgeen een nader onderzoek naar zijn herkomst en die van zijn vader wenschelijk maakt.

Volgens mededeelingen van het gemeente-archief te Dordrecht wordt een ***Anfony van Winfer*** het eerst vermeld in het register van verponding in 1619. Hij huurt in dat jaar een huis op de Nieuwbrug van ***Hans de Roey***. In het register van het hoofdgeld van 1622 komt hij voor met vrouw en 4 kinderen; in 1633 huurt hij op de Voorstraat, hoek Nieuwbrug een huis van ***Barber Wassenhoven.*** Hij werd in de Groote Kerk begraven 28 Dec. 1639, zijn vrouw op 7 Juni 1637. De naam van zijn vrouw wordt hier echter niet genoemd, N.A. 1918 noemt haar Cecilia ***Kool.*** Dat zij inderdaad ***Cecilia*** heette is waarschijnlijk, daar haar zoon ***Pieter*** (generatie 11) een dochter ***Cecilia*** heeft, die dus klaarblijkelijk naar haar grootmoeder is genoemd.

Anfhony van 'Winfer is echter niet te Dordrecht gehuwd en zijn kinderen zijn evenmin daar gedoopt; wel zijn er aanwijzingen, dat hij uit Bremen afkomstig is, althans daar woonachtig is geweest. In Juli 1631 ondertrouwen n.l. te Dordrecht ***Abraham van Winter,*** j.m. van Brem e n, wonende op 't hoeckien van de Nieubrug, met ***Lydia Boumans (Maximiliaansdr),*** j.d. van Dordrecht, wonende te Zierikzee, waarheen 14 Juli 1631 attestatie wordt verleend om te trouwen. Nog huwden te Dordrecht 6 Febr. 1657 *Susanna van* ***Winter,*** j.d. van B r e m e n, met ***Abram van Driel,*** wedr. van Dordt, uit welk huwelijk geen kinderen sproten.

Pieter ***van Winfer,*** generatie 11 in N.A. 1918, huwde te Zwolle 13 Januari 1639, als zoon van ***Anfoni van Winter*** te Dordrecht, met ***Anna Rijksen. Zij*** testeeren aldaar 20 Januari 1651 [1]), waarbij ***Pieter van Winfer*** tot erfgenaam stelt zijn vrouw ***Anna Rijcksen,*** mits uitkeerende aan zijn zuster ***Susanna van Winfer 25*** car. gl. en een gouden hoeprinck, „hergekomen van zijn testateurs saliger vader" en aan zijn zuster ***Sara van Winfer 25*** car. gl. en een zilveren beker, wegende 26 loot. ***Anna Rijcksen*** stelt tot erfgenaam haar man, mits uitkeerende aan haar broer ***Cornelis Rycksen*** 25 car. gl. en aan haar neef ***Jan Rijcksen 50*** car. gl. als hij mondig is geworden en voorts aan haar nicht ***Rijckien Rijcksen*** eenige kleeren en ringen.

De in dit testament genoemde zuster ***Susanna van Winfer*** is ongetwijfeld dezelfde die, als afkomstig van Bremen, in 1657 te Dordrecht met ***Abram van Driel*** huwde. Daar ***Abraham van Winfer*** bij zijn huwelijk blijkbaar in hetzelfde huis op de Nieuwbrug woonde, dat ***Piefer's*** vader ***Anfhony van Winter*** in huur had, zal ook hij een zoon van ***Anfhony*** en dus een broeder van ***Pieter en Susanna*** zijn geweest: zijn herkomst, mede uit Bremen, maakt dit welhaast tot zekerheid. Met de reeds genoemde ***Sara van Winfer*** zullen zij dus de 4 niet met name genoemde kinderen van ***Anfhony van Winter*** zijn, die reeds in 1622 te Dordrecht op het register van het hoofdgeld worden vermeld.

Uit het bovenstaande volgt, dat ook ***Pieter van Winfer*** uit Bremen afkomstig zal zijn. Bij navrage aan het archief der stad Bremen bleek helaas, dat de vader ***Anfhony van Winfer*** niet in het burgerboek voorkomt. In de doopboeken werd de doop zijner 4 kinderen evenmin gevonden, waarbij echter dient opgemerkt, dat volgens mededeeling van den archivaris[2]) van de 5 kerkelijke gemeenten te Bremen slechts de doopboeken van 2 gemeenten uit het in aanmerking komende tijdperk bewaard zijn gebleven.

Het eerste huwelijk van ***Pieter van Winfer*** bleef, zooals uit zijn testament bleek, kinderloos. Op 2 Mei 1654 sloot hij te Zwolle een tweede huwelijk met ***Anna Elisabeth Wichers,*** d., v. *Wicher Gerrits,* uit Vollenhove. Zij zal vóór 1634 geboren zijn, daar zij in het bij dat jaar beginnende doopboek niet voorkomt. Wel werd in het trouwboek van Vollenhove in Februari 1614 het huwelijk gevonden van ***Wycher Gerryfz*** en ***Derckjen Wolfers van Brenen*** dr. Gezien het feit, dat de oudste dochter van ***Pieter van Winter*** was genaamd ***Theodora*** (= *Derkje*), meenen wij in genoemd echtpaar de ouders van ***Anna Elisabeth Wichers*** te zien. Haar moeder *Derckje* ***van Brienen*** is waarschijnlijk de bastaarddochter van *Wolter* ***van Brienen*** (zoon van ***Johan van Brienen*** tot Bijssel en diens 2e vrouw ***Diderica van Rossum),*** vermeld in dit Maandblad 1909, kol. 197.

Volgens Rietstap, Wapenboek van den Ned. Adel, huwde *Pieter van* ***Winfer*** driemaal. Dit derde huwelijk, dat wij nergens vermeld vonden, werd te Zwolle gesloten (ondertr. 15 Sept. 1674) met ***Johanna fen Oever,*** d. v. ***David.*** Haar doop vond te Zwolle op 6 Augustus 1629 plaats (doopnaam ***Jenneke)*** als d. v. ***David ten Oever*** en ***Maryken Hendriks.*** *Pieter van* ***Winter*** deed 24 Augustus 1674 voor schepenen van Zwolle erfuiting aan zijn vier kinderen ***Theodora, Cecilia, Anna Elisabef*** en *Christoffel Lambert,* bij wijlen zijn vrouw ***Elisabeth Wichers*** geprocreëerd en beloofde ieder *f* 250 benevens de kleeren, het linnen, zilver en goud, tot zijn zal. huisvrouw lijf behoorende.

Uit geen van deze drie huwelijks- en andere akten blijkt het beroep van ***Pieter van Winfer.*** Dat hij officier in Statendienst was, zooals N.A. en Rietstap vermelden, acht ik uitgesloten, daar militaire rangen steeds in de akten van ondertrouw worden vermeld.

Uit het bovenstaande zagen wij dus, dat voorloopig als plaats van herkomst van het geslacht ***van Winter*** niet Nieuwpoort in Vlaanderen moet worden aangenomen, maar Bremen. Mocht inderdaad uit authentieke bronnen blijken, dat in 1570 een ***Anfhony van Winter*** uit Nieuwpoort te Dordrecht zich heeft gevestigd als lakenfabrikant, dan zou hij de grootvader kunnen zijn van ***Anfhony van Winter,*** die omstreeks 1619 met zijn 4 kinderen uit Bremen te Dordrecht kwam wonen. Mogelijk heeft deze oudere ***Anthony van Winter*** in het begin van den 80-jarigen oorlog Bremen een veiliger plaats gevonden en is hij met zijn familie daarheen verhuisd, doch dit zijn slechts veronderstellingen, die mogelijk door een onderzoek in de Dordtsche archieven tot klaarheid gebracht kunnen worden.

De oudste generaties van het geslacht ***van Winfer*** kunnen nu als volgt worden opgesteld:

I. ***Anfoni van Winfer,*** afkomstig uit Bremen, woont in 1619 te Dordrecht op de Nieuwbrug, wordt in 1622 met vrouw en 4 kinderen vermeld in het register van het hoofdgeld, begraven ald. in de. Groote Kerk 28 Dec. 1639, huwde ***(Cecilia Kool),*** begraven ald. 7 Juni 1637.

[1]) **Het** testament is **in het** register ingeschreven achter een testament **van 30 Sept. 1652.**

[2]) **Blijkens diens schrijven van 17 Juli 1940.**

Uit dit huwelijk (volgorde onbekend):

1. ***Abraham van Winter,*** geb. te Bremen, huwt te Zierikzee (ondertr. Dordrecht Juli 1631, attestatie naar Zierikzee 14 Juli) ***Lydia Bouwmans,*** geb. te Dordrecht, d. v. *Maximiliaan*[3]).
   Uit dit huwelijk:
   a. *Maximiliaan,* ged. Dordrecht April 1632.
   b. ***Anthonina,*** ged. Dordrecht Juni 1633.
   c. ***Maximiliaan,*** ged. Dordrecht Sept. 1634.
2. *Susanna van Winter,* geb. te Bremen, vermeld 1651 in het testament van haar broeder ***Pieter,*** huwt te Dordrecht 6 Febr. 1657 ***Abram van Driel,*** wedr. van Dordrecht,
3. ***Pieter van Winter,*** volgt II.
4. ***Sara van Winter,*** geb. te Bremen, vermeld in 1651 in het testament van haar broeder ***Pieter.***

II. ***Pieter van Winter,*** geb. te Bremen, wordt op St. Michiel 1638 als jonggezel van Dordrecht lidmaat der Herv. Kerk te Zwolle, verkrijgt 27 Juli 1654 het burgerrecht aldaar, overl. Zwolle 14 October 1684, huwt le te Zwolle 13 Januari 1639 ***Anna Rijcksen,*** overl. aldaar, begr. St. Michael Kerk 11 Nov. 1653, d. v. ***Jan Rijcksen*** in de Dieserstraat te Zwolle. Zij testeeren aldaar 20 Januari 1651. Uit dit huwelijk geen kinderen. Hij huwt 2e te Zwolle 2 Mei 1654 (procl. Vollenhove 16 April) ***Anna Elisabeth Wichers,*** geb. te Vollenhove, overl. te Zwolle 12 Januari 1673, d. v. *Wicher* ***Gerrits*** en ***Derckje van Brienen, Woltersdr.*** Hij huwt 3e te Zwolle (ondertr. 15 Sept. 1674) *Johanna* ***ten Oever,*** ged. te Zwolle 6 Augustus 1629, d. v. ***David ten Oever*** en ***Maryken Hendriks.***

Uit het tweede huwelijk:

1. *Antony* ***van Winter,*** ged. Zwolle 25 Febr. 1655, jong gestorven.
2. ***Theodora van Winter,*** ged. Zwolle 14 Augustus 1656, begr. aldaar (Michaël Kerk no. 289) 24 Sept. 1732, huwt te ..... (vóór Maart 1686) *Hendrick* ***Stokebrand,*** geb. ....., begr. te Zwolle (Michaël Kerk no. 289) 21 October 1723. Zij testeeren voor schepenen van Zwolle 7 October 1723; erfgenamen zijn hunne 4 kinderen ***Hermanus,*** *Antony,* ***Lambertus*** en ***Elisabeth Stokebrand.***
3. ***Antoni van Winter,*** ged. Zwolle 24 October 1658, overl. vóór 24 Augustus 1674.
4. ***Cecilia van Winter,*** ged. Zwolle 3 Maart 1661, is 1674 nog in leven.
5. ***Anna Elisabeth van Winter,*** tweeling met de voorgaande, ged. Zwolle 3 Maart 1661, begr. aldaar (Michaël Kerk no. 501) 14 Dec. 1751, woonde vóór haar huwelijk te Amsterdam, huwt te Windesheim 16 Juni 1693 ***Pieter Berghuys,*** chirurgus, ged. Zwolle 29 Januari 1665, begr. aldaar (Michaël Kerk no. 501) 20 Mei 1747, z. v. *Hendrik* ***Berghuys*** en ***Maria van den Bergh.***
6. ***Christoffel*** *Lambert* ***van Winter,*** ged. Zwolle 11 Sept. 1664 (= 111 in Ned. Adelsboek 1918).

Tot slot mogen hier nog enkele kleinere aanvullingen volgen.

3) Vermoedelijk dezelfde, die als stadschirurgijn van Dordrecht aldaar 16 Oct. 1623 overleed. Zijn vrouw *Lievina* ***Jan Canius*** overleed aldaar 26 Januari 1605 (Bloys van Treslong Prins, Gen. en Herald. gedenkw. in en uit de kerken der provincie Zuid-Holland, 1, 194).

Nicolaas ***Simon van Winter,*** generatie V, werd 26 Dec. 1718 in de Zuiderkerk te Amsterdam gedoopt en huwde, als wedr. van ***Johanna Muhl, 2e*** te Amsterdam in de Oude Walenkerk 26 September 1768 de dichteres ***Lucretia Wilhelmina van*** *Merken,* ged. te Amsterdam (Remonstrant) 24 Augustus 1721 als d. v. ***Jacobus van Merken*** en *Susanna* ***Willemina Brandt.***

De doop van ***Pieter Jan van Winter*** (VIII) had 4 Mei 1810 in de Westerkerk te Amsterdam plaats. Hij was 12 April tevoren geboren.

MR. A. HAGA.

Bijdrage tot eene Genealogie van het geslacht de Quay.

I.

Inleiding.

Eene gedrukte genealogie van het geslacht ***de Quay is*** tot heden alleen verschenen in Vorsterman van Oyen's Stamcn Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche geslachten [1]). Uit later onderzoek is komen vast te staan, dat van de vijf broeders en zusters, waarmede deze geslachtslijst aanvangt, slechts ***Ludolph*** en ***Arnold*** tot eenzelfde ouderpaar behoorden, wier namen den samensteller niet bekend waren, terwijl *Jacomina* ***de Quay*** waarschijnlijk een zuster der genoemde broeders was.

Het is dan ook te danken aan ons medelid, den heer G. ***W. E.*** *de Quay,* te Valkenburg [L.] , die met onvermoeiden ijver reeds veertig jaren is bezig geweest met het verzamelen van gegevens, ten einde zijn stamreeks hooger op te voeren, dat, mede door de vele nasporingen van wijlen Jhr. Mr. ***A. F. O. van*** *Sasse* ***van IJsselt,*** wijlen ***A. C. bar. Snouckaert van Schauburg,*** wijlen den heer *J.* ***M. H.*** *Eversen,* commies bij het Rijksarchief in Limburg, den heer ***F. van Bussel,*** te 's Bosch en den heer ***F. H. M. Ouwerling,*** te Tilburg, dit genealogisch materiaal zóó aanzienlijk was geworden, dat de eigenaar het gaarne wilde doen publiceeren in den vorm eener genealogie.

Hoewel de stamreeks met vier generaties was vermeerderd, wenschte hij, dat er eerst nog eens gezocht zou worden naar het voorgeslacht van ***Mattheus de*** *Quay,* den oudst bekenden voorvader, geb. ±1540-'50, en dat daarbij vooral in het oog zou gehouden worden de mogelijkheid, dat hij verwant zou kunnen zijn aan een *Matheus* ***die*** *Quade,* die, als zoon van wijlen ***Johannes die*** *Quade* en van *Aleydis* ***Quattel*** *Jacobs* ***dochter,*** op 22 Maart 1519 voor schepenen van den Bosch [2]) ***een*** vierde van een hoeve, gelegen te Berchem, in de plaats geaaamd ***„In de Duersche Hoeven"*** [3]), opdroeg aan zijn broeders, ***Jacobus, Christophorus,*** priester, en *Johannes* ***die*** *Quade.* Daar uit de verzamelde gegevens de Quay gebleken was, dat het geslacht ***de*** *Quay* gegoed was in stad en land van Ravenstein, lag het voor de hand, met het onderzoek te beginnen in het rechterlijk archief van Ravenstein, wat geen gemakkelijke opdracht bleek te zijn, daar de transportregisters van Ravenstein reeds doorzocht waren en er in deze een hyaat bleek te zijn tusschen het eerste en

1) Groningen, 1890, dl. 3, bl. 33 vlg.

2) Schepenprotocol van 's Bosch: R. 1293. fol. 370 verso. Den Bosch had het recht, om overdrachten v. land, gelegen in dc Meyerij van den Bosch, te laten passeeren voor de Schepenbank dier stad.

3) Van der Aa's Aardrk. Woordenbk., dl. 2, bl. 282: Berchem, in de Meyerij van den Bosch, kw. Maasland, bestaat uit de voorm. geh. Berchem en ***Duren.***

tweede, nl. van 15451617, d.i. van 72 jaren, juist de periode, zoo noodig voor het onderzoek naar den vader van *Mattheus de Quay*, geb. 1540-'50.

Nu waren er van dezen *Mattheus de Quay* drie feiten bekend:

1°. voor schepenen van Grave werd op 17-1X-1588 [4]) *Mathussen de Quay* met twee andere personen door *Bernt*, huisvrouw van *Joppe Jans*, gemachtigd, om al haar zaken te Ravenstein en elders te behartigen. Welke die zaken waren wordt niet vermeld.

Absoluut noodzakelijk is het niet, dat *Mafhussen de Quay*, ter behartiging dier zaken, in Ravenstein woonde,

2°. Op 17-XI-1606 [5]) had *Mattheus die Quay* van *Anthonis Jan Roszen* „bij richtelicke evictie" verkregen een „hues ende hoffplaz", gelegen binnen Ravenstein.

3°. In de ondertrouwacte van *Metgen de Quade*, nagelaten dochter van *Mateeus* (Grave, 24-1-1615), staat, dat zij „van Ravesteyn" was. Daar de R.C. en Herv. doop- en trouwboeken van Ravenstein te laat beginnen, kon haar ondertrouw aldaar niet gevonden worden, noch haar doop.

Uit later onderzoek is gebleken, dat er nog een vierde gegeven is, waarbij wij echter in het onzekere verkeeren, met welken *Mattheus de Quay* wij hier te doen hebben.

In het Gemeentearchief van Ravenstein vond ik in eenige pakken met losse stukken, o.a. waarschijnlijk uit procesdossiers, twee getuigenissen, verleden voor „*Matt (h) eus de Quay* ende *Jan Henricxs*, schepenen der stadt Ravenstein", resp. van 17 Augustus 1609 en 8 April 1611.

Nu rees direct de vraag: hebben wij hier te doen met:

a. *Mattheus de Quay*, no. 1 van de stamreeks, geb. 1540/'50, of met

b. een zoon van voorn. *Mattheus de Quay*, welke zoon gemakshalve voorloopig *Mattheus de Quay II* zal genoemd worden.

Beide veronderstellingen hebben bestaansmogelijkheid:

a. *Mattheus de Quay I*, geb. 1540/'50 en gest. tusschen 1606 en 1615, kan in 1609 en 1611 schepen van Ravenstein zijn geweest.

b. Blijkens het Hervormd huwelijksregister, op het gemeentearchief te Utrecht, trouwden aldaar 29-10-1601 een *Mattheus de Quade* en *Mariken Jansdochter*, zonder vermelding, dat hij jonge man of weduwnaar was en zonder aanduiding eener plaats van herkomst, zoodat wij hier in het onzekere verkeeren. Daar bij de ondertrouwakten van vier hunner kinderen vermeld staat, dat zij van Ravenstein waren, zijn zij daar geboren of hebben er gewoond.

Uit een later te noemen akte bleek, dat *Matfheus de Quay II* een huis bezat te Ravenstein.

Nu kan deze *Maffheus de Quay II* een zoon zijn geweest van *Mattheus de Quay I*, maar het is ook niet onmogelijk, dat hij *identiek* was met laatstgenoemden.

Maffheus de Quay II moet gestorven zijn vóór 1-11-1625, den datum der ondertrouwakte te Amsterdam van zijn zoon, *Jan de Quay*, waarbij vermeld staat: „geen ouders hebbende". Bij gevolg kan *Mattheus de Quay II* in 1609 en 1611 eveneens schepen van Ravenstein geweest zijn. Het feit, dat het huis, door *Maffheus de Quay I* te Revenstein op 17-11-1606 gekocht, na zijn overlijden bij erfscheiding door loting toebedeeld

4) Schepenprot. (Sign. van vesten) v. Grave, 1586-'95; recht. arch. Grave, no. 253, fol. 45 vo.

5) Rechterl. arch. v. Ravenstein, no. 121; transportreg. v. Ravenstein 1617-'37, fol. 8 21 Juni 1618.

was aan zijn zoon **Loef**, en zijn dochter, *Metgen*, laat de mogelijkheid open, dat er behalve deze twee nog een of meer kinderen *[Mattheus de Quay II?]* en misschien nog de weduwe van *Maffheus de Quay I* bij die erfscheiding aanwezig waren. Daar de transportregisters van Ravenstein ons tusschen 1545 en 1617 in den steek laten, moest er dus naar een andere bron gezocht worden. Nu is de heerlijkheid van Ravenstein van 1397 tot 1609 met hiaten in Kleefsche handen geweest. Van 1629 tot 1742 heeft zij aan het huis Paltz-Neuburg toebehoord en van 1742 tot '94 aan Paltz-Sulzbach [6]). De mogelijkheid bestond dus, dat er op het staatsarchief van Dusseldorf nog iets te vinden zou zijn.

Uit een onderzoek aldaar bleek, dat er een reeks rentmeestersrekeningen betreffende Ravenstein aanwezig waren, echter met groote hiaten, want juist uit die periode, waaruit wij zoo noode iets konden missen, nl. van 1560-1600, zijn slechts twee rekeningen bewaard gebleven, nl. die van 1 Mei 1568-30 April 1569 en van 1 Mei 1587-30 April 1588. Een *Mafthys* of *Mattheus de Quay* komt in geen van beide rekeningen voor.

Wel komt er in die van 1568-'69 een *Thys Jacopsz* [7]), en in die van 1587-'88 een *Theuw Jansz.* [8]) voor, maar deze beiden kunnen zoo maar niet, zonder meer, aangesloten worden aan een *Jacob de Quade* [9]), in wiens huis *Jan de Quade* met een ander getwist had, noch aan een *Jan Jacopsz.* die *Quaey* [10]), die sedert ± 1563 „die Langelreweyden" gepacht had, noch aan „*Jan Janss de Qwaede, der Jonghe*" [11]), die sedert ± 1595 land had gepacht onder Herpen.

In het reeds eerder genoemde transportregister van het land van Ravenstein, Herpen, Velp en Maasland, van 1538-1545, komen eveneens een *Jacop* en een *Jan de Quade* eenige malen voor:

1e. Op 2-XI-1541 [12]) erven *Jacop de Quade* en zijn zuster *Reynse de Quade, wed. Hermen van Loon*, van hun broeders, Heer *Christoffel de Quade*, en *Jan de Quade*, waarbij de voorn. *Reynse* haar erfdeel „een stuk land, gelegen te „Dorren", (Doirne, Deurne, Deursen, Z.O. van Ravenstein) overdraagt aan haar broeder, *Jacop de Quade*.

Deze *Jacop, Christoffel* en *Jan de Quade* komen met hun broeder *Mattheus* voor in de bij den aanvang genoemde akte van 22-3-1519.

2e. Blijkens een akte van 17-12-1544 [13]), waarin een *Jacop de Quade* met zijn zeven, helaas niet bij name genoemde kinderen, erft van zijn vrouw *Aelken*, die gegoed moet geweest zijn onder Ravenstein en „Dorren", Z.O. van Ravenstein.

6) In 1794 werd zij in bezit genomen door en ingelijfd bij de Fransche republiek, welke de heerlijkheid op 5-1-1800 aan de Bataafsche republiek verkocht. Zie van der *Aa's* Aardrk. Woordenboek, dl. 9, [1847], bl. 378 vlg..

7) Staatsarch. Dusseldorf. Amt Ravenstein. Rentmrs.-rekening: 1568-'69, fol. 70.

8) Staatsarch. Dusseldorf. Amt Ravenstein. Rentmrs.-rekening: 1587-88, fol. 14 en 17 vo.

9) Staatsarch. Dusseldorf. Amt Ravenstein. Rentmrs.-rekening: 1568-'69, fol. 39 vo.

10) Staatsarch. Dusseldorf. Amt Ravenstein. Rentmrs.-rekening: 1568-'69, fol. 15 vo.

11) Staatsarch. Dusseldorf. Amt Ravenstein. Rentmrs--rekening: 1587-'88, fol. 22.

12) Recht. Arch. Ravenstein. Protocol v. Vesten en Gewinnen (R. 120) 1538-'45, fol. 112 verso.

13) Recht. Arch. Ravenstein. Protocol v. Vesten en Gewinnen (R. 120) 1538-'45, fol. 208.

3e. Op 21-1X-1542 [14]) wordt een huis binnen Ravenstein opgedragen aan *Johan de Quade* en *Anna*, zijn vrouw. Deze *Johan de Quade* kan niet identiek zijn met *Jan de Quade*, gest. vóór 2-XI-1541, zoon van *Johannes* en van *Aleydis Quattel*.

Er was gelukkig nóg een bron, die een oplossing zou kunnen geven. De heer *F. van Bussel*, te den Bosch, had nl. gewezen op het leenarchief van Ravenstein, en hoewel een diepaaand onderzoek in dit archief niet den vader van *Mattheus* de *Quay I* aan het licht bracht, kon wèl worden vastgesteld, dat een *Johannes die Quade* drost van Ravenstein geweest was in ieder geval van 1473-1505, maar niet, dat deze identiek was met *Johannes die Quade*, gehuwd met *Aleydis Quattel*, hierboven genoemd.

Ook komt in dit leenarchief voor een *„Jan die Qwade Wilhems den altsten"*, die op 6-3-1463 [15]) beleend werd met land, gelegen in het kerspel van Velp (N.Br.), „tusschen den hoff geheeten Ravensbergh an d' een siede ind des gasthuses hoff van den Grave an dander siede".

Willem die Qwade voornoemd kan identiek zijn geweest met *Willem die Qwaide*, rentmeester van het land van Ravenstein, 8-1X-1437 [16]) en eveneens met een *Willem die Qwaide*, leenman in het land van Ravenstein in 1447 [17]), 1451 [18]), 1455 [19]), 1456 [20]) en 12-5-1458 [21]).

Op 12-XII-1485 [22]) werd *Willem die Qwaide Janssn* na doode zijns vaders met het voorn. land beleend, belovende, dat zijn moeder, *Iken*, wijlen *„Jans Qwaden huiszfrow"*, dit leen in tucht bezitten zou haar leven lang en dat *Cafharyn en Jan* syne „susteren", in dit leengoed hun recht en hun deel behouden zouden.

Den 22-6-1491 [23]) werd *Iken* voornoemd na doode haars zoons, *Willem die Qwaide, met* dit stuk land beleend, dat zij door haar momber, *„Gerrit Lamberfz"*, opdroeg aan *Jorden von Maren*.

Deze *Iken*, wed. van *Johan die Qwade* den alden, is, volgens een rentmeestersrekening van Ravenstein, gestorven na 151 0-'11 [24]). Dat *„Johan die Qwade den alde"* de vader was van *Johan de Qwade, landdrost van Ravenstein*, werd duidelijk uit eenige vondsten in het gemeentearchief van Ravenstein.

In de reeds eerder genoemde pakken met losse stukken kwamen verscheidene bladen voor uit en procesdossier van 1548-'54, betreffende een proces tusschen *„Goerden (Gaert) van dem Broecke*, „burgemeesteren bynnen dem Grave, ther eener sijden, ind den gemeinen naboren van Zeelant [25]) ther ander sijden."

Het geschil betrof een „geertken lantz", gelegen langs de Zeelandsche meent of „graespeel" en een „wech, so van „alders van der Velpscher gemeint na der Zeelantscher ge-„meint dur dat obgedachte geerken end dairbeneven liggende „lant gegangen", en waar langs men altijd met kar en paard had mogen „varen" of rijden.

In zijn tripliek tegen de dupliek der naburen van Zeeland, Uden en Boeke1 zegt *Gairt van den Broick* [26]), „dattet gheer-„ken, daerquestie om es, van alder tot alder voor vrij goet „gevest es gewest, allet nae wijder inhalt der tween scepen(en) „briev(en) van Uden en(de) Velp". .....

„Item, dat die gebueren laten luyden, dat het gheerken lantz „gegundt soldt syn eene(n) geheyten *Jan die Quade*, drost „in de(r) tijt, nae vorder inhalt der voerschriften, daerop segt „*Gairt*, dat syn brieve(n) slaen op *Jan die Quade den alden*, „die noyt drost en es gewest, mer des jongen *Jan die Quade*, „die nae drost gewest, syne(n) vader".

Met dit ingewikkeld betoog wilde hij zeggen, dat *Jan die Quade de oude* nooit drost was geweest, maar dat hij de vader was van den *jongen Jan die Quade*, die later drost geweest was.

Duidelijker nog zegt hij dit in zijn tripliek op folio 48 v°, n.l. „dat syne brieve(n) pelen (= slaan) op *Johan Quade „den alden*, die nie drost gewest, wiewoll syn son *Johan* drost worden."

Op fol. 67 volgt dan een penteekening van den plattegrond van het „gherken", waarover quaestie was, met belendingen en de volgende aanteekening, betreffende *Jan die Quade den alde*:

„It [em] dit is den hoeiberg va[n] *Peter va[n] den Ver-„cken*, daer *Ja[n] die Quade den alde* erffbrief op slaet en[de] „is ghevest an[n]o MIIIIcLXII en[de] is ghevest va[n] „naburen op Zelant [ende] niet va[n] die ghement".

Blijkens dien erfbrief van 9-8-1462 [27]), die diende als bewijsmateriaal voor den aanlegger, werd aan *Johan Quaden Willemssen* „eyn hoeff landtz, gelegen up Zeelandt, mit een „schepe[l] beneven, gelegen beneven erffenss *Peter van den Wercken"*, opgedragen.

Deze „hoeff landtz" moet, volgens den voorn. plattegrond, het „gherken" zijn geweest, gelegen op „Zeelant aen den graspeel", dat volgens getuigenis der gezworenen van Zeeland, [eerst op 2 Maart 1548, later op 18 Juni 1551 [28])], eertijds aan *Jan die Quade* en daarna aan *Meesfer He[n]ricus die Quade* had toebehoord. Waar de oudste getuige ± 80 jaar oud was en dus geboren ± 1470, en *Jan die Quade de oude* iets vóór 12-XII-1485 gestorven moet zijn, kon die tachtigjarige zich dit nog wel herinneren.

Meesfer Henrick die Quade, op fol. 48 van voorn. procesdossier, *„Henrick Quaden, Jan Quaden son"* genoemd, moet dit goed waarschijnlijk gekregen hebben na doode zijns vaders, *Jan die Quade den ouden*, hetgeen blijkt uit een getuigenis van 18-3-1551 [29]) voor *Hendricus Gyryfs*, notaris, afgelegd door *Henrick Clomp*, timmerman op Zeeland, oud omstreeks „twelff jaer myn dan hondert", d.i. ± 88 jaren, waarin laatstgenoemde verklaart, dat hij ongeveer 22 jaar oud zijnde, d.i. ± 66 jaar geleden, met zijn broeder gekomen is, om den voornoemden hof te bezichtigen, „om die voirs: hoeve te pach-

14) Recht. Arch. Ravenstein. Protocol v. Vesten en Gewinnen (R. 120) 1538-'45, fol. 145.

15) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. 11, fol. 130 vo. — R. Arch. 's Bosch.

16) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. II, fol. 175 — R. Arch. 's Bosch.

17) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. 1T, fol. 135 — R. Arch. 's Bosch.

18) Leenarchief v. Ravenstein, Rcgr. 11. fol. 31 — R. Arch. 's Bosch.

19) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. 11, fol. 175 vo. en 195. R. Arch. 's Bosch-

20) Leenarchief v. Ravenstein. Regr. 11. fol. 176 — R. Arch. 's Bosch.

21) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. II, fol. 1 — R. Arch. 's Bosch.

22) Leenarchief v. Ravenstein. Regr. II. fol. 131 — R. Arch. 's Bosch.

23) Leenarchief v. Ravenstein, Regr. '11, fol. 131 vo. — R. Arch. 's Bosch.

24) Staatsarch. Dusseldorf. Rentmrs-rekg. v. Ravenstein Ba: 16-9-1510-17-9-1511, fol. 5 vo.

25) In het land van Ravenstein. Zie Pakket 1: Proces: Goert v. d. Broeck contra de naburen v. Seelant, fol. 43 en vlg. eind-uitspraak 31-12-1554.

26) Zie genoemd procesdossier in Pak 1, gemtc arch. Ravenstein, fol. 65.

27) Zie genoemd procesdossier in Pak 1, gemte arch. Ravcnstein, fol. 46 vo.

28) Zie genoemd procesdossier in Pak 1, gem.te arch. Ravenstein, de acte van 2-3-1548 ligt in een dubbel foliovel. niet gepagineerd, de acte is niet onderteekend. De acte van 18-6-1551 staat op fol. 72 van genoemd procesdossier, en is geteekend door Schepenen van Uden.

29) Zie genoemd procesdossier in gemte arch. Ravenstein, fol. 53.

„ten offt ten halve(n) te bouwen, van meyster *Henrick die Quade*". Dit gebeurde *66* jaar vóór 1551, of wel ongeveer *1485,* het sterfjaar van *Jan de Quade den ouden.*

Dat deze hof een jaar of vijf en dertig na 1485 nog aan *Meester Henrick die Quade* toebehoorde, blijkt uit een getuigenis van 18-6-1551 [30]) van iemand van *50 à 60* jaren, die met haar man had gewoond op den hof en het goed op Zeeland, „bij den tijden, dat den hoff Meester *Henrick die Quade* die toe plach te behoeren, ende dat sij dair op ge-woent hebben negen jaren."

Zij konden er 'omstreeks 1520, maar ook later op gewoond hebben. Deze Mr. *Henrick die Quade* moet een broeder geweest zijn van *Johannis die Quade,* drost van Ravenstein.

Uit het leenarchief van Ravenstein weten wij, dat zijn vader, *Johan die Quade den alde,* nog een zoon, *Willem*+ en twee dochters had, *Cafharyn* en *Jan.* Dat *Johan die Quade, drost van Ravenstein,* de vader was van *Jacob de Quade* en van diens broeders, *Christophorus, Johannes* en *Mattheus,* en van hun zuster, *Reynse,* blijkt uit een schriftelijke verklaring van *„Her Derickss Mont"*, pastoor te Doern, (Deursen bij Ravenstein), welke „hat verstanden van *Jacob de Quade,* wie „syn vader, *Jan de Quade,* drossart, gestorven sij twe jaer „voer der groter sterfften, die gewest anno VII [31]). Hieruit volgt, dat *Jan de Quade,* de drost, gestorven was ± 1505, en in de leenregisters van Ravenstein komt hij na 26-9-1505 [32]) ook niet meer voor.

Voor er ter verduidelijking een stamtafeltje volgt, zij nog even opgemerkt, dat volgens Dr. C,. *R. Hermans:* „Verzameling van charters en geschiedkundige 'bescheiden, betrekkelijk het land van Ravenstein [33]), op 10 Juni 1467 de rector der kapel van Zeeland en de kerkmeesters ter eene, en de inwoners aldaar ter andere zijde, hun geschillen bijleggen. Een der gevolmachtigden van beide partijen is *Jan de Quaede,* zoon van zal. *Willem de Quay* van Ravesteyn.

Willem die *Qwade* van *Ravesteyn,* †voor 10-6-1467. [Is hij identiek met den bezitter van leengoed in het land van Ravenstein 1447, '51, '55, '56 en '58 en met *Willem die Qwaide,* rentmeester v. het land v. Ravenstein 8-9-1437?]

Jan die Qwade den Alde, † *voor* 12-XII-1485. Op 9-8-1462 wordt hem land, *„het gherken"*, opgedragen, onder Zeeland. Den 6-3-1463 beleend met 20 mrg. lands, gelegen onder Velp (N.-Br.). — Hij huwt *Iken* ...., † na 1510-'11, die, na doode van hun zoon, *Willem die Qwade, op* 22-6-1491, beleend wordt met dc voor". 20 mrg. lands.

Willem, 12-XII-1485 beleend met de voorn. 20 mrg. lands onder Velp (N. Br.) † voor 22-6-1491

Catharijn † *na* 12-XII-1485.

Jan (dochter) † na 12-XII 1485.

Mr. Henricus bezit het *„Gherken"*, onder Zeeland (N. Br.) vanaf ± 1485.

Johan die Qwade † in 1505 na 26 Sept.; *Drost v. Ravenstein,* 1473-1505, en Stadh. der leenen v. h. land v. Ravenstein. Huwt *Aleydis Quattel Jacobsdochter,* † voor 22-111-1619.

Jacobus gegoed onder Doirne bij Rav en onder Berchem bij Oss; erft 2-XI-1541 van zij" broeders, *Christophorus en Johannes.* Gehuwd met *Aelken,* † voor 17-XII-1544, welke 7 kinderen naliet.

Christophorus, Priester † voor 2-XI-1641. Gegoed te Doirne (Rav.) en te Berchem bij OSS.

Johannes, † voor 2-XII-1541. Gegoed te Doirne (Rav.) en te Berchem bij Oss.

Mattheus, † *na* 22-3-1519, toen hij 1/4 van een hoeve onder Berchem opdroeg aan zijn 3 broeders *Jacobus. Christophorus* en *Johannes.*

Reynse, erft 2-x1-1541 van haar broeders, *Christophorus en Johannes* land onder Doirne (Rav.) dat zij opdroeg aan haar broeder *Jacob.* Geh. met *Hermen v. Loon,* † voor 2-XI-1641.

Onder de door den heer G. *W. E. de Quay* verzamelde gegevens betreffende zijn geslacht, komen vele de *Quay's* of *de Quade's van Ravenstein* voor te den Bosch. Zij stammen af van *Claes Janszoon de Quade alias van Ravensteyn,* gest. 11-4-1556 en begr. in de St. Janskerk te 's Bosch.

Hij moet de grootvader der beroemde Zalt-Bommelsche schilders *„van Ravesteyn"* geweest zijn en ook van *Paulus Aertsz. de Quade van Rauesteyn,* boekdrukker te Amsterdam, wier nakomelingen zich *„van Ravesfeyn"* noemden, volgens de Navorscher 1883, bl. 373, doch ik heb dit niet gecontroleerd.

Ten slotte zij nog even vermeld, dat ik een onderzoek instelde in de schepenregisters van den Bosch, daar *Mattheus de Quade I,* geb. ±1540-'50, als eventueele verkooper van goederen, behoorende tot de Meijerij van den Bosch of het land van Ravenstein, in die protocollen zou kunnen voorkomen. Want volgens een voorwoord tot den inventaris van het rechterlijk archief van den Bosch [34]), werden er door deze stad justitieele rechten over sommige niet-Meijerijsche landstreken uitgeoefend, die meer het karakter van een privilege hadden. Het meest opmerkelijke dezer privileges was het recht, om schepenbrieven (van vest, transport en obligatie) der onderhoorige landstreken als de Meijerij, de landen van Ravenstein, Megen etc., voor de Bossche schepenbank te doen verleiden. Dit waren de zoogenaamde „buitenacten". In de meeste dier schepenprotocollen bevindt zich achterin een chronologische index, alleen op de verkoopers en comparanten, niet op de koopers. Daar er eenige naast elkaar loopende reeksen van schepenregisters van den Bosch zijn, moesten er voor dit onderzoek ettelijke worden nagezocht en wel van October 1615 terug tot 1 October 1537, tezamen 101 registers. Men moet dikwijls zeer lang zoeken, voor men iets vindt, en zoo kwam er eerst in het 42e protocol [35]) een *Matheus* voor, zoon van wijlen *Jacob Janszoon,* die als man en voogd van *Geertrudis,* zijn vrouw, op 13-XII-1564 land opdraagt in de parochie van Doirnen (= Deursen) in het land van Ravenstein. Deze *Matfehus* kon wel identiek zijn met een eventueelen *Mattheus,* zoon van wijlen *Jacob Janszoon de Quade,* maar indien dit werkelijk het geval was, dan moest *Jacob Janszoon,* vader van eerstgenoemden *Mattheus,* evenals *Jacob Jansz. de Quade,* na 2-XI-1541 gestorven zijn, daar laatstgenoemde op dien datum erfde van zijn broeders, *Christophorus* en *Johannes.*

Voor alle zekerheid zocht ik terug tot en met 1 October 1537 en vond hem steeds vermeld als *Matheus,* zoon van *wijlen Jacob Janszoon,* en wel het laatst in een acte van 20-X11-1537 [36]), waarmede bewezen is, dat wij hier *niet* te doen hebben met een *Matheus,* zoon van *Jacob Jansz. de Quade,* daar deze op 2-XI-1541 nog leefde.

Gelukkig zijn er nog wel meer bronnen, die kunnen worden geraadpleegd voor verder onderzoek, maar de heer G. *W. E. de Quay* wenschte, dat uit het aanwezige materiaal eerst een *voorloopige* genealogie zou worden 'samengesteld.

---

30) *Zie* genoemd procesdossier in gem.te arch. Ravenstein, fol. 72 vo.
31) Zie genoemd procesdossier in gem.te arch. Ravenstein, fol. 46 vo. en 80.
32) Leenarchief v. Ravenstein. Reg. 11, fol. 166 vo. R. Arch. den Bosch.
33) Dl. 1, p. 280, nr. 59, 's Bosch, 1850.
34) Rijksarchief den Bosch: voorloopige inventaris IVa, fol. 40 vlg.
35) Rijksarchief den Bosch: Schepenreg. van den Bosch, R. 1386, fol. 81 vlg.
36) Rijkswchief den Bosch: Schepenreg. van den Bosch, R. 1327, fol. 72 verso.

Het Wapen de Quade, de Quay.

11.

Het wapen de *Quay,* zooals dit thans door de leden van dit geslacht gevoerd wordt, is: in zilver een groene dwarsbalk, vergezeld boven van een groen meer- (of linde) blad, met den steel naar boven, rustende op den dwarsbalk. Helmteeken: een zilveren vlucht.

Hieronder volgen eenige gegevens van den heer *R. T. Muschart,* die zoo vriendelijk was, deze voor dit artikel af te staan:

Wapens, gevoerd door leden der familie *de Quay:*

1 Het zegel van *Claes de Quad,* 10-3-1481, hangende aan charter No. 1 150 in de chartercollectie van *Van Rhemen* [Rijksarchief Arnhem] heb ik nog eens onder een extra sterke loupe genomen en daardoor kunnen constateeren, dat het voorwerp geheel links boven den dwarsbalk in diens wapen *zonder twijfel* een lindeblad met den steel naar boven en naar rechts omgebogen is.

Het staat derhalve vast, dat deze *Claes de Quad* hetzelfde wapen heeft gevoerd als dat, hetwelk de latere familie de Quay voerde, waarbij valt op te merken, dat leden dezer familie *de Quay* het blad zoowel met den steel naar boven als naar beneden gericht gevoerd hebben.

2. Een dwarsbalk, vergezeld boven van een blad met den steel naar boven: Dit wapen komt voor als rechterhelft van twee gedeelde wapens die zich bevinden op een grafzerk in de St. Janskerk te 's-Hertogenbosch, waaronder volgens het opschrift begraven zijn:

Claes Jansszen de Quade alias van Ravesteijn, ob. 11-4-1556, diens le vrouw, *Agatha. . . . .,* ob. 22-12-1533,
diens 2e vrouw, *Margriet van den Hovel,* ob: 12-11-1541, en diens 3e vrouw, *Anna Melimaer,* ob: 25-5-1598.

[Zie de Grafzerken in de Kathedrale St. Janskerk te 's-Hertogenbosch, door Dr. C. *F. X. Smits, le* stuk, pag. 101].

Zooals zulks in verreweg de meeste gevallen met gedeelde wapens op grafzerken het geval is, moet men ook hier deze gedeelde wapens beschouwen als de combinatie van de wapens van het onder deze zerk begraven echtpaar, zijnde de rechterhelft het wapen van den man, de linkerhelft van diens vrouw. Het blad in het wapen *de Quay* doet aan een omgekeerd lindeblad denken,

3. Een dwarsbalk, vergezeld boven van een meerblad. Helmteeken: een vlucht:

Wapens van *Gerardt de Quadf,* 1618 deken van *het Kloveniersgilde* te Grave, van *Hanrick de Quadf,* 1631 lid van dat gilde en van *Willem de Quadt,* 1632 secretaris van dat gilde, voorkomende op den waardigheidsstaf van dat gilde, die bewaard wordt in het stadhuis te Grave. Het zijn zilveren wapenschildjes.

4. In zilver een groene dwarsbalk, vergezeld boven van een groen meerblad:

Wapen van een *familie Quaeden,* geallieerd met de familie *Laer van Laerwolde,* volgens een M. S. Adellijk Wapenboek van 1569, in het Museum Meermanno Westreenianum, Catalogus No. VII-58, ('s-Gravenhage).

(Volgens een aanteekening in *van Rhemen's* genealogie de! Quade was *Judith, dochter* van *Niclaes Johanszoon de Quade (de Quaet)* en van *Cunne van Haeften,* gehuwd met *Haddeman van Laer,* gest. 1504, zij gest. 1520. [Zie: *Claes de Quad:* 10-3-1481 bij no. 1]).

5. Een dwarsbalk, vergezeld boven van een lindeblad met den steel naar boven, rustende op den dwarsbalk:

Dit wapen komt voor op de grafzerk op het Oude kerkhof (bij de kerk) te Grave, van *Ludolph de Quay,* schout, richter en dijkgraaf der stad Grave en van de baronie van Cuyck, Colonel van de burgerij te Grave, Waldgraaf van Z.M. bosschen en wildbanen en ontvanger van den grooten Hapschen Maastol, overleden 2-XI-1728, getr. met *Hendrina Ingenool.*

Hij is met zijn vrouw begraven in de kerk te Grave onder een grafzerk, waarop hun beider wapens, welke grafzerk zich thans bevindt op een open hofje buiten die kerk.

Het blad op het *wapen de Quay* doet aan een lindeblad denken. Het komt echter als meerblad voor op den lakafdruk van *L. de Quay,* 19-XII-1701, te Grave, met een meerblad als helmteeken, in het archief van het Huis Bergh, in de brieven aan den secretaris *Bockheim."*

Tot zoover de belangrijke mededeelingen van den heer *R. T. Muschart,* wiens gegevens ik voor dit korte artikel niet alle heb kunnen overnemen: ik heb echter gemeend, met deze voorloopig te kunnen volstaan.

Naar aanleiding van de mededeeling van den heer *Muschart,* onder no. 1, moge ik nog opmerken, dat het charter, waaraan het zegel van *Claes de Quad,* 10-3-1481, hangt, een magescheid betreft tusschen de kinderen van *Geert van Mouwick* en van *Truiden van Haeften, Johan Petersz.* dochter, en eenige familieleden, w.o. hun oom, *Claeus die Quade,* die in een aanteekening in genealogie Lib. 111, fol. 123, in archief van *Rhemen,* hierboven genoemd, voorkomt als *„Niclas Johan Quaden son",* gehuwd met *Kunne (Kunegund) van Haeften* zuster van *Truiden [Gertrudis],* eerder genoemd.

Deze laatste nu was de moeder van *Mechtelt van Mouwick,* gehuwd ± 1489 met *„Marten van Lytt* genant *Quade",* wiens wapen in de genealogie: *„Quaede van Doirne bij Ravensteyn",* [fol. 11-12 verso in arch. van Rhemen, Rijksarch. Arnhem], wordt beschreven als: „een rooden balck van vier stucken in een wit veldt, helmteeken: 2 roode, uitgespreide vleugelen", zijnde het wapen van *„Quaede van Doirne bij Ravesfeyn".*

Tot dit geslacht zouden ook de drost, *Johan die Quade,* en zijn kinderen behoord kunnen hebben, want zij waren gegoed onder *Doirne bij Ravenstein,* ongeveer een kwartier gaans van daar gelegen. Zonder een diepgaand *onderzoek* is dit echter niet uit te maken en het ligt ook in de bedoeling, dit in te stellen, daar het wel de moeite waard zou zijn, om te weten te komen, waarom *Marten van Lytt genaamd Quade* het wapen met de vier balken voerde, terwijl zijn kleinzoon, *Derck Willemszoon de Quade,* burgemeester van Deventer, [gehuwd met *Catharina Wijntjes],* volgens *Van Rhemen,* een gevierendeeld wapen voerde, waarvan het eerste kwartier het wapen *de Quade van Doirne is,* en het derde het wapen *de Quay:* in wit een groene dwarsbalk, vergezeld boven van een groen meer(?) blad, rustende met den steel op den balk.

Daar het 2e kwartier het wapen zijner vrouw: *„Wijntjes"* is, en het vierde *„Arentsma",* [volgens van Rhemen waarschijnlijk dat harer *moeder], zou* men de gevolgtrekking kunnen maken, dat het 3e kwartier, nl. het wapen de *Quay,* het wapen van *Derck de Quade's* moeder is, maar dit is niet zoo, want Van *Rhemen* teekent het wapen van diens niet bij name genoemde moeder, als: in goud een zwarte adelaar, beladen met een schild van drie roode en vier witte dwarsbalken, [of: in wit drie roode dwarsbalken?],

J. B. Rietstap geeft in zijn Armorial Général, dl. 11, een wapen de *Quade* [Brabant, Deventer] op als: in *goud* vier roode dwarsbalken.

Wat mededeeling no. 2 van den heer *R. T. Muscharf* betreft, kan ik daar nog bijvoegen:

Ten le, dat de eerste vrouw van *Claes Jansszen de Quade alias van Ravensfeyn,* genaamd *„Agatha",* blijkens een acte in een schepenregister van den Bosch, [R. 1332, fol. 154]: 19-3-1539, de dochter was van wijlen *Jacob,* zoon van wijlen *Wolter van Bree.* Zij wordt in die acte genoemd als de overleden vrouw van *„Nycolaus dicfus die Quade de Ravensteyn".*

Ten 2e, dat ik zijn tweede vrouw, *Margriet van den Hovel,* vond, eveneens in een Bossche schepenakte, nl. van 8-2-1537 [Paaschstijl], [Schepenregr. van den Bosch, R. 1327, fol. 137]. Uit die akte blijkt zij de dochter te zijn van wijlen *Henricus van den Hoevel,* [zoon van wijlen *Pefer],* en de huisvrouw van *Nycolaus die Quade de Ravensfeyn.*

Ten 3e: De derde vrouw van *Claes Jansszen de Quade alias van Ravensteyn,* komt voor als *Anna,* dochter van wijlen *Amelis Maesz.* en wed. van *Nycolaes,* zoon van wijlen *Johannes die Quade van Ravesfein,* in een acte van 8-8-1556, [schepenregr. van den Bosch: R. 1369, fol. 388 v°.].

Dat *Claes Jansszen de Quade* alias *van Ravensteyn,* aldaar ook gegoed zou zijn geweest, was een vermoeden, dat door eenige vondsten in het reeds eerder genoemde Protocol van vesten en gewinnen van het land van Ravenstein, Herpen, Velp en Maasland, 1538-'45, versterkt werd. Uit dit register noteerde ik:

1. [fol. 32 v°.] 16-12-1539: Een *Claes Jan Dirix de Quade, Rentmeesfer van het Regulierenklooster fe Zalf-Bommel.*

2. [fol. 106 v°.] 3-6-1541: *Claes Jan Dirckxss.* en *Maergrief,* zijn huisvrouw, dragen land op, gelegen te Herpen.

3. [fol. 110 v".] 5-9-1541: Opdracht door *Claes Jan Dirckxss.* en *Maergrief,* zijn huisvrouw, van de erfenis, die *Claes Jan Dirckxss.* verkregen heeft „bij doade *Jan Dirckx,* zijnen vader, ende *Margrief,* zijnd(er) *moder",* gelegen binnen het land van Ravenstein.

4, [fol, 172 verso] : 19-3-1544: *Claes Jan Dirckxsn.* heeft gewonnen over de doot van *Maergriet,* zijnd(er) huysvr.". . .

5. [fol. 172 verso]. 19-3-1544: *Claes Jan Dirckxs. en Anna zijn huisvrouw,* dragen een huis en hofstede op, gelegen binnen Ravenstein,

Het is niet onmogelijk, dat *Claes Jansszen de Quade alias van Ravensfeyn, Claes Jan Dircx de Quade* en *Claes Jan Dirckxss.* allen hierboven genoemd, een en dezelfde persoon zouden zijn. Een onderzoek in de Schepenregisters van den Bosch zou stellig meer licht kunnen brengen.

Wat de derde mededeeling van den heer *R. T. Muscharf* betreft, is het mij niet bekend, in hoeverre de aldaar genoemde *Gerard, Hanrick* en *Willem de Quadf* familie waren van het in dit artikel *behandelde geslacht de Quay.* Een onderzoek in de schepenprotocollen van Grave zou hier een oplossing kunnen geven.

(Wordt vervolgd). H. MIJNSSEN.

Van den Abeele.

Opbouw en afbrokkeling van een rentmeestersfortuin.

(Vervolg en slot van LX, 191).

IIIb. *Anthonis van der Hameyden van den Abeele, heer van Oostersteyn en tof Welsinghe, schilfknape,* graaflijk raad, laatstelijk baljuw van Middelburg, moet c. 1437 zijn geboren. 6 April 1454, dus toen hij 16 jaar en meerderjarig was geworden, is hij na doode zijns vaders Hr. Floris van den Abeele verlijd met het huis Oostersteyn.

(Leenk. 116, Cap. Zeeland, fol. 14). Dat hij uit diens tweede huwelijk met Meyne van Herlaer is gesproten blijkt doordat zijn zoon Joos en zijn kleinzoon Cornelis zegelden met een samengesteld wapen waarin dat van Herlaer was opgenomen [10]). Antheunis eigen zegel is mij niet bekend. Deze is c. 1459 gehuwd met joncvrou Cornelie Jacob Claesroensdochter, die hij 29 Mei van dat jaar lijftochte aan het slot Oostersteyn en aan de helft van de bijbehoorende, uit 20 gemeten land bestaande gronden. (Leenk. 116, Cap. Zeeland, fol. 97vo). Vermoedelijk was Cornelie een zuster van Adriaen Jacob Claeszoen, die in 1460 bij doode van zijn vader Jacob Claesz met ambacht in Cleeuwaertskerke en in 's Heer-Alaertskerke werd verlijd [11]), immers 28 Nov. 1483 bezegelden Adriaen Jacobsz en Aelbrecht Jansz van Wissekerke als ooms een acte van Antheunis'zoon Joos (Inv. de Stoppelaer v.h. oud archief v. Middelburg no. 550). Waar uit gezegden Adriaen Jacob Claesz, kooper van het huis ter Hooge, het geslacht van Borselen van der Hooge stamt, mogen wij de vrouw van Antheunis eveneens tot het geslacht (van Borselen) van der Hooge rekenen, een geslacht waaraan men deels uit onkunde, deels doordat destijds onjuiste bewijsstukken waren aangedragen, teneinde de afstamming uit het oude geslacht van Borselen te bewijzen [12]), ten onrechte den ouden adel heeft willen ontzeggen. Immers het bewijs, dat een Zeeuwsch leenman te dien tijde van adel moest zijn, is geleverd in mdbl. 1934, kol. **36 e.v.** Op laatst genoemden datum, nl. **28 Nov. 1483,** trad Cornelie als weduwe op en was Antheunis dus reeds overleden. Dat dit overlijden betrekkelijk kort te voren had plaats gevonden, blijkt uit de bij die gelegenheid door zijn zoon Joos namens de erven van Antheunis aan de stad Middelburg, inzake vereffening van de baljuwsrekening van die stad, verleende decharge. Antheunis en zijn broeder Thomas verkochten 1466 vijftien gemeten tienden te Oosterland in Duiveland. (Versl. R.O. Arch. 1902, p. 305). Antheunis liet drie zoons na. Joos, Heynric en Floris, zooals o.m. blijkt uit hunne beleeningen in 1483 met 12 gemeten tienden te Capelle en te Eversdijk op Zuid-Beveland [13]). Antheunis loopbaan is niet zoo duidelijk afgeteekend als die van zijn vader. In 1466 verkocht hij met ziin broeder Thomas 15 gemeten tienden te Oosterland in Duiveland. (Versl. R.O. Arch. 1902. p. 305). Uit rekening Arkel no. 66 ao. 1475 blijkt, dat hij met ingang van 1470 voor 7 jaar land had gepacht te Heukelom en dus vermoedelijk in de nabijheid van die plaats woonde. 21 Aug. 1477 werd hij door den graaf benoemd tot capitein en kastelein van Muyden en baljuw van Govland, als hoedanig hij zijn intrek in het Muiderslot zal hebben genomen. (Rekenk. 490, rood. fol. 14). Reeds 12 Oct. 1477 was hij weder uit dit ambt ontslagen, misschien als gevolg van het in gezegd jaar aan Hertogin Maria afgedwongen groot privilege dat o.m. de bepalinq bevatte, dat geen buitenlander in Holland een hooge functie mocht bekleeden. 17 Juni 1482 volgde hij zijn overleden broeder Thomas als baljuw van Middelburq op. (Rekenk. 491, rood, fol. 115). Antheunis wordt in beide benoemingsacten aangeduid als „onsen lieven

10) Het wapen van Herlaer was gevierendeeld, 1 en 4 een gekanteelde en tegen gekanteelde dwarsbalk, 2 en 3, drie (2,1) leeuwenkoppen.

11) Zie de artikelen van Prof. Mr. R. Fruin, in Arch. Zeeuwsch Gen. 1908, p. 15 en 1909, p. 152. Zie ook 1913, p. 171.

12) Zie in de vorige noot aangehaalde artikelen van Fruin junior.

13) Deze notitie heb ik niet kunnen verifieeren.

ende getrouwen raid Anthonis van der Hameyden, heer van den Abele", in de benoemingsacte van zijn opvolger in 1477 eenvoudig als „onsen lieven en geminden schiltknape Anthonis van den Abeele".

Alvorens de zoons van Antheunis (IVa, b en c) te behandelen, willen wij eerst afrekenen met Thomas, den zonder leenvolger overleden broeder van Antheunis.

IIIc. *Thomas van der Hameyden van den Abeele, heer tot Welsinghen,* burggraaf van Zeeland, baljuw van Middelburg, geb. c. 1438, gestorven c. 1482. Bij graaflijke commissie van 1477 werd hij tot 'baljuw van Middelburg benoemd. Hij huwde in of voor 1471 Marie van Bruelis, die hij 24 Febr. van dat jaar lijftochtte aan 20 £ 's jaars op zijn ambachten in Welsingen en in Oosterland op Duiveland. Voor zijn leenen was hij dienstplichtig met 3 strijders te paard en 1 te voet. (Smallegange, p. 761 e.v.). Daar zijn neef Joos in 1487 als zijn erfgenaam wordt genoemd, zal hij geen kinderen hebben nagelaten.

IVa. *Joos van den Abeele, heer van Oostersteyn en tot Welsinghe,* schepen te Middelburg. Geb. c. 1465, gest. c. 1501.

Wij ontmoetten hen hierboven reeds in eene acte van 28 Nov. 1483 als vertegenwoordiger van zijn moeder, zijne broeders en zusters in eene kwijting voor hetgeen Middelburg nog aan zijn overleden vader Antheunis, baljuw der stad, verschuldigd was. In 1486 vervreemdt hij met zijn broeders Hendrik en Floris 13 gemeten en 150 roeden tienden te Capelle. In 1487 heeft hij als erfgenaam van zijn vader en van zijn oom Thomas van den Abeele geschil met den procureur-generaal van Holland over 15 gemeten tienden: hij wordt dan heer tot Welsingen genoemd.

Uit de beleeningsacte van zijn zoons met hunne moederliike goederen (ao. 1505), blijkt dat hij gehuwd was met Marie Adriaan Thol's dochter, die vermoedelijk in of kort voor 1505 overleden is. Zij zal een dochter zijn *geweest* van Adriaen Tol, die gehuwd was met Adriane Jan Henricxdochter van Wissekerke. (Leenk. 118, Cap. Zeel, fol. 24vo). Uit dit huwelijk wordt a° 1473 een dochter Adriane Adriaen Tolsdochter vermeld, beleend met tienden te Nyekercke op Walcheren.

Joos van den Abeele en zijn vrouw lieten na: Thomas en Cornelis, die onder Va en Vb volgen.

Joos zegelde met een samengesteld wapen, nl. gevierendeeld, 1 en 4:' een hamei van drie stukken (van der Hameyden van den Abeele); 2 en 3: hervierendeeld, 1 en 4 een gekanteelde en tegengekanteelde dwarsbalk, 2 en 3: drie (2, 1) leeuwenkoppen, zijnde het gevierendeelde wapen van Herlaer [15]).

Va *Thomas van den Abeele, heer van Oestersteyn,* geb. c. 1485/90, gest. na *1536.* Van hem is mij weinig bekend. *3* Febr. 1502 werd hij verlijd met het slot Oestersteyn. zooals dat „hem angecomen ende bestorven" was „bij doot van Joost van der Abeele zijnen vader". (Leenk. *122,* Cap. Seel., fol. 10), welk slot hij *7* Mei 1535 overdroeg aan Hr. Jan Micault, ridder, tresorier van het Gulden Vlies. (Leenk. *125,* Cap. Seel., fol. *34)* [14]).

11 April 1505 werden hij en zijn broeder Cornelis als

[14]) Tengevolge van eene onduidelijkheid in een repertorium op de leenregisters is in de tabel van 1929 ten onrechte hij deze vervreemding het jaartal 1514 geplaatst. Men wordt verzocht zulks te corrigeeren.

[15]) Mdbl. XLVII, kol. 244, noot 7 is in dien zin tc corrigeeren.

„Joos van den Abeele kinderen" beleend met 53 gemeten, 31½ roeden tienden te Cleeuwaertskerke, Noortmonstre, Nieuwerkerke, Baersdorphouck, Coudekercke, Zoetelinckercke en Campen, hun aangekomen bij doode van hunne moeder joncvrouwe Marie Adriaen Tholsdochter (Fruin Leenreg. Bew. Schelde n° *1012).* Dat Thomas omstreeks 1536/7 nog leefde blijkt uit zijne vermelding in de rentmeestersrekening van Zeeland over die jaren. Van de groote financieele positie van zijn geslacht was in zijn dagen niet veel meer over gebleven. De verkoop van Oestersteyn symboliseert den teruggang.

Vb. *Cornelis van den Abeele,* geb. c. 1495, gest. c. 1571. Van 1524 af zien wij hem vrij geregeld als leenman van Zeeland oorkonden bezegelen. Hij deed dit, zooals uit een duidelijk exemplaar blijkt, (Algem. Rijksarchief, Rent+ brieven Zeeland, no. 274 (a°1524), met een gelijk samengesteld wapen als zijn vader. Mdbl. XLVII, kol. 244, noot 7, is in dien zin te corrigeeren. In het Register „Pensiones Selandiae" van het Kapittel van St. Marie te Utrecht over 1567, 1568 en 1570 wordt eene jaarlijksche uitkeering geboekt aan „Cornelius filius Jodoci de Abele". Mij dunkt dat onze Cornelis daarmede is bedoeld, die dus, waar hij in en na 1572 niet meer voorkomt, vermoedelijk c. 1571 is gestorven. Cornelis vrouw is mij niet bekend, volgens Smallegange zou hij gehuwd zijn geweest met Magdalena van Seroeskerke. Deze schrijver kent hem een zoon Jacob toe, die volgt.

VI. Hr. *Jacob van den Abeele,* priester en kanunnik van St. Lieven te Zierikzee. Hij is blijkens de begraafboeken van Zierikzee, (mdbl. 1903, k. 211) aldaar *17* Juli 1557 begraven, naar Smallegange en v. Grijpskerke beweren, als laatste mansoir van zijn geslacht. Dit laatste is echter, gezien alleen al den door zijn vader, die c. 1571 overleed, bereikten leeftijd, onjuist.

IVb. *Henrick van den Abeele zou* volgens van Spaen van *1470-1500* deel hebben uitgemaakt- van de ridderschap van Zeeland. Dit is, gezien het feit, dat hij niet voor 1461 geboren kan zijn, niet wel mogelijk. Waarop berust dit bericht van den nauwkeurigen van Spaen? Is er dien tijde soms nog een tweede Henrick van den Abeele geweest? 28 Juli 1486 vervreemde hij met zijn broeders 13 gemeten, 150 roeden tienden te Capelle. Ook zou hij volgens van Spaen met „het goed in Duvelandt" zijn beleend. Waarschijnlijk is hij c. 1502 kinderloos overleden, daar zijn broederszoon Cornelis, naar wij zagen in dat jaar 180 gemeten tienden loste, die van hem afkomstig waren, Het is echter denkbaar, dat hij deze had vervreemd.

IVc *Floris van den Abeele,* met zijne broeders vermeld in genoemde acte van 28 Juli 1486, was toen nog minderjarig, zoodat zijn oudste broeder Joost hem vertegenwoordigde. Volgens van Spaen zou hij 1501 zijn beleend met „het goed in Duvelandt". Wij vernemen verder niets van hem, doch van Spaen kent hem drie kinderen toe, nl. Jacob die volgt benevens Margriete en Jacomina, die met Pancras van Domburch zou zijn gehuwd.

V. *Jacob van den Abeele,* geb. c. 1495. Deze is slechts bekend uit de notitie van van Spaen. Vermoedelijk is hij in de Registers van Oudemunster te Utrecht, waarop van Spaen zich beroept, terug te vinden. Omtrent mogelijk nageslacht is niets bekend. Op Zuid-Beveland kwamen echter 17e eeuwsche Abeele's van eenvoudiger stand voor.

Tak Maelstede.

IIb. ***Hendrik van den Abeele.*** Ook hij erfde omstreeks 1390 een derde deel der leengoederen van zijn vader Hendrik, welke wij niet nogmaals zullen opsommen. Op deze wijze verkreeg hij 1/3 van **1084** gemeten ambachts te St. Jans-kerke.

Hierbij kwam in 1393 de helft van het derde gedeelte van zijn broeder Jan. Ook ten zijnen behoeve werd in 1393 bepaald, dat bepaalde meest in Noord Beveland gelegen tienden van zijn oom Hr. Willeman van Weldam bij diens kinderloos overlijden aan de gebroeders Floris en Hendrik van den Abeele zouden komen. In 1413 werd Hendrik tegen betaling van een gouden Engelsche nobel per gemet (voor 1/4 aandeel) met zijn aanverwant Hr. Jan van Stapele beleend met 464 gemeten, 5 roeden, door hen gelost uit het den graaf bij doode van Hr. Godevaert van Stapele heeren Jansbroeder aanbestorven ambacht in Valkenisse (Leenk. 54, fol. 25).

Voegen wij bij dit alles de van Hendriks' moeder, vrouw Heylwijf Rengher Willemansdr gekomen goederen, waaronder een aandeel in het uitgestrekte Trent- Tordmoer, dan zien wij dat ook Hendrik zij het dan in mindere mate als zijn vader en als zijn broeder de graaflijke rentmeester Hr. Floris van **den** Abeele, als een zeer gefortuneerd man is te beschouwen. Ambtelijk trad hij niet zoo naar voren. In 1395 poorter van Zierikzee geworden (mdbl. 1893, kol. 77 e.v.) werd hij volgens Smallegange in 1401 benoemd tot burgemeester van die stad. Hij volgde daarmede de traditie van zijn moedersfamilie. Immers de latere van Cats (en), aanvankelijk ook wel van Weldam of van Simonskerke genaamd, stamden mijns inziens uit een Zierikzeesche burgemeestersfamilie. Toch kwam het zwaartepunt van zijn slechts kort bloeienden tak, die men van den Abeele van Maelstede pleegt te noemen in Zuid Beveland te liggen, in hoofdzaak doordat hij of zijn zoon het aldaar onder Kapelle gelegen kasteel Maelstede verwierf, waarbij later, zooals wij zagen, ambacht te Valkenisse kwam. Hendrik huwde ***Alyse, dochter van heer Jan van Stapele*** een in Zuid-Beveland gegoed edelman, die hij ***4*** Juli 1405 lijftochtte en bij wie hij een zoon Jacob verwekte, die volgt.

III. ***Jacob van den Abeele van Maelstede,*** voor 1413 geboren, immers in 1429 zelfstandig handelend en 9 Oct. 1466 overleden, was geheel en al een Zuid Bevelandsch edelman. Hij bewoonde het slot te Maelstede en werd evenals zijn **31** Mei 1473 gestorven vrouw, in de kerk te Capelle begraven, (Bloys van Treslong Prins, Zeeland, p. 127).

16 Mei 1423 werd hij als „Jacob van den Abele Henricxz van den Abele", na dode van zijn vader beleend met 8½ gemeten tienden te Capelle in Zuid Beveland en in Wolfaertsdijk. (Leeenk. 118, cap. Zeeland, fol. 24). Waar hier van het door zijn vader verworvene van de van Stapele's afkomstige ambacht in Valkenisse niet wordt gerept, valt te vermoeden, dat dit als moederlijk erfdeel werd beschouwd. Immers, dat hij in het bezit heeft gehad, valt te constateeren doordat hij in 1448 ten behoeve van zijn ooms Wolfaert en Willem van Stapele 118 gemeten aldaar gelegen ambacht vervreemde. (Leenk. 116, Cap. Zeeland, fol. 4). 7 Oct. 1448 lijftochtte hij zijn vrouw Machtelt van Bruëlis aan 4½ gemet tienden in Oosterland en aan 4½ gemet op Z. Beveland. (Leenk. 116, Cap. Zeel., fol, 4vo.).

Dat Jacob geen wettige zoons naliet, blijkt uit **het feit,** dat zijne met Lodewijk van Bloys van Treslong gehuwde dochter Marie in 1473 met een deel van zijn leengoed werd beleend, nl. met 4½ gemeten tienden te Capelle in Zuid Beveland en 4¼ gemeten in Oesterland op Duiveland, (Leenk. 118, Cap. Zeeland, fol. 24).

Zeeuwsche leenen toch vererfden gelijkelijk op alle wettige zoons. Dochters kwamen eerst voor beleening in aanmerking, indien er geen zoons waren. Zij mochten de leenen dan tegen zwaardere betaling dan het anders bij leenovergang verschuldigde recht van den graaf lossen. Wij zullen later, bij de bespreking van een geslacht Laureys van den Abeele zien, dat een tweede door Smallegange aan dezen Jacob toegekende dochter Judith, welke met Laurens Laureys was gehuwd, bezwaarlijk een kind van ***dezen*** Jacob kan zijn. Van beleening met een gelijk aandeel als Marie vond ik dan ook geen spoor. Uit het feit, dat Jacob in 1429 met zijn oom Floris van den Abeele een keur gaf aan hunne gezamenlijke Duivelandsche onderdanen, heeft men ten onrechte afgeleid, dat hij een zoon van Floris was. Uit Leenk. 118, Cap. Zeel., fol. 24 blijkt echter met groote stelligheid de hier geponeerde afstamming.

Men zal hebben opgemerkt, dat in het bovenstaande de dochters als regel zijn weggelaten: zulks is geschied omdat veelal niet voldoende zekerheid was te verkrijgen, omtrent de haar in de genealogie toe te kennen plaats.

TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Het geslacht Van Teijlingen

te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Vervolg van LX, 172).

Behalve zijn wettige kinderen had Floris nog een natuurlijke zoon, Irem Alexander, aan wien hij in zijn testament [289]) nog goederen nalaat.

IVb.

Kinderen van Jacob van Teijlingen Floriszoon.

1. ***Dirk van Teijlingen,*** † ongehuwd.
2. ***Floris van Teijlingen,*** † ongehuwd.
3. ***Machteld van Teijlingen,*** † vóór 1 November 1609 [290]). Zij × (vóór 5 September 1603 [291])) ***Jacob Gerrits Calff,*** schout te Alkmaar 28 November 1605-1616 [292]), begraven in de Groote Kerk, **aldaar, 28 Januari 1616,** zoon van *Gerrit Heijndricksz Calff* [293]). ***Na*** haar overlijden × hij 2e Jvr. ***Geertruida van Wittendel*** (zie IIIb, 2 d.).

   Kinderen:

   a. *Aeltgen Calff* × (**vóór 16** Juni 1618 [293a])) *Nicolaes Buijck,* apotheker te Alkmaar.

   b. *Josijna Calff* × [293a]) Dr. *Ægidius (Gillis) Oudesteijn.*

   c. ***Jacob*** *Calff,* 18 Maart 1621 nog onmondig [294]), † vóór 20 December 1627 [295]).

---

[289]) Voor notaris H. J. van der -Lijn, Alkmaar, d.d. 20 October 1624; Floris komt ook nog voor transportakte Alkmaar d.d. 9 Juli 1619.

[290]) Op dien dag worden de huw.voorw. tusschen haar man en zijn tweede echtgenoote verleden voor notaris H. J. van der Lijn tc Alkmaar.

[291]) Notaris H. J. van der Lijn. Alkmaar. akte van dien datum.

[292]) Bruinvis, Regeering, blz. 7, met verbetering van 1577 en 1605.

[293]) Transportakte Alkmaar, dd. 18 Maart 1621.

[293a]) Huw. voorw. dd. 16 Juni 1618 voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar. Zij wordt geassisteerd door Jacob van Teijlingen, haar zoon. ***Zie*** verder voor de familie van Oudesteijn: Algem. Ned. Fam. Blad 1903, blz. 317.

[294]) Weezcnboek Alkmaar, deel VII, fol. 208; zij komen nogmaals voor transportakte Alkmaar dd. 18 Maart 1621.

[295]) Weezenboek Alkmaar, deel VII, fol. 208. Zijn goederen waren 18 December 1613 op het Weezenbeek gebracht.

4. ***Mr. Jakob van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, 5 December *1569* [296]), begraven Groote Kerk, aldaar, 5 September 1643 [296a]).

Hij wordt student in de rechten te Leiden 1587, ingeschreven als zoodanig te Heidelberg 9 September 1589, promoveert aldaar (op proefschrift over verhuring en verpachting) 1592 [297]).

Hij werd poorter te Alkmaar 20 April 1600, nogmaals 3 Mei 1608, woonde te Egmond op den Hoef 1613 [298]). Te Alkmaar koopt hij een huis Langestraat N.Z. 23 Maart 1629: hij verkoopt er een Langestraat Z.Z. 30 April 1629 [298a]).

In 1608 komt hij voor als adelborst te Alkmaar [299]); hij is heemraad van de Zijpe 1620, hoofdingeland van 14 Mei 1636 tot zijn dood, heemraad der Wieringerwaard 1622-1630 [300]), in de polder De Schermer bezat hij gronden [301]), kerkmeester der Groote kerk te Alkmaar 1604, '05, '11 [302]), weesmeester aldaar 1614, '19 [303]), lid der vroedschap 26 November 1616, niet gecontinueerd 11 October 1618 [304]), burgemeester van Alkmaar 1615, '16, '28, '35, '36, '40, 43: in loco '39, '42.

Hij was Latijnsch dichter, vertaalde de psalmen in het Latijn en maakte een gedicht 'in die taal over het beleg van Alkmaar [305]). Onder de door Drebbel vervaardigde kaart van Alkmaar staat een gedicht met de initialen I.T. Waarschijnlijk zal dit van hem zijn, evenals het gedicht dat eertijds in de Groote kerk te Alkmaar hing, over Floris van Teijlingen [305a]).

Hij is vier maal gehuwd geweest, nl. met:

1e (ondertr. Alkmaar 5 Augustus) 1601: ***Josina Mostaert,*** dochter van *Guillaume* ***Mostaert*** en ***Maritgen Jans*** [306]). Zij † 7 October 1602, begraven in de Groote kerk te Alkmaar.

2e Amsterdam (ondertr. Alkmaar 18, Amsterdam 15 December 1605) 3 Januari 1606: ***Lijsbeth Frederiksdr,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 29 September 1581, † September 1606 [306a]), begraven in de Groote kerk te Alkmaar, dochter van ***Frederick Fredericks,*** kruidenier en apotheker op de Dam „in den Olijfboom" en van ***Pietertgen Woutersdr Schaeck.***

3e Egmond op den Hoef (ondertr. Amsterdam 20 Maart 1613) ***Jannetge Michielsdr Ruytenburgh,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam. Januari 1580, begraven Groote kerk, Alkmaar, 20 Februari 1614, dochter van ***Michiel Jansz*** en ***Mary Jansdr Buters.***

4e ***Maritgen Cornelisdr Coreus,*** begraven Groote kerk, Alkmaar, 10 Maart 1653 [307]).

Uit zijn eerste drie huwelijken had hij elk één kind, die volgen Vb.

IVc.

Kinderen van Augustijn van Teijlingen Floriszoon.

1. ***Bartholomeus van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar [308]), 1568 [308]), begraven te Amsterdam, Nieuwe kerk, 14 September 1602.

Hij woonde 1586 te Haarlem [308]), vestigde zich daarna te Amsterdam, waar hij zeepsieder was op het Water „in t vergulde Hoeffijser" [309]) en ⚔ (ondertr. ter pui, Amsterdam, 7 Januari) 1595: ***Maritge Berthoutsdr,*** geboren 1561, † 10, begraven Nieuwe kerk, Amsterdam, 13 Februari 1602, dochter van *Berthout Dircks* en ***Balich Willemsdr Rodenburch.***

Kinderen:

a. ***Josina van Teijlingen,*** geboren 8 Maart 1596, † 24 Augustus 1643, begraven Groote kerk, Haarlem, 5 September d.a.v. [310]).

Zij ⚔ (aant. Pui, Amsterdam (waar zij woonde op de Rouaense kay) 18 Januari 1613): Jhr. Mr. ***Adriaen de Kies van Wissen,*** geboren 10 Augustus 1582, † 19 September 1664, begraven Groote kerk, Haarlem, 23 September d.a.v. [311]), zoon van ***Frans Kies*** en ***Maria Gerbrantsdr Ruysch.*** Hij werd 26 November 1627 door Keizer Ferdinand II in de adelstand verheven. Zij hadden elf kinderen [312]).

b. *Berthout* ***van Teijlingen,*** 1622 onder de Katholieke edelen in Nederland genoemd [313]), is 1654 nog ongehuwd, komt 1667 voor als wonende in de Vogelenzang in de jurisdictie van Brederode [314]), begraven Groote kerk, Haarlem, 8 April 1669 [315]).

c. Jhr. ***Augustijn van Teijlingen.*** Hij woonde 24 Januari 1639 in 's-Gravenhage [316]), 5 October 1651 stelde een zekere ***Theodorus Carbasius*** zich voor ƒ 150.— borg voor hem [317]), 1654 is hij nog ongehuwd: in ziin testament dd. 23 Augustus 1667 [318]) verklaart hij geen kinderen te hebben: hij woont dan, evenals zijn broeder *Berthout* in de „Vogelesangh" in de jurisdictie van Brederode. Hij werd begraven Groote kerk, Haarlem, 5 Februari 1677 [319]). Zijn nalatenschap bedroeg ƒ 16775.—.

2. ***Lijsbetgen van Teijlingen*** [320]), † jong [320]), (waarschijn-

---

296) Nieuw Biogr. Woordenboek, deel II, kol. 1426. Zie voor verschillende gegevens aldaar.

296a) "Hij testeert voor notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, 5 Sept 1603.

297) Zijn album amicorum: zie Gen. Her. Bladen 3912, blz. 199, noot 3

298) Elias, Vroedschap I, blz. 164.

298s) Transportregisters Alkmaar, akten van die data.

299) Oud-Holland XL (1922). blz. 140.

300) Navorseher 1920, blz. 195.

301) Navorscher 1920, blz. 260.

302) Navorscher 1927, blz. 138 vlgg.

303) Lijst van weesmeesteren vóór in één der weezenboeken, gemeentearchief Alkmaar; 8 Juni 1622 komt hij ook als zoodanig voor (notarieel archief Alkmaar, inv. no. 55).

304) Bruinvis, Vroedschap, blz. 12.

305) Nieuw Biogr. Woordenboek, deel 11, kolom 1426.

305a) Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p. deel 1, blz. 23. Zie ook alđar blz. 21.

306) Transportakte Alkmaar dd. 13 Maart 1604.

306a) Tweede register der lijfrentebrieven, Amsterdam, fol. 3vso.

307) Inschrijving in begraafboek te Alkmaar, transportakte dd. 22 September 1634 (Alkmaar). Jacob van Teijlingen komt ook nog voor transportakten Alkmaar, akte dd. 26 Mei 1616, 9 Juni 1616.

308) Notarieel-archief Haarlem, inv. no. 6, fol. 276 vso, akte dd. 2 Juli 1586.

309) Testament dd. 2 September 1602, notarieel archief Amsterdam.

310) Middentrans no. 199.

311) Middentrans no. 200.

312) Zie voor deze kinderen: Gen. Her. Bladen 1906, blz. 411 ev. en 1912, blz. 202 e.v.

313) Onze Eeuw 1902, blz. 307.

314) Notarieel archief Haarlem, inv. no. 414, fol. 45 vso., dd. 2 Augustus 1667. Hij geeft hier een volmacht.

315) Zuidertrans 138: er werd een wapen opgehangen.

316) Notarieel archief Haarlem, inv. no. 57, fol. 144.

317) Oud-Holland XLV (1928), blz. 193.

318) Verleden voor notaris Joan Geeraerts te Haarlem.

319) Zuidertrans 138, er werd een wapen opgehangen.

320) Weezenboek Alkmaar 111, fol. 278, inschrijving dd. 13 Februari 1572.

lijk) begraven Groote kerk, Alkmaar, 23 December 1591 [321]).

IVd.

Kinderen van Mr. Pieter van Teijlingen Floriszoon.

1. *Trijntgen van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 157..., × (ondertr. Amsterdam „int extraordin" 17 December 1594) *Floris Berthoutsz,* geboren te Amsterdam, 1571, zeepzieder aldaar op het Water „in 't Hoeffijzer" [322]), zoon van *Berthout Dircks* en *Balich Willemsdr Rodenburch.* Hij † Alkmaar 22, begraven Groote kerk, aldaar 26 October 1647 [322a]).

   Kinderen [323]):

   a. *Jacob van Poelenburch* [323a]) alias Jhr. *Jacob Barthout van Teijlingen),* woont te Alkmaar, † aldaar 30 December 1634, begraven Groote kerk, Alkmaar, 8 Januari 1635.

      Hij koopt 6 October 1626 voor ƒ 301 .000.— land te Heemskerk [324]); hij woont dan te Alkmaar. Hij bezat ook land in de Schermeer [324a]).

      Hij × *Isabella Pallaes van der Sterre* [324b]), dochter van *Heer Dirk Pallaes van der Sterre* en N. *van Beesd.*

      Zoon: *Jacob van Poelenburch,* × *le* (huw. voorw. d.d. 12 Januari 1656 [325])) *Geertruyt van Nes,* dochter van Mr. *Gijsbert van Nes* en *Dieuwertje Hogelant* [326]); × 2e Haarlem, 1660: *Wilhelmina Ramp,* dochter van *Andries Ramp* en *Cornelia Pauser.*

   b. *Berthout van Poelenburch,* †, *22.* begraven Groote kerk, Alkmaar, 31 Januari 1639 [327]) × 11 Augustus 1630: *Catrijn de Malapert,* dochter van *Lodewijk de Malapert,* heer van het Nedereind van Jutphaas en *Anna Vivien,* Vrouwe van Over-Jutphaas en Plettenburg [328]). Kinderloos.

   c. *Catharina van Poelenburch,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 7 Januari 1705. Kinderloos.

   d. *Maritgen van Poelenbucch* [329]).

2. *Jakob van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 157.. ., × *Geertruijt van Persijn* [330]). Hij wordt begraven Groote kerk, Alkmaar, 26 Februari 1625.

321) In het begraafboek staat vermeld: „Augustijn Florisz kint".

322) Waarschijnlijk dus in het huis van zijn in 1602 overleden zwager. Zijn zuster was n.l. gehuwd met Bartholomeus van Teijlingen (IVc i).

322a) Zie over hem: Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., deel 1, blz. 217.

323) De kinderen komen in Alkmaar slechts voor onder de naam Van Poelenburch (Poelenburch lag in de nabijheid van Alkmaar onder Heemskerk). Zoo b.v. Weezenbock Alkmaar deel VI, fol. 205 e.v. Vgl, over de geslachtsnaam: Ned. Leeuw 1931, kol. 66.

323a) '1627 werd hij beleend met Poelenburch (Ned. Leeuw, XLIX (1931), kol. 66.

324) Gemeentearchief Alkmaar, mapje Van Teijlingen bij verzameling familiepapieren; overdrachtsakte, gedeeltelijk gepubliceerd Gen. Her. Bladen, 1912. blz. 201, noot 2 en Ned. Leeuw LV (1937), kol. 217.

324a) Navorscher 1920. blz. 260.

324b) Weezenboek Alkmaar, deel IX, fol. 217, inschrijving dd. 26 Maart 1649.

325) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 160.

326) Weezenboek Alkmaar, deel IX, fol. 308.

327) Een rouwbord werd opgehangen; zie Bloys van Treslong Prins en Belonje, Gedenkwaardigheden. Noordholland, deel 1, blz. 27.

328) Zii was een zuster van de vrouw van Vb 2. Zij tertcerdc 4 April 1663 'voor "notaris A. C. Heemskerk te Alkmaar; woonde toen „in den banne en heerlicheijt van Schoorl."

329) Komt voor Weezenboek Alkmaar, deel VI, fol. 205 e.v. Op 7 Juli 1609 werden aldaar de goederen van Maritgen, Jacob en Barthout van Paelenburch op het weezenboek gebracht. Voogd was Mr. Jacob van Teijlingen, neef van de kinderen.

330) Notarieel-archief Alkmaar.

IVe.

Kinderen van Jakob van Teijlingen alias Jakob Basgen.

1. Mr. *Pieter Jacobs van Teijlingen-Bas,* geboren te Alkmaar 1563, † Alkmaar 30 Juli 1617 [331]), begraven Groote kerk, aldaar, 1 Augustus d.a.v. [332]).

   Te Alkmaar, waar hij zeepzieder was [331]), woonde hij op het luttik Oudorp N.Z. [333]). Hij is vroedschap te Alkmaar 1593, gecontinueerd 23 Februari 1610 [334]), schepen aldaar 1583, '85 [335]), '97, 99, 1600, 1606 [336]), secretaris 30 Juni-einde 1602 [337]), burgemeester 1610, '11, 13, 14 en 16 [338]), beëedigd tot kapitein der Nieuwe Doelen 22/23 April 1603.

   Hij × (huw. voorw. dd. 13 September 1586 [339]) (zij woonde in de Paternosterstraat) *Grietgen Lourisdr van Toornenburch,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 7 Juni 1601 [340]), dochter van *Louris van Toornenburch* en *Aeriaen Harmansdr* [340a]).

   Hun kinderen volgen Vc.

2. *Guert Jakobs (van Teijlingen) Bas,* geboren te Alkmaar, 1565 × (aant. Alkmaar 5 April 1592) *Gerrit Piefersz,* zoon van *Pieter Cornelisz,* seepsieder en *Fijtgen Harmensdr* [341]). Zij woonden bij hun aanteekenen beiden op het luttik Oudorp te Alkmaar. Hij † vóór 27 April 1630 [342]).

   Kinderen van hen werden begraven Groote kerk, Alkmaar, o.a. 2 October 1597 en 2 Mei 1608. Nog meer kinderen sterven eveneens jong.

IVE.

Kinderen van Dr. Adriaan van Teijlingen Franszoon.

1. *Aafje van Teijlingen,* geboren te Haarlem, leeft nog 2 Juni 1591 [343]). Zij is wellicht c.q. waarschijnlijk dezelfde als

2. *Aeltgen van Teijlingen,* geboren te Haarlem, begraven te Alkmaar 7 September 1652. Zij × *Heyndrick Duyves* [344]), zoon van *Diderik Duyvesz* [345]).

331) Blijkens zijn grafzerk; zie Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., deel 1, blz. 204.

332) Middengang 55. Zijn grafschrift: zie Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., deel I, blz. 204.

333) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 9 Februari 1606, notaris P. C. Heerencarspel, aldaar, (inv. no. 100), akte dd. 10 December 1613. Hij komt nog voor: transportakten Alkmaar dd. 27 Juli 1613, 17 Februari 1614.

334) Bruinvis, Vroedschap, blz, 10.

335) Bruinvis, Regeering, blz. 30.

336) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 9 Februari 1606.

337) Bruinvis, Regeering, blz. 35.

338) Hij komt nog voor: notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 100, akten dd. 29 Januari 1611 en 2 Maart 1611, Weezenboek Alkmaar, deel IV, fol. 142, deel V, fol. 136, 137; transportakten Alkmaar dd. 27 Juli 1613, 17 Februari 1614.

339) Voor notaris L. J. Loren te Alkmaar.

340) De grafzerk is nog aanwezig; zie noot 331.

340a) Weezenboek Alkmaar deel IV, fol. 142, insch. dd. 22 December 1585 i.v.m. weezenboek Alkmaar, deel V fol. 136 en 137, notaris C. J. Baert, Alkmaar, dd. 18 Maart 1639 en notarieel archief, inv. no. 100, akte dd. 10 Februari 1618. Zie voor haar familie ook vooral wcezenboek Alkmaar, deel IV, fol. 173, inschrijving d.d. 1 December 1586.

341) Notaris W. P. van Limmen, Alkmaar, akte d.d. 18 Augustus 1599.

342) Notaris C. J. Baert, Alkmaar, akte van dien datum.

343) Zij maakt op dien dag testament: notarieel archief Haarlem, inv. no. 9, fol. 99.

344) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 179, akte d.d. 17 Oct. 1652 i.v.m.. het medegedeelde in Bijdragen Bisdom Haarlem XLVII (1931), blz. 26 e.v.

345) Handschrift Mr. Repelaer in de verzamelingen van de Ned. Leeuw.

Kinderen:
a. *Adriaan Duyves.*
b. *Cornelis Duyves* [346]).

3. *Clara van Teijlingen,* geboren te Haarlem, ⚔ *Anthonie Piefersz* brouwer „in den Hollantsen Thuyn", te Haarlem. Hij † vóór 14 October 1638 [347]).
Zoon: *Pieter Anthoniesz,* 14 October 1638 onmondig [347]).

4. *Johan van Teijlingen,* geboren te Haarlem, geestelijke, komt 24 April 1617 voor als vicaris [348]), † te Haarlem aan de pest, begraven Groote kerk, aldaar, in de week van 4-11 October 1636 [349]).

5. *Sophia (Fyetje) van Teijlingen,* geboren te Haarlem, begraven Groote kerk, aldaar, tusschen 27 Juni *en* 4 Juli 1643.

6. *Frans van Teijlingen,* geboren te Haarlem, † jong.

7. *Anna van Teijlingen,* geboren te Haarlem, leeft nog 17 October 1652 [349a]). Ze is dan poorteresse van Haarlem en weduwe van *Jacob Jans van Houten* [350]). Kinderloos [350]).

8. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Haarlem, † jong.

9. *Frans van Teijlingen,* geboren te Haarlem, begraven Groote kerk, aldaar, tusschen 5 en 12 Januari 1630. Hij komt voor als notarisklerk te Alkmaar [351]) en was schrijver van de „Oorspronck van de ruïne ende armoede der Spaensche Nederlanden enz." [352]).

10. *Augustijn van Teijlingen,* geboren te Haarlem 13 Juli 1587, † Amsterdam, 4 Augustus 1669. begraven Oude kerk, aldaar, 6 Augustus d.a.v. [353]). Hij werd Mr. in de vrije kunsten aan de universiteit te Leuven, jezuiet 12 Maart 1606. Zoowel als katholiek priester te Amsterdam en als geschiedschrijver heeft hij grooten naam gemaakt [354]).

IVg.

Kinderen van Johan van Teijlingen Fransz.
(Jonge kinderen van hem werden #begraven in de Groote kerk te Alkmaar:
a. tusschen 25 Juni en 23 September 1583.
b. tusschen 14 September en 2 October 1588.
c. in 1592).

1. *Frans van Teijlingen,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 29 December 1606.

2. *Annetgen (Anna) van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1585 [355]), leeft 27 Januari 1631 nog [356]) [357]). Zij ⚔ *Adam Claesz Pasman* [358]) of *Parsijn* [356]), die † vóór 11 November 1628 [358]). Hij was schipper van beroep.
Dochter: *Lijntgen Pasman* (of *Parsijn).* wier goederen 11 November 1628 op het weezenboek te Alkmaar werden gebracht [358]).

3. *Willem van Teijlingen,* geboren te Alkmaar tusschen Januari en Juni 1582 [359]), begraven Groote kerk, Alkmaar, 15 Augustus 1628.
Op 10 Januari 1615 komt hij voor als poorter van Alkmaar [360]). Op 24 Juli 1620 verkoopt hij een huis aan de Houtil (W.Z.), aldaar [360a]).
Hij ⚔ (ondertr. Alkmaar 8 October) 1606 als „seylemaekersgezel aen de vischbrugge" *Geertje Piefers,* j.d. van Delft.
Zijn leven was niet vlekkeloos. Op 12 April 1620 toch passeerde voor notaris C. J. Baert te Alkmaar een akte waaruit blijkt, dat hij vaak samenwoonde met *Lijsbeth Pieters Keysers* [361]). Hij had voor haar zelfs een huis gehuurd in de Achterstraat te Alkmaar (hij woonde aan de Oudegracht). Zijn wettige vrouw, in de stellige overtuiging dat het huis voor haar bestemd is, gaat het schoonmaken, tot Lijsbeth Pieters Keysers verschijnt. De beide vrouwen vliegen elkaar na een woordenwisseling in de haren, zoodat, volgens verklaringen van de buren die ze moesten scheiden, de plukken haar in 't rond vlogen. Tenslotte trok Lijsbeth af, zeggende: „ziet ik heb gelts genoech, slaep ik altemet een nacht, twee ofte drie bij U man, dat heb ik toe"(!).
Van Willem zijn twee kinderen bekend, n.l.:
a. *Frans van Teijlingen,* ⚔ (ondertr. Alkmaar 2 April, Amsterdam 22 April) Amsterdam 2 Mei 1634, als j.m., wonende in de St. Annastraat te Alkmaar: *Jannetgen van der Smissen* of *Smitsen,* wonende op raepenburch te Amsterdam. Zij wordt, weduwe zijnde, begraven 2 Mei 1664 in de Noorderkerk te Amsterdam. Bij haar overlijden woonde zij aldaar op de Haarlemmerdijk over de Eenhoornsluis.
Kinderen:
aa. *Duijfje van Teijlingen,* gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 14 Januari 1635, ⚔ (ondertr. Amsterdam 26 September) 1666, wonende op de Haarlemmerdijk: *Reynier van der Tooren* van Rotterdam, goudsmid op de Prinsengracht, weduwnaar van *Grietie Barents.*
bb. *Willem van Teijlingen,* gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 12 Februari 1637.
cc. *Willem van Teijlingen,* gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 29 Maart 1639.
b. Anna van *Teijlingen,* geboren te Alkmaar, ⚔ (ondertr. Alkmaar 1 Juli, attestatie op Graft) 1635, wonende op de Oudegracht te Alkmaar: Mr. *Joan*

346) Zie over hem: Bijdragen Bisdom Haarlem XLVII (1931), blz. 26 e.v.
347) Notarieel archief Haarlem, inv. no. 57, fol. 122.
348) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel X (1882), blz. 9 en 11.
349) Hij bezat in deze kerk een graf, dat hij naliet aan zijn zuster Anna (notarieel archief Alkmaar ,inv. no. 179, akte d.d. 17 October 1652.
349a) Wellicht is zij de juffrouw van Teijlingen, begraven Groote kerk, Alkmaar, 26 November 1652. Voor deze „juffr." werd een bord opgehangen.
350) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 179, akte van dien datum. (haar testament). Zij teekent met, een merk.
351) Notarieel archief Alkmaar o.a. inv. no. 54 en 55, akten d.d. 12 Februari 1621, 19 Juni 1621, 7 Maart, 9 April en 27 Mei 1622.
352) Mr. J. J. van Doorninck: Vermomde en Naamlooze schrijvers. deel II, kolom 419, 420.
353) Bijdragen Bisdom Haarlem. deel XVII (1891) blz. 90.
354) Zie over hem: Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XVII (1891) blz. 90, deel XXXIII (1911), blz. 271 e.v., deel XL111 (1927), blz. 474 e.v., deel XLVII (1931). blz. 26 e.v., jaarhoekje Alberdink Thijm 1902 blz. 117 e.v., Do Katholiek. deel CXV, blz. 215 e.v. Een opsomming van zijn werken: Gen. Her. Bladen 1912, blz. 206, noot 5.
355) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 50, akte d.d. 17 Maart 1615.
356) Notaris J. C. van der Geest, Alkmaar, akte van dien datum.
357) Wellicht was zij de Anna van Teijlingrn, begraven in het gasthuis te Alkmaar, 2 Mei 1650 -(zie Gen. Her. Bladen 1912, blz. 205).
358) Weezenboek Alkmaar, deel VIII, fol. 231, inschrijving d.d. 11 November 1628.
359) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 50, akte d.d. 10 Januari 1615 en idem, inv. no 56, akte d.d. 28 Juli 1625.
360) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 50, akte van dien datum.
360a) Transportakte Alkmaar op dien datum.
361) Haar grafzerk: Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., deel 1, blz. 68.

Evertse ***de Jong,*** sinds kort schoolmeester op de benedenschool der Latijnsche school te Alkmaar [362]. Kinderen:

aa. *Willem* de ***Jong,*** gedoopt Groote kerk, Alkmaar, Augustus 1640.
bb. ***Alidt de Jong,*** gedoopt ibidem, 25 September 1641.
cc. ***Willem de Jong,*** gedoopt ibidem, 16 April 1644.
dd. *Pieter* ***de Jong,*** gedoopt ibidem, 17 October 1646.
ee. *Willem* ***de Jong,*** gedoopt ibidem, 4 Januari 1649.
ff. ***Frans de Jong,*** gedoopt ibidem, 27 Juni 1651.
gg. ***Frans de Jong,*** gedoopt ibidem, 20 October 1652.

IVh.

Kinderen van 1 Jsbrant van Teijlingen Franszoon.

1. *Albertus* ***van Teijlingen,*** gedoopt te Enkhuizen, 21 Augustus 1586; komt 8 Mei 1630 nog voor [363].
2. *Aeltgen* ***van Teijlingen,*** geboren te Hoorn, ***12*** Juni 1588 ⚔ Kampen 4 Januari 1618 (weduwe zijnde) *Balthasar Wijntgens,* geboren te Kampen 1592/'93, zoon van ***Hendrik*** *Wijntgens* en ***Barta van Reidt.*** Op Johannis 1608 werd zij lidmaat der Gereformeerde kerk. Zij worden in de Kamper recognitiën vermeld o.a. 12 Augustus 1620, 28 November 1625 en 24 November 1638 [364]. In de laatste akte wordt hij vendrich genoemd. Zij testeerde te Kampen 29 April 1622 en 22 December 1653 [365].
3. ***Gerhardt (Gerard) van Teijlingen,*** luitenant van de compagnie van den Heer ***van*** *Valkenburgh, 29* November 1630 aangesteld tot kapitein van die compagnie [366]. Hij was kapitein ter repartitie van het Noorderkwartier: als zoodanig bevindt zijn portret zich nog te Hoorn [367]. Waarschijnlijk is hij de kapitein van Teijlingen die, overleden zijnde, 21 Maart 1639 wordt vervangen door Jacob Bruijningh [368].

   Hij ⚔ 1 e Geertruidenberg, Mei 1627 (attestatie van Kampen): Juffr. ***Helena van*** *Harsolt,* van Kampen, dochter van ***Arend van Haersolte tot Langenholte*** en N. ***van Oosfendorp*** *Geertsdr.*

   Kind: *Isebrant* ***van Teijlingen,*** begraven te Sluis, 8 September 1633. ⚔ 2e Sluis, 17 Februari 1638: Juffr. ***Maria*** *d'Hertoge,* weduwe [369]. (Zij ⚔, na de dood van Gerard van Teijlingen, (ondertr. Amsterdam, 19 Augustus) 1644: ***Gosuinus Hogencamp).***
4. ***Augustinus van*** *Teijlingen,* geboren te Hoorn, 26 December 1591. Hij werd 11 Maart 1628 aangesteld tot kapitein van de compagnie van wijlen kapitein ***Both*** en werd, overleden zijnde, 23 October 1629 vervangen door ***Adriaan van der Mijle*** [370].

   Hij ⚔ N.N. De volgende kinderen leefden 22 December 1653 nog [265]:

   a. *Christina* ***van Teijlingen.***

362) 1635 komt hij voor het eerst in de thesauriersrekening van Alkmaar als zoodanig voor.
363) Register van Charters en Bescheiden.. oud archief Kampen, deel VIII, blz. 136.
364) Ziin zii later naar Brazilië vertrokken? Een Balthasar Wijntgens komt'voor "als wonende in Brazilië op 11 December 1642. (notarieel archief Noordholland, inv. no. 2104 (Hoorn)).
365) Ned. Leeuw 1915, kolom 205.
366) Resolutie Raad van State d.d. 29 November 1630.
367) Oud-Holland XXXVII (1920), blz. 143.
368) Commissieboeken,
369) Zie Algem. Ned. Fam. Blad III (1886), blz. 301.
370) Commissieboeken.

   b. ***Aeltien van Teijlingen.***
   c. Staeschien van Teijlingen.
5. ***Lucas van Teijlingen,*** kort voor of na het eindigen van het Twaalfjarig Bestand vermeld als „luitenant onder de compagnie van den Heere ***van Gellecom,*** lange jaren gedient en van jongsaf in de oorloge opgevoed" in de alphabetische naamlijst van officieren die bij een compagnie wenschten te worden geplaatst [371]. Hij † vóór 3 1 December 1625 [372].

   Hij ⚔ Anna van Potegem, † vóór 31 December 1625 [372].

   Kinderen (beide leven 22 December 1653 nog) [365]:

   a. *Josina* ***van Teijlingen.***
   b. ***Lucretia van Teijlingen.***

   Voogden over hen waren ***Hendrik toe Boecop*** en ***Helmich de*** *Wolffs* [372] [373].
6. ***Frans van Teijlingen,*** diende reeds mee in het beleg van Oostende (1601-'04) [371], 1618 komt hij voor als vendrig onder de kapitein ***van*** *Osmael* [374], kort voor of na het eindigen van het Twaalfjarig Bestand als: vendrig in de compagnie van den heer ***van Valckenburgh,*** heeft lange jaren gediend [371].

   Hij † vóór 29 October 1625 [372].

   Hij ⚔ Kampen (ondertr. Deventer, Januari 1618) *Aeltje ter* ***Borchorst,*** weduwe te Kampen, Zij ⚔ na zijn dood, vóór 27 Januari 1630: ***Lambert van Wijngaarden.***

   Op laatstgenoemden datum werd een overeenkomst gesloten over de goederen van haar vorige echtgenoot, die (voor een deel?), op bevel van schepenen en raad van Kampen dd. 29 November 1625, gerechtelijk geïnventariseerd en verzegeld, ten huize van Jhr. ***Hendrik toe Boecop*** tot nader order in gerechtelijke sequestratie werden gesteld [375].

   Hij had geen kinderen.
7. *Rijckwijn* ***van Teijlingen,*** leeft 8 ***Mei*** 1630 nog [363].
8. ***Jacob van Teijlingen,*** deze komt 22 October 1625 voor als „absent". Op dien datum vertegenwoordigen ***Albert van der (ter)*** *Hell* en *Reyner Gansneb* ***genaamd*** *Tengnagel* ***de jongere*** hem [372]. Op 27 Januari 1630 komen zij voor als administrateuren van zijn goederen [376]. Hij † vóór 22 December 1653, zeer waarschijnlijk zonder kinderen na te laten [365].

N.B.: De kinderen van IJsbrant van Teijlingen *Fransz* ***komen herhaaldelijk voor met de achternaam „Van Telingen" of zelfs „Teelinck" (zonder „van"). Het is zeer wel*** *mogelijk,* ***dat hij afstammelingen had, die één van die beide namen (evenfueel nog verbasterd tot: „Teeling") voerden).***

371) Kronyk Historisch Genootschap te Utrecht, 9e jaargang (1853), blz. 167.
372) Register van Charters en Bescheiden. .. Kampen, deel VII, blz. 491.
373) Een *Philibert de Wolffs* komt als bestevader van de kinderen voor (bron : zie noot 363).

Het kan dus zijn, dat Lucas ⚔ le N. de *Wolffs,* dr. van *Philibert de Wolffs*

Hieruit 2 kinderen.

⚔ 2e Anna *van Potegem.*

374) Trouwboek Deventer, inschrijving d.d. Januari 1618.
375) Register van Charters en Bescheiden. .. Kampen, deel VIII, blz. 129, jo deel VIII, blz. 491.
376) Register van Charters en bescheiden. .. Kampen, deel VIII, blz. 129.

IVi.

Zoon van Jan van Teijlingen Jopszoon.

Jhr. *Job van Teijlingen,* geboren te Utrecht, studeert te Leiden in de rechten 1588: 1609 wordt hij beleend te Ooltgensplaat.

Hij × (ondertr. voor schepenen 's-Gravenhage 25 Maart) 1598: *Catrijn (Stalpaart), van der Wyel (Wiele)* [377], dochter van *Niclaes (Stalpaart) van der Wyel* en *Elysabeth van der Werve* [378]. Zij woonden 1598 beide te 's-Gravenhage [379].

Kinderen:

a. Jhr. *Nicolaas van Teijlingen,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 1 Februari 1655 [380].

Hij woonde 1633/'34 te 's-Gravenhage, in de Vergulde Hoorn, waar hij zich aan een weinig eerbare schilderijenhandel schuldig maakte [381]. 13 Augustus 1640 woonde hij op het Rampenbosch buiten Alkmaar (n.l. te Bergen) [382], daarna vestigde hij zich te Alkmaar, waar hij in de Langestraat woonde [383]. In zijn huis te Alkmaar werd door de Jezuiten kerk gehouden [384].

Hij was 1648 Heemraad van de Zijpe, 1647-'54 heemraad van de Wieringerwaard [385] [386].

Hij × (huw. voorw. dd. 27 Augustus 1644 [387]) *Dieuwertje Hogelant,* weduwe van Mr. *Gijsbert van Nes Gijsbertsz* [388], dochter van *Hercules Cornelisz Hogelant* en *Geertruid Willemsdr (Ver)stuver.* Zij was lid der R.K. Statie St. Franciscus te Alkmaar [389] en werd begraven Groote kerk, aldaar, 13 Januari 1670.

Kinderen (een kind van Jhr. Nicolaas werd begraven 17 April 1655, een dochter 15 Augustus 1556, beide in de Groote kerk te Alkmaar [390]) [391]):

aa. Jhr. *Cornelis van Teijlingen,* geboren en † Alkmaar, 1645.

bb. Jvr. *Catharina van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1646.

cc. Jhr. *Job van Teijlingen,* geboren te Alkmaar 1648, † aldaar 1649.

dd. Jvr. *Elisabeth van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, 1649.

b. Jhr. *Cornelis van Teijlingen,* overleden tusschen 26 Mei 1635 [392] en 7 Juli 1639 [393].

Hij × (vóór 26 Mei 1635 [392]) *Bertha Teusz,* dochter van Mr. *Gerard Teusz, Heer van Cabau* en *Maria Jansdr. van Sonneveld, genaamd van Oudshoorn,* na het overlijden van haar broeder Vrouwe van Cabau. Zij woont 7 Juli 1639 te 's-Gravenhage [393] en × 2e (na 7 Juli 1639 [393]) Mc. *Cornelis de Nobelaer Justusz* [394].

c. Jhr. *Johan van Teijlingen,* in een akte dd. 27 December 1646 [395] eenige broeder van *Nicolaas* genoemd.

d. een *dochter,* genoemd 13 Augustus 1640 [396], die samen met haar broeders *Nicolaas* en *Johan* land te Charlois bezat [396].

(Wordt vervolgd). **ROELL KAPTEN.**

377) Wapenheraut 1908, blz. 165.
378) Wapenheraut 1903, blz. 312.
379) Zie over hem Gen. Her. Bladen 1912, blz. 187, noot, en de daar aangehaalde literatuur (betreffende vervalschingen in geslachtslijsten).
380) Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., deel I, blz. 34. Het werd begraven in het graf Noordergang 191.
381) Zie hierover: Oud-Holland XXXIV (1916), blz. 162.
382) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte van dien datum.
383) Notaris S. Siersma, Alkmaar, akte d.d. 27 September 1654.
384) Bijdragen Bisdom Haarlem XXII (1877), blz. 402.
385) Navorscher 1930, blz. 195.
386) Zie over hem nog: notarieel archief Alkmaar, inv. no. 177 (notaris S. Siersma), akte d.d. 19 Maart 1557 (hij blijkt dan voogd te zijn van Joffr *Geertruyt Hester Groen;* authorisatie van het gerecht van Amsterdam d.d. 19 November 1653), id. inv. no. 139, akte d.d. 27 December 1646 (hij had toen één kind bij *Dieuwertje Hogelant*), en een akte voor notaris Joachim Coop van Erven te 's-Gravenhage d.d. 2 Juli 1627 (waarnaar verwezen wordt in de akte. genoemd noot 383; verloren?).
387) Voor notaris H. Baert te Alkmaar.
388) Een dochter uit haar eerste huwelijk × Jacob van Poclenburel (zie IVd 1 a).
389) Bijdragen Bisdom Haarlem, deel XXII (1877), blz. 192.
390) Resp. Noordergang 191 en 190; voor de laatste werd „drie poosen geluijt".
391) Uit het feit, dat Dieuwertje Hogelant in haar testament van 25 Maart 1660, verleden voor notaris C. v. Heymenbergh te Alkmaar, allcer kinderen uit haar eerste huwelijk noemt, valt waarschijnlijk op te maken dat alle kinderen uit haar tweede huwelijk voor dien datum stierven. Zij testeert voor dezelfden notaris ook 8 Juni 1668, voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar op 3 Januari 1642, voor notaris A. C. Heemskerk, al daar, 3 December 1642 en voor notaris P. F. Ocker, aldaar, op 20 Januar 1646. Zie ook notarieel archief Alkmaar, inv. no. 144, fol. 303.

Ripperda.

De volgende gegevens kunnen dienen ter aanvulling en verbetering van de Ripperda-genealogie uitgegeven door Udo Reichsfreiherr von Ripperda (Berlijn 1934). Wanneer niet anders vermeld, zijn zij ontleend aan stukken berustende in het huisarchief van Verwolde. De rangnummers verwijzen naar de genealogie.

16. *Hilania* (dochter van Unico en Ulske Ukena) is 1481 getrouwd met *Johan van Buckhorst tot Bcxbergen,* die haar in 1540 overleefde. Zij wordt in de stukken *Hille* genoemd; ik betwijfel daarom of er een huwelijk van een zuster *Hille* (17) met een *Johan* van *Lockhorst* bestaan heeft, daar in het regest van de oorkonde te Verwolde, waavan deze veronderstelling naar ik meen uitgaat, ten onrechte Lueckhoerst i.p.v. Bueckhorst staat.

26. *Bawe* (dochter van Eggerik en eene van Godlinze), huwl. voorw. met *Luert Cater* 28 juni 1508 (huisarch. Farmsum); zijn moeder was niet *Blike to Fraam* maar een dochter van *Luert Schultinge to Bedum* (N.L. LVI, 449).

30. *Hayo* (zoon van Bolo en Hiske Canckena), huwl. voorw. met *Henrica van Hackfort tot Vorden* 23 juni 1528.

48. *Maurits* (zoon van den voorgaande), van wiens hand de volgende aanteekeningen in een leenregister van het huis Vorden:

Opten vastelawantz avent welck was zaterdach den xx^en^ Februarii anno 1563 upten rechten middach wart myn sohn Hayo geborenn. Den xii^en^ martii upte middernacht vanden avendt up den dage Gregorii anno 1564 wardt myn sohn Jurchenn geboren. Starff upten vrydach inde selve wecke darnha ande kinder pockenn.

Des vrydages post decollationis Joannis baptiste den ersten augusti anno 1565 des namiddages

392) Notaris H. J. van der Lijn, akte van dien datum.
393) Transportakte, Alkmaar, van dien datum. Volgens Hs. Schaep ia hij 1638 overleden.
394) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 272.
395) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 139.
396) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte van dien datum.

umbtrent, twe uhr besach min sohn Adolff datt licht des werrelt erst. [hij is † in april 1623, vlak voor het huwelijk van zijn broer Peter Vincent].

Opden wunsdage nha Lichtmissen ipso die Agathe den v^en^ februarii anno 1567 des voermiddages umb elff uhren wart myn huesfrou myner dochter Annen durch schickung des Almechtigen erloeset.

61. ***Judith*** (dochter van Johan en Anna von Viermünden). Haar echtgenoot *Gerlach van der Cappellen* was natuurlijk niet hoofdling te (Appinge) dam, maar eigenaar van Den Dam bij Zutphen.

71. ***Judith*** (dochter van Herman en Margaretha von Heiden). Volgens d'Ablaing van Giessenburg is zij na haar huwelijk met ***Frederik van Baer*** hertrouwd met ***Frederik van der Schuyren*** (Everhardtz. ex Frederieke van Gelre, en weduwnaar van Ermgard Quadt van Landscroon), dewelke † 6 dec. 1632, begr. te Hummelo.

77. ***Judith*** (dochter van Balthasar en Sophia Valcke), huwl. voorw. met ***Eggerich van Baer tot Brantsenburg*** 21 Oct. 1624 (d'Ablaing).

84. ***Anna Helena*** (zuster van de voorgaande) onderschrijft een minnelijke schikking met haar broer en zusters d.d. 11 dec. 1624, kan dus niet in 1605 overleden zijn.

85. ***Anna Margaretha*** (zuster van de voorgaande), huwl. voorw. met ***Joachim Droate zu hoburch*** (zoon van Ludeke en Anna Nagel) 27 juli 1633.

91. ***Peter Vincent*** (zoon van Maurits en Maria van Wylich), huwl. voorw. met ***Anna van Eerde*** 27 april 1623.

97. ***Agnes*** (zuster van den voorgaande), huwl. voorw. met *Unico* ***Ripperda 17*** sept. 1621.

100. ***Jacob,*** was niet zoon van *Jacob* en ***Margaretha van Wisch.*** Zijn huwl. voorw. met ***Anna Catharina van Munster 4*** jan. 1617 noemen hem „des woledlen und vesten Joachim Ripperda (99) herrn zu Farmsum und Dam und der woledler Ocka von Kloster ehelicher Sohne"; hij is dus identiek met ***Jacob III*** (137). Zijn beide jongoverleden kinderen heetten ***Joachim Heyrich*** en *Engele* ***Catharinn:*** hun grootouderlijke nalatenschap (Anna Catharina † 1621) keerde 1624 terug aan Vijdt Christoffel van Munster en Ludolph Coenraad van Keppel.

118. ***Joachim Heidenreich Adolph*** (zoon van Carel Victor en Petronella Elisabeth van Schade), was commandant van de vesting Bourtange. Zijn wedûwe *Odilia* ***van Loe*** procedeert in 1682 namens haar kinderen tegen Margaretha van Pallandt (tweede vrouw van zijn broer Carel Wilhelm) wegens de nalatenschap van Frederik Vincent Wilhelm Henrik (zoon uit het eerste huwelijk van Carel Wilhelm met Ida Catharina van Loe); deze kinderen *Petronella,* ***Leonora*** (gehuwd met ritmeester Coppen Jarges to Meyma) en ***- a*** (gehuwd met luitenant Daniel Cuyck van Mierop) zetten na haar dood in 1688 het proces voort en protesteeren nog in 1697 tegen de verkoop van Venhuysen (Lingen) aan den graaf van Wassenaer-Obdam.

119. *Carel Wilhelm* (broer van den voorgaande), huwl. voorw. met ***Mangaretha van Pallandt*** 20 April 1665; de acte van 2 dec. 1665 is een bevestiging door den bisschop van Munster als leenheer.

121. *Gijsbert Herman* (broer van de voorgaanden), huwl. voorw. met *Josina* ***Maria Ripperda 3*** febr. 1665 (huisarch. Farmsum).

129. ***Maurits*** *Herman* (zoon van Peter Vincent en Anna van Eerde), huwl. voorw. met ***Sophia Adriana van Renesse van Elderen*** (dochter van Willem vrijheer van Mall en Heesbeen en Margaretha van Renesse van der Aa) 19 Mei 1657; zij wordt 18 juli 1667 met de ambachtsheerlijkheid Heesbeen beleend.

130. ***Adolph Hendrik*** (broer van den voorgaande), huwl. voorw. met ***Wilhelmina van Tuyll van Serooskerken 26*** Oct. 1663 en huwl. afk, 's Hage 28 Oct. 1663; uit dit huwelijk nog een dochter ***Maria Louisa*** gedt. 's Hage 2 maart 1670.

131. ***Georg*** (broer van den voorgaande), reeds 20 Aug. 1658 waarschijnlijk bij koop met een derde deel der heerlijkheid Verwolde beleend.

169. ***Anna Maria*** (dochter van Adolph Hendrik), huwl. afk. 's Hage 7 juli 1686; haar echtgenoot ***Assuur Torck*** geb. Wageningen aug. 1656, † Arnhem 22 sept. 1698, begr. 3 oct. te Wageningen.

VAN DER BORCH VAN VERWOLDE.

Striana VIII.

Coel = Coel van Sevenbergen?

Opvallend talrijk zijn in de Nederlanden de geslachten, welke den naam ***Kool*** dan wel een variant of samenstelling daarvan dragen. Dit is niet zoo zeer een gevolg van de vele oud-vaderlandsche kooltuinen, als wel daarvan, dat de later veelal tot Claas en tegenwoordig tot Nic besnoeide voornaam Nicolaas, vroeger in de wandeling tot Cool, Colas (Klaas), Colin of Colaert werd ingekort. In den regel zal er dus geen verwantschap bestaan tusschen de verschillende geslachten Kool, Kools, enz. en hebben wij in dezen naam een patronymicum te zien. Opvallend is echter, dat de naam zoo vaak Kool luidt en niet bijv. Kools of Koolen, dat dus de patronymale uitgang, in tegenstelling met wat bij van andere voornamen afgeleide namen als Pieters, Jansen, Daniels, enz. het geval is, ontbreekt.

Indien wij hier niet met afslijten van den patronymalen uitgang te doen hebben, wijst dit verschijnsel er m.i. op, dat vele der geslachten Kool hun naam danken aan de middeleeuwsche vaste naamscombinatie Gerard Coel, waarin Coel evenmin geslachtsnaam als patronymicum, doch uitsluitend toenaam was en dus van een Gerard Coel afstammen. Ook dan nog zullen deze geslachten in den regel slechts cognatisch, d.w.z. in de vrouwelijke lijn verwant zijn, want er zijn heel wat middeleeuwsche Gerard Coel's geweest, die natuurlijk als eersten peet een zeer beroemden Gerard Coel moeten hebben gehad, evenals alle Hugo Botters terug wijzen op een zeer beroemden Hugo Botter, nl. den ridder die als sterkste en dapperste van Duitschland in de oude kronieken wordt vermeld.

De beroemde Gerard Coel is echter helaas voor ons in het duister der middeleeuwen ondergedoken.

In den regel zal men dus slechts zekere overeenkomst tusschen de verschillende wapens Kool enz. kunnen verwachten, indien de naam Kool er aanleiding toe gaf bepaalde voorwerpen in het schild te plaatsen. Indien men dus, hetzij plantaardige kolen, hetzij kolenbranderspotten in verschillende wapens Kool aantreft, behoeft zulks geenszins te verwonderen en dient men er zich voor te wachten onberaden veronderstellingen omtrent samenhang op te stellen.

Merkwaardig is echter, dat bij zoovele geslachten wier naam het woord kool bevat. St. Andrieskruizen in het wapen voorkomen. Dit kan n.f. twee oorzaken hebben, nl. of dat het

St. Andrieskruis of schuinkruis voor den middeleeuwer een beteekenis had, die wij niet meer kennen, bijv. een of ander bij het kolenbranden gebruikt voorwerp verzinnebeelde, of dat er inderdaad samenhang bestaan heèft tusschen de betrokken geslachten. Ik wil hier volstaan met er op te wijzen, dat behalve het in de vorige Striana besproken geslacht Cool, ook geslachten Collaert [1]), van Koolwijck [1]), Coelgenesse [2]), e.a. St. Andrieskruizen voerden.

Er is dus wel aanleiding aan dit verschijnsel de noodige aandacht te geven. Vandaar tot besluit van mijne artikelen Coel, onderstaande, helaas ietwat vage, maar m.i. toch onmisbare beschouwingen over het wapen en de wapenspreuk, onmisbaar, omdat er teveel merkwaardige omstandigheden te verklaren zijn, om aan toeval te kunnen gelooven. Aan de hand van het drieluik met o.m. het portret van *Gijsberfa Sandelin-Coel,* den kwartierstaat van ***Catharina van Muylwyck*** ex matre Cool in de kerk van Purmerend en het 2e en 3e kwartier van het wapen Leyscius werd reeds in mdbl. 1935, kol. 302 e.v. geconcludeerd, dat het wapen van het middeleeuwsche adellijke Zuid-Hollandsche geslacht *Coel* gelijk moet zijn geweest aan dat van een vroeger geslacht van der Wel en uit 3 (2,1) gouden St. Andrieskruizen in rood moet hebben bestaan, het Striencche wapen dus met omgekeerde kleuren [1]); indien geen streekwapen, dus een breuk, Ware dit laatste het geval, dan zou het een breuk moeten zijn van het wapen van den hoofdtak, de heeren van Strien zelf.

Nu bestond er tevens een riddermatig geslacht ***Collaert,*** waarvan mij helaas geene genealogie bekend is, dat drie (2, 1) roode St. Andrieskruizen in zilver voerde, elk beladen met een zilveren mereltje. Dit doet denken aan een breuk van het oorspronkelijke wapen van de uit Strien gesproten heeren van Sevenbergen, drie roode St. Andrieskruizen in zilver. Rietstap schrijft dan ook in zijn Uitgestorven Adel achter dit geslacht (Sevenbergen). Ondanks het achtervoegsel aert, zijn namen als Coel en Colaert volkomen gelijk. Men zou dus, indien men hier, zooals ik meen, werkelijk met Striensche breuken te doen heeft, het op het eerste gezicht minder waarschijnlijke geval onder de oogen moeten zien, dat zich zoowel uit den hoofdtak der heeren van Strien, als uit dien der heeren van Sevenbergen, een geslacht met den toenaam *Coel* afsplitste. Mogelijk ware zulks echter wel, indien twee verschillende doch verwante Gerard's Coel de stamvaders waren. Gerard Coel zou dan evenals Willem Scobland een in verschillende Striensche takken voorkomende en dus zeer oude Striensche naamscombinatie zijn.

Echter doet zich het geval voor, dat de heeren van Sevenbergen, na het uitsterven van den hoofdtak in 1293/4[4]), de kleuren van het hoofdwapen aannamen (zie de verschillende oude wapenboeken inzake den tocht naar Cuinre en omtrent het steekspel te Utrecht in 1441), hetgeen niet door alle Sevenbergen's werd nagevolgd.

Dit maakt het m.i. waar *Gerrit Coel,* een der herhaaldelijk door mij besproken middeleeuwsche vaste naamscombinaties

[1]) Zie Rietstap.

[2]) Volgens een oud, destijds op de Heraldische Tentoonstelling aanwezig wapenboek, voerde een Brabantsch geslacht Coelgenesse, behalve verschillende ietwat afwijkende varianten, 2 roode St. Andrieskruizen in zilver met een zwarten pot (een kolenbranderspot?) in den schildvoet, dus waar men het derde kruis zon verwachten.

[3]) Men weet, dat ik voor het Westen van ons land slechts in zeer beperkte mate aan streekwapens geloof, nl. wel aan streekfignren, maar niet aan het navolgen van geheele wapens door niet verwante leenmannen of anderen.

[4]) Zie mdbld. 1926, kol, 169 e.v.

vormde en de naam ***Gerir*** speciaal bij de van Sevenbergen's veel werd gebruikt, niet onwaarschijnlijk, dat zekere ***Gheryf Coel van Sevenbergen*** of vóór de aanname der kleuren van het hoofdwapen, of gesproten uit een tak, welke hier niet aan mededeed, het geslacht ***Collaert*** stichtte, terwijl een andere ***Gheryt Coel van Sevenbergen*** omstreeks 1300 na de besproken kleurverandering stamvader werd van het Zuid-Hollandsche geslacht Coel. Dit zijn de redenen, welke mij er toe brachten, ***natuurlijk veronderstellenderwijs,*** in Gheryt zesden zoon van ***Willem Hugemanssone heer van Sevenbergen,*** den eersten *Gheryt Coel* te zien (mdbld. 1935, kol. 107/).

Aldus zou het ontstaan van een adellijk geslacht *Coel* zijn verklaard. Het spreekt vanzelf, dat zoowel naar het geslacht ***van der Wel,*** als naar het geslacht ***Collaert, een*** genealogisch onderzoek dient te worden ingesteld, dat bovenstaande beschouwingen al of niet zou kunnen bevestigen.

De spreuk der Coelen.

Deze luidt „Patricia Coliorum progenies", hetgeen het beste vertaald wordt door „aanzienlijk is het geslacht (voorgeslacht) der Coelen", eene zonderlinge wapenspreuk, welke ietwat riekt naar de 15e, 16e of 17e eeuwsche Romaniseerende juristen [1]). Stellig een spreuk, welke niet op het platte land, doch in een stad is ontstaan en daar eerst ontstaan kon, toen verscheide generaties *Coel* elkaar in de regering waren opgevolgd en het behooren tot dit geslacht een eer was geworden.

Nu zien wij in de eerste helft der 16e eeuw in beide takken der familie *Coel* juristen optreden: zou nu niet een hunner, bijv. de doctus ac pius magister Adrianus Coel, die 6 Jan. 1553 in de Groote kerk te Dordrecht werd begraven, deze spreuk hebben verzonnen en misschien tevens het wapen met de kolen als sprekend embleem hebben aangenomen?

Een voorbeeld van het vervangen van een oud wapen door een sprekend, zien wij bij het Dordtsche geslacht van *Naerssen,* oorspronkelijk ***van Aerssen*** geheeten, dat in afwijking van het oude geslachtswapen drie eerste („aerste") kwartiers gezichtsmanen ging voeren. Bij de 17e eeuwsche Coolen zou dan spijt zijn opgekomen over het verloren gegane oude wapen, hetgeen tot diverse herstelpogingen leidde. Mogelijk blijft natuurlijk ook, dat de Dordtsche burgemeestersfamilie uit een geheel ander geslacht gesproten of misschien slechts in de vrouwelijke lijn uit de oude Coelen voortgekomen, tot het wapen met de schuinkruisjes overging, zonder het te voren ooit te hebben gevoerd. Zij moet dan echter behalve het wapen, ook de spreuk van het oudere geslacht Coel (= Leyssius) hebben overgenomen.

TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

KORTE MEDEDEELINGEN.

Het huwelijk 'van Cosverden-de Raet.

De twintigste eeuw moest nog beginnen, toen een ingezonden stuk in een Overijsselsch blad, door een Haagsch persorgaan overgenomen, de noodige beroering verwekte in de nog vrij beperkte genealogische wereld dier dagen.

Een heerschap uit dat gewest, gewend des winters de residentie te vereeren met een verblijf, waarbij de bloemetjes

[1]) In de 17e eeuw was men met de spreuk reeds niet meer tevreden. De bekende Aemilius Coel maakte er reeds van „Patricia et nobilis Coliorum progenies."

werden buiten gezet, had op het avondpad een variété, zooals men het toen noemde, ontdekt, waar een nikker liedjes en grimassen verkocht onder den naam van Jhr. van Coeverden. Dat kwam bij onzen provinciaal de eer te na van het oudst en meest illuster geslacht van Transisalania, hoewel reeds toen, zooals Mr. G. J. ter Kuile opmerkt, „van huis en hof verdreven en afgedaald tot den kleinen landbouwersstand". De Haagsche genealogen vroegen zich af, of men hier inderdaad te maken had met eenen „echten van Coeverden" en zochten verband met hetgeen C. J. Polvliet, later generaal der genie, reeds in 1883 op blz. 309 in de Herald. Bibl. had medegedeeld, toen hij uitvoerig de genealogie der van Coeverden's behandelde. Liever neem ik echter aan, dat wij hier te doen hebben met een soortgelijk geval, thans in de West, als waarop ik voor de Oost wees, kol. 342, jg. 1922 van dit mndbld.; m.a.w. wederrechtelijke aanmatiging door eenen Surinamer, die toevallig kennis droeg van het feit, dat er eens een van Coeverden in Suriname was geweest. Eene studie over den hem na verwanten tak op Putten, Doornspijk vestigde mijne aandacht op hetgeen alzoo ontbrak in voce den laatsten Jonker van Coeverden tot den Doorn. Nu ik de gegevens nagenoeg volledig kreeg, leek het mij wenschelijk die vast te leggen.

Christoffel Daniël van Coeverden was geboren te Coevorden, waar zijn vader toen in garnizoen lag, 16 en werd 19 Oct. 1757 gedoopt, als 3e kind en 2e zoon van Christiaan Jan Werner Jacob v. C., sinds 1 Jan. 1753 te Heemse gehuwd met Henriette Jacoba van Raesfeld, vrouwe van den Doorn' onder Zwollerkerspel en bij Hasselt, die 6 Oct. 1726 te Heemse gedoopt was. De vader had Rande aan zijnen jongsten broeder overgedaan en was sinds 1756 in de ridderschap verschreven voor het goed zijner vrouw, waar het gezin sinds 1758 woonde. Zijn iets ouder broertje was jong overleden en als eenig zoon zal de jonker wel geene andere eerzucht gekoesterd hebben, dan eenmaal op den Doorn te zetelen. Dat hij ooit een ambt bekleed heeft, vond ik niet vermeld. Van 1762 tot zijn trouwen was hij kanunnik van Oldenzaal. Waarom hij in het najaar van 1778 in Holland en wel te Noordwijk-binnen vertoefde, is niet na te gaan. In elk geval trouwde hij aldaar 20 October 1778 met Johanna Susanna de Raet, die vijf weken ouder was dan hijzelf en er eveneens woonachtig. Opvallend in de oude trouwregisters van Noordwijk is, hoezeer men er werk maakte van het vermelden van consent van ouders en voogden. Buiten de vermelding, dat de geboden ook te Zwolle gingen, hier echter geen spoor daarvan bij het huwelijk dezer nauwelijks 21-jarigen. Zij vestigden zich op Dijkenburg aan den Buurtweg, even over de grens van Noordwijk, in Noordwijkerhout gelegen. Deze hofstede behoorde tot de goederen van Leeuwenhorst en was later van 1801-1805 in handen van den beruchten politieken woelwater, Mr. Johan Valckenaer.

Reeds 12 Oct. 1780 stierf de oude heer op den Doorn en keerde de zoon naar de hoofdplaats van het Oversticht weer, waar 11 April (ged. 13) zijn zoon Christiaan Arend Warner Jacob geboren is, om binnen het jaar te Zalk (begr. Hasselt 18 Jan. 1782) te sterven. Zijne 3 zusters met hare acht riddermatige kwartieren mistrouwden kort daarna resp. met den Hasseltschen burger Harmen Rietberg, kap. Petrus Mom hoff en luit. Jan Alex Schiphorst.

Christoffel Daniël is nimmer op den Doorn opgevolgd; zijne moeder verkocht het goed 12 Sept. 1785 aan A. C. W. van Haersolte, wiens nageslacht er tot voor kort gevestigd bleef, Zij leefde nog bijna 30 jaren en stierf 20 Maart 1814 te Amersfoort. Wat er van C. D. v. C. werd, weet ik niet. Hij is van zijne vrouw gescheiden [1]) en naar de West vertrokken, doch data daarvan kan ik niet opgeven. Wel, dat zij 2 Mei 1813 in Maastricht stierf. Evenals te Noordwijk, staat zij daar als van Haarlem geboortig en 5 jaar jonger, dan zij in waarheid was. Waarom, zal aanstonds duidelijk worden.

Voor het eerst had ik nu de gelegenheid, die zich nog nimmer had voorgedaan, de uit Paramaribo destijds naar het Alg. Rijksarchief overgebrachte registers te raadplegen en daarin vond ik werkelijk als op de Savane (d.i. van de armen) van Paramaribo op 11 Sept. 1824 begraven: C. D. van Coeverden, Mr. J. van Doorninck was dus wel ingelicht geweest.

Dat zijne ouders weinig geestdriftig over dit huwelijk waren, valt te begrijpen. Reeds in Adelsboek 1922 heb ik op onopvallende wijze aangegeven, dat Arent de Raet, generatie XVI, niet wettig geboren was, ofschoon bij zijn doop geen enkel teeken van het tegendeel staat aangeteekend. Hetzelfde kan gezegd worden inzake doop zijner zuster, de latere Mevrouw van Coeverden op 7 Sept. 1757. Blijkbaar kon men zulks in Amsterdam toenmaals veilig doen, zelfs in geval van bigamie, zooals in het onderhavige. Ten behoeve zijner studies over de Geref. Kerk in Nieuw Nederland, werkte wijlen Prof. Dr. Albert Eekhof geregeld in de kerkelijke archieven van Amsterdam en ik verzocht hem in 1921 eens te willen nagaan, of de doop van Arent de Raet soms aanleiding had gegeven tot gravamina bij den kerkeraad, doch hij kon niets daarover vinden. Veel later berichtte hij mij toch eene toespeling op deze zaak te hebben aangetroffen in de briefwisseling tusschen twee Amsterdamsche predikanten, die er blijkbaar lucht van hadden gekregen, doch besloten hadden, dat het beter was „dezen gequalificeerden Heer niet te moeien". M.r. Arent de Raet, 4e baronet toch, was burgemeester van Haarlem en hoogheemraad van Rijnland. Zijne wettige ega Antoinette van Schuylenburch, wier kinderen zeer jong overleden zijn, stierf te Haarlem 29 Jan. 1761 en eerst 1 Juni 1766 huwde hij aldaar met de moeder zijner ruim 8 j. dochter en 6 jarigen zoon, Johanna Susanna Sellius, zonder dat ook hier gewag werd gemaakt van het bestaan dier kinderen. Ruim 5 j. daarna stierf de burgemeester 24 Oct. 1771, terwijl zijne vrouw hem binnen het jaar volgde, begraven Haarlem 16 Maart 1772. Tot voogden over zijne kinderen had hij gesteld de Heeren Mr. Jan Hendrik van Dam, secretaris en Mr. Remees Florisz van Sanen, burgemeester, die hij uit de Haarlemsche magistraat kende.

Leiden, BIJLEVELD.

De kinderen van Kenau Symonsdr. (Hasselaer).

In de Sententiën van het Hof van Holland No. 600 acte 186 vindt men een proces vermeld tusschen *Joost Corneliszoon van Hillegom* als getrouwd met *Griete Nannincxdochter* alsmede *oude* en *jonge Guerte Nannincxdochteren,* allen kinderen en erfgenamen van wijlen *Kenau Symonsdochter heurluyder moeder.* Zij allen wonen te Haarlem.

Het proces wordt gevoerd tegen Dirck Steffens „Soutman" mede te Haarlem en betreft in feite het al of niet behooren van een drietal akkertjes tot een woning en land in den ban van Overveen buiten Haarlem volgens koopceel van 5-8-1570 door wijlen Kenau gekocht en door de kinderen, na Kenau's dood, op 25-7-1591 verhuurd aan zekeren *Baert Claeszoon.*

Het Hof deed uitspraak op 24 November 1600.

---

1) In Mei 1788 woonde hij te Amsterdam, zij te Maastricht.

Ik wil hier tevens wijzen op het voorkomen van den naam „Baert" als voornaam (= Barent?). J. P. DE MAN.

Coolhaas.

Ons medelid, Mr. J. C. Maris, was zoo vriendelijk er mijn aandacht op te vestigen, dat de in kolom 182 van dezen jaargang genoemde *Cornelis Coolhaas Jansz.* gehuwd met *Geertruyd Bell* onmogelijk de vader kan geweest zijn van den daar mede genoemden Dirk. Uit een ter beschikking van Mr. Maris staand testament van *Cornelis C.* dd. 21 Aug. 1682 blijkt nl. dat deze dezelfde is als *Cornelis C.*, die dan al hertrouwd is met *Maria Verkooy*, welke *Cornelis* 27 Juli 1710 te Opandel sterft. *Dirk C.* was volgens de Haagsche begrafenisregisters bij zijn overlijden in Oct. 1785 71 jaar oud en was dus geboren op een tijdstip, waarop zijn veronderstelde moeder reeds meer dan dertig, zijn veronderstelde vader reeds ongeveer twee jaar dood waren. Uit de niet overduidelijke aanteekeningen Bell had ik opgemaakt, dat *Dirk C.*, die daar in de buurt van *Cornelis* C. en *Johan C.* genoemd wordt, een zoon van den eersten en een broer van den tweeden was. Deze *Johan C.*, vóór 8 Juni 1704 hoogheemraad van het land van Altena, 22 Sept. 1711 kogman te Waalwijk, 30 Maart 1728 schepen en oud-burgemeester ald., die te Andel 19 Juni 1709 ondertrouwde met *Cornelia (van) Nederveen*, j.d. van Uitwijk, begr. te Waalwijk 22 Juni 1770 als weduwe, was zeker een zoon van *Corneiis C.*, van wien hij blijkens een te Waalwijk opgemaakte volmacht een leengoed onder Giessen erfde, en van *Geertruyd Bell*, daar hij in een testament (Andel 8 Juni 1704) als zijn halfbroeder en -zuster noemt de beide kinderen uit het tweede huwelijk van zijn vader met *Maria Veckooy*, nl. *Jakobus C.*, overl. Andel 8 Dec. 1706 en *Catharina C.*, die aldaar 8 Juli 1711 ondertr. met *Dirk Bell* (st. ald. 18 Febr. 1726). Deze *Cafharina C.* noemde in haar testament van 30 Maart 1728 haar (half)broer *Johan C.* en stierf te Andel 12 Nov. 1754, als moeder o.a. van *Maria Anna Bell*, geb. Andel 27 Jan. 1714, gest. Werkendam 3 Juli 1797, vrouw van *Petrus Pols*, koster en schoolmeester te Heukelum en Werkendam. Als zoodanig komt zij in den kwartierstaat van den heer Maris voor.

Ik meen thans te mogen aannemen, dat *Dirk C.* de zoon was van *Johan C.* en *Cornelia van Nederveen.* Zekerheid daaromtrent bestaat niet, doordat de doopregisters van Waalwijk voor dezen tijd ontbreken. Er vóór pleit le, dat *Dirk* in 1713 of 1714 is geboren, dus eenige jaren na het huwelijk zijner veronderstelde ouders, 2e dat hij bij zijn huwelijk te 's-Gravenhage genoemd wordt jonge man van Waalwijk, 3e dat hij zijn zoon *Johan* noemt en zijn tweede dochter (ged. den Haag Kloosterkerk 27 Nov. 1750, ald. begraven 21 Aug. 1756) *Cornelia, 4e* dat bij den doop van den zoon (19 Nov. 1747) als getuigen — door anderen gerepresenteerd, dus niet in den Haag wonend — optreden *Johan C.* en *Cornèlia van Nederveen*, 5e dat bij den doop van *Cornelia C.* op gelijksoortige wijze gerepresenteerd, getuige zijn *Cornelis C.* en *Geertruy C.* Deze laatste houd ik voor een broer en een zuster van *Dirk C.*, daar ze de voornamen der grootouders *Cornelis* C. en *Geertruyd Bell* dragen. Zeker is in elk geval dat een *Geertruyd C.* 27 Oct. 1776 te Waalwijk wordt begraven. DR. W. PH. COOLHAAS.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Clou, du. Wie kan mij helpen aan gegevens omtrent een geslacht *du Clou* of *de Kloe*, waartoe behoorde Hardenberg *du Clou*, geb. ..... tangenomen als lidmaat der Geref. Kerk te Andel (N.-Br.) 8 Juli 1738, getr. met *Jenneke Hoeks, die* 18 Sept. 1735 te Andel kwam met attestatie van Poederoijen? Waar het huwelijk heeft plaats gehad, is niet bekend. — Dr. D. KCJIJPER, Harderwijk.

Eck, van. Kan een onzer leden ons inlichten, welk wapen Dr. *Cornelis Fransen* wan *Eck*, hoogleeraar aan de Illustre School te Deventer, overl. 11-3-1830, heeft gevoerd> — INLICHTINGENDIENST.

Feddes, Laseur, Noordendorp. wie kan mij helpen aan gegevens omtrent de geslachten Feddes. *Laseur* en *Noordendorp?* — Jhr. Ir. C. VAN HOLTHE, Buurmalsen.

Haes, de. Is er een zegel bekend van *Corstiaen Corneliszoon* de *Hase (de Haese, de Haze, de Haes enz.)*, schepen van Eindhoven in de jaren 1573-1575? — Mr. E. C. M. PRINS, 's-Gravenhage.

Hirschig. Is iemand een wapen *Hirschig* bekend? Volgens een lakafdruk zou dit zijn: in blauw een burcht, beladen met een schildje, waarin een lierenkop (wolf?) met hals, en vergezeld rechts en links van een kleine ster? — Ir. E. F. Baron VAN HAERSOLTE, Amersfoort.

De Kemp. (LIX, **457).** Naar aanleiding van de vraag in het Maandblad van November 1941 betreffende het geslacht „de Kemp" meen ik goed te doen hieronder een afschrift te geven van een 18e eeuws handschrift, dat ik aantrof in de papieren van de familie Munnincks van Cleeff. De juistheid van het daarin vermelde heb ik niet kunnen nagaan.

1. Martinus de Kemp, tr. circa 1300 Maria van Ochten, waaruit:
   1. Elisabeth de Kemp, woonde 1350 te Gorinchem op'den Zuiderhoek van de Burgstraat.
   2. Barthout, volgt 11.
   3. Wolther de Kemp.

II. Barthout de Kemp, vlucht 1362 uit Gelderland, omdat hij was geweest van de partij van Hertog Reynoud, die door zijn broeder Eduard verjaagd werd, tr. Johanna van Rijn.

LII. Egbert de Kemp, tr. Elisabeth van Heesbeen, waaruit:
   1. *Jan*, volgt IV.
   2. Ouland de Kemp, leefde te Schoonhoven.
   3. Walther de Kemp, sneuvelde tegen „Mohamet" 1456.
   4. Tijs de Kemp, *wiens* dochter gehuwd met Sander Jansz., over1 1513.
   5. Eva de Kemp, overl. Gorcum.

IV. Jan de Kemp, Schepen te Gorinchem (1479) overl. 1480, tr. Wilhelmina van Schoonhoven, overl. 1501, waaruit:
   1. Engelbrecht, volgt V.
   2. Cornelis de Kemp, ongehuwd en krankzinnig gestorven.
   3. Aagie de Kemp, tr. Jan Adriaanse Spijkers.
   4. Marijke de Kemp, tr. Harmen van Muijlwijk, Schepen te Gorinchem 1497, '99 en 1503.
   5. Janneke de Kemp, tr. Claes van Vorenbroek Jansz. te Schoonhoven.

V. Engbert de Kemp, tr. Heijlken, of Heijlwich Vos, overl. 19 October 1521, oudste dochter van Aart Evertsz. Vos. Kinderen:
   1. Jutgen Vos Engberts de Kempdr., overl. 1538, tr. Laurens Hendriksz. Ramaker.
   2. Aart de Kemp, volgt VI.

VI. Aart de Kemp, tr. Eelken Vos, overl. 25 Mei 1556, oud 73 jaar, hadden tesamen een lakenhandel te Gorinchem. Kinderen:
   1. Judith de Kemp, geb. 27 December 1519, overl. 29 Oct. 1599, tr. 9 Dec. 1541 Willem van de Weteringh Petersz. Schepen (1549, '50, '59, '62, '68, '71, '73, '75, '78, '80 en 82). Burgemeester (1576; '77 en '83), overl. 14 Maart 1591.
   2. Marijke de Kemp, geb. 2 Febr. 1521, overl. 13 Aug. 1557, tr. Adriaen van de Haya Jansz.
   3. Jan de Kemp, geb. 23 Juli 1522, overl. 20 Maart 1602, tr. 16 Aug. 1570 Marijke van Oudewater, geb. Utrecht 7 Febr. 1542. overl. 24 Juni 1596 (zonder kinderen).
   4. Engbert de Kemp,geb. 18 Sept. 1524, overl. 21 Oct. 1583, tr. le Agnes Kuysten Jansdr. van 's-Hertogenbosch, 2e Elisabeth de Bruyn (geen kinderen).
   5. Jacob de Kemp, geb. 26 Mei 1526, overl. 31 Aug. 1526.
   6. Jacob, volgt VIIA.
   7. Heijlke de Kemp, geb. 10 Mei 1529, overl. 25 Januari 1554, tr. Adriaan van der Veen Hendriks.
   8. Laurens, volgt VIIB.
   9. Aart, volgt VIIC.

VIIA. Jacob de Kemp, geb. 27 Juli 1527, tr. 10 April 1554 Eelken Adriaens van der Eyck, overl. 13 Sept. 1601. Kinderen: 1 Aert, 2 Adriaen, 3 Mayke, 4 Adriaantje, 5 Iko, 6 Beliken, 7 Adriaantje, 8 Myke, 9 Niesje, 10 Aantie.

VIIB. Laurens de Kemp, geb. 16 Mei 1531, over1 17 Aug. 1625, tr. 18 Mei 1561 Peterke Willems van de Weteringh, overl. 17 Aug. 1625

Kinderen: 1 Heijlke, 2 **Maijke,** 3 Belijke, 4 Marijke, 5 Cornelis, 6 Aart, 7 Jacob, 8 **Lijske,** 9 Cornelis.

VIIC. Aart de Kemp, geb. 19 Aug. 1533, overl. 24 Nov. 1602, tr. Gretie Jans Rouseliusdr. van Dorth.

Kinderen: 1 Eelke, 2 **Luijtke,** 3 Anneke, 4 dart, 5 Jan Rouselius.

Mr. J. J. C. R. VAN DER BILT, Amsterdam.

Kleinputte, van, Steendijk. Zijn iemand de wapens van de geslachten van *Kleinputte* (18e eeuw op Zuid-Beveland) en *Steendijk* (Tholen) bekend? — L. A. KAKEBEEKE, Overveen.

Langeveld, van. Wie kan iets mededeelen omtrent het voorkomen van het wapen *van Langeveld,* dat als volgt te beschrijven is: een met zeven vogels zonder pooten (4, 3) beladen breede purperen dwarsbalk op een van zwart en zilver doorsneden veld, vergezeld boven van drie lelies, naast elkaar, beneden van een hond op lagen grond. —

C. H. J. VAN LANGEVELD. Haarlem.

Lint, de. (LV, 445449, LVI, 45, 425-426). Ondertr. Amsterdam 15 April 1707 ***David de*** Lint, van Rotterdam, hoedeschoemaker, oud 40 jaren, in de Negelantierstraet, ouders doot, geass. met ***Jan Bastiaanse,*** ende *Lijsbert Gijsbers* ***van den Ouden rogge,*** van Amsterdam, oud 33 jaren, in de Madelievestraet, geass. met haer moeder *Josijntje* ***Evers.*** Gehuwd Amsterdam (N.K.) 1 Mei 1707. — W. A. VAN RIJN, Rotterdam.

Van **Millegen.** (Mdbl. XXVII, 29). *Christiaan van Millegen,* wonend te Spankeren: † kort voor 11 Juni 1721, liet na ***Egberd*** *Christiaans van Milliegen,* die volgt en *Jantjen Christiaens van Millegen,* j.d. v. Spankeren, ondertr. Spankeren 12 Mei, huwl. 11 Juni 1721 *Willem* ***Jansen,*** wedr. van *Derksken Willems. Egberd* voornd.. diaken te Spankeren, geërfd gerichtsman van Veluwezoom, ondertr. Spankeren 25 Mei 1721 als j. m. v. Spankeren Hendrynu *Swarthoff,* j. d. v. Brummen; cop. 22 Juni te Brummen. Uit dit huwl. *Christina,* ged. Spankeren 20 Jan. 1722, *Jantjen,* ged. ald. 21 Jan. 1725, *Helmich,* ***ged.*** ald. 28 Oct. 1726 en *Willem,* ged. ald. 26 Nov. 1730. Vermoedelijk is de gezochte *Hendrika van Millegen,* die 1 Mei 1763 te Kampen als j.d. van Spankeren huwde, een kleindochter van ***Egberd*** *v. M.,* daar ik behalve diens kinderen ter plaatse geen v. Millegen's aantrof.

Ook te Rhede en te Velp kwam een geslacht van Millegen voor, waarvan de naam afwisselde met ***Jansen*** en Jansen ***van*** *Wigmont.* Tezijnertijd zou ik hiervan een genealogie kunnen geven.

Th. v. R. L. Voorburg.

Out(s)hoorn, van. Wie kan mij inlichten omtrent de afstammelingen van Cornelis *van Out(s)hoorn,* Opperhoofd van Deeima, getr met *Suzanna Muller.* die in 1708 revatrieerde en zich te Utrecht vestigde? Zijn kinderen waren'1 Cornelis *Willem,* 2 *Nicolaas,* die 29 Sept. 1739 tr. met ***Wilhel***mina Lans of Lons. en 3 Maria. die 25 Juli 1711 te Houten tr. met Mr. *Hieronymus Slicher,* Hadden de beide evengenoemde zoons kinderen en met wie was *Cornelis Willem* getrouwd? — A. N. M. SPAARGAREN, Ede.

Quartero. Wie kan mij mededeelingen doen omtrent de herkomst van het geslacht *Quartero,* waartoe behoorde ***Elisabeth*** *Quartero,* getr. met ***Petrus*** *Marinus van Meeteren* ***Brouwer,*** die te Soerabaia werd geboren 1 Jan. 1827% Wie zijn de ouders, grootouders enz. van ***Elisabeth*** *Quartero?* — A. N. M. SPAARGAREN, Ede.

Riemer, de. Is het iemand bekend of er een afbeelding bestaat van Mr. ***Jacob de*** *Riemer,* geb. Noordwijk 4 Sopt. 1676, advocaat voor het Hof van Holland, geschiedschrijver, overl. 's-Gravenhage 1 Mei 1762. Zoo ja, in wiens bezit bevindt zich deze afbeelding? Het Gemeente-archief te 's-Gravenhage bezit er geene. — E. J. MAC GILLAVRY, 's-Gravenhage.

Spijker-Tiggelhof. (LX, 38). ***Gerrit*** *Tigchelhoff* huwde 4 Dec. 1729 te Hellendoorn als wedr. van ***Aaltje Wychers*** met Grietje ***Ekkenhorst,*** wede. van *Wycher* ***Lamberts,*** op attestatie van Ommen en Hardenberg. Volgens de uroclamatiën te Hardenberg: (13 Nor. 1729) is de bruidegom afkomstig uit Lcmele en de bruid uit het carspel Emmelenkamp (= Emblicheim, graafschap Bentheim). Blijkbaar kwam zij uit Laer (Bentheim) want op 6 Juli 1730 wordt Greete *Tymens* ***Eikenhorst*** „aan de Lemeler molen" iidmaat te Hellendoorn met attestatie uit het Laar. Uit genoemd huwelijk werd 23 Febr. 1731 te Hellendoorn een dochter *Aaltjen* gedoopt, die 27 Maart 1750 belijdenis aldaar doet en huwde met ***Herm. Spijker.*** Zijn doop komt te Hellendoorn niet voor. — Mr. A. HAGA, Zwolle.

Weddelink-ten Cate. (LX, 120). ***Johanna*** *Adolphina* ***Weddelink,*** ged. Enschede 2 Augustus 1767, ondertr. Ootmarsum 6 Novemb. 1791 (getr. Enschede 2 Dec. 1791) Mr. ***Bernardus*** *Cramer,* ged. Ootmarsum 20 April 1755 (n i et 23 Juli 1758, toen zijn broeder ***Willem*** werd gedoopt) z. v. Willem Cramer en *Mechteld Staverman* die 29 Sept. 1743 aldaar ondertrouwen, Mr. *Bernardus Cramer* en zijn vrouw wonen 1828 nog in Ootmarsum, toen een hunner kinderen aldaar huwde, doch zij zijn aldaar vóór 1843 niet overleden.

Albertus Weddelink werd 1753 te Groningen als student ingeschreven als afkomstig uit Neede en was volgens zijn overlijdensakte zoon van ***Herman*** *Weddelink* en ***Anna*** *Kuipers.* — Mr. A. HAGA, Zwolle.

Onbekend wapen. Het door het geslacht *du Boeuff* gevoerde wapen is: gevierendeeld: I. drie lelies /van ***Sonneveldt)***; II drie aanziende ossenkoppen *(du* ***Boeuff);*** III. drie gaande honden. (brakken?); IV. drie jachthoorns ***(van Heurn).*** Gevraagd: door welke familie werd (wordt) het wapen met de drie honden (**brakken?**) in het 3e kwartier gevoerd? — H. L. DU BOEUFF, Maasland.

Onbekend **wapen.** Gevraagd wordt door welk geslacht werd gevoerd het wapen: in ..... drie bloemen of bladeren van ..... welke de vorm hebben van waterbladeren. Dit wapen komt voor als het vrouwelijke wapen van een alliantiewapen, waarvan de mannelijke helft het wapen van ***Diest*** is. — A. Baron CALKOEN, 's-Gravenhage.

Onbekend wapen. Is een onzer leden bekend door welk geslacht werd gevoerd : in groen drie verhoogde **roode** harten naast elkaar, vergezeld beneden van een staand zilveren schaap9 Onder het wapen staan de letters H. V. H. — Dr. A. B. VAN DEINSE, Rottrdam.

Onbekende wapens. De fraaie portretten van een echtpaar, gedateerd 1615 en geschilderd op de manier van van Mierevelt, vertoonen de volgende wapens: A. het portret van den man: in zilver een blauwe of zwarte dwarsbalk; B. het portret van de vrouw het alliantiewapen: a. in zilver een blauwe of zwarte dwarsbalk (wapen van den man), b. gevierendeeld: I. en IV. in zilver twee golvende zwarte dwarsbalken; 11. en 111. ***in*** rood twee schuingekruiste zilveren zwaarden met gouden gevest (wapen van de vrouw). Gevraagd: wie zijn de geschilderde personen'8 — A. C. Baron VAN HEERDT, 's-Gravenhage.

Onbekend wapen. Op Duivenvoorde hangt een portret, voorstellende een oude dame en gedateerd 1625, aetatis 93, waarop het volgende wapen voorkomt: gedeeld: A. in rood twee **gouden** palen en een gouden schildhoofd beladen met twee zilveren **rozen,** de een naast de ander; B. in zwart een zilveren leeuw. Wie kan dit zijn? —

W. -4. A. J. Baron SCHIMMELPENNINCK VAN DER OYE, Voorschoten.

Onbekende wapens. Door welke **geslachten** werden de volgende wapens gevoerd: A. doorsneden: I. in zilver **eenige** huizen of een groot huis of een gebouw van natuurlijke kleur. rustende op de snijdingslijn; II. in rood twee zwarte raderen naast elkaar. B. in groen twee visschen (baarzen, brasems?), de een boven den ander. Helmteeken: de viseh van het schild tusschen een groenzilveren vlucht. —

H. F. HEERKENS THIJSSEN, Bloemendaal.

„Wapens gevraagd". (LX, 199). ***Judith*** *Elisabeth Loogen, 1728-1768,* woonachtig te Utrecht.

Ofschoon geen rechtstreeks antwoord op de vraag, kan het volgende ons geacht medelid wellicht op den weg helpen.

Is deze J. E. Looge(n) misschien de zuster van ***Anna*** *Lucia* ***Looge,*** ged, Amersfoort 18 Juli 1724, die 27 Mei 1748 te Utrecht huwt met Ds. C. P. Pronkert (zie Wapenh. 1917 blz, 524), van N. Looge, gehuwd met Jan van Veere(n), heer van Bunschoten en van den „Kapitein" Looge (beide laatsten volgens eene **h.s,** genealogie „Van Schaak"), alle drie kinderen uit het tweede huwelijk van den Amersfootschen raad (1708 v.), schepen (1712 v.) en burgemeester (1722 v.) Dirk Looge met Maria Catharina Neander, die in eersten echt getrouwd was met eene Van Beeftingh (zie N.L, 1926 kol. 67-69), en wiens wapen ongetwijfeld bekend of te Amersfoort te vinden is.

In bevestigend geval zou ev. aanvulling van bovenstaande gegevens door steller dezes zeer worden op prijs gesteld. —

D. A. WITTOP KONING. Amsterdam.

Uit inmiddels van Jhr. F. G. L. C. van Kretschmar ingekomen meer uitvoerige gegevens blijkt, dat Judith Elisabeth Loogen dezelfde was als bovengenoemde N. Looge. Zij was eerst geh. met Mr. ***Jacob*** Cramer van Veeren, Heer, schout en secretaris van Bunschoten en inderdaad een dochter van den Amersfoortschen burgemr. Dirk Loogen en van Maria Catharina Neander.

Wijlen, de heer van Beurden beschreef het Amersfoortsche schepenzegel van Dirk Loogen als: van azuur met elkander op een derde kruisende, opgerichte degens, lemmet ***zilver,*** gevest goud. Th. v. R. L.

INHOUD VAN DIT NUMMEK.

Bestuursberichten. — Mr. A. Haga, De herkomst van de eerste generaties van het geslacht van Winter. — H. Mijnssen, Bijdragen tot eene genealogie van het geslacht de Quay. — Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, Van den Abeele, Opbouw en afbrokkeling van een rentmeestersfortuin (slot). — Roel Kaptein, Het geslacht van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (Vervolg). — Mr. W. H. E. baron van der Borch van Verwolde, Ripperda. — Striana VIII, Coel = Coel van Sevenbergen?. — Korte mededeelingen. — Vragen en Antwoorden.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD VAN HET

Nederlandsch Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde.

Dit maandblad verschijnt ingevolge den papiernood voorloopig zesmaal 's-jaars en wordt aan alle leden van het genootschap toegezonden. Bijdragen en correspondentie bestemd voor het Maandblad niet te richten tot den wd. hoofdredacteur, doch tot DR. MR. J. C. MARIS VAN SANDELINGENAMBACHT, *Nassau Odijck*-straat 65, *'s-Gravenhage*, als redactie-secretaris.

Correspondentie bestemd voor het Bestuur te richten tot den secretaris H. J. A. VAN SON, *Rouwstraat 4, 's-Gravenhage.*
Alle overige correspondentie, niet bestemd voor Bestuur of Redactie, te richten aan het *Bureau van het Genootschap, Bleyenburg* 5, *'s-Gravenhage.*

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der onderteekende stukken.

N°. 11/12. LXe. Jaargang. December 1942.

BESTUURSBERICHTEN.

Het Bestuur bericht met leedwezen het overlijden van de Heeren Dr. J. J. A. Wijs en C. A. ter Cock, resp. gewoon lid van het Genootschap sedert 1925 en 1941, alsmede van den Heer G. W. E. de Quay, gewoon lid sedert 1915, wiens genealogischen arbeid thans door Mej. H. Mijnssen in dit blad wordt gepubliceerd.

Tot lid van het Genootschap zijn benoemd:

MR. J. H. ALEVA, Valeriusstraat 51, Amsterdam-Z.
L. Q. BAKKER, van Imhoffstraat 17, 's-Gravenhage.
D. L. G. BOISSEVAIN, Roemer Visscherstraat 33, Amsterdam-W.
N. F. CAMBIER VAN NOOTEN, Konijnenwal 25, Tiel.
DR. J. N. VAN DEN ENDE, Middelharnis.
I. J. HAM, Schermlaan 25, Rotterdam.
MR. PH. A. M. HILLEN, Arnhemschestraatweg 19, Velp (Gld.).
IR. J. KNOL, huize. Het Zuiderkruis, Zeist.
J. W. G. VAN LANSRERGE, Witsenburgschelaan 12, Nijmegen.
W. J. H. MULIER, Hotel de Kap, Warnsveld.
MR. J. H. NIEUWENHUYS, Stooplaan 30, Dordrecht.
JHR. J. P. SIX, Keizersgracht 770, Amsterdam-C.
H. G. VAN SLOOTEN, Pelikaanstraat 29, Leeuwarden.
TH. WALTER, Milletstraat 26/HI, Amsterdam-Z.

Adreswijzigingen van leden van het Genootschap.

H. A. BICKER CAARTEN, Botanicuslaan 51, Haren (bij Groningen).
J. F. A. BOER, villa „Ben Trovato", Giethoorn-Noorel.
J. A. COLDEWEY, Brink 62, Deventer.
C. M. G. P. COUVÉE, Hotel Buitenzorg, Amsterdamscheweg 5, Ede (Gld.).
G. J. W. PUTMAN CRAMER, huize „de Heest", Lochem.
IR. C. M. R. DAVIDSON, Nieuwe Uitleg 2, 's-Gravenhage.
A. E. THIERRY DE BYE DOLLEMAN, van Edenstraat 14, Haarlem.
H. DONKERSLOOT, Stationsweg 18, Culemborg.
MR. F. Baron VAN DER FELTZ, N.Z. Voorburgwal 234-240, Amsterdam-C.
A. F. FOLKERSMA, Driewegenweg 21 A, Putten (Gld.).
MR. F. A. FOLKERSMA, huize „Boschbes", Driewegenweg 25, Putten (Gld.).
G. H. J. GIJSBERTI HODENPIJL, Pastorie Ned. Herv. Gem., Hengelo (Geld.).
E. J. KOPPESCHAAR, Oude Postweg 41, Austerlitz, bij Zeist.
J. J. VAN HELSDINGEN, huize „Klaswyck", Utrechtscheweg 291, Amersfoort (halte Lichtenberg).
C. A. HUYGEN, Bemelerweg 28a, Heer (L.).
J. D. JORDAAN, Parnassusweg 26, Amsterdam-Z.
G. C. E. KÖFFLER, van Alkemadelaan 316, den Haag.
P. REENALDA, Cambuursterpad 1, Leeuwarden.
J. G. VAN KUYK, Tichelwerklaan 6, Hengelo (0.).
MR. E. J. MAC GILLAVRY, Statensingel 156c, Rotterdam.
JHR. G. A. VAN NISPEN, Utrechtschestraat 19, Arnhem.
JHR. H. VAN DE POLL, Frans Halslaan 10, Naarden.
C. J. DE LUSSANET DE LA SABLONIÈRE, Anton Mauvelaan 2, Blaricum.
MR. W. C. HASSOLDT, Nicolaas Witsenkade 22, Amsterdam-C.
JHR. MR. J. F. TH. VAN VALKENBURG, Stadionkade 41, Amsterdam.
JHR. DR. H. J. L. TH. VAN RHEINECK LEYSSIUS, Westeinde 134, Voorburg.
Generalmajor H. BESCH, Kommandant des Truppenübungsplatzes Galizien, Zolkiew (Distrikt Galizien). Generalgouvernement).

De maandelijksche bijeenkomsten zullen in den vervolge uitsluitend plaats hebben op den eersten Zaterdag van elken maand, te 2½ uur nam. in Café-Restaurant den Hout.

De bijeenkomsten van de Groep Gelderland zullen voortaan te 3 uur nam. beginnen.

Het Bestuur heeft Dr. Mr. J. C. Maris van Sandelingenambacht bereid gevonden den wn. hoofdredacteur bij te staan als redacteur en redactiesecretaris.

Dank zij de welwillende medewerking van den Algemeen Rijksarchivaris heeft het Bestuur ter berging van familiearchieven en handschriften tijdelijk de beschikking gekregen over eenige plaatsruimte in het Dépôt van het Algemeen Rijksarchief. Voor inlichtingen wende men zich tot den secretaris van het Genootschap.

Mr. A. P. van Schilfgaarde is afgetreden als lid van de Redactie-commissie

Het Bestuur heeft besloten voortaan jonge lieden van af het 15e jaar in de gelegenheid te stellen tot het Genootschap toe te treden als *junior-lid* tegen een contributie van ƒ 6.— per jaar. Zij kunnen later tot gewoon lid worden benoemd na volbracht eindexamen H.B.S., gymnasium of andere instelling ter beoordeeling door het Bestuur, dan wel na het bereiken van den leeftijd van 20. jaar.

Feithfonds-Boekenfonds.

Nadat in 1924 ons toenmalig bestuurslid Jhr. Mr. W. G. Feith op nog jeugdigen leeftijd overleed en ons Genootschap in hem zijn hoogst bekwamen bibliothecaris verloor, heeft het Genootschap zijn nagedachtenis willen eeren door het stichten van een fonds, dat naar hem genoemd, zou dienen voor de aanschaffing van boekwerken, die voor de bibliotheek van belang waren te achten, doch waarvoor uit de gewone middelen geen gelden beschikbaar waren.

Aanvankelijk hebben vele leden dit Feithfonds met groote en kleine bijdragen gesteund waardoor uitbreiding der bibliotheek met belangrijke werken mogelijk is geweest. Langzamerhand is dit fonds echter in vergetelheid geraakt en het zijn nog slechts enkele oude getrouwe leden, die hun jaarlijksche hijdrage blijven sturen. Intusschen is onze bibliotheek wel gegroeid, maar niet in verhouding tot het vele dat op ons gebied is uitgekomen, zoodat er legio uitgaven zijn die bij gebrek aan middelen in onze boekerij ontbreken.

Het Bestuur wil daarom het Feithfonds nieuw leven inblazen en verzoekt den leden bij het voldoen van hun contributie (op postrekening No. 20910 van den penningmeester van het Genootschap) ***een vrijwillige extra bijdrage*** te zenden voor dit belangrijke wetenschappelijke doel. Ook kleine bijdragen zijn welkom.

Bijdrage tot eene genealogie van het geslacht de Quay.

(Vervolg van **LX,** 215)

GENEALOGIE.

Uit de inleiding is gebleken, dat de vader van ***Matfheeus de Quay,*** geb. ±1540-'50, nog niet gevonden is, daarom vangt deze genealogie met laatstgenoemde aan. Omdat bij het huwelijk van *Mattheus de Quaey* met ***Mariken van Hensberch*** [Utrecht, 29-10-1601] niet vermeld is, of hij jonge man of weduwnaar was, tasten wij hier in het onzekere, of deze identiek was met ***Matfheeus de Quaey I,*** of dat hij wellicht diens zoon was; beide is mogelijk.

Voorloopig wordt hij met een vraagteeken geplaatst onder IIA, bij de kinderen van ***Matfheeus de Quaey I.***

1. ***Matfheeus de Quaey,*** geb. ±1540-'50, schepen van Ravenstein 1609 en 1611 (of was zijn zoon het? Zie bij IIA), overleden tusschen 17 Nov. 1606 en 24-1-1615. De naam zijner vrouw is niet bekend.

Kinderen (volgorde onbekend):

? 1. *Mattheus* ***de Quaey,*** volgt IIA.
2. Loef ***de Quaey,*** volgt IIB.
3. *Metgen* ***de Quay,*** gest. tusschen Juli 1616 en 31-V-1617, huwt (Herv.) te Grave, (ald. ondertr. 24-1-), 18-3-1615 ***Jan Hanrickssen (Henricx) Rees (Reus),*** genoemd ***Verwaeyen*** [37]),,van Grave", die aldaar (Herv.) hertrouwt 31-5-1617 met *Elsken Lenarts,* wed. van ***Henrick Bowman,*** beiden burgers van Grave.

A.

?II. *Mattheus* ***de Quaey,*** schepen van Ravenstein, 1609 en 1611, (of was zijn vader het? Zie bij 1), bezat een huis te Ravenstein, dat op 23 Febr. 1627 verkocht werd [38]) door ***Luiff die Quay,*** als gevolmachtigde van ***Derich*** en *Jann de Quay, Claas Ardts* en *Isabell de Quay,* echtelieden, en van ***Jan Segerman,*** pred. te Westbroek (Utr.), voogd van de twee nog onmondige kinderen van ***Matthias de Quay,*** n.l. ***Catharina*** en ***Sara die Quay,*** vermogens een procuratie voor schout, burgemeesteren en schepenen te Utrecht, van 7 Feb. 1627. Helaas is deze akte te Utrecht niet te vinden.

Mattheus ***de Quaey,*** overleden voor 1-11-1625 [39]), huwt te Utrecht (Herv.) 29-10-1601 ***Mariken Jans,*** overl. voor 1-11-1625 [40]), dochter van ***Johan van Hensberch*** en van ***Heyltgen Dircx Verwey*** [41]).

Uit dit huwelijk:

1. *Dirck* ***de Quaey,*** blijkens het burgerboek van Utrecht, 20-12-1632, van Ravenstein, begr. Utrecht Buurkerk 12-6-1665, huwt ten eerste Utrecht (ondertr. aldaar 11-1) Domkerk 4-2-1629 ***Maeychjen Geurts,*** of ***Alewijns,*** van Bakenes, begr. Utrecht Buurkerk 24-5-1641, waarschijnlijk dochter van ***Geert Alewijn*** [42]), en weduwe van ***Harmen Booch.***

   Hij huwt ten tweede Amsterdam (ondertr. ald. 15-2-, en te Utrecht 13-2) Nieuwe kerk 16-3-1642, met zijn volle nicht *Catharina van Lyer* (Lier), begr. Utrecht Buurkerk 18-11-1667, wed. van *Dirck Schaep* en dochter van *Dirck* en ***Weyntgen Jansdochter van Hensberch*** [43]). Volgens een akte, voorkomende in het leenarchief van Ravenstein [44]) werd ,,Sr. ***Dierck de Quaey"*** na het overlijden zijner tante, *Jennegen van Hensberch,* den 6-4-1651 beleend met den Deurscamp te Dorssen (Deursen), ,,gelegen in den Vlaem", hetwelk hij den 16-9-1664 als ,,*Derick de Quaey,* burger van Utrecht, weer verkocht [45]). Zijn voorvader,

[37]) Of hij familie was van *Heyltgen Dircx Verwey* (= ***Verwayen),*** moeder van *Mariken Jans v. Hensberch,* is mij niet bekend.

[38]) Rijksarchief den Bosch. Rechterl. arch. v. Ravenstein, R. 121, 1617-1637, fol. 66.

[39]) Gemeentearchief Amsterdam. Huw. Int. Regr. Kerk. D,T.B. 430, fol. 150 verso.

[40]) Gemeentearchief Amsterdam. Huw. Int. Regr. Kerk. D,T,B, 430, fol. 150 verso.

[41]) *(Verwey = Verwayen).* Zie Transportreg. van Utrecht, 4-3-1642, fol. 58 vlg.

[42]) Transportreg. van Utrecht: 1660-Sept.-4 (bl. 323).

[43]) Transportreg. van Utrecht: 1642-Mrt.-4 (bl. 58 vlg.).

[44]) R. Arch. den Bosch: Archief Leenhof v. Rav. Regr. 3 fol, 140.

[45]) R. Arch. den Bosch: Archief Leenhof v. Rav.: Reg. 3, fol. 140, 140verso.

Henrich Jacobs van der Wayen, komt sedert 22-8-1498 als leenman in het land van Ravenstein voor [46]).

2. ***Jan de Quaey,*** geb. ± 1601, ondertr. Amsterdam 1-11-1625 [47]), als ***„Jan de Quajen,*** van Ravesteyn", huwt ald. Nieuwe kerk 18-11-1625 [48]) Cathafina ***Jeuriaens,*** van Amsterdam, geb. ± 1606, dochter van ***Jeurian Pieters*** en van ***Mayke Thomas.***
3. ***Cathalina (Cafharina) de Quay,*** huwt voor 17-3-1639, met ***Johan van de Penbeeck.*** Zij is 14-4-1638 te Venetië [49]). Hij machtigt als haar man en voogd voor notaris ***Johannes Piccini*** te Venetië, den 17-3-1639 ***Johan de Quay,*** zijn zwager, wonende te Amsterdam [50]).
4. ***Isabella de Quaey,*** geb. ± 1605, huwt Utrecht, (ald. ondertr. 29-10, en te Amsterdam 31-10 [51]), bij beide inschrijvingen staat „van Rave(n) steyn", beiden wonende te Amsterdam) Geertr. kerk 14-11-1626 ***Claes Arfss: de Cort,*** van Megen, wedr. van ***Trijntje Jacobs.***
5. ***Sara de*** Quaey, begr. Utrecht Buurkerk (aan de „pest") 29-9-1634, huwt Utrecht St. Jacobskerk (ald. ondertr. 30-8, als ***„Sara de Quaey van Ravesfeyn", j.*** dochter, wonende op de Marienplaets") 16-9-1629 met Sweer ***Vogelsanck,*** van Utrecht, begr. ald. Buurkerk („pest") 15-9-1634, als ***„Sweer Andriesz. Vogelsang.***

B.

II. ***Loef Maftheeusz. de Quaey,*** richterbode te Velp en de Reek in het land van Ravenstein [52]), geb. ±1570-'80, overleden tusschen 25-2 en 30-6-1645, blijkens bijlagen in een procesdossier, voorkomende in een bundeltje [53]), waarop: „Extract uyt het signaet der criminele proceduren deser stadt Grave, staende folio 35 recto [54]). Gedinge, gehouden op den Castele op de Cuyckxe Camer. den 2 April 1643". Onder die bijlagen bevinden zich twee verzoekschriften:

ten eerste een van ***Luyff de Quay,*** wonende in de Reeck, aan den Heer van Ravensteyn, 25-2-1645, en

ten tweede een aan idem van de erfgenamen van ***Luyff (Louff) de Quay,*** „unsers abgelebten Vatters sehl."

Hoewel bij deze laatste akte jaar en datum niet vermeld zijn, moet deze, blijkens vergelijking met andere bijlagen, van 30-6-1645 zijn.

Loef de Quay huwde ten eerste ***Mericken Henricx,*** overleden tusschen 13-5-1620 [55]) en 1621, blijkens een akte van 31-1-1625 [56]), waarin gedoeld wordt op een scheiding en deeling tusschen hem, ***Loef de Quay,*** en zijn voorkinderen, luidens magescheid van 1621 [57]). Waarschijnlijk was ***Mericken Henricx*** de dochter van ***Hendrick Cornelissen,*** volgens een uitspraak van schepenen te Ravenstein op 29-11-1638, betreffende de erfenis van ***Lambert Cornelissen,*** broeder van ***Hendrick*** voornoemd, waarin de kinderen van ***Loef de Quay,*** wegens hun moeder voor de helft gerechtigd waren. Deze acte komt voor in een Rol van Evictiezaken, betreffende de stad Ravenstein [58]). Was die moeder nu ***Mericken Henricx, Loefs*** eerste vrouw, of was het zijn tweede ***Lyntgen,*** wier vader óók ***Henrick*** kan geheeten hebben. Het moet wel ***Mericken Henricx*** geweest zijn, daar op 29-3-1637 [59]) ***Hendrick Luiffsz. de Quay,*** voor zichzelf en zich sterk makende voor zijn broeder ***Aertt, Wilhelm Forttman*** machtigde, hun zaken, betreffende bovengenoemde nalatenschap, te behartigen. Beiden toen meerderjarig, dus geboren vóór 1620, moeten uit het eerste huwelijk geweest zijn. Op 21 Juni 1618 [60]) verkoopen ***Loeff Mattheusen de Quay*** met ***Merriken,*** zijn huisvrouw, hij, ***Loeff,*** gevolmachtigde van zijn resp. zwager en zuster, ***Johan Henrixen*** en ***Metgen,*** echtelieden, „alsulcke affgebrandte huessplaz, groent ende erffeniss, daeraen gehorig, ock mitten steene daerop wesende, als t selve huer vader saliger, ***Matheus die Quay,*** in dato den 17 Novembris Anno 1606 tegens ***Anthonis Jan Rosgen*** [61]) bij richtelicke evictie..... verkregen", gelegen binnen Ravenstein. Deze overdracht moet veel eerder hebben plaats gehad, daar ***Metgen de Quay*** reeds overleden was vóór 31-5-1617.

Loef de Quay's tweede vrouw heette ***Lynfgen (Cathalina, Catharina),*** met wie hij ± 1621 huwde.

De volgorde van ***Loef de Quay's*** kinderen kon niet worden vastgesteld, omdat de desbetreffende doopboeken te laat beginnen.

Mattheis Luiff (szoon) de Quay, gehuwd voor 1637, en dus wel geboren voor 1620, moet ook uit het eerste huwelijk geweest zijn.

Uit welk huwelijk ***Dirck*** en ***Jan waren,*** is niet met zekerheid te zeggen, hoewel, waar ***Jan*** onder zijn kinderen een ***Maria*** had, deze geheeten kan hebben naar ***Meriken Henricx, Loef de Quay's*** eerste vrouw.

Uit het eerste huwelijk (de volgorde is niet bekend):

1. ***Mattheis de Quay,*** richterbode van Ravenstein, pachter van de groote bieraccijns aldaar in 1638 [62]), huwt vóór 24-3-1637 [63]) ***Wilhelma (Guilielma, Willemken),*** dochter van ***Willem Claes,*** en weduwe van ***Jan Geurts van de Waterlaat,*** eerder gehuwd met ***Maritien Tyssen*** [64]). Uit dit huwelijk kinderen.

---

46) R. Arch. den Bosch: Archief Leenhof v. Rav.: Reg. 2, fol. 166 verso.

47) Gem. Arch. Amsterdam. Huw. Int. Reg. der kerk, D.T.B. 430, fol 150 verso

48) Gem. Arch. Amsterdam, Trouwboek Nieuwe Kerk D.T.B. 959.

49) Gem. Arch. Amsterdam, Nots. Peter Ruttens, 14-4-1638.

50) Gem. Arch. Utrecht, Transportregr. v. Utrecht, 1642 1 fol. 58: 4-3 1642.

51) Gem. Arch. Amsterdam, Huw. Int. Reg. kerk D.T,B, 431: fol, 228,

52) Rijksarch. 's Bosch: Recht. Arch. Ravenstein, Gerichtsprotocol v. Uden, Boeke1 en Zeeland (Heikantsgericht), X76-1620: op een los blad, 3 Juli 1619.

53) Gem. Arch. Ravenstein. Pak 1: Losse stukken, waaronder dit bundeltje.

54) Het schrift op deze bl. in het desbetr. regr. is zoo goed als verdwenen.

55) Rijksarch. 's Bosch: Recht. Arch. Ravenstein: Transportreg. 1617-'37, fol. 19vo.

56) Rijksarch. 's Bosch: Recht. Arch. Ravenstein: Transportreg. 1617-'37, fol. 45vo.

57) Dit magescheid is helaas niet geregistreerd in het transp.regr. van 1617-'37.

58) Rijksareh. 's Bosch. Recht. arch. Ravenstein, R. 45, 1619-'39; zie ook 29-3-1637 ; 21-6-1638 ; 3-11-1638 ; 31-1-1639. Rol van Evictiezaken, 1619-1639.

59) Riiksarch. 's-Bosch. arch. v. Ravenstein. R. 45: Rol v. Evictiezaken, 1619-'39.

60) Riiksarch. 's Bosch: Recht. Arch. Ravenstein. Transportregr. 1617-'37, fol. 8.

61) Later in de acte „Anthonis van Litt" genoemd, zie inl. noot 5.

62) Rijksarch. 's Bosch. Recht. arch. Ravenstein, R. 45, rol van Evictiezaken 1619-'39, 5, 8, 21 Juni 1638.

63) R. C. Doopboek van Ravenstein.

64) Rijksarch. 's Bosch, Recht. arch. v. h. land v. Cuyk (R, 464) Schepenreg. v. Beers, 1599-1641, zie het op één na het laatst beschr. folio: 12 Jan. 1639.

2. *Hendrick de Quay,* gehuwd met *Joanna.* Dit echtpaar laat te Ravenstein R.C. 17-6-1652 een zoon *Luberfus* doopen, die in schepenacten van Ravenstein [65]) ook *Loeff de Quay* wordt genoemd, en een zuster had, *Louisa* of *Ludovica,* gehuwd met *Peter van Riemsdijck,* burger van Grave [66]).

Lub(b)ertus de Quay wordt ook vermeld in de kerkerekeningen van Batenburg (1706/'10), als „geldende „jaerlicx uyt de gordenaers een half quart of kan oly ad 3 stuvers", zooals tevoren zijn vader, *Henderick Loeffen „de Quaey* [67]).

3. *Aert de Quay* huwt ten le.. ...., ten 2e *Jenneken Jans,* die op 28-4-1671 aan *Mari* en *Hendrick Loeffen de Quay, voorkinderen* van haar man, *Art Loeffen de Quay,* een stuk land opdraagt, onder Herpen, te Overlangel [68]).

Waarschijnlijk of vermoedelijk uit het eerste huwelijk van *Loef de Quay:*

4. *Jan de Quay,* volgt III.
5. Uit het eerste of tweede huwelijk van *Loef de Quay: Dirck de Quay,* die als „sone wijlen *Loeff de Quay,* woonende op den Reecke, in den lande van Ravensteyn", op 1 Juni 1658, een jaarlijksche rente verkocht uit „huys, erve, hoff, bogart ende landerien", gelegen aan de Reeck, „tussen de gemeynstraet ex uno, en(de) tussen erve *Jans de Quay,* des vercoopers *broeder, ex* alio" [69]).

Dirck de Quay is gestorven na 14-VII-1679.

111. *Jan de Quay,* overl. vóór 14-7-1679, huwt ± 1650 *Pefronella (Peterken) Aerts,* gest. na 24-10-1681. Volgens het fam.-archief *de Quay* was *Jan de Quay* burger van Grave. Daar een burgerboek van Grave niet bewaard is gebleven, kon ik dit niet controleeren en de tijd ontbrak mij voor een onderzoek in het rechterlijk archief van Grave, waarin ik stellig meer over hem had kunnen vinden, wat ik later hoop te doen.

Als *„Jan Loeffen de Quada"* loste hij op, 19-7-1647 aan *Heylken van Os,* wed. van *Henrick Jansz. van Liebergen, een* jaarlijkschen tyns van 33 gl. af, welken zijn vader, *„Loeff de Quada",* wonende op de Reeck, den 19-7-1644, aan voorn. *Heyl,ken van Os* verkocht had [70]). (Zijn vader was in 1645 gestorven) [71]).

Op 8-2-1663 transporteerden *Jan de Quay* en *Peterken Arfs,* echtelieden, voorschepenen van Maasland, hun aandeel in de kleine Gaelsche hoeve [72]). Dat *Jan de Quay* vóór 14-7-1679 gestorven moet zijn, blijkt uit een acte, waarin zijn broeder, *Derick,* op dien datum een jaarl. rente verkoopt uit huis, hof en bouwland aan de Reek,

[65]) Rijksarch. 's Bosch. Recht. arch. Ravenstein, R. 123, fol. 92: 23-12-1690 en fol. 64: 25-12-1678, Protocol van resten en obligatiën, 1664-'95.

[66]) R.C. Trouwbk. v. Ravenstein, ondertr. 24-3-1680 : Petrus Rymsdyck, burger v. Grave en Ludovica de Quay; ondertr. Grave (Herv.) 23-3 en getr. Beers 7-4-1680, zij als Louyse de Quay, van Lienden.

[67]) Vriendelijke mededeeling van den hr. R. T. Muschart, Arnhem.

[68]) Rijksarch. 's Bosch. Transp.reg. v. Ravenstein [R. 123], 1664/95, fol. 29.

[69]) Rijksarch. 's Bosch. Schepenreg. v. 's Bosch, [R. 1589], fol. 10,

[70]) Rijksarch. 's Bosch. Schepenreg. v. 's Bosch [R. 1563], fol. 520 vo., vlg.

[71]) Zie noot 53.

[72]) Alg. Rijksarch., 's Hage, Inv. Leeszaal, No. 9: Commissiën v. administratie en sequestratie te Breda, bl. 153-157, zie Ravenstein, No. 1349: Reg. van overdrachten, testamenten, boedelsch. etc., betr. de domeinen der heerl. v. Ravenstein, 1657-1705, fol. 34.

„mit eener sijde neffens *wed(uw)e Jan de Quay* [73]). Dit echtpaar moet volgens een akte van 24-10-1681, voor schepenen van de Reek, 5 of 6 kinderen gehad hebben. Zij, *„Petronella Aerts, wed. sael. Jan de Quay",* heeft op dien datum met haar zoon, *Ludolph de Quaey,* haar minderjarige dochters, *Maria* en *Hendrina de Quay,* en hare zonen, *Arnoldus en Henricus de Quaey (volgens vol*macht), opgedragen aan *Paulus Bernts* en *Jacomina de Quay, echtelieden,* burger en burgeres van Grave, land onder de Reek, westwaarts belend door *Derrick de Quaey* [74]).

De volgorde der kinderen van *Jan de Quay* en *Peterken Aarts,* is niet bekend:

1. *Jacomina de Quay,* burgeres van Grave, huwt Grave voor schepenen 9-2-1672 *Paulus Beringhs,* burger van Grave. Uit dit huwelijk kinderen.
2. *Ludolph de Quay,* volgt IV-A.
3. *Arnoldus de Quay,* volgt IV-B.
4. *Henricus de Quay.* Misschien is hij identiek met *Hendrick de Quay,* die als' jonge man van Grave, ald. ondertr. 26-1 en huwt Beers 11-2-1680 met *Anthonetfe Schenck,* jonge dochter van Grave.
5. *Maria de Quay,* onmondig op 24-10-1681, wonende 16-5-1720 met haar nichtje *Reiniera de Quay,* dochter van *Arnoldus,* te Parijs, ten huize van den prins *de Chimay* [75]).
6. *Hendrina de Quay,* onmondig op 24-10-1681. Misschien is zij dezelfde als *Henryn de Quaje,* Herv. ondertr. te Grave, als jonge dochter van Grave, den 2-5- en getrouwd Vierlingsbeek 22-5-1687 met *Jacobus Catelaer.* jonge man van Venraaij.

IV *Ludolph de Quay,* geb. ± 1652, overl. 2 Nov., begr. Grave Gr. kerk 10-11-1728, „in het 77e jaar sijnes ouderdoms" [76]), stadsburgemeester van Grave, 1690-'93 [77]), schepen 1688, '89 [78]), schout van Grave [79]) en van het overambt en nederkwartier van Cuijk, 17-10-1693 [80]), premier beziender van de tollen en licenten op de Maas, 20-9-1690 [81]), dijkgraaf van het nederkwartier van Cuyk, 17-10-1693 [82]), waldgraaf van het land van Cuijk, 30-11-1680 [83]), colonel der burgerij van Grave [84]), ontvanger van de Cuijksche en Litsche tollen [85]), huwt ten le vóór 28-8-1683 [86]) *Cornelia van den Hove, overl.* na 16-6-1701 [87]) en vóór 26-11-1703, dochter van *Geurt Ermers [Ermgardus?] van den Hove* [88]).

[73]) Rijksarch. 's Bosch, Recht. Arch. v. Ravenstein, R. 123, 1664/95, fol. 69,

[74]) Zie noot 72, daarvan fol. 134.

[75]) Fam. arch. de *Quay.* Huw. contract tusschen P. *Fr. Cardon* en *Henriette* de *Quay,* 16-5-1720. De prins de *Chimay* heette: *Charles Antoine d'Alsace,* Comte de Boussu, prince de *Chimay.*

[76]) Aant. uit familie-Bijbels *de Quay.*

[77]) Lijst of naamreg. der hrn. Gouverneurs en andere overheden der stad Grave, 1602-1726, Collectie *Ragay,* mr. *D. Ragay,* Utrecht.

[78]) Zie noot 77.

[79]) Alg. R. Arch. Arch. Nassausche Domeinen, Inv. 578: bl. 264,

[80]) Alg. R. Arch. Arch. Nassausche Domeinen, Inv. 578: bl. 170,

[81]) Alg. R. Arch. Arch. Nassausche Domeinen. Inv. 578: bl, 273,

[82]) Alg. R. Arch. Arch. Nassausche Domeinen. Inv. 578, bl, 168,

[83]) Alg. R. Arch. Arch. Nasausche Domeinen. Inv. 578: bl, 95,

[84]) Zie de grafzerk van hem en zijn 2e vrouw op een hofje buiten de Herv. Kerk te Grave.

[85]) Alg. R. Arch. Arch. Nassausche Dom. Inv. 576, bl, 362 vo,

[86]) Rijksarch. den Bosch. Schepenreg. v. Grave: R. 261 ; fol. 248, 28-8-1683

[87]) Rijksarch. den Bosch. Schepenreg. v. Grave: R 262; fol. 148, 16-6-1701.

Hij huwt ten 2e Herv. Neerbosch 26-11-1703, (ondertr. Grave 9-11 en te Nijmegen 11-11-1703) ***Hendrina Ingenool,*** geb. Nijmegen 1-1, ald. gedoopt Herv. 4-1-1676, overl. 19-8, en begraven 25-8-1732 „in de graftkelder in het choor van St. Elisabetskerke" te Grave [89]), dochter van Arent en van ***Johanna Ribbius.***

Zij hertr. Grave voor schepenen, (ondertr. ald. 13-4), 25-9-1731 Mr. ***Adriaan (Adrianus) van Schuylenburch,*** heer van den Duckenburg [90]), gelegen aan den weg van Grave naar Nijmegen, een uur ten Z. van deze stad [91]). De Hervormde kerk van Neerbosch lag ter zijde ervan [92]).

Hij werd Gedoopt in de Groote kerk te den Haag 13-6-1674 [93]), ingeschreven als student te Utrecht 1695 [94]), Rentmr. van IJselstein [95]), domheer van het kap. v. d. Dom te Utrecht [96]), commandeur van Buren [97]), Hoogheemraad van den Lekdijk [98]), overl. 8-12, en begr. Grave St. Elisabetskerk 11-12-1741 [99]), weduwnaar ten 1 e van *Cornelia* ***Soefens*** [100]) en ten 2e van *Brigitta* ***Cafharina Rooseboom*** [101]), zoon van Mr. ***Willem*** en van ***Anfhoneffa van der Wielen*** [102]).

Uit het le huwelijk van ***Ludolp de Quay*** en *Cornelia* ***van den Hove.***

1. ***Johan Godefrid de*** *Quay,* Herv. gedpt. Grave 29-6-1687, gezworene van Grave 1707 [103]), schepen ald. 1708-'11 [104]), stadsburgemeester 1713. '14 [105]), 's Heeren burgemeester 1715-'19 [106]); 23-12-1691 benoemd tot beziender van Z.M. tollen en licenten te Cuyk [107]). 28-7-1694 waldgraaf van het land van Cuyk [108]); overl. 3-11-1719 [109]), huwt Herv. te Beers (Herv. ondertr. Grave 24-10), 13-11-1710 ***Cafharina Ragay,*** gedpt. te ..... Herv. begr. te Grave 27-10-1751, (dochter van *Pieter,* burgemeester van Grave en van ***Anna Broun?)*** [110]).

   Uit dit huwelijk:

   1. Adrianus, Herv. gedoopt Grave 2-9-1711. Een der getuigen was Juffr. ***Anna Bron,*** wed. wijlen de Heer Burgem (r). *Raggay.*
   2. *Ludolphina,* Herv. gedpt. Grave 16-4-1713.
   3. *Pieter,* Herv. gedpt. Grave 17-3-1715, ald. begr. in de Herv. kerk 11-3-1739. Getuige bij zijn **doop** was „juffr. ***Anna Broun,*** wede. wijlen de Hr. Borgemr. *Raggay".*
   4. ***Ludolph,*** Herv. gedpt. Grave 17-5-1717.
   5. ***Henderina,*** Herv. gedpt. Grave 3-9-1719.

Uit het 2e huwelijk van ***Ludolph de*** *Quay* (met ***Hendrina Ingenool)*** :

2. ***Willem Arend de*** *Quay,* volgt V.
3. ***Johan*** Everard ***de*** *Quay,* geb. 23-8-1705, en denzelfden dag gedoopt te Grave (Herv.) [111]), overl. „10 February op Saterdag", 1748, „op het slotte den Heuvling bij Wieghen, Reyke van Nymege, ... ongeheuwt, en op Woensdag daar aan volgende, den veertienden dito met mijn koets getransporteert naar de stad Grave en aldaar in de graftkelder in het choor van de St. Elisabetskerke bijgeset. [112]).
4. ***Pefronella Johanna de*** *Quay,* geb. 29-10 en Herv. gedoopt Grave 31-10-1706 [113]).
5. ***Maria*** *Leopoldina* ***Cafharina de*** *Quay,* geb. 19-1 en te Grave Herv. gedoopt 20-1-1709 [114]), overl. Tiel 12-12. ald. begr. 18-12-1782 [115]), huwt Herv. (ondertr. Grave 3-7 en Tiel 3-7-1734), met attestatie naar Wychen 19-7-1734, op het slot, den Heuvling, bij Wychen ***Louis Anfhony van*** *Oyen,* luitenant-generaal der infanterie, in dienst der Ver. Nederlanden, Commandant van het fort St. Andries [116]), geb. en gedoopt Tiel (Herv.) 8-5-1704, overl. den Bosch 16-8 (aant. fam. Bijbels ***de*** *Quay),* en begraven Tiel 26-8-1775, zoon van ***Wilm*** en van ***Adriana*** *Piper.*
6. *Osuwaldina Huberta Francina* ***de*** *Quay,* geb. 19-1 en gedoopt Grave 20-1-1709 [117]), overl. 9-10-1710 [118]).
7. ***Johanna Adtiana de*** *Quay,* geb. 27-12, en gedoopt 29-12-1713 „door *Dominus Kruijthof,* predikant tot Neerbosch" [119]), huwt Grave, (aldaar ondertrouwd 14-7), 17-8-1730 ***Johan*** *Ruyl,* rentmeester van de domeinen en geestelijke goederen van Grave en het land van Cuyk, etc. [120]), Herv. begr. Grave 12-3-1739.
8. *Huberta* ***de*** *Quay,* geb. 4-2 en Herv. gedoopt Grave 6-2-1715 [121]), overl. 10-5-1715 [122]).
9. ***Leonardf de*** *Quay,* geb. 1-10, en Herv. gedoopt Grave 3-10-1717 [123]) en overl. 17-11-1717 [124])?

(Wordt vervolgd).

H. MIJNSSEN

---

88) Rijksarch. den Bosch. Notarieel arch. v. Grave: Not. *Paringet:* 9-11-1684. Deze acte, vermeld in de verzamelde gegevens v. het fam. archief *de Quay,* kon ik helaas niet controleeren, daar deze niet voorkomt in de prot. Nos. 343 en 344 van voorm. notaris, en No. 349 [1683/85] door omstandigheden niet ter plaatse was. In deze acte is er sprake van *Geurt Ermers,* schoonvader van ***Ludolph de*** *Quay.*

89) Aant. uit fam. Bijbels de *Quay,* en Herv. begraafboek v. Grave, 1731-1802.

90) Ook : Dukkenburg, Dukenburg.

91) Van der Aa's Aardrk. Woordenboek; dl. 3, bl. 571. (1841).

92) Aant. Fam. Bijbels de Quay.

93) Gem. Arch. den Haag, Doopboek Gr. Kerk, 1674/85, fol. 4 vo.

94) Album Stud. van Utrecht.

95-99) Aant. Fam. Bijbels de Quay en Herv. begr. boek Grave, 1731-1802, Mr. Adr. v. Schuijlenburch komt niet voor in de naamlijst van dijkgraven, hoogheemraden, enz. van de Lekdijk Bovendams, door Mej. Dr. G. H. Kurts. Wellicht was hij Hoogheemraad v. d. Lekdijk Benedendams.

100-102) Gemeente-archief den Haag; zie verder Genealogie v. Schuylenburch, Jhr. II. H. Roëll, N. L. 1906, kol. 120 vlg.

103-106) Zie: Lijste of naamreg. der Hrn. Gouverneurs enz. der stad Grave, 1602-1726, Coll. Ragay, Nr. D. Ragay, Utrecht.

107) Alg. R. Arch. den Haag; Arch. Nasausche Dom. Inv. 575; bl, 172.

108) Alg. R. Arch. den Haag; Arch. Nassausche Dom. Inv. 578; bl. 168.

109) Zie noot 103-106.

110) Volgens een tabel met stamboom Ragay; was ***Cath. Ragay*** de dochter van ***Pieter en*** Anna *Broun.* De doop van *Cath.* ***Ragay*** is tot heden door mij nog niet gevonden, en het moet dus nog bewezen worden, of deze haar ouders waren. De stamboom Ragay ia in het bezit van ***Nr.*** D. Ragay, Utrecht.

111) Aant. fam. Bijbels de *Quay,* en Herv. Doopbk Grave, 1689-1720.

112) Aant. fam. Bijbels de *Quay* en Herv. begraafbk Grave 1731-1802.

113) Aant. fam. Bijbels de *Quay,* en Herv. doopbk Grave, 1689-1720.

114) Aant. fam. Bijbels de *Quay,* en Herv. doopbk Grave. 1689-1720.

115) Herv. begraafbk Tiel, 1771-1807, en aant. fam. Bijbels de *Quay.*

116) Aant. fam. Bijbels de Quay, en Herv. trouwbk Grave 1711/35.

117) Aant. fam. Bijbels de Quay, en Herv. doopbk, Grave 1689-1720.

118, 119) Aant. fam. Bijbels de Quay,

120) Aant. fam. Bijbels de Quay en Herv. trouwbk Grave, 1711/35 en Herv. begr.bk Grave 1731-1802.

121) Aant. fam. Bijbels de Quav en Herv. doopbk Grave. 1689-1720.

122) Aant. fam. Bijbels de Quay.

123) Aant. fam. Bijbels de Quav en Herv. doopbk Grave. 1689-1720.

124) Aant. fam. Bijbels de Quay, er staat geen jaartal bij,' doch waarschijnlijk is bedoeld 1717.

Het geslacht Van Teijlingen
te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem.

(Vervolg van LX, 230).

IVj.

Kinderen van Augustijn van Teijlingen Jakobszoon.

1. *Angenita* ***(Agniesje) van Teijlingen,*** begraven Groote kerk, Haarlem, tusschen 15 en 22 Juni 1641, × ***Adriaan Jansz Visscher.***
   Kinderen:
   a. ***Johan Visscher.***
   b. *Ytgen* ***Visscher.***
2. Jhr. ***Cornelis van*** *Teijlingen,* begraven Groote kerk, Haarlem, ***30*** October 1657 [397]). Hij woont ***12*** Mei 1646 en ***6*** April ***1656*** in de Groote Houtstraat te Haarlem [398]). Hij komt 1653 voor als hij zich, met *Joost Rijcke,* borg stelt ten behoeve van *Jan Hermansz* [399])
   Hij × 1e .....
   2e Vianen, 27 September 1640 [399a]), huw. ***voorw. dd. 12*** Maart 1643 [400]), herroepen ***12*** Mei ***1646*** [401]), nieuwe van denzelfden datum [401]) ***Alidt Jansz Deferingh,*** begraven Groote kerk, Haarlem, tusschen ***20*** en ***27*** Juli 1647. Het tweede huwelijk was kinderloos [402]).
   Behalve twee jong gestorven kinderen (begraven Groote kerk, Haarlem, a) tusschen 2 October en 2 November 1641; b) tusschen ***2*** en 9 Mei ***1643)*** had hij uit zijn eerste huwelijk één dochter [402]) n.l.:
   Maria van Teijlingen. Als haar testamentaire voogd trad op ***Swifbartus Crucius*** [403]). Zij woonde 20 Augustus 1664 in de St. Jansstraat te Haarlem [404]), ongehuwd begraven Groote kerk, Haarlem, 24 Augustus 1664 [406]).
3. ***Jakob van Teijlingen, † jong.***
4. Jhr. *Johan van Teijlingen,* gebaren te Haarlem, begraven Groote kerk, aldaar, 24 Juli 1657 [407]). In 1656 kocht hij een stoel van het kerstgilde te Haarlem van Cornelis Helmbreeker [408]).
   Hij × Haarlem (aant. voor schepenen 10 Februari) 1647: ***Elisabeth*** *Jochemsdr* ***Crucius,*** j.d. van Haarlem. (Zij × 2e 17 Februari 1658: ***Jhr. Johan van*** *Schoten).*
   Zoon (eenigst kind [408])): *Augustijn* ***(Augustinus) van Teijlingen,*** gedoopt R.K. Statie St. Anna te Haarlem, 11 October 1651, leeft nog 20 Augustus 1664, † vóór 1669 in Frankrijk [408]). Ongehuwd [408]).
5. ***Jakob van Teijlingen,*** geboren 1591 [409]), begraven Groote kerk, Haarlem, tusschen 17 en 24 September 1644 [410]). Hij woont te Haarlem November 1618 [411]) en 7 October 1628 [412]) [413]).
6. ***Elisabeth van Teijlingen,*** geboren te Haarlem, × (ondertr. Amsterdam 15 September) 1618: *Jakob* ***Pietersz Bouman,*** **procureur ten plattelande, die bij** de ondertrouw te Amsterdam woonde.
   Kinderen:
   a. ***Augustijn Bouman,*** † jong.
   b. *Pieter* ***Bouman,*** † vóór ***20*** Augustus 1664 [404]).
   c. ***Maria Bouman (van Teijlingen),*** † ***1671*** × Amsterdam 25 Maart 1665: Jhr. ***Johan de Kies van Wissen,*** geboren te Haarlem 30 (20) September 1633, † 20 Augustus 1705, zoon van Jhr. Mr. ***Adriaen de Kies van Wissen*** en ***Josina van Teijlingen*** [414]). (Na haar overlijden × hij 2e ***26*** Februari 1682: *Agatha* ***van der*** *Dussen,* geboren te Haarlem 20 Maart 1662, † aldaar, dochter vap Jhr. ***Cornelis van der*** *Dussen* en Jvr. ***Eduarda de Kies van Wissen*** [415])).
   d. ***Augustijn Bouman,*** † vóór ***20*** Augustus 1664 [404]).
7. ***Maria van Teijlingen,*** begraven te Hoorn.

IVk.

Kinderen van Gerritje van Teijlingen Augustijnsdr. en Frederik Leydecker [417]).

1. ***Simon Frederiks*** *Leijdecker,* geboren 1578 [416]).
   Hij × le ***Guijrfe*** *Simons,* † vóór 12 Mei 1604 [418]).
   Kinderen:
   a. *Rembrich* ***Leijdecker,*** × (ondertr. 29 December 1619: *Mathijs* ***Schagen,*** † ***28*** September 1652, die × 2e ***27*** Maart 1622: ***Marijtje,*** nagel. dochter van *Wichman* ***Kerckrinck,*** drost van Terschelling. Hij was commissaris van de monstering in het Noorderkwartier en zoon van ***Cornelis*** *Mathijsz* ***Schagen*** en ***Vrouwfje Jans Sfeenhuijs*** [418a]).
   b. ***Simon*** *Leijdecker,* † vóór 11 November 1614 [419]). Hij × 2e (vóór 11 November 1614) ***Maritgen*** *Claesdr.* [419]).

---

397) Zuidertraus 94. Een stuk uit de inventaris welke hij naliet wordt genoemd: Oud-Holland XLII (1925), blz. 275. Na zijn dood werd, ten verzoeke van Mr. Jan Claerhout, advocaat van den Hove van Holland, nog een verklaring over hem afgelegd: notarieel archief Haarlem, inv. no. 343, fol. 110, akte d.d. 11 Juni 1659. Hij testeert notarieel-archief Haarlem, inv. no. 227, akte d.d. 6 April 1656.

398) Akten, op die data, resp. not. Colterman te Haarlem en notarieel-archief Haarlem, inv. no. 374.

399) Notarieel-archief Haarlem, inv. no. 274, fol. 203.

399a) Het trouwboek van Vianen geeft als voornaam van den bruidegom „Augustus". Dit moet een schrijffout zijn voor Cornelis. Ook het Hs. van der Lely van Oudewater (Hooge Raad van Adel) geeft als trouwjaar: 1640.

400) Voor notaris J. van Bosvelt te Haarlem.

401) Voor notaris Colterman te Haarlem, zij wordt geassisteerd door haar neef Gerrit Nannings Deijman.

402) Blijkens zijn huw. voorw. voor notaris Colterman te Haarlem d.d. 12 Mei 1646 en zijn testament d.d. 6 April 1656 (notarieel-archief Haarlem, inv. no. 227).

403) Notarieel-archief Haarlem, inv. no. 227, fol. 142, akte d.d. 2 Maart 1658 en inv. no. 342, fol. 110, akte d.d. 11 Juni 1659.

404) Notarieel-archief Haarlem, inv. no. 295, fol. 105. (haar testament).

406) Zuidertrans 94; evenals voor haar vader werd voor haar een wapen opgehangen.

407) Zuidertraus 94, een wapen werd opgehangen.

408) Jhr. A. F. 0. van Sasse van Ysselt: Beschrijving van het H. Kerstmisgilde te Haarlem, blz. 183, stoel 45.

409) Notaris Behoudt, Haarlem, akte d.d. 17 Aug. 1623. Hij is dan 32 jaar oud.

410) Een wapen werd opgehangen.

411) Transportakten Haarlem; hij wordt hier in tegenstelling tot alle overige vindplaatsen „Mr." genoemd.

412) Notarieel-archief Alkmaar, inv, no. 106 (notaris C. de Haes), akte van dien datum; hij komt hier voor als erfgenaam van zijn oom Dr. Jan van Teijlingen. Jacob van Teijlingen, wonende te Haarlem verkoopt 6 Mei 1637 nog een vrije camer 0. Z. Crebbesteeg te Alkmaar (transportregister Alkmaar).

413) Hij komt hier voor als erfgenaam van zijn oom Dr. *Jan van Teijlingen.* Op hem en zijn broeders heeft waarschijnlijk betrekking de mededeeling van Schrevel, „Harlemias ...", blz. 355 (zie Gen. Her. Bladen 1912, blz. 208, noot 1).

414) Gen. Her. Bladen 1912, blz. 202.

415) Gen. Her. Bladen 1912. blz. 246 en 247.

416) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 50, akte d.d. 18 Juli 1614.

417) Blijkens transportakte Alkmaar d.d. 23 April 1607 roerden zijn kinderen na zijn dood alle nog de naam „Leydecker".

418) Weezenboek Alkmaar, deel V, fol. 367. De goederen van de twee kinderen worden dan op het Weezenboek gebracht.

418a) Gen. Her. Bladen 1906, blz. 425.

419) Notaris J. C. van der Geest, Alkmaar; akte van dien datum.

Kinderen:

c. ***Freederik Leijdecker.***

d. ***Geertgen Leijdecker,*** beiden leven 11 November 1614 nog [419]).

2. ***Guijrte Frederiks Leijdecker*** × ***Pieter Cornelisz Kunst*** [420]).

3. Ds. ***Jan Frederiks Leijdecker.*** Hij nam later de naam ***Van Teijlingen*** aan en werd de stamvader der Leidsche van Teijlingens.

Hij is 23 April 1607 nog onmondig [420]), † Aarlanderveen, 9 April 1621 [421]), begraven aldaar. In 1619 kwam hij als proponent van Utrecht in Aarlanderveen, hij was daar predikant 1619-'21 [422]).

Hij × Amsterdam, Oude kerk, 1611: ***Susanna Heijmans,*** geboren te Leiden 1587, † Amsterdam 27 Februari 1653, begraven Westerkerk, aldaar, dochter van ***Anthonie Heijmans*** en ***Elisabeth Bouwens.***

Hun drie kinderen waren:

a. Jhr. [423]) ***Jan van Teijlingen,*** geboren Amsterdam 1 (gedoopt 4) November 1611, † Leiden 13 Februari 1670, begraven Pieterskerk, aldaar.

Hij was onderkoopman der V.O.C. 28 Juli 1642, raad-extraordinaris 23 Mei 1651, 'vice-president der Raad van Justitie 21 Juni 1651, commandeur der retourvloot 1 November 1651. Hij vestigt zich daarna te Amsterdam [424]).

Na 4 April 1653 [424]) gaat hij weer terug naar Indië. wordt dan opperhoofd en gezagvoerder over de koophandel der V.O.C. in de landstreken van Guzuwatte, Mokka en de Roode Zee [425]).

Op 14 Januari 1667 is hij weer in Holland. Hij is dan „coopman tot Amsterdam" en verkoopt een huis aan de Oudegracht te Haarlem [426]).

Hij × Batavia 9 Augustus 1646: ***Anna de Buijs,*** dochter van ***Nicolaas de Buijs*** en ***Helena van der Linde,*** geboren 1625, † Haarlem 22 November 1713, begraven Groote kerk, aldaar.

Uit hen verder de Leidsche van Teijlingens [427]).

b. ***Cornelis van Teijlingen,*** † vóór 4 April 1653 [424]).

c. ***Elisabeth van Teijlingen,*** † ná 4 April 1653 [424]), vóór 15 Juli 1671 [427a]), × Ds. ***Meijnardus (Meyndert) Heijndricx Mina.*** Hij kwam van Brazilië 1647, werd predikant te Schellinkhout 1648, te Bergen (N.H.) 1659. † aldaar 1665.

Kinderen (voogd was Johannes Snoeck, commis van de thesaurie te Leiden [427a])):

aa. ***Johannes Mina.***

bb. ***Geertruida Mina.***

cc. Cornelis Mina, † jong.

dd. ***Anthonie Mina.***

[420]) Transportakte Alkmaar, d.d. 23 April 1607. Haar goederen werden 15 Juli 1613 op het weezenboek te Alkmaar gebracht ***(aldaar,*** deel ***VI,*** fol. 356).

[421]) Of is dit de begraafdatum? Navorscher 1908, blz. 222 toch geeft als overlijdensdatum 7 April 1621 op.

[422]) Navorscher 1908, blz. 222.

[423]) De jonkheerstitel voert hij in de noot 424 genoemde akte.

[424]) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 141, akte d.d. 4 April 1653.

[425]) Brieven van ***Wollebrandt Geleynsz*** de ***Jong,*** aan hem gericht bevinden zich in het Algemeen Rijksarchief (Rijksarchiefverslagen 1912. blz. 111 en 1913, blz. 98).

[426]) Notarieel-archief Haarlem? inv. no. 300, fol. 8.

[427]) Zie daarvoor Gen. Her. Bladen 1912, blz. 215 (onder y) en blz. 220 (onder A.A.).

[427a]) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 264, akte van dien datum.

4. ***Aechte Frederiks Leijdecker,*** † vóór 7 Mei 1648 [427a]). Tijdens haar minderjarigheid was, evenals over haar broeder ***Jan, Claess Pieters Langedijck*** voogd over haar [420]). Zij × ***Gerrit Cornelisz Kunst*** [427c]).

Dochter: ***Lijsbet Gerrits Kunst,*** leeft nog 7 Mei 1648 [427b]).

5. Een ***kind (Frederik?*** [428])), begraven Groote kerk, Alkmaar, 27 Augustus 1595.

IVl.

Kinderen van Cornelis van Teijlingen Augustijnszoon. (Jonge kinderen van hem werden nog begraven in de Nieuwe kerk te Amsterdam:

1. 15 October 1592.

2. 1 Februari 1596 [429])).

1. ***Lijsbeth van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 18 Februari 1590, begraven Nieuwe kerk, aldaar, 31 Mei 1590 [430]).

2. ***Lijsbeth van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 21 Juli 1591 [431]).

3. ***Brecht van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 27 Januari 1594.

4. ***Augustijn van Teijlingen,*** begraven Nieuwe kerk, Amsterdam, 3 Augustus 1604.

5. ***Pieter van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 26 November 1598, † 13 November 1661, begraven Nieuwe kerk, aldaar, 18 November 1661.

Hij was 1615 apothekersknecht bij zijn oom ***Augustijn van Teijlingen*** te Alkmaar [432]), vestigde zich daarna als apotheker te Amsterdam, woonde aldaar 1622 en 1631 op de Leliegracht (N.Z.), „in den lijmketel", voor welk huis hij ***in*** 1631 40 ponden in den tweehonderdsten penning moest betalen [433]), bij zijn overlijden op de St. Anthonisbreestraat. Hij was diaken der Ned. Herv. Gemeente te Amsterdam 1636, ouderling 1651.

Hij × ***le Hilgont Arentsdr,*** begraven Oude kerk, Amsterdam, 30 November 1622.

Kind: a. ***Hilgont van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 27 November 1622, begraven Oude kerk, aldaar 18 Januari 1623; hij × 2e 10 September 1623 ***Maria van Buren,*** geboren 1598. begraven Groote kerk, Haarlem, 13 December 1669 [434]), dochter van ***Willem van Buren*** en ***Maria van der Does.*** Bij haar huwelijk woonde zij op de Heerenqracht te Amsterdam, 1653 was zij diaconesse van de Ned. Herv. Gemeente, aldaar.

Kinderen:

b. ***Cornelis van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 4 Mei 1627.

c. ***Willem van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 22 Augustus 1634.

Aangezien vermeld wordt, dat ***Maria van Buren***

427b) Notarieel-arrhief Alkmaar, inv. no. 136, akte van dien datum.

427c) Notaris B. J. Heerencarspel, Alkmaar, akte d.d. 30 December 1639.

[428]) Gen. Her. Bladen 1912. blz. 211.

[429]) Wapenheraut 1903, blz. 187, 191.

[430]) Wanenheraut 1903. blz. 96.

[431]) Wellicht de Lijsbeth van Teijlingen, die 1626 op de Achterburgwal te Amsterdam woonde en op 22 Augustus van dat jaar in de Nieuwe kerk ,aldaar, werd begraven.

[432]) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 51, akte d.d. 28 Mei 1615.

[433]) J. G. en P. J. Frederiks: kohier van den tweehonderdsten penning voor Amsterdam en onderhoorige plaatsen over 1631 (Amsterdam 1890).

434) Zuidertrans 56.

kinderloos overleed, moeten deze kinderen jong of betrekkelijk jong, zonder nakomelingen gestorven zijn.

6. *Augustijn van Teijlingen,* gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 25 September 1605, begraven Nieuwe kerk, aldaar, 9 Mei 1673.

Hij was apotheker te Amsterdam, in 1626 in de Engelsche Steeg, in 1631, evenals zijn moeder aan de Ooster Voorburgwal (hij moest voor zijn huis daar in 1631 30 ponden in den tweehonderdsten penning betalen) [433]), in 1655 en bij zijn overlijden op de Heerengracht.

Hij ⚔ Amsterdam (ondertr. 5 November) 22 November 1626: *Femmetie Barentsdr van Wijke,* dochter van *Barenf Jansz van Wijhe,* en *Catharina Jansdr van Baserode. Zij* woonde bij haar huwelijk op de Heerengracht. Hun kinderen volgen Vd.

Va.

Kinderen van Mr. Floris van Teijlingen Corneliszoon. (Jonge kinderen van hem werden begraven in de Groote kerk te Alkmaar:
1. 30 Augustus 1611.
2. 3 Januari 1613 en
3. 25 November 1623).

1. Jhr. Mr. *Cornelis van Teijlingen,* geboren te Alkmaar 1612, † Alkmaar 20, begraven in de Groote kerk, aldaar, 26 October 1661.

Hij werd 1627 student in de rechten te Leiden, kocht 1635 land in de Schermer [435]), was heemraad van dezelfde polder, heemraad van de Zijpe 1646, hoofdingeland 1 Juni 1648 tot zijn overlijden, hoofd-ingeland der Hecrhuqowaard, hoogheemraad der Uitwaterende Sluizen 1635-'61, molenmeester of hoofdingeland van de Egmondermeer [436]).

Hij werd vroedschap te Alkmaar 1638 [437]), was schepen aldaar 1639, '40, '42, '45 en '46, burgemeester 1648, '49, '52, '55, '56, '59 en '60. On 6 Februari 1651 komt hij voor als Raad ter Admiraliteit [438]).

Hij ⚔ (ondertr. Leiden 11, Alkmaar 14 April) 30 April 1652: Jvr. *Hester de Bijl,* beqraven Groote kerk, Alkmaar, 9 Juni 1664, dochter van Mr. *Nicolaas de Bijl* en *Hesfer van Foreesf* [439]).

Hun vijf kinderen volgen VIa.

2. *Catharina van Teijlingen,* gedoopt Alkmaar, 28 Juli 1619, † Vuursche, 27 Augustus 1653, begraven in de kerk, aldaar.

Zij ⚔ (ondertr. Alkmaar 15 Januari) 1645: Jhr. *Gerard van Reede, heer van de Vuursche en Drakenstein,* raad der admiraliteit van Amsterdam, zoon van *Ernsf van Reede* en *Elisabeth van Utenhoven.* Hij ⚔ 2e *Margarefha van Reede* en † 13 October 1669.

3. *Aegidia van Teiilingen,* gedoopt Alkmaar, 16 Augustus 1670. beqraven Groote kerk, aldaar, 24 November 1693.

Zij ⚔ 's-Gravenhage (ondertr. Alkmaar 1 Auqustus) 1649: Jhr. *Frederik van Dorp, heer van Maasdam,* geboren te Tholen, 1612, weduwnaar van *Constantia van Vosbergen Ridder Gasparddr,* zoon van *Frederik van Dorp* en *Sara van Trillo.* Hij was president van het Hof van Holland, lid van de ridderschap van hetzelfde gewest, baljuw en dijkgraaf van Rijnland, curator der Leidsche Hoogeschool, 1678 ambassadeur in Zweden en Polen. Hij † 1679. Zij hadden kinderen [439a]).

Vb.

Kinderen van Mr. Jakob van Teijlingen Jakobszoon.

1. *Josina van Teijlingen,* geboren vóór of op 7 October 1602 [440]). Zij woonde in 1615 in de Langestraat (N.Z., bij de kerk) te Alkmaar [441]).

Zij ⚔ (ondertr. Alkmaar 23 Mei) 1621 [442]): *Abraham de Vos,* weduwnaar van Haarlem, zoon van (capiteijn [443])) *Jan Hilbrants de Vos* en *Marifgen Adriaens Buijs* [444]). Hij was schout van Alkmaar 7 Juni 1636 tot zijn dood [445]) en werd begraven Groote kerk, Alkmaar, 15 November 1646.

Kinderen:

a. een *dochter,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 4 Februari 1643.

b. *Floris (Florenfius) de Vos van Teijlingen,* geboren te Alkmaar, apotheker, 1580 vrouwengasthuisvader aldaar, begraven Groote kerk, Alkmaar, kapel B no. 9 [446]).

Hij ⚔ 'le (ondertr. Alkmaar 23 Juni) 8 Juli 1658: Heyltge Bontekoe; ⚔ 2e (ondertr. Alkmaar 31 October) 1660: *Anna Jansdr Vroon,* geboren te St. Pancras, dochter van *Jan Fredricks Vroon* en *Dieuwertje Jansdr* [447]).

Uit het eerste huwelijk een zoon:

aa. *Abraham de Vos van Teijlingen,* gedoopt Alkmaar, 27 Augustus 1659.

c. *Jacobus de Vos,* † vóór 18 Juli 1672.

Deze had een zoon: *Abraham de Vos,* leeft nog 1673.

d. *Hendricus de Vos,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 5 December 1671, vroedschap van Alkmaar, 28 Juni 1661 [448]), schepen aldaar tusschen 1662 en 1670 [449]), thesaurier 1665, 1666 [449a]).

Hij ⚔ Juffr. *Jannetie Capelman* [447a]).

Kinderen:

aa. *Abraham de Vos,* † 20 Augustus 1727; vroedschap te Alkmaar 14 Augustus 1717 [450]), schepen aldaar 1718, burgemeester 1724, 1725 [451]),

435) Navorsrher 1920, blz. 260.
436) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 131.
437) Bruinvis, Vroedschap, blz. 14.
438) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 118, akte van dien datum. Hij komt ook nog voor, samen met zijn zusters: transportakte Alkmaar d.d. 22 Juni 1639.
439) Mutueele testamenten van hen beiden voor notaris P. F. Ocker tc Alkmaar, (inv. no. 141).
439a) Batavia Illustrata, blz. 937.
440) De overlijdensdatum van haar moeder. Op 13 Maart 1604 komt zij voor als erfgenaam van haar grootmoeder, Maritgen Jans, nagelaten weduwe van Guille Mostaert (transportakte Alkmaar).
441) Notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte d.d. 18 Januari 1615.
442) Huw. voorw. d.d. 15 Maart 1621 voor notaris H. J. van der Lijn te Alkmaar.
44s) Transportakte d.d. 9 April 1630, Alkmaar.
444) Akte, genoemd noot 442 jo. transportakte Alkmaar d.d. 2 Juni i632.
448) Bruinvis, Regeering, blz. 8.
448) Bloys van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., dcd V, blz. 12.
447) Notaris van der Geest, Alkmaar, akte d.d. 26 Mei 1674.
447a) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 264, fol. 141, akte d.d. 18 Juli 1672.
448) Bruinvis. Vroedschap, blz. 15.
449) Bruinvis, Regeering, blz. 31.
449a) Bruinvis, Regeering, blz. 33:
450) Bruinvis, Vroedschap, blz. 19.
451) Bruinvis, Regeering, blz. 20 en 30,

secretaris van de weeskamer te Alkmaar 8 November 1704-23 Februari 1723.

bb. *Sara de Vos* × *Abraham van Tongeren.*

cc. *Josina de Vos,* gedoopt te Alkmaar, 22 September 1661: × le (ondertr. Alkmaar 10 Maart) 1580: *Nicolaus Loberius,* predikant, † 5 Mei 1681, oud 34 jaar, begraven te Noord-Scharwoude, kwam aldaar 1672 als proponent [446]).

Zoon: aaa. *Nicolaus Loberius,* gedoopt Alkmaar, 4 September 1681 [446]).

× 2e (ondertr. 20 December 1682): *Sijbrant Feifema* te Amsterdam.

dd. *Johannes de Vos.*

e. Johannes de Vos, leeft 18 Mei 1672 [474a]), × *Margaretha van Rietwijck,* dochter van N. *van Rietwijck* en *Aeltgen Evertsdr.* Zoon: *Frans de Vos* [451a]).

f. *Josina de Vos* × (voor 17 Augustus 1648) *Joost Sassele,* † *vóór 18* Mei 1672.

Vier kinderen: aa. *Abraham de Sassele;* bb. *Sara de Sassele* × *Abraham van Jongeren; cc. Josina de Sassele:* dd. *Johannes de Sassele* [474a]).

g. Aeffie de Vos × *Jacob Meurs, chirurgijn* [474a]).

Kinderen: aa. *Lucretia Meurs* × (vóór 21 Juli 1676) *Claes Winckel* [451b]); bb. *Josina Meurs* [452]).

2. Jhr. [453]) *Jakob van Teijlingen,* gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 22 October 1606, student in de letteren te Leiden 1622, woont 1634 (bij zijn aanteekenen) te Alkmaar in de Langestraat. Hij wordt begraven Groote kerk, Alkmaar, 8 Juli 1645.

Hij × (aant. Alkmaar, 22 October) 1634: *Maria de Malapert,* j.d. van Utrecht, dochter van *Lodewijk de Malapert,* heer van het Nedereind van Jutphaas en *Anna Vivien,* vrouwe van Over-Jutphaas en Plettenburg [454]). Zij wordt te Utrecht overluid 3 Februari 1638 [455]), begraven Groote kerk, Alkmaar, 17 Februari d.a.v. Een jong kind was reeds in dezelfde kerk begraven 16 April 1636.

3. Een *kind,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 8 Maart 1614.

vc.

Kinderen van Pieter van Teijlingen Jakobszoon.
(Een kind van hem werd begraven Groote kerk, Alkmaar, 31 October 1595).

1. *Louris vah Teijlingen-Bas,* vertrekt kort na 7 Juli 1613 naar Indië [456]), waar hij vóór 27 Juli 1619 sterft [457]).

2. *Jakob van Teijlingen Bas,* geboren tusschen Maart en Mei 1593 [458]), 1626 heemraad, 1632 schepen van de Zijpe, vader van het huisarmenhuis 1625, 1627, 1633, 1638 en 1639 [459]), regent der weeskamer 1635, 1637 [460]),

451a) Weezenboek Alkmaar, deel IX, fol. 112.

451b) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 265, akte van dien datum.

452) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 264, akte d.d. 18 Mei 1672; vele gegevens der familie de Vos (van Teijlingen) uit: Weezenboek Alkmaar IX, fol. 176, inschrijving d.d. 17 Augustus 1648.

453) De titel voert hij bij de inteekening van zijn huwelijk te Alkmaar.

454) Gen. Her. Bladen 1914, blz. 57.

455) Navorscher 1894, blz. 189.

456) Notaris J. C. van der Geest. Alkmaar. akte van dien datum. Hii deponeert dan een besloten testament.

457) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 100, akte van dien datum.

458) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 100, akte dd. 17 Mei 1621; zelfde archief inv. no. 56, akte dd. 13 Maart 1625.

459) Transportakten Alkmaar dd. 29 November 1627, 13 December 1625, 2 Juli 1633, 2 Juli 1638 en 7 Januari 1639.

460) Transportakten Alkmaar dd. 25 April 1635 en 18 Mei 1637.

regent van het Weeshuis 1628, 1632, 1635 [461]), weesmeester 1622 [462]).

Hij was poorter van Alkmaar, zeepsieder aldaar [463]), koopt 26 Maart 1626 een huis aan het Luttik Oudorp N.Z.) (het huis ernaast was reeds zijn eigendom) [464]) en wordt begraven Groote kerk, Alkmaar, 5 Maart 1639 [465]).

Hij × *Maritgen Steenhuysen* [466]), dochter van *Jacob Willems Steenhuijsen* [466]) en *Trijn Cornelisdr.* [467]).

Dochter: *Trijntje (van Teijlingen)-Bas,* † tusschen 2 November en 31 December 1669 [468]). Zij woonde aan de Corte Nieuwesloot te Alkmaar, en × *Pieter Cornelisz van Rossen,* † vóór 2 November 1669 [468]). Kinderloos.

3. ékn *kind,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 31 October 1595.

4. Mr. *Cornelis van Teijlingen-Bas,* geboren te Alkmaar, 1597, † te Alkmaar 27 Augustus 1657. Hij koopt en verkoopt veel huizen te Alkmaar [469]) en bezat aldaar o.a. een huis op de Voordam (0.2.) [470]). Hij is 1633 schepen en heemraad van de Zijpe, 1645 vroedschap [471]), 1654 en '55 burgemeester van Alkmaar [472]).

Hij × le (huw. voorw. dd. 25 Februari 1627 [473])) *Aeff Jansdr Wanckel,* begraven Groote kerk, Alkmaar, 16 Mei 1634, dochter van den corenkooper *Jan Jansz Wanckel* [474]); × *2e* (huw. voorw. dd. 19 November 1646 [475]), aant. te Alkmaar voor burgem. 25 November 1646; zij trouwen buiten Alkmaar) *Trijntje Nanningsdr. van Harlaer,* geboren 1594, begraven Groote kerk, Alkmaar, I? September 1657, weduwe van *Dirck Jansz*

461) Notaris J. C. van der Geest, Alkmaar, akte dd. 14 September 1628 en transportakten Alkmaar dd. 3 Juli 1632, notaris H. J. van der Lijn, Alkmaar, akte dd. 14 April 1635.

462) Notarieel archief Alkmaar, inv. no. 55, akte dd. 8 Juni 1622.

463) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 56, akte dd. 13 Nrt. 1625.

464) Transportakte Alkmaar op dien datum.

465) Hij treedt nog op: transportakten Alkmaar 2 Juni 1633 en 22 Sept. 1634; notarieel archief-Alkmaar, inv. no. 64, fol. 451, akte dd. 28 April 1627, notaris J. C. van der Geest, Alkmaar, akte dd. 1 Augustus 1628. 23 Juli 1618 koopt 1/3 van een „olijmolen", 19 April 1619 verkoopt hij een stuk rietland in de Egmondermeer, 13 Maart 1620 koopt hij een stuk rietland aldaar, 29 Maart 1622 verkoopt hij een „wint-olymolen op het bolwerck" 5 Juni 1628 verkoopt hij een huis N.Z. Luttik Oudorp (transportakten Alkmaar).

466) Transportakte Alkmaar.

467) Gen. Her. Bladen 1906. blz. 430.

468) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 168, akte dd. 2 November 1669. (Testament; zij benoemt haar neef, de E. Johan van Teijlingen, Raad en Out-Schepen tot universeel erfgenaam). Johan van Teijlingen komt, samen met verschillende andere familieleden van Trijntje Bas nog voor op 9 Juni 1670 (notarieel archief Alkmaar, inv. no. 168).

469) Z i e o.a. transportakten Alkmaar dd. 13 Mei 1628, 14 Juni 1629, 5 December 1630, 13 Mei 1633, 30 Mei 1633, 11 Augustus 1635 en 6 Maart 1641 betreffende resp. de koop van een huis aan het Luttik Oudorp (N.Z.), aan de Laat N.Z. aan het Ritsevoort (O.Z.) de verknop van een vrije tuin „de koop van een huis aan het seggelis (N.Z.), de verkoop van een huis aan het Ritseroort (O.Z.) en de verkoop van ren huis aan het Hegligelant.

470) Notaris Baert, Alkmaar, akte dd. 7 Maart 1637. Hij koopt dit huis 21 Juni 1631 van de erven Jan Steenhuys. Hij komt ook nog voor: notaris J. C. van der Geest, Alkmaar, akte dd. 21 Juni 1626.

471) Bruinvis, Vroedschap, blz. 15.

472) Bruinvis, Regeering, blz. 20. Hij moet ook schepen zijn geweest blijkens de huwelijksaangifte van zijn dochter te Alkmaar dd. 16 November 1653. Hij is dan out-schepen.

473) In notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 103.

474) Huw.-voorw. en notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 115, akte dd. 14 Januari 1642. Als erfgenaam van zijn schoonvader verkoopt Cornelis huizen o.a. 25 Maart 1631, 28 Maart 1631, 2 April 1631.

475) Voor notaris Jb. Baert te Alkmaar; niet meer aanwezig.

Steenhuijsen, dochter van ***Nanning van Harlaer er Alijdt Jans*** [475a]).

Kinderen [476]):

a. ***N. van Teijlingen,*** begraven Groote kerk, Alkmaar, 10 Mei 1634.

b. ***Margarefha van Teijlingen,*** begr. Groote kerk, Alkmaar 11 October 1654 [476a]) ⚔ Alkmaar (ondertr. 16) 30 November 1653: Mr. *Henric Druijff,* begr. Groote kerk, Alkmaar, 25 November 1690, Raad in den Hoogen Raad [477]), zoon van ***Hendrik Cornelisz Druijff*** en *Wijntgen* ***Cornelisdr. Pot*** [478]). Te 's-Gravenhage woonde hij op de hoek van het Jan Hendricsstraatie.

Zoon: *Hendrick Druijff,* gedoopt Alkmaar, 20 September 1654, † jong.

c. Mr. ***Jan (Johan) van Teijlingen,*** geboren te Alkmaar, overleden aldaar 5 Juni 1677 [479]). Hij is 1661 heemraad van de Zijpe, 1662-1677 heemraad van de Wieringerwaard [480]), ouderling der Gereformeerde Kerk te Alkmaar [481]), 12 November 1661 vroedschap, aldaar [482]), 1663 en '67 schepen [483]), 1673 en '77 burgemeester [484]). Op 14 Juli 1675 komt hij voor als erfgenaam van *Trijn Jacobsdr,* dochter van *Jacob* ***Henricks Back*** en *Lijsbet Pieters.* Hij had geen kinderen. Zijn erfgenamen waren of zeer verre verwanten nf in het geheel geen familieleden [485]).

5. ***Claes van Teijlingen Bas,*** geboren te Alkmaar, begraven Groote kerk, aldaar. 19 December 1612.

6. ***Anna (Annemeef) van Teijlingen Bas,*** aeboren te Alkmaar, begraven Groote kerk, aldaar, 8 Maart 1647.

Vd.

Kinderen van Auaustijn van Teijlingen Corneliszoon.

1. ***Cornelis van Teijlingen.*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 11 November 1627, begraven Oude kerk, aldaar, 16 October 1670.

Hij was apotheker op de Fluweelenburgwal aan de Nievelsluis, bij zijn overlijden woonde hij op de Haarlemmerdijk. Op 13 October 1663 werd hij benoemd tot stadspestapotheker.

Hij ⚔ Amsterdam (ondertr. 7 October) 2 November 1649; *Susanna Cock,* geboren 1629, dochter van ***Hendrik Cock.***

Kinderen [485a]):

a. *Susanna* ***van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 2 Augustus 1650.

b. ***Femmetje van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 13 September 1651, ⚔ (ondertr. Amsterdam 11 November) 1672, wonende op de Haarlemmerdijk: ***Adriaan van Lier*** uit Den Haag, geboren 1649, zoon van ***Isaac van Lier,*** apotheker op de Heerengracht.

c. ***Catharina van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 30 Maart 1656; woont bij haar overlijden op de Brouwersgracht, begraven in de Noorderkerk te Amsterdam 12 Juli 1673.

d. ***Maria van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 27 Juni 1658.

e. ***Cornelis van Teijlingen.*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 26 Juni 1661.

f. ***Hillegonda van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk Amsterdam 29 Juni 1663.

2. *Johannis* ***van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 4 Januari 1629.

3. ***Catharina (doopnaam: Trijntje) van Teijlingen*** [486]), gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 3 Januari 1630, ⚔ Amsterdam (aant. 1) 27 September 1650: ***Pieter van de*** *Winckel,* wijnkooper, bij zijn huwelijk op de Koningsgracht, later op de Singel te Amsterdam.

4. *Joannes* ***van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 5 Augustus 1632. Hij ontvangt 15 Maart 1661 de 2e termijn van 1/6 deel van de verkoopsom van het huis „de ministe bruijloft" „gelegen op het Sparen" te Haarlem, dat zijn vrouw voor 1/6 toebehoorde [487]). Hij was wijnkooper in de Engelsche Steeg te Amsterdam. Hij ⚔ Amsterdam (ondertr. 15 October) 3 November 1604: *Susanna* ***Pellicorne,*** geboren te Amsterdam, 1634.

Kinderen:

a. ***Johannes van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 22 October 1655.

b. *Johannis* ***van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 27 October 1656.

c. ***Augustinus van Teijlingen,'*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 15 Februari 1658.

d. ***Augustinus van Teijlingen,*** gedoopt Nieuwe kerk, Amsterdam, 11 Maart 1659.

5. *Barent* ***van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 24 December 1634.

6. ***Hillegonda van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 29 Juni 1636, ⚔ le Amsterdam (ondertr. 25 Juni) 13 Juli: ***Jan van Arensbergh,*** geboren te Leiden, 1628, chirurgijn op de N.Z. Voorburgwal; ⚔ 2e Amsterdam (ondertr. 2 Augustus) 1670 (zij wonende op de Prinsengracht, aldaar): ***Harmen Schrabber,*** geboren te Bochholt, 1642, barbier te Velsen.

475a) Weezenboek Alkmaar, deel V, fol. 158, inschrijving dd. 6 Augustus 1597.

476) Zijn kinderen lieten, voor zoover bekend, het achtervoegsel „Bas" meer vallen.

476a) Middengang 321. waar ook haar echtgenoot werd begraven.

477) Zie Blovs van Treslong Prins en Belonje, t.a.p., blz. 43; Ned. Leeuw 1922. kolom 277. 278.

478) Blovs van Trenlonq Prins en Belonje, t.a.p., blz. 77.

479) Bruinvis. Vroedschap, blz. 16.

480) Navorscher 1930, blz. 195.

481) Notaris J. van Beieren. Alkmaar, akte dd. 28 Mei 1677.

482) Bruinvis. Vroedschap. blz. 16.

483) Bruinvis. Regeering, blz. 30.

484) Bruinvis. Regeering, blz. 20.

484a) Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 265. fol. 180 vso.

485) Zie zijn testamenten dd. 9 Juni 1670 en 28 Mei 1677, verleden voor notaris J. van Beieren. waarin zeer vele erfgenamen zijn opgesomd. Hij zelf was reeds eenig erfgenaam van zijn vader. zooals hliikt uit de akte dd. 4 Februari 1684. waarbij zijn erfgenamen het graf Middengang 71 in de Groote kerk te Alkmaar verkoopen. Ook zijn zuster Margaretha of eventueel andere kinderen van Cornelis van Teiilingen-Bas zijn kinderloos overleden. terwijl zij zelf bovendien vóór 1657, het overlijdensjaar van Cornelis overleden moeten zijn! Ook op 27 Maart 1709 verkoopen zijn erfgenamen nog een deel van de erfenis (Notarieel-archief Alkmaar, inv. no. 399).

485a) Ook Augustijn van Teijlingen, wonende aan de Fluweelenburgwal te Amsterdam, aldaar begraven Oude kerk, aldaar, 6 Augustus 1669 was waarschijnlijk, in verband met de plaats waar de overledene woonde, een zoon van hem.

486) Op 30 Juli 1679 teekenen te Sloterdijk aan (attestatie naar Amsterdam) : Willem Wilmot en Catrijna van Teijlingen. (Wapenheraut 1903, blz. 495). Wellicht betreft dit een 2e huwelijk van deze Catharina Catharina van Teijlingen, huisvrouw van Willem Wilmot wordt begraven Oude kerk, Amsterdam, 19 September 1679.

487) Notarieel-archief Haarlem, inv. no. 288, fol. 168.

7. ***Marijtje van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 12 September 1638.
8. ***Pieter van Teijlingen,*** gedoopt Oude kerk, Amsterdam, 10 Maart 1641.

(Wordt vervolgd). ROEL KAPTEIN.

De mogelijke oorsprong en de oudste geschiedenis van het Opper-Geldersche (Noord-Limburgsche) geslacht Huygen,

Hoewel de naam Huygen van oorsprong een patronym is, staat vast, dat hij in het Oostelijk Nederlandsch grensgebied reeds zeer vroeg als vaste familienaam voorkomt. Zelfs is de voornaam Hugo of Hui(j) g bij de families, die in die streek gemeld patronym in een harer variaties als achternaam dragen, tot op heden niet aangetroffen. In het Westen des lands daarentegen, is in een jongeren tijd meerdere malen de afleiding van den naam Huygen uit den voornaam Hugo of Hui(j)g aantoonbaar. Een bekend voorbeeld is Jan Huygen van Linschoten, wiens vader Hugo Joostensz heette. Uit het vorenstaande volgt, dat alle Huygen's niet tot één familie zijn terug te brengen, al blijft de kans om schakels te vinden natuurlijk steeds bestaan. In het oosten des lands is die kans, zooals uiteengezet, grooter dan in het westen.

Het hieronder behandelde Opper-Geldersche (Noord-Limburgsche) geslacht Huygen, dat terug te voeren is tot één stamvader, die naar schatting 1570 geboren werd, vormt natuurlijk weer een tak van een elders gevestigde familie Huygen, tenzij gemelde stamvader toevalligerwijze ook de eerste was van zijn familie, die den naam Huygen als vaste achternaam aannam. Het totaal ontbreken van den voornaam Hugo of Hui(j)g maakt dit laatste evenwel niet waarschijnlijk.

Vermeldenswaard is in dit verband, dat het later a) door het betreffende geslacht gevoerde familiewapen (een rood hart, waaruit 3 roode rozen met gouden harten aan groen gebladerde stengels oprijzen) [1]) voorkomt als hartschild in het wapen van de uitgestorven Keulsche burgemeester- en professorenfamilie Huigen of Huygen, die in 1686 door Keizer Leopold 1 in den adelstand werd verheven [2]). Haar stamvader was de naar schatting in 1610 geborene notaris en „Schreinschreiber" Jacob Hügen, afkomstig uit Kirchherten, gelegen ten Z.O. van het tot 1715 Opper-Geldersche, thans Duitsche Erkelenz [3]). Onder het wapen van dit laatste geslacht nu, vermeldt Rietstap „Westfalen". In Warendorf en Münster wordt ook inderdaad een tot in de 15e eeuw teruggaande, nogal uitgebreide, familie Huge(n) aangetroffen, waaruit ook het uitgestorven Doesburgsche regeeringsgeslacht Huygen stamde [4]), alsmede de admiraal van Holland Jacob Huygen [5]). Het is daarom niet onmogelijk, dat ook het Opper-Geldersche geslacht Huygen haar bakermat in Westfalen heeft. Er zijn zelfs aanvaardbare aanknoopingspunten, doch bewijzen ontbreken tot op heden.

Aangezien de stamvader van laatstbedoeld geslacht schout was der Vrijheerlijkheid Well, Bergen en Aijen en derhalve als zoodanig benoemd moet zijn door den Heer dier Vrijheid, zou het kasteelarchief van Well misschien uitkomst kunnen bieden. Dit omvangrijke archief werd evenwel helaas verkocht en het is wijd en zijd verspreid b).

Een uitwijken naar het zuiden en zuid-westen van leden van het Westfaalsche geslacht Huge(n) of Huigen ware wellicht te verklaren door den op het laatst der 16e eeuw in het Münstersche zwaar woedenden godsdienststrijd. Dientengevolge vielen geheele families uit elkaar en kon in dat steeds Katholiek gebleven land eenigen tijd zelfs geen Katholiek in de regeering komen. Het Geldersche Overkwartier nu, (ook genaamd Opper-Gelder, met als hoofdstad Roermondj had zich in 1579 niet bij de Unie van Utrecht aangesloten en werd Spaansch. De Reformatie kon daar niet worden gepropageerd. Dat gebied moet derhalve aantrekkingskracht hebben uitgeoefend op hen, die hun oude geloof trouw wilden blijven en toch een leidende overheidspositie wilden bekleeden.

Ook de uit het midden der 16e eeuw dateerende „kreitz" indeeling der Duitsche Rijkslanden (het tegenwoordige Limburg viel gedeeltelijk onder den *Westfaalschen,* gedeeltelijk onder den Bourgondischen kreitz) doet den blik naar het Oosten wenden. Het doel van dit — hoewel nooit flink levend geworden — organisme was de steeds grooter wordende decentralisatie tegen te gaan. Men trachtte zulks verder te bereiken door ***o.m.*** de benoemingen in de hoogere ambten ten gunste van keizerlijk gezinden te beïnvloeden.

Tenslotte valt het op, dat b.v. de door den stamvader opgemaakte akten (zie b.v. Cijnsreg. Well le boek) wat de taal betreft, vrijwel Duitsch zijn, hoewel zooals uit andere akten uit dien tiid blijkt, ook te Well het oud-Nederlandsch algemeen in gebruik was.

Hier volgt thans de 17e en begin 18e eeuwsche stamboom, die ondanks het gebrek aan kerkelijke registers te Well, doch dank zij de daar aanwezige cijns- (tevens laat-), overdrachts-, gerechts- en andere boeken, (al zijn er hier en daar hiaten) en het daaruit blijkende ruime bezit der familie aan vaste goederen, toch vrij volledig is samengesteld kunnen worden.

1. ***Johan Huyghe,*** geboren naar schatting 1570. Schout (tevens stadhouder) der Vrijheerlijkheid We 11, Berg en en Aijen. Overleden nà 1638.

   Huwt le *Sybilla N.N.,* overleden vóór 1623 [7]). Huwt 2e ***Judith N.N.,*** overleden nà 30 October 1623. Zij compareert met haar echtgenoot op dien datum in een overdrachtsakte (Protocollen Well fol. 45).

   Johan Huyghe bekleedde het schoutambt reeds omstreeks 1602-1603 [7]). „Zijne Genade", de Heer der Vrijheerlijkheid, was toen een graaf van Vlodrop. Op 23 October 1611 zegelt Johan in zijn gemelde kwaliteit een

a) Onbekend sinds wanneer; voor 't eerst aangetroffen begin 19e eeuw.

1) H. Kits Nieuwenkamp, Nederlandsche Familiewapens Deel IV.

2) A. Fahne, Geschichte der Kölnischen, Jiilichschen und Bergischen Geschlechter.

3) Dr. Baumeister : Kölnische Biirgermeisterbiographien, Heimatmuseum, Keulen.

4) Copie handgeschreven oude fragment (?) genealogie Huijgen in het dossier van het aanverwante geslacht „van Lamsweerde", berustende bij de Stichting „Nederland's Patriciaat".

4) Was het „volledige Geslagt-register" als aangehaald in de uit 1753 dateerende „Voorreden" tot de in 1653 door Dr. Adam Huygen, burgemeester van Doesburg, geschreven „Beschrijving van het Begin, Opkomst en Aanwas der Stad Doesburg" misschien uitgebreider8 Waar bevindt zich dit ?"

5) Jhr. Mr. J. C. de Jonge. „Het Nederlandsche Zeewezen" Dl. 1 blz. 219.

b) Een groot deel is op het R. Arch. in Maastricht, een ander deel is in het bezit van graaf van Limburg-Stirum te Noordwijk, enkele stukken berusten op het Huis Bergh.

6) Tijdschrift „Westfalen", 18e jaargang 1933.

7) Tijdschrift „Maasgouw" 1886/7 en Limburg's Jaarboek 1902. Wijlen de Heer G. J. H. Peters, oud-rentmeester van het kasteel van Well en burgemeester van Bergen (L.), heeft een nog niet uitgegeven geschiedenis der Vrijheerlijkheid geschreven. De nagelaten papieren zijn tijdelijk opgeborgen bij zijn schoonzoon Dr. A. Mes, burgemeester van Heinkenszand.

aan den Magistraat te Venlo gerichten brief [8]) met een schepenmerk in den vorm van een 4, geplaatst midden op twee tegenelkaar staande kruisjes. Er is

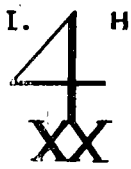

wel eens neergezien op familiemerken, doch afgezien van het feit, dat het vooraanstaande geslacht der Huge(n)'s in Westfalen [9]) (waaruit Johan mogelijk stamt), destijds ook nog merken voert, dient de aandacht er op gevestigd,, dat een familiemerk c) duidt op een van ouds vrij en eigenerfd geslacht [12]). Na de verdringing van het huismerk door het familiewapen is door sommige leden van het onderhavige geslacht het bovenomschreven merk in dat wapen opgenomen en wel als helmteeken tusschen de roode vlucht.

Johan bewoonde te Well het z.g. „Schoutenhuis", dat gelegen was in de Hoofdstraat aldaar. Het is helaas even vóór den oorlog 1914/'18 afgebroken. Aangezien er nooit meer een schout in heeft gewoond, het huis van omstreeks 1600 dateerde en het vijf generaties in de familie is gebleven, werd het waarschijnlijk door Johan gebouwd. In 1902 [7]) werd er verder van getuigd, dat het pand in den volksmond ook wel „Kasteelsche barakken" was genaamd, met het oog op de vervallen staat, waarin het toen reeds verkeerde. De inwendige inrichting en de versierselen aan schoorsteenen, waarlangs wit-roode mozaïktegels, het Lijden des Zaligmakers voorshllend, duidden echter, niettegenstaande vele bij vertimmeringen ontstane veranderingen, op een vroegere aanzienlijke huizinge. Bij de vestiging der erfpachten voor het St. Antoniusgilde werd dit huis met hof belast met vier vaten gerst (Wellsche maat), jaarlijksch verschijnende met St. Andries, en tegelijk bezwaard met een meurken aan het adellijk huis [7 10]). De onzekere toestanden (80-jarige oorlog van 1568-1648, enz.) noopten tot het gebruik van goederen als waardemeter.

De stelling, dat Johan Huyghe vanuit elders te Well benoemd moet zijn geweest, wordt des te aannemelijker, indien men diens vele aankoopen van vaste goederen aldaar beschouwt. Nadat hij b.v. op 16 October 1606 (Cijnsregister Well fol. 7) nog een ander „hauss, hoff weijden undt kamp" had „gewonnen ende geworven" (de cijns bedroegen 2 cappuyn per jaar, legt Johan op 14 December 1624 ***„ter presentie sijner twee soenen Gerart und Wilhelmen Huijgh"*** bovendien de hand op een aantal landerijen en Maaswaarden. Zijn bezittingen en dien van zijn directe nakomelingen strekten zich tot in Wellerlooi uit. De laatste door Johan als stadhouder of als laatschepen geteekende akte is gedateerd 8 December 1638. (Cijnsregister Well).

Uit zijn waarschijnlijk le huwelijk:

c) Vaak, maar niet steeds, immers dergelijke merken ontstonden ook vaak als handelsmerken. Zoo zou dit merk als brouwersmerk kunnen zijn ontstaan Red.

8) Tijdschrift „Maasgouw" 1936. De brief berust nog steeds in het gemeentearchief van Venlo.

9) Limburg's Jaarboek 1895, blz. 145.

10) Publications de la Société Hist. et Archéolog. dans la Prov. de Limbourg Jaargang 1917, blz. 230.

11) Vorsterman van Oijen, Genealogieën Aanzienlijke Nederl. Families.

12) Mr. H. Reydon: „De Huismerken". Op blz. 13 wordt precies hët zelfde merk afgebeeld als voorkomende in Norwich (Engeland).

13) De rerdeeling des lands na de Spaansche successieoorlog (Barrièretractaat 1715) bracht o m. Well Bergen en Aijen aan den koning van Pruisen. In 1815 werd de Vrijheerlijkheid onder Koning Willem I der Nederlanden bij Limburg ingedeeld.

1. ***Gerard Huijgen,*** volgt II.
2. *Wilhelm* ***Huijgen,*** volgt IIbis.
3. (waarschijnlijk) ***Mercken (Maria) Huijgen,*** van wie, zonder dat haar achternaam vermeld wordt, te Arcen met Hendrik Hoets, vanaf 22 Maart 1620 verschillende kinderen gedoopt worden. De eerste, Stein genaamd, heeft tot peet Leijsbeth Huigen (is dit ook een dochter van Johan of de tweede vrouw van Gerard (zie 11), wiens eerste vrouw Stein heette?). Het tweede kind heeft tot doopgetuige: Geert Huigen van Well (9-1-1622).

?. *Joannes* ***Huijgen,*** gebaren omstreeks 1600. Huwt Anna Smits. Hij laat 19 Maart 1632 te Venlo een kind doopen (Sybilla). Peten: Andreas Bijtter en Sijbilla van Emberic. Verder niets over hem te vinden.

II. ***Gerard Huijgen,*** geb. omstreeks 1594. Schepender Vrijheer 1ijkheid We 11, Bergen en Aijen. Overleden tusschen 1675 en 1678.
Trouwt ten 1 e ***Steijn Waeijmans,*** overleden 30 September 1618 te Well. Trouwt ten 2e ***Elisabeth van den Poel.*** overleden nà 1675.

Gerard's eerste vrouw is bekend door haar grafsteen, welke thans tegen de kerk te Well is aangemetseld. Gevat in een wapenschild, komt op die steen verder een merkwaardig schepenmerk voor. In jaargang 1893 van „Maasgouw" wordt het beschreven als een gesteund

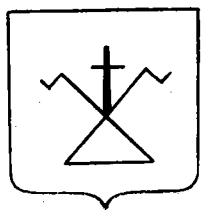

Latijnsch kruis met spons en speer. De beschrijver had blijkbaar geen notie van heraldiek en huismerken en liet daarom zijn fantasie maar werken, Hoewel de 4 uit Johan Huyghe's merk er wel in zit, wijkt het toch te zeer daarvan af om aan te nemen, dat het Gerard's teeken was. Het zal dus wel dat van Stein zelf geweest zijn. Opmerkelijk is echter de groote gelijkenis tusschen het merk op den grafsteen en het latere familiewapen. Afleiding van het laatste uit het eerste door nakomelingen die het op het kerkhof te Well aantroffen, is zeer goed mogelijk. Dergelijke gevallen zijn meer voorgekomen.

De tweede vrouw van Gerard compareert vele malen tezamen met haar man, 't eerst op 14-9-1645 (gerechtsprot. Well) en 't laatst op 17 December 1675 (overdraahtsreg. Well).

Gerard Huijgen wordt vermeld als schepen op 19-1-1623, 30-10-1623, 14-12-1623, 24-3-1624 en 3-5-1625 (Protocolllen Well 1623-1628). Zooals destijds door regeerders en magistraten te doen gebruikelijk was, belegde ook Gerard zijn geld in den drankhandel en exploiteerde hij de voornaamste plaatselijke herberg, wijntapperij en logement [7]). Vooral in die woelige dagen, toen doorloopend vele troepen doortrokken, die enorme verteeringen maakten, — men denke slechts aan de in 1632 als onderdeel van den 80-jarigen oorlog bekende tocht langs de Maas van den stedendwinger Prins Frederik Hendrik — zal het bedrijf wel ruime baten hebben afgeworpen. Deze baten werden weer belegd in vaste goederen. Naast talrijke stukken grond is het bezit van tenminste 5 huizen aanwijsbaar. Het bekleeden van overheidsambten werd evenwel door de komst der Staatschen voor Katholieken practisch onmogelijk.

Gerard bewoonde ook het schoutenhuis (stamhuis), dat hij van zijn vader geërfd had, Op 13 Februari 1662

wordt hij nl. laat, resp. aangeslagen wegens de aankoop van de erven Pouwel de Wildschut van een ,,hoffstadt beneffens sijne hoffstadt, so *hij van sijnen uaeder Jan Huijgo heft beerfft*". In datzelfde jaar koopt hij nog 5 verspreide stukken land van andere verkoopers (Cijnsregister Wel fol. 37 en verso). Deze goederen gaan in 1678 en de meesten in 1683, over op o.m. Hendrick van Langen, Willemken Lenssen, Jan Lenssen en Abraham Huygen. Van de eerste drie is aantoonbaar, dat het kleinkinderen zijn. Zooals hierna verder blijkt, moet zulks ook van Abraham worden aangenomen. Gerard Huygen schijnt zijn kinderen dus grootendeels overleefd te hebben.

Volgens de gerechtsprotocollen van Well (1625-1662) heeft Gerard ook enkele processen gevoerd, o.a. in 1639 met Peter Hermans over de levering van een aan dezen verkocht huis.

Uit zijn waarschijnlijk le huwelijk:

1. *Engel Huijgen,* volgt IIIbis.
2. *Willem Huijgen?,* fungeert 2 November 1647 met de vermelding ,,van Groeningen (= parochie Vierlingsbeek) te Arcen als peet van een kind van Henricus Roesen en Johanna N., doch laat zich vertegenwoordigen door Hieronimus van Loon (= schout te Arcen, zwager van Engel Huygen onder IIIbis). Bij IIIbis 4 treedt een zekere Dirck Roesen als peter op. Te Vierlingsbeek beginnen de doopregisters pas in 1658 en komt daarin eerst op 26 September 1698 de doop van een Huygen voor. Het betreft hier de eerste van de 7 kinderen van een zekeren Petrus Huijgen, die een kleinzoon van Willem zou kunnen zijn.

Uit het 2e huwelijk:

3. *Peter Huijgen,* volgt 111.
4. *Chrisfina (Stein) Huijgen,* geboren omstreeks 1630, overleden na 1689. Trouwt vóór 1662 *Henderick Lenssen,* overleden vóór 1683. Op 14-3-1662 heeft Hendrick Lenssen ,,gewonnen ende geworven syn huys ende hoff gelegen in den dorpe tot Well" dat ,,Gerardt Huygo sijnder huijsvrouwe vader, van Jan Geraetssoon heeft aangekocht" (bruidsschat?).

   Uit dit huwelijk zijn twee kinderen bekend:

   a. In de marge van een der in 1662 ten behoeve van Gerard Huygen gepasseerde laatacte' staat- vermeld: ,,modo (= later overgegaan bp) Jan, soone van Hendrijck Lenssen". Op 17 Dec. 1683 wordt Jan Lenssen bovendien laat voor 1/3 van een aan zijn grootvader toebehoord hebbende hofstad (Ciinsreg. Well 2e boek f. 1 verso). Volgens de omschrijving kan dit niet anders zijn dan het door Gerard Huygen in 1662 aangekochte huis (zie verder onder IV: Abraham Huygen). Jan Lenssen was gehuwd met Wilhelmina N. die 20 December 1753 op 80-jarigen leeftijd als weduwe te Well is overleden.

   b. Op 20 December 1683 wordt een door Stein Huijgen qeteekende laatacte gepasseerd, waarbij ,,Willemken door haar moeder heeft gewonnen ende geworven ten erfcijnsrechten 1½ cappuyn ende 1 ½ pont wasch van de 5 cappuynen ende 5 pont wasch (dus 3/10 deel van een hiermede belast stuk grond) soo gelegen hebben in de Donck, waervan vóór desen Gerardt Huege. . . . . te boeck heeft gestaen.. . ...". In de marge staat:

,,Willemken de dochter van Hendrick Lenssen modo Gerit, sone van Peeter Janssen (Cijnsreg. Well 2e boek fol. 4 verso). Peter Janssen moet de echtgenoot van Willemken Lenssen geweest zijn, want — en hier blijkt uit, dat overgrootvader Huijgen wel zeer sterk zijn stempel op deze familie gedrukt heeft — in acten van 24 November 1700 en 14 December 1714 vind ik resp. de volgende comparant: ,,Gerrit Jansen Willemken Lenssen of Huijgensoon" en ,,Willemken Huijgensoon Gerrard Jansen" (resp. Cijnsreg. en protocollen Well). Van een anderen kleinzoon (van Christina Huygen) , zich noemende ,,Henricus Janssen alias Huijgen", wordt op 8 Augustus 1727 het huwelijk voltrokken met Joanna Lenssen en wel met dispensatie van het Episcopaat, omdat het echtpaar elkaar bestond in de gemengde vierde en derde graad bloedverwantschap!!

5. *Maria Huijgen,* geboren omstreeks 1635. Trouwt *Willem van* Langen. Beiden waarschijnlijk vóór 1678 overleden.

   Op 28 Januari 1668 laat het echtpaar te Vierlingsbeek een dochter doopen, waarbij Gerard Huygen als peter fungeert. Op 11 Juni 1678 wordt ,,Hendrick, Willem van Langenssoon" laat voor een stuk land, waarvoor sijn beste vader (= grootvader) Gerard Huijgo.. .... te boeck heft gestaen" (Cijnsreg. Well le boek fol. 51).

? (mogelijk) *Margarita (Huijgen?).* Trouwt *Joannes van Lange.* Zij laten op 21 Sept. 1670 te Vierlingsbeek een dochter doopen, waarbij Gerard Huijgen als peter fungeert.

111. *Pefer Huijgen,* geboren omstreeks 1625. Waarschijnlijk reeds vóór 1678 overleden. Trouwt *Enneken Rampen.* Op 20 November 1650 verschijnt Gerard Huijgen in rechten ,,in naeme van sijnen soenen Peter Huijghen (Gerechtsprot. Well 1625-1662). Op 28 April 1661 compareert het echtpaar bij den verkoop van twee stukken grond (Overdr. reg. Well). Aangezien Peter's broers zich niet te Well gevestigd hadden, zal hij wel in het bedrijf van zijn hem overlevenden vader gezeten hebben en den vader zijn van den erfgenaam van het stamhuis, den reeds genoemden:

IV. *Abraham Huijgen,* geboren omstreeks 1660, overleden te Well 25 Mei 1731. Gezworene (= raadsman) der Vrijheerlijkheid Well, Bergenen Aijen (19-1-1714: Prot. Well fol. 87 verso). Omstreeks 1683 huwt hij *Hendrina Vervoort,* die ook afwisselend voorkomt met de voornamen Henrica en Hendersken. alsmede met den achternaam Jans (Jan's dochter?). Zij overlijdt te Well in October 1727.

Naast het herbergiersbedrijf (annex brouwerij?) zijner vaderen, dat in het begin der 18e eeuw geheeten moet hebben ,,In den Vroolijken Hollander" [7][13]) heeft Abraham waarschijnlijk ook een graanhandel gehad. Niet' alleen wordt dit in de 18e eeuw en later het familieberoep, doch t.a.v. Abraham is zulks af te leiden uit het feit, dat hij met 6 anderen en de schepenen en regeerders van Well in 1716 door het Hof van Gelder gemachtigd werd een actie in te stellen tegen den Heer: Max graaf de Pas, markies de Feuquières, wegens het niet opbouwen van een watermolen en het onbehoorlijk molsteren (de heer had

het beruchte „recht bannael der Meulen", het betrof dus een z.g. dwangmolen) [9].

Op 20 December 1683 (dus omstreeks diens meerderjarigheid) wordt Abraham Huijgen laat voor 2/3 van een aan Gerard Huijgen (11) toebehoord hebbende hofstad (heerenhuis) (Cijnsreg. Well fol. 3). Het andere derde kwam aan Jan Lenssen (zie II 4: Stein Huijgen). Op het eerste gezicht is dit het huis, waarmede Gerard Huijgen in 1662 beleend werd, omdat naar deze akte verwezen wordt en Abraham ook 2/3 van de waterpenning (= Maasdijkgeld) te betalen had, waarmede het huis belast was. De vraag rijst dan evenwel, waar de daarnaast gelegen door Gerard Huijgen van diens vader, schout Johan Huyghe, geërfde woning gebleven is. Een daarnaar ingesteld onderzoek, zooveel mogelijk onder de opeenvolgende eigenaars der belendende perceelen, heeft evenwel geen resultaat gehad. Aangenomen moet *nu* worden, dat óf het oorspronkelijke stamhuis inmiddels was afgebroken, hetgeen ik echter niet waarschijnlijk acht en ook niet in overeenstemming is met de gedrukte bronnen [7], óf de waterpenning was in 1662 verschuldigd voor beide — in 1683 weer gesplitste — huizen tezamen. In dit geval bezat Abraham dus, ondanks de 2/3, het geheele schoutenhuis (stamhuis) en werd Jan Lenssen eigenaar van het door Gerard Huijgen eerst in 1662 aangekochte gedeelte. Uit latere akten is ook de juistheid van deze stelling af te leiden.

Op den gemelden 20 December 1683 heeft Abraham ook nog „gewonnen ende geworven" het stuk. land waarvoor zijn neef „Hendrick, Willem van Langensoon" in 1678 laat was geworden en waarvoor hun grootvader te boek had gestaan (zie 11 5: Maria Huijgen).

Het is Abraham in zijn latere jaren niet zoo goed gegaan, hetqeen valt af te leiden uit het feit, dat vanaf omstreeks 1700 qeregeld jaarrenten verkocht worden (d.w.z. leeninqen gesloten). O.m. op 14 December 1714 verkoopt het echtpaar een van „Willemken Huijgensoon Gerrard Jansen hergekomen" rente aan armen en kerk, waarbij tot onderpand gegeven wordt huis en hoff alsmede een kamp (= stuk grond). Op 6 Februari 1721 was een en ander reeds belast met f 500.— promissiemunt en neemt het echtpaar nog f 100.— op van „den Heere N. Claessens, scholtis tot Swolhnge (Swolqen) en juffrouw Toanna van Dueren deselffs huysvrouwe". (Overdr. reg. Well).

Uit de „Maeghescheyt tusschen Abraham Huijgen en dessens kinderen" d.d. 4 April 1729 (zelfde bron) blijkt, dat het heelemaal mis is. De schoonzoon, Sr, (= sinjeur) Adrianus van Ravenstein neemt daarbij nl. tegen betaling van f 1000,— promissie alle roerende en onroerende zaken met alle lusten en lasten over, van welke opbrengst de overige schulden betaald zullen worden en nemen de gezamenlijke kinderen op zich het levensonderhoud en de beqrafenis van den vader te bekostigen. (Overgang huis: [10]).

Dank zij deze boedelscheiding zijn de kinderen met hun resp. echtgenooten met zekerheid bekend. De kerkelijke registers te Well v. vóór 1726 zijn nl. verloren gegaan.

1. *Joannes (Jan) Huijgen*, geboren 1684. overleden te Well 19 Mei 1751 (67 jaar). Hij huwt vóór 29-7-1712: ***Gerarda van de Vrijthoff***, ged. te Vierlingsbeek 2 Februari 1689 als dochter van Theodorus Theodoruszoon, alias Theodorus Derks van de Vrijthoff en Agnes Henricusdochter. Zij overleed te Well 23 September 1747, 60 jaar oud. Het echtpaar bezat te Well weer de helft van het stamhuis (schoutenhuis) en wel het middelste pand van het blok van drie. Dit huis en hof was hun reeds vóór 29 Juli 1712 toebedeeld, want op dien datum verkoopen zij er een jaarrente uit (Prot. Well 1704-1721 fol. 58-59). Abraham H. bewoonde toen dus alleen het rechterpand. Eigenaardig is, dat Jan H. en echtgenoote eerst op 24-11-1738 (Overdr. reg. Well 1731-1745 Nr. 97) van Adrianus van Ravenstein en Elis. Huijgen een gedeelte overnemen van de op beide huizen rustende — vroeger door Abraham H. opgenomen — hypotheken bij armen en kerk. Op 6 Juli 1743 verkoopt het echtpaar te Vierlingsbeek ± 2½ morgen bouwland. (Overdr. reg. Vierlingsbeek) . Erfgoed schoonouders?

   Na 1726 worden te Well (begin doopboeken) nog twee kinderen gedoopt.

2. ***Anna Huijgen,*** geb. omstreeks 1687. Zij huwt ± 1725 met ***Franciscus Vijla,*** weduwnaar van Wilhelmina Maes, smid te Meerlo. Zij overleed aldaar 27 September 1749. Franciscus overleefde ook zijn tweede vrouw en overleed 26 Aug. 1750. Bij deze inschrijving staat vermeld, dat hij geboortig was uit Venlo.

3. *Reijnerus Huijgen,* geb. ± 1690, overl. te Well 14 Juli 1744. Hij huwt ***Ida van den Boom,*** Christiaansdr., geb. 1695, overl. Well 27 Nov. 1745 (50 j.). Er zijn verschillende nog levende nakomelingen.

   Elisabeth Huijgen, geb. ± 1693. Zij huwt te Well op 15 Febr. 1729 met ***Adrianus*** van ***Ravensfeyn,*** get. Lud. Nickes en Joanna Hermans. Adr. v. Ravenstein kwam blijkens de steeds te zijnen aanzien gebruikte betiteling Sr. (= Sinjeur) uit de stad. In ieder geval was hij te Well niet inheemsch. Blijkens de gerichtsprotocollen kwam Adrianus meermalen in aanraking met de schepenbanken en het Souvereine Hof van Gelder [7]. Op 4 April 1729, dus vlak na zijn huwelijk, kocht hij, zooals we gezien hebben, de geheele boedel van zijn schoonvader. Op 30 Apr. 1746 wordt zekere Joh. Gossens wegens aankoop beleend met hun huis (= schoutenhuis). In deze acte (Cijnsreg. Well 3e boek fol. 2) wordt de situatie met de 3 huizen en de 3/3 waterpenning duidelijk uiteengezet.

   Hendrijck Huijgen, geb.. 1696. Overleden te Wees (Weeze) 22 Aug. 1774 (78 j. oud), Hij huwde ***Maria Cusfers,*** uit welk huwelijk volgens de doopboeken te Wees slechts één zoon geboren werd, gen. Hendrik, ged. 20 Dec. '1727. Peten: Stephan Iserman en Marqaretha Koppes. Er zijn verscheidene nog levende nakomelingen.

   Arnoldus Huijgen, geb. te Well ± 1699. Op 28-8-1728 huwde te Schiedam in de kerk en 12-9-d.o.v. voor burgemeester en schepenen „Arnoldus Huge, j.m. geboortig van Wel ende ***Cafharina Kramers,*** j.d. geboortig van Westervoort". Zij was gedoopt te Duiven 4 April, 1701 als dochter van Antonius en Elisabeth Schuurman. Op 15 Januari 1756 verlijdt Arnoldus een testament voor Cornelis Knappert en woonde het echtpaar toen te OudMathenesse. Op 16 Mei d.o.v. is Arnoldus overleden blijkens akte voor notaris Simon Knappert. Hij is niet te Schiedam begraven.

   Arnoldus oefende hetzelfde beroep uit als zijn

vader, nl. graanhandelaar (agent van zijn vader, gezien ook het gemakkelijke vervoer over de Maas?) annex herbergier en tapper (brouwer?). Hij is de stamvader van de thans in mannelijke linie uitgestorven Schiedamsche tak van het geslacht en o.a. grootvader van Catharina Huijgen, de vrouw van Cornelis Nolet, burgem. v. Schiedam [11]).

7. ***Agnes Huijgen,*** geb. te Well ± 1702. Op 8 Jan. 1735 trouwde te Schiedam in de kerk en 23 Jan. d.o.v. voor burgemeester en schepenen: ,,*Steven Berkemeijer,* j.m. geb. v. Beekum in Munsterland ende Agnietje Huijge, j.d. geboortig van Wel, geleegen in Spaansgelderland". Zij werd „Geadst. met Catharina Kraemers, haer behuwde suster". Op 3 Jan. 1739 huwde te Schiedam in de kerk en op 18 Jan. d.o.v. voor burgemeester en schepenen: ,,*Hendrik Hellewegh* j.m. geb. uijt Munsterland ende Agnietje Huijge, wede. van Steven Berkemeijer". Agnes Huijgen werd niet te Schiedam begraven.

IIIbis. ***Engel Huijgen,*** geboren te Well omstreeks ***1618,*** overleden te Arcen (waar de kerkelijke registers reeds 1613 beginnen) op 14-7-1684, begraven aldaar 16-7 d.o.v. Op 25 Febr. 1639 huwde te Arcen: Ingell Gerrijt Huijgensoon unde Annecken Herman van Loondochter". De bruid werd gedoopt te Arcen op 9 Mei 1622 als ***Anna Margaretha van Loon,*** dochter van Herman, schout te Arcen en van Margaretha Deckers (haar broer Hieronimus van Loon was eveneens schout aldaar). Zij overleed te Arcen 30 Januari 1696.

Aanvankelijk moet Engel te Well gewoond hebben. Hij koopt aldaar met zijn vrouw ,,Anneken" op 29 Oct. 1648 twee stukken grond (overdr. reg. Well) en wordt hij genoemd in een laatacte van 19 Mei 1662 (Cijnsreg. 1 e boek fol. 43). Even na 1650 wordt het gezin te Arcen aangetroffen, waar men vanaf 1652 nog verscheidene kinderen laat doopen. Engel's beroep heb ik niet vermeld gevonden. In de nieuwe woonplaats heeft hij wel een openbare nevenfunctie bekleed. Op blz. 29 van ,,Maasgouw" 1928" vind ik hem nl. in 1656 vermeld als Nr. 1 van Rot 2 van de in acht Rotten verdeelde nachtwacht der Heerlijkheid Arcen Velden, Onder die wacht fungeeren o.a. ook Jeronimus van Loon en Peter Blenxkens (zie IVter). Dit was een soort alg. burgerdienstplicht.

1. ***Margaretha Huijgen,*** geb. te Well tusschen 1639 en 1652. Huwt te Arcen op 16 Mei 1669 met ***Tobias Adams,*** zoon van Petrus en NN.
2. ***Reijnerus Huijgen,*** volgt IVbis.
3. ***Judith Huijgen,*** ged. te Arcen 27-5-1652. Peten: Jan van Loon en Christina Huijgen van Well.
4. ***Joannes Huijgen,*** ged. te Arcen 6-7-1653. Peten: Dirck Roesen en Peterken Thunns. Volgt IVter.
5. ***Agnes Huijgen,*** ged. te Arcen 16-7-1656. Peten: Anth. van Loon en Johanna Poell.
6. ***Maria Huijgen,*** ged. te Arcen 22-10-1657. Peten: Joes Dinckels en Maria Cruiskens.
7. ***Gerardus Huijgen,*** ged. te Arcen 2-3-1661. Peten: Andreas More en Margaretha Custers. Jong gestorven.
8. ***Geracdus Huijgen,*** ged. te Arcen 20-2-1664. Peten: Fredericus in de Sittert en Agnes Siberts.

IVbis. *Reijnerus* ***Huijgen,*** geboren te Well tusschen 1639 en 1652. Hij huwt te Arcen op 4 Februari 1674 met

Petronella *Baijen,* die aldaar overlijdt 6 Nov. 1705, begraven de 8e d.o.v. Hij huwde ten 2e te Broekhuizenvorst op 4 Mei 1710 met ***Agnes*** *Hillen.* Getuigen le huwelijk: Angelus Huijgen en Tobias, schoonbroeder van den bruidegom; 2e huw.: Jan Henssen en Gerardt Huijgen. Beroep niet vermeld gevonden.

1. ***Mathias Huijgen,*** ged. Arcen 6-10-1674. Peten: Petrus van Loon en Elisabeth Verlinden. Op denzelfden dag overleden.
2. ***Mattheus Huijgen,*** ged. Arcen 23-4-1676. Peten Petrus van Loon loco Tobias Adams en Cath. ingen Panhuijs loco Elis. Gossen.
3. ***Joanna Huijgen,*** ged. Arcen 18-8-1677. Peten: Matthaeus Gevelaer loco Petrus Poel en Christina Soets.
4. ***Mattheus Huijgen,*** ged. Arcen 24-9-1679. Peten: Joannes Huijgen en onleesbaar.
5. ***Gerardus Huijgen,*** ged. Arcen 6-11-1680. Peten. Michael Michels loco Joannes Baeijen en Margaritha Sijbers loco Elisabeth Huijgen.
6. ***Maria Joanna Huijgen,*** ged. Arcen 2-2-1682. Peten: Joes Teuwes en Helena Bruijl.
7. ***Anna Huijgen,*** ged. Arcen -12-1684. Peten: Petrus van Loon loco ..... en Margaretha Huijgen. Op 29-1-1719 laat ***Jacobus Demmers*** als haar echtgenoot te Venlo een kind doopen, waarbij hun zwager Petrus Gelen als peter optreedt. Anna overlijdt te Arcen op 1-10-1721, blijkens aanteekening op den 17en dag na haar bevalling.
8. ***Elizabeth Huijgen,*** ged. Arcen 6-3-1689. Peten: Mathias Messemekers loco Petrus Poel en Marg. Huijgen loco Christina Huijgen, haar tante. Zij huwde ***Petrus*** *Geilen,* Geelen of Gielen. In 1718 en 1721 laat het echtpaar te Venlo kinderen doopen. Elizabeth overlijdt te Arcen op 14-10-1759 als weduwe.
9. ***Engel*** *Huijgen,* ged. Arcen 25-1-1692. Peten: Herman Adams en Maria Wijnbergen loco Clara Rutten.

IVter. ***Joannes Huijgen,*** ged. te Arcen 6-7-1653. Hij huwde aldaar 28-2-1680 met ***Aldegonda*** *Heines,* getuigen: Engel Huijgen en Godefridus Heines. Zij overleed te Arcen 14, begraven 16-11-1688. Hij huwde ten 2e aldaar op 2-2-1689 *Antonia* ***Blenxkens,*** ged. Arcen 10-8-1643 als dochter van Peter en Trijncken. Get.: Aert Blenxkens, Henricus van Loon en Anna Rapsels. Joannes H. overleed Arcen 11-12-1713 omstreeks 2 uur 's morgens. Blijkens aanteekening was hij in den volksmond genaamd: ,,De Bisschop" en gedurende eenige maanden waterzuchtig geweest. Zijn weduwe overlijdt te Arcen op 8 Nov. 1719.

1. ***Godefridus Huijgen,*** ged. Arcen 21-3-1683. Peten: Hieronimus van Loon, schout van Arcen en Henrica Heines. Hij overl. 25-3-1702.
2. ***Engel Huijgen,*** ged. Arcen 8-9-1687. Peten: Reijnerus Huygen en Henrina Heines loco Margarithae Lommen.
3. (uit 2e huwelijk) ***Aldegonda*** *Huijgen,* ged. Arcen: 29-3-1690. Peten Tobias Tijssen en Petronella Baijen loco Angelae Blenxkens,

IIbis. *Wilhelm* ***Huijgen,*** zoon van schout Johan en Sybilla NN. Geboren naar schatting 1596. Hij teekent meermalen laatacten als stadhouder of a1 slaat schepen van de (cijns)laathof der Vrijheer-1 ijkheid We11, Bergenen Aijen. Overleden

vóór 8 Dec. 1638. (Zie IIIter). Trouwt een nergens met name aangetroffen vrouw.

Wilhelm heeft waarschijnlijk het in 1606 door zijn vader aangekochte huis bewoond (zie IIIter: Nicolaes Huijgen).

Op 26 Maart 1632 werd hij laat voor het vierde deel van achttien morgen land. genaamd „Het Loegen" en naar aanleiding daarvan aangeslagen voor 2 vat rogge per jaar, vervallende op St. Andreae (Cijnsregister Well dl. I fol. 14).

Uit het huwelijk:

1. *Nicolaas (Claes) Huijgen,* volgt IIIter.
2. *Johanna (Jenneken) Huijgen,* geboren omstreeks 1625. Trouwt vóór 27 Juni 1647 met *Hendrijck Claes.* Beiden overleden vóór 2-5-1696. Op 27 Juni 1647 koopt het echtpaar te Well een huis met erf (Overdr. reg. Well). Nadien komen beiden nog in verscheidene koop- en hypotheekacten voor. Ook verschaffen zij eenige malen geld tegen onderpand aan Claes Huijgen. Uit de daarvan bestaande acten blijkt de zwagerschap. Het echtpaar was nogal „gezeten", hetgeen blijkt uit de „Magescheyt" d.d. 2 Mei 16% (Prot. Well 1687-1705). Als erfgenamen worden 6 kinderen genoemd, geparenteerd met Moermans, Waeijmans, Hendrickx en Peters. Beroepen niet vermeld gevonden.
3. *Antonia (Thunisken) Huijgen.* Van haar bestaan blijkt uit een akte d.d. 14 October 1660 (Overdr. reg. Well) waarin sprake is van *Floris Martens,* in eerste huwelijk getrouwd met Thunisken Huijgen. Als ooms en bloedmombers harer kinderen worden vermeld: Hendrick Claes en Claes Huijgho.

IIIter. *Nicolaes (Claes) Huijgen,* geboren omstreeks 1623. Hij huwt 11-2-1646 te Arcen met *Margaretha Pouwels Rutgens Dochter,* zich noemende *Gertje Deckers* (naar haar moeder), gedoopt te Arcen op 26-9-1621. Overieden te Wees? nà 1670. „Den 8e Decembris 1638 ter presentie Jan Huig ende Jan Huiberts heft Clais Huig gewonne en geworve het vierde deii van het Loegen dar der Vader Willem Huig aff te Boeick hefft gestaen ....." (Cijnreg. Well I fol. 15 verso). „Den 14 Marty 1662 hefft Claes Huijgen gewonnen ende geworven sijn huijs, hoff ende weiden gelegen op den Camp daervan Hendrik Claes dat weeder deel helft, ende Jan Huijgen sijn grootvader fol. 7 te boeck hefft gestaen, geldende daervan alle jaers op St. Remigny voor sein deil eenen cappuijn thins (= cijns) ende is daervoor sijn erffthijns (= erfpacht) goet". Dit was dus het in 1606 aangekochte huis door schout Johan Huijghe.

Inmiddels gaat het Nicolaas en echtgenoote blijkbaar niet zoo goed, want er was reeds op 12-1-1651 en 28-1-1658 een hypotheek genomen op het huis. Verder dient hun landbezit als onderpand bij leeningen op 29-5-1656 en 5-1-1668. „Een jaarrente verkoopen ad zooveel, aflosbaar met x gulden" was toen de terminologie. In 1656 en 1658 had het echtpaar de rente verkocht aan „hun zwager Henrich Claes en Jenneke". Op 11 December 1670 worden huis, schuur hofstad, moeshof en grond verkocht (overdr. reg. Well) en moet het gezin, te oordeelen naar de voornamen der later aldaar aangetroffen Huijgen's, verhuisd zijn naar het aan Well grenzende, toen Cleefsche, thans Duitsche, Wees (Weeze). Te

Well laat men geen spoor achter. Uit het huwelijk dus naar alle waarschijnijkheid:

1. *Wilhelm Huegen,* geb. 'omstreeks 1647. Wordt te Wees op 12-5-1671 en 15-5-1675 als getuige aangetroffen (zie Margaretha Huijgen). Hij zal wel niet synoniem zijn met Wilhelm Hügen, overleden te Kirchherten (zie inleiding) 30 Juli 1724.
2. *Margaretha Hiiegen,* geb. omstreeks 1650. Trouwt te Wees op 12 Mei 1671 met *Antonius Florkens,* Flüerkens of Florissen. Wilhelm Huijgen was getuige

Kerkhof R.K. Kerk, Well.
De grafsteen is thans gemetseld tegen een steunbeer der kerk.

Het Schoutenhuis (stamhuis) te Well in de 17e en begin 18e eeuw.

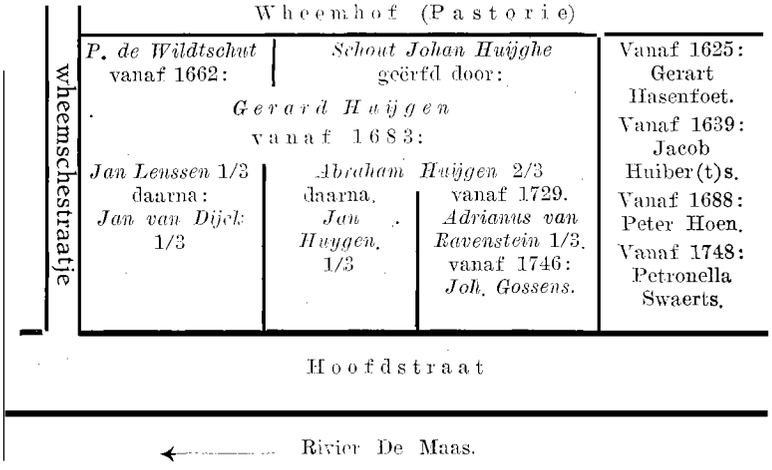

bij dit huwelijk alsmede bij de doop van hun zoon Joannes op 15 Mei 1675 te Wees.

3. *Gerhard Huijgen,* volgt **IVquater.**

IVquater. *Gerhard Huijgen.* geb. omstreeks 1655. Overleden te Wees 25 April 1717. Trouwt aldaar op 28 Juli 1687 met *Catharina Gerritz.*

Uit dit huwelijk:

1. *Christine Huijgen,* ged. Wees 21-12-1693. Peten: Johannes Gijsen, Mechtild Boll en Gertrud Gerrits.
2. *Klara Hüegkens,* ged. Wees 30-3-1696. Peten: Jacob Gerrits en Johanna Gerits.
3. *Margaretha Hugen,* **ged.** Wees 25-1-1699. Peten: Johannes Gerrits Helena Boll, Agnes Kammans van de Kleine Graeff.
4. *Nikolaus Hugen,* ged. Wees 20-10-1701. Peten: Gerhard Vermaten, Lambert Abergh. Margaretha Gerritz uit Wehm.

Aangezien Abraham Huijgen (IV) niets aan zijn kinderen heeft nagelaten en voor zoover bekend alleen zijn tak voortleeft, ontstaat in de 18e eeuw een inzinkingsperiode, waar alleen zij weer bovenopgekomen zijn, die „uitvlogen". Vooral in het opkomend Rotterdam werken verscheidene nakomelingen zich weer op. Zulks moge o.m. blijken uit de fraaie kwartierstaat Huijgen (32 kwartieren, cirkelvormig), die op Hendrik Huygen jr., vermeld onder IV, 5 aansluit en gepubliceerd werd in het werk „Nederlandsche Familiewapens" [1].

C. A. **HUYGEN.**

KORTE MEDEDEELINGEN.

De afstamming van het geslacht Storm van 's-Gravesande.

In de knappe studie door G. B. Ch. van der Feen gewijd aan de oudste generaties van de twee in de 16e eeuw te Delft woonachtige' takken van het geslacht Storm van 's-Gravesande, waarvoor ik moge verwijzen naar het Maandblad van ons Genootschap a°. 1917 kolom 180-187, komt de schrijver tot de gevolgtrekking, dat de identiteit van Dirck Henricksz. „in 't Spoir" te Delft, den stamvader van het tegenwoordige geslacht Storm van 's-Gravesande met den Dirck Henricksz, den broeder van Maerten Henricksz. Storm „in den Roos" te Delft niet vast staat en verwerpt hij mitsdien als Dirck's directe voorouders den Huyg Cornelisz., burgemeester van 's-Gravesande 1502, overleden omstreeks 1540 en diens zoon Hendrick Hugo'sz. Storm.

Voor de gronden, die de schrijver aanvoert, moge ik naar zijn artikel verwijzen.

In kolom 186 trekt hij de zooals zal blijken onjuiste conclusie wanneer hij zegt:

> „Dirck Henricksz., de broeder van Maerten en Gerard „is naar ik vermoed de vader geweest van Grietgen „Dircksdr. van 's Gravesande, hij is echter waarschijnlijk „niet identiek met Dirck Henricksz. „in 't Spoir".

Uiteindelijk denkt de Heer van der Feen dat het waarschijnlijke familieverband hoogerop moet worden gezocht.

Nu vindt men in de Sententien van het Hof van Holland (R.A. 's Gravenhage) No. 589 acte 128 een proces gevoerd tusschen Jan Beukel Sasbautszoon [van der Dussen] wonende te Delft als gehuwd met Grietgen Dircksdr., impetrant, en Mr. Michiel Michielsz. Vosmaer, waarin de volgende zinsnede voorkomt, welke onmiddellijk de bestaande puzzle oplost.

Men leest daar namenlijk dat:

> „in leven geweest zijn Dirck Heynrichsz. „in 't Spoir" „en Maerten Heynrichsz. „in de Roos" tot Delft, *wesen-* *„de twee volle broeders,* hebbende hij impetrant getrout „een dochter van voors. Dirck Heynrichsz. genaemt „Grietgen, zoodat Maerten was haer oom enz. enz.

Het proces is voor de afstamming van het geslacht Storm van 's Gravesande niet van direct belang, het betrof den verkoop van een woning en land eertijds behoord hebbende aan Maerten Heynrichsz. „in den Roos" in verband met een „naasting" door Jan Beuckel Sasboutsz. op 22 Maart 1592 gevraagd.

De uitspraak dateerde van 31 Mei 1595.

Nu dus ontwijfelbaar vaststaat, dat de in het Adelsboek van 1917 als stamvader aangegeven Dirck Henrichsz. „in 't Spoir" mede een zoon is van Henrick Hugensz. Storm en Neeltje Adriaensdr. en dus wel identiek is met den Dirck als zoon van dit echtpaar in kolom 185 van het Maandblad genoemd, kan m.i. de stamreeks zonder bezwaar met twee generaties worden opgevoerd.

J. P. DE MAN.

De keper in verband met water.

In 't algemeen neemt men in de wapenkunde aan, dat de oorsprong van het herautstuk *de keper* te vinden is óf in de dakspar, óf uit versterkingen in den vestingoorlog; en zou het van het ang. saks. woord „cipp" zijn afgeleid, dat „stok, waarin de ploegschaar zit", beteekent. — Zooals de *paal* in stedelijke wapens van ons land herinnert aan de rivier, waarop de stad tolrecht uitoefende, meen ik echter dat de beteekenis van de keper in familiewapens dikwijls in verband moet hebben gestaan met de bodemgesteldheid van een zeker stamgoed of bakermat, dat weder met e.o.a. rivier, beek, gracht, meer, moeras of waterput verband hield. Ook de z.g. *maarle* of *merlet* is ongetwijfeld aan het begrip *water* verbonden, en de afknotting van bek en pooten, geeft m.i. zeer duidelijk het zwemmen aan, waardoor het dan ook aan een zwemmend eendje doet denken. Zoo wordt de Engelsche merlet als een zeezwaluw (martinet) met afgeknotte pooten voorgesteld. Junius schrijft over de merlet o.a. het volgende: „Het is niet onwaarschijnlijk dat al die eendjes in de wapenkunde moesten herinneren aan de overzeesche tochten van de bewoners dezer landen, want zij komen meest in wapens voor van geslachten die invloed hadden in den tijd dat Nederland de eerste zeevarende mogendheid was geworden".

Een treffend voorbeeld van een „sprekend" wapen, in verband met het bovenstaande, is dat van het oude Kortrijksche geslacht *van der Gracht* alias *des Fosses,* n.l. *„In zilv. een r. keper, vergez. van drie zw. merletten, 2 en 1"* [1]. Het eveneens uit Kortrijk stammende geslacht *Crommelin* voerde oorspronkelijk dit zelfde wapen: sinds de 16e eeuw, dit als tweede deel in het gedeelde wapen, met een lelie en geblokte schildzoom, als eerste deel. De oudst-voorkomende naam dezer familie was *Crommelingk,* n.m.m. een bijnaam, dat eenvoudig „kromme lijn" beteekent, en, evenals naam en wapen van het mogelijk stamverwante eerstgenoemde geslacht, hoogstwaarschijnlijk verband houdend met een stamgoed, dat door *water* omsloten of doorsneden was. Een ander merkwaardig voorbeeld van een geslacht dat water-naam en keperwapen met water-attributen voert, is de Engelsche familie *Sykes.* Etymo-

[1] Zie Le Carpentier, Histoire généal. de Cambray et du Cnmbresis, in voce des *Fosses.*

logisch schijnt de typisch Engelsche wapenfiguur de „syke" (ook „fountain" genoemd), van het angelsaksische *sic* te komen, dat „beekje" beteekende, terwijl het midd.-nederd. *sik* „moerassig laagland" te beduiden had, en men in onze taal nog het w.w. „zeiken" tegenkomt. Het wapen *Sykes is* als volgt: *Zn zilv. een zw. keper, vergez. van drie van zilv. en bl. golvend-gedwarsbalkte ronde schijven, 2 en 1. („three sykes or fountains proper").* Ht. een *uitk. triton, tuss. rietstengels en bladeren, gekr. met dito krans, en op een schelphoorn blazend, alles in nat. kleur* [2]). Wellicht drukt het *zwart* van de keper de moerassige bodemgesteldheid van de bakermat dezer familie Uit.

Voorbeelden in Nederland van geslachten, wier namen direkt of indirekt met water in verband kunnen gebracht worden, en die een keperwapen voerden of voeren, mèt of zonder attributen, die met water verband houden, vindt men o.a. in: *van Egmond, van Isselmuden, van Weteringhe, van de Vecht, van Overrijn, van Rietwijck, van der Nisse, van Clarenbeeck, van der Vijver, Pit* en *van der Meersch.* In dat van *van der Vijver* is de keper niet *„vergezeld",* doch *„over alles heen",* welk stuk in dit *doorsneden* wapen m.i. overbodig zou zijn, indien het niet verband hield met den naam, en met de *zwemmende zwaan op water* van het tweede deel [3]).

B. H. BOISSEVAIN.

De weg, **dien vele oude portretten gingen.**

In het Juninummer van de Leeuw deed de Heer Bijleveld enkele mededeelingen over het vernietigen van familieportretten na doode, te Amsterdam in het begin der vorige eeuw. Ik kan deze aanvullen met een geval, dat zich in mijne familie heeft voorgedaan. Op 22 October 1841 verleed Gerarda de Clercq, weduwe Fokke Wendelaar voor notaris Mr. J. Commelin te Amsterdam een testament, waarin de volgende bepaling voorkomt:

„de Jufvrouw Testatrice verklaart uitdrukkelijk te begeren, dat de portretten van de familie van haar Testatrice, welke op haar afsterven in haren Boedel zullen gevonden worden, dadelijk na haar overlijden uit de lijsten zullen genomen, en, hetzij vernietigd, of wel bij haar Testatrice's Lijk in de doodkist zullen gelegd worden".

Het is mij niet bekend of deze bepaling uitgevoerd is; vermoedelijk wel; of de portretten vernietigd, dan- wel mede begraven zijn, is eveneens onbekend.

WENDELAAR.

Portielje.

1. *Gerrit Pietersz. Portielje,* geb. Rotterdam omstreeks 1645, grutter, woonde achtereenvolgens Anjeliersgracht, Fluweelen Burgwal, achter de oude Vleeschhal en Rozengracht, werd poorter te Amsterdam 24 Juni 1677, test. met zijn le vrouw 12 Dec. 1689 en alleen 15 Oct. 1720 voor nots M. Servaes, begr. Amsterdam (Westerk.) **25** Mei **1723,** tr. le Amsterdam (Nieuwe K.) 12 Mei 1675 *Annetje Pietersdr.,* geb. Rhenen omstreeks 1645, begr. Amsterdam (N.Z.K.) 11 Mrt. 1698, tr. 2e Amsterdam (Oude K.) 1 Febr. 1699 *Isabell(a) Latham,* ged. Amsterdam (Engelsche K.) 19 Febr. 1642, begr. Amsterdam (Westerk.) 1 Nov. 1718, dr. van Persevere Latham en wede. van Jurriaen Sieuwertsz. Geersma.

   Uit het le huwelijk o.a.:

II. *Pieter Portielje,* ged. Amsterdam (Oude K.) 2 Nov. 1681, grutter, werd poorter te Amsterdam 22 Apr. 1706, test. 18 Juni **1749 voor** nots. E. Haverkamp, begr. Amsterdam (**N.Z.K.) 17** Juni 1752, tr. le Amsterdam (Nieuwe K.) 22 Mrt. 1705 *Maria Martens,* ged. Amsterdam (Z.K.) 4 Febr. 1689, dr. van Jacob en Jannetje Hendriks, tr. 2e Rotterdam 22 Apr. 1715 *Elisabeth van der Sloot,* ged. Rotterdam 27 Dec. 1689, begr. Amsterdam **(N.Z.K.)** 17 Nov. 1744, dr. van Pieter en Anna Catharina Boute.

   Uit het 2e huwelijk o.a.:

III. *Gerrit Portielje,* ged. Amsterdam (Oude K.) 8 Aug. 1728, (= 11 van Ned. Patr. 1915). Onderzoek te Rotterdam en Oud Beijerland zal ongetwijfeld nog oudere generatiën aan het licht brengen.

W. A. **VAN RIJN.**

Hoe een naam kan ontstaan.

Een typisch voorbeeld van de vorming van een familienaam vindt men in een sententie van het Hof van Holland No. 600 acte **170,** uitspraak 27 October 1600.

Hoewel deze acte loopt over een geschil tusschen Joncker Carel Bentinck en Mr. Adriaen van Weresteyn, raedt *en* pensionaris van Gorinchem namens de erfgenamen van Henrick van Loozen blijkt daar, uit hetgeen de impetrant aanvoert, dat *wijlen Adriaen Corneliszoon „op te Canne" alias Canneman tot Almkerk* bij opdracht van Johan Millinck volgens brieven van 26-5-1533 de helft van een hoeve lands gelegen tot Wyelestein in het gerecht van Almkerk kocht.

Wij zien hier een naamworming, blijkbaar ontleend aan een bezitting, hetgeen men van den naam Canneman op het eerste gezicht niet zou zeggen.

J. P. DE MAN.

Bourcourd.

Uit eene briefwisseling met het cantonaal archief te Lausanne blijkt, dat deze familie reeds in de 16e eeuw te Apples in Waadtland leefde en daar doorgaans voorkomt als Bourrecoud. De doopregisters zijn onvolledig en Gabriel, die zich h.t.l. vestigde, werd niet gevonden, ofschoon deze voornaam veel in de familie, die daar nog heden gevestigd is, evenals b.v. de Baud's te Céligny, voorkomt.

Leiden, **BIJLEVELD.**

Een vrijwel onbekend eereteeken.

Met bijzondere belangstelling las ik de mededeeling van den Heer Bijleveld in het Augustusnummer betreffende een schrijven, waarbij aan schr.'s over-oudoom David Borski een ring werd toegezonden, vervaardigd van een sleutel der Citadel van Antwerpen.

In mijn bezit toch is een geheel gelijkluidende gedrukte missive, ook geteekend door den Kolonel Jhr. de Boer, gericht aan mijnen overgrootvader Pieter Hartsen (later Jhr. P. Hartsen) als lid der Commissie van erkentenis voor de strijders op de Citadel en Schelde. Wat er van den ring geworden is, is mij niet bekend.

Het zou interessant zijn te vernemen, of een gelijk schrijven — en wellicht eveneens de ring — nog in het bezit is van andere leden of hun bekenden.

Amsterdam. **MR. C. 1. HEEMSKERK.**

Van Kelckhoven.

(LX, 40).

Maria Cornelia van Kelckhoven werd te Moergestel geboren 14 Febr. 1717, kind van *Willem Hendrick v. K.* en *Megtelt Meyer,* overleden aldaar resp. 30 Sept. 1745 en 22 Sept. 1762. Hij was aldaar koster en schoolmeester, zoon van *Martinus van K.* — die overeenkomstige betrekkingen be-

---

[2]) Zie Debrett's Baronetage and knightage, en Siebmacher's Heraldischer Atlas.

[3]) Zie afb. in Ned. Patr.

kleedde te Vlijmen — en *Maria van Drunen* geboren te Geertruidenberg, gehuwd Heusden 5 Dec. 1683. Waalsche Kerk.

Het wapen van het geslacht v. K. is: op een blauw veld drie zilveren kelken met deksels van zilver.

Volgens mijn zegsman zou de naam v. K. eene verhollandsching zijn van *„du Califour"*, naar Brabant uitgeweken Hugenoten, die te Heusden een kostschool oprichtten.

Gouda. H. DE GROOT.

Stoop.

Op een vraag van ons geacht medelid Heerkens Thijssen kan ik het volgende berichten:

Mevrouw A. J. de Beaufort geb. A. A. Stoop had noch met het Dordtsche, noch met het oude Rijnlandsche, in de 16e eeuw uitgestorven geslacht Stoop, iets uitstaande. Tot die wetenschap kwam ik in het begin van dit jaar, toen ik de mij van Elswoud aangekomen Borskipapieren onderzocht en sorteerde en daarbij tal van documenten aantrof betreffende haren vader Johannes Bernhardus Stoop, die eene rol van beteekenis speelde in het financieele Amsterdam van de eerste helft der 19e eeuw. Daardoor werd mijne 'belangstelling gewekt in zijne herkomst. Mevrouw de Beaufort was eenig kind en geb. te Amsterdam 16 Aug. 1812, terwijl zij 3 Juni 1885 te Utrecht stierf.

Haar vader moet omtrent het jaar 1800 in dienst gekomen zijn op het kantoor van mijnen bet-overgrootvader Willem Borski 1 (1764-1814), waar bij opklom tot boekhouder en tevens vertrouwensman van zijnen patroon werd. Toen na diens vroegen dood de weduwe het zoo belangrijke kantoor voortzette, werd Stoop's invloed steeds grooter en zonder hem werd geene beslissing van gewicht genomen, ook toen de zoons David en Willem aan het hoofd der zaken, doch steeds nog met hunne moeder, kwamen.

Kort na 1830 maakte het befaamde huis Hope & Co. eene ernstige crisis door. De leden der familie Hope leefden grootendeels in Engeland en bekommerden zich slechts weinig om het oude huis, de bron van hun groot fortuin. De directie was al jaren in handen van vreemden, zooals Labouchere, Sillem, Melvil en de Lestapis. In den zomer van 1832 was de toestand zoo bedenkelijk geworden, dat hulp van bevriende huizen niet gemist kon worden. Tevergeefs poogde men Willem Borski II (1799-1881) tot toetreding in de firma te bewegen. Hoewel tegen zijn zin, stemde hij echter ten slotte toe, om zijnen eersten boekhouder, J. B. Stoop af te staan, als deze bereid zou gevonden worden, de redding op zich te nemen. De grootste tegenstand tegen dit plan ging echter uit van de wede. W. Borski. die haren getrouwen raadsman niet wilde missen en de nog bestaande brieven tusschen moeder en zoon daarover gewisseld (laatstgenoemde vertoefde voor de kuur in Aken) zijn daar, om te bewijzen, hoeveel moeite het haar gekost heeft, om zich met Stoop's afscheid te verzoenen. Voor hem heeft dit besluit echter zeer veel in zijn leven veranderd. Het gelukte hem in zeer korten tijd, ondanks de wangunst dier jaren, het huis Hope tot nieuwen en grooten bloei te brengen en financieel voer hij er ook zoo wel bij, dat hij 12 j. later, uit eigen kas het nog ontbrekende voor het slagen van de bekende leening van Hall kon bijdragen. Dien avond nog zond Koning Willem 11 eenen ordonansofficier, om Stoop het ridderkruis van den Nederlandschen Leeuw te brengen. Hij heeft die onderscheiding nimmer willen dragen, zeggende, alleen zijn plicht te hebben gedaan. Hij was en bleef een zeer eenvoudig man, ondanks zijne groote rijkdommen. Niet minder, dan op financieel gebied blonk hij uit als landoeconoom. Uitgestrekte woeste gronden in het Oosten der provincie Utrecht kocht hij aan en ontgon die met groote liefde en onmiskenbaar succes, één groot en grootsch monument tot zijne nagedachtenis van Zeist en Maarn tot voorbij Leusden. Hij stierf bijna 75 j. oud op 23 Febr. 1856 in de hoofdstad en was in 1810 gehuwd met Margaretha Laurentia Brender à Brandis, ged. te Amsterdam 7 Maart 1790 en hem aldaar na 4 jaren reeds ontvallen 15 Jan. 1815. Zij was de dochter van een Leidsch echtpaar: Gerrit Br. à Br. en Alida Blondeel. Deze G. Br. à Br. was een vurig patriot, die bij de omwenteling van 1795 het secretarisschap der vroedschap verkreeg in zijne woonplaats Amsterdam, waar hij tot dan leeraar in de wiskunde was geweest; doch nog meer bekend was hij als litterator en dichter, o.a. van het oorspronkelijke blijspel: de bruiloft van Kloris en Roosje.

Het huwelijk van J. B. Stoop is tot nog toe niet gevonden. Zeer waarschijnlijk is het te Bodegraven gesloten ter wille van Stoop's ouden vader. De ramp, die in 1870 dit dorp trof, heeft alle bescheiden ter secretarie vernietigd, kerk en pastorie bleven echter gedeeltelijk gespaard, doch sinds een tiental jaren heeft men kans gezien, het trouwregister der kerk ook te doen verdwijnen, een feit, dat zoo noodig, eens te meer pleit voor het instellen van een beter beheer van zulke onvervangbare bronnen, thans nog overgelaten aan de mate van liefhebberij van personen, die daartoe noch geroepen, noch doorgaans bekwaam zijn.

J. B. Stoop dan, was in Bodegraven geboren 6 en in de Luthersche kerk gedoopt 12 Aug. 1781, als een der 14 kinderen van den chirurgijn Dirc Stoop en Annigje Cley. Van deze groote kinderschaar zijn velen jong en de zoons, behalve J. B., allen zonder nakomelingen overleden.

Een der jongere broeders van J. B. was Pieter, die eene reeks van jaren als kassier bij het huis Borski werkzaam was, doch de laatste jaren zijns levens genoopt was in het zuiden van Frankrijk tevergeefs herstel te zoeken voor zijne wankele gezondheid. Voor ruim 10 jaren is bij de firma ten Holt te Nijmegen uitgegeven (doch niet in den handel): Brieven uit Zuid Frankrijk geschreven door P. Stoop. Een merkwaardig boek, al was het slechts daarom, wijl wij ons kunnen verbazen over de algemeene ontwikkeling en het gemak, om zich in allerlei kringen te bewegen van eenen zoon van eenen plattelandsheelmeester uit de 18e eeuw. Over de boekhouders en kassiers der groote Amsterdamsche bankhuizen van de tweede helft der 18e en het begin der 19e eeuw ware een diepgaand onderzoek naar hunne levensgeschiedenis zeker eene boeiende bijdrage tot de oeconomische en sociale kennis van dat tijdvak.

De succesvolle loopbaan van J. B. Stoop is voorwaar geen unicum. Dirc Stoop nu, was geboren te Stolwijk 6 en Luthersch gedoopt te Gouda 9 Dec. 1753, als eenig kind van Johannes Bernhardus Stoop en Maria Bouter. Dit echtpaar had zich ook te Bodegraven gevestigd, waar de man het chirurgijnsvak uitoefende. Dirc huwde er 20 Febr. 1774 met A. Cley geb. te Zwammerdam 30 Oct., ged. 3 Nov. 1754 en 9 Juni 1804 te Bodegraven ter aarde besteld. Zij was de dochter van Dirc Ariensz Cley, bouwman en schepen van Bodegraven en Marytie Looy, uit eene familie nog aldaar bestaande, doch die ik in de kerkregisters niet vermocht terug te vinden.

D. Stoop was een ontwikkeld man, lid van letterkundige genootschappen en dichter. Na de ommekeer van 1795 werd hij vertegenwoordiger in zijne woonplaats van het provinciaal bestuur van Zuid-Holland, later schout en maire en bij het

herstel van 's lands onafhankelijkheid „president van het gemeentebestuur", zooals hij zich zelf noemde. Reeds meer wees ik er op, dat de naam burgemeester er ten platten lande niet in wilde. Hij stierf als zoodanig 9 Jan. 1817.

Zijne ouders: J. B. Stoop en Maria Jans Bouter, teekenden 9 Maart 1753 voor de magistraat van Stolwijk aan. Er bij staat, dat zij na de gebruikelijke proclamatie gehuwd zijn, doch men heeft vergeten den datum op te teekenen. Toen hij daar verscheen als chirurgijn geboortig van Essen, verklaarde hij Staup(e) te heeten, doch de ambtenaar, die hem te woord stond, rekende blijkbaar meer met het plaatselijk taaleigen, dan met de stad zijner herkomst en zoo ontstond een familienaam, die in Holland reeds wel bekend was, voor een uitheemsch geslacht. Uit Essen mocht ik vernemen, dat hij aldaar geb. en Luthersch is gedoopt 4 Maart 1725, als zoon van Diderich Staupe; de moedersnaam staat niet vermeld. Hij stierf te Bodegraven en is er 6 April 1791 ter aarde besteld. Zijne vrouw overleefde hem, is er 3 Febr. 1802 als overleden aangegeven en den 9en begraven. Zij was uit Stolwijk geboortig uit echt Stolksch geslacht, doch haren doop kon ik noch daar, noch in de omgelegen dorpen vinden. Haar vader was: Jan Pieter Cornelis Arien Pieterszzz, hare moeder Eygie (Yda) Tyssen Verkaick.

Ongetwijfeld zou nader onderzoek te Essen voor mogelijk belanghebbenden nog meer opleveren over deze familie Staup.

Leiden. BIJLEVELD.

VRAGEN EN ANTWOORDEN.

Evers-Ter Vlle. Aanvullingen gevraagd betr.: *Harman Evers*, geb. ..... gedt geref. Bredevoort 6-10-1720, † ..... luit.-kol. i/h. regiment Schepper 1792, tr. Bredrvoort 21-4-1747 *Aleida* Sara *Ter Vile*, geb. Leeuwarden 3.5, gedt. 15-12-1726, † ..... (volgens m.s -genealogie Evers : te Helvoort 15 Dec. 1777, doch aldaar geen begr. gevonden). —

B. H. BOISSEVAIN, Amersfoort.

Rijsendaal. Gevraagd wapen van ***Hendrik R.*** (1731-1820) tc Amsterdam, tr. 1772 ***Helena Gruneliu***s, waaruit *Anna R.* (1773, † te ..... 1856) tr. 1798 Mr. Pibo *Anthonius Brugmans* te Amsterdam. —

B. H. BOISSEVAIN, Amersfoort.

Van (den) Abeele. LX, **187 e.v.** Bij het lezen van het artikel Van' den Abeele van de hand van onzen waarnemend-hoofdredacteur Jhr. Dr. Th. van Rheineck Leyssius, trof mij de naam van *Antheunis van der Hameyden van* den ***Abeele, die*** leefde in de tweede helft van de 15e eeuw, wiens moeder een *Van Herlaer van Ameyde* was en die te Dordrecht zou zijn opgevoed.

Tevens trof mij de geciteerde en weersproken mededeeling, dat een Jacob *van* den ***Abeele*** als laatste van zijn geslacht in 1557 zou zijn begraven.

Volgens een grafzerk van Langerak, nog geen anderhalf uur gaans van Ameide gelegen, is

1. *„Anthonis **van** Abeel* in syn leeven Hoogdyckheemraet van de Alblasserwaert, Waeterheemraet van den Overwaert cnde Schout deser vryheerlyckheyt van Langerack op den 6e November 1613 overleden. Zijn wapen op de zerk — een leeuw met een beurtelings gekanteelden dwarsbalk over alles heen. helmteeken een uitkomende leeuw — valt op, wanneer wij het vergelijken met het kwartier Herlaer in het wapen van *Cornelis* van den ***Abeele,*** overleden in 1571.

   Is het vermoeden te gewaagd, dat wij in den Hoogdijkheemraad, geb. omstreeks 1550 een afstammeling van Antheunis v. d. Hameyde vau den Abeele mogen zien [1])?

   In dezelfde kerk vindt men nog met hetzelfde wapen de zerken: van *Teunis* Willemsen ***Blocklant*** (v. d, Abeele), identiek met **III?**; en van ***Jacob*** Thoniseoon, **(IIb) overl.** 28 Jan. 1609 en diens zoon *Adriaen Jacobsen* (van, ***Abeele),*** overl. in 1639.

IIa. Willem *Antheunisz.* van Abeele, **geb.** omstreeks 1580.

111. *Antheunis Willemsz. van **Abeele,*** geb. omstr. 1620 te Langerak, woont blijkens het cohier van Familiegeld (1674) van Nieuwpoort onder Ammers-Graveland, otr. Groot-Ammers 7 Jan. 1645 ***Merrichje Cornelisdr.***, geb. Ammers-Graveland, 1662 schepen van Ammers-Graveland, eigenaar van een hofstede aldaar, **1691/'92**, diaken Herv. Kerk te Nieuwpoort, overleden in 1761.

[1]) Misschien in vrouwelijke lijn? Red.

CV. Willem *Theunisz. **van Abeele,*** ged. Groot-Ammers 29 Oct. 1645. schepen van Nieuwpoort **1697/1702,** eigenaar van land, identiek (9) met Willem van Abeele, bakker 1689, impost begr. Nieuwpoort 19 Jan. 1714, tr. le Groot-Ammèrs 7 Mei 1673, *Aantje Meesdr.*, tr. 2e Nieuwpoort 9 Nov. 1680 ***Lyebeth Pietersdr.*** (van der *Graef*).

V. *Jannigje Willemsdr. van **Abeele,*** ged. Groot-Ammers 4 April 1674, tr. Nieuwpoort 30 April 1713 ***Philippus Pietersz.** Wildschut* (Remonstrant), geb. te .....?, wedr. *Annigje Gerritsdr. Leckerland*. (Kwartier 104, Gen. VIII van ondergeteekende).

Aanvullingen en oplossing gevraagd. — G. C. HELBERS, Gouda

Dam, van. (Den Haag, Haarlem). Uitwerking der kwartieren gevraagd van *Christoffel van Dam*, geb. ....., begr. den Haag (impost 28)-3-1696, ondertr. ald. 10-5-1682 (huwelijksplaats noch -datum bekend) met Johanna *Catharina Seullijn(s)*, dr. van ***Mattheus Seullijn(s) en** Beatrix Eliasdr van* Collen, geb. Aken 1662, begr. den Haag (impost 10) 11-4-1751 (haar vier kwartieren met wapens bekend. ***Seullin** × **Roemers, van** Collen × Pijnappel)*, waaruit het latere Haarlemsche regecringsgeslacht. Grootouders ***van Dam*** × van *Neuren, **Meerderwerf*** × *Mechelman*. Wapens: ***van Dam:*** van go. m. e. ro. spr. hert; van Newren: schuingevd. van ro. en go., het go. bel. m.e. zw. knol; ***Meerderwerf:*** geschaakt van zi. en bl. van G rijen van 4 stn. m. e. hartsch. van ro. (8); *Mechelman:* van bl. m. e. zi. toren. — Ir. D. W. VAN DAM VAN HEKENDORP. Overveen.

Fibres. (LX, 37). Theodorus Fibres, ged. Rotterdam, R.K. kerk Oppert, 17 Sept. 1706, is een zoon van Dirck Jansz. Fibres, schildersknecht, geboren te Dordrecht, poorter te R'dam 6 Aug. 1710, begraven R'dam, Janskerkhof, 18 Nov. 1733, trouwt R'dam (Herv. kerk) 3 Nov. 1697 Catharina Jacobsd. van der Werff, geb. R'dam, begr. R'dam, Janskerkhof, 2 Mei 1737.

Dirck Fibres kocht bij gift van -8 Mei 1709 een huis aan de Oostmolenstraat westzijde te R'dam voor *f* 2.500,—, dat 9 Juli 1737 door zijn erfgenamen verkocht werd. Van hem is voorts bekend (acte 24 Sept. 1708 voor notaris Abr. Coxius van den Abeele, inv. nr. 1688, acte 206), dat hij met een ander in Juli 1708 door den meester-beeldsnijder François van Douwe werd aangenomen „om te helpe verwen en vergulde de trap voor de Koninginne van Poortugael", voor welke bezigheid naar hun zeggen „niet meer dan ten hoogste de quantiteyt van neegehondert kleyne boekjes gout, kostende yder ten hoogste twaelff stuyvers", is verbruikt.

Dirck Fibrcs, die ook „kladschildersknegt" genoemd wordt, had een broer Johannes Fibres, die op 15 Nov. 1699 als jongeman van Dordrecht te R'dam in het huwelijk trad met Margarita Sparnay, en als doopgetuige optreedt bij Dirck's kinderen. Te Dordrecht bleek de doopacte van Dirck noch van Johannes Fibres te vinden. Wat aldaar over deze familie bekend is, volgt hieronder:

Getrouwd Dordrecht, R.K. kerk, 20 Juni 1671: Bastiaan Fimbrcs, j.m., geb. Luik. geass. met zijn broer Jan Fimbres (de vader van Dirck?) en Maria Willemsd. Bodel, j.d., geb. Dordrecht, geass. met haar moeder Jenneken Tonna.

Getrouwd Dordrecht, R.K. kerk, 25 Nov. 1690: Bastiacn Vimbruys, tapper, wedr. Maryken Boudijn en Clementia Pieters, j.d.

Uit het eerste huwelijk: 1 Helena, R.K. ged. Dordrecht 4 Juni 1675. Uit het tweede: 2 Johannes, R.K. ned. Dordrecht 22 April 1692

Getrouwd Dordrecht, R.E. kerk, 31 Mei 1670 : Jan Tonisz., molenaer in de brouwerij Het Vlies en Angeneta Fimbres, j.d., geb. in het land van Luik, oud 29 jaar, ouders overleden, geass. met haar schoonzuster Margreta Fransd.

Gedoopt R.K. kerk Dordrecht, 12 Sept. 1676: Helena, -dochter van Bartholomeus Fimbres en Helena Simons. — J. P. VAN DER WEELE, Rotterdam.

Stoop. Waar behoort in de genealogie der familie Stoop thuis: Mevrouw A. J. de Beaufort, geb. A. A. Stoop? — H. F. HEERKENS THIJSSEN, Bloemendaal.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — H. Mijnssen, Bijdragen tot eene genealogie de Quay (vervolg). — Roel Kaptein, Het geslacht van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (vervolg). — C. A. Huygen, De mogelijke oorsprong en de oudste geschiedenis van het Opper-Geldersche (Noord-Limburgsche) geslacht Huygen. — Korte mededeelingen. — Vragen en antwoorden.

Verantwoordelijk redacteur, de wd. Hoofdredacteur: Jhr. Dr. H. J. L. Th. van Rheineck Leyssius, Westeinde 134, Voorburg; uitgever: Nederl. Genootschap voor Geslacht- en Wapenkunde, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage; drukker: Residentiedrukkerij, Pletterijstraat 103-107; 12 (tijdelijk 6) × per jaar verschijnend; abonnementsprijs *f* 10.—; prijs enkelnummers *f* 1.—, dubbelnummers *f* 2.-. (P.V. 1422-1).

LEXICOGRAPHISCH NAAMREGISTER.

Jaargang 1942.

Het teeken *) wil zeggen, dat in het artikel ook aanteekeningen van wapenkundigen aard voorkomen. De afkorting 0. V/VI. 4. beteekent: Omslag aflevering 5/6, blz. 4.

A.

Aa (van der) 118, 1%.
Aa (Pijnssen van der) 159.
Abbas 191.
Abbenbroek 139.
Abbing 178.
Abeele (huis de) 182, 189.
Abeele (van den) *)182-191, *), 215-220, *), 279-280.
Abeele (van der Hameyden van den) 215.
Abeele (Laureijs van den) 220.
Abeele van Maelstede (van den) 219.
Abels 180.
Abrahams(z) 31, 32, 110.
Abresch 79.
Acker (van) (den), 36.
Adrichem 36.
Aebinga van Humalda 61-65.
Aemilius 75, 76.
Aerssen (van) 234.
Aeswijn (van) 92, 159.
Affelen van Oorde (van) 112.
Aken (van) 119.
Alberda 69, 71, 72.
Albers 179.
Alberts 79.
Albinus 118.
Alblas (van) 125.
Alckesteyn (Meynerts gezegd) 133.
Aldenbockum (van) 92.
Aldenbockum (Grymbergh gen van) 94.
Alders 79.
Aldringa 68.
Alensoon 107.
Alewijn 244.
Alkemade (van) 189, 192.
Alphen 31.
Alphen (van) 148.
Ammack 159.
Amson (van) 31.
Amstel (van) 129.
Ancher (Brouwer) O.II, 4.
Andlau (von) 36.
Andrau 150.
André, 0. VII/VIII, 4.
Andree 151.
Angermille, 0. IX/X, 4.
Aremberg (van) 28.
Arensbergh (van) 260.
Arentsen 76.
Arentsen van Raesfeld 76.
Arentsma 214.
Arentzen 178.
Arkel (van) 157-159, 198, 199.
Arnzen 110.
Asdonk (van der) 118.
Asperen (van) 158.
Assen (van) 151, 177.
Assendelft (van) 57, 79, 158.
Asten (van) 36.
Aswede (van) 69.
Aumale (d') 79, 117, 118.
Averhus (van) 88.
Aylva (van) 63, 64, 69.

B.

Bachiene 79.
Backer 107, 175, 179, 180, 259.
Backer (de) *), 30.
Backers 174.
Bacx 10, 11.
Baer (de) 18, 19.
3aer (van) 231.
3aer tot Brantsenburg (van) 231.
Baerle (van) *), 3-11, 36, 43—5'0.
Baerle alias Spronck (van) 43.
Baerle alias Sprongh (van) 11.
Baersdonck (Mumm gen.) 89.
Baersdorp (van) 197.
Baesten, 0. IX/X, 3.
Baeijen 270.
Baize (de) 32.
Bakker (Lubbe) 110.
Balk 179.
Ballin 151.
Ballinck 54.
Bam gen. Brouwer 163.
Bänffer 152.
Banning 84.
Barrett 113.
Bartholomé 111, 151.
Bas 56, 224. 258.
Baserode (van) 255.
Basgen 54, 56, 224.
Bassen (van) *), 25, 26.
Baud 276.
Bauduin, 0. II, 4.
Baux *), 30.
Baxen (van) 158.
Baijen 270.
Baijens 77.
Beaufort (de) 280.
Beaumont 154, 199.
Becker 10, 11.
Beckerath (von). 119.
Beeck (van der) 36.
Beeftingh (van) 240.
Beek (van) 40.
Beens '9, 43, 140, 141.
Beesd (van) 223.
Beest (van) 20.
Begemann 108.
Behault (de) 34.
Beitel 75.
Bekkenraadt (van) 37, 119.
Bell 181, 182, 237.
Beloy (van) 5.
Bender 151, 153.
Benlinck 276.
Benninck 100, 133
Benninxs 76.
Bens 99.
Bent 74.
Benthem (van) 125, 128-130.
Bercke] (van) 134.
Berg (van den) 37, 97.
Bergh (van den) 152, 199, 205 0. II. 4.
Berghe (van den) 47.
Berghe(n) (van) 36.
Berghuys 205.
Berkemeijer 269.
Berner 151.
Berner Schilden Holsten 84, 164.
Bernhard 151.
Bertel 32.
Berthoud *) 75.
Berum (van) 69, 71.
Besche (de) 21.
Besche alias Becx (de) 21, 22.
Besemer 142, 143, 147.
Besier 150.
Bestehreurtje 141, 144.
Beth 75.
Betten 111.
Betting 31.
Beuckelaer 132.
Beudiker 150.
Beugen (van) 0. XI/XII. 3.
Beveren (van) 36, 118.
Beyer (de) 119.
Beyerinck 74.
Beijers 59.
Bicker 97.
Bierens. 0. VII/VIII. 4.
Biesen <van) 20.
Bindernagel 165.
Biscop 46.
Bisschop 46, 178.
Bisselick (van) 20.
Bitters van Raesfeld 76.
Blanken, 0. VII/VIII. 4 O.IX/X. 4.
Blenxkens 269. 270.
Bley 1 5 2 .
Blocklant 279.
Bloeiman 111.
Bl10em 120.
Bl10esem 144.
Blondeel 278.
Bloteling(h) 36.
Bloys (van) 190.
Bloys van Treslong (van) 220.
Blijde (de) 191.
Blijdenstein (de Stoppelaar), O. IX/X. 4.
Bodegom (van) 141.
Bodel 280.
Bodeutsch 148.
Bodman 153.
Boecop (toe) 228.
Boegel 68.
Boelen 105.
Boer 138.
Boer (de) *) 25, 151, 152, 194.
Boertgen (Claer alias) 119.
Boetzelaer (van den) 158.
Boeuff (du) *) 240.
Bogaert 0.1. 4.
Bogaert (van den) 6.
Boge 7-9, 43, 44.
Bolgersteijn (van) 134.
Bolgersteijn de Vries (van) 134
Boll, 0. II. 4.
Bols 110. 0. II. 4.
Bommel (van) 80, 155.
Bomwerd (huize) 64.
Bomy (van) 55.
Bontekoe 256.
Bontemantel 101.
Booch 244.
Boogaard 160.
Boom O.I. 4.
Boom (van den) 268.
Boon 98.
Boon (de) 200.
Boot 145.
Booth 100. 0. III/IV. 4.
Booy 168.
Borchorst (ter) 228.
Bordois 100.
Boreel 119.
Born 32.
Borre O. II. 4.
Borret 0.. XI/XII. 3.
Borselen (van) 185, 186, 190.
Borselen van der Hooge (van) 189, 216.
Borski 154, 194, 276.
Borstelman 119, 166, 167.
Bos 74, 147.
Bos (van den) 159.
Bosch 182.
Bosch (de) 36.
Bosch (in den) 178.
Bosch (van den) 144.
Bosch (van der) 146.
Bosch van Drakestein, 0. II. 4.
Boshuys 80.
Boshuysen (van) 54.
Bosman 159.
Bosstraeten (van) 109.
Bots O. XI/XII. 3.
Botter 39. 124-126., 129.
Boudijn 280.
Bouffare 31.
Bouman 252.
Boumans 203, 205.
Bourcourd 276.
Bourecourel 276.
Boute 276.
Bouter 278. 279.
Bouwens 253.
Bouwman 244.
Boxman 38.
Boxtel (van den) 160.
Braak (van den) 0. I. 4.
Brahm (van) 80.
Brakel 160
Brakel (van) 139.
Brakke 74.
Brand 0. II. 4.
Brandeler (van tien) 43, 47.
Brandes 165.
Brandt 206.
Brandwijk (van) 0. IJ. 4.
Brants 20.
Brederode (van) 123.
Bree (van) 215.
Bremaar 150.
Bremken 143, 147.
Brender à Brandis 278.
Brenen (van) 197.
Bresser 111.
Bridgewater 153.
Brienen (van) 197, 204, 205.
Brink (den) 144.
Brinkhuis 179.
Brinkman, 0. VII/VIII. 4.
Broeck (van den) 45, 160.
Broeckaert (de) 200.
Broecke (van dem) 209, 210.
Broeckhuysen (van) 67, 68, 157-159.
Broersema 66, 72.
Bromet 31, 152.
Bronckhorst (van) 54.
Broun 249. 250.
Brouwer 57, 106, 148, 158. 0. IJ 4.
Brouwn 154.
Bruelis 187, 190, 217, 219.
Brug (van de) 197.
Bruggen (ter) 75.
Brugmans 279.
Bruisten 80.
Bruijl 270.
Bruyn (de) 36, 115, 134, 155, 159, 238.
Bruyning 150.
Bruynsburg 149.
Bucerus 25.
Buck 104.
Buckhorst tot Boxbergen (van) 230.
Budde 180.
Bueno de Mesquita 151.
Bulow (von) 75.
Burch (van der) 99,

Buren (de) 128.
Buren (van) 123, 254.
Burg (van der) 118, 119.
Burmania (van) 60, 61, 70.
Bus (du) O. XI/XII, 3.
Bussum (van) 39.
Buters 221.
Buyck 220.
Buys 156, 168, 256.
Buijs (de) 253.
Buysen 9—11, 44, 47.
Buysers 159.
Buyten (van) 8, 43.
Bye (de) 5, 36, 43-45, 56.
Bijl 79.
Bijl (de) 255.
Byland (van) 148.
Bijlert (van) 115.
Bijleveld (van) 118.
Bijstervelt (van) 0. I, 4.
Bijtter 264.

C.

Chalin 197.
Chassé 109.
Chastelein 108.
Christin 108.
Cilliers 144.

D.

Daalen (van) 153.
Dablain 35.
Dahlberg *), 148.
Dalem (van) 126, 130.
Dam (van) *) 280.
Dashorst (van) 98.
Day 152.
Deckers 269, 271.
Deding 171.
Delmonte Lyon 150.
Delpt 31.
Demmers 270.
Dessé 151.
Deterding 118.
Deteringh 251.
Deurne (van) 36.
Deuverden (van) 39.
Devids 148.
Deyman 251.
Diemont 40.
Diepenbrock 36, 0. I. 4.
Diepenbroek (van) 37.
Dieperink 152.
Diest (van) 240.
Dinckels 269.
Dingstede (van) 33.
Directie 74.
Doeden 183.
Doerrleben 111.
Does (van der) 254.
Domburch (van) 190, 218.
Dommers 120.
Dompselaer (van) 98.
Donck (van der) 36.
Donzel 120.
Doore(n) (van) 200.
Doorn (van) 151.
Doorn (huis den) 235.
Doornick (van) 155, 156.
Doornik (van) O. III/IV. 4.
Doornink 0. III/IV, 4.
Doornink III/IV. 4.
Doorwaart 120, 166, 168.
Dorp (van) 10, 11, 36, 255.
Dorth (van) 239.
Douwe (van) 280.
Douwel (van) 177.
Dragters 176.
Drakenborch (van) 78.
Dreun 158.
Driel (van) 203, 205.
Driessen 146.
Driest (van) 111, 151.
Drogendyck (van) 54.
Drost 119, 120.
Droste zu Hoburch 231.
Drunen (van) 277.
Druijff 259.
Dubben (van) 36.
Duckenburg (huize) 249.
Dueren (van) 267.
Dulck (van) 66.
Dungen (van den) 109.
Duplessis (Pichot) 150.
Dussen (van der) 273.
Dutens 110.
Duurhagen 152.
Duvelaer van Campen 109.
Duwer 196.
Duyckinck Sander 74.
Duym 19.
Duyn (van der) 54.
Duynck 177.
Duyves 224, 225.
Dijck (van) 272.
Dijkhuizen (van) 177.

E.

Echten (van) 200.
Echten toe Echten (van) 199.
Eck (van) 238.
Edingh 200.
Eeckholt 77.
Eekel 168.
Eelts 69.
Eerde (van) 231, 232.
Egberd 239.
Egmond *) 26.
Egmond (van) 129, 130, 275.
Egmond van der Nieuwburch (van) 54.
Egmond van de Nijeburch (van) 17, 51.
Ekkenhorst 239.
Ekus 40.
Elder 31, 153.
Elderen (huis van) 78.
Elias, 164.
Elias (Faas) 164.
Elias (Witsen) 164.
Ellinghuysen 160.
Ellis 31, 32.
Elsevier. O. II. 4
Elshoff (ten) 173, 174, 177.
Elst (van) 118.
Elst (van der) 80.
Emberic (van) 264.
Emden (van) 151.
Emmichoven (van) 38.
Engelen, 0. XI/XII. 3.
Engelenberg 79.
Engersum 65.
Engersum (huize) 66.
Engler 113.
Entens 67, 72.
Erpenbeek (Schoon) 152.
Esbeek 160.
Eskes 176.
Esseboom 147.
Esser 31.
Estveld (van) O. II. 4.
Everaars 159.
Evers 239, 279.
Everts 58.
Everwijn O. I 4.
Ewsum (van) 70.
Eijck (van) 151, 152.
Eyck (van der) 238.
Eijk (van) 0. VII/VIII. 4.
Eyken Sluyters (Jansen) 74.
Eykes 40.
Eijkhouts 77.

F.

Fagel 0. I. 4.
Fages 200.
Falks 38.
Faulborn 110.
Favery 74.
Febure (de) 16.
Feddes 238.
Feitema 257. 0. VII/VIII. 4.
Feytsma 65.
Fibres 37, 280.
Filer 104.
Filz 36.
Fimbres 280.
Finspong (huis) 21, 22,
Fleischer 150.
Flies (de) 200.
Focke 31.
Fonaglus 104.
Fontane 32.
Fooken 32.
Foreest (van) 54, 59, 102, 168, 255.
Forsten 160.
Forth 31.
Forttman 246.
Fosses (van der Gracht alias des) 274.
Fraam (to) 230.
Francken 176.
Franke 37, 151, 152.
Frederici (de) 148.
Fremery (de) 0. XI/XII. 4.
Freyss 31, 32.
Friderici (de) 111, *), 149, *), 150.
Fries 197.
Froma 71.
Frouin 152.
Fuchs 110.

G.

Gaillard 120.
Galen (van) 179.
Gansepoel (van) 33-35, 77.
Gansneh gen. Tengnagel (van) 113, 228.
Gardin (du) 33-35.
Gate (van dc) 178.
Geer (de) 20-22, 37, 79, 107, 113 O. XI/XII. 3.
Geer (van de) 79.
Geersma 275.
Geertsen 75.
Geilen 270.
Gelen 270.
Gelre (van) 157, 158, 231.
Genius 79.
Gent (van) 145.
Gerding 32.
Gersteyn (van) 108.
Gevelaer 270.
Gewin 37.
Geyer 74, 75.
Ghilze (van) 9.
Ghoor (van) 114.
Gips 84.
Gisius 32, 75.
Gits 145.
Glagau 104, 105.
Glaize 108.
Glins 65.
Glins van Humalda 65.
Godlinze (van) 230.
Godtschalk 140.
Goes 106.
Goldman 113.
Goll van Franckenstein 154.
Gollenstede 152.
Goor (van) 182.
Goorle (van) 169.
Goris 80.
Gorter (de) *) 23—26.
Gossens 272.
Goudman 31, 112, 152.
Goudt 16
Graaf(f) '(de) 143.
Gracht alias des Fosses (van der) 274.
Graef (van der) 280.
Graevestein 0. I. 4.
Graft (van der) 200.
Graswinckel 114.
Grauw (de) 143.
Grebboval (van) 54.
Greve (de) 194.
Greven 76.
Grevinck 66.
Grevinghe 66.
Griend (van der) 143
Grymbergh gen. 'van Aldenbockum 94.
Groeneboom 141
Groeneveld (van) 107
Groenincx 120.
Groestra (van) 64.
Gronau 80.
Gronovius *) 103—109.
Gronow 104.
Groot (de) 118.
Groot Enzerink 145.
Grootvelt (van) 38.
Grospail 153.
Grunelius 279.
Gijse 178.
Gijsele 132.

H.

Haack 79.
Haak(s) 178.
Haarlem (van) 129, 130.
Haas 154.
Haas (de) VII/VIII. 4.
Hackfort tot Vorden (van) 230.
Haeften (van) 158, 159, 213, 214.
Haem (ten) 40.
Haemstede (van) 184.
Haer (van der) 36.
Haersolte (van) 199, 235.
Haersolte tot Langenholte (van) 227.
Haes (de) 38, 238.
Hagedoorn 110.
Haghen (van der) 118.
Haitzhiivel (upten) 92.
Half-Wassenaar van Onsenoort, O. XI/XII.3.
Halfhide 74.
Hallers (ten) 165.
Hallincq 46.
Halm (van) 148.
Hals 194.
Hamal (de) 192.
Hamayde (de la) 183.
Hambroick (van) 114.
Hameyde(n) (van der) 182, 217.
Hamming 20.
Hansing 38, 200.
Hardenberg 69, 199.
Hardenbroek (van) 27, 79, 199.
Hare(n) (van) 104.
Harinxma 60.
Harlaer (van) 258.
Harmensz 32.
Harmsen 178, 179.
Hart 166, 168.
Hartman 31.
Hartogh Jacobs 149.
Hartsen 276.
Hartwijk 199.
Haselaer 69.
Hasenfoet 272.
Hasselaer 22, 236.
Hatiseren 119.
Havelaar 120, 142, 143.
Havermans 46, 47. 49.
Haya (van de) 238.
Hechts 79.
Heckman 72.
Heeckeren (van) 114.
Heek (van) 177.
Heemskerk (van) 54.
Heemstede (van) 54.
Heeres 79.
Heerma 72.
Heerman 17, 190.
Heesbeen (van) 238.
Heggeman 72.
Heiden (von) 231.
Heilbron 32, 110.

Hein (Arendsen) 150.
Heines 270.
Heintzen 197.
Hell (van der) 228.
Hellewegh 269.
Helm 104.
Hemert (van) 119.
Hemselroy (van) 36.
Hengst, O. XI/XII. 3.
Hennert, O. II. 4.
Henningsen 150.
Henny 151.
Henriquez 110.
Hcnsberch (van) 243, 244.
Herema (van) 64.
Heringa (van) 64.
Herlaer (van) 182, 187, 189, *), 216, *), 217.
Herlaer van Ameyde (van) 27.
Herödegard 21.
Hcrrewijn 143.
Hertoge (d') 227.
Herwijnen (van) 158.
Hesewich (de) 128.
Hetterscheidt O. I. 4.
Heukelom (van) 131, 157, 158,
Heurlingh 48.
Heurn (van) 26-29, *) 240.
Heurne (van) 76.
Heusden (van) 80, 131.
Heusges 74.
Heussen (van) 194, *) 195.
Heuvelink 151.
Heuven (van) 0. XI/XII. 3.
Heuven (van Munster van) 0. XI/XII. 3.
Heuvling (huize den) 250.
Heuyter (de) 54, 55.
Hcycop 80.
Heyendael 0. I. 4.
Heijmans 253.
Heyn (van) 104.
Hiemcke 112.
Hilkes 147.
Hillebrants 66. 72.
Hillegom (van') 236.
Hillen 270.
Hirschig *) 238.
Hissink 179.
Hoebrinck 180.
Hoek (van) 31.
Hoeks 238.
Hoen 272.
Hoensbroeck (van) 114.
Hoeten, 0. XI/XII. 3.
Hoets 264.
Hoeufft 118.
Hoevell (van) 114.
Hoeven (van der) 37, 120.
Hoff (van) 163.
Hoff (van 't) 139.
Hoffman 108.
Hogelant 223, 229.
Hopencamp 227.
Hogendorp (van) 114
Hoghe 8.
Hoghe (de) 45, 46.
Hohnstedt (von) 37.
Hoilten (van) 44.
Hollen 1 ll.
Holthuys 0. I. 4.
Holthuysen (van) 93.
Holwerda 178.
Hommes 149.
Hooft 114.
Hooge (van der) 54.
Hooge (huis ter) 216.
Hoogerbeets 38.
Hoogerwerff 137. 138.
Hoogeveen (van) 107.
Hooghwerff 145.
Hoogstraten (van) 158.
Hoon 10.
Hoonaart (van den) 140.
Hoorn (van) 158.
Hoppers 33.
Hopzoomer 140.
Horenken 72.
Horne (van) 27.
Hornes (de) 26.
Houbraken 76.
Houk 78.
Houte (van den) 107.
Houten (van) 225.
Houven (van der) 0. ll. 4.
Hove (van den) 248, 249.
Hovel (van den) 213, 215.
Hovens 37.
Hovius 20, 21.
Hovy 21, 22, 114.
Hubert (de) *) 30.
Hubrechts 197.
Huessen (van) 194, *) 195.
Hugemans 189.
Hugenpot. 0. XI/XII. 3.
Huigens 144.
Hulshoff 115.
Hulst (van der) 36.
Humalda 63.
Humalda (huize) 63, 64.
Huybrechtsz 43, 45, 47.
Huygen *) 261-273.
Huygens 10, ll.
Huys 153.
Hijligendoop 75.
Hijman 151.
Hijmans 111.

I.

Idserda (van) 199.
Iltsz 75.
Imhoff (van) 119.
Immink 108.
Ingen Housz, 0. XI/XII. 3.
Ingenhaeff 68.
Ingenool 214, 249, 250.
Insinger, 194.
Isendoorn, (van) 0. XI/XII. 3.
Iserman 268.
Isselmuden 76.
Isselmuden (van) 275.
Isvordink 76.

J.

Jackson 110.
Jacobs 98. 151.
Jacobs (Hartogh) 119.
Jager 19.
Jalink 178.
Janse 151.
Jansen 239.
Jansen Eyken Sluyters 74.
Jansen van Wigmont 239.
Janson 31.
Jarges 70, 71.
Jaspers 176.
Jeekel 84.
Jeltes 74.
Jensema 67.
Jeppema 63. 65.
Jeuriens 179.
Jones 30.
Jong (de) 40. 227.
Jonge (de) 54, 55.
Jongema 60.
Jongeren (van) 257.
Jongh (de) 118.
Jonghe (de) 80.
Jongste (de) 142.
Jordaan 165.
Jordaens 78.
Juda 32, 74. 110.
Juliaans (Wolff) 110.
Julien 11 1.

K.

Kaas 153.
Cabiliau 21.
Cadijck 38.
Kalf 119.
Calff 99. 220.
Calgren '31.
Califour (du) 277.
Kalshoven. 0. III/IV. 4.
Calvin 35.'
Camberlijn d'Amougiès 37.
Cameron *) 148.
Cammingha 63.
Cammingha (van) 64.
Kamp (van der) 150.
Camoen (Duvelaer van) 109.
Canckena 230,
Canius 205.
Canne alias Canneman (op te) 276.
Cannemaker 16.
Canneman 115.
Canneman („op te Canne alias") 276.
Cant 79.
Kanter (de) 153.
Cantz'laar 149.
Capellen (van der) 231.
Capelman 256.
Carbasius 222.
Cardon 248.
Carstairs 32, 111
Cartel O.I. 4.
Casali 75.
Cassa 148.
Casteren (van) 111, 147.
Cate (ten) 120, 177, 239.
Catelaer 248.
Cater 230.
Cats (van) *) 184, 219.
Catz 111.
Kel(c)khoven (van) *) 40, 276
Kemp (de) 18-20, 238.
Kempters 104.
Keppel (van) 231.
Kerckrinck 252.
Kerkhof (van den) 145.
Kerkhoff 19.
Kerster 74. 151.
Kessel 32.'
Ketien 115.
Ketjen (Willink) 115, 116.
Ketwich (van) 67.
Keysers 226.
Keyzer 32.
Kieboom (van de) 11.
Kyeboom (van den) 9, 10.
Kies van Wissen (de) 222.
Kievit 46.
Kinsby 198.
Claer 119. 120.
Claer alias Boertgen 119.
Claessens 267.
Clant 66, 68, 72. 73.
Clarenbeeck (van) 275.
Klee 159.
Cleeff (Munnincks van) 238.
Klein 111, 151.
Kleinputte (van) 239.
Clercq (de) 275.
Cley 278.
Kleijnhoff O.I. 4.
Klineby 32.
Clock 134.
Klok 179.
Clomp 210.
Kloos 118.
K(C)looster (van den) 66, 199, 200, 231.
Klopman 148.
Clou (du) 237.
Kluppèl 105.
Kluwers 165.
Cluyt 169.
Kniphuysen (van) 197
Knispel 153.
Knoch 30.
Koch 153.
K(C)ock 200, 260.
Cock van Oppijnen (de) 158.
Codde 97.
Coebergh 0. III/IV. 3, V/VI. 3.
Koeck 43.
Coedijck (van) 51, 52.
Koedijk (van) 57.
Coel *) 232.
Coel van Sevenbergen 232-234.
Coelgenesse *) 233.
Coenders 66, 67, 69.
Coenders van Helpen 73
Coenesteyn 132.
Koermans 86, 92.
Coesfelt (Terbeeck van) O.I. 4.
Coeverden (van) 177, 234-236.
Cohen (à) 111.
Cohen Stuart 74.
Kok 153.
Colenhrander 164.
Collaert *) 233, 234.
Collen (van) 280.
Colson 145.
Commelin 33-35.
Coninck 136.
Coninck (de) 98.
Coningh (de) 115.
Coningh (van Assendelft de) 115.
Coningh (van Vrijberghe de) 115.
Könitz (von) 37.
Conradi 111.
Cool *) 233.
Kool 203, 204, 232.
C(K)oolhaas 172-182, 237.
Coolwagen 180.
Koolwijck (van) *) 233.
Koomans 136-147.
Koopman 152.
Coorels, 0. XI/XII. 3.
Koperen (van) 159.
Coppello (Kappeyne van de) 115.
Koppes 268.
Coppier 134.
Kops, 0. IX/X, 4
Corderius 197.
Cordua 199.
Coremans 43.
Coreus 222.
Corf(f) 13, 14. 16, 54
Cornegge (van) 119.
Cort (de) 245.
Cosgen 133.
Coulster (van den) 192.
Coupers 177.
Coupijn 149.
Courcelles (de) 36.
Courier 132.
Kous 151.
Couwenhoven (van) 100.
Craanen 37.
Craen (van der) 0.1. 4.
Craeyvanger 0.1. 4.
Cramer 120, 239.
Cramer van Veeren 240.
Kramers 268, 269.
Kramps 38.
Crane (de) 39.
Kranenburg 145.
Crans 178.
Krayenhoff van Wickera 110.
Kreel (van) 19, 20.
Croesinck 193.
Cromhout 97.
Crommelin 274.
(C)Kroon 153, 159.
Krops 179.
Croquett 120.
Cruchten (van) 0.1. 4.
Crucius 106, 107, 251.
Cruickshank 112.
Cruiskens 269.
Crul 169.
Criimmel von Nechtersheim zu Weyer 114.

Cruyff 118.
Cruys 21.
Kruyshoop 79.
Cruyskercken (van) 0. XI/XII, 3.
Kruythof (f) 74., 250.
Kruythoff (Tielenius) 74.
Cuchelius 197.
Kuhn 149.
Kuik, 0. VII/VIII. 4.
Kuipers 239.
Culemborg (von) 158, 192.
Cummings 153.
Kun (van der) 155.
Cunaeus 108.
Kunre (van) 91.
Kunst 253, 254.
Curiel 31.
Curjel 149.
Kuster 31.
Custers 268, 269.
Cuyp 79.
Kuysten 238.
Kijeboom (van den) 9, 10.

L.

Laater (de) 36, 78.
Labad 150.
Labberton 79.
Labouchère 277.
Laclé 79.
Ladenstein 144.
Laer (van) 67.
Laer van Laerwolde 213.
Laet (de) 159.
Lakerveld (van) 0. VII/VIII 4, IX/X. 4.
Lalaing (de) 192.
Lamberts 180.
Landsberg (von) 87, 88.
Landsberge (van) 107.
Lang (de) 151.
Lange 67.
Lange (de) 38.
Langcdijck 254.
Langelaen 0. I. 4.
Langen (van) 76, 265-267.
Langermann 104, 105.
Lange(r)v (van) O. IX/X. 4.
Langeveld (van) *) 239.
Langius 67, 68.
Lans 239.
Lanschot (van) 0. XI/XII. 3.
Laseur 238.
Latham 275.
Laureys 220.
Laureys van den Abeele 220.
Leckerland 280.
Lede (van der) 122-131, 199.
Leder (van der) 119.
Leembruggen 155.
Leen geseijt van Teylingen (de) 134.
Leen(e) (de) 133
Leers 110.
Leeuw (de) 133.
Leeuwen (van) 100. 119, 120, O. II. 4.
Lemmers 75, 148, 150, 151.
Lemzeele (van) 120.
Lennep (van) 118. 0. II. 4.
Lenneo (de Neufville van) O VII/VIII, 4.
Lenssen 265. 267, 272.
Lent (van) O.I. 4.
Lesen 67.
Lesjeer 0.1. 4.
Lespinasse (Pichot) 150.
Lestaois (de) 277.
Leuvelinks 178.
Leuven (van) 19.
Levij 112.
Lewe 72, 199.
Lewe van Aduard 151.
Lewe van Aduard (de Veer) 151.
Leijdecker 170, 171, 252.
Leijden (van) 129.
Leysner 74, 111, 149.
Leyssius *) 233, 234, 0. VII/VIII. 4.
Lidth de Jeude (van) O. II, 4.
Liebergen (van) 247.
Lieffers 174-176.
Lier (van) 260.
Lille (de) 20.
Limburg Stirum (van) O.I. 4.
Limes 151.
Linde (van der) 253.
Lint (de) 239.
Lionarons 148. 152.
Lippert 0.1. 4.
Lisman 200.
Lissabon (van) 70.
Litt (van) 246.
Loberius 257.
Lock 167.
Lockhorst (van) 230.
Loë (de) (van) 88-95, 23i.
Loeff 116.
Lohman (de Savornin) 78, 118
Lohus 88.
Lommen 270.
Lomuth 132.
Lons 239.
Loogen 199, 240.
Loon (van) 265, 269, 270.
Loosbroek (van) 118.
Loose 147.
Looy 278.
Loozen (van) 276.
Lorch 197.
Lossy 169.
Loth 151.
Lotsy 169.
Loutermans, 0. XI/XII, 3.
Louw (de) 49.
Louzada 110.
Lubbe Bakker 110.
Lubs, 0. VII/VIII, 4.
Lunenburgh (von) 157.
Lux 118.
Luijdinckhuysen 98.
Luytens 100.
Luytjesz 153.
Lyer (van) 244.
Lyon (Delmonte) 150.
Lijssen 145.
Lyttenant Quade (van) 150 *), 214.

M.

Maandag 145.
Maath (van der) 39, 40.
Maecktwacker 200.
Maelstede (huis) 219.
Maelstede (van der) '188.
Maenen (van) 18, 19.
Maes 176, 268.
Maes (van der) 38.
Mahieu (le) 120.
Maielle 115, 116, 118.
Maille (le) 118.
Makreel 178.
Malapert 172.
Malapert (de) 223, 257.
Malburgh (van) 124. 129.
Malingré, 0. XI/XII, 3.
Malsen (van) 160.
Maltha 144.
Manninga 69, 72.
Mans 151.
Maren (von) 209.
Marle (van) 30.
Marlot '(van) 79.
Marnard 74.
Martens 276.
Mathe (van der) 196.
Mechelman *) 280.
Mecheln (von) 88.
Meckama (van) 64.
Mee (van der) 112.
Me(ec)k(e)re(n) (van) 174, 175.
Meer (van der) 102. 108.
Meerburg 160.
Meerderwerf *) 280.
Meersch (van 'der) 275.
Mees 84.
Meester (de) 115.
Meeuwen (van) 0. XI/XII, 3.
Mehrkorn 31.
Melimaer 213.
Melis 76.
Melvil 277.
Mensinck 176.
Ment, 0. II, 4.
Mepsche (de) 66, 69, 70.
Mer (van) 6.
Merenberg (von) 36.
Merenburg 138, 139.
Merken (van) 206.
Merso 112.
Messemekers 270.
Mesteecker 39, 79, 80, 120.
Metman 1 II.
Meulken 104.
Meurs 257.
Meye 110.
Meyer 74, 112, 276.
Meyer (de) 160.
Meyma (to) 231.
Meynerts gezegd Alckesteyn 133.
Meijster 52, 98.
Micault 217.
Mierop (Cahau van) *) 30.
Mierop (van Cuyck van) *) 30 79. 231.
Millegen (van) 239.
Milleville 19.
Millinck 276.
Millinga (van) 67.
Mina 253.
Winne (van der) 164.
Minnoltsma (van) 63, 64.
Mockema 63, 65.
Moelen (van der) 55.
Moerkerke(n) (van) 142, 143.
Moermans 271.
Molenaar 143.
Molenaersgraeff (van) 132
Mollin (de) 108.
Monhoff 235.
Montel (de) 148.
Montens 4. 36, 44, 135.
Montigny (van) 184.
Moolenaar 153.
Moorsel (van) 178.
More 269.
Morgans 119.
Morgenstern 164.
Moritz (von) 80.
Woritz von Rossdorf 8C.
Morleth 105.
Most (van der) 144.
Mostaert 221, 256.
Mourgens 32.
Mourik (van) 116.
Mouwick (van) 211.
Muhl 206.
Mulder 31.
Mulkens, 0.1. 4.
Muller 111, 148, 151, 239.
Mumm gen. Baersdonck 89.
Munnincks van Cleeff, 238.
Munster (van) 231.
Munt (de) 107.
Muntslag 152.
Mus 118.
Muylwijck (van) 233. 238.
Muys van Holy 78, 118.
Muysken 108.
Mijl (van der) 45.

N.

Naaldwijk (van) 36, 78, 118.
Naerssen (van) *) 234.
Nagel 231.
Nahar 153.
Nansum (te) 72.
Nasemoer 138,
Nassy 148.
Neander 240.
Nederveen (van) 237.
Negreh 31.
Neitz, O. VII/VIII, 4.
Nes (van) 99, 223, 229, 1. O. II 4.
Neuren (van) *) 280
Niefeld (de) 153.
Niel (van) 118.
Nielo 153.
Niermans 165-168.
Nieuwburg (van de) 101.
Nieuwe Ypelaar (huis De), 35.
Niiant 105, 106.
Nispen tot Sevenaer, 0. II, 4.
Nisse (van der) 275.
Nobel *) 148.
Nobelaer (de) 230.
Nooms 97.
Noordendorp 238.
Noordink 180.
Noorman 19, 20.
Noortbergh van Brandwijck van Rleskensgrave 31.
Noortwijk 0.1. 3.
Nuyl (ten) **105**
Nydeck, van 46.
Nijenburch(g) (van de(r)) 51. 59, 167, 171, 172.
Niihoff 80.
Nijs (de) 160.

O.

Obhema 64.
Ochten (van) 238.
Ockers van Alendorp 26.
Oedsma 64.
Oem 98, 187, 189.
Oever (ten) 204. 205.
O'Ferall 152.
Offerman O.I. 4.
Ogtrup (van) 177.
Ohlsenberg 112.
Oignies (d') 2.3.
Olland 200.
Olijslager 135.
Ommeren (van) 148, 154.
Ompteda 67.
Onderwater, 0. II. 4.
Onna (van) 113.
Onstein, 0.1. 4.
Oostendorp (van) 227.
Oostersteyn (huis) 187, 189, 215-218.
Oostrum (van) O. VII/VIII. 4.
Oostwind 150.
Ooijkaas 111, 147, 149.
Orsing 151.
Orsinga 74.
Os (van) 39, 247.
Osinga (van) 64.
Osingeweer (van) 68.
Osy 118
Oud-Poelgeest (huis) 191-193.
Oudenrogge (van den) 239.
Oudesteijn 220.
Oudewater (van) 238.
Oudshoorn (Sonncvela gen. van) 230.
Out(s)hoorn (van) 239.
Overacker (van) 5, 44.
Overée 38.
Overhof (van) 118.
Overkamp 159.
Overmars 200.
Overrijn (van) 275.

Oversteghe (van) 38.
Overvest (van) 155.
Oyen (van) 250.

P.

Paersfaech 120.
Paersfaecken 120.
Paets 155.
Paezens (ter) 62, 63, 65.
Pakosz 72.
Pafings 138.
Paffaes van der Sterre 223
Paffandt (van) 231.
Pama 36, 78.
Panhuys (ingen) 270.
Panhuys (van) *) 109.
Pant (van der) O. II. 4.
Pape 31.
Papegaay (huis de) 5.
Papin, O. IX/X. 4.
Parra (de fa) 111. 148.
Parsijn 226.
Pasman 226.
Pauser 223.
Peifiker 145.
Pelgrom 0.1. 4.
Peffandt tot Gestelen 114.
Pelicorne 260.
Penbeeck (van de) 245.
Peng 102.
Perceval (de) 72, 73.
Perk 150.
Persijn (van) 123. 223.
Perwijs (van) 29.
Philips 31.
Pichot Dupfessis 150.
Pichot Lesoinasse 150.
Pieterman 179.
Piggen 36.
Pinsbergen 74.
Piper 250.
Pistorius, 0. XI/XII. 3.
Pit 275.
Plumeau 56.
Pluvier 119.
Poef 270.
Poef (van den) 264.
Poefenburch (van) 199, 223.
Poell 269.
Pohf 31, 111.
Pof (van de(r)) 80, 120.
Pof (Hufshoff) 116.
Polderman 78.
Pols 237.
Poortermans 164.
Poortugaef 139.
Popma 62. 63, 65.
Portiefje 275, 276.
Posses 58.
Pot 180, 259.
Potegem (van) 228.
Pottere (de) *) 93.
Potters, 0. XI/XII. 3.
Prado (Del) 110.
Predo (del) 110.
Pree 73.
Pree (du) 107.
Preus 149.
Prins 118. 156. 157.
Prins van' Westdorpe 156.
Pronkert 240.
Prooyen (van) 143.
Provost 119.
Pufefic (van) 36,
Putscher 151.
Piinacker Hordijk 116.
Pijnappel 280.
Pynssen 54.
Pijnsz 55.

Q.

Quack (de) 159, 160.
Quack (van Sfuys de) 160.
Quade (de) /) 206-215.
Quade (van Lutt genant) *), 214.
Quade van Ravesteyn (de) 211-215.
Quadt (de) 206, 212., 215.
Quadt van Landscroon 231.
Quaede van Doirne bij Ravesteyn *) 214.
Quartero 239.
Quattef 206, 209, 211.
Quay (de) *) 206-215, 243-250.

R.

Raamburgh, 0. ff. 4.
Raep (huis de) 11.
Raesfeld (van) 235.
Raesfeld (von) 0.1. 4.
Raet (de) 234, 236.
Ragay 249, 250.
Ram 22.
Ramaker 238.
Ramp 223.
Rank (de) 75.
Rape (huis de) 6.
Rapsels 270.
Ras 143.
Rauschenberg 87.
Rauws, 0. VJJ/VJJJ, 4.
Ravenstein (van) 267, 268 272.
Ravers 38.
Ravesteyn (van) 211, 212.
Reaef 96.
Rechteren (kasteel) 84. 116.
Rechteren Limpurg (van) 117.
Reck 109.
Recke (van de) 92.
Ree (van) 31.
Reede (van) 79, 158, 159, 255.
Reede Athfone (van) 22.
Reeffs 149.
Rees (van) 37.
Rees (Reus) gen. Verwaeyen 244.
Reichenberg 0. XI/XII, 3.
Reidt (van) 227.
Reigers 0.1. 4.
Reimerswaef (van) 185, 187.
Reinach (von) 36.
Reitz 199.
Reitz (Bosch) 150. 0. II. 4.
Remans 197.
Remmitz 100.
Renesse van der Aa (van) 232.
Renesse van Efderen. van 232.
Rengers 72.
Rensefaer (van) 0. II. 4.
Reyneke van Stuwe 118.
Reynsdorp 151.
Ribbius 249.
Riele (van) 3-5.
Riemer (de) 239.
Riemsdijck (van) 247.
Rietberg 235.
Rietwijck (van) 257, 275.
Rincke 32, 152.
Ringeling 74.
Rinke 110.
Ripperda 230-232.
Robbé (de Vries) 116.
Robertson 112. 147.
Robrechts 55.
Rodenburch 222, 223.
Roefs 118.
Roekelt (van) 18.
Röell 108.
Roemer 67.
Roemers 280.
Roepel 32, 110, f 1, 152.
Roesen 265, 269.
Roest 19.
Roest (van den Hove) 19.
Roey (de) 203.
Roffand (van) 55.
Roffent (van) 50.
Romer 74.
Rompiuse 180.
Romswinckel *) 85-96.
Ronau (von) 72, 73.
Roodnat 145.
Roos, 0. VII/VIII, 4.
Rooseboom 108, 249.
Rooswijcxs 175.
Röperhoff 111.
Ropta 63.
Rosegaarde 179.
Roseveft (van) *) 73.
Rosgen 246.
Rossen (van) 258.
Rossum (van) 158, 204.
Roulye 18, 19.
Rouselle (van) 100.
Roux 153.
Royen (van) 23.
Rubens 78.
Ruele (de) 200.
Rumpf 22.
Rumpius 180.
Russel 154.
Rutgen 271.
Rutten 270.
Ruwiel (van) 200.
Ruyl 250.
Ruysch 222.
Ruytenburgh 221.
Ruytens 100.
Ruijter (de) 134, 144, 158.
Rijcke 251.
Rij(c)ksen 203, 205.
Rycfe (van) 43.
Rijckevorsel (van) 0. XI/XII, 3.
Rijen (van) 8.
Rijn (van) 160, 238.
Riinders, 0. XI/XII, 3.
Rijnen 144.
Rijsendaal 279.
Riiswijck (van) 0. XI/XII, 3.
Rijswijk (van) 98.

S.

Sachten (van) 152.
Saefzer 152.
Safings 169.
Safomons 74.
Samo 32.
Samson 74. 150, 151.
Samuefs 32.
Sanches 31. 75, 151.
Sandefin 233.
Sander (Duyckinck) 79.
Sanders 120.
Sanen (van) 38.
Sangster 165.
Sanson 153.
Sasbout 55.
Sassefe (de) 257.
Sassen. 0. XI/XII, 3.
Schaak (van) 240.
Schade (van) 231.
Schadijck (van) 98.
Schaeck 221.
Schaep 244. 0. I. 4.
Schakefoo (van) 5.
Schafekamp 150.
Schauroth (von) 72, 73.
Schaverbeke (van) 35.
Scheek 32. 110.
Scheffenbosch 104.
Schelling (opper) 63.
Schelling (van der) 189.
Scheltema 61, 63—65.
Scheltinga 62, 65.
Schenck 248.
Schenk van Toutenburg 97
Schifdius 197.
Schimmelpenninck 177.
Schinkels 68.
Schiphorst 235.
Schmal 159, 0. V/VI, 3.
Schmidt auf Altenstadt (von) 147.
Schoften 108.
Schoftsborg 199.
Scholtz 0. I. 4.
Schoo 109.
Schoon 31.
Schoon Erpenbeek 152.
Schoonhoven 20.
Schoonhoven (van) 107, 238.
Schoor (van der) 138.
Schuur (van der) 55.
Schothorgh 112, 148.
Schotborph de Veer *) 148.
Schoten (van) 251.
Schouten 74. 153. *) 199.
Schrabber 260.
Schrassert 199, 200.
Schreiber 197.
Schrevel 171.
Schroder 31.
Schröder 152.
Schroor 191.
Schultinge to Bedum 230.
Schuftz 110, O. f. 4.
Schulz 23.
Schu(se)ler 179.
Schut 80. 199.
Schuten 154.
Schuurman 268.
Schuyienburch (van) 236, 249
Schuyren (van der) 231.
Schuyrman 105.
Schuyten 132.
Schwennicke 110.
Scufp 36.
Segerman 244.
Seider 149.
Seffius 236.
Sefraad 37.
Semeyns *) 25, 26.
Senserf 22.
Seonet 110.
Serooskerke (van) 218.
Serres 148.
Seuffijn 280.
Sevenbergen (van) *) 233, 234.
Siberts 269.
Sickinghe 72.
Siegenaar 144.
Sighers (de), 69.
Siffem 277.
Simon Thomas 116.
Simons 280.
Simcnskerke (van) 219.
Sissinck (van) *) 68-70.
Sittert (in de) 269.
Sixtus 197, 198.
Slengade 153.
Slicher 239.
Slik (van der). 118.
Sfingefant (van) 130, 187.
Sloot (van der) 276.
Sluys (van) 160.
Sluyskens 20.
Sluyters (Jansen Eyken) 74.
Smient 79.
Smissen (van der) 226.
Smithuysen 200.
Smits 264.
Snel 151.
Snoeck *) 198. 253.
Snoek 115.
Snijder 136.
Snijders 150.
Soerel 151.
Loetetis 249
Soets 270.
Son (van) 0. IJ. 4.
Sonck 51.
Sonneveld (van) * 240.
Sonnevefd gen. van Oudshoorn (van) 230.
Sonoy 52, 69.
Spaen 38.

Spalier 40.
Spangen (van) 104.
Sparnay 280.
Speyers 18, 19.
Spiering 128.
Spiess tot Bullesheim 114.
Splinters 55.
Spong 32.
Sprang (van) 167.
Spronck 3, 4, 8.
Snronck (van Baerle alias) 43.
Sorongh (van Baerle alias) 11.
Spulders 86.
Spijker 38, 39, 239.
Spijkers 238.
Staebroeck 159.
Stapele (van) 219.
Stapelen (van) 190.
Staup(e) 279.
Staverman 239.
Stecke 88.
Stede (van der) 31.
Stede1 '(von) 19.
Steenbergen 146.
Steenbergen (van) 80.
Steendijk 239.
Steenhuys 52, 252.
Steenhuysen 118, 258, 259.
Stege (ter) 76.
Steinhard 147.
Sterck 79.
Sterk 37.
Sternsee 64.
Sterre (Pallaes van der) 223.
Stoffels 153.
Stokebrand 205.
Stolting 111.
Stoop 102, 277-280.
Stoppelaar (de) 116.
Storm van 's-Gravesande 273, 274.
Strenen (van) 124, 125. 131.
Strepen (van der) 46, 47.
Strien (van) 124, 125, 131, 233. 0. V/VI, 3.
Strockel 105.
Strijen (van) 124, 125, 131, 141.
Strijp (van der) 53.
Stuart (Cohen) 74.
Stubbe 31.
Stube 30.
Stuger 153.
Stute *) 39.
Stüte 80.
Suntherhoek 151.
Suyker(s) 142.
Suys *) 30, 55, 59.
Swaagemaakers 118.
Swaefken to Rande 199.
Swaerts 272.
Swanenburch (van) 191.
Swaneveld 138.
Swart 79.
Swarthoff 239.
Swaving 160.
Swieten (van) 192.
Sijbers 270.
Syghers ter Borgh (de) 199.
Sykes 274.

T.

Taets van Amerongen, O.II. 4.
Taunay 116.
Teffers, 0. VII/VIII, 4.
Teixeira de Mattoz, 0. VII/VIII, 4.
Telders 116.
Telmans 79.
Temminck 74.
Temminghof (huis) 88.
Terstege 99.
Teusz 23.
Teuwes 270.
Tewe 150.
Teylingen (van) 95-103, 129 168-172, 193, 220-230, 251 261.
Teylingen Bas (van) 224, 257-259.
Teylingen (de Leen geseijt van) 134.
Thedema 71, 72.
Theesing 182.
Thielen 48.
Thol 217, 218.
Thunns 269.
Thurkow 75, 109, 110.
Thurm (Im) 110.
Thiim 152.
Tichellhoff 38.
Tiddinga (van) 67.
Tiggelhof 38, 39, 239.
Timmer 145.
Timmerman (de) 0. 11. 4.
Tjarda van Starkenborgh 67.
Tjepma (van) 99.
Tongeren (van) 257.
Tonna 280.
Tooren (van der) 226.
Toornenburch, van 224.
Torck 232.
Torringa 120.
Treheen 31.
Tricht (van) 80.
Trier (van) 80.
Triest (van) 78.
Tright (van) 39, 80, 120.
Trigland 107.
Trint (van) 74.
Trillo (van) 256.
Tromp 84, 120.
Tull 31.
Tulleken. O. IX/X, 4.
Tulp 199.
Tuyll van Serooskerken (van) 22. 189. 232.
Tuynman'39.

U.

Ubbena 69, 72.
Udemans 39.
Uffkens 69, *) 71.
Ufkenshuis (huize) 70, 71, 73.
Ukena 230.
Ulft (van) 197.
Ulger 69.
Umgewand 199.
Undoek 31.
Unia 62, 64. 65, 69.
Utenhove 33.
Utenhoven (van) 255.
Uy(t)enhage 193 *) 194.
Uythagen 197.

V.

Vaillant 147. 148.
Valck (van der) 0.1. 4.
Valcke 231.
Vanier 152.
Varick (van) 79.
Vecht (van de) 275.
Veecken (van der) 0.1. 4.
Veen 78.
Veen (van) 13, 134.
Veen (van der) 238.
Veenhuyzen 109.
Veer (de) 109, 148, 151.
Veer (Schotborgh de) *) 148.
Veere (van) 78.
Veeren (Cramer van) 240.
Veld (in 't) 147.
Velde (van de) 154.
Velsen (van) 27, 28, 129.
Velzen (van) 74. 111.
Verbee(c) 107. 177.
Verburgh, 0. 11. 4.
Verduijn 172.
Verhanme, 0. VII/VIII, 4.
Verheyen, 0. XI/XII. 3.
Verkaick 279.
Verkooy 237.
Verlaen 58.
Verlinden 270.
Vermaes 139, 146.
Vermeer 102, 105. 0. VII/VIII, 4
Vermeulen 142. 0. XI/XII. 3.
Vernatti, 0. 11. 4.
Vernhout 111.
Verploegh 109.
Verploegh Chassé 109.
Verschoor 138, 139, 142. 0. II, 4
Verschuur 149.
(Ver)stuver 229.
Vervoort 266.
Vervou (van) 69.
Verwaeyen Rees (Reus) genoemd 244.
Verwer 75.
Verwey 244.
Vessem (van) 0. 11. 4.
Vethe (de) 128.
Vianen (van) 19, 79.
Vieira 150.
Viermünden (von) 231.
Viffri 199.
Vile (Ter) 279.
Villeneuve (de) 148.
Vimbruys 280.
Vinne (van der) 37.
Visscher 251.
Visser 113.
Vitt 152.
Vivien 172. 223, 257.
Vlasman 194.
Vliet (van der) 154.
Vlodorp (van) 159.
Voech (van der) 199.
Voet *) 77, 78.
Voet (de) 99.
Voet (van der) 109.
Voeth 199.
Vogelsanck 245.
Voltelen 33.
Vorenbroek (van) 238.
Vorstenburch (van) 158.
Vos 36, 238.
Vos (de) 256.
Vos tot Nederveen Cappel (de) 115.
Vos Van Teijlingen (de) 256.
Vosbergen (van) 256.
Vosmaer 273.
Vredenburch (van) 106.
Vreugd (van de) 111.
Vries (de) 110, 112.
Vries (van Bolgersteijn de) 134.
Vroe (Bijl de) 153.
Vrolick 200.
'Vroom (de) 118.
'Vroombrouck 159.
Vroon 256.
Vrijthoff (van de) 267.
Vucht (van der) 5. 6.
Vuurendael (van) 39.
Viila 268.
Vijver (van der) 275.

W.

Waal (van de(r)) 138, 139.
Waechmans 7, 9, 45.
Waeman 135.
Waerdendel 170.
Waeijmans 264, 271.
Walenson 120.
Wall (van de) 80.
Wall (van der) 0. 11. 4.
Wamelen (van) 98.
Wanckel 258.
Wassenaer (van) 36.
Wassenaer Obdam (van) 231.
Wassenaar van Onsenoort (Half) 0. XI/XII, 3.
Wassenhoven 203.
Wateringen (van) 123-129.
Waterlaat (van de) 246.
Wayen (van der) 245.
Wchinitz 197.
Weddelink 120, 239.
Wedinchem (van) 0. 11. 4.
Weely (van) 80.
Weeni(j)nck 180.
Weert (de) 10.
Weetjen 144.
Weindenhof (van) 104.
Weissenbruch 74 *) 75.
Weitsen *) 30.
Wel (van der) 233, 234.
Welbore *) 149.
Weldam (van) 219.
Weldamme (van) 184. 186, 188
Wenckum (van) 0. 11. 4.
Wendelaar 84, 275.
Wensen 55.
Wentholt 106.
Wercken (van den) 210.
Weresteyn (van) 276.
Werf(f) (van der) 37.
Werlé(e) 179.
Werve (van der) 229.
Westenenk 116.
Westrenen (van) 196.
Weteringh (van) 196.
Weteringhe (van) 275.
Wetken 104.
Wevorden (van) 35.
Wevermans 109.
Wiégant 149.
Wyel (Stalpaart van der) 229.
Wielen (van der) 249.
Wielmaecker 170.'
Wieriks 139.
Wildeboer 112, 152.
Wildervanck 84.
Wildschut 280.
Wildt (de) 200.
Wildtschut (de) 265, 272.
Wilhelms 40.
Wilkens 154.
Willink 36
Willink (Tjeenk) 116.
Wilmans 112.
Wilmot 260.
Wilssum (van) 75.
Wiltens 8, 9, 11, 148.
Wiltens (Andree) *) 148.
Wiltvanck 80.
Winckel 257.
Winckel (van de) 260.
Windhorst 32.
Wingerden (van) 99.
Winhoff 40.
Winne 148, 150.
Winsheym (van) 0. III/IV, 4.
Winter (van) 202-206.
Wipperman 36, 118.
Wisch (van) 231.
Wissekerc, *) 30.
Wissekerke (van) 217.
Wisselink (van) 177.
Wissen 194.
Wissen (kasteel) 89, 90, 95.
Wit (de) 140.
With (de) 135.
Witt (de) 37, 38.
Witte (de) *) 30.
Wittendel (van) 98, 99, 220.
Wittert 46, 156.
Wittgenstein Battenberg (von) 36.
Woestijnen (van) 40.
Wois 151.
Wolf (de) 0. VII/VIII, 4
Wolff 150. 151.
Wolff (van de) 46, 47.
Wolff (van der) O. 11. 4
Wolff Juliaans 110.
Wolffs (de) 228.

Wolfsen 75.
Wolters 141.
Worm(s) 40, 80.
Woudenbergh 78.
Wouters 40, 139.
Wouw (van) 106.
Wouwer (van de) 44.
Wurfbain 144.
Wijck (Pan) 43, 78.
Wijck (van Asch van) 106.
Wyer (huis de) 68.
Wijffliet (van) 130, 131.
Wijhe (van) 255.
Wijk (van) 98.
Wijke (van) 255.
Wijks (van) 149, 153.
Wyland. 0. VII/VIII, 4.
Wylich '(van) '231.
Wylick (van) 90, 91.
Wijnaendts 78.
Wijnbergen 270.
Wijngaarden (van) 228.
Wijntgens 227.
Wijntjes 214.
Wils (de) 0. XI/XII, 3.
Wijtsma (van) 69.

IJ.

Ypelaar (huis De Nieuwe) 35.
IJsselstein (van) 55.
IJsselt (van) 0. III/IV, 3 V/VI. 3; O. IX/X, 4.

Z.

Zaenen (van) 55.
Zeegers 149.
Zeeman 153.
Zel(l) (van) 51, 56, 97.
Zessen (huis van) 16, 50-58.
Zevender (van der) 124, 125, 130, 199.
Zeventer (van der) 52.
Zschuschen (von) 31.
Zueren (van) 102.
Zuylen (van) 129.
Zwol (van) 55.

Nº. 1 LXE JAARGANG JANUARI 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

HOOFDREDACTEUR:
J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT,
Ridderlaan 18, te 's-Gravenhage.

Titelblad, inhoud en register van dea LIXen jaargang (1941) worden met een volgend nummer toegezonden.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één *(1) cl,* na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op postrekening no. 20910 van den „Penning meester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal *over* de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandbladverkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.59, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het, Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs rastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen roorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsebap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn slechts voor de leden toegankelijk iedere n Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur *en* iedere n Donderdag van 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren schriftelijk datum en uur van hun bezoek met het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des nam. te 2½ uur, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in *Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug te Scheveningen,* des nam. te 4½ uren. Overigens zie men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in *Café Restaurant „Central", Vijzelstraat 19* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eersten Zaterdag der maanden October tot en met Mei, des nam. te 2 uren, in het *American Hotel* te *Amsterdam* van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

No. 1 LXE JAARGANG JANUARI 1942

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten: De openstelling van de collecties van het Genootschap. De Inlichtingendienst en de Vragen in het maandblad. — J. P. de Man, Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten. — Roei Kaptein, Het geslacht Van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (met één plaat). Dr. H. W. van Tricht, Bijdrage tot een genealogie de Kemp. — W. J. J. C. Bijleveld, Van Penseeltje. — Dr. S. J, van Oostroom, Twee wapens van den Harderwijkschen hoogleeraar David de Gorter (1717-1783). — Jhr. Dr. F. C. van Heurn, Gedocumenteerde afstammingsstaat van het geslacht van Heurn. — Mr. J. Belonje, Een wapenbord te Beverwijk. — Fred. Oudschans Dentz, Nederlandsche Grafzerken, in Suriname (vervolg). — Korte Mededeelingen: Voltelen; Van Gansepoel. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en Antwoorden: Andlau, Reinach; Bekkenraadt; Berg, van den; Camberlijn d'Amougies; Craanen; Fibres; Geer, de; Gewin; Hoeven, van der; Hovens; Kramps; Oversteghe, van; Ravers, Falks; Spaen; Spijker — Tiggelhof (Tichelhoff) ; Stute of Stüte; Tright, van; Udemans-de Crane; Vuurendaal, van; Wilhelms ; Winhoff ; Worms ; Wouters.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

Bij **besluit** van den Secretaris-Generaal van het Departement van Justitie is toegestemd:

1. 11 October 1941, no. 1116. dat ***Jacob Dirk Verbeek***, geboren te Arnhem den 7 Januari 1916, en diens minderjarige wettige nakomelingen den gelachtsnaam veranderen in dien van *Verbeek Bron;*
2. 24 October 1941, no. 1573, dat Sonja Stenekes, geboren te Den Helder den 11 Mei 1938, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Stam;***
3. 15 Noremher 1911, no. 1502, dat ***Theodora Emilie Anna.*** geboren te Batavia (Java) den 18 September 1933 uit een Inlandsche vrouw. genaamd Bernama. den geslachtsnaam ***van der Meijde*** aanneme;
4. 1 December 1941, no. 1558, dat ***Josef Johan Derks,*** geboren te Groesbeek den 28 Februari 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van ***Kersten.***

VAN VRAAG EN AANBOD.

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie — van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor, dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich ***niet*** bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN

Gevraagd:
Navorscher, 1874, 1875, 1917, 1939 en 1940. „Ned. Heraut", jg. 1890; id. nà 1892. Jgn. „De Wapenheraut". Alg. Ned. Fambl., jg. 1895 t/m '99; 1903, ***'06*** en latere jrgn. Taxandria, jg. 1897 (IV), 1901

AANBIEDINGEN

Aangeboden: Gron. Volksalmanak jrg. 1892, 1904, 1906 t/m 1913, 1915, 1916, 1920 en 1930. Ook bereid tot ruiling (zie Nov.-nummer).
Mr. J. Belonje, Oudegr. 178, Alkmaar.

VRAGEN.

(VIII), 1903, 1905, 1909, 1913 t/m '26, 1928 t/m '40.
F. van Hoogstraten, Burgemeester van Hengelo (Gld.). Het Hof te Hengelo (Gld.).

Gevraagd:
Oorkondenboek van Lennep, doch uitsluitend Genealogie van Sasse van IJsselt, 's-Hertogenbosch, Teullings, z. j. (1918);
Pastoor Brennikmeyer, „Brieven uit Drenthe".
Mr. Joan Muller. Bentinckstr. 6, den Haag.

Gevraagd voor de Bibliotheek van het Genootschap: titel en inhoud van dl. LVII (1939) van „Haarlemsche Bijdragen".
Bibliotheek van het Genootschap, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

Gevraagd:
Nederland's Adelsboek, 1937.
F. de Bas, Prins Frederik der Nederlanden en zijn tijd, compleet *met* de genealogische bijlagen: hetzij' gebonden dan wel in afleveringen.
J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Ridderlaan 18, 's-Gravenhage.

Voor het bureau van den Inlichtingendienst van het Genootschap bestaat dringend behoefte aan een goede schrijfmachine.

Wie onzer leden kan tegen nader overeen te komen voorwaarden

een Schrijfmachine

ter beschikking stellen van het bureau? Zij wenden zich met opgave van eventueel verlangde prijs tot den Secretaris, Rioutstraat 44 te 's-Gravenhage.

AANBIEDINGEN.

Aangeboden:
Taxandria 1895 (11 jg. geb.).
A.N.F. 1885 (ged.); 1886-'94 (van '89 en '93 ontbr. 4 pag.):
Ned. Leeuw 1912 t/m *'26; 1930* t/m '41.
dl. I: *F van Hoogstraten, Burgemeester van Hengelo (Gld.), Het Hof, te Hengelo (Gld.).*

'Aangeboden of ter ruiling:
Nederl. Adelsboek 1911.
Nauwkeurige kaart v. d. Haarlemmer of Leidsemeer, 1745 (kopergravure).
Huwelijksalbum: E. L. Graaf van Limburg Stirum – Jkvr. W. A. Fagel - 15.9.1887.
Cachet met wapen: Fraissinet.
Archivalia: Langelaen (Pijnakker — New York), 1678-1732. 3 stukken.
Naam- en ranglijst Officie&, 1927.
M. C. Sigal, Roelofsstraat 36, 's-Gravenhage.

GENEALOGIEËN IN BEWERKING:

De volgende genealogieën zijn bij mij in bewerking om te zijner tijd te worden gepubliceerd:
van Bijstervelt ('s-Gravenhage); ***Boom*** (Zevenaar) ; ***van den Braak*** ('s Hertogenbosch): ***Terbeeck van Coesfelt*** (Utrecht-'s-Gravenhage-Leiden); ***van der Craen*** ('s-Gravenhage); ***Cartel*** ('s-Gravenhage); ***Craeyvanger*** (**Doesburg-Zevenaar**); ***van Cruchten*** (Heteren-Zevenaar); ***Diepenbrock*** (Bocholt-Ulft-Amsterdam) ; ***Everwijn*** (Doesburg-Zevenaar); ***Hetterscheidf*** (Zevenaar) ; ***Heyendael*** (Doesburg-Heteren-Zevenaar) ; ***Holthuys*** (Zevenaar): ***van Lent*** (Pannerden-Zevenaar-Huissen): ***Lippert*** (Zevenaar): ***Mulkens*** (Maastricht-'s-Gravenhage) ; ***Noortwijk*** (**Zutphen-Amsterdam-Leiden)** ; ***Offerman*** (Zevenaar) ; ***Onstein*** (Zevenaar) ; ***Pelgrom*** (Zevenaar); ***Reigers*** (Bocholt-Ulf t); ***von Raesfeld; Schaep*** (**Doesburg-Zevenaar**); ***Schultz*** of ***Scholtz*** (Zevenaar) ; ***van der Valck*** (Westland); ***van der Veecken*** (Mechelen-'s Hage-Zevenaar).
Ing. H. C. F. G. van Ditzhuyzen, Ufrechtschestraat 27, Arnhem.

De genealogieën:
Kleijnhoff (Culemborg) en
Graevestein (Grave, Culemborg),
zijn bij mij in bewerking en onderzoek ten einde te zijner tijd te worden gepubliceerd.
Mr. W. C. J. Alpherts, Ad. van Nassaustraat 43, Amsterdam- W.

Verbetering.

In de vermelding van „genealogieën in bewerking" van ***Mr. F. Daniëls, Bezuidenhout 95*** te ***'s-Gravenhage*** in deze rubriek in het Novembernummer van den vorigen jaargang LIX (1941) voor:
Bogaerd, te lezen: ***Bogaert;***
Lesjeur, te lezen: ***Lesjeer.***

No. 2 LXE JAARGANG FEBRUARI 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

HOOFDREDACTEUR:

J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT,

Ridderlaan 18, te 's-Gravenhage.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór *1* Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* **6,** *'s-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzeg ging moet geschieden vó 6 r 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gemenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis morden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stelicn, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij dc toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg 5* te *'s-Gravenhage,* zijn slechts voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren schriftelijk datum en uur van hun bezoek met het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingcn, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van eenige steldevraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk *in* rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief morden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des nam. te 2½ uren, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te *Scheveningen,* des nam. te 4½ uren. Overigens zie men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, hcc-ft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eerst en Zaterdag der maanden Scptembcr tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in Café *Restaurant „Central", Vijzelstraat 19* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eerst en Zaterdag der maanden October tot cn met Mei, des nam. te 2 uren, in het *American Hotel te Amsterdam* van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich tc abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaamnemingen,

Bij **besluit** van den Secretaris-Generaal van het Departement van Justitie **is toegestemd:**

1. 13 November 1941, no. 1502, dat *Johannes Carel Robert Leijssenaar*, geboren te Groningen den 7 December 1939, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bruins;*
2. 4 December 1941, no. 1508, dat *Johan van Zijl*, geboren te Utrecht den 11 Mei 1918, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Wierenga;*
3. 9 December 1941, no. 1596, dat 1e *Johannes Kroonenberghs*, geboren te Arcen en Velden den 10 Augustus 1870, 2e *Anton Bernhard Kroonenberghs*, geboren te Rahlenbecke-Milspe (Duitschl.) den 23 December 1896, 3e *Jakob Franz Kroonenberghs*, geboren te Rahlenbecke-Milspe (Duitschl.) den 5 November 1898, 4e *Johannes Antonius Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 5 December 1902, 5e *Paul Josef Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 27 November 1906, 6e *Wilhelm Engelbert Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 14 September 1908, 7e *Johannes Gerhard Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 15 Januari 1914, zoo voor zich als voor hun minderjarige wettige nakomelingen, 8e *Maria Anna Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 19 Mei 1900, 9e *Josephine Maria Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 23 December 1904, 10e *Auguste Marta Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 19 Mei 1900, 9e *Josephine Maria Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 23 December 1904, 10e *Auguste Marta Kroonenberghs*, geboren te Schwelm (Duitschl.) den 14 Februari 1911, den geslachtsnaam veranderen in dien van *Kronenberg;*
4. 19 December 1941, no. 1613, dat *Antoon Cornelis Dekker*, geboren te Amsterdam den 14 Augustus 1927, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Franswa;*
5. 19 December 1941, no. 1614, dat *Gerarda Alberdina van Zantwijk*, geboren te Zetten, gem. Valburg, den 22 April 1940, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Vinkenborg;*
6. 23 December 1941, no. 1546, dat *Willem Kwast*, geboren te den Helder den 13 April 1932, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Vanberg;*
7. 31 December 1941, no. 1509, dat *Gretha Vricsman*, geboren te Amsterdam den 10 November 1926, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Jansen;*
8. 8 Januari 1942, no. 1583, dat *Gerrit Verdonk*, geboren te Leiden den 3 September 1938, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Lei;*
9. 21 Januari 1942, no. 1501, dat *Hiltje Saakje Pijl Oosterhuis*, geboren te Groningen den 3 Juli 1929, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Oosterhuis;*
10. 21 Januari 1942, no. 1502, dat *Nannette Groenewegen*, geboren te 's-Gravenhage den 17 November 1938, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Middelkoop;*
11. 31 Januari 1942, no. 1503, dat *Herman Zweep*, geboren te Oude Pekela den 23 Juli 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Dijkstra;*
12. 6 Februari 1942, no. 1501, dat *Jennigje van de Wetering*, geboren te Wilsum, thans gem. IJsselmuiden, den 25 Augustus 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Fix;*
13. 7 Februari 1942, no. 1502, dat *Grietje Bouwens*, geboren te Rotterdam den 8 Maart 1924, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Leeuwen;*
14. 10 Februari 1942, no. 1501, dat *Johanna Bertels*, geboren te Delft den 11 September 1918, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Kolman;*
15. 23 Februari 1942, no. 1507, dat *Gerrit Jan Hogervorst*, geboren te Enschede den 25 Maart 1940, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Hoekstein;*
16. 23 Februari 1942, no. 1508, dat *Joanna Hogeterp*, geboren te Amsterdam den 13 September 1924, haar geslachtsnaam verandere in dien van *de Waal;*
17. 25 Februari 1942, no. 1511, dat *Maria Theresia Sijstermans*, geboren te Heerlen den 17 Augustus 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Smits.*

VAN VRAAG EN AANBOD.

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie - van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor, dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich niet bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN.

Gevraagd iemand, die kennis draagt van het Nederlandsche en Latijnsche oude schrift en die genegen is tegen billijke vergoeding eenige honderden oude contracten enz. uit archief in modern Nederlandsch over te schrijven, c.q. excerpten er uit.
J. B. V. M. J. van de Mortel, Gooweg, Noordwijk.

Taets van Amerongen; Borre. Wie kan ons verstrekken: Inlichtingen, bijzonderheden, mededeelingen, of: adressen opgeven van personen, die stukken, schilderijen, verzamelingen, archieven en wat dies meer zij in bezit hebben van/over leden van de familie Taets van Amerongen, Taets, Amerongen, Borre? Ook voor het luttelste gegeven zijn wij zeer erkentelijk. N.B. Alle voor de hand liggende bronnen zijn door ons bestudeerd. *Joost L.* Baron *Taets van* ***Amerongen, Mr. D.*** *Dunlop.* ***21, Celebesstraat, 's-Gravenhage.***

Welke leden van de geslachten Brouwer Ancker, Bosch van Drakestein en van Nispen tot Sevenaer hebben belangstelling voor de afstamming van Theodorus Joachimszoon en Jan Joachimszoon Brouwer; de laatste burgemeester van Amsterdam 1814—1821?
L. Bisterbosch, St. Luciensteeg 22, Amsterdam.

Relatie gezocht met leden en niet-leden van het Genootschap, die belangstellen in hunne Fransche afstamming, teneinde tot samenwerking te komen.,
J. ***A. Merens ADzn., Sophialaan 2,*** *'s-Gravenhage.*

Gevraagd portretten van het echtpaar Onderwater-van der Wall, waarvan de vrouw in 1851 het Herv. tehuis voor ouden van dagen te Rijswijk (Z.H.) heeft gesticht. G. C. ***Helbers, Oosthaven 69, Gouda.***

Gezocht wordt de ***gevelsteen*** van een huis kerk te Rijswijk (Z.H.), dat eenige tientallen jaren geleden is afgebroken, met het opschrift:

„Weleer stond hier een huis,
Gesticht in 't vredesjaar;
1697
Maar werd in d' asch gelegd
door brand bij nacht, heel naar,
174.5
Doch nu tot twee gemaakt in
eenen goeden stand,
1746
God hoede hen voortaan voor
ongeluk en brand."

G. C. Helbers, Oosthaven 69, Gouda.

Gevraagd:
Oorkondenboek van Lennep, Deel 11. — A. ***F. van Lennep, Saxen- Weimarlaan 46, Amsterdam, Z.***

Gevraagd: de Nederlandsche Leeuw, 1930, no. 2; de Nederlandsche Leeuw, 1937, geheel. — *Jhr. F. G.* ***L. 0.*** van ***Kretschmar, B 3, Neder-Hemert (Gld.).***

Van der Pant. In het Bulletin van R. W. P. de Vries, Nouvelle série no. 2, 1928 komt onder no. 578 voor: M. G. van der Pant. Reisbeschrijvingen, 6 vol. en manuscrit avec planches, demi veau. Kent iemand de tegenwoordige eigenaar?
M. C. Sigal, Roelofsstraat 36, 's-Gravenhage.

AANBIEDINGEN.

Aangeboden: Charter van 1787, waarbij Mr. Pieter de Timmerman te Middelburg en Prof. J. F. Hennert te Utrecht een huizinge etc. te Utrecht overdragen aan Mr. Johan van Lidt de Jeude en Mej. C. van Lidt de Jeude, met geschonden zegel. — ***Mr. H. F.*** *Reynvaan,* ***notaris, Houttuinen 42, Dordrecht.***

Aangeboden het Biographisch Woordenboek van Van der Aa in 226 afleveringen voor ƒ 45.—.
Mr. W. de Vries. Tromplaan 23, Velp (Gld.).

GENEALOGIEËN IN BEWERKING:

Genealogieën in bewerking:
Families uit het land van Heusden en Altena, n.l.: ***Boll, van Brandwijk, Verschoot, van Vessem.*** Parenteel ***Verburgh,*** 16de-19de eeuw, w.o. van ***den Bergh, Bols, Brand, Elsevier, van der*** *Houven,* ***van Leeuwen, van Nes, van*** *Son,* ***Verburgh,*** meest te Delft; ***Bauduin*** (Maastricht, Dordrecht) ; ***Raamburgh*** (Enkhuizen, Gouda) ; ***Reitz (Bosch)) (*** Utrecht, Suriname) ; *Vernatti* (Delft, O.-Indië, Engeland).
Jhr. F. G. L. 0. van Kretschmar, B 3, Neder Hemert (Gld.).

Genealogieën in bewerking:
nabij de *Ment* ($A_{mster}d_{am}$ en Hoorn); *Van der Wolff* (West-Friesland); alsmede van de Noord Westelijk Veluwsche geslachten uit de XVIde en de XVIIde eeuw: ***Van Rensselaer (Renseler), van Wenckum (Wedinchem), van Estvelt.***
Mr. W. de Vries, Tromplaan 23, Velp *(Gld).*

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. — J. P. de Man, Genealogische gegevens betreffende Bredasche geslachten (vervolg). — Roel Kaptein, Het geslacht van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (vervolg) — Jhr. Mr. M. A. Beelaerts van Blokland, Aanteekeningen over oude Friesche geslachten, 1. — Mr. 11. L. Hommes, Bijdragen tot genealogieën van oude adellijke geslachten in Stad en Lande, 11. — Fred. Oudschans Dentz, Nederlandsche Grafzerken in Suriname (vervolg). — Korte Mededeelingen : Aemilius en Wolfsen; Arentsen van Raesfeld; Van Gansepoel; Wapen Voet. — Inhoud van tijdschriften enz. — Vragen en Antwoorden: d'Aumale; Bachiene-Laclé-Haack; Bijl; Engel(en) berg, Geer, de ; Hardenbroek, van; Kruijshoop ; Mesteecker ; Moritz von Rossdorf; Schut; Stüte; Tricht, van ; Tright, van; Worms.

No. 3/4 LXE JAARGANG APRIL 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT0 EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

HOOFDREDACTEUR:
J. K. H. DE ROO VAN ALDERWERELT,
Ridderlaan 18, te 's-Gravenhage.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van tenminste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no.** 20910 van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, 's-Gravenhage.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal *voor* de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootschap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn slechts voor de leden toegankelijk ieder en Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdag van 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren schriftelijk datum en uur van hun bezoek met het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de **leden is** een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des nam. te 2½ uren, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen, des nam. te 4½ uren. Overigens zie men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 71-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in Café *Restaurant „Central", Vijzelstraat 19* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eersten Zaterdag der maanden October tot en met Mei, des nam. te 2 uren, in het *American Hotel* te Amsterdam van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille *met:* tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

Bij besluit van den Secretaris-Generaal van het Departement van Justitie is toegestemd:

1. 21 Februari 1942, no. 1506, dat *Rinske Elisabeth Grunefeld*, geboren te Velsen den 8 Juni 1940, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Schoorl;*
2. 4 Maart 1942, no. 1508, dat *Martina Maanikhuis*, geboren te Leiden den 12 Maart 1920, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Van der Ploeg;*
3. 16 Maart 1942, no. 1503, dat *Gerhard Noback*, geboren te Barmen (Duitschland) den 19 Januari 1929, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *ter Velde;*
4. 20 Maart 1942, no. 1501, dat *Nellie Dekker*, geboren te Apeldoorn den 12 April 1939, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Stutvoet;*
5. 91 Maart 1942, no. 1504, dat *Wilhelmina Wilmink*, geboren te Amsterdam den 26 Junli 1919, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Van don. Berg;*
6. 23 Maart 1942, no. 1502, dat *Frederik van Nimwegen*, geboren te Amsterdam den 20 Februari 1925, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Peetoom;*
7. 30 Maart 1942, no. 1562, dat *Johannes Bakker*, geboren te Garijp, gemeente Tietjerksteradeel, den 20 Maart 1940, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Dijkstra;*
8. 1 April 1942, no. 1504, dat *Greta Francis*, geboren te Alkmaar den 30 October 1938, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Andriessen;*
9. 2 April 1942, no. ....., dat *Johanna Cornelia de Lange*, geboren te 's-Gravenhage den 19 Augustus 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Van Loenen;*
10. 15 April 1942, no. 1501, dat *Johan Mooldijk*, geboren te Bussum den 29 Juni 1938, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Dorenbos.*

VAN VRAAG EN AANBOD,

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie — van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor, dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich *niet* bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN.

Gevraagd voor de Universiteits-Bibliotheek van Amsterdam: Ned. Leeuw, jrg. XXIV, nrs. 6, 7 en 9, Ned. Leeuw, jrg. XXV, nr. 3, welke nummers aan de jaargangen ontbreken.
Universifeifs-Bibliotheek van Amsterdam, Singel 421, Amsterdam.

Gevraagd voor in bewerking zijnde genealogie Coebergh gegevens over deze familie (Coeberch, Coberch, Coebroecx, Cobericks, Koeberick) bijzonder tusschen 1350 en 1550.
Desgewenscht kan ik losse gegevens verstrekken over circa 100 families uit Grave en omgeving tusschen 1400 en 1700.
Dr. J. B. M. Coebergh, Cliostraat 28 II, Amsterdam-Z.

AANBIEDINGEN.

Aangeboden: Gen. Her. Bladen, jrg. 1 (1906), afln. 7 t.e.m. 10., jrg. 111 **(1908).** afln. 1 t.e.m. 3 en 10 t.e.m. 12. jrg., VI (191 1), afln. 1 t.e.m. 3 en 8 t.e.m. 12. Navorscher, jrg. 13 (1863), afln. ***2, 6*** t.e.m. 12. jrg. 16 (1866), afln. 1 t.e.m. 5.
D. A. Wittop Koning, Overtoom 83, Amsterdam-W.

Bijdragen tot een genealogie betreffende het Amersfoortsche geslacht ***van IJsselt,*** door **W.** E. van Dam van Isselt (191.) (51 Blzn., 1 wapen, 1 stamboom, 3 afbeeldingen van Ridderhofstad (Kapel) van Isselt) ƒ 3.— (bij voorkeur op giro No. 186298 van den schrijver, waarna franco toezending volgt).
W. E. van Dam van Isselt, van Blankenburgstr. 12, 's-Gravenhage.

VRAGEN.

Gevraagd: Hendrik Soeteboom „De Soetstemmende Zwaane van Waterland". De eerste druk dateert van 1658. Het vormt een onderdeel van het in 1702 verschenen werk „Oudheden van Zaanland, Stavoren, Vronen en Waterland" eveneens van denzelfden schrijver.
en: Gezicht op de geinnundeerde Landen achter Buiksloot, veroorzaakt door de doorbraak achter Durgerdam d.d. 4 Februari 1825. Uitgegeven bij J. Numan, Leidsche Kruisstraat no. 7 te Amsterdam.
Mr. J. H. A. Ringeling, Koningslaan 28, Amsterdam-Z.

Waar bevindt zich het wapenboek van de Friesch-Groningsche Studentenvereeniging te Utrecht, van 1650. De beschrijving van dit wapenboek komt voor in de Ned. Leeuw, 1924, kol. .....
Vermoedelijk is dit 'het *Album,* dat ± ***1850*** in het bezit was van den heer A. P. H. Kuipers, Apotheker te Leeuwarden. Dit laatste is echter niet bekend aan den heer J. Kuipers, directeur van Stockum's Antiquariaat te 's-Gravenhage.
P. Reenalda, van Hoornbeeksfraaf 35. 's-Gravenhage.

Gevraagd:
1. Genees-, Heel-, Vroed-, Schei- en Natuurkundige Verhandelingen van de eerste klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, jrgn. 1825 en 1827.
2. ***Petrus Koning,*** De Cortices Salices albae, diss. Harderwijk 1747.
3. ***Jan Wiffop Koning,*** Bezwaren tegen de koepokinenting.
4. ***L. E. Bosch,*** De kompagnie vrijwillige jagers der Utrechtsche Hoogeschool, Utrecht 1831.

D. A. Wiffop Koning, Overfoom 83, Amsferdam-W.

Hef Dordfsche geslacht Boofh (Boot). Door Fred. Muller worden op de veiling d.d. 3-5 April 1906 12 bundels met archiefstukken verkocht. Tien bundels worden later door Mevr. de Wed. M. Twiss-Suermondt en een elfde bundel door Mr. J. A. Grothe aan de Universiteit+Bibliotheek te Utrecht geschonken. Kan een der leden mij inlichten waar zich de missende twaalfde bundel bevindt?
A. Merens, Heerengrachf 104, Amsterdam-C.

Voor het bureau van den Inlichtingendienst van het Genootschap bestaat dringend behoefte aan een goede schrijfmachine.

Wie onzer leden kan tegen nader overeen te komen voorwaarden

een schrijfmachine

ter beschikking stellen van het bureau? Zij wenden zich met opgave van eventueel verlangde prijs tot den Secretaris, Riouwstraat 4 te 's-Gravenhage.

Is iemand bekend met het tegenwoordige adres van den heer Ha(c)k, een genealoog, die plm. 7-10 jaren geleden te Amsterdam in de P.C. Hooftstraat woonde? Het Bevolkingsregister der gemeente Amsterdam geeft in dezen geen uitkomst.
A. Pathuis, Corfstraat 51, Alkmaar.

Gevraagd voor de Bibliotheek van het Genootschap: titel en inhoud van dl. LVII (1939) van „Haarlemsche Bijdragen".
Bibliofheek van hef Genootschap, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage,

---

Gevraagd: Almanach de Gotha, 1939 en 1940.
F. de Bas, Prins Frederik der Nederlanden en zijn tijd, compleet met de genealogische bijlagen; hetzij gebonden dan wel in afleveringen.
J. K. H. de Roo van Alderwerelt, Ridderlaan 18, 's-Gravenhage.

GENEALOGIEËN IN BEWERKING:

Bij ondergeteekende zijn in bewerking de genealogieën van de familiën:
Kalshoven, - ***van Doornik*** (Amersfoort, Hoevelaken, Nijkerk, Enkhuizen enz.), — ***Doornink*** (Heerde, Achterhoek enz.), — ***van Winsheym.***
Jhr. M. J. van Lennep, Willemsparkweg 4b, Amsterdam.

INHOUD VAN DIT NUMMER.

Bestuursberichten. Aanwinstenlijst der Bibliotheek. — J. A. M. van der Loo, De afstamming van het geslacht Romswinckel. — Roel Kaptein, Het geslacht van Teijlingen te Alkmaar, Amsterdam en Haarlem (vervolg). — [W. J. J. C.] Bijleveld, Het geslacht Gronovius. — Fred. Oudschans Dentz, Nederlandsche Grafzerken in Suriname (vervolg). — Mr. J. Belonje, Nederland's Adelsboek 1942 (40e Jaargang). — H. J. van 't Lindenhout, Nederland's Patriciaat Ao. 1942 (28e jaargang). — [Jhr. Mr. A. H.] Martens [van Sevenhoven], Jhr. Dr. D. P. M. Graswinckel en Mr. H. Hardenberg. Het archief van het kasteel Rechteren (1941). — Korte Mededeelingen: d'Aumale; Het echtpaar Hoeufft - Albinus. — Inhoud van Tijdschriften enz. — Vragen en Antwoorden: Bekkenraadt; Borstelman; Claer; Croquett; Donzel; Doorwaart; le Mahieu-Sanders; Tright, van-Mesteecker; Torringa; Weddelink, ten Cate.

No. 5/6 LXE JAARGANG JUNI 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

WAARNEMEND HOOFDREDACTEUR:
Jhr. Dr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Qenootschap worden op voordracht van t en mi nsteéén 1 id, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 ó r 1 Maa r t op **postrekening no. 20910** van den „P en n i n g m e e s t e r v a n het Qenootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, 's-Gravenhage.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met v e r h o o g i n g van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe 1 ed en, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de a b o n n e m e n t s gelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor- n i e t-1 e den van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den H o of d redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C o n tributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met ex tra-nummer s van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—. Voor complete oude j a a r g a n g e n is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsebap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de B i b l i o t h e e k, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn slechts voor de l e d en toegankelijk i e der en Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donder dag van 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen t e v o r en s c h r i f t e l i j k datum en uur van hun bezoek met hot Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de ledeniseen inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van e l k e g e s t e l d e v r a a g wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht:' Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeliug door het Bestuur — dit tarief worden v e r l a a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden o n b e a n t w o o r d terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den e e r s t e n Maandag van iedere maand, des nam. t e 2½ u r e n, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13*, te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met S e p t e m b e r in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen, des nam. t e 4½ u r en. Overigens zie men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in Café *Restaurant „Central", Vijzelstraat 19* te Arnhem bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende l e d e n en op den eersten Zaterdag der maanden October tot en met Mei, des nam. te 2 u r e n, in het *American Hotel* te Amsterdam van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksebe Portefeuille.

Voor de te 's- Gr av enhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e l i j k s c h e p o r t e f e u i l e met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te *geven* aan het Bureau v a n h e t G e n o o t s c h a p, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

VAN VRAAG EN AANBOD.

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie — van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor. dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich *niet* bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en *niet voor den handel.*

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN.

Gevraagd overdrukken van werk van eigen hand, meer speciaal van „De oudste heeren van Strien", „De afstamming der heeren van Strien uit het Brabantsche huis", „De Zuid-Hollandsche eilanden in den Romeinschen tijd" en „Toelichting tot den Oudheidkundigen Atlas van Nederland".

v. Rheineck Leyssius, Roode 18, Voorburg.

Gevraagd voor in bewerking zijnde genealogie Coebergh gegevens over deze familie (Coeberch, Cobergh, Coebroecx, Cobericks, Roeberick), bijzonder tusschen 1350 en 1550.

Dr. J. B. M. Coebergh, Cliostraat 28 II, Amsterdam.

AANBIEDINGEN.

Bijdragen tot eene genealogie betreffende het Amersfoortsche geslacht *van IJsselt,* door W. E. van Dam van Isselt (51 blz., 1 wapen, 1 stamboom en 3 afbeeldingen van Ridder hofstad (Kapel) van Isselt). ƒ 3.— (bij voorkeur op giro no. 186298 v. d. schrijver, waarna franco toezending volgt).

W. E. van Dam van Isselt, van Blankenburgsfraat 12, 's-Gravenhage.

Gevraagd genealogieën of gegevens Schmal in Duitschland.

Bureau van het Genootschap.

No. 7/8 LXE JAARGANG AUGUSTUS 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW,

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

WAARNEMEND HOOFDREDACTEUR:
Jhr. Dr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche eontributie voor de gewone leden bedraagt f lO.-, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, 's-Gravenhage.

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f lO.-.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad over drukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage*, zijn slechts voor de 1 e den toegankelijk ie der en Maandag van 9½-12 en van 2-5 uur en iederen Donderdagvan 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren schriftelijk datum en uur van hun bezoek met het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, des nam. te 2½ uur en, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden October tot en met Mei in Café Restaurant *„Den* **Hout", *Bezuidenhoutscheweg 11-13,*** te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel* **Witte Brug** te *Scheveningen,* des nam. te 4½ uur en. Overigens zie men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in **Café** Restaurant *„Central", Vijzelstraat* **19** te Arnhem bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eersten Zaterdag der maanden October tot **en** met Mei, des nam. te 2 uren, in het *American* **Hotel** te ***Amsterdam*** van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijkscbe Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene weekelijksche portefeuille met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Hureau van het Genootschap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

Bij **besluit van** den **Secretaris-Generaal van het Departement van Justitie is t u j e g e s t e m d:**

1. 14 Juni 1941, no. 1124, dat *Johan Bakker*, geboren te Amsterdam den 2 April 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van de *Vries;*
2. 29 Januari 1942, no. 1607, dat *Petronella Cornelia Catharina Siermans*, geboren te 's-Gravenhage den 7 Januari 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Mammen;*
3. 23 Maart 1942, no. 1504, dat, *Martha Dorothea Derksen*, geboren te Rotterdam den 8 Mei 1935, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Woerkom;*
4. 18 April 1942, no. 1574, dat *Heinrich Bernhard Heckmann*, geboren to Münster (Duitschland) den 11 Juni 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Brasz;*
5. 27 April 1942, no. 3812, dat *Gerardus Roos*, geboren te Hoorn den 9 Januari 1929, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Tol;*
6. 27 April 1942, no. 1513, dat *Geert Obbe Tjalsma*, geboren te Nijland, gemeente Wijmbritseradeel, den 11 April 1939, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Hockstra;*
7. 29 April 7942, no. 1521, dat *Gerrit Oostindiën*, geboren te Leiden den 27 Maart 1938, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Lacourt;*
8. 30 April 1942, no. 1518, dat *Jan Volten*, geboren te Hoorn den 18 Juli 1939, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Snel;*
9. 30 April 1942, no. 1519, dat 1e *Leendert Kiewit*, geboren te Rotterdam den 4 Juli 1907, 2e *Pieter Christiaan Kiewit*, geboren te Amsterdam den 11 Februari 1909, en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Snoey Kiewit;*
10. 6 Mei 1942, no. 1514, dat *Anna Maria Velthuis*, geboren te Rotterdam den 17 Maart 1932, haar geslachtsnaam verandere in dion van *Verburg;*
11. 16 Mei 1942, no. 1569, dat *Johanna Hendrika van Dijk*, geboren te Wageningen den 3 Januari 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Meurs;*
12. 16 Mei 1942, no. 1570, dat *Carla van der Zalm*, geboren te 's-Gravenhage den 4 Juni 1939, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van* tier *Pas;*
13. 18 Mei 1942, no. 1510, dat *Heiltje Helena Rijweg*, geboren te Rotterdam den 6 December 1917, haar geslachtsnaam verandere in dien van *de Hoogh;*
14. 21 Mei 1942, no. 1614, dat *Gerrit van der Teer, geboren* te Velsen den 9 September 1940, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Essen;*
15. 21 Mei 1942, no 1615, dat *Josephine Marie Francisca Schoondergang*, geboren te Amsterdam den 16 Juli 1924, haar geslachtsnaam verandere in dien van ca n *Linden;*
16. 1 Juni 1942, no. 1551, dat *Anneke Boeying*, geboren te Amsterdam den 31 Januari 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Wevers;*
17. 2 Juni 1942, no. 1506, dat *Matheus Henricus Josephus Kantelberg*, geboren to Eindhoven den 26 April 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Lucassen;*
18. 6 Juni 1942, no. 1501, dat *Franciscus Jonker*, geboren te Amsterdam den 6 Augustus 1923, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Nijman;*
19. 6 Juni 1942, no. 1502, dat *Wilhelmina Huisman*, geboren te Rotterdam den 8 April 1939, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Lammerse;*
20. 12 Juni 1942, no. 1503, dat *Diego Hovingh*, geboren te Weesp den 28 April 1935, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Geelkerken;*
21. 12 Juni 1942, no. 1304, dat *Maria Cornelia Verduijn*, geboren te Cadzand den 12 December 1919, haar geslachtsnaam verandere in dien van Faas;
22. 15 Juni 1942, no. 1602, dat *Pieter Goulooze*, geboren to Zwijndrecht den 12 October 1926, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Brouwer;*
23. 25 Juni 1942, no. 1575, dat *Cornelia Maria Rademaker*, geboren te Rotterdam den 18 April 1940, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van Beek;*
24. 29 Juni 1942, no. 1605, dat *Thea Johanna Op 't Eijnde*, geboren te Leiden den 29 October 1925, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Wegman;*
25. 29 Juni 1942, no. 1 606, dat *Maria Gerarda Spikmans*, geboren te Ginneken en Bavel den 22 April 1932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Damen;*
26. 7 Juli 1942, no. 1501, dat *Henny Schrijvers*, geboren te Utrecht den 1 April 1 932, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Bakker;*
27. 7 Juli 1942, no. 1502, dat *Johan* Bosch, geboren te Amsterdam den 11 Februari 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Scholtheis;*
28. 10 Juli 1942, no. 1313, dat *Dirk de Vries*, geboren te Westzaan den 20 November 1930, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Laan;*
29. 16 Juli 1942, no. 1502, dat *Greta Toorenburg*, geboren te Amsterdam den 14 Januari 1939, haar geslachtsnaam verandere in dien van ***Hulscher.***

VAN VRAAG EN AANBOD.

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie — van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan .mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor, dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel

zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich niet bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur; plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***niet voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN.

Gevraagd: Nieuwe Friesche Volks Almanak 1859 (uitgave H. Kuipers, Leeuwarden ƒ 0.60). Bod ƒ 2.-.
Mr. A. S. Miedema, 150 H. Dreef, Heemstede.

Ik zoek jaargang 1937 van het Maandblad, zijnde de eenige jaargang die aan mijn overigens volledige reeks ontbreekt.
H. J. P. Hooft Graafland, Maliebaan 49, Utrecht.

Gevraagd voor in bewerking zijnde genealogie „Vermêer in de Overbetuwe" gegevens, welke terzake kunnen dienen.
Mr. J. C. Maris, N. Odijckstr. 65, Den Haag.

Veenendaalsche geslachten.

Ons medelid, de Heer A. K. Ph. Gunderman, Tolstraat 41, Amsterdam Z., heeft van alle doop- ondertr.- en begraafregisters van Veenendaal fiches gemaakt over het tijdvak 1675-1820. Door verwerking van deze fiches is hij nu in het bezit van genealogische fragmenten van alle Veenendaalsche geslachten uit dien tijd. Hij heeft zich bereid verklaard tegen de porto-kosten uit deze verzameling gegevens te verstrekken aan de leden. Ter completeering van zijn materiaal verzoekt hij den leden hem alle gegevens te willen toezenden, die zij bezitten of nog mochten vinden over Veenendaalsche geslachten.

Het Bestuur.

Gesucht: Zeichnungen und Aquarelle des 17. und 18. Jahrhunderts mit Ansichten von Städten, Dörfern und Burgen am deutschen Niederrhein, zum Beispie! von van Goyen, Staftleben, Doomer, Berckheijdc, Pronk, Rademaker, van Liender, de Beyer. Mich interessiert besonders die Gegend nördlich von Köln und Aachen bis zur niederländischen Grenze, zum Beispiel Cleve, Goch, Geldern, Rheinberg, Emmerich, Wesel, Düsseldorf, Krefeld.
*R. **Angerhausen,** Rheinstrasse 53, Rheinberg (Niederrhein).*

AANBIEDINGEN.

5 Gravures (gaaf) van den brand in den Schouwburg te Amsterdam 11 Mei 1772, 50 × 39 c.M. met de „origineele echte en waare Lijst der (18) omgekomenen": de Neuville van Lennep met echtg. Bierens, André, Lubs-Feitema met dochter, v. Oostrum, Wyland, de Haas, de kleermaker van de Troep van Neitz, Brinkman, Tecxeira de Mattoz, Teffers, van Eijk, de knecht van Verhamme, Rauws, de Wolf, Roos (is bijna doodgetrapt) en Kuik, een Pijp Gast.
A. F. J. Romswinckel, Delistraat 1, 's-Gravenhage.

Ter Nagedachtenis van . . . . . Jan Blanken Jansz., in leven Staatsraad, ... overleden op den Huize Vijverlust onder Vianen den 17en July 1838, ... door E. J. Mecima. Gelijktijdig Handschrift.

Ontboezeming bij het graf van.. .... Jan Anthonius Blanken, hoofd-ing. van den Waterstaat, ter gelegenheid zijner begravenis op de burgerlijke begraafplaats te Vianen den 26den Juny 1837, overleden i.d. ouderdom van 47 jaren, gerigt aan deszelfs vader.. .... Jan Blanken Janszoon, Staatsraad, ... aan zijne vooroverleden echtgenoot vrouwe Maria van Lakerveld verwekt; door E. J. Mecima, Utrecht 1837, 8°.

Nederl. Adelsboek 1911. Band gerestaureerd.

Naam- en ranglijst Officieren 1927.

Nederl. Archief v. Genealogie en Heraldiek, le jrg., nrs. 2, 4, 7.

Huwelijksvoorwaarden: Fr. Ch. Gh. Papin en M. G. Angermille, Hannover, 9 Oct. 1795.

Alliances généalogiques des rois et princes de Gaule, par Claude Paradin. MDCVI.

In mijn bezit is het halve titelblad, houdende wapenbeschrijving, van eene gedrukte 17e eeuwsche genealogie Leyssius. Is deze genealogie nog ergens te vinden?
Van Rheineck Leyssius, Roode Laan 18, Voorburg.

No. 9/10 LXE JAARGANG OCTOBER 1942.

DE NEDERLANDSCHE LEEUW.

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

WAARNEMEND HOOFDREDACTEUR:
Jhr. Dr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10.—, ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting v 6 6 r 1 Ma a r t op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat* 6, *'s-Gravenhage*.

Na 1 Ma ar t zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de a b o n n e m e n t s g e l d e n.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor ni e t-le d en van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den H o o f d redacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: C o n t r i b u t i e.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdruk ken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met ex t r a-nummer s van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—, dubbelnummers tegen f 2.-. Voor c o m plete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Genootsehap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de B i b l i o t h eek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn, voorzoover verwarmingsmoeilijkheden hierin geen verandering brengen, slechts voor de 1 e d en 'toegankelijk i e d e r e n Dinsdag van 9½-12 en van 2-5 uur en i e d e r e n Donderdag van 9½-12 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren s c h r i f t e l i j k datum en uur van hun bezoekmet het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden iseeninlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren. aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden v e r 1 a a g d.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden o n b e a n t w o o r d terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Maandag van iedere maand, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel gedurende de maanden O c t o b e r tot on met Mei des nam. te 2½ uren in Café Restaurant *„Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden J u n i t o t en m e t S e p t e m b e r in *Hôtel* Witte *Brug te* Scheveningen, des nam. t e 4½ uren. Overigens *zie* men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Maandag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben ledenbijeenkomsten plaats op den derden Zaterdag van iedere maand gedurende de maanden September tot en met Juni in Café Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13 te 's-Gravenhage, aanvangende des nam. te half drie uren.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September-tot en met Juni, des nam. te 2½ uren, in *Café* Restaurant *„Central",* Vijzelstraat 19 te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eersten Zaterdag der maanden October tot en met Mei, des nam. te 2 u r e n, in het *American Hotel* te Amsterdam van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekelijksehe Portefeuille.

Voor de te 's- Gr avenhage woonachtige leden bestaat gelegenheid zich te abonneeren op eene w e k e l i j k s c h e p o r t e f e u i l l e met tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

Men gelieve zich hiervoor op te geven aan het Bureau van h et G en o o t schap, waarheen ook alle correspondentie, de portefeuille betreffende, dient te worden gericht.

Officieele mededeelingen betreffende naamsveranderingen en naamsaannemingen.

Bij besluit van den Secretaris-Generaal van het Departement van Justitie is t o e g e s t e m d:

1. 14 **Mei** 1941, **no. 1110, dat** *Luisa Fox*, geboren te Essen-**Borbeck** (Duitschland) **den 29** Juni 1931, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Mali;*
2. 29 Juni 1942, no. 1608, dat le MF. *Willem Trenité*, geboren te Rotterdam den 25 Juni 1892 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Nolst Trenité; 2e* Dr, *Adriaan Cornelis Trenité*, geboren te Rotterdam den 9 Juli 1894 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Nolst Trenité;*
3. 2 Juli 1942, no. 1567, dat *Gerrit Maasdam*, geboren te Rotterdam den S Februari 1910 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *den' Ouden;*
4. 8 Juli 1942, no. 1147, dat *Petronella Francisca* Elisabeth *Maria Sluiter*, geboren tc Amsterdam den 14 Mei 1932, haar geslachtsnaam veranderc in dien van *van Doorn;*
5. 10 Juli 1942, no. 1514, dat *Hendrik Harpenau*, geboren te Amsterdam den '31 Mei 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *van Schoonhoven;*
6. 16 Juli 1942, no. 1588, dat *Antonius Joseph Peeters, geboren* te Ginneken en Bavel den 6 Maart 1934, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Kaandorp;*
7. *20* Augustus 1942, no. 1637, dat Willem van *Eck*, geboren te Leiden den 30 April 1937, zijn geslachtsnaam verandere in dien van wan *Koert;*
8. *20* Augustus 1942, no. 1638, dat *Lambertus Hendrikus van Duuren,* geboren te Amsterdam den 12 Augustus 1905 *en* diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van Veen;
9. 22 Augustus 1942, no. 1506, **dat** *Jacobus de Bock du Chatenier*, geboren te 's-Gravenhage den 18 Juni 1915 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *du Chatenier;*
10. 22 Augustus 1942, no. 1510, dat *Lubertha Kroon*, geboren te Apeldoorn den 14 Mei 1937, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Heideveld;*
11. 25 Augustus 1942, no. 1518, dat *George Jozef Nijholt*, geboren te Heerlen den 31 Maart 1936, zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Mulders;*
12. 25 Augustus 1942, no. 1519, dat Berend *Slijm*, geboren te Groningen den 31 Maart 1894 en diens minderjarige wettige nakomelingen den geslachtsnaam veranderen in dien van *Storm;*
13. *2* September 1942, no. 1502, dat Grietje *Timmer*, geboren te Amsterdam den 7 Maart 1917, haar geslachtsnaam verandere in dien van *van* der Veer;
14. 16 September 1942, no. 1556, dat *Aleida Catharina Boddé, geboren* te Groningen den 18 Januari 1941, haar geslachtsnaam verandere in dien van *Swierenga;*
15. 30 September 1942, no. 1548, dat *Hendrik van der Stap*, geboren te Delft den 18 Januari 1924 zijn geslachtsnaam verandere in dien van *Bos.*

VAN VRAAG EN AANBOD.

Het is der redactie bekend, dat verschillende leden soms bij herhaling tevergeefsche pogingen aanwenden om in het bezit te komen van hen ontbrekende jaargangen of van enkele nummers van het maandblad, van jaargangen of enkele nummers van andere tijdschriften of periodieken, ook van boekwerken, genealogiën van aanverwante families, familie-uitgaven, wapenafbeeldingen, portretten, prenten of teekeningen — hetzij in origineel, hetzij in copie of foto-copie - van belang voor hun genealogisch onderzoek, voor hun familiearchief of voor hunne verzameling.

Hiertegenover zijn er leden, die geen prijs stellen op het behoud van oude jaargangen of van nummers van het maandblad, van boekwerken enz. als hierboven vermeld en die deze gaarne zouden willen afstaan of overdoen aan mede-leden, die er bijzonder prijs op stellen.

De redactie wenscht door deze rubriek het contact tusschen de bedoelde leden tot stand te brengen in het belang van de leden persoonlijk, maar ook in het belang van het Genootschap door de samenwerking en de saamhoorigheid van de leden te bevorderen. Hoe dikwijls komt het niet voor, dat twee leden geheel onafhankelijk van elkaar aan het genealogisch onderzoek van één en dezelfde familie bezig zijn, voor elkaar onbekend, terwijl zij elkaar juist zeer veel zouden kunnen helpen, het onderzoek verlichten en vervolmaken. Ook tot het contact hierin wil deze rubriek dienen.

De redactie kan zich ***nief*** bezighouden met de onderhandelingen, ook niet met uit eventueele onderhandelingen voortvloeiende prijzen of kostenbepalingen, nog minder met geschillen, en moet zich beperken tot het plaatsen van de vragen en de aanbiedingen.

Ter bestrijding van de kosten van de uit deze rubriek onvermijdelijk voortvloeiende correspondentie dient vooreerst ƒ 0.30 te worden overgemaakt, desgewenscht in postzegels aan den Hoofdredacteur: plaatsing geschiedt alleen na ontvangst van dit bedrag.

Deze rubriek is uitsluitend bestemd voor leden van het Genootschap en ***nief voor den handel.***

De Hoofdredacteur beslist als eenige instantie over het al of niet opnemen van de ingezonden vragen en aanbiedingen.

VRAGEN.

Gevraagd: Maandblad „De Nederlandsche Leeuw", jrg. LVIII (1940), afl. 1.
Mr. J. I. van Doorninck, Markt 2, Oostburg.

AANBIEDINGEN.

H. Kits Nieuwenkamp, Nederlandsche familiewapens, dl. 1-IV.
Jhr. F. G. L. 0. van Kretschmar, B. 3, Nederhemerf.

VRAGEN.

Gevraagd: Almanach de Gotha 1800, 1806, 1808 t/m 1810, 1813, 1814, 1821 en nà 1917.
Gräfliches Taschenbuch 1872, 1874, 1875, 1878, 1884 en vóór 1870 en nà 1929.

G. *Ansoul, le Sweelinckstraat 35, 's-Gravenhage.*

Gevraagd: Nederland's Adelsboek 1940.

Jhr. F. G. L. 0. van Kretschmar, B. 3, Nederhemert.

Jan Kops, geb. 1765, overl. te Utrecht 1849, eerst doopsgezind predikant, later professor in de landbouwkunde, heeft een autobiografie nagelaten. Waar 'bevindt zich deze? Een onderzoek bij de verwante families de Fremery en de Stoppelaar Blijdenstein leverde geen resultaat op.

A. Merens, Heerengracht 104, Amsterdam.

GENEALOGIEËN IN BEWERKING.

Bij ondergeteekende zijn in bewerking de genealogieën van de geslachten *(van) Lange(r)veld(t).* Deze houdt zich aanbevolen voor genealogische en heraldische mededeelingen omtrent genoemde geslachten.

C. ***H. J. van Langeveld, Gasthuissingel 42 rd., Haarlem.***

AANBIEDINGEN.

Ter Nagedachtenis van . . . . . Jan Blanken Jansz., in leven Staatsraad, ... overleden op den Huize Vijverlust onder Vianen den 17en July 1838, ...'. door E. J. Mecima. Gelijktijdig Handschrift.

Ontboezeming bij het graf van..... Jan Anthonius Blanken, hoofd-ing. van den Waterstaat, ter gelegenheid zijner begravenis op de burgerlijke begraafplaats te Vianen den 26den Juny 1837, overleden i.d. ouderdom van 47 jaren, gerigt aan deszelfs vader.. .... Jan Blanken Janszoon, Staatsraad, ... aan zijne vooroverleden echtgenoot vrouwe Maria van Lakerveld verwekt: door E. J. Mecima, Utrecht 1837, 8°.

Nederl. Adelsboek 1911. Band gerestaureerd.

Naam- en ranglijst Officieren 1927.

Nederl. Archief v. Genealogie en Heraldiek, le jrg., nrs. 2, 4, 7.

Huwelijksvoorwaarden: Fr. Ch. Gh. Papin en M. G. Angermille, Hannover, 9 Oct. 1795.

Alliances généalogiques des rois et princes de Gaule, par Claude Paradin. MDCVI.

M. C. Sigal, Roelofsstraat 36, 's-Gravenhage.

Bijdragen tot eene genealogie betreffende het Amersfoortsche geslacht van IJsselt, door W. E. van Dam van Isselt (51 blz., 1 wapen, 1 stamboom en 3 afbeeldingcn van Ridderhofstad (Kapel) van Isselt). *f* 3.— (bij voorkeur op giro no. 186298 v. d. schrijver, waarna franco toezending volgt).

W. E. van Dam van Isselt, van Blankenburgstr. 12, 's-Gravenhage.

TENTOONSTELLING PRIESCHE HERALDIEK.

Op initiatief en onder leiding van Dr. A. Wassenbergh, Directeur van het Friesch Museum en Dr. A. L. Heerma van Voss, Rijksarchivaris in Friesland, werd in de maanden Juli t/m September in genoemd museum te Leeuwarden een tentoonstelling over Friesche heraldiek gehouden. Met betrekking tot enkele inzendingen verleende het Genootschap haar bemiddeling.

De bedoeling van deze tentoonstelling was niet alleen belangstelling te wekken voor de Friesche heraldiek, in vele opzichten nog een onontgonnen terrein, doch ook om naar voren te brengen de plaats, welke de heraldiek in Friesland in het leven ingenomen heeft en nog inneemt. Vandaar, dat naast algemeen en minder bekende wapens van Friesche geslachten, onder de 457 nummers werden aangetroffen wapenboeken, rouwborden, gevelsteenen, grafsteenen en gebruiksvoorwerpen van den meest verschillenden aard: natuurlijk was ook aan de zegelkunst een plaats ingeruimd.

Op Zaterdag 5 September had voor de in Friesland woonachtige leden van het Genootschap en eenige genoodigden een bijzondere rondgang over de tentoonstelling plaats onder leiding van dr. Heerma van Voss. Vooraf had deze om 3 uur n.m. aan de hand van charters en wapenboeken een wetenschappelijke inleiding gehouden in de leeszaal van het Rijksarchief. Na afloop van den rondgang sprak de burgemeester van Leeuwarden, Jhr. Mr. J. M. van Beyma, tot dr. Heerma van Voss eenige woorden van dank.

Deze deskundig ingerichte tentoonstelling zal er ongetwijfeld toe bijdragen de belangstelling in de Friesche geslacht- en wapenkunde te versterken.

IR. CH. C. VAN DER VLIS.

VERLOREN

30 Sept. 1942 in trein 's-Gravenhage-Utrecht, aankomst 18.42 een pak archivalia uit het familiearchief. ***Tulleken, w.o.*** een drietal charters betreffende de heerlijkheid Rijswijck (N. Br.).

Terug te bezorgen aan het Bureau van het Genootschap, Bleyenburg 5, 's-Gravenhage. Alle aanwijzingen zijn welkom.

No. 11/12 LXE JAARGANG DECEMBER 1942

DE NEDERLANDSCHE LEEUW

MAANDBLAD

VAN HET NEDERLANDSCH GENOOTSCHAP VOOR GESLACHT- EN WAPENKUNDE

GEVESTIGD TE 's-GRAVENHAGE

WAARNEMEND HOOFDREDACTEUR:
Jhr. Dr. Th. VAN RHEINECK LEYSSIUS.

Algemeene Kennisgevingen.

Benoeming van gewone leden.

De gewone leden van het Genootschap worden op voordracht van ten minste één lid, na gehouden ballotage, door het Bestuur benoemd.

Opgave van candidaat-leden gelieve men te richten tot den Secretaris.

Contributie.

De jaarlijksche contributie voor de gewone leden bedraagt f 10., ingaande op 1 Januari.

Men gelieve deze te voldoen door storting vóór 1 Maart op **postrekening no. 20910** van den „Penningmeester van het Genootschap" of door toezending per postwissel aan diens adres (Jhr. H. Trip, *Nassau-Zuylensteinstraat 16, 's-Gravenhage.*

Na 1 Maart zal over de verschuldigde contributie met verhooging van inningskosten worden beschikt.

Nieuwe leden, die in den loop van het jaar tot het Genootschap toetreden, gelieven hunne contributie op de hierboven aangegeven wijze te voldoen vóór het verstrijken van de maand, volgende op die van hunne benoeming, bij gebreke waarvan als boven zal worden gedisponeerd.

Opzegging moet geschieden vóór 1 December, voorafgaande aan het Genootschapsjaar, met ingang waarvan men zijn lidmaatschap wenscht te beëindigen.

Dezelfde bepalingen gelden m.m. voor de abonnementsgelden.

Abonnementen op het Maandblad.

Voor niet-leden van het Genootschap, alsmede voor bibliotheken en archieven, is het Maandblad verkrijgbaar tegen eene abonnementsprijs van f 10.—.

Men gelieve zich hiervoor op te geven bij den Hoofdredacteur van het Maandblad.

Zie voor de wijze van betaling hierboven onder: Contributie.

Overdrukken.

Indien van bijdragen voor het Maandblad overdrukken worden gewenscht, moet hiervan, onder opgave van het benoodigde aantal, reeds bij de toezending der copie aan den Hoofdredacteur kennis worden gegeven.

De prijs bedraagt voor 1-15 expl. f 1.50, f 2.50, f 3.50, en f 4.50 respect. voor ¼, ½, ¾ en 1 heel vel (16 blz.), waarbij in het oog te houden is, dat 1 blz. der overdrukken ongeveer overeenkomt met ¾ kolom van het Maandblad. Voor meer dan 15 exemplaren treedt een matige verhooging in.

Medewerkers, die zich met extra-nummers van het Maandblad zouden willen tevreden stellen, kunnen deze verkrijgen tegen f 0.25 per stuk. Aangezien deze nummers echter speciaal voor de aanvragers moeten worden gedrukt, is ook in dit geval opgave van het gewenschte aantal bij de toezending der copie noodzakelijk.

Losse exemplaren en oude jaargangen van het Maandblad.

Losse exemplaren van het Maandblad zijn, voor zoover leverbaar, aan het Bureau van het Genootschap verkrijgbaar tegen f 1.—, dubbelnummers tegen f 2.-. Voor complete oude jaargangen is de prijs vastgesteld in verhouding tot de grootte van den aanwezigen voorraad.

Bibliotheek en Verzamelingen van het Ganootechap.

De Verzamelingen van het Genootschap, inclusief de Bibliotheek, gevestigd *Bleyenburg* 5 te *'s-Gravenhage,* zijn, voorzoover verwarmingsmoeilijkheden hierin geen verandering brengen, slechts voor 1 en, toegankelijk iedere Dinsdag van 9½-12 uur en van 2-5 uur.

Afwijking van dezen regel kan slechts worden toegestaan ten behoeve van buiten 's-Gravenhage woonachtige leden, mits dezen tevoren schriftelijk datum en uur van hun bezoek met het Bureau zijn overeengekomen.

Inlichtingendienst.

Ten behoeve van de leden is een inlichtingendienst ingesteld, die tegen onderstaand tarief uit de talrijke verzamelingen, welke het Genootschap ten dienste staan, gegevens op genealogisch en heraldisch gebied verstrekt.

Voor de beantwoording van elke gestelde vraag wordt bij de inzending aan het Bureau van het Genootschap een bedrag van f 1.— ingewacht, met dien verstande, dat inlichtingen op verschillende vragen, in één brief samengevat, elk afzonderlijk in rekening worden gebracht. Wanneer er echter aanleiding bestaat om verschillende vragen in verband met haren aard als één vraag te beschouwen, kan — ter beoordeeling door het Bestuur — dit tarief worden verlaagd.

Vragen, welke niet van het verschuldigde bedrag zijn vergezeld, worden onbeantwoord terzijde gelegd.

Maandelijksche Bijeenkomsten.

Op den eersten Zaterdag van iedere maand, hebben ledenbijeenkomsten plaats en wel godurende de maanden October tot en met Mei des nam. te 2½ uren in Café *Restaurant „Den Hout", Bezuidenhoutscheweg 11-13,* te *'s-Gravenhage* en gedurende de maanden Juni tot en met September in *Hôtel Witte Brug* te Scheveningen, des nam. te 4½ uren. Overigens *zie* men onder bestuursberichten in het maandblad.

Wanneer de eerste Zaterdag der maand op een erkenden Christelijken of nationalen feestdag valt, heeft de bijeenkomst eene week later plaats.

Bovendien hebben op den eersten Zaterdag der maanden September tot en met Juni, des nam. te3 uren, in *Café Restaurant „Central", Vijzelstraat 19* te *Arnhem* bijeenkomsten plaats van de groep van in Gelderland wonende leden en op den eersten Zaterdag der maanden October tot en met Mei, des nam. te 2 uren, in het *American Hotel* te Amsterdam van de groep van in Noord-Holland wonende leden.

Deze bijeenkomsten zijn ook voor de overige leden van het Genootschap toegankelijk.

Wekeliksche Portefeuille.

Voor de te 's-Gravenhage woonachtige leden bestaat in normale tijden gelegenheid zich te abonneeren op eene wekelijksche portefeuille met, tijdschriften, waarvoor hunne jaarlijksche contributie met f 5.— wordt verhoogd.

In verband met bestellingsmoeilijkheden is deze dienst tijdelijk gestaakt.

GEVRAAGD.

Ik bewaar alle bidprentjes, speciaal van Noord-Brabantsche (of daarmede gehuwde) families, bijzonderlijk uitgestorven of bijna uitgestorvenen. Compleet heb ik in afzonderlijke genelogisch opgezette albums o.a. van Ryckevorsel, Half-Wassenaer v. Onsenoort, de Wijs, Loutermans; bijna compleet of in wording o.a. van Lanschot, Verheyen, van Meeuwen, Ingen-Housz, Borret, Vermeulen, Bots, Pistorius, Coorels, Malingré, Hugenpot, Hengst, enz. enz.

Kan een onzer leden mij bezorgen het bidprentje van:

1. Johanna Chr. Fr. Baronesse du Bus, geb. Reichenberg 1748, † 3-3-1779 (gehuwd met Jan Baptist Hengst, Boxmeer 10-1-1745, †8-4-1828).
2. Maria A. Hoeten, Boxmeer 17-9-1786, †15-9-1819 (geh. met Jan Ant. P. Hengst,Boxmeer 5-9-1772, † 8-4-1828.
3. Johan van Meeuwen, 14-12-1730, † 3-12-1794 (geh. × Johanna M. Potters, † 11-1-1799 's-Bosch).
4. Dorothea Joanna Sassen, 's-Bosch ?-1-1749, † Schijndel 25-6-1813 en haren echtgenoot
5. Jacobus van Beugen, 1738, † Schijndel 25-12-1812.
6. Antonia Eleonora Verheyen, 14-8-1735, † 23-2-1 799 (× Albertus Baesten, Burgemeester van Tilburg).
7. Maria Josepha Verheyen 24-12-1740, †31-10-1808 (× 4-5-1762 ds. Josephus Nicolaas van Ryswyck).
8. Antonia Maria Verheyen, 19-5-1781, † Deursen 21-8-1854.
9. Josephus Thomas Vermeulen, 's-Bosch 26-8-1784, † Vught 1-9-1845, district-commissaris van N. Brabant.
10. en zijne echtgenoote Cornelia Theodora Rijnders (uit Amsterdam).
11. Petrus Josephus Vermeulen, Burgemeester van 's Bosch, 18-5-1790, † 3-11-1860.

Bern. v. Ryckevorsel, Wargashuyse, Helvoortscheweg C 38, Vught.

Ter overname gevraagd voor de Bibliotheek van het Genootschap: Taxandria, jrg. XLVIII, afl. 8: Mbld. „Amstelodamum", jrg. XXVIII, afl. 6 en 7; J. E. Jansen 0. P.: Jaargetijdenboek van het St Pieterskapittel te Turnhout.

De Bibliothecaresse van het Genootschap, Bleijenburg 5, 's-Gravenhage.

Gevraagd voor samenstelling genealogie v. ***Isendoorn,*** ontbr. afl. Ned. Leeuw XXV (1907) no. 11; XXVI (1908) ns. 1-4, 8; XXVII (1909) nr. 1/2; of alleen de kolommen daarop betrekking hebbende (met event. ruil van andere kolommen).

Ir. D. W. van Dam van Hekendorp.

AANGEBODEN.

Te koop tegen bod:

1. Volledige reeks Bulletin v. d. oudheidk. Bond, later Oudheidk. jaarboek 1899-1942 gebonden, vanaf 1938 in afleveringen.

11. Nederl. Archievenblad 1909-1942.

Bijleveld, Leiden.

GENEALOGIEËN IN BEWERKING.

Bij ondergeteekende zijn de volgende genealogieën in bewerking: ***de Geer,*** en ***van Cruyskercken*** (Dordrecht en Leiden).

Voor het samenstellen van eene volledige genealogie de Geer, verschenen in Jrb. v. d. Ned. Adel, 5e jrg. 1892-'93, zijn o.a. een groot aantal Luiksche acten geraadpleegd, waarvan afschriften bestaan moeten hebben. Aangezien van de kant der familie Jhr. Mr. A. G. van Lintelo de Geer hoofdzakelijk bij dit onderzoek en deze samenstelling betrokken is geweest, ligt het voor de hand dat dit afschriftenmateriaal in zijn bezit zou zijn geweest, Na zijn overlijden te Haarlem, 8 Dec. 1896. werd zijn bibliotheek echter verkocht, vermoedelijk aldaar. De dossiers de Geer (event. ook de Hamal) worden thans gezocht.

B. H. Boissevain, Frederik van Blankenheymstr. 18, Amersfoort.

In bewerking is de genealogie van het geslacht van Heuven (van Munster van Heuven). Mededeelingen van gegevens deze familie betreffende, zullen zeer op prijs worden gesteld.

W. A. van Rijn, Burgem. Meineszlaan 59a, Rotterdam.

Ondergeteekende heeft in onderzoek en bewerking de genealogieën van de geslachten ***Engelen*** en houdt zich aanbevolen voor genealogische en heraldische mededeelingen omtrent genoemde geslachten.

Ir. W. C. Engelen, van Neckstraat 66, 's-Gravenhage.

TENTOONSTELLING TE AMSTERDAM,

Op verzoek van het Bestuur heeft onze correspondent voor Noord-Holland, de heer H. F. Heerkens Thijssen te Bloemendaal, een bezoek gebracht aan de tentoonstelling, die door het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde in de Bijenkorf te Amsterdam is georganiseerd.

Op de derde étage van het Warenhuis „De Bijenkorf" te Amsterdam heeft het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde een tentoonstelling ingericht met het doel bij het niet-deskundig publiek liefde op te wekken tot de geneaiogie in het algemeen en aansluiting als lid van het Nederlandsch Verbond voor Sibbekunde in het bijzonder.

Op aanschouwelijke en verdienstelijke wijze wordt' de onderzoekingstocht getoond van een zekeren Ján Olierook naar de geschiedenis van diens geslacht. Na de gegevens van den Burgerlijken Stand te hebben geraadpleegd en gesnuffeld te hebben in de doop-, trouw- en begraafboeken belandt hij bij de gerechtelijke archieven, waardoor zijn simpele kennis van namen, data en plaatsen belangrijk verrijkt wordt, doordat thans het voorgeslacht voor hem gaat leven en hij een duidelijk beeld krijgt van den staat, waarin zijn voorgeslacht leefde en de beroepen, die zij bekleedden. Hoe verdienstelijk zulk een leidraad ook is, toch wil het ons lijken, dat het onderzoek voor den leek, en voor deze categorie is de tentoonstelling kennelijk bedoeld, wel wat eenvoudig is voorgesteld. Op een zoo gemakkelijke wijze zijn de gezochte gegevens niet bijeen te garen.

Het tentoongestelde biedt een keur van fraaie en veelal kostbare archiefstukken en verdere curiosa, zooals merkwaardige familie-annonces.

Waar de keuze van het tentoongestelde zoo gelukkig is geweest zal men ons eenige opmerkingen omtrent de bijschriften ten goede houden, Zoo is het bepaaldelijk onjuist een acte voor den Antwerpschen schepen Frarin gepasseerd door leden van het geslacht della Faille als acte Frarin aan te duiden. Ook vragen wij ons af waarom bij een 17e eeuwsch handschrift van een uit **1400** dateerend stuk, zooals bij een uittreksel uit de Fondatie van de Vicarye den Haag, bij den leek de indruk wordt gewekt dat hij met een stuk uit 1400 te doen heeft, De bij het boekje „Het aloude geslacht van Everdingen vanaf 1400 etc." voorkomende vermelding „Op deze wijze kan men zijne familiegeschiedenis vastleggen" lijkt ons in verband met de aanvechtbaarheid van dat werk geen gelukkige raadgeving.

Tot slot mogen wij niet nalaten een uitgebreide collectie fraai gecalligrafeerde kwartierstaten, meerendeels van bekende Nederlandsche geslachten, alsmede eenige kostbare wapenboeken en wapenborden te vermelden.

Het door het Verbond voor Sibbekunde gestelde doel, namelijk de aandacht te vestigen op het familieonderzoek en leden voor het Verbond te verwerven, is door deze populair-aanschouwelijke en interessante tentoonstelling zeker bereikt.

Oproep.

In verband met de steeds groeiende belangstelling voor het afstammingsonderzoek worden herhaaldelijk adressen gevraagd van betrouwbare genealogen, die bereid zijn om tegen geldelijke vergoeding op dit gebied opdrachten uit te voeren.

Dé Directeur van den Centralen Dienst voor Sibbekunde heeft om aan deze verzoeken, die geregeld bij hem binnenkomen, te kunnen voldoen een lijst samengesteld van betrouwbare genealogen, die over voldoende vakkennis beschikken.

De praktijk heeft uitgewezen dat het aantal op deze lijst voorkomende adressen veel te klein is.

De Directeur van den Centralen Dienst voor Sibbekunde, Parkstraat 99, 's-Gravenhage, roept daarom hen, die genegen zijn om tegen vergoeding sibbekundige opdrachten uit te voeren, op om zich met hem in verbinding te stellen.

In aanmerking komen zoowel de genen, die over het geheele land, als alleen in bepaalde provincies werkzaam zijn, onder opgave van referenties en overlegging van bewijzen van vakbekwaamheid, welke de eenige maatstaven zullen zijn voor plaatsing op bovengenoemde lijst.

De Directeur van den Centralen Dienst voor Sibbekunde.